

GLASILO CENTRALNOG ODBORA ZA PODIGNUĆE SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I. UJEDINITELJU.

UPRAVA I UREDNIŠTVO:

 CONDELL Br. 753.
 TELEFON Br. 128.
 POŠT. PRETINAC Br. 349.

IZLAZI JEDAMPUT MJESECNO.

 DOPISI BEZ POTPISA-NE UVRŠTAVAJU SE.
 RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

UREDJIJE ODBORCIJOKAL

 LIST SE UZDRŽAVA OGLASIMA
 I DOPRINOSIMA.

 Imprimer: Imp. y Lito. SPANAC
 No. 1.

God. I.

ANTOFAGASTA (CHILE), 1. MAJA 1935.

Veličanstven spomenik velikom Kralju

u našem biser Splitu srcu Jadrana.

RODOLJUBNI APEL: Čitavom jugoslovenskom iseljeništvu u podizanju spomenika i ukarao kako i na koji način da se organizuje i vodi taj nadavse-patriotski rad, kao osnov iskrene ljubavi spram Velikog Kralja, sina našeg roda, te vjernog rođubijca. I taj

naporri rad Centralnog Odbora je ra kao dično odaziva u čitavoj našoj emigraciji, te danoimice stizu pisma iz svih naših naseobina po pitanju spomenika i sakupljanju priloga.

A da se što lakše dodje namijenjenom cilju kao što i čuje glas svih naših patriotskih na-

seobina pri ovoj rođoljublju akciji, za Kralja i Otadžbinu patriotizam i jedinstvo emigracije s domovinom **CENTRALNI ODBOR ZA PODIGNUĆE SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I. UJEDINITELJU**, eva pokreće svoje glasilo, kako će da se periodično iznosi: sva ta akcija naše emigracije, kao svjetli primjer i još jednom njezinog vatrenog i nezatajnog patriotizma u svim nacionalnim pregovcima.

Upredo sa našom akcijom, rodi se u biser Splitu, žarištu jugoslovenstva, ista ideja, ista akcija, u podizanju velebnog spomenika Kralju Heroju i Ujeditelju!

Kud ljepše, kud bolje. I rita nema tako veličanstvenog od toga! Tu se našla čitava naša emigracija e Otadžbinom. Kao uvijek, tako i sada. I to je znak naše snage. Naše veličine i našeg biti i nebiti! To je bio dosada, i biće uvijek i u buduće, najjači jamać Jedinstva i Slobode našel A to je i najjači strah dušmana našim, koji bi bili u besbroj navrata već dosada nesamo pokušali, veći i ostvarili svoje paklene namisli o stupanju na jugoslovenski teritorij, kidanju i rasparčanju **VELIKE, DICNE, JAKE I MOĆNE JUGOSLAVIJE**, koju oni vide nesalomivom i nerazdrukovom s naše svesti, jedinstva i bratstva!

I baš tome imade mo zahalviti dosadnji naš mir i slobodan državni razvoj jugoslovenskog državnog i narodnog jedinstva! I jer, i nikad, nas nijesu u ničem mogli, zakulisnim diplomatikim klikama narušiti, u ostvarenju svojih paklenih namjera, pokušati to najogavnijim i barbarskim mjerama, ubistvom ONOGA, koji je za njih bio najjače jamstvom jedinstva i slobode jugoslovenskog naroda; u uvjerenju, da će, kada NJEGA ne bude mogli se u djelo provesti njihovi, i antiojvojni planovi, o rubežu i rakmadavaruju Jugoslavije i Jugoslovenskog Jedinstva za sva vremena i podjarmiti sve jugoslovenske zemlje najtežim žigima, tiranstva, i zločestim maksimacijama u kojima bi se gudio jugoslovenski narod i patriotizam. Ali njihovih pakleni planovi, iako nam odnesoše OCA

Kao u velikim danima naporratije i najjače borbe, za čast i veličinu, a naše narodno oslobodjenje i ujedinjenje naša čića emigracija je dala sve šta je mogla, pa je tako i u najvećoj našoj nacionalnoj želosti i boni, pobijao našeg Velikog Kralja Heroja i Ujeditelja prva iskazala tešku bol i sućut udruživši svoje najeplemititij i nacionalističke osjećaje, srce i dušu, sa dragom Otadžbinom. Da ovekovičiti to tradicionalno jednoduino osjećanje domovine i emigracije kao simbol jedinstva našeg iseljenstva rašem biser Splitu u srcu našeg dičnog - u prvom pisipisive ljubave - u podizanju spram najvećeg sina našeg roda Blagopćivieg Kralja Aleksandra I. Heroja i Ujeditelja, i drugo, da to bude svesti amanet svim sadanjim i idućim generacijama, jedinstva čitavog jugoslovenskog naroda, kao strah i trepet svim, pa i najljućim, našim neprijateljima koji vrebaju na našu more, dični Jadran, ili lijepu našu domovinu **JUGOSLAVIJU**.

Prvi poklič Naše Slobode i Jedinstva, oćeknuo je na svetlobnom kongresu u gradu Antofagasti od svih jugoslovenskih naseobina i načelovćim napovima čitave te dične naše emigracije stvorilo se ono, što je svima nama vrlo dobro pozna to, a što će u našoj narodnoj historiji biti zlatnim slovima ispisano.

Tako isto prvi poklič bola, tuđe, simpatija i ovekovičavanja dične uspomere Velikog Kralja Heroja i Ujeditelja, odjeknu dijem čitave naše emigracije sa ogromne svekoionijane skupštine, oćmah iza pobijanje Velikog Vladara, dne, 11. oktobra 1934. na kojoj jednodušno bi zaključeno podizanje veličanstvenog spomenika, Venikom Kralju, priložimo čitave jugoslovenske emigracije u našem biser Splitu, u srcu Jadrana i Jugoslavije.

Istog dana organizovan je i Centralni Odbor sa zadatkom, da vodi tu akciju, oko podizanja spomenika, dijem čitave naše emigracije i sakuplja priloge, koji rad Centralni Odbor vodi svima svojim snagama svome cilju. Te je odmah u oktobru 1934. g. uputio poznati

PETAR II.
Kralj Jugoslavije.

UZDANICI NAŠOJ

Kralju, mezinice i ljubiniče naš, u Tebe vasceli Jugoslovenski Narod polaže svoje najljepše osjećaje, želje i nade! kao biser i čistotu naše rase.

U katdillama naše najviše narodne svetinje, pale se svede i Ladi tamjan Tvog Roda, Tebi, — nadi i lepoti, ljubimeni i simbolu naše rase, da nam tasteš i razvijješ se u čoveka, kao naša najveća vrednota! gledjući u Tebi naše Željenog Vodju i Idola, koji će nas, Narod Svoj, voditi sigurnom slavom, našeg nacionalnog hoda u Velčinu, Slavu i Meć Svog ljubljenog Jugoslovenskog Roda.

Zdravo! naš kralju,
 Stitino, naših gora, brda, dolova, reka, mora i planina
 vaseclog našeg roda!
 Čuvaru, istine, pravde, jedinstva i bratstva!
 Zdravo! uzdičuje naša!
 Zdravo, kralju naš!

Marpbis

(Slijedi na str. br. 2.)

ČUVAJMO JUGOSLAVIJU

ANTOFAGASTA, 1. MAJA 1935

Čuvaćemo Jugoslaviju!

Kobni, bolni i teški dani, koje proživljava naša nacija, nam nameću isto tako i veliku i tešku zadaću. Danas, kao nikada sav Jugoslovenski Narod, silno je dirnut, ječa i grcu, naš preteklim subitkom SVOG OCA I VOĐA!

Ovi teški momenti traže našu svetu prisobnost i sabranost, čisti i neoborivi patriotizam, te jednodušno duševno jedinstvo čitavog našeg dragog naroda, sa devizom "BUDI MO VAZ-DA SPREMNI!"

Pokrećemo stoga ovaj naš narodni list u ovim našim i najtužnijim danima vascelog Jugoslovenskog Naroda, pod imenom "ČUVAJMO JUGOSLAVIJU".

Pokrećemo ga, iz najviših i najsvetijih nacionalnih motiva. Da nas veže, spaja i udružuje u najvrjednije redove JUGOSLOVENSKOG BRATSTVA, JEDINSTVA I SLOBODE.

Da dižemo, gradimo i nadograđujemo, zavetno djelo, koje je započeo, vodio i uvrstio NAŠ VELIKI I NEUMRLI VIŠEŠKI KRALJ UJEDINITELE, ostavljajući nam svjedičani zavet i amanet, svevjednim riječima na samrti: "ČUVAJTE JUGOSLAVIJU!"

Ovo čisto božanstveno, sveto i uzvišene riječi Neumrlag Velika, u kojima se sadržava NLEGOV najviši nacionalni stički C R E D O i treba da nam budu najviša svetišta i putokaz u svim našim povrhama i radu za DOBRO, SREĆU NAPREDAK I BLAGOSTANJE NAŠEG NARODA.

Te vrlo značajne riječi treba, da budu najviši zavjet i svetišta u nacionalnom radu svih naših domova, kramova, škola sudice, institucija i društava državnih i narodnih ureda i vlasti, svih živih Jugosloven; jednom riječi čitavog Jugoslovenskog Naroda, kao is-

boćna i polazna točka svega, za O N O, što je i iznad svega i prije svakoga, a to jeste JUGOSLAVIJA.

Pri tim, najsvetijim i najvišim idealima našeg vascelog roda, stičimo, svi, ujedinejini, kompaktni i nerazdruživi i tu i otdud, da krećemo napred i samo napred, ka veličini i slavi našeg naroda.

Pa i otdud dolazi i polazi, i naš gromki poklič, brćel napred za JEDINSTVO I SLOBODU, za ČUVAJMO JUGOSLOVENS KOG JEDINSTVA, najzvučnijih idealna našeg vascelog kog naroda, a za otdud toga zanosa, i naš list ČUVAJMO JUGOSLAVIJU. Želi da dopriese svoj kamačak, kao najvrjedniji zalog i garantiju ujedinejine jugoslovenske emigracije, koja je uvijek svojim iskrenim i čvrstim patriotizmom pred-rjčala i stvarala djela od velike historijske važnosti.

Ostavljajući u našim mislima, tu slavnu spozoraju našu, ovim ključno čitavog jugoslovenskog emigracije, dičea, samopregorna i uvijek rodoljubna emigracije, napred i sada, složna i ujedinejena, za daljega velika djela, Otadžbinal nas uvijek treba, nadograđivamo velebno djelo JEDINSTVA I SLOBODE, mladim našim pokoljenjima u amanet i najzvučnijiji respekt.

Neka naša slova i jedinstvo, bude veselo kolo, jugoslovensko kolo čvrsto ujedinijenog vascelog jugoslovenskog naroda, kako to divno peva naš slavni pjesnik Branko Radičević, te da od Triglavca do Vardara, od Subotice do Jadrana i Djevovlje, te diljem čitave naše emigracije, u najvećem zarcu odjekuje djelom i riječju ČUVAĆEMO JUGOSLAVIJU VJEKOM.

Marphis.

DOS PALABRAS

Al impulso entusiasta de un grupo de idealistas, nace esta hoja periodística, con el noble afán de cooperar a la medida de sus modestas fuerzas, a honrar la Patria lejana desde estos hospitalarios lares, sin descuidar por ello el respeto, la simpatía y el amor que todos nosotros sentimos por Chile, nuestra Patria de adopción.

"Cuvajmo Jugoslaviju", se gestó y nació en el seno del Comité Pro-Monumento al Rey Alejandro I el Unificador, por tanto su fin primordial, será el laborar por la realización de esta obra, con la cual queremos exteriorizar todos los Yugoslavos diseminados en el mundo entero, el cariño al terruño que nos vio nacer, y la fidelidad que guardaremos a nuestro querido Rey, Mártir de la Paz. Juntamente a esta labor, nos hemos propuesto ayudar hasta donde podamos, a hacer aun más estrechas las relaciones existentes entre los países Sud-americanos (especialmente Chile) y Yugoslavia; no solamente deseamos el intercambio comercial ó las relaciones diplomáticas de los Gobiernos entre sí, sino que anhelamos el completo conocimiento de pueblo a pueblo, que se conozca a uno y otro lado el alma popular noble y sencilla.

Seguramente no veréis nuestras columnas repletas de fraseología literaria, ni talentosas lucubraciones, pero no por ello dejaremos de luchar tesoneramente y con empeño en nuestra tarea, hasta llevarla a feliz término. Y desde luego toda crítica sana y respetuosa que se nos haga, tanto de propios como de extraños, será aceptada y bien recibida, sacando de ellas el mayor provecho que fuere posible. Nunca fuimos periodistas, pero nuestros arrestos mozos, nos impulsan a tomar la pluma y trataremos de esgrimir la correcta y sinceramente, marchando tras nuestro ideal con la fe ciega de poder cumplir la misión que nos hemos impuesto.

Y al iniciar estas nuestras labores, nos complacemos en enviar un respetuoso saludo a las autoridades nacionales, y un saludo fraternal a toda la prensa sud-americana y muy particularmente a la chilena.

VELIČANSTVEN SPOMENIK VELIKOM KRALJU

(Sa str. br 1.)

i VODJU, popučeše i strmo-glaviše se u večni ponor, pred briljantnom činjenicom čvrstog i nesalomivog jugoslovenskog jedinstva.

I ova naša i kejja braćo iseljenici! ima agronmu nacionalističku i historijsku važnost, i ona treba i mora da okupi oko sebe čitavo jugoslovensko iseljenstvo u podizanju spomenika, I U ONOME ŠTO BI IMALO I MOGLO DOĆI, pa trebamo biti na okupu i spremni, jer naša draga i ljubljera domovina nas može uskoro ustretati!

Jugoslovenski Iseljenice, Ti, koji još uvijek svojim znojem natapaš i obogaćuješ zemlje u kojima si se naselio, kao i Ti, koji si se već povratio u dragi i mili zavjet, lijepu našu domovinu, trebamo, da svi se naćemo zajedno, kao jedna duša, i svaki od nas dadne svoj obol i dopiros za podizanje spomenika Našem Velikom Kralju. To će biti naš ljubavi, neoborivi i vječne, spram našeg Kralja Heroja i Ujedinitelja, kao i znak naše solidarnosti i patriotizma, koje smo mi iseljenici uvijek u najvećoj mjeri iskazivali amo i tamo, a koji su naša odlika i vrlina.

Tako isto ćemo mi tim iskazati i dokazati, da smo jedno s našom dragom Otadžbinom Jugoslavijom i taj dñni i ve-

ličanstveni spomenik Velikom Našem Kralju će za sva vremena svim našim pokoljenjima najriječitijim riječima govoriti o nama, o našoj slozi, o našem jedinstvu i o našim pregaranjima i patriotizmu, i biti im amanet i putokaz za još ljepša, sigurniji i bolju budućnost!

Dakle braćo! dajmo od sebe što možemo, da u ovoj prigodi iskličemo ono, što jugoslovenska emigracija une i zna, da dade i pregara, jedino i samo iz ljubavi i patriotizma, po onoj našoj narodnoj "BEZ KORISTI I SLAVE!" i neka se ovekoveči za sva vremena i sva pokoljenja, to jedinstvo jugoslovenskih iseljenika sa dragom i ljubljenom Otadžbinom Jugoslavijom, i da to je dinstvo, srea i duše, čitavog jugoslovenskog naroda, u i izvan Jugoslavije, budu najčića garancija našeg JEDINSTVA I SLOBODE!

Zato, napred biser Splita i čitava Primorska Banovina, iseljenice povratnici, i čitavo jugoslovenska emigracije, te ovekovečimo u Veličanstvenom spomeniku Velikom Kralju, naše najljepše ideale, neoborivi patriotizam i čvrste želje i nade vječanog i nesalomivog jugoslovenskog jedinstva, i slobode i slave, lozicom: "ČUVAJMO JUGOSLAVIJU!"

Marphis.

POSTOLARSKA RADIONA

"MONTECARLO"

Antof gasta -o- Prst 672

Preporuča se koloniji za izradbu cipela iz prvovrznog materijala ponajboljij modis za gospodije i gospodu

Ma -o- P -o- o -o- FRANJO KRAŠEVAC K. Vlasnik.

CONTROL PISQUERO DE ELQUI-SERENA

MARINOVIC Y CIA. LTDA.

Santiago

Antof gasta

Castilla 629 - Teléfono 99655

-o- Castilla 368 - Teléfono 395

Matia 625

Dirección telegráfica: PISCO

Pisco, Aguardiente, Licores y Vinos generosos de Elqui, Frutas secas de Elqui - Frutos del Pais

IZ CENTRALNOG ODBORA

ZA PODIGNUĆE SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I. UJEDINITELJU.

ZALOBNA SJEĐNICA ODRŽANA DANA 9. OKTOBRA 1934. U PROSTORIJAMA JUGOSLAVENSKOG PRIPOMOČNO DRUŠTVA U ANTOFAGASTI, PRIGODOM VIJESTI O PODLOM ATENTATU NA NAŠEG UZVIŠENOG I VITEŠKOG KRALJA ALEKSANDRA I., IZVRŠENOG U MARSELLI.

ra sjednici i saopštava da je primio depešu od našeg Postanštva iz B. Airesa, u kojoj potvrđuje ubojstvo našeg Vrlkog Kralja Aleksandra u Marselli te preporuča da se odmah pristupi zaključku doroserom u najužešoj žalobnoj sjednici.

Izveštaj Odbora: Već se putem Odbora obavijestilo cijelu naseobinu da se sutra 11. tek. mj. zatvore sve trgovine i radnje naših iseljenika i da se zastave izvjesje na pol stijega.

Člankom u mjesnim novinama poziva se cijelu naseobinu na sutrašnju komemorativni

sastanak u 2 1/2 sati p. p. na kojem će se odati dužnu počtu našem neumrlom Vodji Kralju Aleksandru. Na tom sastanku tajnik g. Ivo Agnić saopćiti će naseobini i sve što se do sada poduzelo. Govorit će g. Marko P. Biskupović, Ivo Violić o životu i radu Kralja oko ujedinjenja naše Otadžbine i konsolidovanju njenih prilika.

Na tom sastanku će se stilizirati depeša, koja će se otposlati Kraljevskom Domu i Kr. Vladi u Beogradu.

Sjednica se zaključuje u 6 sati p. p.

zapečatismo vječnu odanost. "Jugoslavensko Jedinstvo Ožalozena Naseobina" Uve depeše usvojeno je bez primjedbe.

Uzima riječ tajnik g. Ivo Agnić D. koji saopćuje sve ono što se uradilo od momenta tražene vijesti o umorstvu našeg kralja do sada; čita apisanike održanih sjednica, primljene i otposlane depeše, kao i sažalnice stigle od uglednih lica iz mjesta. Na koncu pročita pismo g. Simuna Punoševića, koji predlaže da se podigne spomenik. Neumrlom kralju, i to sa doprinosna Jugoslavenskih Iseljenika Pismo glasi:

Dr. Presidente: Simon Punošević, socio de la Sociedad Jugoslava de Antofagasta, se asocia al gran duelo que affige a nuestra gran Nación por la muerte de nuestro querido y popular Rey Alejandro, vengo a proponer a la Sociedad que ha sido siempre una de las primeras que ha sabido llevar con orgullo el ejemplo de nuestro Rey, hacer una colecta Sudamericana de todos los Slavs que nos encontramos lejos de nuestra querida patria, para levantarle un monumento en "Split" por ser ese pueblo uno de los mas patrióticos y por ser tambien el pueblo principal donde pasan todos los turistas del mundo y para probar que todos, los que estamos lejos de la tierra amada, somos patriotas.

Pismo je saslušano najvećom pažnjom i predlog jednodušno prihvaćen i pohvaljen.

Zaključak:

Organizirati Odbor, koji će se svestrano zauzeti kod iseljenika ma gdje se oni nalazili, da se podigne u Splitu dostojan, veličanstven spomenik našemu narodnom, junačkom kralju Heruju, koji spomenik ima biti sjajna zvijezda na Jadranu, čuvarica našeg mora.

Uzima zatim riječ g. Marko P. Biskupović, te u svom vatrenom i bolnom govoru ističe personalnost Nj. V. Kralja Aleksandra, Njegove vrline kao državnika, ratnika i političara, te zamisljuje oko napredka i blagostanja naše Otadžbine, završivši sa: Slava! Neimarju sioge, bratsva i ljubavi.

Slijedi ga g. Ivo Violić, koji također biranim i živim riječima daje oduška svojoj boli te sa suzama na očima izmedju ostalog veli:

Tebi Aleksandre, I. naš omiljeni Kralju, dušni kbi, koji si na toliko ljubio, prenašamo se u duhu i cjelivamo tvoj lijes, grimlo Tvoje sinove, naše sokolove Petra, Tomislava i Andriju, a našu Kraljicu Mariju, plemenitu majku, pratimo u boli.

U ime izgubljene Istre, prozbori ganjativim riječima g. Dušan Rade.

Čim su stigle prve vijesti o atentatu iako nisu bile potvrdjene po našem Poslantsvu u Buenos Aires-u g. Marko Biskupović vršio je dužnosti Kr. Konzulata u Antofagasti, sazvao je Upravu svih Jugoslavenskih ustanova u mjestu kao i vijedjenja lica naše naseobine na žalobni sastanak.

Sjednicu otvara g. Marko Biskupović, te saopćuje težnu vijest o zločinu izvršenom na VITEŠKOM KRALJU, koji je svojom pojetom u Francusku htio da još više učvrsti mir u Evropi. Razloži teške momente iskrušenja naše ujedinjene i mile Otadžbine, kojoj je tim zločinom natčena najveća bol. Budući da vijesti nisu službene, to je uputio našem Poslantsvu u B. Aires hitnu depešu moleći za podatke, ali do ovog časa nije se dobilo odgovora.

Nakon kratkog raspravljanja, dolazi se do zaključka, da se bira Odbor, kojemu se postavljaju zadatci da se pobrine za sve eventualnosti po pitanju zadužnica, štampe itd. U ovaj Odbor ulaze predsjednici i tajnici sviju mjesnih ustanova.

Odbor predlaže i biva usvojeno:

1) Ne poduzimati nikakve mjere dok se ne dobije službene vijest o traženoj smrti ljubjenog Vladara.

2) U znak duboke žalosti nek cijela naseobina izvjesiti zastave na pola stijega od dana potvrđenja žalobne vijesti sve do dana zadužnica i da se dana 11. ov. mj. zatvore sve trgovačke i ine radnje.

3) Zadužnice će se izvršiti onog dana, kada to bude određeno od Kraljevske Vlade u Beogradu.

4) Da se također na dan zadužnica zatvore sve radnje, da takvo va naseobina može istima pristupiti.

5) Povzati ovdješnje Vlasti na zadužnice.

6) Uputiti Kraljevskom Domu i Kr. Vladi u Beogradu sažalnice u ime čitave naseobine.

G. Josip Vušković predlaže da se, javnost obznani, putem mjesnih novina da naseobina ne će izkazati javne žalosti dok se ne primi službene potvrde. Ovaj se predlog prima.

Sjednica se tiho zaključuje u 1 sat u noći.

Čita se na pojedincima kako je bolno djelovala ova tužna vijest na našu naseobinu, koja je pratila svaki rodoljubivi pokret našeg Simbola, Hrabrog i Viteškog Kralja Aleksandra. Zapisnik II. Zalobne Sjednice Održane Dana 10. oktobra 1934. u Antofagasti u prostorijama Jugoslavenskog Pripomoćnog Društva. Prisustvuje g. Marko P. Biskupović, v. d. Kr. Konzulata, i predsjednici i tajnici mjesnih jugosl. institucija te mnoga istaknuta lica naše naseobine.

G. Marko P. Biskupović otvara

Blagopočivši Kralj Aleksandar I.

IZ ZAPISNIKA ZALOBNOG ZBORA

Održanog dne 11. oktobra 1934. u 2 sata p. p. u prostorijama Jugoslavenskog Prigomćnog Društva u Antofagasti.

Već prije određenog satibila je sakupljena u dvorani Jugosl. Pripomoćnog Društva čitava naša naseobina, bez razlike spola ni dobi, da time pokaže koliko je naš Vrlki Kralj bio obljubljen medju naseobinom i da pokaže da su iseljenici u svakom momentu složni, jedno tijelo, jedno biće, na obranu naših prava, naše mile Otadžbine.

Zbor predsjedja i otvara g. Marko P. Biskupović, zamolivši

prisutne da stojeći odaju sa 5 minuta šutnje počast neumrlom Kralju

Prije prelaza na slavno, predlaže, da se pošalju depeše sažalnice Kraljevskom Domu i Kr. Vladi, koji glase:

"Maršalatu Dvora, Beograd. "Duboko potreseni tragičnim gubikom Ujedinitelja "Jugoslavena. Našeg i ljubljeg no Vladara, toplo saučesće Naseobina."

"Kraljevsko Vladi, Beograd. "Krvlju kralja Aleksandra

Posljednji uzima riječ g. Veliko Gošić i odaje počast Duhu, Velikom kralju Aleksandra, koji će da i nadalje bdije i čuva našu mil. Otadžbinu.

Kad god se pogleda po dvoranu vide se suze, čuju se tihi jecaji; duboka bol je obuzela sve prisnu ne, a misli lebde onamo daleko... nad odrom našeg dobrog Kralja Aleksandra, koji je svoj dragocijeni život sa smjehom i usama položio na oltar Domovine.

VISOKA SVIJEST NAŠIH ISJELJENIKA IZ COMODORO RIVADAVIA REPUBLIKA ARGENTINA

Jugoslovensko Dobrotvorno Društvo-Comodoro Rivadavia, uputilo nam je toplo pismo kao i svoj prilog od 1.000.— \$ m/n.

Hiljadu argentinskih pesosa, kao svoj prilog za spomenik kralju Aleksandru I. Ujedinjelu.

Ovakav patriotski gest naših svjesnih rodoljuba iz Comodoro Rivadavia, nek bude primjer ostalima.

Gosp. Nikola Cigarelli-Oficina Santa Luisa Taltal.—

Primili smo Vaš dopis kao i potpisanu donaciju u iznosu od \$ 300.— koju u svotu doprinese nekoliko svjesnih jugoslovena sa te salitrenne tvornice.

Toplo Vam zahvaljujemo svima, moleći vas da se sjetite koji put sa par redaka o životu naših u tim krajevima.

SOCIEDAD YUGOSLAVA "KOSOVO"

Puerto La Plata-Ensenada.

Argentina.

Centralnom Odboru za podizanje spomenika

Kralju Aleksandru I. Ujedinjelu.

Ova uprava primila je Vaše pismo sa tri apela, u pogledu prikupljanja priloga za podizanje spomenika poginulom Kralju Aleksandru I. Ujedinjelu.

Izveštava se Naslov da je ovo Društvo sa oduševljenjem prihvatilo tako plemeniti cilj i ujedno stručno čestita i pohvaljuje inicijativu.

Budući, da je ova Uprava pristupila prikupljanju pomena tog priloga, pak buać će ovde jasniji samo radni narodi, ipak će se sakupiti dovoljna suma za tu svrhu.

Ova Uprava ostajeći vjerna sa raspoložuju Odboru za sve što je potrebno, blići se sa oduševljenjem.

"NAŠA RIJEČ" I SPOMENIK

U novin "Naša Riječ" (Koja je prestala izlaziti iz štampe) br. 35 strana 3., oštampar je članak koji se govori u prilogu našeg zadatka, već naprotiv stvara zabudlu između iseljeničtva.

Ovimе dajemo do znanja svim rodoljubima, da naš rad oko podizanja spomenika Kra-

ju Aleksandru, teče pravilnim putem i da je čitavo iseljeničtvo oduševljenjem pozdravilo ovu plemenitu akciju.

Iako je Ojčina Splita odličila podizati spomenik Kralju-Mičeviću, to nije razlog da naša zamisao odpada. Naprotiv, to nam daje još više potstrebka i sigurnosti, da će se ove dvije paralelne ideje slići u jednu i skupno poradiće na oživljavanje zajedničke ideje i time dokazati da nas vezuje nerazdruživi lazar; jednake ljubavi napram domovini.

Jugoslovenska Matica-Split

Ptvrdjemo prijem Vašeg dopisa od 123/1/35 br. 176/35 u kom nam saopštavate o obrascu javnog Odbora za podizanje Spomenika blagopokojnom Kralju I. u Splitu kao i da ste nas zastupali na sprovodu. Ovim putem, u ime čitave raseljene, zahvaljujemo Vam našu iskrenu izjavu.

JERKO ARŽIĆ GOLES

ZUBAR-KIRURG

M. A. Matta 540

Garantirani Radovi

Najmodernija sredstva

Kuzma Soljančić Potosi-Bolivia

U vezi Vašeg brzojava od danas riješio stigo i kakovo pismo, pak Vas bratski molimo, da stvar čim prije požurite.

Jugoslovenski Sokol-Čuqicamata

Primili smo Vas dopis od 14/3/35. Vrlo nas veseli, da ste u tom mjestu, gdje je vrlo maleni broj naših ljudi, sakupili oko 2.500.— pesosa. Vaš ljepi primjer nek služi za čast ostalim raseljenicima. Kako ćete u listu uvidjeti, primili smo pismo od Poćine Splita, te posao teče povoljno. Sjetite se svakom prigodom sa prilozima. Bratski Vas pozdravljamo.

Swim Jugoslovenima Iseljenicima diljem Citavog Svijeta

Pred izvjesno vrijeme otposlali smo Vam, u prilogu pisma, Rodoljubni Apel za sakupljanje doprinosa radi podizanja Spomenika našem Neumrlom Kralju Aleksandru I.

Iz raznih naseobina, svih nacija, stizavaju nam pisma, iz kojih se razabire, da je i ovo iseljeničtvo oduševljenjem primilo naš poziv.

Budući da ovaj rad treba da se izvrši u što kraće vrijeme,

to Vas molimo, da se čim prije odazovete ovom pozivu, eda tako budemo svi imali udjela u ovom velebnom djelu, koje će pokazati čitavom kulturnom svijetu, da je iseljeničtvo zagriženo čistim Jugoslovenskim duhom, podiže čiju spomenik najzaslužojšem sinu Velike i moćne Jugoslavije.

PRIMLJENI DOPISI

Općina Split

Mnogopoštovani gospodine predsjedniče.

U mjesnom "Novo Dobro" pročitao sam vijest, da je među tamošnjim iseljenicima pokrenuta plemenita akcija za sabiranje doprinosa, kako bi se u sporazumu sa Splitkom Općinom mogao u Splitu podići dostojan spomenik blagopokojšem Viteškom Kralju Aleksandru I. Ujedinjelu, te da je u tu svrhu obrazovan i mrešiti odbor.

Smatram ugodnom dužnošću, da Vam kao predsjedniku tog odbora u prvom redu izrazim zahvalnost u ime svih braćjana jugoslovenskog Splita, koji su najvećom radošću primili vijest, da su naši dični iseljenici u tudini došli na zamisao da se baš u ovom drevnom gradu, koji je u svakoj prilici znao da daje vidna dokaza svog najodanijeg patriotizma i na najdostojanstveniji način odno posljednjim pečtu zemnim ostacima Neumrlom Kralju, podigne spomenik Onome, koji je utro put napretku i blagostanju čitavog našeg naroda i konačno dao i svoj plemeniti život na oltar otadžbine i svjetskog mira.

Ovihita mi je čast, što Vas ovom prilikom mogu izvjestiti, da ste imenovani članom Odbora za podizanje spomenika blagopokojšem Kralju Aleksandru I. u Splitu, koji već intenzivno radi na sabiranju doprinosa, te Vas najljepše molim, da se za sve eventualne informacije u buduće obraćate Gradskom Poglavstvu u Splitu, ili meni lično.

Pozdravljajući Vas plemenitu akciju, molim Vas, gosp. predsjedniče, da kod naših iseljenika budete tumačem izraza iskrene zahvalnosti moje i čitavog građanstva Splita.

Boško J. Babarović - Valparaíso

Častim se da potvrdim primitak Vašeg cijenjenog pisma od 5. tek. m. sa fotografijama o crkvenom obredu u pomen našeg Viteškog Kralja Ujedinjela, održanog u Vašem gradu 18. prošlog mjeseca.

Zadržao sam vrlo rado pripisane slikme i odmah sam uputio tvrtku Babarizza, Petronović, Herrera, Ltd. da Vašem Odboru izradi iznos od \$ 27.— Nastojću, da zainteresujem za te fotografije što više naših sunarodnjaka u Valparaíso i o rezultatu ću Vas izvjestiti čim prije.

Primio sam isto tako i Vaš apel za obrazovanje mjesnog Odbora za podizanje spomenika našem Kralju; pak ću Vas

LUKŠIĆ, YUTRONIĆ Y CIA.

Antofagasta - Chile

Calle Prat 479 - 485

Casilla 90 -- Teléfono 99

Dir. Teleg: "Luktronic"

ALMACEN de PROVISIONES

Importación directa de toda

clase de artículos de abarro-

tes, mercadería, ferreteria,

paquetería, etc.

Emporio y Tostaduría de Café

Agentes de la Cía. Franco-

Chilena de Seguros.

o tome informirati čim se progovorim sa ispravnom članovima naše ovdješnje kolonije.

Ikoristišajem ovu prigodu, da Vama i ostalim članovima Odbora uputim iskrene čestitke za hvaljevrijednu i izbitnu, kao također i izrazu mog osobitog poštovanja.

Konzulat Kraljevine Jugoslavije-Santiago

Centralnom Odboru za podignuće spomenika

Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju.

Čast mi je potvrditi prijem Vašeg eijerjenog pisma br. 15/34 sa tri fotografije sa pomena Našeg dobrog, junačkog i ljubljeno Kralja Aleksandra I. kojega je održala naša tamnošnja Kolonija.

Lepi Vaš patriotski isup, prigodom ove naše opšte narodne tuge, ispunjava me uvjerenjem da će ta naša Kolonija znati svek da drži visoko steg jugoslovenstva na ovom obalama Pacifika. O ovome ću da izvestim naše Kralji. Poslanstvo, što će da pokrepi moje ranije informacije o toj Koloniji.

KONZULAT KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Paraná Argentina

Centralnom Odboru za podignuće spomenika

Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju.

U vezi tamošnjeg pisma br. 36-35 dne 16januara tek god. oznanjujem Vas da za gore označenu svrhu se je nešto sakupilo, te da se još uvijek sakuplja i da odmah po dovršenom poslu biti će hitno poslano tom Odboru sakupljena svota.

je r sa sva društva u Splitu stupila u odbor za gradnju spomenika.

U svoje vrijeme bili smo primili kablegram iz Antofagasta i mi smo Vas zastupali na pratnji u Splitu kod prolaza nrtvog tijela našeg ljubljeno i nezaboravnog Kralja i zabilježili, smo to u našim dnevniciima. Troškova nismo imali nikakvih, jer cvijetice nije više bilo od silnih vijenaca što su se tom prilikom izradili, tako da nismo mogli da nabavimo vijenaca ni za Vas, a ni za nas.

Lijepo Vas pozdravljamo i želimo Vašem Odboru najbolji uspjeh u sakupljanju priloga za spomenik našeg Kralja-Mučenika, a uvjereni smo, da je uspjeh više nego sigurnan, jer znamo rodoljublje i predanost naših iseljenika u radu za svaku rodoljubnu stvar.

Jugoslovensko Dobrotvorno Društvo
Comodoro Rivadavia-Argentina

Centralnom Odboru za podignuće spomenika

Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju.

P. N. Odbore: kako Vam javismo u prećim pismu od 11 pr. mj. da ćemo imati glavnu skupštinu, te se ista održala i doneo zaključak da se odazove Vašem rodoljubnom pozivu i da Vam se uputi suma od 1.000.— (hiljadu pesosa ar-

gertinskih), koja svota će se sakupiti među našom naseobinom a ostatak dodjeluje Društvo iz svoje blagajne.

Molimo Vas, da nam javite gdje da uputimo novac i na čije ime.

Jero Ivanović - Challapata, Bolivia

Primih Vaš cijenjeni dopis i Rodoljubni Apel, koji sam prepišao i poslao u okolice, također dao na znanje ovomješnim sunarodnjacima, te Vam javljam, da stojim u vezi sa svima eđa se postigne što bolji rezultat.

Do nekoliko dana ovdje će se osnovati mjesni Odbor, pak će Vam biti javljeno cijelo poslovanje istog. Medjutim mogu Vam javiti da imam kod mene iznos od B/\$ 60.— koji iznos doprinišete g.g.:

Ivan Vladislavić \$ 50.—
Dino Ivanović 10.—

U ime cijele ovomješne naseobine i okolice, čestitam na Vašem patriotskom radu za podignuće spomenika Viteškom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju u gradu Splitu, što je ovdje bilo primjerco sa velikim zadovoljstvom.

Mogu Vam šnapred javiti, da će se ovdje postignuti sjajan uspjeh u pogledu svrhe, koju ste mi preporučili.

Kozme Soljančić-Potosí, Bolivia

(Telegram). Con entusiasmo formos estm mjesni odbor puesto Recolectores fondos va carta detalle. Saludos.

NAŠ POZORAV

Danas, kada naš list izlazi sa najboljim nadama u oživotvorenju teškog zadatka, našu prvu misao, prvu riječ upućujemo dragoj braći Jugoslovenima diljem svih kontinenta, šaljući im narodni pozdrav.

Ozdravljamo sve one koji su u teškim danima našeg iskušenja doprinišli sve od sebe za ostvarenje svetih narodnih ideala.

Jugoslovenski iseljenici, koji nisu ustuknuli pred ničim kad se radilo o zlatnoj slobodi, on će i danas da pokaže svoju neokaljanu svjest.

U svoje vrijeme odaslali smo čitavom iseljenstvu "Rodoljubni Apel" u pogledu sakupljanja doprinosa za podignuće spomenika Onome, koga je iseljenstvo. kroz bure i oluje svjetskog rata pozdravilo kao budućeg kralja ujedinjenih Jugoslovena.

U istinu, naš besmrtni Vladar svojim velikim djelima sagradio je u narodu veličanstve i spomenik, koji će nam biti vodičac k putu sreće i blagostanja. Ali mi iseljenici, da jasno i muški odgovorimo svima i svakome, da nam je nerazdruživa Jugoslavija najviša svetinja, treba da se odazimo Onome, koji se nije žacao ni pred čime da nam osjigura trajan mir u svom krvavo stečenom domu.

Ovaj Centralni Odbor, da bude u kontaktu sa čitavim iseljenštvom te da svoje dšadnanji i buduću rad bude svakome poznat, došao je do zamisli da osnuje svoje glasilo, u kojem će se publicirati sve ono što se odnosi na spomenik.

Toga radi, molimo za materijalnu i moralnu pomoć, eđa se čim prije ostvari ova plemenita ideja.

I. Ać.

CASANEGRA, VLAHOVIC Y CIA. LTDA.

IMPORTACION EXPORTACION
ABARROTES EN GENERAL

DIREC. TELEG.: "GUNER"

.: ANTOEAGASTA :.

Bsquaredano 376 - Casilla 650 - Teléfono 197

.: VALPARAISO :.

Av. Errázuriz 1220 - Casilla 850 - Telé ono 4910

LUKA BUTOROVIC

J. S. OSSA CON MENDEZ
TELEFONO 330

— specialista —

CARBON DE PIEDRA

Reparto a domicilio
Por grandes y equas partidas

Rodoljubni Vj, kojiste u svakoj prigodi bili dareljivi za nacionalne svrhe, budite i ovaj put širokogrudni, dopriniašajue novčane žrtve za spomenik Onome, koji je i svoj eđa ocijeni život dao na oltar Otadžbine.

PODIZANJE SPOMENIKA KRALJU UJEDINITELJU U SPLITU

Sjednica predstavnika vlasti, društva i korporacija u foveru Narodnog kazališta—ko-tituisanje za podizanje spomenika.

U foveru Narodnog Kazališta u Splitu, održana je sjednica predstavnika vlasti, društava i korporacija, radi biranja odbora za podizanje spomenika Blagopočivšem Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju. Među ostalim, sjednici su prisustvovali: dr. J. Jakšmović, podžupan G. A. Zdravković, komandant mjesta brigadni general G. M. Vračić, sekretari dr. U. Desnica i dr. I. Majstirović, narodni poslanici gg. A. Maštrović i S. Urukalo, bivši gradonačelnik Dr. R. Račić, gradski vijećnik sa predsjednikom gradske općine G. inž. M. Kargotićem.

Dvorata je bila prepora predstavnik svih splitskih društava i korporacija. Sjednicu je otvorio predsjednik gradske općine G. inž. Mihovil KARGOTIĆ koji je među ostalim rekao: "Svrha je današnjeg sastanka da se u ovom gradu formira odbor za podizanje spomenika blagopočivšem Viteškom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju, u smislu zaključka sjednice Gradskog Vijeća, kojim mi je dodijeljena čast dužnost, da sastavim odbor."

"Smatrao sam potrebnim, da Vas radi toga danas pozovem i zamolim, da svi pristupite odboru za podizanje spomenika Velikom Kralju u našem gradu. Čvrsto sam uvjeren, da ćemo svi skupa, intezivnim radom i nastojanjim moći, uprkos današnjim poteškoćama, i teških prilika, da sakupljamo doprinose, doprinajućići u prvom redu sami, i da ćemo tako podići trajni i vidljivi spomenik našem Viteškom Kralju ovdje, u ovom gradu, na ovoj obali našeg Jadrana Tako ćemo se bar dobroće odužiti Velikom Kralju i Heroju, koji pčiva u Svoje Opelencu, bram u slave, vječni san, skupa sa svojim velikim Prijateljima u sjerni kurlunama izrečanih slavini karstava pobjedonosnih pukova."

"Upredo sa ovom našom akcijom, koju danas stvaramo, također i naši iseljenici u Južnoj Americi sastavili su u Antofagasta Centralni Odbor za

podizanje spomenika blagopočivšem Kralju, čvrstom namjerom, da svojim doprinosa podignu u sreću Jadrana, u biser Splitu, dostojan spomenik doprinosa i čitave jugoslavenske emigracije.

"Ovu plemenitu patriotsku akciju naših iseljenika, mi svi najsrdačnije pozdravljamo. Mi danas treba načisto da podučeno i da istaknemo visoku nacionalnu svijest sinova naše zemlje, koji daleko preko oceana godinama žive, ali uvijek i jednako gojeći žarku ljubav i poštovanje prema svojem blagopočivšem Kralju, prema uzvišenom Kraljevskom Domu, i prema svojoj domovini. Neka ova naša zajednička akcija u podizanju spomenika našem Velikom Vladaru i Kralju Mučeniku još jače poveže osjećanja ljubavi i privrženosti sviju nas prema velikoj ujedinejoj Jugoslaviji i prema uzvišenom Kraljevskom Domu."

"Pred nekoliko dana primio sam od Centralnog Odbora iz Antofagasta dopis, kojim mi javljaju, da su uputili na sve iseljenike proglasi i već započeli sakupljanjem doprinosa. U istom dopisu istaknu je jednoglasni zaključak da se podigne dostojan spomenik našem Velikom Vladaru u ovom gradu. Uvjeren sam da iskreno tumačim misljenja sviju Vas, ako danas, sa ovog mjesta, zahvalim našim iseljenicima na pčasti i pažnji, koju su tom svojom patriotskom namjerom ukazali prema gradu Splitu."

Gospodje i gospodo. Slijedeći primjer naših iseljenika i isporučujući zavjet Gradskog vijeća plemeniti čin pijeteta prema onom našem Velikom Vladaru, koji je u Splitu dana 29.IX.1925 godine uputio slana zračnjare riječi "Moji Dalmatinci, kao do sada, tako i od sada, budite vjerni čovari našeg Jadrana. Za vama stoji Ujedinjena Otadžbina."

Zatim je sastavljen odbor iz redova uglednih gradjana, predstavnik država i korporacija i Gradskog vijeća, te omladnih prekomorskih iseljenika.

IZ KR. KONZULATA U ANTOFAGASTI

OKRUŽNICA
svim naseobinama
na području ovog Kr. Konzulata

Kr. Konzulatu je ovim žst dostaviti Vam u prepisu sledeći akt Kr. Poslarstva u Buenos Airesu

POSLANSTVO KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
Buenos Aires
P. Broj 451.—

Buenos Aires, 23. februara 1935.

KRALJEVSKOM KONZULATU-ANTOFAGASTA.

Mistarstvo Inostranih Poslova primetilo je, da naša predstavništva često izdavaju licima, koja remaju pasša i risu dovoljno legitimisara, uverenja o identitetu i druga slična dokumenta. Kako se ra ovaj način desila dosta teških zloupotreba, Ministarstvo je naredilo da se u buduće obustavi izdavanje ovih dokumenata.

Dostavljajući prednje za znanje Kr. Konzulatu, Kr. Poslanstvu čast je umoliti ga da se predređj barežnje strogo pridržava. To isto važi i za pasavane, koje su konzulati dosada izdali vali po prethodnom odobrenju ovog Poslanstva.

Da se prednje naređenje dovede u sklad sa postojećim prilikama i eventualnim hitnim potrebama pojedivaca, Kr. Poslanstvu je čast dostaviti tom Kr. Konzulatu sledeća uputstva za postupak

Kr. Konzulat izvolće obavestiti, putem koji najde za najpodesniji, iseljenike u svojem području, da u buduće neće izdavati nikome nikakova uverenja, ako molioe ne poseduje uređnu putnu ispravu. Toga radi dužnost je svih iseljenika, koji remaju putne isprave izdane im od strane naših vlasti (stari pasša, makar istekao, vredi, ako je izlan od vlasti Kraljevine Jugoslavije) da podnesu radežom Konzulatu uređnu pasšku molbu, u triplicatu, sa tri fotografije. Konzulat će jedan primerak te molbe zadržati zbog evidencije, a druge dostaviti ovom Poslanstvu rad propisnog postupka kod nadežnih vlasti u Kraljevini. Kada se poslanstvu vrati predmet sa rešerjem da se molioe može izdati pasša, Poslanstvo će o tom izvestiti Konzulat aktom, koji će Konzulat moći bez daljeg da prosledi stranci. Konzulat će za tim nastojati da stranke uzimajući pasše, ali u koliko to odmah re usledi, neće to biti razlog da se stranci uskraćuje uverenje, ili drugi dokument, pošto pos-

FERRETERIA Y MERCERIA STANCIC Y CIA.

Casilla 510 - Calle Baquedano 525-539

Teléfono 877

ANTOFAGASTA

SURTIDO GENERAL EN HERRAMIENTAS PARA

MECANICOS, CARPINTEROS Y ALBAÑILES

ARTICULOS SANITARIOS PARA BAÑOS, LAVATORIOS

PATENTE, ETC.

LOZA, CRISTALERIA, ENLOZADOS, PLAQUE PARA MESA

PINTURAS Y ESMALTES "SAPOLIN"

CERRAJOURAS Y CANDADOS "YALE" PARA PUERTAS

JOYERIA PALAVERSIC

DE MANZZONI, IVANOVIC LTDA.
PRAT 335 CASILLA 355 ANTOFAGASTA

La casa más antigua en el ramo. Gran surtido en alhajas, brillantes, perlas y piedras preciosas. Artículos de Oro, Plata y Plaqué. Cristalería Bazarat y artefactos de fantasía. Relojes de las mejores marcas. Visite nuestros establecimientos y consulte precios.

AGENTES:

Radios Receptores "SPARTON"

IZ KR. KONZULATA U ANTOFAGASTI.

(Sa str. br 6)

tojeći dosjer u Konzulatu i Poslanstvu sadrži dokaz moliočeve identičnosti i državne pripadnosti, kao i dokaz o tome, da ne postoje zapreke druge vrste da mu se izda tražena isprava. Neka Kr. Konzulat izvoli skrenuti pažnju iseljenicima, da podnošenje molbe za pasoš nije skoptano s plaćanjem takse, niti drugim troškovima, osim fotografija i nekoliko certavta što može da naplati Konzulat kao pokrivenje troškova za štampanje formulara pasoške molbe.

U slučaju izuzetne hitne potrebe jednog dokumenta (pasovana), gde stranka ne može da sačeka rešenje i povratka molbe iz domovine, Konzulat će mći da predloži Poslanstvu izdavanje jednog dokumenta takve prirode, ako Gosp. Konsul, ili Vrhovne dužnosti, može lično da zajamči identičnost stranke i ako je ona ipak podnela molbu za pasoš. Ovezništke mći će da se dozvoljavaju za vreme od 2 meseca nakon dana kojega Konzulat dostavi iseljenicima na zrarje predrije naređenje.

Moli se Kraljevski Konzulat da nastoji uveriti iseljenike u svojoj okolini, da ovo Poslanstvo ima najbolju volju da svakom izlazi u susret do krajnjih granica mogućnosti, ali smatra vrlo opravdanim zahtevati od svakog pojedinca da od svoje strane, i na vreme, doprinese ovaj minimum (formulara i fotografije) za stvaranje dosjera, na osnovu kojega će se u buduće mći da uzme u postupak evaka njegova opravdana molba.

Otpравниk poslova.

Dr. A. Mišetić, v. r.

Prednje Vam se stavlja za zrarje radi izveštavanja naseobire u tom kraju, kao što i skretanja pažnje našim iseljenicima nato, da svaki treba biti upisan u Registru Kr. Konzulata, kao što i posedovati "al dia" svoj pasoš, jedino na osnovu kojega mogu dokazati svoj pravi identitet i postiti sve isprave, koje im u ma kom slučaju mogu biti od potrebe. Propust tega može samo da šteti svakom našem iseljeniku, ako odmah i navremne ne požuri se i ispuni tačno svoju patriotsku dužnost.

Kr. Konzulat toplo pozdravlja rodoljubnu našu naseobinu u tom kraju i sa najvećom pripravnošću će uzimati u obzir molbe i želje iseljenika n granicama gornjeg naređenja; preporučujući svakome, da zrarava izvrši svoju dužnost o upisu u registar Kr. Konzulata i stavljanja "al dia" svog pasosa.

Marko P. Biskupović

d. kr. p.

AKT UPUĆEN OVM NASEOBINAMA:

- 1.—Antofagasta—Stjepan Skoknić, Predsedniku Jug. Prip. Društva.
- 2.—Arica—Bartul Kordić.
- 3.—Iquique—Simu Perić, Predsedniku Jug. Prin. Društva.
- 4.—Tocopilla—Nikola Rojč, Predsedniku Jug. Prip. Društva i J. D.
- 5.—Taital—Ivan Cvitanović.
- 6.—Calama—Anton Ivanović D., Predsedniku Jug. Prip. Društva.
- 7.—Chuquibambata—Simun Marinović G., (Jugoslovenski Soko).
- 8.—Estación Cuba—Anton Beović, (Jugoslovenski Soko).
- 9.—Copiapó—Anton Haračić S.
- 10.—Coquimbo—Luka Biskupović.

PAN DE INEJORABLE CALIDAD
PASTELES FINOS
TORTAS PARA BANQUETES
OFRECEN

Panadería
"LA PATRIA"

Calle Uribe No. 590
Teléfono No. 483
Casilla No. 774

PANADERIA Y PASTELERIA
NACIONAL

Calle Latorre No. 647
Teléfono No. 808
Casilla No. 774

ESTABLECIMIENTOS DE

SANTIAGO ZLATAR Y!

ISELJENICE! ZAVJETUJMO SE, DA ĆEMO BITI SVJESNI SVOJE PATRIOTSKE DUŽNOSTI.

Vijesti iz Jugoslavije

Danas, kao da smo odcjepljeni od naše domovine, jer domovinske novine i revije, bez domovinske primati ogromnom broju naših iseljenika, radi krize i neimaštine, iako svaki od nas želi da čuje i znađe, sve što se događa na domu, u Jugoslaviji, i te vijesti su nam najdraže i najmilija društvena hrana, tim prije, dok su one vesele i u njima ima radosnih vijesti.

Pa zato i stupamo pred naše iseljeničtvo u ovom teškom vremenu. I zato i jeste naša inoizletnja, da omogućiimo to inoizletnja, iz domovine, svakom pi i najsiromašnijem našem iseljeniku. Svakom čemo slati na lič bezplatno, a na ovom mjestu iznašati sve važnije vijesti i događaje iz naše domovine Jugoslavije.

PARLAMENTARNI IZBORI

Za dan 5. maja o. g. su raspisani poslanički izbori u našoj domovini. Vlada veliko interesovanje u narodu, kao što i inostranstvu za ove naše državne izbore. Već su izvršene sve izborne pripreme kod raznih političkih stranaka, i sastav izbornih lista je gotov. Saznaje se za sledeće zemaljske liste:

Dr. Bogoljuba Jelića, koja imade svoje kandidate u svim srezovima u državi. Ovo je lista Kr. Vlade, na kojoj kandiduju svi sadašnji ministri.

Dr. Dimitrije Ljotića, je lista Jugoslovenskog Narodnog Pokreta "Zbor".

Dr. Hođjera, lista Jugoslovenske Narodne Stranke.

Dr. Živka Topolovića je lista Jugoslovenskih Socijalista.

Ujedno se govori, da je postignut definitivni sporazum medju poznatim opozicionim vođjama, kojima su se pridružili i također Spahinovi i nepomirljivo krilo iz bivše Slovesne Ljudske Stranke.

Dijeli nas par dana od dana izbora, kada ćemo mći, da se upoznademo o rezultatu izbora, i o čemu ćemo u idućem našem broju potanko izvestiti naše čitatelje.

Beograd — Ministar graje vina g. Dr. Marko Kožuljić i javio ovih dana, da je Kr. Vlada g. B. Jelića prihvatila veliki građevni program javnih radova za ceste i željeznice u iznosu od pola milijarde dinara.

Beograd.— Jugoslovenska Akademija znanosti i umetnosti priređuje u maju o. g. proslavu 50. godišnjice Strsmajerove galerije slika u Zagrebu. Na molbu Akademije primio se pokroviteljstva Njeg. Kr. Vis. Knez-Namjesnik Pavle. Povodom proslave je predsednik akademije g. Dr. Albert Bazala posjetio Ministra Prosvete i bio primljen u audijenciji kod Nj. Kr. Vis. Kneza Namjesnika Pavla.

Zagreb.— Na zboru seljaka zagrebačke okoline u slatarskog srezu u martu o. g. je palo sa strane seljaka i odličnika krajskih govora. Seljak Mihajlović iz Pučke Bistre je rekao: "Oduševljenje seljaka za našu narodnu državu je ogromno. Snažna šaka slojnih seljaka zadaje smrtni udarac svakom, ko bi pokušao da nas vrati u prijašnje ropstvo. Seljak je nosio državu i mora biti napredan u kulturnom i ekonomskom pogledu".

Beograd.—Ministar g. Dr. Auer u svom govoru na radio je istakao ove glavne misli svog rada: "Narodno zdravlje i fizički odgoj našeg naroda. Veliko nacionalno značenje Sekolstva. Na čemu leži naša moć i snaga. Počrtao je značenje novog zakona o sportu, kao i uredbu o vatrogastvu".

Beograd.—20. marta o. g. je održan veliki kongres zemljoradničkih zadruga u Beogradu, na kojem je izražena jednodušna želja, da miljon zadruga otkojuje i jedinstven zadrugački zakon, umjesto dosadašnjih osam raznih zakona. Kongresu je sudjelovao i ministar poljoprivrede g. Dr. Janković, koji je ujedro i predsednik saveza sprskih zemljoradničkih zadruga, i održao veliki govor i izmedju ostalog kazao: "Mi moramo da donesemo jedinstven zakon o našem zadrugarstvu. Seljštvo je najjači čimac ove države. Zadrugarstvo je svetinja i tu svetinju moramo čuvati. Nećemo zadrugarstvo dati nikome u službu, jer je ono narodno, jer je ono državno, ali mi ćemo ići da služimo i državi i zadrugarstvu".

Split.— "Sinjska Alka" i korčulanska "Moreška" će ići u London. Kako je poznato u Londonu o. g. održaće se u Londonu međunarodni festival narodnih igara pod pokroviteljstvom britanske kraljice Mary. Na ovaj festival pozvane su sinjska "Alka" i korčulanska "Moreška". Sada se vode pregovori za sudjelovanje "Moreške" i "Alke", o čemu ovisi sudjelovanje istih. Ove dve naše stare igre pobuđuje interes kod stranoj svijeta za naše krajeve i povoljno djelovati na naš turizam.

Split.— Jadranska Strala, ova divna naša narodna institucija, koja svuda jako progaja ljubav za našim morem, ove godine priređuje veliko putovanje sa krasnim našim parobrodom "Kraljica Marija" u Grčku i Egipat. Putovanje će trajati 16 dana, i to od 30. juna do 16. jula. Za ovo putovanje vlada veliki interes.

Split.—Jugoslavenska Matice u Splitu je održala 25. marta o. g. glavnu g. skupštinu, i na njoj izvela krasnu i plodonosnu svoj rad u godini 1934. Jednolano i sa aklamacijom bi izabrana dosadnjama uprava na čelu sa g. Rikardom Katalinić-Zerov sa.

Supetar.—Amo je stigao na oporavak i odsječe u zavodu c.c. sestara, hrvatski metropolitanski preuzrišeni gosp. Dr. Ante Bauer.

Zagreb.—Naš slavni virtuoz na violini g. Zlatko Baloković se povratio sa svoje turneje po Rusiji.

Šibenik.—Odobrenjem ministra gradjevina g. Dr. Marka Kožulja će se u Šibeniku sagraditi krasna palača za carinarnicu za sumu od dinara 3,022.063.35.

Beograd.—U Februaru o. g. je boravio ovdje predstavnik njemačkog finansijskog tvrtaka u Dresdenu u pogledu osnivanja banke, čiji bi kapital bio jugoslovensko-njemački.

Glavni zadatak te nove banke bi bio da finansira jugoslovensko-njemački promet i osigura prodaju naših poljoprivrednih proizvoda na njemačkim tržištima; koji je već ionako uživaju dobar glas i dosta su traženi.

Zagreb.—Jugoslavija u slikama: Odavna se kod nas oječala potreba jedne knjige-mape, u kojoj bi bile slike i crteži najljepših krajeva i predjela Jugoslavije. Tog golemog posla se prihvatio naš prvak u grafičkoj umjetnosti prof. Tomislav Krizman. Čitav taj rad je g. Krizman poradio u 4 mape, svake sa 60 crteža.

Prva mapa će obuhvatiti našu morskou obalu od Šuštara do Učinja, sa karakterističnim motivima našeg primorja. Druga mapa obuhvata u glavnom Bosnu i Hercegovinu.

Treća mapa Beograd sa Srbijom, Vojvodinom, Makedonijom i Crnom Gorom.

Četvrta mapa obuhvataće Zagreb sa Hrvatskom i Slavonijom, te Ljubljano sa Slovenijom.

Prva mapa je već dara u štampu i izaće ovog ljeta iz štampa.

U Zagrebu je održana glav. god. skupština Jadranske Str. za mesecu februara o. g. i v. izglasala resolucije između ostaloga kaže:

"Zastava Jadranske Str. trebala bi da zalepiš u svakom selu naše domovine!"

Ljubljana.—Na porovne i mnogobrojne želje učiteljska se pripređiti drugi izlet ra

PANADERIA Y PASTELERIA

"CENTRAL"

CALLE M. A. MATTA 757 - TELEFONO - 878

Ofrece artículos de elaboración esmerada y de primera calidad. - Pan especial - Pases para Sandwichs - Pan Candeal, Integral y Centeno.

PASTELES FINOS - CREMAS

TORTAS Y POSTRES

Domingos y Festivos empanadas especiales de ave y corrientes

Galletas para Minas y Buques

Se atiende cualquier pedido para ciudad o pampa

Oplenać od 23. do 26. aprila o. g. za kojise je prijavilo preko 400 idetnika.

U mjesecu junu o. g. se održaje u Ljubljani prvi slovenski ljevlječki kongres, kojega sazivlje Društvo sv. Rafajela.

Beograd.—Upravni odbor Državne Hipotekarne Banke na svom sastanku od 22. februara o. g. je odobrio dugoročni zamaj ministarstvu gradjevina u iznosu od 30,000.000.—dinara za dovršenje nove zgrade Narodne Skupštine.

Iz Liverpola (Ergleska) se javlja, da je Jugoslovenski Lloyd, kupio dva nova broda, te jedan kršten imenom "Princessa Olga, a drugi s imenom Prince Pavle".

Zagreb.—Akcioni Odbor za podizanje spomenika Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju je uputio apel na gradjanstvo u tom smislu, i već na prvi mah skupljena svota od 1,332.000 dinara. Spomenik će se podići na najljepšem mjestu Zagreba.

Beograd.—Nj. Kr. Vis. Knez Nemesik Pavle je upisao svoju djecu Kneza Aleksandra i Nikolu u redove Škola Kraljevine Jugoslavije.

Split.—Strane pijace traže naš buhač. Profile godine je izvezeno 58 vagona, dok sa računada da će se ove godine izvesti oko 80 vagona.

Knin.—Ovde će biti sagrađena niža gimnazija u spomen Viteškog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja i nosiće Njegovo ime.

Beograd.—Veliki rapredak Poštanske Štedionice Kraljevine Jugoslavije. Iz godišnjeg izvještaja za g. 1934. se vidi, da je njen ukupni promet u toj godini bio preko 234 milijarde dinara. Broj ulagača je bio u g. 1933. usvoj: 294.515, a u g. 1934. je poskoćio na 312.852. Dok pak ulazi su poskoćili od 504.103.125 iz g. 1933. na 718.492.383 dinara u g. 1934. Dobitak Štedionice iznosi 50 milijona u g. 1934.

Ministarstvo Poljoprivrede i Voda dalo je Savezu hrvatskih zemljoradničkih zdruaga pomoć u iznosu od 100.000.—dinara, kao prvu pomoć. Miristar poljoprivrede g. Dr. Dragutin Jarković izjavio je da je došao ra svojoj položaj samo zato da sanira položaj hrvatskog zadrugarstva.

Naši državni papiri su porasli na raz im straiim bezama.

BODEGA DE FRUTOS DEL PAIS

DE

LUCAS YAKSIC

URIBE 528-CASILLA 494-TELEFONO 507

ANTOFAGASTA

VENTAS

POR MAYOR Y MENOR

Na pariškoj burzi se zapazila sigurna tendencija porasta. Sve ovo se pripisuje dolasku za ministra finansija g. Dr. Milana Stojadinovića, koji uliva u stranom svijetu ugled dobrog finansiste.

Vijest o smrti našeg zemljaka, a velikog svjetskog čerjaka, Dr. Mihajla Pupina se je teško dojmila nas u domovini. Dr. Pupin je uz našeg Teslu i Marconiija najmarkantnija znamenitost našeg nauke i polju fizike, radi njegovih velikih djela i izuma. Kao nacionalni radenik je zadužio jako našu domovinu i narod. Slava mu i večna pamjat! u našem narodu.

Zagreb.—Preko Save kod Zagreba će se sagraditi kolosalni željeznički most za koji je već Vlada odredila sumu od 45 milijona dinara. Ova gradnja je jedna od najzanimljivijih remek-djela tehnike u našoj zemlji u zadrje doba.

Šibenik.—Za isušenje močvara u Ravnim Kotarima, gradnja česta, južna bunara i škola će biti utrošeno preko 6 miliona dinara, izradio je Ministar gradjevina g. Dr. M. Kožul.

Veliki Bečkerek.—Premaj želji naroda, a u počast našeg Kralja Petra II. je izmjenjeno ime grada Veliki Bečkerek u PETROVGRAD.

Krk.—U ovom gradu je održan sastanak sedam općina otoka Krka, i donesen jednog larsi zaključak da se u gradu Krku podigne bolnica, imenom Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja.

Sarajevo.—U zadnje doba je počinjama završen najveći turel u Rsrri ispod Ivanplanićne dug 342 metra i pušten je u re dovan promet.

Beograd.—Ovde je počeo u martu o. g. izariti ciganski list pod naslovom "Romania Lil". Biće pisan cigarskim i našim jezikom, a finansirat će ga beogradski cigari. Urednik mu je ciganski inče student, Sve ta Simić.

Stigće amo naši filmski glumci: Svetislav Petrović, Tivo Patiora, kao i Eugen Samin, te će oni da zaodrečki snimaju jugoslovenski film čiste narodne sadržine, i to u više jezika, kao što i u našem.

Dubrovnik.—U ovu luku je stigao njemački brod Milwa-ke "sa 250 turista. Iza toga je stigao pirobrod "Samarai" sa 500 turista, a par dana iza toga brod "Staedeman" sa 600 turista iz Sjeverno-američkih Država.

Prčanj.—Dne, 4. marta o. g. je ovde našvacnjanim batičnom podignut krasan spomenik Blagopćivčim—Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju, Cijela Boka Kotorska je bila u slavljaj taj dan i okičena zastavama.

Aleksandrovo (na Krku).—Ovdjajne Sokolsko Društvo "Čuvajmo Jugoslaviju" je sa Djurdjević dan posvetilo svoju zastavu i ujedno položilo temelj kamen Sokolskom Domu, koje će nositi ime Kralja Mučenika.

Beograd.—Biće uskoro započeta gradnja nove zgrade Poštanske Stedionice, koja će stajati iznos od 15 i po miliona dinara.

Ljubljana.—Naskoro će biti započeta gradnja banske palače u koju će biti smješteni svi uređi i sekcije banke prave, koji su dosada bili rastrkani po raznim kućama.

Split.—U Primorskog Banovini je ove godine pošumljeno 77 hektara zemljišta, a na 54 hektara pošumljenih ranije, dopunjeno pošumljivaje.

Porazidjeljeno je seljaciima 1.100.000 sadnica raznih bilina.

Sarajevo.—Bosansko-Hercegovački rudnici

Proizvodili su pre rata 900.000

do 1.000.000 tona uglja.

U godini 1918.—1919. je spalina na 600.000 tona, dok u godini 1930.—1931. je škćčila na 1.300.000, a zadnjih godina je u visini od 1.100.000 tona. Na našim rudnicima bilo je pre rata uposleno oko 2500 radnika, a sada ih je zaposleno preko 600.

ISELJENICI! VAŠIM DO-PRINOSOM POMOĆI ĆETE AKCIJU KOJA ZADIVLJAJE ĆITAU SVIJET.

PRIJATELJSKA PARTIJA ŠAHA

Jugosl. Sokol — Antofagasta

Alfil Negro—Chucucamatata.

Parovi: Resultat:

C. Campos - Arctun	
Karzulovic	½:1½
L. Alava-Milan Vlahovic	0:2
L. Alava P.-Lovljak Tomićić	0:2
C. Muñoz-Juan Vlado	1:1
H. Espinosa-Dušan Radec	0:2
S. Rodríguez - Petar Starić	2:0
A. Rodríguez-Jerko Arčić	1½:1½
	3:9

Internacionalne Vijesti

I monogobrojnih vijesti, koje je nam dnevno serviraju razni kabelegarni "United Pressa", "Havasa" i t.d., daje razumjeti, da u svijetu nije u redu. Da je mir u opasnosti, a ratna opasnost blizu.

Razne internacionalne konferencije, sastanci i dogovori, te sama Ljiga Naroda, izgleda da su u nemogućnosti, da osiguraju izvjesnost Zeljeni mir i slobodan i miran razvoj, a time i opće blagostanje i svjetski poredak, kojih je svak teli Zeljan i u kojima ovisi sve ono, što je lijepo, dobro i čovječije u kulturnom razvoju svijeta.

Mi ćemo ovde da iznačimo za naše čitatelje i suarodnjake, najvažnije međunarodne vijesti, kao korisno štivo i putokaz svjetske orijentacije.

BUGARSKA

Sofija.—Između Bugarske i Jugoslavije vladaju srdačni i dobri odnosi, iako u zadnje doba su se promijenile razne vlade i učinjena dva državna udara. Pala je vlada g. Kimo-nova Georgjeva i došla vlada generala Petka Zlateva, a u zadnje doba, koncem aprila je nastupila vlada g. Točeva. Car Boris i jedan glas u uputili narodu jednan prolaz kojim mole narod na saradnju u teškim prilikama u kojima se sada nalazi država. Izgleda, da starije ug zemlji je teško.

ĆEHOSLOVAĆKA

Prag.—6. marta o. g. u Ći 85. rođendana presidenta Dr. T. G. Masaryka je Ćehoslovćki senat i parlament održao svečanu sjednicu i izradio i izglasao pravdravnu adresu. Prvi put bi izglasava takova adresa Dr. Masaryku g. 1919.

Govori se o budućem ugovoru između Rusije i Ćehoslovćke i da će uskoro u tu svrhu ići u Rusiju Dr. E. Beneš, ministar Vanj. posla. Fakt će imati veliku važnost.

Dr. Eduard Berić je poznat, kao vrlo sposoban političar, te izvjesno ogroman autoritet u iredstranstvu.

Bratski Ćehoslovćki narod je na svim polovima, uvijek i u svemu stajao čvrsto rame uz rame sa našim narodom. Jer gdje će suza nego na oko, i kam u ovomi teškom vremenu, nego brat s bratom. I uvijek i u buduću treba da naša dva bratska narodu idu složni, kao bratća u svemu.

FRANCUSKA

Paris.—Poznati francuski protest protiv Njemačke radi gaženja Versaljskog ugovora o miru je ipobudio u Ćitavom svijetu veliki interes i pažnju, što je dalo povoda raznim konferencijama i vjetćanjima. Protest je bio predan na rešenje Ligi Naroda, o kojem se na konferenciji u Stresu stvorilo ođedno mišljenje između Italije, Francuske i Engleske; a koji bi 17. aprila o. g. prihvaćen u Ženevi od 12 nacija. Jedini delegat Danske se apstinirao. Tim bi osudjena Njemačka za kršenje ugovora o miru.

Francuska vlada je poslala na granicu Njemačke 30.000 vojske. Iza kako je Njemačka odbila pritetst Francuske i Italije o uvođenju stalne njemćke vojske, francuski parlament je izglasao nove izdatke na vojsku u iznosu od 19.000.000 franaka.

Javljva se da će prvih dana maja o. g. ići u Rim ministar zraka g. general Denain u pogled sklapanja zračnog pakta.

Saslušavši izvjetaj g. M. Lavala francuski parlament je odobrio rjeov rad na konferencijama u Stresu i Ženevi.

ENGLESKA

London.—Engleska se jako burni protest ograničenja uvoza sa strane Italije, koja od 19. februara je ograničila uvoz u zenu.

Lloyd George se bunio, što vlada rije se zainteresovala za "jegov ekonomski plan, pod imenom "New deal".

Mak-Donald je 17. aprila o. g. na upit radićkog poslanika Lansbury u parlamentu izjavio, da on smatra da akcija Njemačke je udarac svjetkom miru.

25. marta o. g. se u Berlinu održao sastanak između Hitlera i John Simona u pratnji Mr. Edena, tom velikom Hitler je izlĆio stajalište Njemačke u svjetskim pitanjima ovako: Njemačka mora imati mornaricu od 400.000 tona, jednako zračne flote sa ostalim vele-silama, ukinuće poljskog koridura, povratrak tri i po milijuna njemaca, koji Ćine Ćeške manjine, tako isto i povratrak kolonija, i ekonomsku uniju sa Austrijom.

Mr. Eden je iza toga posjetio Moskvu, Varšavu i Prag u političkoj misiji i Će engleska vlada je Ćela saznanj mišljenje tih država u pogled svake situacije, kao vrlo važnu i polaznu točku u budućim svetskim konferencijama, posebno u Stresu i Ženevi.

GRĆKA

Atena.—Zadnjih dana, aprila je izvršen veliki ratni proces protiv uđednika u zadnjoj revoluciji, predvodjene po Venizelosu, te su osudjena tri generala i nekoliko viših oficira na smrt, dosta na robiju ili više godnj tamnici. Revolucija bi ugušena po vladinim trupama. Parlament je raspustio senat i izmenu nekih točaka ustava, kao što je ukupno javno otvoreno glasanje i sve vodje opozicije zatvoreni.

LIGA NARODA

Ženeva.—Mnogi vele da Liza Naroda umire, a drugi joj pevaju pjesme. Ali jedno je ođjedno, da ona nije ono, što bi imala i trebala da bude, što se je vidjelo za rarijih izbihi konflikata, kao u Aziji, Evropi i Americi.

17. aprila je izglasana i prihvaćena osuda Njemačke, kao zaključak konferencije u Stresu. A našto je Njemačka ođtro protestirala kod svih vlada, koje su zato glasale. Izgleda, da iza svega toga situacija još nije jasna, kao što ni mir osiguran, kako Ćovječanstvo to izbećuje. Tako isto mnogi sumnjaju, da je i konferencija o razoružanju zamrla.

Nezaposlenost se je u svijetu povćala, kako to javlja Internacionalna Radićka Organizacija, koja je u vezi sa Ligon Naroda i Ćeže, da imade u svijetu oko 61 sedam milijuna nezaposelih ispod 25 godina; a da ukupi broj nezaposlenih je 25, 0 0 000.

MADņARSKA

Budimpešta.—Izborna kampanja je počela sa nativima i razjermama, na izbornoj Ćukćini u Androhu 3 muških i žera natviti i mnogo ranjetih.

Madņarske novine su se digle protiv Titulescu, koji se cigao protiv raoružanja i uvagćjara redovitog novaćjara u Austriji, Madņarskoj i Bugarskoj.

Se je zadnjih dana otkrio jednan komplet protiv vlade, koji je imao da izbije 1. maja, jer vlada nezadovoljstvo u narodu.

:- MADERAS :-

MEJORES PRECIOS DE PLAZA

PINO OREGON

Lingue, Kauli, Laurel, Alamo, Pataguas, Olivillo, Roble, Pelin, Chilot, Mauc, Lumlitas, Lumas. En todas dimensiones y largos, en bruto y elaboradas.

MADERAS DE PRIMERA CALIDAD

CICARELLI HERMANOS

Soc. de la Soc. Buques y Maderas. Casilla No. 8 - - Telefono No. 129 - - Antofagasta

RUSIJA

Moskva.—Nakon sastanka Litvinova i Fedna u Moskvi je izdan službeni komunicirajući kojem se kaže, da Rusija i Engleska imaju isti interes za mir.

U Rusiji su učinjeni pokušaji sa zračnom letelnicom sa najboljom rezultatom, i to sa avionima, koji mogu drugo avionone voziti. Tako isto se izveštava da će Sovjeti i nadalje stalno povećavati svoju avijaciju.

Rusija se je iskazala zadovoljnom sa rezultatima u Stresii i Ženevi, kojim povodom je Litvinov izjavio u Ženevi, da Njemačka goji nade osvete i osvajača.

Sve novine u Rusiji publiciraju tajni vojnički obligacioni pakt između Poljske i Njemačke, a koji publiciraju u francuskim novinama.

Između Francuske i Rusije se je imao sklopiti jedan vrlo važni pakt, a koji je u zadnje doba suspendovan po nalogu vlade iz Moskve, a da se neopoziva motiv prekida.

Ruski pisac Maksim Gorki je imenovan za urednika i direktora Ruske Literature Sovjetske Akademije Znanosti.

RUMUNIJA

Bukarešt.—Naročiti dopisnik g. Micora ističe velike simpatije koje uživa g. Jeltić u zemlji i vanjskom svijetu, kao sposoban i okretan političar.

16. aprila je umro u Bukareštu najveći rumunjski i balkanski pjesnik Parait Istrati, koji je u svojim pjesmama opjevavao svoje i narodne jade i boli. Bio je vrlo štovani i vidjen u svijetu.

Rumunjska je naša vjerna saveznica i svuda iskreno pomaže našu narodnu stvar, a jedno sa bratskom Čehoslovačkom.

ŠPANIJA

Madrid.—U vezi zadnjih konferencija u Stresii i Ženevi je izjavila španjolska vlada da se ona ne želi mješati u ta posla.

Se kaže, da će Laval posjetiti Španiju u srednju sklapajući pakta sa Republikom i njenim ministrom.

Zadnja kabina u kriza je rešena time, da je ponovno ostavio vladu premijer g. Lerooux vodja radikalne stranke.

U španjolskim novinama, kao ni u političkim krugovima se ne komentira zadnja njemačka nota Ligi i raznim državama.

UDRUŽENE DRŽAVE

New York.—Nakonri grad New Yorka, zatražio je od federalne vlade u Vašingtonu, kredit od 1140 milijuna dolara za javne radove u svrhu olakšavanja prilika američkih bezposelnih radnika. Iz pouzdanih izvora se saznaje da predsjednik Roosevelt neće odobriti tako veliki kredit za javne radove države New Yorka.

Prenaša statističke Lige Naroda od januara o. g. broj bezposelnih za Sjedinjene Države iznosi 11,290,000, to jeste 6,000,000 više nego je 1934.

JAPAN

Tokio.—Iz dobro obavještenih krugova se znade, da će ovogodišnji bilans japanske trgovinske politike biti pasivan, pa je vlada poduzela shodne korake, u vezi stanja u kojem se nalazi japanska vanjska trgovina.

Uza sve to ekspanzija japanske politike u Aziji se nastavlja.

PAPINA DRŽAVA

Vatikan.—U. P. od 22. aprila javlja da Papa Pio XI. za posjete njemačke katoličke omladine Vatikanu ih je ostavio ovim riječima: "Ako se pogorša situacija i Stvemogućih će biti s vama. Nesmijete u to sumnjati. Obetali ste služiti vašu domovinu iskreno i vjerno i tako mora biti. Mi također ljubimo Njemačku!" "Krasne i sve riječi. Da li naša tužna i robitarja Istra, njeno katoličko jugoslovensko svećerstvo i narod su tješeri u ropstvu za rječivim uljem i rajtekim stradanjima, zato, jer smo svi po Bogu braća.

KRETA

Megalokastron.—U zadnje doba (februara) je zabilježen veliki potres na otoku Kreti, a bilo je i ljudskih žrtava 100 mrtvih i oko 100 ranjenih.

PERZIJA

Bagdad.—Se javlja da u pokrajini Mazanderan u Perziji trese već toliko dala, da te imade oko 500 mrtvih, mnogo ranjenih i velikih šteta.

FORMOSA

Tokio.—21. i 22. aprila je za otoku Formoze vladao, strašan potres, koji je učinio silnih šteta i progutao ogroman broj žrtava. Vlada Formoze je dala sledeći izveštaj o nesreći: 3,045 mrtvih, teško ranjenih 8,030. Sasma porušenih kuća 12,647, teško oštećenih 18,154 i lakše ranjenog naroda 12,879. Sigurno je da imade i težih šteta i žrtava, to će se da kasnije saznaje iz tačnijih podataka.

BOLIVIA-PARAGUAY

Rat između ove dve države još uvijek traje. Posredovanje Lige Naroda, je ostalo bez uspeha, kao i južno-američkih i sjeverno-američkih država. Izjedna, da su u interesu vrlo jaki, i da će ovaj rat još dosta dugo trajati, a može biti i još kega u nj učevje. Jednom je Bolivija, a jednom Paraguay za mir. U zadnje doba živo rađe okir. u zemli Chile, Argentina, Peru i Brazil, ali ovaj zanjig izgleda da se ne žuri, a ritimnjo je imenovano stalo zato. Postojeća zabrana o uvozu, odredno izvorni oružja u ove države je dignu ta sa strane svih država, pa ometa je to da se vidi, koliko je još interes od mira.

NJEMAČKA

Berlin.—Njemačka u zadnje doba je istupila iz Lige Naroda, i od tada vodi sasma obratnu politiku, što izaziva svakojake komentare, konferencije i sastanke između političara i država u Evropi, eda se sanira i osigura mir ali sva nastojanja izde izgleda utaman i naoružava se nastavlja.

Hitler viče, da brani Evropu od Sovjetske Rusije. Svaki govori, kako mu stoji dobro. Ali mu ne uspeva rahota, kako se žiri, gledajući razvoj događaja. Konferencija u Stresii (Italija) i u Ženevi je osudila Njemačku i njeno naoružanje, kao i vođerje politike, pošto narušava svetski mir. Na tu osudu iz Ženeve, na osnovu francuskog protesta, je Hitler oštro protestovao, kod Lige, i svih država koje su zato glasale u Ženevi.

20. aprila o. g. je Hitler protestovao 46. godišnjicu, što je najsvetarije proslavljeno u cijeloj Njemačkoj i učinjen mu je između ostalog i dar od 41 aviona, za pojačane njemačke zračne flote.

Kako izgleda Njemačka ne misli napustiti svoju vratolomnu politiku pogibelju za nju i svjetski mir i poredak.

ŠVICARSKA

Zurich.—Poznato je da su Švajcari i prošle godine u velikom broju posetili našu zemlju, a naročito naš Jadrani. Broj posetilaca iz Švicarske raste svake godine, a što je u glavnom zaslug velikog prijatelja našeg naroda g. Huberta Fauba, koji već dugo godina radi na propagandni radu turizma u Švajcarskoj i vodi Jugoslovenski turistički biro u Zurichu, —a čemu naslanje našu veliku zahvalnost.

POLJSKA

Varsava.—Poljska se je u zadnje doba silno povezala sa Njemačkom u cilju jake germanofila ke stroje u rječnoj vadi. Sada maršal Piłsudski je bivši njemački oficir, pa još utoda ljubav, spram Njemačke. Alita politika, koja se re može brojiti u naravru, se teško osvećuje Poljskoj posebno u Gdarjskom i td.

U zadnjim sesijama je poljsk Sejm (parlament) odobrio reformu ustava, što znači ukidanje demokratskog ustava. Novi ustav daje reorganizaciju već predsjedniku države, da postavlja i otpušta vjernike, ministre, predsjednika vrhovnog sudista i glavnog zapovednika vojske i sl. Novo ustav postaje u kepaotičim ga petipile predsjednik republike g. Dr. Miśkiński. Opozicija je silno protestovala, ali je bila usutkana.

LITVA

Kovno.—Litva preuzela je sve moguće mjere za služaj napadaja sa strane Njemačke, te poduzela seriju novih mjera u vojski, kao što i hitro sazvala parlament. Između Litve i Njemačke, takoojer vladja spor radi Memela.

ITALIJA

Rim.—Kako se čuje Italija zagovara uvajanje redovitog novčavanja za Austriju, dok to još, otvoreno re traži za Mađarsku i Bugarsku. Države Male Antante to budno pazi i u tome vide veliku opasnost.

Kritikuje se Italiju, da je ona prva započela sa mobilizacijom svoje vojske. Tako isto izgleda da je Italija postigla slobodne ruke u pitanju spora sa Abisinijom. Musolini vodi u zadnje doba jednu vrlo jugovagu i zakulisanu politiku, dvokaku, u kojoj nema vjere. Tako isto sa našom domovinom je sasma izmenio cilj i pravce, i sve je iz Pariza, da Musolini želi tijesno prijateljevanje sa Jugoslavijom. Novi ministar Italije u Beogradu je do karakternističan izjavio pri predstavljanju predstavnika iz srednjih klasa. I kako je jedno istina, a drugo politika, to pri novom kursu trebamo imati ostar vid i dobar i osjetljiv rjuh.

Stresa.—U ovom italijanskom gradiću je održata 11, 12, 13 i 14. aprila značajna svjetska konferencija između triju država Italije, Francuske i Engleske, i kako su se one stavile sasma na istu liniju u pogled Njemačke, a što se definitivno demostrovalo u Ženevi 17 i 18. aprila, kada je prihvaćena osudilna protiv Njemačke opuštila ju za klerenje Versalskog ugovora o miru. Jedni ovu konferenciju pridaju veliku važnost, dok drugi to ne misle i ju smatraju, kao konferenciju sekundarne važnosti po pitanju mira, a što će dokazati budućnost.

AUSTRIJA

London.—Premier Dr. Schuschnigg za svog boravka u ovom gradu je dao novinarima sledeću izjavu: "Mi ćemo izvršiti rekonstrukciju Austrije uspokor potkećka. To nas medjutim nikada ne vodi do diktature. Ekonomski povezana s ostalim svjetovom Austrija je nesumljivo sposobna da ekonomski živi. Oni, koji smatraju, da je postojanje Austrije kao države potrebno da se održi mir u sreću Evrope, trebaju takoojer da shvate, da je naša politika gledala i da će i dalje gledati da sama sebe začuva".

Ženeva.—Iz ovog grada se javlja, da je Austrija zatražila od saveznika povećanje svoje vojske, na 100,000 motivički to, radi odbrane od Njemačke. Mađarski i Bugarska isto traže. U krugovima Male Antante se misli, da bi ore to svoje oružje prvom prigodom upotreblile protiv država Balkara i M. Antante.

KANADA

London.—Engleski kralj Gjurđ V. imenovao je za guvernora Kanade engleskog pisca John Buchana, koji je dosada bio član parlamenta.

NAŠE NARODNE ŠKOLE I NARODNO PROSVJEĆIVANJE

Uredjuje Marpbis.

Jugoslovenska u Skola Antofagasti

Jugoslovenska Škola u Antofagasti već gotovo dva decenija da vrši veliku i uviđenu nacionalnu misao odgađajući našu djecu ovdje rođenu u našem narodnom duhu i poznavanju otadžbine, lijepe domovine svojih otaca.

Ova naša narodna škola, jedina te vrsti u cijeloj Južnoj Americi, bi osnovana od najdijetlijih i najdalekovidnijih zasluga "aseosine" Antofagasti, koji su već onda shvatili vrlo ispravno tu veliku i uviđenu njenu misiju, na sreću naše djece, naseobite i drage ram domovine.

Osnovana je 14. februara 1916. i u toku tog vremena do danas ju pobajalo hiljade naše i strane djece. Time je ona nesamo primala pol svoje okrilje "aseosine" Antofagasti, koji su već onda shvatili vrlo ispravno tu veliku i uviđenu našu misiju, na sreću naše djece, naseobite i drage ram domovine.

Naseobita je uvijek dosada bila u Čila, što je moga za održavanje ove naše narodne škole, kao što i naša domovina se tako isto u raznim prigodama pokazala, da joj je na sreću naša Škola i nacionalni odgoj naše drage dječice ovdje rođene; i stvarno pomogla našu školu subvencijom, škol. čelima, raznim knjigama i ilustrativnim materijalom. Školu pomaže i Jugoslovenska Narodna obrana sa mjesečnim obolom, kao što raspisuje, dok je naš narod bio upremljen na raznim oficinama, također davao ogroman broj njih svoj mjesečni obol, što sada otpalo.

Rezultati, koje je naša škola pol. čila u odgojnom, nacionalnom smislu i prestižu, je svima nama dobro poznato, te stekla ugled između najboljih zavoda.

Ma nama je, da i u buduću se još intenzivnije za nju brigamo i staramo u moralnom i materijalnom pogledu. Čuvamo ju i očuvamo za još dugi niz godina, na sreću našeg mladog narajaja, kao što da nam ona visoko diže i uzdiže naše narodno ime i prestiž.

Sve se može, kad se bratska sreća slože, i kada imade volje i ljubavi, a na radu za našu školu treba da se natječu i naši oei i naše majke, čitava naseobita, jer temelj svakoga rada, napretka i blagostanja je dobar odgoj i škola. Dakle "Dom i škola", treba da su, kao sreće i duša u jednom tijelu, sa lozinkom: "Uvijek napred za našu školu".

Naš narodni jezik, odgoj i škola. Narodni jezik, odgoj i škola to su tri najveća i najbogatija dara i bisera, svakoga naroda na ovome svijetu. To je ono

najljepše, najsladje i najmilije, i radnja se davahu i davče najdragocijenije žrtve i naporu kod svih naroda, za svoju narodnu samostalnost i kulturnu, škole, slobodu i jedinstvo!

I naš narod je u svojoj narodnoj historiji za svoj jezik, nacionalni odgoj i narodne škole doprineo najviše žrtve i dao u nadčovječnim naporima sve što je mogao, dok nije vidio ovrječane krunom uspjeha, te svoje vjekovne želje, borbe i napore, za svoju narodnu sreću. Po jeziku te svak poznaje i cijeni, po odgoju si ono, što je si, a majka svoga toga, jeste škola i Dom! Narodni jezik odgoj i škole, moramo i trebamo čuvati, kao oči i vid; jer u njima su sadržane sve naše nacionalne svjetine i tradicije, običaji i ljepote naše rase, čime se razlikujemo od svih ostalih naroda, a međuobro poznavamo i združujemo, za još bolju, ljepšu i slaviju našu narodnu budućnost.

Naš neumrlji i lovor-venecima ovrječani veliki pjesnik Petar Preradović je ispevao najdivnije svoje pjesme u slavu našeg jezika uzdižući naš jezik do nebeskih visira, te u pjesmi "Rodu o jeziku", pjeva

"Ljubi si ga, rode, iznad svega.

U njem živi, umiri za njega!

U njem sve si blago slaviš, što ti osta od star i ne, Nemaš ljepše ni baštine, Potomstvu si da ostaviš, Aleni kamen on ti buđi, Kog da žuvaš kao oko, Kog da braniš, kao soko, Komu da bi vjeran svudi!"

A tako jugoslovenstva, slavi i veliki biskup Juraj Strossmayer veli o našem narodnom jeziku ovo

"A vjerzajte, braćo moja, ja vaš pastir, vaš biskup, koji poznam mnoge jezike svijeta, velim vam istinu, da nema bogatijega, nema sladčega, ljepšega si mlodvočnijega za naš jezik pod suncem, nego li je onaj, kojim nas je majka rodila, kojim nas odgojila i prvu nam pjesmu kraj koljevke zapjevala; kojim se je prosvjeta naša već od svetih slavenskih apostola Cirila i Metoda po svetoj vjeri našoj razvila — a to je divni jezik naš jugoslovenski. Majke, čiste djecu svoj jezik; čitajte, sastojte, da se djeca čistoćom jezika svoja diče i ponose, neka ga nikad ne zapuste jer bi zapustili sebe i svoju domovinu..."

Tako su misli, govorili i pisali najbolji umovi i sirovi našeg naroda, kojima buđi slava i hvala, što smo se držali za bezbrojnih vjekovnih borbi i postojimo, kao narod i rasa.

Dok o školi i njenoj velikoj i neprocijenjenoj vrednosti po naš narod je rekao naš slavni vladika J. J. Strossmayer sledeće:

"Istina siromašan smo narod, istina živimo u doba pravoga ekonomskog rasula; ali kad se o školi radi, radi se upravo o životu narodnom. Ako igdje ne valja štediti, to ne valja gledati škole. Ako će igdje uložiti novac stotrukim plodom uraditi, to će sigurno po školi!"

Iz pisma Dr. Krišajavom g. 1893.

Pa ako budemo radili u duhu tih velikih i nadaseve narodnih načela, na kojima leži i počiva naša narodna sreća i još bolja budućnost, nema sumnje, da će naš vasceli narod opstati, živjeti i napredovati; i u kolu svjetske čovječar. Zajednice najetici se ma u bilo čemu, i u tim staknicama brati lovorike naše narodne sreće, a kojima će ići i koracati s pokoljenja u pokoljenje do najviših kulturnih tekovina Slobode i Jedinstva, kao vječnog zaloga svog narodnog opstanka.

To htjeti, moći i tako raditi, znači biti iskreni patriota, u čuvanju i održanju jugoslovenskog narodnog i državnog jedinstva, naše velike i jake Jugoslavije!

- PEDRO DRAGICEVIC Y CIA. -

ANTOFAGASTA

CASILLA No. 105

TELEFONO No. 79

CALLE BAQUEDANO ESQ. WASHINGTON

Importación directa de:
Abarrotes en general
Frutos del País,
Vinos, Licores
Artículos de Tienda y Paquería.

VENTAS AL POR MAYOR

- CIA. INGLESA DE SEGUROS -

"North British & Mercantile"

FUNDADA EL AÑO 1809
Fondos acumulados \$ 45.000.000

Agentes en Antofagasta:

- PEDRO DRAGICEVIC Y CIA. -

ZA NAŠU DJECU

(Ovaj kutić našeg lista je vama posvećen našim dragim dječicima.)

A ovde možete i vi sami, da nešto napišete na našem slatkom jugoslovenskom jeziku ili španjolskom, o svemu onom, što vam sreće i duša osjećaju.

Vaši sastavci mogu biti: pesmiće, priče, zagovorka i slično pa nadasev iz vaših školskih ččenja itd.

Bićemo sretni, ako vas mi s našim izborom zadovoljimo, a vi nas sa vašom saradnjom često posjećujete.)

ZLATO U NAŠOJ ZEMILJI.

Naša velika Jugoslavija rije bogata samo prirodnim lepočinama, sve i raznovrsnim drugim blagom, pa i samim zlatom. Još iz rimskog doba poznato je mesto Kečuvo (Moravska Banovina) sa svojim zlatnim rudnicima.

U gornjem toku zlatonosne reke Peka nalazi se rudnik Majdapek. I u njemu se pored bakra i sumpora dobija i zlato. Kraj oko Crne Reke (pritoka Timoka) također obiluje zlatom. Tu se nalazi veliki rudnik. To je najveći bakarni rudnik u Evropi. U njemu ima i zlata, ali pomešan sa bakrom, od koga se izdvaja pomoću električne struje.

Prošle godine izdvojeno je oko 47 kg čistog zlata. To je razad malo, jer samo izdajanje je re vrši se kod nas. Ali kad to bude činjeno kod nas i u većoj mjeri, mi ćemo dobiti u našoj zemlji deset puta više zlata. Kilogram zlata staje oko 40 000 dinara.

Sad možete izračunati koliko se iz naše zemlje može dobiti samo za zlato. A koliko tek za ostala rudna blaga, kao: bakar, cink, olovo, i uglj, u čemu smo mnogo bogatiji.

(“Jugosloverče”.)

ili nemarni, pa su pustili da ova priljau sveti kip. Bog ih je zato kaznio time, što je pustio vodu i poplavio svu ravnicu. Iz vode je samo virilo, kao ostrve ono brdašee sa Bogorodičnim kipom.

Stanovnici, da bi otklonili grjev bihji, sagradili su ostrve crkvice Bogorodici, koja i danas postoji.

(“Jugosloverče”.)

JA SAM SOKO.

Ja sam Soko vedra čela,
Bistra duha, zdrava tijela;
Moje sree pravdu ljubim,
Moja ruka ne dangubi.

Ja sam Soko od vapine
Zato gajim sve vrline.
Drugog čim čovjek biti,
Čovjštvoam se ponositi.

Na megdanu ja sam prvi:
Ljubim brata iste krvi.
Slogu branim, dom svoj štitim,
Samo svojim ja se kitim.

Grmin svijetu na Balkanu;
Zarasa je ljuta rana
Petjevkičnih naših jada.
Ovo je zemlja naših nada.

Mi smo roda sivi tiči
Jugovića sokolčići,
Za rod mili i za Kralja
Borimo se kako valja.

Branimo svetost grude
Dok Sokola Živa bude;
Pa kad svakom bude pravo,
Sviće reči: Zdravo, zdravo!

(Niko P. Škovič.)

Zagonetke:

I

Ja se zovem večni grad,
Glava od dve države.
A okreni natraške:
Svet me želi nada sve!

II

U prašumi živi,
Sve slabije davi.
Čitaj raopako:
Od mleka se pravi?

Naše narodne poslovice:

Kad se dva svadjaju, treći se radije.

CASA MAYORISTA - IVAN MUSIĆ -

Calle Osa esq. Matú - - Casa a 535 - Teléfono 91
Dirección Telefónica: "MUSIC"

Surtido completo en abarrotes y provisiones para familias.
Artículos finos de importación y frutos del país.
Especialidad en Galletas MC KAY por latas sueltas,
y en paquets, recién recibidos.
GRAN STOCK DE CAFES CARACOLILLO, BRASIL,
GUAYAQUIL, YUNGAS, etc
GRANDES CANTIDADES de Cufites y Pañillas, Dulce
de Mombrito y Frutas secas

VENTAS POR MAYOR Y MENOR ALMACEN PAMPINO

Ponozli drugomu, i tebi će Bog

pomoći.
Poštenje je pretežnije od Zlata.
Ko ustraje, taj se ne kaje.
Ko ljeti hladuje, zimi gladuje.

ČISTOĆA JE POLA ZDRAVIJA.
ZDRAVLJE JE NAJVEĆE
BLAGO.

IZ UREDNIŠTVA

Buduć naš list izlazi besplatno, to se isti uzdržava od prihodima o.lasa. Toga radi, umoljavamo naše rođuljce, da uvrste o.lase u l.asilo "Ču vajmo ju oslaviju", je će time pomoći akciji koja n.s ruko vodi, a taje: podignuće što dostojnije: spomenika našem neumrlom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju, u srcu naše: plavog Jadrana u drevnom gradu Splitu.

Jugosloveni! Sjetite se našee roziva i ispunite svoju patriotsku dužnost. Dostavite svoj obol za spomenik Onome, kojeg je emi racija u svjetskom ratu pozdravila kao budućee. Kralja svih Jugoslovena.

Braćo, vakom prigodom sjetimo se, svi bez razlike, da je naša sveta dužnost poradi okolištvošenja spomenika najboljem sinu ju oslovenskog naroda, koje ćemo djelo ostavit mladjoj generaciji u amanet na čuvanje i poštovanje

Šale

RAZLIKA

Supruza: Čujes, Josipe, moj šesir već je prava nakaza.
Upruz: to ćeš, družoza ti nemo u kupiti.
Supruza: Hvala Boru, još nije šesir takova nakaza, kao što si ti.

NIJE NI ČUDO

Učitelj boksa: Kao prvi put, vi vrlo dobro parirate i branite se odlično od udara i napadaja. Učitelj: Zaista No nije ni čudo.
Oženjen sam već petnaest godina.

Moderno Uredjena

ZUBARSKA KLINIKA

Dr Anton Marinov J.
ZUBAR-KIRURG
Calle Condell 847

JUGOSLOVENI DOPRINESITE SVOJ OBOL ZA SPO-
MENIK KRALJU MUČENIKU

Mladineq y Cia

Condell 661 - Casa 569 - Teléfono 736
ANTOFAGASTA

ABARROTRES EN GENERAL
FRUTOS DEL PAIS
Constantemente: Papa, cebolla, charqui, fiambres

AGENTES DE LA AFAMADA

KASTRADINA

elaborada por los señores Kusanovic Haos.
de Magallanes

JACINTO TOMIĆ R.

Casilla 784 - Teléfono 571 - Baquedano 152

ANTOFAGASTA

AGENCIA DE LA CIA. DE SEGUROS "LA AMERICA"

Representaciones, Comisiones
y Consignaciones

:- VINOS :-

BEBIDAS LAUTARO
FRUTOS DEL PAIS

Zdravlje je najveće bogatstvo

Bolesnici!

Vi, koji čeznete za izgubljenim zdravljem, pozvati ćete dobra liječnika da Vam propiše lijekove. Ali nemojte zaboraviti, da uz dobra liječnika moraju biti i **DOBRI LIJEKOVI**.

Stoga, ako donesete Vaš recept u apoteku

“FARMACIA CENTRAL”, neka Vas ne iznenadi što će Vam biti malo skuplji, jer - dobro zapamtite - pri zgotavljanju lijekova mi ne upotrebljavamo nadomjestke, nego prave ljekarije, **PATENTIRANE**, koje sadržavaju najvišu čistoću i djelotvornost.

Te PRAVE I PATENTIRANE LJEKARIJE, savjesno se prokušavaju na životinjama i u laboratorijima.

PRAVE I PATENTIRANE LJEKARIJE, su najvjerniji prijatelj bolesnika, te pomažu liječnika u raspoznavanju bolesti.

Za ušćuvanje Vašeg zdravlja ne tražite jeftinu otpremu Vašeg recepta, već kvalitetu, tražite ljekarnu koja uživa Vaše povjerenje i kad jednom shvatite ovo obrazloženje, doći ćete do uvjerenja, da će Vam

- Farmacia Central -

PRAT ESQUINA LATORRE--TELEFON br. 688 J.

dati najbolju garanciju za Vaše zdravlje.

ANTUN PAVIŠIĆ
FARMACIST

DRUŠTVENE VIJESTI

Zalosne vijesti

Stigla nam je Zalosna vijest da je preminula dne 14 pr. mj. u Lobišu na Braču gojja. Tonka ud. Biskupović. Pokojnica je imala 88 godina. Ostavlja za sobom 4 sina i 4 kćeri, svi već samostalni, od kojih nekogi boraue u domovini, a drugi u sjed. Drž. S. A. i Čile. U Antofagasti ostavlja sina cij. g. Marka Biskupovića, v. d. Kr. Konzulata. Pokojnici neka je laka zemlja, a obitelji naše saučestje.

U Potrerillu je preminuo mladić Petar Ljubičić, jedinac g. Andrije Ljubičića. Pok. Petar je imao mnogo prijatelja, osobito među sportašima. Dok je boravio u Antofagasti bio je član Jugoslavenskog Sokola, koga je branio u svakoj prigodi na polju športa. Izrazjemo obitelji naše saučestje.

Mjesne Vijesti

G. Jacinto Tomičić otputovao je u trgovačkim poslovi-ma u Santiago.

U Copiapó iz istih razloga g. Kuzma Restović.

G. Ivan Bončić za kratke vrijeme otputovao je u Tocopilla.

Nalazi se ovdje g. Simun Ma-

rinović, trgovac u Chuquicama-ti.

Plas

U Jugoslavenskom Pripomoćnom Društvu bio je dne 21. pr. mj. priredjen plas, koji je bio brojno posjećen.

Naš brod

Nalazi se među nama jugoslavenski brod "Izabran", kap. g. Karlo Prcinić kreca salitru za Evropu.

RAZNO

Čvrstom voljom može se nogama i slikati. Nje-nam nakarna naše čitatelje sa-vjetovati da oni to pokušaju, jer bi time samo uzalud gubili vrijeme. Ipak g. Aleksandar Klein, ratni invalid i talentira-ni slikar-umjetnik, priredio je u Evropi već mnoge vrlo uspje-live izložbe rje govih slika slika-rih nogama. Svjetska kritika izražila se pohvalno o rje govim radjama, a i sa strane publike vlada veliki interes za rje gove izložbe.

ŠKOLSKI BROD "JADRAN"

Sva ovađnja štampa pisala je o skorom dolasku Jugoslo-venskog školskog broda "Ja-

dran" u vodama Pacifika, te radi obaveštanja naših naseo-bina izvješćujemo, da je ovo, odišnje putovanje "Jadra-na" odloženo. Ovu vijest, primilo je Juzoslovensko i ri-pomoćno Društvo od Poslanstva iz Buenos Airesa, kao odgovor na upućenu depesu sa kojom se tražilo konkretne podatke. "Jadranska Straža, kao najviši faktor na čuvanju naše morsk-e obale plavoz nam Jadrana-dala je o svom trošku iz raditi školski brod, kojeg je poklonila Ratnoj Mornarici, geda se na njemu uz aja pomorski naraštaj koji će pronijet našu zastavu i Juzoslovensko ime diljem svih mora i krajeva.

Gradnja školskog broda za-počela je godine 1930. u bro-dogradilištu Stulcken Sehn u Hamburgu. Brod je željezni motorni jedrenjak nosivosti 720 tona; dužina mu je 49 mt

ALMAGEN "RIN RAN"

DE

IVAN VLADILO S.

Maipú 1106

Antofagasta

PROVISIONES
PARA FAMILIAS

ALMAGEN "EL PENECA"

DE

ESTEBAN SKOKNIC K.

C. Velazquez 196

Teléfono 836 R.

Antofagasta

PROVISIONES PARA
FAMILIAS

Širina 9 mt. a brzina 9 morskih milja. Ima sve moderne sprave za navigaciju kao i potpunu udobnost za čišništvo i posadu.
I Ac.

JUGOSLOVENSKO PRIPOMOĆNO DRUŠTVO-ANTOFAGASTA

Ovo patriotsko društvo radi oko osnivanja svoje biblioteke. Nego, pošto isto raspolaže sa malim brojem knjiga, ovime moli sve Jugoslovene, koji posjeduju knjiga ili revija, da izvole kojim poklonom omogući-ti ostvarenju iste.

Društvo se stalno nada, da će i ovom prigodom vrijedni sunarodnjaci iskazat svoju pažnju, tim većma, kad su svjesni od kakove je važnos-ti za prosvijetu osnutak jedne biblioteke u našoj sredini.

Sociedad Comercial Balkan

BABURIZZA, PETRINOVIC, HERRERA, LTDA.

EN LIQUIDACION

Teléfono 88 - Balmaceda 346 - Casilla 870

Ofrecen a precios ventajosos:

Materiales para Minas y Salitreras

Pintura "DULUX" para Automóviles

Grasas y Aceites Lubricantes

Metal Desplegado -- Pinturas Preparadas -- Compresoras y

Perforadoras "SULLIVAN" -- Mangueras para Aire

Afiladoras y Winches "SULLIVAN".

MATERIALES USADOS

Posljednji časovi Petra Zrinskoga i Frana Krsta Frankopana.

(Iz "Urote")

Oko devetog sata, pred podne, stupi u sobu povjerenik Abele s desetak kopljanika, ogleda se plaho, pa-javi Petru:

—Ovaj će čas amo Frankopan, da se s vama opeturi. Razgovarat će s vama riječkim jezikom. Dobro mislite svaku riječ, jer će odmah odvesti odavle Frankopana, ako vaš razgovor. Želite li česte štogod?

—Želim, da se krezu Frankopanu se odsjede desnica. —Osuda je i onako preblaga! promuća Abele, stojeći iza mrkih kopljanika.

U to začuju se koračaji s hodnika, vrata se otvore, u sobu ulazi knez Fran, odmah za njim nekoliko kopljanika, pak kapetan von Ehr i povjerenik Molitor.

Zrinski već je ustao, raširio ruke, bujna kosa kao da mu se nadigla, on gleda Frana, ovaj njega, sav preobražen, blijed, tro se, drhtav. Hip se gledaju, ne dišu, pa se ganu, naglo koračaju, jače rašire ruke, namu jedni drugomu na prsa, pritisnu čelo o čelo, čvrsto se zagrlje, opet se pogledaju zapanjeno i radosno, poljubše više puta i opet zagrlje. Fran je klonuo glavom na lijevo Petrovo rame, i tako stoji posred onih kopljanika. Grobna je tišina nastala u sobi.

Fran je podigao glavu i tužno pogledao Petra, koji je vidio suze u njegovim očima. Još tuše. Tanko djevojačko grlo prekrasno je negdje pjevalo veselu pjesmu. Tanko uzdahne:

—Frane, godinu se dana nismo vidjeli!
—I ti si oslabio u ovoj...
—Govorite njemački, vikne Molitor.
—Mili moj Frane, sutra prestat će sve naše muke. Stratište je nagrada za sve...
—Govorite njemački zadržita Abele.
—Petre, uništiti će naše porodice, ali živjet će naš narod i znat će, zašto su pale naše glave.
—To je prava sablazn! Ne će da govore njemački! zgrazio se kapetan von Ehr.

Povjerenici smeteno se gledaju. Knezovi ne mare za njih. Zrinski drži Frana za ruku i veli mu:

—Ja želim, da što prije svane sutrašnji dan, da se što prije sastanemo na drugom svijetu. Ne bojim se smrti, ali možda znati, kako mi je pri duši, kad pomislim na ženu, na djecu...
—Koliko trpe su naši! Jada moja Julij!...
—Sad je dosta! Govorite njemački zakriješti Molitor.

Knezovi kleknu jedan nasuprot drugomu i uhvate se za ruke.
—Petre, oprost mi ako sam te ikada uvrijedio. Svoj bih život dao za tebe. Bog nam je dosudio istu sudbinu, i ne preostaje nam nego da i sada pokazemo stalnost i hrabrost. Mili moj Petre, oprost, oprost, ako sam te kada...
—Petre!

Zječucali zagrlješe, naglo ustanu, živo se i silno pogledaju i poljube se dupotrajnim cjelovom. Fran, primiv Petra objerčke za glavu, kane drhtavo:

—Znat će naš narod, zašto su pale naše glave.
—Blago onome, tko će našim tlačiteljima platiti za djelo, koje su nam očirili, uzdahne Zrinski.
—Ovedite Frankopana! krikuje Molitor bijesno kopljanicima.

Vojnici pograše Frana za ramena, ali ga puste, kad podje prema vratima.

—Petre, zbogom! Ime, pošteerje dično je dobiveno! Petre, zbogom! izvi se k njemu srca.

—Sutra vidjet ćemo se na drugom svijetu. Zbogom, Frane otkinu se od Petrova sroca.

Jošte se jednom pozdrave pogledom, u kojem bijahu njihove duše.

ALMACEN BULJEVIC DE ANDRES BULJEVIC

Joé Santos Ossa esq. Baquedano
Casilla 185 Teléfono 667
ANTOFAGASTA

Gran surtido de abarros en general, lozas, fierro enlozados y cristaleria.

VENTAS POR MAYOR Y MENOR

—Njemački mogli su se razgovarati cijeli sat, nijesu htjeli da me slušaju, mumljaju je Abele.

Kad svi izadeše, Zrinski sjede k stolu, neizmerno tužan. Mislio je na Frana, na njegovu mladost, na njegovu hrabrost i sjajni um, i sjetio se, kako ga je poveo prvi put sa sobom u boj, kakni su se vratili u svoje gradove, kako ih je Katarina radosno dočekala. A sad će poginuti na stratištu taj umni, plemeniti i mudi junak, koji bi za stano perom i mačem ostavio svoju domovinu kao mato koji hrva!

O podne moio je suga Tardič bana, da okusi štogod, ali on nije htio.

Po podne posjetije opet tri kapucina Zrinskoga. Isprva ih nije slušao, bio je umoran, teško zamitjen, i sva mu je prošlost bila neki čudni san, sve se je gubio u dajini, u magi, bijedo zamrskeno. Vidio je mnoga lica, htio je da ih bolje zagleda, ali nije nikako mogao, jer su se silike prenaglo redale, nejasne, stragane, dok mu je sree nejednako kucalo u mačnoj tjeskobi. Kapucini su mu međutim govorili osvetnim stvarima, neprestano su ga tješili; pa ga je napokon njihov pobožni mišao ugodno obavijstio; s toga ga je dijelilo od svijeta, i bilo mu je pridoći, kao da se lagano uzdiše u plave visine. A tada, za kratko vrijeme, sva mu je prošlost bila jasna; činilo mu se, da je se vinuo u neki sjajni i posveprozirni prostor, otkud je vidio sva malica, kao da su pred njim. Z tim pak, u sumračje, kad umire dan, stala je padati na njegovu dušu crna tuga, kao sjena ispod tmanog olujnog oblaka na uzburkano more. Pogledao bi na prozor i uzdahnuo, pomislio: nastat će neč, zadoje noč—zadrja.

Nešto pred s'edmin satom dodje k njemu Stocker, pisar graškoga suca, te mu javi, da smije pisati svojoj ženi, ali neka dobro izmjeri svaku riječ... Još mu reče, da će povjerenik Abele zapečatiti list i poslati ga Katarini. Pisar odmah ode. On je javio i knezu Franu, da smije pisati Juliji.

Zrinski napisao svojih Katarini list, preda ga jednom kapucinu, pa pokrje rukama čri i rasloni se laktna na stol. Bolno je jecao, udrušeno i drhtavo, suze mu polise lica, i dugo su tečile, dugo, kad je puknuo vir kroz raslagane tuge i boli.

Mislio je na Ozalj, na one dvorane, gdje je sproveo mladost sa svojom milom Katarinom... A ore zelere tratine, gdje se je igrao sa svojim jecom, kad su bila malena... Oh, kako je bio blažen, kad je čuo njihove radosne poklike na svakom povratku s razboja... Gdje mu je sada Katarina... Gdje su mu djeca?... Jed se jednom ograniči, samo jednom, u tudiri.

Tama se jur namakla, nastala je neč, druga u gradskoj okružici, Kapucini upališi su svijetlo. Zrinski je ustao, naglo je setao sobom, opet ga je okupila tjeskoba, resrosa bol, krv mu ravaljivala u glavu, u gr u dušilo ga i palilo, mučro je disao. Kapucini su ga molili, da popije čašu vode, ali on ih riježuo. Nabreše su mu žile na vratu, obrazi su mu se trzali, tamno očarani, gubevito je stiskao prsti, prevratilo bi čima sad lijevo, sad desno, iz grudi tavio mu se zaustignuti odijah; u tudjiri!

Čitav je sat trujala ta grozotava urajunost, ta Eiva muka, a zatim je sjeo k stolu blijed i angojen, te gledao uklečeno preda se. Kapucini su šutjeli, gozro im bilo pri d'ri. On se iznervada trgne, sav se uzdima, pogrlo Propelo, pak ore stave, a ra to se zamisli, uze pero i stave pisati, prekrutu, kao da i te ara, da to radi... S hiljadu svojih potkuaom sa u Medunurju dvije hiljade Turaka... Jednom sam mnoge zagrao u Kupu... Kod Otčeva zarobio sam tri stotine Turaka, u razim sam im bojevima zaplijerio četredeset i tri barjaka... Između Džerzika i Slurja raletio sam jednom na dvije hiljade Turaka; pod Deli-pašom Radarkovićem, koji me pozva ra mejdar. Pristanem. Mahitno je poletio prama meni. Još je bio dvije stotine koračaja od mene, kad ispalismo velike kugure. Pogodio sam ga u prsa. Njegovu sam četu presreć ubitio... Ne mogu se sjetiti... Da sam se ikad je jao smrti... Boli dva mraji meju porodici. Znam, kako je mrzio mega pokojera brata. A šta radi čula sa mnom?

(Sljedi na str. 16.)

Juan Siglic R. e Hijo Ltda.

.. Casilla 166 - Teléfono 39 - Prat 742 ..

.. Direcc. Teleg. "SIGLIC" - Antofagasta ..

PERMANENTE:

FRUTOS DEL PAIS en genera; Harinas de varias marcas. Toda clase de farrajes, en especial Pastó de Calama el productor al con-umidor por paquete y en grandes partidas.

ARTICULOS DE IMPORTACION:

Aroz, Té y Café distintas marcas; Yerb Mate, Serdinas Españolas, Salmón Chum, Jubbón Sunlight, Claves horrea marca "Corona", Aceites etc., etc.

POSLEDNJI ČASOVI PETRA ZRINSKOGA I FRANA KRSTA FRANKOPANA.

(Sa str. br. 15.)

Petar je pisao lagano, kako bi mu štogod na pamet palo, a kad ispasti preo, nasloni se na desnicu, pa uroni duhom u prošlost.

Subići—Zrinski... koliko krevit!... I tragom te krvi, kao po surčinom traku, preleti njegov duh... mnoga mirula streljca i pane u sam dvor hrvatskih kraljeva, u Dalmaciju, a od Zvonimira stane se vraćati, paleti od slave do slave, od Klisa do Zrina... U davnini sjevaju imena Petrovih praotaca, krv Zrinskih teče svake godine, veće streljca, poput slatke mize steže u jedno razgrušano domovinu. Ona krv, prolijeva svuda, kao Petru sve zemlje hrvatske, i vodi ga pred Siget, gdje silni ban Nikola srće s malom četom ba bezbrojni i razjareni turki vojnici. A zašto?

Petar Zrinski pomisli ići na okravljevu travu u šumi kraj Vараždina, ustane, stisne pesti i naglo se uzheća stopom. Grozan bijahu u tom hipu. U njegovoj glavi sjevahu ove misli:—Vepar?—Ne, ne vjerujem, ne! Zrinski se moraju zatrti.

Tko je kriv, da je moj pradjed Nikola pao sa svojom četom pred Sigetom?—Kralj Maksimilijan imao je sto hiljada vojske, sva je ta vojska besplatno ležala kod Djura, dok je moj pradjed bratio Siget! Moj je pradjed morao i zakinjati kralja, da mu počije pomoći, a kralj ga je pustio na milost i remilost Turcima. Bojao se kralj moga pradjeda, jer se je opako htjelo, da se ludo razglasi, da će sutranj danoviti svu Hrvatsku mojemu pradjedu, ako bude njegov saveznik! I o mojemu... bi stalo bilo se razglasio, da misli na hrvatsku krunu. I o meni se tako govori... Tko brani sva hrvatska prava, mora poginuti: jedan pred Sigetom, drugi u šumi kraj Vараždina, treći u Bečkom Novom Mjestu! Ova su tri mjesta jednako grozna i jednako slavná po moju porodicu.

Kad se slegla oloja u Petrovu sreću, opet sjede k stolu, pa napiše, da ostavlja svojemu sinu mač, što je prije bio Sulejmana v. Taj je mač imao sada Petar Hugart, potpukovnik bečke gradske gardije. Ječ je zapisao Petar raznih zadužbira rekim manastirima u Hrvatskoj, a zatim razgovarao se posve spokojno a kapucirima, koji su ga molili, da štogod okusi. On nije htio ni jesti, ni piti. Govorio je, da mu se neć nateže, da želi umrijeti. O zori dugo je klečao pred Propetom.

Knez Fran, počeo se je oprostio a Petrom, bio se malko primirio, ali ga je po podne opet oborila tuga. Sjedeć uz stiel, upirao je suze oču u prozor, dok je sjena pala u dvoršće oružnice, a tad je napisao svoju zadnju pjesmu, gdje je pripodobio svoj život sa životom cvijeća.

Siva svjetlost svetlona lagano se težila u sobu, u Franovo srce zavalila se jetka gorost, a malo kasnije obuzela ga čežnja za slobodom, užasna bol stezala mu srce. Pomisli za domovinu, preleti ga drah. Iz njegovih dubokih oču grozničavo je šibao žar: gledao je debele zidove okolo sebe, nikud nije mogao, a blažen bi bilo, kad bi u tom času ležao u svojoj krvi na razboju, onamo negdje kraj Dne. Šlokao bi bojnu viku, žao bi šumi, okrvavljene ruke, vidio bi žarko sunce i blažen bi umirao za svoju vjeru i za svoj narod. Mnogo su puta sijevalo oko njegove glave turske oružice, a on bi pogledao slavnú bansku zastavu, i rije mislio za svoj život, i veselo se vraćao u svoje gradove, a sada mora pasti na stratištu.

Do kasne noći mrižilo ga žež uče za slobodom, bilo mu kao da će avsanuti od boli, njegije nije imao ni mira, ni pokoja, ustao bi od stola i počao k prozoru, uzhećao bi se, opet sjelo, opet naglo ustao. Dugo su ga molili kapuciri, da se umiri, da Bog ne odvrti svoje lice od njega, a počto ih je reko vrijeme slišao, naslonjen u zid kraj prozora, odare mu nešto mu se rastopi okolo srca, misli mu počeo, u rodni kraj... Prefr njegovim duhom iskrilo se more, a sunce je obasjalo krov ovoga grada u Kraljevici, nalada majka četala se bedenom i vodila srčica za ruku. Sve bijaše povečisto i jasno u svakoj sitnici, i val i greben, i zelenilo na obali i nebesko

plavilo, i materine oču i srčiceve. Knez je vidio tu sliku u svojoj duši. Sretni su ono bili dani!... Eoo, krasan je suton pao na more, Fran sjedi s Julijom na ravnojšoj kuli, blago povjetarče struji iz vrata, Julijine mu se oču blaženo smiješe, on osjčica stisak rjezine ruke, privnuć će ju na prsa, poljubit će joj rumene usne... Sretni su ono bili dani... Kasnije umrlo im drago dijete, zajedno su okitili cvijećem ono mišu mrzku gaviću, zajedno su je cje-iv-iv... zatim osvanulo je dan rastanka. Julija je ostala u pustom gradu, rasvijetlona. Od onda se nisu vidjeli.

Krupne su suze tekle niz Franovo lice. Bio je posve tih, ondje kraj prozora, ječ naslonjen o zid.

Oduševud žula se morku ječa, kao da više ljudi zabija živle u velike daske, kao da nešto slažu, podižu.

Knez Fran dođe lagano k stolu, sjede, duboko uzdahne, pa napiše svojoj ženi talijanski list.

Knez preda list jednom kapucinu, nasloni se na stol i klose glavom na ruke. Mučeno je jećao, rameva su mu podrhtavala od plača. Bilo je pol noć.

Zadnje je dane malo spavao, ništa jećo, a bio je i bolestan, te rije čudo, što je rapokom tijesno klonuo. On je sada jedino želio, da što prije svane, da ga odvedu na stratište, da legne u grob, gdje su mali i veliki, gdje se odmaraju carevi i siromasi posve jednako, miruju i sužnji i njihovi gospodari, slobodni jedni od drugih. Duga vječna bijale ta neć knezu Franu: potamnjele su joj zvijezde u sumračje, osvojila ju je tama, obastoro ju sjen smrti; kao da ne čekati vijetla, ni vidjeti zori trepacima... Oko drugog sata pane na kneza neko mrtvilo, potamni mu pred očima, zarjese se na stolice, a kapucini prisrčice odvedu ga na postelju. Domalo svlada za san. Ona tri stara ostadoće u sobi, sjedeć uz zid, poguće glave. Knez je ležao nauznak, a sav u plavom odijelu od baršuna, lagano je disao, slaba svjetlost svedje za stola padala je na njega, s jedne strane, na valovitu smijeću kosu, na bijedno i uznojeno lice i na bijelu ruku, desnicu.

Evgenii Kumičić.

- RESTOVIĆ Y BAKOVIĆ LTDA. - ANTOFAGASTA Y COPIAPO

Agentes de las Cias. de Seguros:

La Trasandina - La Albingia

La Aachen y Munich

La Allianz Assurance Co. Ltda.

La Aconcagua - La Cordillera

La Colonial - La Universal

Las cuales cubren cualquier clase y monto de seguros Contra incendio, riesgos marítimos, accidentes de trabajo, accidentes personales, Garantías, Fianzas y Robos.

-- AGENTES DE VAPORES --

Vinos y Licores

Casilla 795 - Teléfono 119 - Dirección Telefónica:

-- "Prosvjeta" --

FRANCISCO PETRICIO B.

COMISIONES - REPRESENTACIONES

Calle Baquedano esq. San Martín - Teléfono 298
Casilla 299 - Dirección Teleg. "PETRICIO"

-- AGENTE DE --

Cía eléctrica Westinghouse de Chile, International Harvester Export Co. Chicago, Camion-s y Tractores International, Cias de Seguros contra incendios: The Home Insurance Co. - Nueva York La Patria Santiago, Cía de Seguros SOL DE CHILE, Santiago, CONTRA ACCIDENTES Y EL TRABAJO (Ley 4155)

ESTACION DE SERVICIO GOODYEAR

Vulkanización eléctrica de neumáticos y cámaras

EMPORIO

DE IVAN AGNIG

14 de Febrero esq. Coquimbo

Teléfono 222 - Casilla 103 - Antofagasta
Gran surtido de abarrotes. Cristalería fina, Enlazado. Artículos de tienda y paquetería. Licores surtidos. Vinos escogidos. Confitas bombones y chocolates.

UJEDINJENO SLOVENSTVO

GLASILO CENTRALNOG ODBORA ZA PODIGNUĆE SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I. UJEDINITELJU.

UPRAVA I UREDNISTVO:

P R A T Br. 759.

TELEFON Br. 589.

POŠT. PRETINAC Br. 371.

IZLAZI JEDAMPUT MJESECNO.

DOPIJE BEZ POTPISA-NE UVRŠTAJU SE, RUKOPISE SE NE VRAĆAJU.

UREDJUJE ODBOR.

LIST SE UZDRŽAVA OGLASIMA I DOPRINOSIMA.

Imprimerie: Imp. y Li to SKARNIC-Prat 752-Antof.

God. I.

ANTOFAGASTA (CHILE), 1. JUNA 1935.

Br. 2.

UJEDINJENO SLOVENSTVO

Historijsko značenje, put i način ostvarenja.

Mnogo se je pisalo, piše, a i pišaće se o **Jedinstvu Slovena** sa strane najvećih Slovena i slovenofila, kao što i simpatičara Slovenstva, pa konačno i od samih protivnika ove ideje i pokreta, za i protiv.

Izgleda, da uza svu literaturu o tom ogromnom problemu, ova velika ideja od neprocjenjive koristi za sve slovenske narode, a i čitavo čovječanstvo, nije još sazorela i može biti trebace još dosta rada i napora za njeno, što bolje razumjevanje i shvaćanje u prvom redu kod samih Slovena, a onda i stranih (koji ju preko gledaju iz ličnih motiva), kojima ima i mora, da je na sreću blagostanje i mir uopšte.

Nas pak, Sloveni, ima i mora da radasve i posebno zanima i interesuje ovo pitanje i njemu posvetimo potpunu i do kraja našu pažnju na bolje i stvarnije shvaćanje i razumjevanje, kao i što skorije i sigurnije privođenje realnosti.

Kaže se, a to je i istina, da je historija majka znanja, ali sve to ništa ne znači, ako od svega toga ništa ili malo naučismo.

Slovenska literatura uopšte, a ruska posebno, su poznate čitavom svetu. Ruska je vrlo dobro poznata čitavom svetu. Ona zauzima ne samo jedno od prvih, već možemo reći najprvo mesto u smeru nove i moderne svetske književnosti. Imali i prozno-ko kulturnog čoveka, a da nije čitao ili čuo o kulturnim i književnim vrednostima ruskog naroda: piscima i pesnicima, muzičarima, obojateljima i td. itd.

Kao što na polju literature, tako ni na svim ostalim poljima, rada i progressa, Slovenstvo ne zaostaje ma za bilo kojim narodom ni rasom, bilo ma kak: političkom, ekonomskom, higijenskom i inom polju, stojeći uvijek i na zamernoj svojoj visini.

Razume se, da kulturni život svakog naroda, budući je narod živo biće, kao živo stablo, treba uvek novih životnih sastavina, rada i progressa, pa da napreduje, pa tako i Slovenstvo je trebalo, treba i stremi-

baće toga, za uzdizanje ka što veokj visini svog kulturnog cilja i mete.

Baš zato smo i mi tu. Živi narod! Živa naša rasa. Živa naša narodna snaga, puna energije i zdravih duševnih i nacionalnih osobina, vrlina i energije slovenske naše rase, kojima da se uvek i stalno dižemo i uzdižemo ka sve to višem i uzvišenom cilju naših narodnih i sveslovenskih aspiracija i čuvanja svetskog mira.

To je životna evolucija svakog naroda i države, ka višem stepnju svog kulturnog razvoja.

Mnogi jadi su bili, a i još uvek biju i biće kod bude ovako, razne slovenske narode, baš i upravo stoga, što nesamo još nije ujedinjeno Slovenstvo, već ni toliko se duševno i kulturno približilo, i uspostavilo bar jedno čisto i bratsko zblizeње u političkom, ekonomskom i kulturnom pogledu, kao kooperaciju, na osnovi žega bi se pripremla, gradilo i koracalo dalje ka faktičkom i realnom zblizeњу.

Baš danas je zato teren mnogo povoljniji no pr svetskog rata, a u prvom redu stoga, što je gotovo čitav slovenski narod oslobođen i organizovao svoje samostalne nacionalne države. Tako, da danas postoje: **Velika Rusija**, sa 180 miliona uša, **Poljska** sa 32 miliona, **Čehoslovačka** sa 15 miliona, **Jugoslavija** sa 15 miliona i **Bugarska** sa 6 miliona, dakle svega 248 miliona naroda.

Sam ovog ogromnog mora naroda, ima Slovena i ispod tujdina, kao što u Italiji oko 800 hiljada, Grčkoj oko 170 hiljada, Mađarskoj 80 hiljada, Rumuniji 2 miliona u Besarabiji, ispod Nemcačke oko 500 hiljada, u većini Lužičkih Srba, svega oko 3 i po miliona. Ovdje treba ubrojiti i našu slovensku emigraciju, koja je vrlo brojna,

težne statistike nemamo, ali njen broj se mora računati na više miliona.

Iz svega ovoga proizlazi da Slovena u čitavom svetu ima zasigurno više od 270 miliona.

Pitamo, šta nemamo to ogromno more naroda, taj silni Slovenski živi Pacifik? Taj nepregledni Slovenski kolos!

Što i kojim putem da se te neizmjerne i silne snage i energije slovenske rase stave u pogon jedne jedinstvene mašine (lokomotive), koju nitko i način neće moći na tom svom velebnom, historijskom cilju, putu i bodu, da onmeta, a kamoli zaustavi, jeste samo i jedino **UJEDINJENO SLOVENSTVO**, složne, organizovano i jako.

Kakovo to jedinstvo ima i mora da bude? Ono ima biti na političkom, ekonomskom i kulturnom polju, jednom reči **SVESLOVENSKO**. S kojim i preko kojeg, da se realizuje i oštinski bogodana naša sveslovenska mudra izreka "**Sama Slova Slovene Spasava**", a mi ćemo nadodati: "**Jeste, i samo ona, će ih spasiti!**"

Biće filozofa i velikih glava, koji će misliti i tumačiti, kako je ovo preuranjeno, nemogućno ili kako pre toga se ima toli ko toga srediti, pripremiti, pa razne konferencije nad konferencijama i td. i td., kao što ti isti mozgovi, tako misljaše i o našem Jugoslovenskom Narodnom Jedinstvu, i još ni danas s tim nisu na čitau. Ali tako ne misljahu najveći sinovi našeg naroda, oni i preteče jugoslovenskog narodnog i državog jedinstva. Sta više ti mozgovi ljudi bi mogli i čiti tako daleko da se usmle reći, da je sve ovo ništa manje nego jedna utopija, kao što je za njih bilo, pre rata, utopija i Jugoslavija i jugoslovensko jedinstvo.

Vrlo dobro znamo, kad se analizuje i upoređi slovenska

knjiga, narodni običaji, osobine i vrline, a nadasve narodne pesme i muzika, koje nikole iz samog naroda, kod svih slovenskih plemena (naroda), doći ćemo do rezultata i zaključiti, da je **Slovenstvo jedna jedina narodna duša!**

A to vrlo dobro znadu i svi neprijatelji slovenskih naroda i Sveslovenstva, pa zato i postavljaju nama istina svuđe, kako mogu i im je to moguće, svakoake lipove, da nas što duže zadržže nesrećno i onetu naše **JEDINSTVO!**

Dok naprotiv i to dobro znamo, da i čirjerice i historija nas u tom te varaju da se velika dela i događaji, koji čitavu jednu kulturu, epoku ili politiku umeju okrenuti za čitavih 180 stepena—preko noći zbijaju, po velikim grupacijama, reformatorima i političarima nekog naroda.

Pa zato nam nije čit, da ovide razglabamo put i način, već samo ističemo, naglašavamo i podcrtavamo potrebu jedinstva svih Slovena, danas više no ikada do sada, a na ministarstva spolnih posala i Vladama, svoju petoro slobodnih i samostalnih slovenskih država je, da to čim pre, tim bolje, i stetiije, u delo provedu, jer baš to će biti ujedno i samo najjača i najsigurnija, garantija Slobode i Jedinstva svake pojedine Slovene Države, kao što i svetskog mira i blagostanja, ka čovječanstvu.

Marphis.

EMPRESA DE TRANSPORTES

JOSE ZLATAR D.

S. Aldea No. 48

Teléfono No. 153

ASTOFAGASTA

ŠIRITE I POMAZITE LIST JUGOSLOVENSKOG ISELJENIŠTVA "ČUVAJMO JUGOSLAVIJU", JER ĆETE TIME PODOPIRATI DJELO VISOKE NACIONALNE VREDNOSTI!

ČUVAJMO JUGOSLAVIJU

ANTOFAGASTA, 1. JUNA 1935

MI, NAŠI SAVEZNICI I NEPRIJATELJI!

Da je situacija u svijetu teška u svakom pogledu, to je svakome danas vrlo jasno, i iz dana u dan se očekuju najprijaznije vijesti i zapovijedi. Dok nam je to jasno i očigledno, to i tim u veti i svaka nacija i država nastoji i ulaže sve svoje napore da se u danom i pozvanom času nadje spremnom i na svom mjestu.

U ovo zadnje vrijeme, je više odžano konferencija i sastanaka, kao što i putovanja najistaknutijih evropskih političara, nego ikad dosada.

Sve vrijeme. Sve se žuri. Svak hoće i nastoji da ne okasni i da se nadje spremnim, ako jednom nastupi teški čas.

Saveznici se traže sa svih i na sve strane. U toj situaciji i vremenu i naša Vlada i naš narod i država čine sve što mogu, da budemo uvijek spremnim i da našim saveznicima budu narodi i države s kojima nas veže krv i jezik, kao i stare veze i tradicije. Pa tako i jeste, jer Slovenstvo je danas na tom putu i bratske veze se obnavljaju, stiču i potvrđuju u ovom osudnim časovima. A gdje će suza, već na oko, i kamo brat, već svom bratu!

A naši neprijatelji? Bili su, jesu i biće uvijek i samo oni isti koji, su nam

kroz sva minula - tolječa bili, i kojima smo u krvi i zlatu, te teškim mukama i iskušenjima plaćali naše robovanje u verigama sužanštva. I upravo, to nas je očuvalo, izgradilo i osposobilo za slobodan narodni i državni život, u prošlosti, i na još težim iskušenjima tih dana, u sadašnjosti ostvarili najvećte nade, želje i sanje svih minulih i sadašnjih generacija našeg naroda.

Da se sačuvaju sve te najvjetste tekovine i naše narodne vrednote, i za sva iduća vremena i generacije, nam se imperativno nameću svom svojom snagom državnička dužnost i nacionalna svijest i POZIVILJU NAS NA RAZBOR, SVEST, SLOGU I BRATSTVO VIŠE NO IKADA DOSADA, da se svuda i svakamo vidno i jasno manifestuje narodno i državno jedinstvo vascelo jugoslovenskog naroda; jer jedino to jeste i biće NAJSIGURNIJA GARANTIJA NAŠEG JEDINSTVA I SLOBODE.

Neka nas u tom duhu i cilju okuplja jasna i svijetla uspomena Kralja Heroja, Mučenika i Ujedinitelja, te svaki sin našeg roda dade sve što može za te velike nacionalne svetinje i bude uvijek gotov dati sve za jedinstvo i slobodu Jugoslavije!

Nekoliko potrebnih uputstava za jugoslovenske iseljenike

Iz kancelarije
Poslanstva
Kraljevine Jugoslavije
Charcas 1705.
Buenos Aires.

PASOS je jedini valjari dokument, koji potvrđuje vaše državljanstvo. On je vaša putna isprava bez koje se ne možete kretati, živjeti i raditi. Pasoš treba dobro čuvati, svake godine ga kod dotičnog Poslanstva ili konzulata predložiti i tako ga uvijek u ispravnosti imati.

STARI PASOS je za evropskim tankim koricama i sa natpisom "Kraljevina Srbia Hrvata i Slovenaca" treba zamijeniti sa novim. Učinite to čim prije, jer sa stariim pasošem ne možete nigdje putovati, pošto su isti još 1932 godine oglasili za nevažeće.

ZAMJENA STAROG PASOŠA. Potrebno je lično prestatu Kraljevskom Poslanstvu ili konzulatu ako ga imate u mjestu gdje živite. Poresite sa sobom stari pasoš i tri fotografije. Ako ste udaljeni od Poslanstva ili Konzulata onda ga pošaljite Poslanstvu u preporučenom pismu sa tri fotografije uz molbu (u triplikatu), da vam se zamijeni za novi pasoš.

AKO UOČITE NEMATE PASOŠ, riste ga imali ili ste ga izgubili, onda se odmah javite lično ili pismeno Kraljevskom Poslanstvu i molite formular "molbu za pasoš", koje treba lično ispuniti, predati ili poštom dostaviti Kraljevskom Poslanstvu uz tri vaše fotografije (i molbu u triplikatu). Tu vašu molbu Kraljevsko Poslanstvo dostavlja radležnoj obavijesti i čim stigne odgovor izvjestič vas. Za ovo treba računati najmanje 3 do 4 mjeseca.

TAKSA ZA PASOŠ. Novi pasoš za jednu godinu vrijedi 11 arg. pesosa i 30 centavosa.

VIZA ZA PASOŠA za jedno putovanje je \$ 1.50, a za odlazak i povratak \$ 2.50.

TAKSA NA PASOŠ ZA PROTEKLO VRIJEME. Pasoš vrijedi samo za jednu godinu dara, pa ako ga niste redovito svake godine predložili, dužni ste za svaku proteklu godinu od 1922 do 1932 po dva pesosa na godinu, a od 1932 pa dalje za svaku godinu po pet pesosa. Na osnovu ovoga iseljenik može lako da izračuna koliko ima da plati za uređenje i obnovljenje svoga starog pasoša.

PUNOMOĆIJA I UJVJERE ISTIH. Ako vam je potrebno pomoćje prestatite lično Kraljevskom Poslanstvu - uz nesnite vaš pasoš - i ako će vam dati takve podatke i overjeti vaš potpis. Za ovjeru potpisa taksa je \$ 8.50 za svaki potpis. Ako ste udaljeni od Buenos Airesa onda se obratite pismeno, pa će vam se poslati formular i potrebna uputstva.

UVJERENJA O DRŽAVLJANSTVU. Taksa za izdavanje ovih uvjerenja je, koja služe pri traženju "cedula de identidad" iznosi \$ 3.20. Postupak je isti kao i kod ovjere punomoćja.

MOLBA I RIJEŠENJE. Za svaku molbu upućenu na koju bilo rađu državnu vlast plati se taksa od 50 centavosa, a ako se na tu molbu traži i riješenje onda se ima taksirati sa \$ 5.50. Postupak kao i kod ovjere punomoćja i izdavanja uvjerenja.

VRLO VAŽNO! U svakom slučaju ako šaljete Kraljevskom Poslanstvu na koliko bilo sumu novca uvijek to radite sa "giro-postal", - "valor declarado" ili sa čekom na neku banku u Buenos Airesu.

OPŠTA UPUTSTVA. U slučaju razgode ili omljede na ratu ili bilo ma šta, gdje vam je potrebna neka pravna pomoć, obratite se lično ili pismeno Kraljevskom Poslanstvu koje će vam dati potrebna uputstva a po potrebi i advokata Kraljevsko Poslanstva da zaštiti vaše interese. Ne odgođavajte sa vašim odlukama, jer često puta to može biti fatalno po vaše interese.

ČUVAJMO JUGOSLAVIJU

Pri broj našeg lista je prema vijestima, koje nam stižu sa svih strana, činio se naš narod najljepi utisak i vrlo rado čita, kao što i stili, oblik i forma na svom mjestu.

Za nas je to ne samo ragnava, već postrsek na je intervjui rad i sanovanje u radu, ko je samo sebi strasilni i u cjelo postavili na sreću našeg iselje ika i dom vira, a za naše štije i čuvanje veze oko čuvarja i čuvanja jedinstva i slobode vascelo jugoslovenskog naroda.

Na tom putu nećemo stati, već ćemo ravno koracati napred, ali trebamo bratsku i iskrenu patriotsku seradnju čitavog iseljeničtva i čena sumnje, da ćemo na čelo okuriti kroz ovu osudnu i te svima vama milu noću čelješerki naš bratstvo. Z. M. M. M.

IZ KR. KONZULATA U ANTOFAGASTI

Postoji se ovim, da se osobno ili pismeno prijavi ovom Kr. Konzulatu u svrhu registriranja vojne obaveze po članu 55 privremenog pravila o rekrutovanju.

Djuović Ivana Josip iz Orizana, brez Dubrov. čki, Zetako Ba ovine, ro. je 1914.

U protivnom slučaju se ikusiti posledice Zakona o Ustrojstvu Vojake i Mornarice.

POZIVA SE:

Ivdje lica MARIJANOVIĆ JOVANA, sira Kostadina, iz sira Orizana, da se lično ili pismeno prijavi ovom Kr. Konzulatu u svrhu 12. om interese.

Takođe takođe ikusiti posledice Zakona, da izvoli javiti ko, ko se zove.

HITNO 3!

POSTALSKA RADIONA
"MONTECARLO"
Antofagasta - o. Prt 672

Preporuča se koloniji za izradbu cipela iz provrznog materijala ponajboljijoj modi za gospodje i gospodu

FRANJO KRAŠEVAČ K. Vlasnik

ISELJENICI! VAŠIM DOPRINOSOM POMOĆI ČETE I OZIVOTVORITI DJELO VIŠOKE NACIONALNE VREDNOSTI, SVETSKOG GLASA I PRESTIŽA!

IZ CENTRALNOG ODBORA ZA PODIGNUĆE SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I. UJEDINITELJU.

POLUGODIŠNJI POMEN

Blagopočivšem Viteškom Kralju Ujedinitelju Aleksandru I.

Teških i bolnih šest meseca minulo je od onog nesrećnog 9. oktobra 1934. godine, od ore tragedije, koja je celu Jugoslaviju zavela u crninu. Ta žalost ti za šest meseci nije ništa umanjena, riti će biti umanjena dokle god živi ova generacija, koja je živi svedok velikih dela Kralja Mučenika i koja je u Njemu gledala simbol narodnog jedinstva i svih nacionalnih vrijina.

Nestao je Kralj Aleksandar sa ovoga sveta ali Njegov je život naša narodna historija končnog ujedinjenja narodnog. Overčan slavom pa je kao žrtva velike ideje mira za kojom je težio njegov celokupan narod.

Kroz ceo svoj život u doba nacionalne revolucije (1904—1918), kroz oslobodilačke ratove od ujedinjenja Južnih Slovena, preko uspeha, pada, Golgote i najzad pobeđe On je rukovodio nacionalnu revoluciju.

Inicijator za sve smeđe podvige sa puno samopouzdanja u Sebe i svoj narod, primio je punu odgovornost za Svoja velika dela žrtvujući se za ispunjenje svoje dužnosti do samoodricanja.

U ratu drug Svojih ratnika, a u miru misionar velikih narodnih ideala i izvršilac predodređene historijske misije.

U koliko bude više vremena odmalo će i zločnog 9. oktobra, u toliko će i historičari moći potpunije opisati mnogostruku vrednost ličnosti Kralja Aleksandra.

Historijski značaj Kralja Mučenika tek ima da se formira i Njegov pad u borbi za mir čovečanstva postaće za potomstvo jedan primer herojstva i slave!

PRIMLJENI DOPISI

KONZULAT KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Henry Street, Fremantle
West Australia

Centralnom Odboru za podignuće spomenika
Kralju Aleksandru I.

Antofagasta.

Kr. Konzulatu čast je priznati Vaš dopis od 5. novembra pr. god. sa priloženim "apelom" u svrhu sakupljanja priloga za podizanje spomenika u znak vječne zahvalnosti svih nas iseljenika prema našem nikada zaboravnom Velikom Narodnom Kralju Ujedinitelju.

Bez sumnje Vaša tako brzo smišljena odluka je krasna i svake hvale vrijedna te vam ovaj Kr. Konzulat iskreno želi velik i zaslužan uspjeh u Vašem rodoljubnom pothvatu, koji će u istinu biti na čast i ponos svih nas iseljenika širom dalekih prekomorskih zemlja.

Vaš "Apel" je primljen tek početkom ovog mjeseca. U ovoj strani Australije se nalazi naša najveća kolonija — oko 4.000, ali veoma rastrkara, 99% samih radnika. Pored toga ovdje smo imali veliki štrajk u zlatnim rudokopima, kamo je zaposleno oko 1.000 naših. Prošle sedmice štrajk je dovršen, u isto vrijeme sakupljani su prilozii u nekome žrjke zaslužne svrhe.

— JACINTO TOMIČIĆ R. —

Casilla 784 - Teléfono 571 - Baquedano 152

ANTOFAGASTA

AGENCIA DE LA CIA. DE SEGUROS "LA AMERICA"

Representaciones, Comisiones
y Consignaciones

— VINOS —

BEBIDAS LAUTARO
FRUTOS DEL PAIS

Takodjer kroz 2-3 mjeseca ja namjeravam posjetiti stani Do-
movinu i biti otutan 5-6 mjeseci.

Pored svega kojnjeg, ja vam obćavam, da će biti
čizirjeno sve što bude moguće, tako da se Vaš apel što bolje
potpomogne, o čemu ćete biti takodro obavješteni.

Uz topli narodni jugoslovenski pozdrav.

N. Marić

Kr. Konzul.

POSLANSTVO KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Berlin — Njemačka.

Centralnom Odboru za podignuće spomenika
Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju.

Antofagasta.

Kralj. poslanstvu čast je sprovesti vam pisme Jugosla-
venskog društva "Jedinstvo" u Berlinu radi znaraja.

Kraljevsko poslanstvo je poslalo Jadranskoj Straži u
Splitu protivudržice za maraka 22 — u dinarima 400. —. U
isto vreme Jadranska Straža umoljena je, da Vas o tome
izvesti.

Po naredbi poslanika,
savetnik poslanstva,
Svet. Rašić.

JUGOSLOVENSKO ODRUŽENJE "JEDINSTVO"

Berlin — Njemačka.

Centralnom Odboru za podignuće spomenika
Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju.

Antofagasta.

Poštovana gospodol

Čast mi je u ime uprave "Jedinstva", poslati vam do-
brotom ovd. kralj. Jugoslovenskog Poslanstva 22,00 zlatne
marke za Vaš lepi cilj podizanja spomenika našem blaženopo-
čivšem Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju u Splitu.

Usled privredne i ekonomske krize koja ovdje vlada,
uprava naša zaista nije mogla veću sumu novca sakupiti. Pa ipak,
i ova mala suma mogla ide većinom od naših sirotinjskih ljudi,
koji su od sreća dali. Među njima ima i braće Bugara, i koji
su naši žlavri.

Upravu ovog našeg patriotskog društva, sačinjavaju

I. Predsednik Djura Stefarić, Hrvat.

II. " " Petar Trpeć, jež. srbin.

III. " " Kostja S. Frotićević, srbin.

blagajnik Kiril Anselolof, bugarin,

knjižničar Arton Stamerković, srbin.

Sa odličnim pćtovanjem i bratskim Jugoslovenskim
pozdravom.

Sekretar

Kostja S. Frotićević.

CASA MAYORISTA
- IVAN MUSIC -

Calla Osa - 100 M i U - 355 - 46 - 91
Dirección Telefónica "MUSIC"

Surtido completo en carteras, provisiones en fanstiles,
Artículos finos de importación, frutas de país,
Especialidad en Galletas MC. KAY por 1.ª y 2.ª calidad,
y en paquetes recé e ibit.

GRAN STOCK DE CAFES CARACOLILLO, BRASIL,
GUAYAQUIL, YUNGAS, etc.
GRANDES CANTIDADES de C. fina y Pañillas Dulce
de Mombilla y P. t. s. s. s.

VENTAS POR MAYOR Y MENOR
ALMACEN PAMPINO

"BRAĆO JUGOSLOVENI! DOPRINESITE SVOJ DOPRILNI DOPRINOS ZA SPOMENIK KRALJU HEROJU, MUČENIKU I UJEDINITELJU!"

JUGOSLOVENSKO DOBROTVRNO DRUŠTVO

Comodoro Rivadavia
Argentina.Centralnom Odboru za podizanje spomenika
Kralju Aleksandru I Ujedinitelju.

Antofagasta.

Potvrđujemo Vaš oženjeni dopis od 16. januara prošlog, i iz njega razabiremo, da je potrebno što više sakupiti za spomenik.

U tu svrhu šaljem Vam u prilogu čeka na 1.000 argentinskih pesosa, koji glasi na ime gosp. Artura Lučića Valdez vrlog, Predsednika, preko Bateo de Chile u Valparaiso. Preko banke u Antofagasta misimo mogli dobiti, ali mislimo da Vam se reče praviti rikavice poteškoće da dodjete do novca. Kada primite ček, molimo Vas da nas obavjestite.

Kasnije, kako se prilike budu razvijale kod Vas u pogledu spomenika, javite nam, pa ako bude moguće mi ćemo još jednom pokušati da se što sakupi. Do sada je jako malo sakupljeno jer fale još dva do tri Patroleška Kampanenta. Dostavljeni Vam novac poslali smo iz naše društvene Blagajne. Ovo društvo osnovano je prije 10 godina i članovi su gotovo sve sami radnici, koji ekonomski žive samo od svoje nadnice, a svaka godina je teža.

Ostajemo svjesni Jugoslovenskoj ideji i našoj miloj Domovini kao i Svetoj sjeni Kralja Ujedinitelja koji je svoj život dao za Jugoslaviju i nama sveti amanet ostavio: Čuvajte Jugoslaviju.

Izvolite draga bratče primiti naše iskrene jugoslovenske pozdrave

Tuznik
RužićPredsjednik
Luka Popović

ODGOVORI NA DOPISE

JUGOSLOVENSKO DOBROTVRNO DRUŠTVO

Comodoro Rivadavia.

U poslijedu smo Vašeg dopisa od 24/3/35, kao i mjernice na iznos od \$ 1.000.— (biljadu argentinskih pesosa).

Sadržaj cij. pisma ispujava ovaj Centralni Odbor velikim zadovoljstvom, jer u Vama dragi sunarodnjaci, gledamo čvrste stupove na kojima leži narodno jedinstvo. Kao uvijek, tako i o sada budite svjesni svog zadatka, a sjena Neumrljog Kralja-Mučenika voditi će ruku otadžbini k boljoj i sretnijoj budućnosti.

Ovaj Centralni Odbor, da dodje u što bliži kontakt sa štitavim iseljicima, te da vodi svoj posao na zvanje pojedinaca, došao je do zaključka da osnuje svoje zvanje, glasilo, kojemu postavimo simbolično ime "Čuvajmo Jugoslaviju". List će izlaziti besplatno, a održavat će se dobrovoljnim doprinosima i oglasima. Novinu ćemo Vam redovito dostavljati, pak Vas molimo, da istu širiti i propagirate izmedju iseljenika. Javite nam se, i izvestite nas o životu i napretku naših ljudi u tim krajevima.

Primitite naš bratski i narodni pozdrav.

GOSP. ANDRIJA LJUBETIĆ

Potrerillos.

Potvrđujemo Vam primitak iznosa od \$ 100.— (stetinu) otposlanoj dopisom od 22. pr. mja. kao doprinos gr. A. Ljubetić, P. Ljubetić i P. Ljubetić L. u fond spomenika Neumrlom Kralju.

Čudi nas, da niste primili naš "Arel" koji Vam je bio upućen, pak Vam istoga ponovno u prilugu dostavljamo.

Zahvaljujemo Vam na dopisima, te u radi da ćete se ponovno sjetiti u graticama mogućnosti, tolo Vas pozdravljamo.

Film o Blagopokojnom Kralju Aleksandru

U režiji jugoslovenskog prvogreatog filma, prikazuje se po svim krajevima naša država film "Belis i Agnere. Fragmenti iz života Nj. Vel. Viteškog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja, te prenos njegovih poznatih ostataka preko Spita, Zagreba i Beograda na Opatove".

Dali čitatelj ni iseljenici imati priliku da vide ovaj film, u kome je prikazana čitka i nepoznatija bol životnog Jugoslovenske države, rad i bitan svog Herojskog Kralja.

Zagrebačka akcija za podizanje spomenika
blagopokojšem Kralju Aleksandru I.

Kao mnogi gradovi, tako i hrvatski Zagreb radi na podizanju dostojnog spomenika svom neumrlom Kralju. Akcija oko sakupljanja doprinosa čovjeka je potpuno uspjela, tako da je do kraja mjeseca marta sakupljeno 2.910.000 dinara.

Prema zaključku odbora spomenik se ima postaviti izmedju Trga Kralja Tomislava i Strossmayerovog Trga. Osim postavljanja spomenika, Gradsko Vijeće zaključilo je, da se u spomenik treba sa građanstvo Zagreba pokloniti smrtim ostacima Blagopokojnog Kralja uzdu u zgradu glavnog kolodvoru granitna ploča sa natpisom.

- PEDRO DRAGIČEVIĆ Y CIA. -

ANTOFAGASTA

CASILLA No. 105

TELEFONO No. 70

CALLE BAQUEDANO ESQ. WASHINGTON

Importación directa de:

Abarrotes en general

Frutos del Pais,

Vi-os Licores

Artículos de Tienda y Paquetería.

VENTAS AL POR MAYOR

- CIA. INGLESA DE SEGUROS -

"North British & Mercantile"

FUNDADA EL AÑO 1809

Fondos acumulados \$ 45 000 000

Agentes en Antofagasta:

- PEDRO DRAGIČEVIĆ Y CIA. -

--- ALMACEN BULJEVIĆ ---
DE FONDOS BULJEVIC

José Santos Ossa esq. Baquedano

Casilla 185 Teléfono 667

ANTOFAGASTA

Gran surtido de abarrotes en general,
lozas, fierro en'ozados
cristal ria

VENTAS POR MAYOR Y MENOR

"Jugoslavija prija, iznad svega i svakoga, kao najviši zakon!"

DRUŠTVENE VIJESTI

Tužne vijesti

Umro je u Zagredu Dr. Božo Kučić, odvjetnik i banski vještak Primorske Banovine. Pokojnik je bio jako voljen i čijenjen i uživao simpatije svog rodno-mjesta Komize, i u Splitu, kao javni radnik i političar, te dobar rodoljub. Učivljenj obitelji i rodbini naše sauešeće.

U Bolu, na Braču je preminuo Ivan Cvitanic, otac dobrog rodoljuba g. Simuna Cvitanic. Naše iskreno sauešeće obitelji.

U Nerezliku, na Braču je umro Ivan Franulić Garafulić, bišij trgovac u ovom gradu. Obitelji pokojnika naše sauešeće.

U mjesnoj bolnici je preminuo dne. 25. maja tek.g. dobar rodoljub Luka Perić. Za sobom

ostavlja ucviljenu udovu, — tri sina i kćerku, i cviljenj obitelji, naše iskreno sauešeće, a pokojniku neka je lake tudja gruda.

Vjenčanja

28. aprila tek.g. se vjenčao g. Rudolf Jaklič, sa gospodjicom Anom Garafulić Paković, naše čestitanje mladencima.

19. maja tek.g. se vjenčao g. Niko Rendić sa gospodjicom Nena Baró Más u gradu La Serena. Toplo čestitamo mladencima i obitelji.

Novorođjenče

Gospodja Katalina Biondi Santolayo je obdabila 5. maja 1935. svog supruga g. Raimunda Santolayo zdravim čedom. Novorođjenče je kršteno imenom Raimundo. Čestitamo.

Krštenja

g. Dinko Jurać je krstio svo-

ju djecu: Viktoriju, Zorku i Jurja, kojima kumovaše: Petar Jurać, Ivan Montan, Božo Jurać, Antonija Lučić, Montan i gica. Dragica Montan, kojom prigodom u stanu roditelja djece je priredjena ugodna zabava. Čestitamo!

Bolesnici

Gica Marija Tomičić, R., se nalazi malko bolna, želeći joj što skorije ozdravljenje.

Gdja. Marija B. ud. Čučković je operirana u mjesnoj bolnici s dobrim uspjehom i nalazi se na putu oporavka.

Gdja. Marija J. ud. Japić se nalazi bolesna u mjesnoj bolnici.

Tako isto se nalaze bolesni u mjesnoj bolnici g. Nikola Vojković D. i Jakov Dragičević.

Svim ovim našim bolesnicima želimo što skoriji i bolji oporavak.

Bila je operirana u mjesnoj bolnici milovidna gospodjica Katica Soljan. S. Operaciju izvršio je g. Dr. P. Corrad i Dr. Sommer sa vrlo dobrim uspjehom i već se bolesnica sasma oporavila. Čestitamo.

Futnici

Zadnjih dana mjeseca aprila i prvih dana maja je boravio između nas g. Petar Lukšić iz Santiaga, privatnim poslom kamo se već povratio.

G. Dr. Petar Marinov, J. je tako isto bio nekoliko dana kod svojih u ovom gradu.

Imenovanje

Dekretom Vlade od 5. maja tek.g. je imenovan profesorom Trgovacke Skole u ovom gradu naš sunarodnjak g. Kuzma Skoknić K., sin dobrog rodoljuba g. Stjepana Skoknića. Naša topla čestitka.

Viña LONTUE

DE F. J. CORREA ERRAZURIZ
DE MAYOR PRODUCCION DE VINOS EN CHILE

Nuestros vinos de superior e invariable tipo y calidad seguirán distribuyéndose en esta plaza como en todo el País, por firmas distribuidoras de absoluta seriedad.

"DALMATINSKI OPOL": Este nuevo e importante producto de nuestra Viña saldrá muy pronto y especialmente para el mercado de la Colonia Yugoslava, cuyo tipo y calidad superará las expectativas más exigentes de nuestra distinguida clientela.

NUESTROS VINOS EMBOTELLADOS: Finos y Corrientes de Insuperable calidad y de tipos y precios más exigentes, lo distribuirán en esta plaza nuestros exclusivos Agentes para esta importante sección de nuestros productos, Señores "RESTOVIĆ & BAKOVIĆ LTDA.", Calle Prat No. 670 -- Teléfono 119.

PIDAN NUESTROS VINOS AJEREZADOS Y ASOLEADOS
VIÑA LONTUE -- DE F. J. CORREA ERRAZURIZ

"JUGOSLAVIJA JE DANAS POZITIVNO DELO JUGOSLOVENSKE NACIJE!"

ALEKSANDRU I.

Sokolstvo i Šport

Sa velikim nestrpljenjem raspoređiva čekivala ovcgocinij start Sokola.

Pozvao je u goste renomirani Klub "Electrico" sa tvorice Mara Elera, da se dara 21. aprila ogleduju na športakem polju. Electrico je jaka momčad koja kroz više godina realni nastov prvaka svog potazera.

Dolaskom Vueljeja povratila se igračima i kiblicima vjera, da će se Sokol povratit u svoju potpuru formu u kojoj je bio nepobijediv, digao prestiž Društva, raspoređiva i provincije. Ime Sokola nije samo pozrato u Čileu već i izvan granica, jer je svojim tehničkom igrom dobio priznanje strahli klubova koji su se susreli u športskoj borbi sa našim Sokolom.

Pred dupkom punim igraštajem Sokolskog Društva započela je igra. Sokol snažno i odlučno startuje i već u prvim sekundama postizava u divnoj kombinaciji Miro-Arzić-Ardres-Arzić, efektni gol. Gosti uviđajući snagu Sokola daju sve od sebe da uravnoteže igru, ali Vueljeja zahvaća lopta i iznudi drugi gol. Protivnik se snalazi i lijepom kombinacijom postizava gol. Vueljeja prima loptu produžuje Arziću a ovaj Andrešitu koji zapuca i -lopta kroz

mrežu. Igra je veoma interesantna, Sokol dominira i svak je uvjeren u njegovu pobjedu. Ređeno se ravalo koje trajači plocim, te prve poluvremne svršava 12: 9 za Sokola.

Nakon odlučivanja Sokol nastupa sa odlukom da što brojčnije izrazi svoju pobjedu i strahim raletem, divnim vježama i kombinacijama postizava gol za golom svršavajući utakmicu sa 30:17 u svoju korist.

Nema sumnje da je ovo bila jedna između najboljih utakmica zadnjih vremena, koja je ostavila ra prisutne izvanredan dobitak.

Igrači "Electrica" pokazali su se kao dobra i homogerna momčad koja zrače igrači dobar kethboll. Njihov triuf dan prije, rad renomiranim Klubom "Liceo" sa secem od 22:11, najbolje pokazuje njihovu snagu, ali pred boljom momčadi kao što je Sokol, trebala je kapitulirati.

Za ishod utakmicke zaslužni su društveni trener Pavo Tomićić koji je ponovo preuzeo treniranje momčadi. Svojom športskom spremom dotjerava momčadi u svojoj prvobitnoj stav i nade je, da će Sokol u daljim igrama brati lovorike.

Posle utakmicke Sokol je po-

Ostavština Sargo

(Parnica između rodbine, općine i Jákova Sabioncello)

Vrhovni Sud je početkom maja o.g. izrekao nad ovom vrlo interesantnom parnicom, vedjenoj već mnogo godina pred tribunalom u Iquique, kao i pred samim Vrhovnim Sudom, između rodbine pokojnog Ivana Sargo B, općine Milna, zakonične baštinice oporučnom odlukom pokojnikovom, i Jákova Sabioncello, kupca najvažnijeg difela dobara ostavštine.

Parnica je bila vedjena vrhu poništavanja oporuke pokojnikove, a što je trajalo ništa manje već preko deset godina.

Vrhovni Sud svojom rečenom osudom je poništio utok rodbine pokojnog Sarga.

Dobra, koja su spadala pod udar ove parnice jesu salitrenske tvornice Iraf, Franka i Diez de Septiembre nalazeće se na salitrenskim predjelima Iquique. Branili su ove parnice tri

často goste u društvenim prostorijama, gdje se klicalo za športski napredak dvaju klubova.

I. Ać.

odvjetnika i to: Alvaro Santa María, Julio Guzmán García i Victor Kobles. Prvi je zastupao zakonitu nasljednicu Općinu Milna, drugi Jákova Sabioncello, a treći rodbinu Sarga.

Tako je ovaj sudbeni zaključak dignuo s dnevnog reda ovu veliku parnicu, koja je zapala na hiljade lira sterlina, a koje pare je mogla da iskoristi općina Milna u razne dobrotoverne svrhe, a u prvom redu na dobro sirotinje.

ANTONIO BOČIĆ C.

Agent osiguravajuće sekcije

GIBBS, WILLIAMSON LTD.

Sociedad Comercial Balkan

BABURIZZA, PETRINOVIĆ, HERRERA, LTDA.
EN LIQUIDACION

Teléfono 88 - Balmaceda 346 - Casilla 870

Ofrecen a precios ventajosos:

Materiales para Minas y Salitreras

Pintura "DULUX" para Automóviles

Grasas y Aceites Lubricantes

Metal Desplegado -- Pinturas Preparadas -- Compresoras y

Perforadoras "SULLIVAN" -- Mangueras para Aire

Afiladoras y Winches "SULLIVAN".

MATERIALES USADOS

RATNA PRIJETNJA NA BALKANSKOM POZORIŠTU I SAVEZI U KORIST MIRA KRALJA ALEKSANDRA.

Po evropejskome obzoru naravno jure gusti i crni oblaci. Strahota nevjera i strahovita oluja prijete iz daljine potupnim razorom naroda. Obuhvatilo je bijesnilo duh nekih vladaca, a strasti se nahrpale povise strasti, pa kad prсну te se nemili rat zametne, i tuga, i revolucija, i stradanje, i patnja, i veliko škripanje zubiju poplavile sve evropejske krajeve; osobito one, koje hudoba nespravne zateče.

Vještiti strah otimlje evropejskim narodima istu nadu mirnoće. Nijedan od njih nema, dan danas, pozdanja u svojega susjeda, niti mu pruža sigurnosti avet strašne budućnosti. Sukob može da se stvori svako a časa: sada, sutra, dojučer, mjeseca, u pet ili najdalje u deset godina. S toga, prije ili poslije rat mora da bukne; a kad nastane, balkanski će narodi

biti, kako obično, njegove najprve i najveće žrtve.

Na balkanskom se su poluotoku riješavali sporovi ljudski od kad je spomena u historiji. Balkan je bio kao nekako veliko bojno polje, gdje bi se svakovrjne armije susrele i sukobile ubojite strasti i različite narodne težnje. Bile one mongolske čorde ili rimske legije; bile one Kerksove čete ili mletačke galije; bilo to u ime latinske kulture i rimsko a kriza, ili radi mletačke pohlepe; u ime grčkoga krsta, muslimanske vjere ili radi bizantinskog sjaja. Na Balkanu se je vazda i u svakom vijeku najviše stradalo, od sukoba strasti inih naroda i tudjih imperijalističkih težnja.

Po hridinama morskim i na vrhuncima balkanskih planina, zgraža se mačenički duh slavjanskog plemena, jer, uz prkos svih pregorenih žrtava i roš-

liu mnogobrojnih patnja, opet već čuti nemilu jeku smrtonosnog oružja. Balkan je opet cilj imperijalističkih namjera dvaju velikih evropejskih naroda. Talijanci i Nijemci blepe za raspušivanjem svojim u našim krajevima. Jedni sa Sjevera, drugi sa Zapada. Jedni himbeno tražeći ostvaranje njihove dugoljetne želje: osvojiti Balkan, dočepati se Egipta i, napokon, ustred bijeloga Bagdada zabosti zastavu Haiba; drugi s očividnom namjerom, da svoje suvišno pučanstvo i nagru u slabo napučenim stranama balkanskog poluotoka, da zau - mu - tambul i, napokom osvoje je svu Anatoliju. I kako je neposredni cilj jednih i drugih jednak, tako kane takodjer uparabiti jednaka sredstva, pod okriljem oružja i svoje velike moći.

Dakle, ako potrebe i težnje velikih naroda teže prema Balkanu, ožito je da za balkance je baš nemoguće izbjeći prijeteloj oluji. Kad strasti Nijemaca i Talijanaca dodju do sukoba, kad se materijalne potrebe jednih i drugih sretnu na balkanskom polju, opet će balkanski narodi najviše paopetiti, bez svoje krivice, a po gotovo protu njihove volje.

Već od sv šetka evropejskog rata Kralj je Aleksandar prebivdiao ovaj politički položaj na

našem poluotstrvu. I jer je dobro znao, da je nemoguće izbjeći posljedice tudjih težnja, strasti i inih pohlepa, tražio je da na svaki način ratnu prijetnju čim više odstrani od svoje države, ili da barem bude Jugoslavija na štočvršćem položaju, kad joj tudje bijesnilo nametne nemili rat.

Toj se Njegovoj želji mora da upiše veliko prijateljstvo i simpatije f ancuske nacije prama jugoslovenskom narodu. Stvorivši Malu Antantu, Kralj je neizmjereno ojačao položaj svoje domovine, a u isto je doba zakopao francusku državu njezinom udesu. S Balkanskim je Paktom Grčku i Tursku definitivna sprijateljio i, osjeguravši s dotičnim savezom rumunjske, grčke i turske granice, obvezao je te iste države u zaštitu svoje vlastite zemlje. Pri svim svojim životu o Kralju malu Antantu Kralj je također dijelomice odstranio bugarske poteškoće i po svojoj mogućnosti bi bio postigao, da i Bugarska prihvati uvjete Fakta i udje u balkanski Savez.

Da ga kobna smrt nije tako prerano stigla, doista i sa potpunim pravom bi ga bila nazvala dojučer koljena: Aleksandar Veliki, Prvi kralj Svih Jugoslovena.

A. M. M.

LUKŠIĆ, YUTRONIĆ Y CIA.

Antofagasta -- Chile
Calle Prat 479 - 485
Casilla 90 -- Teléfono 99
Direc. Teleg: "Luktronic"

ALMACEN DE PROVISIONES

Importación directa de toda clase de artículos de abarrotes, mercería, ferretería, paquetería, etc.

Emporio y Tostaduría de Café
Agentes de la Cia. Franco-Chilena de Seguros.

CASANEGRA,

VLAHOVIĆ Y CIA. LTDA.

IMPORTACION
EXPORTACION
ABARROTES
EN
:: GENERAL ::

DIREC. TELEG.: "GUNER"

:: ANTOFAGASTA ::

Buquedano 376 - Casilla 650 - Teléfono 197

:: VALPARAISO ::

Av. Errázuriz 1220 - Casilla 850 - Teléfono 910

"MOJI DALMATINCI! KAO DOSADA, TAKO I DOSADA, BUĐITE VJERNI ČUVARI NAŠEG JABRANA! ZA VAMA ČVRSTO STOJI UJEDINJENA OTAČBINA!"

ALEKŠANDAR I.

Vijesti iz Jugoslavije

Provedeni su 5. majna o. g. poslančki izbori u našoj domovini u punom redu. Po izbornom zakonu 3/5 dobiva lista sa relativnom većinom, a 2/5 otpadaju na ostale liste. Prema tome broj mandata razdijeljen je ovako:

Savska banovina bira	75,	2/5 = 15,	2/5 = 30,
Primorska banovina	24,	2/5 = 14,	2/5 = 10,
Vrbska banovina	25,	2/5 = 15,	2/5 = 11,
Dravska banovina	29,	2/5 = 17,	2/5 = 12,
Erinska banovina	39,	2/5 = 24,	2/5 = 15,
Zetska banovina	32,	2/5 = 20,	2/5 = 13,
Danavska banovina	52,	2/5 = 31,	2/5 = 21,
Moravska banovina	41,	2/5 = 25,	2/5 = 16,
Vardarska banovina	45,	2/5 = 27,	2/5 = 18,
Uprava grada Beograda	8,	2/5 = 3,	2/5 = 2,
Zbroj svih mandata:	368,	2/5 = 211,	2/5 = 147,

Lista g. B. Jelićta je dobila 300 poslanika, razlika otpada na ostale liste.

Bosanski brod — Seljak Matko Sulčić je Domanićima u Hercegovini se je povratio iz ruske zarobljenštva nakon 21 godine i izjavio je da tamo ima mnogo naših ljudi, ali da nemaju sredstava za povratka.

Križevci — U aprilu o. g. je svečano proslavljena 75. odlična gospodarsko šumarskog učilišta. Ona je bila prva škola te vrste na čitavom Balkanskom poluostrvu. Osnovana je g. 1860.

Kotor — Naše vode je posjetila francuska flota sa 10 jedinic. Viceadmiral Mouget i biće primljen u audienciju kod Njegov. Kneza Namjesnika Pavla.

Sarajevo — U auli glavne pošte je otkriven lijep spomenik Kralju Mučeniku. U podnožju je uklesan zlatnim slovima natpis: "Čuvajmo Jugoslaviju."

Beograd — U našoj državi nema nijedne škole bez učitelja povodom postavljanja svih novih učitelja, koji bijahu bez službe.

Sarajze se, da je općina grada Montebana-Francuska odredila kredit od 50 hiljada franaka za stipendije jugosl. studenata u Parizu, kao uspomeno na Kralja Mučenika i manifestaciju francusko-jugosl.-vinskog prijatelja stva.

Gospić — Ovdje će Sokolsko Društvo podići krasni dom, a ko i će nositi ime besmrtnog Kralja Viteza i Ujedinitelja.

Beograd — Ministarstvu Polj. privrede su zadali i uvek stivaju bezbrojne molbe iz svih

krajeva države o pošumljivanju praznih predjela, sa voćkama, i ti predjeli da nose ime Velikog Vladara Aleksandra I. a na koji način bi se podigli živi spomenici u celoj otađbini, svetloji uspomeni kralja Mučenika.

Beograd — Ministarski Savet na predlog Dr. D. Marušića ministra socij. politike i n. zdravlja je doneo naredbu o zaposlenju stranih radnika, u svrhu zaštite doo. aće radne snage.

U vezi Zakona o tjelesnom obrazovanju naroda je donet Uredba, za provodjanje u djelo Zakona, Kralj veli: "U cilju tjelesnog, moralnog i nacionalno-podizanja omladine, vodi se obavezna nastava tjelesnog odgoja." "Irak ično provodjanje Zakona i Uredbe se nastavlja u cijeloj državi.

Beograd Split — U cijeloj državi vladalo je veliko nevri-

Moderno Uredjena

ZUBARSKA KLINIKA

Dr. Anton Marinov J.
ZUBAR-KIRURG
Calle Condell 847

JERKO ARŽIĆ GOLES

ZUBAR-KIRURG
M. A. M. tta 510

Garantirani R. devij
Najmodernija sredstva

jeme u martu i aprilu. Veliki snijeg u Beogradu, Zagrebu i na primorju. Pokidane telefonske veze, a bura razri; alafance sa sidra raznih brodova.

Split — Pri ovo odličnem putovanju Jadranske Straže u Grčku i Egiptat od 30. juna do 10. jula će uzesti brojnog učeka braća Čehoslovaci i Poljaci. Krv nije voda!

Radi se na organizovanju izvoza naše svježe ribe u Čehoslovačku i Austriju o čemu postoje vrlo dobri izgledi.

Beograd — U ovome gradu je priredjena velika izložba nacionalne privrede o uskrsnim praznicima od 21/IV do 2/V. o. g. inicijativom Narodne Odbrane. Izložba obuhvata terena na površini od 800 metara četvornih

Izletnički vlakovi za Jadran i Bled od 15. aprila o. g. svake nedelje uz neobično niske cijene zauzećem Ministarstva Saobraćaja, za sve one, koji hoće da se nauživaju divnih prirodnih ljepota raše mile domovine. Sa svih strana dolaze velike skupine stranaca.

Udruženje odrađivača angorskih kunica i zagle; a za gojenje pitomih čuževa u Beogradu je poduzela živu akciju za proširenje rada. Velika farma se nalazi u blizini Beograda. Na njoj se goji ove vrste i izvosi vunu u En lesku i Francusku

Split — Svrdinom mjeseca aprila o. g. je izmedju Jug. hotselkog A. D. i gr. poduzetnika

r. V. Sore potpisan ugovor o izradnji velikog i krasnog hotela na Marjanjskoj obali. Nadzor i vodstvo gradnje je povereno arh. Josipu Kodlu. Prvunagradu za nacrt je dobio arh. Simeonović iz Beograda, a drugu arh. Altazar i Ciciliani. Za sada će biti izgradjen jedan dio.

Drniš — U Velušću, kod Drniša su pronadene velike naslage buksita, i budući je velika potražnja za rudacem, biće proširen rad i povećana produkcija.

Sisak — U Novom Sisku u vrtu g. Gjura Trklačićta je pronadjen rimski sarkofag, i do njega još dva slična groba. Po mišljenju stručnjaka taj je grob star oko 2.000 godina.

Šibenik — G. Pavle Petrić rodom iz Komiže na ot. Visu, nastanjen u Ilixi U. A. vlasnik tvornice mreža i ribarskog materijalom oskrbljivati ribare, a da oni njemu šalju u zamjenu soljenu ribu. Ova vijest je učin la najbolji utisak kod ribara i vlasti.

Djakovo — Radovi na popravku glasovite djakovačke katedrale, koje je otkrivena usled požara su otovo već završeni.

ALMAGEN "EL PENEGA"
DE
ESTEBAN SKOKNIČ K
C. Velazquez 196
Teléf. no 836 R.
Antofagasta

PROVISIONES PARA FAMILIAS

PAN DE INLEJORABLE CALIDAD
PASTELES FINOS
TORTAS PARA BANQUETES
OFRECFN

Panadería "LA PATRIA"
Calle Uribe No. 590
Teléfono No. 483
Casilla No. 774

PANADERIA Y PASTELERIA NACIONAL
Calle Latorre No. 647
Teléfono No. 808
Casilla No. 774

ESTABLECIMIENTOS DE
SANTIAGO ZLATAR Y!

"NAŠE JEDINSTVO I PRESTIŽ U SVETU, JESU I BIĆE VEKOM NAŠA NACIONALNA SNAGA!"

INTERNACIONALNE VIJESTI

LIGA NARODA

Ženeva.—Tri zadnjim liginom saš edanju od 20 do 22 maja o se zapazalo vrlo živo i užurbano kretanje u njenom središtu. Zasedanje je otvorio i predsedao im Litvinov, ruski delegat. Raspravljajući su susedstva oko sledećih pitanja: Italijansko-bisinski spor, rat Boljevijsko-Paraguaya, Francusko-Ruski pakt, Istočno-Evropski pakt i Spor Jugoslavije sa Madžarskom glede marsejskog atentata.

21. maja je Liga objelodanila jugoslovenski memorandum, kojim se optužuje Madžarsku, da nije ispunila ligine naredbe. U sporu italijansko-bisinskom zamalo da nije došlo u pitanje sama Liga, jer Musolini se nije htio da pokori njenim odredbama i ovo pitanje je nekako u zadnjem času zakrpano, iako nesigurno, jer se sumnja, da bi mogla Italija napasti Abisiniju u septembru o Francuski delegat je podneo engričan memorandum, u kojem se predviđa najstrože mere za sve one države, koje prekrše postojeće ugovore. Laval i Eden su doprinijeli najviše, da se u ovom zasedanju, može biti i, spasilo Evropu i svet od rata.

Zadnjeg dana zasedanja se sa velikim interesom očekivalo izvešće specijalnog komiteta Lige po sporu Jugoslavije sa Madžarskom. Već se, da je Liga rešila ovaj spor, a čim da je uklonjena najvažniji razlog smetnje i odnauvaka. Konferencije, i koja bi se imala uskoro održati

RUSIJA

Moskva.—I olovinom maja o. g. e posjetio Rusiju M. Laval, francuski ministar inostranih poslova, u svrhu definiranja i potpisna francusko-ruskog pakta, koji su sretno privedeni kraju. Fakt je otvoren svim narodima i to je primljen od Stalina. Ruska štampa najljepše piše o Francuskoj.

18 maja o g nesretnim slučajem je nastradio najveći svjetski avion "Maksim Gorki" i tom zgodom poginulo 48 osoba njegove posade. Ovom velikom nesrećom ruski narod gubi svoj najveći avion. Gradjen je 1934. Imao je 8 motora sa snagom od 7 hiljada konjskih sila, težio je 42 tonelade, imao je radio za akciju od 2 500 km, jednu električnu centralu, fotografski laboratorij, kino, aparat za primanje i davanje vijesti, 6 telefonskih mjesta i jednu tiskaru. Pogrebu nastradalih je sudjelovao preko pola miliona duša, a izvršena o državnom trošku. Rimljena su saučestva sa svih strana svijeta. Sovjetska štampa je pozvala onladnu, da u počast žrtava, organizuju najveću svjetsku avijaciju.

POLJSKA

Vatšava.—11. maja o g je umro Maršal Piłsudski iskreni germanofil, a

strastveni neprijatelj Rusia i Slovena uopće i io je velika zapreka slovenskog bratstva, i da Poljska nije ušla u Malu Antantu njegov: je djelo, kao što je njegovo djelo, da je Poljska napustila svoje najveće saveznike, a priključila se Njemačkoj, svojoj naravnoj protivnici.

Najstarija poljska novina "Warzawska" osnovana 1774. g. je morala obavustiti svoje izdavanje, jer nije htjela publicirati službeni proglas, niti staviti crni kvir u listu. Veli se da se Poljska boji Rusije i lovenski narodi nemaju rđita, da se plaše od, već bez Rusije, jer je ona slovenska majka!

NJEMAČKA

Berlin.—2. maja o g je održao sjednicu Reichstag Otvorio je je Goering, kao predsjednik Hitler je na istoj održao velik i znamenit svoj govor i obećao, da će Njemačka respektovati teritorijalne dispozicije versaljskog ugovora bez rezerva i najavio je 13 svojih točaka a obzir m na vanjsku politiku a koje su učinile loši utisak u vanjskom svijetu

FRANCUSKA

Paris.—Najveći transatlantski putnički parobrod na čitavom svijetu izir porinut u more u gradu Havru u Francuskoj rod nosi ime "Normandie" i predjednik Lebrun, i pridjedne su velike svečanosti.

Francuske vlasti su zarobile jedan njemački avion i aviatičara, koji je letio nad francuskim pograničnim teritorijem.

ENGLSKA

London.—Izjavili su pod oružje vojni obveznici od 21. do 40 godine u vrhu da ih se spremi u raznim granama vojnih vježbi Tako isto engles ka Vlada je donela zaključak o hitrom pojačanju avijacije kom 935. i 936. g. a 4-6 hiljada strojeva i 10 hiljada avia rčkih radnika r. r. aldvin je dodao da ako ovo ne bude dostatno će je povećati i 5 više bez obzira na trošak i broj ljudi. Iče za sada utrošeno više od 0 miliona lira sterilna na avijaciju

ITALIJA-ABISINIA

Pim. Gordijskičvor italijanske politike je spor sa Abisinijom Izgleda da se on neće tako lako urediti. Musolini bi želio da mu se nitko u to ne dira, već da ima sasna slobodne ruke i rri svečanostima mećanog vojnika 4. maja o g je rekao: "Bolje je živjeti jedan dan kao lav, nego 60, kao ovca." Liko je reći, ali ne i uteti!

MALA I BALKANSKA ANTANTA

Ženeva.—Mala Antanta i Bal

kanska su odbile da se zasada održi podunavska konferencija u Rimu, već da se sačekao do mjeseca septembra i to s ovih razloga:

1.—Mala Antanta ne želi da potpiše nikakav ugovor s Italijom, dok ne vidi, da li će Italija prekršiti ligin pakt, napadajući Abisiniju.

2.—Turska i Grčka poma aje od Palkanske Antante, traže, da se prije izmiedju Italije, Turske, Grčke i Jugoslavije sklopi jedan sredoćenim pakt i

3. Feticija Madžarske, da

joj se još prije ulaska u Podunavski pakt dopusti naružiti, je izavelo protest obiju antanta.

BOLIVIJA I PARAGUAY

Buenos Aires.—Uza sva posredovanja susjednih država, Vlade iz Washingtona i Lige Naroda rat u Chaco još uvijek traje i nemože se naći pravo riješenje; ali se veli, da će mir biti potpisan prije nego li braziljski predsjednik Dr. G. Vargas krene za Brazil.

JUAN SIGLIC R. E HIJO LTDA.

Casilla 166 - Teléfono 39 - Prat 742 ..
Direc. Teleg. "SIGLIC" - Antofagasta ..

PERMANENTE:

FRUTO D' L PAIS en general; Harinas de varias marcas, Todavía de farros, en especial Pastó de Calama el producido al consumidor, por pequeños y grandes partidas.

ARTICULOS DE IMPORTACION:

Aroz, Té y Café filtrados; Aceite; Y rra Mate, Sorlinas, Esahé Iva, Salbón Casu, Jibón Sunlight, Claves horra marca "Corona", Aceites etc., etc.

- RESTOVIĆ Y BAKOVIĆ LTDA. -

ANTOFAGASTA Y COPIAPO

Agentes de las Cias. de Seguros:

La Trasandina - La Albingia
La Aachen y Munich
La Allied Assurance Co. Ltda.
La Aconcagua - La Cordillera
La Colonial - La Universal

Las cuales cubren cualquier clase y monto de seguros Contra Incendio, riesgos marítimos, accidentes de trabajo, accidentes personales, Garantías, Fianzas y Robos.

-- AGENTES DE VAPORES --

Vinos y Licores

Casilla 795 - Teléfono 119 - Dirección Telefónica:

--- "Prosvjeta" ---

BUGARSKI STUDENTI PO JUGOSLAVIJI

U Zagreb stiglo je bugarski studenti, te ih ra stanciji dočekao velik broj studenata zagrebačkog univerziteta, kao i masa građanstva. Doček braći Bugara (to je većina srđčan. Poslije izmjene počrta i odnosa, stidje se pred stanicu gdje odlaze počast Blagopokojnom Kralju Aleksandru na mjestu kamo bio polćen koveg sa Njegovim mrtvim tijelom na putu iz Marseille za Oplene. U najvećem broj šutnji od nekoliko minuta ostali su bugarski studenti sa tom mjestu, te položili velik vijenac za ratom pisanom — Velikom Kralju Ujedinjenju — bugarski studenti 1935 g.

U Splitu im se sretna veličanstveni doček, te je tom prigodom Jugos-Bugarska liga izdala sljedeći proglas:

„Večeras, Splićani, k rama stižu, da nas vide i pozdrave, mladi bugarski studenti, djaci sveučilišta u Sofiji; i vi ćete ih dočekati orom srđčanju, koji vam je svojstvena i onim osjećajem, koji je ovojce, kod nas jadrarskih Južnih Slovera, oduvijek bio živ za sve što je Slovensko.

Dočekajte ih, dakle, kao braću najmiliju, otvorite im svoje srce, da mu osjete toplinu i kucanje, pridjite im sa srećom k sreć; jer srce je ono što ih

veće sa Balkana i Crnoga mora k nama, na Jadran.

I recite im, da vas čuju oni, i svi koji hrće da čuju. Vi nam ovdje niste gosti, vi ste ovdje svoji na svome. — Ježno slovensko je re tek bladar predmet nauke i njenog ispitivanja, re go je živ i životvoran osjećaj, koji vezuje sve one koji nose oznaku jedinstvene rase i koji se zanose jedinstvenim osjećajem za jedan kolektivni visok ideal.

Recite im, i oni će vas shvatiti. To je mladost, koja smjelo gleda u život; to je nova snaga, koja vjeruje u met ideal.

Najmlađa naša jugoslovenska braća iz Bugarske, dolazite na krajni rub jedne ogromne teritorije po kojoj se stoljećima preliva talas slovenskoga etnosa, na rub koji je za našu rasu ostao kao bedem odstara čvrst Od Baltika do Jadrara i od Crnog mora do Jadrana, slovenska je zemlja; i ovdje joj je bio vjekovima čvrst barijer, jer su nam prete i ovi ove kršve i ove obale čuvali i drčevali da ra njima stvaramo novu istoriju, ne umirajući da idemo napred.

Mi vam, južnoslovenska braća iz Bugarske, sa ovom bedemu slovenskoga svijeta govorimo ovim jezikom, kojim smo navikli da izražavamo svoje misli, uvjereni, da ćete nas i

vi dočekati istim mislima i osjećajima, ako jednog dana k vama dojdemo, na obali Crnoga mora, na drugom bedemu Slovenstva.

Mladosti naša, koju nam bugarska zemlja šalje, mi te pozdravljamo kao glasnicu vedrih dana; i sa poroćem i radošću gledamo te, junčku i gordu, ra odovom starom bedemu slovens-

koga svijeta, ra kom se na strati izredaše dugi nitovi sve mladijih poraštaja u selbi naše rase ra rjevoj graciji. Pozdravljamo te s geslom: napred, napred za veliko djelo!

Želimo Jugoslaviju od Crnog do Jadrarskog mora! Što je najstivena aspiracija svih Južnih Slovena!

FRANCISCO PETRICIO B.

COMISIONES - REPRESENTACIONES

Calle Baquedano esq. San Martín - Teléfono 298
Casilla 299 - Dirección Teleg. "PETRICIO"

— AGENTE DE —

Cia eléctrica Westinghouse de Chile, International Harvester Export Co. Chicago, Camiones y Tractores International, Cías de Seguros contra incendios: The Home Insurance Co. - Nueva York La Patria Santiago. Cia de Seguros "SOL DE CHILE", Santiago, CONTRA ACCIDENTES I DEL TRABVJO (Ley 4155)

ESTACION DE SERVICIO GOODYEAR
Vulcanización eléctrica de neumáticos y cámaras

-: MADERAS :-

MEJORES PRECIOS DE PLAZA

PINO OREGON

Lingue, Rauli, Laurel, Alamo, Pataguá, Olivillo, Roble, Pellin, Chiloé, Maulé, Lumillas, Lumas. En todas dimensiones y largos, en bruto y elaboradas.

MADERAS DE PRIMERA CALIDAD

CICARELLI HERMANOS

Soc. de la Soc. Buques y Maderas.
Casilla No. 8 -- Teléfono No. 120 -- Antofagasta

PANADERIA Y PASTELERIA

"CENTRAL"

CALLE M. A. MATTA 757 - TELEFONO 870

Ofrece artículos de elaboración esmerada y de primera calidad. - Pan especial - Panes para Sandwiches - Pan Candeal, Integral y Centeno.

PASTELES FINOS -- CREMAS
TORTAS Y POSTRES

Domingos y Festivos empanadas especiales de ave y corrientes

Galletas para Minas y Buques
Se atiende cualquier pedido para ciudad ó pampa

FERRETERIA Y MERCERIA

Stančić y Cia.

Casilla 510 - Calle Baquedano 525-539

Teléfono 877

ANTOFAGASTA

SURTIDO GENERAL
EN HERRAMIENTAS PARA

MECANICOS, CARPINTEROS Y ALBAÑILES

ARTICULOS SANITARIOS PARA BAÑOS, LAVATORIOS

PATENTE, ETC.

LOZA, CRISTALERIA, ENLOZADOS, PLÁQUE PARA MESA

PINTURAS Y ESMALTES "SAPOLIN"

CERRADURAS Y CANDADOS "VALE" PARA PUERTAS

"JUGOSLAVIJA JE DAZDANA NA POTOCIMA KRVI I GOMILAMA KOSTIJU NAJBOLJIH JUGOSLOVENSkih HEROJA-MUCENIKA. ŠTO NEKA UVEK LEĐI PRED OČINA SVIM JUGOSLOVENIMA U OČUVANJU DRŽAVNOG I NARODNOG JEDINSTVA!"

ŠALJE SE BEZPLATNO

GLASILO CENTRALNOG ODBORA ZA PODIGNUĆE SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I. UJEDINITELJU.

UPRAVA I UREDNIŠTVO:

P R A T Br. 769.
TELEFON Br. 589.
POŠT. PRETINAC Br. 371.

IZLAZI JEDAMPUT MJESEČNO.

DOPISI BEZ POTPISA-NE UVRŠTAVAJU SE.
RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

UREDJUJE ODBOR.

LIST SE UZDRŽAVA OGLASIMA
I DOPRINOSIMA.

Impresores: Imp. y Lit. SKARNIC-Prat 762-Antof.

God. I.

ANTOFAGASTA (CHILE), 1. JULA 1935.

BR. 3.

Čitava Jugoslovenska Emigracija

Jasno i očigledno je na čemu se temelji historija i budućnost nekog naroda. Prošlost je temelj bolje budućnosti. Svi narodi i sva vremena dali su i svoje velike i značajne figure, oko kojih se kretali i nizali događaji, a na kojima se je gradila, dizala i osnivala bolja budućnost, kao živa luč i putokaz budućih generacija.

Mnoge velike i svijetle figure, raznih epoka i vremena, njihovo vrijeme i generacije rešamo da ih nijesu umjeli ocijeniti, nego ni shvatiti, već samo nadole generacije, i njihova veličina i značajnost duha se manijestavahu u takvoj formi, da su bile svete ikone i ishodne točke snažnih pokreta, akcija i djela još viših vrednosti u dizanju svog naroda, ka svom što višem progresu, patriotizmu i unitarizmu.

Tih svijetlih figura i veština je prepuna historija čovječanstva i one su bile i biće i u buduću i svim dolazećim pokoljenima ishodna i polazna točka najuzvišenijih ideala, za veličinu i moć vlastitog naroda i čovječanstva uopće.

Naš narod također je imao u prošlosti, a i sadašnjici, bezbroj tih briljantnih i svijetlih nacionalnih veličina, oko kojih se okretao i kreće sav naš nacionalni život i podvizi za jedinstvo i slobodu čitavog jugoslovenskog roda:—i haš tome imademo zahvaliti i dugujemo ostvarenje našeg narodnog i državnog jedinstva.

Jedna od najmarkantnijih tih naših narodnih veličina, koje lobde nad nama na rebru jugoslovenskih svetinja, jeste i biće za sva vremena, LIK KRALJA ALEKSANDRA MUČENIKA I UJEDINITELJA, oko kojeg se okuplja i okuplje se sav Slovenski Jug, i oko NJEGA, zidati i učvršćivati najsolidniji temeljni velike i jedinstvene Jugoslavije od Crnog do Jadranskog mora.

Lik i figura Kralja Aleksandra jesu i biće najveća svijetlost i zanos za sve otuđe, što je najuzvišenije, a najsolidnije za opstanak i život našeg naroda. Jer Kralj Aleksandar, je osnivač i tvorac i osnivač našeg i državnog jedinstva, već najčešće i najviše u našem narodu, koja je dali sve, pa i

odaće svečanu i sponstanu odanost svijetloj uspomeni Kralja Mučenika, podizanjem veličanstvenog spomenika u našem biser Splitu.

Njeg. Vis. Knez Namesnik Pavle
Regent Jugoslavije.

'JUGOSLAVIJA JE SAZDANA NA POTOCIMA KRVI I GOMILAMA KOSTIJU NAJBOLJIH JUGOSLOVENSKIH HEROJA-MUČENIKA. ŠTO NEKA UVEK LEBDI PRED OČINA SVIM JUGOSLOVENIMA U OČUVANJU DRŽAVNOG I NARODNOG JEDINSTVA!'

sam život za konsolidovanje čvrstih i ničim neoborivih temelja jugoslovenske jedinstvene zgrade; jakke, moćne, nepobjedive i nerazdijeljive Jugoslavije i Jugoslovenskog Naroda. Kralj Aleksandar je znao i u inostranstvo Jugoslaviju, i Jugoslavija je bila Kralj Aleksandar.

Čitav Jugoslovenski Narod i Jugoslovenska Emigracija tonesamo vrlo dobro znadu, već s tim čvrstim uvjerenjem okupljaju, kao u minulim stolicima oko najvećeg narodnog junaka Kraljevića Marka, danas i u buduću oko Kralja Aleksandra, kao Oca i Duhovnog Vođu svih sadašnjih i budućih generacija.

Pa zato jugoslovenska emigracija svijesna svog velike; zadatka, za sebe i sve budućeg generacije oduče svečanu i sponstanu odanost Kralju Mučeniku podizanjem veličanstvenog spomenika u biser Splitu, ostavljajući ga, kao amanet budućim generacijama, za svijetli primjer, u učvršćivanju i čuvanju narodnog i državnog jedinstva jugoslovenskog naroda i Jugoslavije.

Savi Ti i hvale Mučenika Kralju Marpbis.

IVAN V. CVITANIĆ

generalni knjigovodja,
todi knjigovodstvo uopće, a posebno za malotrošice, kojima se tolo preporuča.
Rad garantiran i u skladu državnih zakona.
Cijene vrlo umjereni.
URED SE MALAZI:
Condell 745.

EMPRESA DE TRANSPORTES

JOSE ZLATAR D.

S. Aldea No. 43

Teléfono No. 153

ASTOFAGASTA

CUVAJMO JUGOSLAVIJU

(Cuidemos a Yugoestlavia)

Oficina Centralnog Odbora za podizanje spomenika Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju.

Organo del Comité Central Pro-Memorial al Rey Alejandro I. El Unificador.

NAŠ CILJI I SVRHA:

1. U cilju spremiti skulptu oke podignuti spomenika Kralju Mladeniku u Splitu.
2. Raditi na organiziranju i izdvojenju čitave Jugoslovenske emigracije.
3. Raditi na ujediniteljuju Jugoslovena i Bugara, čitavog Jugoslovenskog Juga.
4. Raditi na jedinstvu Slavona, na Jastu, Svetoslovenskoj Zajednici.

POŠILJKE I DOPISE SLATI:

ČUVAJMO JUGOSLAVIJU
casilla 371 -- Antofagasta -- Chile.

ANTOFAGASTA, 1. JULA 1935.

PAZ EN EL CHACO

Hermanos de sangre, lengua y costumbre, hermanos de toda la humanidad, del mundo entero, sabéis que en el Chaco, en el corazón de la América Latina, desde 14 de Junio del año en curso, REINA CONFRAJERÍA, NOBLEZA Y JUSTICIA REINA LA PAZ!

Después de tantos sacrificios, tanta sangre fraternal, que se ha desperamado, por este suelo divino, después de tantas lágrimas y tantas vidas, dadas por la Patria, Justicia y la causa disputada, tantos hogares destruidos y dejados sin sus jefes y sin su sostén, tanta huérfanos y viudas, tantas lágrimas y dolores esfuerzos de los países sudamericanos, especialmente de Chile, Argentina, Perú y Brasil, como también de los demás países del continente sudamericano y del gran residente oasevelt de EE. UU. de. han loerado coronar con feliz éxito PAZ EN EL CHACO y junto con esto de toda América.

Son dignos de los más altos merecimientos la brillante actuación del residente de Chile como el Sr. Arturo Alessandri y el ministro de Relaciones Exteriores Sr. don Miguel Cruchaga oconal, son y fueron sobresalientes en este litigio de países hermanos: Bolivia y araguay, de la mérica latina; y cuyos altamente nobles esfuerzos y sacrificios para la paz en el Chaco superaron llevar en la altura de los águilas y cóndores sobre la orillera, hasta el cielo, sentido de fraternidad y paz; sabiendo que conquistas armadas no son conquistas. No son victorias. No traen ningún beneficio ni provecho, ni para el vencido ni para vencedor; sino sólo y únicamente derrotas

y pérdidas por todos lados y en todos los sentidos. Y que únicamente en la paz, con tranquilo desarrollo de las actividades humanas en todos los países, en un abrazo fraternal hacia el trabajo y la paz, el mundo progresa y con el progreso embellece sus corazones humanos y sus respectivos hogares y países, hacia la unión, fraternidad y paz del mundo entero.

Y los países mediadores guiados e inspirados con estos nobles sentimientos fraternales y humanos, vieron después de respetados sacrificios, coronados sus sagrados esfuerzos con el más alto y feliz término CGN LA PAZ EN EL CHACO!

Y nosotros dentro de nuestras columnas editoriales a nombre de todas las Colonias Yugoestlavia de la América latina, nos asociamos con alma y corazón a este H. C. JUBILO y confraternidad de Eolivia y araguay, y de toda la mérica, como así mismo del mundo entero, sabiendo que únicamente en la paz está asegurado el proceso, la grandera y el embellecimiento de todos los hogares y países del mundo, e elicitamos a todos los países mediadores, y especialmente a Chile y Argentina, por tan noble, gran esfuerzo y éxito, de enorme valor histórico, hacia la felicidad y confraternidad de toda la mérica y del mundo también.

Nuestra más sincera felicidad al digno representante constalar de Eolivia Sr. don Rafael ejada Fariña. SALUD A BOLIVIA Y PARAGUAY VIVA LA PAZ!

B.

DEFINITIVNI RESULTATI SENATSKIH IZBORA

BEograd, 4. II. Definitivni rezultat glasanja za izbornogatora, objavljen tokom jučerašnjeg dana u svim banovinama je ovaj:
dunavska banovina: upisano glasača 923, glasovalo 895, u postotcima 97,2%; izabrani su: Bogoljub Jević, Milan Marjanović i Antun Vidaković;

moravska banovina: upisano glasača 812, glasovalo 815, u postotcima 99,2%; izabrana lista Veljko Popović, mi istra unutrašnjih poslava:
vardarska banovina: upisano glasača 480, glasovalo 452, u postotcima 94,1%; izabrana lista Jovana Aleksića;
drinska banovina: upisano

glasača 525, glasovalo 493, u postotcima 92,1%; izabrana lista Atanasije Solc;
zetska banovina: upisano glasača 338, glasovalo 270, u postotcima 79,8%; izabrana lista Marka Radulovića;
savska banovina: upisano glasača 663, glasovalo 615, u postotcima 92,7%; izabra i gg. Teslić i dr. Neime;
dravska banovina: upisano glasača 479, glasovalo 47, u postotcima 91%; za listu dra Ma-

ručića glasalo 321, a za listu g. Žebota glasalo 86. Izabrani su dr Marušić, dr. Kramer i dr. Pu eč;
vrbska banovina: upisano glasača 211, glasovalo 195, u postotcima 92%; izabrana lista Vase Glušića;
primorska banovina: upisano glasača 143, glasovalo 122, u postotcima 84, izabran dr. Budislav Grga. A goli ovičević.
Najveći postatak izražje u dunavskoj banovini. (AA)

ANTOFAGASTA

--- JACINTO TOMIČIĆ R. ---

Casilla 784 - Teléfono 571 - Baquedano 152

ANTOFAGASTA

AGENCIA DE LA CIA. DE SEGUROS "LA AMERICA"

Representaciones, Comisiones
y Consignaciones

:- VINOS :-

BEBIDAS LAUTARO
FRUTOS DEL PAIS

"Jugoslovenski iseljenici diljem sveta, udružite se, u solidne i jake naše narodne organizacije!"

JUGOSLOVENSKO PRIPOMOČNO DRUŠTVO

P O Z I V

Po nalogu g. Predsednika pozivljem sve članove na

REDOVITU GLAVNU POLUGODIŠNJU SKUPŠTINU

koja će se održati u društvenim prostorijama u Ierak dne 5. srpnja 1935., u 9.30 sati popodne, sa istim dnevnim redom i sa bilo kojim brojem članova.

DNEVNIM REDOM:

1. Čitanje zapisnika zadnje skupštine.
2. izvještaj tajnika
3. Izvještaj blagajnika
4. Slučajnosti.

NOTA: U slučaju, da na ovu ne pristupi dovoljan broj članova, ista će se održati u NEDJELJU, dne 7. srpnja 1935., u 2.30 sati popodne, sa istim dnevnim redom i sa bilo kojim brojem članova.

Proporuča se članovima da prisustvuju u što većem broju.

Antofagasta, 1. srpnja 1935.

TAJNIK.

NAPOMENA: Upozorava se svu braću članove, da je ovo prvi i zadnji poziv za ovu skupštinu, što neka prime na znanje.

IZ CENTRALNOG ODBORA

ZA PODIGNUĆE SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I. UJEDINITELJU.

Općina Split:

P. n. gospodin

Ante Lukšić, C.

predsjednik odbora za podizanje spomenika Viteškom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju.

Antofagasta
Chile

Čast mi je izvestiti V. G. da je amoiriji odbor za podizanje spomenika Viteškom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju do danas sakupio iznos od Din. 450 000. (četiristotine i pedeset) hiljada. Među darovateljima su Električna Podružica dr. s. o. j. sa iznosom od Din. 150 000 (stopešest hiljada), gradska općina sa iznosom od Din. 50 000 dočim je ostalo sakupljeno po čitavom srednjem primorju.

Dana 21. tek mi sastaje se Izvršni Odbor, koji će odlučiti i raspisati natječaj za izradu idejne skice za izgradnju spomenika.

Jury za podizanje spomenika, koga sačinjavaju predsjednik inž. Karčotić, te članovi gg. Emanuel Vidović, akademski slikar, inž. arh. Josip Kodl, inž. arh. Fabjan Kaliterna, Dr. Ljubo Karaman i inž. Lucijan Stela, donijeti će ocjenu i odluku o izradi spomenika već kroz mjesec juli t. g.

Međim stoga V. G. da tašniji odbor odredi i odobri, da se sakupljeno novac, što mi je svojedobno bilo javljeno, sa daljnim doprinosima dostavi amoirijem odboru, kako bi se po odluci jury-a moglo odmah započeti sa radovima oko gradnje spomenika.

Izvolite pozp. Predsjednik i ovom prilikom primiti izraz mog dubokog poštovanja.

Predsjednik:
inž. Lujo Karčotić

Kako, da se šalju novčane doznake Centralnom Odboru:

Sve novčane pošiljke za spomenik Kralju Miceniku treba da se šalju na ime predsjednika g. Antonio Lukšić, C - Casilla 349 Antofagasta-Chile, i to iz svih država izvan Chile, preko Londona ili New Yorka,

i na dolarima ili lirama sterlinama, radi lakše i korisnije naplate, a države izvan Amerike, pošiljke mogu slati ravno u domovinu na naslov: **Jadranska Straža**, glavni izvršni odbor Split-Jugoslavija - za spomenik Kralju Miceniku.

Svi bez razlike trebaju Centralni Odbor izvještavati, uz pripadnu listu, o stanju sakupljenih priloga radi publiciranja u našem listu.

Ovim se tako isto toplo preporuča svim naseobinama da nam dostave sakupljene priloge, a one koje to bilo u kojim razloga još nemogu, izveste o svom radu; kao što svim ostalima srdačno preporučamo bitno sakupljanje, eda bi se na prvu objektivu moglo veliko djelo privesti željenoj svrsi.

Naša naseobina u Santiago

U zadnjem broju "Jugoslavenskog Glasnika" od 28. marca, o. g. izišao je članak o našoj akciji za podizanje spomenika neumrlo Kralju Miceniku. Kao što i Jugoslavenski Dom u Santiago sagovao za 8. juna o. g. glavnu godišnju skupštinu na kojoj će se pretresati akcija o spomeniku.

Ova gesta našeg lista i naseobine u Santiagu ispunjavaju ovaj Centralni Odbor velikim oduševljenjem znajući, da čemo i nadalje u pomenutom listu i naseobini u tom gradu imati jake pobornike za našu plemenitu ideju, a kojom čemo još jednom dokazati da je iseljenstvo, a specijalno ono Chile, zagrijano nepokoleblivom vjernošću Onome, koji je bio i biće svijetli primjer svima nama u čuvanju naše mile Otdžbine.

Imenovanje počasnih članova Centralnog Odbora za podizanje spomenika Kralju Aleksandru I.

Centralni Odbor, za svojoj zadnjoj sjednici uviđajući potrebu proširenja odbora, i imajući na umu zaslužan rad naših rodoljuba, koji su u svakom momentu stajali ra braniku

naših narodnih ideala, donio je zaključak, kojim se imenuju počasnim članovima sljedeć g. p.oda:

gg. Paško Baburizza, Franjo Petrović, Mihovil Miharović, Dr. Miletić Jug Poslanik i Albert Marangurić.

PRIMLJENI DOPISI

JADRANSKA STRAŽA

Izvršni Odbor
Split, 26 aprila 1935.

T. t. Centralni Odbor
Antofagasta.

U prilugu čast nam je dostaviti Vam prepis našega pisma, upućenog Kr. Poslanstvu u Berlinu radi Vašega raznvanja.

"ČUVAJMO JUGOSLAVIJU"
"ČUVAJMO NASE MORE"
Načelnik finans. ots.
potpis nečitljiv

Tit. Poslanstvo Kraljevine Jugoslavije

Berlin

Pozivom na Vaš cijenj. dopis od 20. pr. m. čast nam je ovime potvrditi Vam primitak su-

me od Din. 400.— kao prilog jugosl. društ. "Jedinstvo" u Berlinu, a radi pripomoći Centralnom odboru za podizanje spomenika, u Antofagasti-Chile. Prama Vašoj želji, da se navac nebi slao u Chile, a olatle opet natrag, otvorili smo poseban račun za Centralni odbor iz Antofagasta i o tome ih na prepisu ovoga pisma obavjestili.

"Čuvajmo Jugoslaviju"
"Čuvajmo naše more"

"Jugoslavija će biti vечно pozitivno delo jugoslavenske nacije i dostojna svojih slavnihih pobeda, ako svoja pokolenja vaspitava na velikim primerima naših nacionalnih i mučenika junaka!"

ALEKSANDAR I.

- RESTOVIĆ Y BAKOVIĆ LTDA. -
ANTOFAGASTA Y COPIAPO

Agentes de las Cias. de Seguros:

La Trasandina - La Albingia
La Aachen y Munich
La Aliand Ansurance Co. Ltda.
La Aconcagua - La Cordillera
La Colonial - La Universal

Las cuales cubren cualquier clase y monto de seguros Contra Incendio, riesgos marítimos, accidentes de trabajo, accidentes personales, Garantías, Fianzas y Robos.

-- AGENTES DE VAPORES --
Vinos y Licores

Casilla 795 - Teléfono 119 - Dirección Telefónica:

-- "Prosvjeta" --

LA ACREDITADA

CASA ARTAL

PREFERIDA POR EL MUNDO ELEGANTE

PRAT 527

LA QUE MEJOR PROVEE
EN ANTOFAGASTA
DE

ARTICULOS FINOS Y DE
ALTA NOVEDAD PARA
CABAÑEROS Y
SEÑORAS.

PRECIOS BAJOS

Konzulat Kraljevine Jugoslavije
Parana-Argentina

Parana, 18 maja 1935.
Centralni Odbor za podignu-
će spomenika Kralju Aleksandru I. Ujedinjeni
telju,

Antofagasta-Chile

Gospodine predsjedriče:
Časti mi je dostaviti Vam u
dotičnom, čak od Banco de
la Nación Argentina, broj 400
u vrijednosti od £ 25.17.1
(492.—argentinska pesosa) kao
sakupljene doprinosne amošnje
naseobine za gore naznačenu
svrhu.

Čestitam Odboru na patriotska
ko inicijativu željeti od svega
sreća, da Vam što bolje uspije,
dokazujući time stovarije ju-
goslovenskih iseljenika napram
blagodopričinje Kralja Aleksan-
dra I. Ujedinitelja i odanost
Kralju Petru II.

Su stvaranjem
Kraljevski Kotesel
Albert Marangunić.

Lista priloga za spomenik Kralju Mučeniku:

Antofagasti:	
A. tu L. kšć C.	\$ 1.000
Kuzma Restović F.	700
Petar Dragičević Š.	500
Ivan Papč D.	700
Ivan Baković R.	500
Andrija Buljević	700
Jakov Starčič Rokotov	700
Juraj Franetović	700
Franjo Petricio B.	300
Marko P. Biskupović	200
Petar Starčič Rokotov	200
Ivo Agnić D.	200
Simun Panošević	200
Nikola Jeličić	150
Dr. Juraj Zlatar	100
Dr. Antun Marinov	100
Miguel Lukšić	100
Frane Ljubetić	100
Petar Krstulović	100
Dinko Vlahović Petricio	100
Matiš Beović Pierotić	100
Dorato Tosti	100
Frane Skarneo	100
Josip Daserčić	100
Matiš Garafulić	100
Fra e Valerjev	100
Omar Petrinović	100
Luka Botorović	100
Ivo Viočić	100
Stjepan Skoknić	100
Ivan Jorković Juričević	100
Slavo Rasmilč	100
Josip Zlatar-Dragičević	100
Luka Jakšić	100
Ivan Mušić	100
Juraj Mladineo	100
Santago Zlatar Janović	100
Matij Gran	100
Miguel Krstulović	100
Petar Pavišić J.	150

"JUGOSLAVIJA JE DANAS
POZITIVNO DELO JUGOS-
LOVENSKE NACIJE!"
ALEKSANDAR I.

"ČUVAJMO JUGOSLAVIJU"

GLASILO CENTRALNOG ODBORA ZA PODIGNUĆE

SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I.

CASILLA N.° 371.

ANTOFAGASTA — CHILE.

Br.

Antofagasta, 30. maja 1935.

POVERENICI—DOPISNICI:

Gosp.

Poštovani gospodine!

K Vama nas vodi visoka nacionalna mislija. Vjerujemo, da ćemo u Vama naći, što že-
limo, tim prije, kao dobrom i ispravnom rodoljubi, koji je uvijek umeo i znao dati od sebe sve
što je najljepšega imao, a za dobro našeg iseljeničta, naroda i otadžbine, i u to ime mi Vas
drugi i poštovani sunarodnjake topla pozdravljamo!

A sada na sam predmet, koji nas vodi k Vama, poštovani sunarodnjake, a taj jeste:
Vama je već dobro poznata patriotska akcija ovog Centralnog Odbora za podignuće spo-
menika Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju u gradu Splitu. Pa tako isto ste primili i naš list
"ČUVAJMO JUGOSLAVIJU", i da ne duljimo, ste prema tome tačno upoznati sa već pozna-
tom akcijom.

U cilju što boljeg proličenja, a i odrijanja rečenog našeg organa, koji je ujedno glasilo
žitave naše emigracije, smo prešli imenovanju naših **POVERENIKA—DOPISNIKA**, za svaku
naseobinu, i na Vas je pao izbor za tu našu koloniju.—uvjereni, da će Vas veseliti poštenje
koje Vam ovim iskazujemo, kao što i od srca i darr svitpm parjereine dužnosti.

Zadaća naših poverenika-dopisnika jeste:

- 1.—Sakupljati oglase i dobriose za naš list. Cijena za oglase jeste: žitava stranica: \$ 250.—
pola stranice: \$ 130.—, četvrtina: \$ 70.—, osmina: \$ 40.—, Iesnačina: \$ 20.—,
a trideset i drugina: \$ 10.— žilenskih pesosa
- 2.—Fotografije.—Društvenih uprava, članstva iili kolonija (u grupama), društvenih zgrada, grobnica
i slično, viđenih lica i predmetila naseobina, naših ljepotica i id.
Cijena ovih publikacija, vodi faktilnim troškovima.
- 3.—Izveštavati o žitavom nacionalnom životu i radu naseobine u svom kraju, kao i klimatskim,
ekonomskim i drugim prilukama
- 4.—Izveštavati o sakupljenim doprinosima za spomenik Kralju Mučeniku, uz pripadnu listu
doprinositelja i biti u stalnoj vezi sa "Mjesnim i Centralnim Odborom"
- 5.—Brigati se za što jače proličenje i kolovanje našeg lista u toj naseobini i njevoj okolici.
- 6.—Brigati se za sve ono, što može da bude od koristi za što bolje unapređivanje lista, dobrih
veza te naseobine sa ovim i svim ostalim, te domovinom.

Kako naša novina živi samo od oglasa, eventualnih darova i doprinosa potrebno je, da
iz svih naših naseobina još se pruži što bolju pomoć i saradnju, pa ne samo da bi se mogla
osigurati za dugi niz godina, već pripomoći da se povećati tiraža i broj stranica, te čim je mogla
izdati na 20 do 30 stranica i, od 2000 komada, koliko se danas tiska, iskupati ju u mnogo
većem broju do oko 500 do 1000 komada.

Še to ovisi o kooperaciji i pomoći na koju ćemo naći u našim naseobinama, tvrdo
se nadajmoći, da će ona biti aktivna, dobra i stalna, i da ćemo zaigurno moći organizovati
onoakovu novinu, kakovu mi to želimo, i kojom, i preko koje ćemo zbilja pred stranim svijetom
da iskazemo ono što jesmo i dostojno budemo reprezentovani, kao što da se u njoj naše bratski,
iskreni i rodoljubni glas svih jugoslovenskih naseobina nesamo Južne Amerike, već žitave
naše emigracije.

Poznavajući težiti i jaki patriotizam našeg iseljenika, koji je uvijek znao da cijeni,
i tuje i pomaže rodoljubne pohlate i akcije, i sada će to znati, i smo u punom uvjerenju, da
naše biti naseobine kamo ne ćemo naći na dobar i iskren odaziv i saradnju. Mi s naše
strane obećavamo u svemu biti našim naseobinama, i svakom pojedinom iseljeniku, pri ruci
i iznati i našem listu njihove potrebe i želje, kao i rad na narodnom polju, za što bolje
poznavanje naseobine s naseobinom i svih njih skupa sa našom domovinom Jugoslavijom.

Mi želimo, da naša novina "ČUVAJMO JUGOSLAVIJU", bude prava tribuna (go-
vernicna) jugoslovenskog iseljeničta, kamo će da se naše glas svih i svakoga, u svemu onom,
što nas svih ima i mora da interesuje.

Eto, dragi sunarodnjake! to su naše želje i ciljevi i tu želimo, da budemo od one po-
moći i koristi, koju trebaju naši iseljenici, naše naseobine, kao i naša draga domovina, zna-
jući da jedino tim putem i takovom saradnjom i radom s najbolje diže, gradi i čuva, sveta zra-
da Sviesti, Jedinstva i Slobode naše.

Zajedno sa ovim imenovanjem, šaljemo Vama . . . komada našeg lista "ČUVAJMO JUGO-
SLAVIJU"—besplatno, toplom zablom, da za poradiješite po toj našoj naseobini, a u oliko
nedostigne svake posebno, umolite svakoga kome dadnete, da tim prošita posudi list
ostalima, a kada saradnjom naseobina nam se pruži mogućnost izdavanja lista u hiljadama prime-
raka, tada ćemo uiniti sve moguće, da ni jedan naš iseljenik ne ostane bez njega.

Molimo Vas, da nam tim primite ovo pismo javite da li prihvaćate polast koju smo
Vam ovim iskazali, i da odmah zapomenete radom, a za svu razjašnjenja i upute se izvolite ja-
viti na našu adresu: "ČUVAJMO JUGOSLAVIJU"—casilla N.° 371—ANTOFAGASTA—
CHILE.— i tu ćete dobiti sve upute, koje budete trebali za Vaš rad.

Izvolite, primiti izrazu o našem bratskom poštovanju, uz narodni jugoslovenski pozdrav!

za ČUVAJMO JUGOSLAVIJU:

NAPOMENA:

Poslano u sve naseobine Južne Amerike,
Izašće se poverenici—dopisnici u svima
ostalim naseobinama, a koji neka se ja-
ve našem uredništvu.

NAŠE NARODNE ŠKOLE I NARODNO PROSVJEĆIVANJE

JUGOSLOVENSKA ŠKOLA U ANTOFAGASTI

U našem prošlom članku o istoj smo istakli kako je ona osnovana, po komu i kada, i koje misli vodilje i visoko racionalni motivi potakle oće i prozire jugoslovenske naseobine u Antofagasti na njeno osnivanje. Tako isto istakosmo i put i način, kojim će se ora meći da najsigurnije održi i sačuva na sreća naših sadarjih i budućih generacija, preko koje da se diže i uzdiže na najvišu visinu ime i prestiž naše rase i našeg roda. I zaključismo, da jedino na osnovi saradnje, ljubavi i zauzimanja "DOMA I ŠKOLE", iskreno, samopregorno i efikasno će se sve to meći da sretno i sigurno konstantno vodi, provadja i osigurava. Pa nema sumnje da će se to zaista i obistiniti, te u prvom redu sva nacionalna naka udruženja, kao i voditelji naseobine, i dječji i marni roditelji pri tom nadavise nacionalno-plemenitom i patriotsko-odgojnom radu doprinijeti i dati ore, što zaista i stoji u njihovoj meći, a i pozivu, oko izdržavanja i unapređivanja ove naše jedine narodne osnovne škole za južno-američkom kontinentu, čim će ujedno pokazati svoju svest i nacionalni ponos.

Ovde ćemo se ukraćno pozabaviti sa ovogodišnjim njenim radom, organizaciji, učiteljstvu i djelatvorn.

Kao što i u dosadarnim takoo i ove godine se njen rad osiriva na ovajšnji zem i našem nastavnom djelatvorn planu i programu, obostrano se popunjavajući obadva za što bolje postizavanje cilja i svrhe u odgojnom i nacionalnom smislu; eđa se našu decu što bolje odgaja, uputi i spremi za budući život, kao što i osposobi za ulaz u više i srednje škole,

Običavanje je u oha jezika R.žura sa četiri učiteljske sile. G.šp. Upravitelj, jugosloven, običava u svih šest godišta na našem jeziku, a dve učiteljske sile čilenske, u istim godištimaa običavaju na kasteljskom, kao što i veronak se običava po jednom veroučitelju na kasteljskom jeziku. U zabavištu običava jedna naša devojčica ove roljena na oha jeziku. Kako se iz izloženog razabire škola i njena organizacija se osnivaju na: Zabavištu i šest godišnjih tečavanja sa tri razreda,

Ujedno škola imade uz svojju upravu "čiteljski zbor" i "Jugoslovensko Školsko Vijeće", koje namiče potrebe i stara se za finansiranje iste.

Djlatvo ove godine dosada dostiže de 102 učenička i učenička, i školski rad se obavlja svojim redovnim tokom. Decu se trude i nastoje, da svoje učeničke zadatke i dužnosti, što težeje ispunjavaju, kao što ih u tome pomažu i sami njihovi roditelji, na ovajkov saradnji

"Doma i Škole" radati se i dobrome rezultate.

U nastavnom članku ćemo se pozabaviti sa finansiranjim i izdržavanjem naše škole kao i

stvaranjem fonda za preuredjenje školske zgrade, koja je i trošila i u lošem stanju u pedagoško-higijenskom smislu.

NAŠA LIJEPA DJEČICA

Sergij i Boris Restović L.

učenički 3. i 4. raz. Jug. Škole—Antofagasta, dječja g. Kuzme i Maggie Restović.

PUTNIK

od Petra Preradovića

(Ova krasna, a bolna pjesma našeg slavnog pjesnika, vrlo dobro poznata, će da izmami teški uzdah i nostalgiju želju za dragom Otadžbinom, a i suzu mnogom iseljeniku, razalčeći se daleko doma i roda svoga).

Bože mili, kud sam zašao!
Né me stigla u tuđini,
Ne znam puta, ne znam staze,
Svud go kamen noge gaze,
Sve se strašna pusté čini.

Još nečista nijesam naš!
Sjever brije z sniježnog brda,
A tuđineu siromahu,
Još je veći mrak u mraku,
Da ti tvrdja zemlja tvrda.

Naokolo magla pada,
Zastrta je mjesčina,
Ne vidi se zvijezdam traga:
Majko mila majko draga,
Da ti vidiš svoga sina!

Da ti vidiš njega sada,
Okružena bijedom svaga,
Ti bi gorko zaplakala,
Ruka bi ti zadržala,
Od žalosti, grleć njega.

Zašto tebi nijesam slušo,
Kad si meni govorila:
"Ne id', sirko, lod matere,
Koja mek ti krevet stave,
Ured svoga dječja krila!"

Ne id', sirko, draga dušo,
Ne id' s praga okoskara;
Tuđja zemlja ima svoje,
Ne poznaje jade tvoje:
Tuđja ljubav ljubi svoga!"

Govoreći s'oboni tako,
Ka koliki jedrooj klina,
kojn spazi izneda,
Uniozei putek sada,
I zakuca na vratima!

Otvorajé sve pelako
I misliš;tko će biti?
Glavu pruži jedna stara:
"Daj u ime Božjeg dara,
Bako, meni prećutit!

Ne znam gdje sam, kud sam zašao?
Né me stigla u tuđini,
Ne znam puta, ne znam staze,
Svud go kamen noge gaze,
Sve se strašna pusté čini.

Drugi konak gdje bih našo?
Sjever brije z sniježnog brda,
A tuđineu siromahu,
Još je veći mrak u mraku,
Da ti tvrdja zemlja tvrda.

Naokolo magla pada,
Zastrta je mjesčina,
Ne vidi se zvijezdam traga:
"Majko mila, majko draga,
Primi pod krov tuđeg sina!"

"Primila bih tebe rada,
Ali vidiš da spavaju,
Ovde sirka i tri kćeroe,
Koje ojele majke sree,
I svu keću ispunjuju!"

"Ta daleko nije do dara!
Već pozdravlja pijevac vile,
Dok zagrije danak B.žji,
Malo vatre bar naloži,
Da otoplim smrleč žile!"

"Vatra mi je zapretna,
Drva zemani, malo ništa,
I to malo, što je unutra,
Treba mojoj dječi sutra,
Kad se skupe kod ogrjilta."

"Za tuđinea ništa nemaš,
Tuđja majko, kad te molim,
Tuđje dječe tvoje nije,"
Tina-mu grozne suze dvije
Niza lice kapnu doli.

"Gdje su ruke tvoje majke,
Sad da skupe suze svez?
Gdje kolje-o, da pčine,
Da sad teško breme skine?
Gdje je tvoja domovino?"

Ko da su mu grči ljuti
"Oim riječna sree stisli,
Sav okleč putnik stoji,
Leden znoj mu čelo znoj,
I otimlje mogu nišli.

Ali oči mu uadignute
Okrene se, oj onamo,
Gdje od drage domovine
Svako jutro sunce sine,
Tamo željom hiti, tamot

Tebi opt duša diše,
Tebi sree opt bje,
Domovino, majko srće,
K tebi opt s'ir se kreće,
Od radosti suze lije!

"Primi opt svoje dijete,
Do vijeka é tvoje biti,
Ljubit ébe svako doba,
U tvom polju dad mu groba,
"Vojim cvijećem grob mu kitit!"

"Brazo Jugosloveni! Dopri-
nosite svoj dobrojni dopri-
nos za spomenik kralju He-
roju, Mučeniku i Ujedi-
nitelju!"

REZOLUCIJA JUGOSLOVEN- SKE NACIONALNE AKA- DEMSKE OMLADINE

U Zagrebu, 16. maja.

Na prvom kongresu jugoslovenske nacionalne akademske omladine, održanom u Ljubljani od 11 do 13 maja 1935. došlo je sljedeća rezolucija:

„Državno i narodno jedinstvo, dinastija Karadjordjevića i jugoslovenska nacija najveće su vrijednosti, kojima su podvrgnuti svi staleški i individualni interesi. Jugoslovenska nacionalna akademska omladina spremna je da za te vrijednosti založi svu svoju snagu i stvaralačku moć.

Izlazici iz naroda i ostajući stalno u njegovim tradicijama, jugoslovenska akademska omladina osjeća svetu dužnost, da sa svom moralnom i stvaralačkom snagom puzdane djelo našeg daljnjeg narodnog izgrađivanja i stvaranja naše specifične nacionalne kulture, koja će biti izraz naše narodne duše i etike.

Za taj rad ona je svjesna da je potrebno poći od rije same, rješavanjem svih aktualnih socijalnih, zdravstvenih i materijalnih pitanja koja idu za poboljšanjem našeg teškog sadašnjeg položaja. Jugoslovenska nacionalna akademska omladina potpuno nezavisna i slobodna svih uticaja, a svjesna svojih dužnosti i prava u tome radu, povest će najodlučniju borbu protiv svih negativnih pojava u našem javnom životu, bez obzira sa koje strane one dolaze.

Ona smatra da su korjenite reforme u svim granama našeg javnog života neophodne potrebite za normalan i zdrav razvoj jugoslovenske prilika, i prvi preduslov za stvaranje novog, realnog jugoslovenstva.

Jugoslovenska nacionalna akademska omladina borit će se protiv svih internacionalnih uplira, koji su oprečni našem narodnom shvatanju i šteti po naš narodni i državni organizam.

Imajući uvijek u vidu nepravde i krize u našu državu našeg narodnog tijela nastojati će svim silama da ih ispravi.

Jugoslovenska nacionalna akademska omladina vjeruje u približavanje svih slovenskih naroda afirmaciju čitavog Slovenstva prema ostalim narodima i smatra da će i naš narod na taj način doći do punog izražaja.

Ante Dukić

H R A M

(Traducción del yugoslavo)

Pože,
uvedi me u hram bez cvijeća i
(svijeća,
u skroman hram - tih i prazan.

Zatvori za sobom vrata
i prozore zazidaj sve,
da u toj tami
budemo sami.

Tu mi zasjaj okom,
da pogledam i vidim
što video nisam
ni s najvišeg vrhunca
u sjaju dana
i Tvojega sunca,

Osvijetli me i pročisti svega,
da u tom praznom i tamnom
(hramu
budem i cvijeća miris i
plam
ja sam

EL TEMPLO

Dios,
condócame al templo sin flores,
(ni luces;
al humilde templo - silencioso i
(vacío.

Cierra tras sí la puerta
y empareda todas las ventanas,
para que en esa oscuridad
estemos solos.

Allí alómbreme con sus ojos
para que recupere la vista y vea
lo que no he visto
ni desde la más alta cumbre
ni en el esplendor del día
y de Tu Sol

Alúmbreme y límpiame todo,
para que en ese vacío y obs-
(curo templo
sea perfume de las flores y la
(ma de las llamas
yo solo.

NAŠA LIJEPA DJEČICA

Luki i Marija Buljević P.

učenice 1. i 3. raz. Jug. Škole Antofagasta,
dječa g. Andrije i Vinke Buljević

Ona je čvrsto uvjerenja da će
samo ovakvim radom na iz-
građnji za nje i države otvori-
ti puteve elješji i srećnijom
budućnosti jugoslovenskog na-
roda.

(Ovakva se gradi, čuva i
učvajaće jugoslovensko na-
rodno i državno jedinstvo
i Jug. Slavija, a ne protesta-
nim, nemirnodumama, apstine-
cijom i destruktivnoću.

Samo napred, dična i svi-
je na Jugoslovenska Aka-
demska Omladino! muzejno
i energično, i znaj, da nesa-
mo u Jugoslaviji, već i u
jugoslovenskom iseljeništvu
čea naći i inati, hiljade i
hiljade najvrijednijih i naj-
vratnijih Jugoslovena spre-
mnih dati sve za Jugosla-
viju i Slovenstvo-Uredniš-
tvo).

IZ UREDNIŠTVA

Našim povjerenicima-sarad-
nicima:

Imeovali smo zadnjih dana
maja o.g. oko osamdeset na-
ših povjerenica-saradnika gotovo
za sve važnije naše nasebo-
bene putem naše okružnice.
Ovin ih svih tople molimo, da
nani dostave listom prve pošte
tačnu listu naših sunarodnja-
jaka u mjestu svog boravka,
prema kojoj ćemo, da šaljemo
naš list sunarodnjacima.

Tako isto im preporičamo
živu saradnju u moralnom i
materijalnom pogledu za naš
list i akciju oko spomenika, a
što ćemo vrlo rado iznositi
putem našeg lista njima na
čast, a ostalima na ugled i
putokaz.

Od idućeg broja ćemo da
iznosimo u našem listu imea
onih, koji se rado primuše čas-
nog imenovanja i aktivno rade
i saraduju na dobro spome-
nika, lista i iseljeništvu.

Naš agent u Antofagasti:

Danom 1. juna tek. g. smo
imeovali za grad Antofagastu
našim agentom, Ivana V. Civi-
vanić a koji je ovlašten
za naplaćivanje i primanje ogla-
sa i slika za naš list, pa ga
ovim tople preporičamo našim
sunarodnjacima u pomaganju
i širenju našeg iseljeničkog li-
sta čuvajmo Jugoslaviju.

Raspajačvanje našeg lista u
Antofagasti:

Upozoravamo sve naše suna-
rodnjake u ovom gradu, da se
naš list dijeli svakom besplat-
no, i nitko nema prava da vam
za istog naplati niti jedne pa-
re. Da sil čujmo na bilo kome
od vas djeca, koji ga dijeli
istog vam ne štadije, reklami-
rajte ga u našem uredništvu
(Jugoslovenska Škola), gdje će
vam biti uređen besplatno.

Stojimo na raspoloženje:

svim našim rođoljubnim sa-
sobinama i iseljenicima u Zel-
ji, da naše međusobne veze
se što bolje čvrste za korist
iseljeništvu i domovine!

Iseljenici! Vašim dopri-
nosom pomoći čete i oži-
votvoriti djelo visoke na-
cionalne vrednosti, svets-
kog glasa i prestizja!

JERKO ARŽIĆ GOLES

ZUBAR-KIRURG

M. A. Matta 510

Garantirani Redovi

Najmo lemnija srećstva

Vijesti iz Jugoslavije

Sibenik—Voć je započeta gradnja velikog mosta preko rijeke Krke u blizini Oklaja, čim će biti spojena driška krajiina sa Ravnim Kotarima, što je od velike privredne i turističke važnosti.

Split—P.četkom srpnja o. g. bi se imalo započeti gradnjom pravoslavne crkve u ovom gradu, a biće sagrađena na zemljištu kamo se nalazio samostan sv. Marije. Obuhvataće prostor od 1700 četvornih metara i biće sagrađena u srpsko bizantskom stilu i sa hvarskim kamenom.

Beograd—Glavni izborni odbor je polovirom maja o. g. započeo sa ispitivanjem rezultata na pojedinim biralištima. Ima 8 000 zapisnika. Za svako biralište jedan zapisnik. Taj rad traje najmanje sedmicu dana, i iz toga će biti proglašen službeni rezultat izabiranih poslanika, što će biti koncem maja. Odbor održava dnevno tri sjednice, da bi što prije savršio rad.

Livno—U najskorije vrijeme će se započeti radovima na prenamjeni livanjskog polja i otvaranjem ponora u "Buškom Blatu", rašto će se utrošiti oko 800.000 dinara.

Tako isto će se uskoro započeti izgradnja glavne državne ceste Bugojno-Livno-Sirj, što će koštati 700.000 dinara.

Ujedno se živo radi u zadnje doba na izgradnji željezničkog spoja Bugojno-Livno-Sirj, za Split, da se tako poveže sa ledje sa Primorjem, što bi bilo od velikog značaja za Dalmaciju i Bosnu u svakom pogledu.

Split—U moju je boravio ovdo general i pruski ministar, desna ruka Hitlerova, Goring sa svojom gospođom, sa bračnom putovanju, i posjetio je i mnoge druge naše gradove, kao i prestolnicu, te održao sastanak s. g. B. Jelićem i ostalim ličnostima.

Ovde je umro prof. Ante Katarušić u dobi od 57. godina. Bio je vrlo vidjen i cijenjen i napisao je dosta humorističkih novela, a prije rata je bio od velikog značaja za Dalmaciju i Bosnu u svakom pogledu.

Nepoznat napadač, iz zasjede, je napao državnog senatora narodnog horda s. g. Don Frana Ivančevića, udarivši ga kamenom poviše oka. Prolaznici su odmah okičili u pomoć Don Frana, a srampni napadač pobjegao u noćnoj tami. Policija traži za njim. Ovaj odvratni napadač je izazvao u čita-

lije belu suzu za svojim milim i ljubljenim kraljem. Tako isto kod časti narod i odlasnici raznih vlada i država.

Ostjek—Prema zadnjim izvještajima se konstatira, da će biti dobra i obilata žetva, pošto starije usjeva se nalazi u normalnom i lijepom rasprodovanju.

Ljubljana—U reviji "Znanstveni vestik akademske založbe" u članku svene prof. Rajka Nachtigalla se plećira na osvrtanje slovenske znanstvene akademije za promicanje slo-

venske nauke i književnosti.

Beograd—Prema vijestima iz Berlina njemačko društvo za promet stoke u Hamburgu će u Zagrebu otvoriti svoj ured s kapitalom od dva milijona dinara i izvoziti iz naše države stoku za njemačke tvornice konjstva.

Šibenik—Spulžari u Krapnju i koraljari u Zlarinu krenule su lov na spužve i koralice. Otkrili su se sa hranom za dva mjeseca, a lovište od Sušaka do Bojana.

Dubrovnik—Odmah iza rata jedan dio dubrovačkog arhiva, koji se nalazio u Beču je bio prenesen u Beograd. Sveuč. prof. Dr. Aleka Belić je izjavio da čim se iscrpe dokumenti i prevedu, biće vraćeni u Dubrovnik.

Beograd—Grupa čehoslovačkih industrijalaca odlučila je da u Inčiji podigne veliku tvornicu tekstilne robe i svile i već je sa općinom u Inčiji sklopio sporazum o gradnji i zemljištu. Gradnja će početi uskoro. Tvornica će biti najmodernije uređena u svakom pogledu, a za prvo vrijeme uposliće oko 300 radnika.

NAŠA LIJEPA DJEČICA

Ivo Karzulović Kokot
učenic Zavahista Jug. Škole u Antofagasta,
sinčić g. Ante Karzulovića.

VUNENIH BJEČAVA "ST. MARGARET"

u raznim bojama i pod izbor

Svakovrsnih i posrednih manifa u n.h predmeta najfinije vrste uz najpovoljnije cijene česte u č. i t.

La Gran Tienda "LA PALOMA"

Prat 491 — Teléfono 198 — Casilla 678
Antofagasta — Chile

Granitos de arena

La vida es muy linda y bonita. Cuando estamos siempre presente, y nos sabemos guiar con sabiduría.

Presencia es filosofía, y filosofía nada vale, sin presencia.

Cuantas veces en la vida perdiste la oportunidad? Siempre cuando no estabas presente.

Sabiduría es madre de la ciencia. Y la presencia de las ambas.

Mientras que estamos más despiertos prolongamos más la vida, la que no vale; mucho, poco o nada, si estamos despiertos con los ojos abiertos, pero, con el alma y corazón a dormidos.

No hay nada más bello en la vida humana, que poder saber encontrar la lindura de las cosas, y con ellas embellecer nuestra alma y corazón.

Ley más sagrada es el Honor! Fallado éste, no existen las leyes!

NAŠA NASEOBINA U ANTOFAGASTI

Ima više od pola stoljeća da u Antofagasta stiglo prvi naši sunarodnjaci u vrijeme kada bi tek osnovan ovaj grad.

U cijelini se posvetile trgovini i industriji s mnogo volje. Zilavosti i raše rase, svage, obdareni s najboljim vrliarima, kao odlike našeg naroda. I njihova nastojanja im omogućile časno organizovanje i podizanje vlastitih obitelji, čim silno utiče i na razvoj, podizanje i progres grada Antofagasta.

U ovim naporima za vlastiti opstanak i boljitak, kao sinovi naroda časti i slave, nijesu zaboravili ni organizacioni rad na kulturnom, prosvjetnom, dobrovolnom i socijalnom, i inom polju, te već odmah u početku se dadeše na osnivanje raznih udruženja i institucija, dajući sve što moguše za njihov što bolji i ljepši uspeh, progres i održavanje.

S tako lijepim idealima i plemenitim osjećajima krenuše osnivanje prvih svojih nacionalnih organizacija.

Prvu koju osnovahu bi **Jugoslovensko Vatroga sno**

Društvo dne, 16. decembra 1892 g. sa čisto dobrovoljnim ciljem za opće dobro i korist nerazno našeg već i ostalog Izolva ovog grada.

Odmah ista toga osnovahu **Jugoslovensko Pripomoćno Društvo** dne, 11. aprila 1891. g., za socijalnu pomoć i podupiranje svoje braće, kao i kulturno prosvjetljavače.

Kao dobri rodoljubi i za što bolje odgajaju svoje vlastite djece, kao što i odgajaju je istih u našem narodnom domu i ljubavi spomile i drage otadžbine, osnovahu naš narodnu **Jugoslovensku Školu** dne, 14. februara 1916 g., još i ran s jedinu rašu narodnu školu takove vrste u čitavoj Južnoj Americi.

La toga organizovane su sledećim redom ove institucije **"Pokret"** dne, 24. juna 1917.

"Jugoslovenski Soko", dne 1. decembra 1927. g. u prosvjetno svrhu i za što bolji fizički razvoj naše omladine, a lozinkom "U zdraviu tijelu, zdrav je i duh."

"Unapredjenje Ložišća" dne, 22. septembra 1929. g. u karitativne i dobrovoljne svrhe.

"Jugosloven-ka Matica Jadranska Straža" dne, 28. januara 1910. g. iz patriotskih i karitativnih ciljeva, i ljubavi spram tužne Istre i rašeg plavog Jadrana.

"Jugoslovenska Žena" g. 1932. u svrhu pomažanja bezposlenih i siromašnih Jugoslovenaca i njihovih djece i siročadi.

"Centralni Odbor za podignuće spomenika Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju", dne, 11. oktobra 1934. g. s ciljem, da se prilozimo čitavu jugoslovensku emigraciju podignuće dostojan spomenik Kralju M. Čeniku u Splitu.

"Jugoslovenski Prosvjetno-Zabavni Odbor", g. 1935. sastavljen iz kruga svih gori imenovanih i svih nacionalni udruženja s ciljem, da se pridruže razni sastanci, zabave, a dobiti i recite, pesme i slično, a korit u korist svih naših izrodnih institucija.

Sve ove naše narode ustavore živo i aktivno rade na

racionalm polju medj rašim narodem i preko njih se diže naše ime, patriotizam i naš nacionalni barjak na čast i ponos rašeg otčala.

Razumije se, da je ova teška kriza dorekla zaustavlila jači i zamatitiji tok i rad u ovim n šim organizacijama, kao i drugdje, ali uza sve to smo ih čuvali i čuvamo, da jednog dana punom snagom sve one, pomladjene, stupe u novi period svog rada!

(Živo se rad mo i toplo preporučimo svim našim naseobinam, da nam šalju slična izvješća, koja ćemo vrlo rado dorostiti u našem listu.—Uredništvo).

ANTONIO BOČIĆ C.

Agent osiguravajuće sekcije

GIBBS, WILLIAMSON LTD.

Viña LONTUE

DE F. J. CORREA ERRAZURIZ
DE MAYOR PRODUCCION DE VINOS EN CHILE

Nuestros vinos de superior e invariable tipo y calidad seguirán distribuyéndose en esta plaza como en todo el País, por firmas distribuidoras de absoluta seriedad.

"DALMATINSKI OPOL": Este nuevo e importante producto de nuestra Viña saldrá muy pronto y especialmente para el mercado de la Colonia Yug slava cuyo tipo y calidad superará las expectativas más exigentes de nuestra distinguida clientela.

NUESTROS VINOS EMBOTELLADOS: Fines y Corricales de superior calidad y de tono y precio más conjuntos, lo distribuirán en esta plaza nuestros exclusivos Agentes para esta importante sección de nuestros productos, Señores **"RESTUČIĆ & BAKOVIĆ LTD."**, Calle Prat No. 670 -- Teléfono 119.

PIDAN NUESTROS VINOS AJEREZADOS Y ASOLEADOS
VINA LONTUE -- DE F. J. CORREA ERRAZURIZ

"MOJI DALMATINCI! KAO DOSADA, TAKO I DOSADA, BUDITE VJERNI ČUVARU NAŠEG JADRANA! ZA VAMA ČVRSTO STOJI UJEDINJENA OTADŽBINA!"

ALEKSANDAR I.

JUGOSLOVENSKA MATICA-JADRANSKA STRAŽA

Jugoslovenska Matica i Jadranska Straža su naše najnacionalističnije narodne organizacije u našem narodu u domovini i među našim iseljenicima. Njih svak ljubim i volim. U njima svaki od nas vidi energične i samoporne bore za naše more i našu bednu tužnu Istru. One imaju svoje agilne i aktivne organizacije diljem čitave naše otadžbine, kao što i u našem iseljeničtvu, koje nam služe na čast i ponos. One su u njihovim plemenitim narodnim radom vrlo doprinijele širenju i jačanju nacionalne svijesti među našim narodom, kao što i ljubavi za našim morem i zaborobljenom našim braćom.

More je najveće blago i blagodat naroda i države, pa to naše more trebamo čuvati i ljubiti, jer bez mora teško je svakom narodu. More je srce i žila krvavica svakog naroda. U moru je divota i ljepota. U moru je svako blago i bogatstvo. S morem se spaja naš narod sa svim narodima, sa čitavim svijetom.

A naša tužna Istra, naš bedni narod u tužnom i teškom ropstvu! tu su muke, to su jadi. A tko se za njih briga, tko im utire bolnu suzu? Naša Jugoslovenska Matica! O a utire njihove bolne suze i zadržava teško rane, do dana slobode i spasa, kada će i oni, da se nadju u našem bratskom zagrljaju, srući mračne otadžbine JUGOSLAVIJE.

Radimo žilavo braću, svi ko liko naš imade, na tome, da ta tužna braća u ropstvu, čim prije se spase i ugrije ih Sunce Slobode i mi će slava na-

šeg naroda bude jedinstvenija, te da u lancima tuge, boja i ropstva ne buče našeg naroda, vjele grije SUNCE SLOBODE I KRAJ IJJE JEDINSTVENORAZDRUŽIVOG JUGOSLOVENSKEG NARODA!

Sve to se postizava i osigurava za sva vremena i pokretnosti, radom, slogom i ljubavlju celokupnog naroda.

Nek živi slova, bratstvo, sloboda i jedinstvo! Nek živi naša dična JUGOSLAVIJA! Pomozi Jugoslovensku Maticu, u te i ropstvu mole!

Pomozi Jadransku Stražu, koja čuva naš plavi JADRAN! Reviju "Jadranska Straža" možete dobiti u Jugoslovenskoj Školi. — Prati 759 li na adresu Marko P. Biskupović

casilla 371
Antofagasta.

Pretpatnici "Jadranske Straže"
u Antofagasti.

1. — g. Antonio Lukčić C.
2. — g. Marko P. Biskupović.
3. — g. Ivan Bikić R.
4. — g. Juraj Franetović.
5. — g. Petar Dragčević S.
6. — g. Drago Montan S.
7. — g. Petar Starić Rokotov.
8. — g. Simun Marinović G.
9. — g. Ivan Papić J.
10. — g. Frano Skarvo F.
11. — g. Ivan Agnić D.
12. — g. Marzoni & Ivanović, i
13. — g. Jugoslav Prip. Društvo.

Svi ovi su podmirili celogodišnju pretplatu za godinu 1935 pa im se i ovim izrečtopla zahvalnost.

POSLOVANJE DRŽ. HIPOTEKARNE BANKE

U 600. 1934.

Kao i ostali državni novčani zavodi i Državna hipotekarna banka pokazuje napredak u svom poslovanju u g. 1934.

Zbir barčinog bilanca povećao se je za 308 milijuna, te danas iznosi 4691 milijun dinara. Za to vreme odobrila je i isplatila raznih zajmova u iznosu od 289,765.807 dinara.

Najosjetnije povećanje sredstava pokazuje se kod fondova i depozita, te kod uloga na štednju po uložnim knjižicama, ma da je za to vreme smanjila kamatnu stopu za jedan posto na uloge na štednju.

U toku g. 1934. je odobrila i isplatila 339 novih dugoročnih zajmova u iznosu od 35,506.091 dinar, te danas iznose ukupno 2.205.007.825 dinara. U zadnjih 14 godina je isplatila ukupno iznos od 2.779.094.000 dinara zajmova. Stanje komunalnih zajmova po isplati 20 novo odobrenih zajmova iznosi 618,443.972 dinara. Do danas je u zadnjih 14 godina, odobrila i isplatila 323 komunalna zajma u iznosu od 1.091,400.000 dinara. Blagodarci ovim kreditima mogli su se izvršiti mnogi komunalni radovi po ci-

jeloj našoj državi.

Mijenčano-hipotekarni zajmovi iznose 90,473,719, u kojima su zaloge državnih i državnog garantovanih papira od vrednosti 138,140,555 dinara. Na aktivnoj strani banka vodi svoje nepokretnine za iznos od 184,866,389 dinara, a na pasivnoj strani vodi, kao protustavku, fond za amortizaciju barčinih zgrada u iznosu od 34,369,431 dinar, pa ih stvarno vodi samo sa 150,196,957 dinara.

Fondovi i kapitali javnih ustanova su se povećali za 165 milijuna, te danas iznose 1.577,534.567 dinara.

Ulozi kod hipotekarne banke pokazuju silan porast, jer su se povisili od 870,617,662 na 1.03,352,481 dinar, te danas i pretežno vladaju 1/10 svih uloga na štednju u našoj državi.

Založnice i obveznice su se povećale za 27,582,235 dinara, te iznose 798,235,024 dinara.

Rezervi fond, koji je 1927. g. iznosio samo 10 milijuna dinara, povećao se je do kraja 1934. g. na 125,277,301 dinar. Barčina dobit u 1934. g. je 49,703,739 dinara.

LUKŠIĆ, YUTRONIĆ Y CIA.

Antofagasta -- Chile
Calle Prat 479 - 485
Casilla 90 -- Teléfono 99
Direc. Teleg: "Luktronic"

ALMACEN de PROVISIONES
Importación directa de toda clase de artículos de abarrotes, mercería, ferretería, paquetería, etc.

Emporio y Tostaduría de Café
Agentes de la Cia. Franco-Chilena de Seguros.

DERBY siempre primero!
los demás...plácé!
FUME
DERBY

BREVE ESTUDIO ETNOLOGICO SOBRE LOS ESLAVOS BALCANICOS

Uno de los recursos, de que más se ha echado mano por los enemigos de la unidad yugoslava, tanto antes de la guerra europea como después de ella, ha sido el de una pretendida diferencia entre las distintas ramas, que forman la unidad etnológica de los yugoslavos.

En realidad, las diferencias religiosas que en ocasiones han abierto profundos surcos aun entre parientes—cierta abundancia de dialectos, formadas en épocas en que las dificultades naturales y la falta de medios aun entre vecinos hacían difícil el intercambio, una parcial y más aparente que real diferencia de costumbres, bien podría a un profano hacer pensar que allí existe un conglomerado amorfo de pueblos distintos, reunidos en un todo caótico.

Pero, no hay tal. La raza eslava está marcada con toda nitidez, no tan sólo en las ramas netamente yugoslavas, formadas por serbios, croatas y eslovenos, así que también en los demás pueblos balcánicos, y

aun en los griegos, clasificados en antropología como eslavos de cráneo braquicéfalo, quienes, impulsados por las tribus, que en la época migratoria les venían pisando los talones, fueron empujados hacia el Sur, alcanzando hasta el Peloponeso.

Siendo raza más joven y más fuerte, al invadir el territorio de los griegos, absorbió a los autóctonos; pero, adoptó idioma, religión y cultura de los vencidos. De manera que sería inútil buscar en los griegos de nuestros días a los descendientes de Pericles, de Euclides, de Sócrates y de Platón. El etnólogo no descubrirá de ellos más que características de la raza eslava, que se conservan indelebles en todos los climas y todas las latitudes con islas en medio de las más distintas razas.

Las diferencias aparentes de costumbres, de idioma y, aun, religiosas, se deben a la influencia, ejercida sobre ramas, de una misma raza por los pueblos vecinos en época en que la dificultad de las comunicaciones hacía que cada región conser-

vase y, aun, desarrollase al través de varias generaciones cierto tinte especial. Todo esto sin contar que en determinados casos los dominadores temporales han tratado de imponer sus credos, su cultura y sus costumbres a la parte del conjunto yugoslavo, que tenían bajo su dominación. Así, en cuanto a la religión, vemos que los yugoslavos orientales abrazaron el cristianismo, que les enseñaran los misioneros enviados desde Bisancio, mientras los occidentales sufrieron la influencia de Roma; hasta que las huestes islámicas, después de invadir el Sur de Europa, impulsieron la religión de Mahoma a una parte de los antiguos católicos-romanos y ortodoxos. Pero, las diferencias religiosas, a pesar del tiempo transcurrido, no han podido borrar el sello racial de los sureslavos, ni modificar sensiblemente su idioma.

En cuanto a éste y a las costumbres, la influencia latina ha dejado ciertas huellas en la cultura y en los dialectos de la costa adriática en el dialecto ragusano hasta hay voces de la lengua castellana en tanto que el Norte se sintió fuertemente de la cultura e idioma teutónicos, y el Este, el Sur y el centro sufrieron la influencia oriental. Pero, según

ya hemos dicho, sean ellas influencias lingüísticas, culturales o religiosas, no han modificadas en absoluto las características raciales, que siguen intactas al través de infinitas generaciones y en medio de toda clase de dificultades. Y cuando la comprensión sea completa y con los mayores conocimientos y mayor intercambio desaparecen los recelos, despertados y alimentados entre las distintas ramas de los yugoslavos por los que en la división de los pueblos buscan su conveniencia e interés, veremos a todos los pueblos balcánicos formando un solo y grande imperio.

A. M. M.

Moderno Uredjena

ZUBARSKA KLINIKA

Dr. Anton Marinov J.
ZUBAR-KIRURG
Calle Condell 847

Ima dema osrbitu čast staviti do znanja našim cijenjenim mušterijama, da smo preuzeli zastupstvo vrlo dobro poznatih proizvoda "EXPRESS".

MASTILO "EXPRESS" ZA PODOVE JE POZNATO KAO NAJKORISNIJE I NAJUSPJEŠNIJE TAKOVO SREDSTVO U TRGOVINI, A ŠTO NAJBOLJE DOKAZUJE PRAKSA ZA BEZBROJNIM GODINA NJEGOVE UPORABE.

NE ZABORAVITE DA ZA PUŠIRANJE PODOVA JESTE I OSTAJE, KAO NAJBOLJE MASTILO ZA PODOVE "EXPRESS".

PRIPOMINJEMO I ISTIČEMO TO NAŠIM POŠTOVANIM MUŠTERIJAMA DA NEMA BOLJEG MASTILA ZA CIPELE OD MASTILA "NUGGET".

DUNCAN, FOX & Co. Ltd.

Zastupnici za prodaju proizvoda "EXPRESS" I "NUGGET".

"Jugoslavija prija, iznad svega i svakoga, kao najviši zakon!"

VIDOVĐAN

1389. --- 28. juna --- 1935.

Njegovo historijsko značenje u povijesti našeg naroda

Naša narodna historija je preputna slavnih podviga i žrtava, kojima je naš narod polagao u čvrste temelje svoje narodne samostalnosti države sve ono, što je najljepšeg imao, i dokazao čitavom svijetu svoju narodnu zlost i sposobnost, kao narod.

A tko bi izbrojio sve one bezbrojne bitke i borbe na samom jugoslovenskoj teritoriji, kao i van iste, u kojima se manifestovala uvijek do nadčovječjih napora i žrtava, hrabrost i junaštvo našeg naroda u borbama za zlatnu slobodu i jedinstvo.

Sve te borbe, podvizi i iskušenja su našla svoje pravo i najuzvišenije značenje i ishoditje u **Vidovdanu**, koji je za pravo srce i žila kucavica naše narodne historije: ica Vidovdan znači što i **Kosovo slavno**, a na Kosovu u srcu Sumadije je pukla prva krv i zasjala luč jugoslovenske slobode i jedinstva, vascelog jugoslovenskog naroda. Na osov je palo carstvo slavno. Na Kosovu nagrobima najslavnijih heroja: cara Lazara, Miloša Obilića starog Jug Bo. dana i njegovih devet

sinova Jugovića, te na hiljade i hiljade ponajboljih sinova našeg naroda, se narod kroz tolika stoljeća molio i zavjetovao, da će svetiti i vaskrsnuti svetu grudu i ujediniti cijeli Slovenski Jug u jednu jedinstvenu državu. Na Kosovu je tinjala, nikla i vaskrala jugoslovenska zavjetna misao slobode i jedinstva i Jugoslavija.

I kao bogodana posledica tih molitava, želja i nadanja našeg naroda, Providnost, Bog Pravede, daje i šalje našem narodu **vođa-spasitelja!** Radja se, dolazi slavni i dični **Karadjordje**, koji oslobadja 1804. r. Srbiju ispod turskih čapa, formira slobodnu i samostalnu državu, koja da živi i postoji, kao država, kao Jugoslovenski Piemont. Godine 1912. u Balkanskom ratu blagopočivši Kralj Petar i Kralj Aleksandar oslobadaju Kosovo ravno iz 500 godišnjeg robovanja Turcima i formiraju još jaču Srpsku Državu. Zora spasa zarudi a istoka i cijeli jugoslovenski narod to sokoli i zadoji novim nadamima Nadama slobode, spasa i jedinstva cijelog Jugoslovenskog Juga u jednu jedinstvenu državu Jugoslaviju!

Beograd, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo, Split, te Zlatni Praznik bijahu jednaka žarišta te slobode i jedinstva

Jugoslovenska omladina je časno prednjačila i prva stupala u redove slave i spasa! Srta- la je pobjedonosno i bez straha u tu borbu, predvodjena po najvišim idealima! Nije poznavala nikakvih zapreka. Jugoslovenska omladina je dala i do prinijela najviše i najsvjetije žrtve svojom nevinom mladenčkom krvlju i takova koracala uvijek i neustraivo napred i samo napred u novu i neprekidnu borbu. U tom ratu i takovim pregaranjima jugoslovensku omladinu zateče Vidovdan 1914. r.

Na Vidovdan 1914. g. bi dan zadnji udarac sili i nepravdi, i to baš od jugoslovenske nacionalne omladine i iz te svete i nevine mladenčke krvi je nikla sloboda i jedinstvo, Jugoslavija, — i dobile svoju punu sankciju dana 1. Decembra 1918. n. na sreću svih minulih, sadanjih i budućih generacija.

Vidovdana epopeja nije još dovršena. Tužna Istra, Gorica,

Gradiška, Trst, Rijeka, Zadar, Lastavo, Koruška i td. žame još uvijek u ropstvu. Mole, plaču i jecaju željni spasa i slo bode.

Mi, koji smo saučesnici ove nacionalne borbe i živjeli po austrijskim kazametima ili za Austriju stranim „P. F.“ vjerujemo da će sadanja poratna jugoslovenska omladina u Jugoslaviji i našem izletjenju biti spremna za poziv, koji im je namijenila historija, i crpeti iz rada predratne i ratne jugoslovenske revolucionarne omladine svijetle primjere, i časno ispuniti svoj zadatak u čuvanju i učvršćivanju slobode i jedinstva vascelog jugoslovenskog naroda.

Jugoslovenska omladina ima prvu i odlučujuću riječ sada, kao i uvijek i ona treba da priprema bolje dana Jugoslavije i našeg naroda u ropstvu, prema narodnoj pjesmi o Kosovu:

„Ako i jesu odletjeli Zdrali, Ostali su ptici Zdraloviću. Hrančemo ptice Zdraloviću. Naše pleme izginiti neće. Naki dvori pasti ostat neće!“

Marpib.

PJESMA O VIDOVĐANU

Kad je palo na Kosovu carstvo
Sakrilo se sunce za oblake
Da ne gleda sve mrtve junake.
Svi se luzi zavili u tnu.
Sva su sela proplakala bijela
Sve se majke u crno zavile,
U skrovište odbjogle su vile.
Umukle su i gusle i pjesme
Pjesme vedre al i pjesme sreće.
Na Kosovu na kobnom polju
Nikad više ne provalo svije-
će —

— Al guslari ostadoše stari,
Svaki od njih lučem roblje jari
Da se dignu i da lance skinu.
Zoru klicu i proganjaju tmine!
Zeman gradi po kotaru kule
Zeman gradi zeman ragradjuje
Ima neko, koji lance kuje
Drugi opet koji ih raskiva,
U narodu vjera ti je viva!

Što se ono od istoka rudi,
Što se pjesma uspravna budi?
Što se sela nasmijala bijela,
Što su majke zbacile crninu,
Dok još djeca po razbojnim pi-
(nu?)

A što 'i opet da žudne li sreće
Na Kosovu procvjetalo cvijeće?
Zora planu o novome danu,
A za zoranu staro sunce granu.
I dan vidje kolo i konjika
Kraljevi a našem rodu dikal!
Dan ga vije ... rod mu topot
(Go.)

Marko ustao ... narodu uskrnuo!
Doležlice priči Zdraloviću,
Složno kolo vode Jugoviću ...
'to dana, et Vidovdana,
Jer je palo na Danavu carstvo!

Rikard Katalinić Jeretov.

CASANEGRA,

VLAHOVIĆ Y CIA. LTDA.

IMPORTACION EXPORTACION ABARROTÉS

EN :: GENERAL ::

DIREC. TELEG.: "GUMER"

:: ANTOFAGASTA ::

Boquedano 376 - Casilla 650 - Teléfono 197

:: VALPARAISO ::

Av. Errázuriz 1220 - Casilla 850 - Teléfono 4910

MADERAS

MEJORES PRECIOS DE PLAZA PINO OREGON

Lingue, Rauli, Laurel, Alamo, Pataguas, Olivillo,
Roble, Pelin, Chiflo, Maño, Laminas, Lomas,
En todas dimensiones y largos, en bruto y elaboradas.
MADERAS DE PRIMERA CALIDAD.

CICARELLI HERMANOS

Suc. de la Soc. Buques y Maderas,
Casilla No. 8 - Teléfono No. 129 - Antofagasta

JOYERIA PALAVERŠIĆ

de Oro y Plata
Est. 336 - Casilla 356 - Antofagasta

La joyería es un arte que requiere gran habilidad y atención.
En esta joyería se fabrican y se reparan todos los artículos de Oro, Plata y Pique. Cristalería, Bazar
artículos de Entada. Rejo de las mejores marcas.
Visto en nuestros establecimientos y en las mejores joyerías.
Agentes:

RADIOS RECEPTORES "SPARTON".

SOKOLSTVO I SPORT

JUGOSLOVENSKI SOKO U JUŽNOJ AMERICI

Otae i osnivač sokolstva Dr. Miroslav Turšić 1867. u Zlatom Prahu udara temelj Česke Obce Sokolstva, kao prve sokolske lži i koljevke, a koja je od njihova u vrlo kratkom roku iz svog osnutka, biljade i hiljare, pleade, sokolova, a koji se razletjele na sve strane, diljem čitavog Slovenstva, za promise i stiču slavu, velike misli!

I danas iza više od sedamdeset godina sokolska ideja i misao je zašla i oživjela se u srećama svih Slovena i u najsjajnijem selu, pa i prešla u sjobne granice, preko velikih okeana na američko tlo, kamo danas broji na desetine sokolskih društava kod svih slovenskih naseobina. Kao što i Sokolski Župa, povezare sa matricama na rodjenoj tuzi.

Naš narod u Sjedinjenim Državama Amerike imade velik broj sokolskih Društava, kao i Župe, povezare čvrstim bratskim sokolskim vezama međusobno, kao što i sa domovinom i u raznim prigodama usnada uzimaju učesća na našim narodnim proslavama i td. No ni na južno-američkom tlu, kao živu hiljade i hiljade našeg naroda i ostali Slovena, zadjevih čistim i ispravnim patriotizmom, sokolske ideje i misli ne ostadeše tuđi, opevši ju od onamo u srećama svojim, kao alem-kamer, da

se razbukti u neugasi žižak, te žari i odgaja sokole mlade i na j Znom Altantiku i Pacifiku, pod južno-američkim nebom na diktu, čast i ponos rodu svomu. I tako i jeste, te se redade sokolske organizacije, jedna za drugom, kao proljetne ruže, i danas već postoje sledeća Sokolska Društva za južno-američkom kontinentu: Buenos Aires Magallanes, Santiago, Estacion Cuba, Chuquibambani i Antofagasta, prvo u Argentini, a ostalih šest u Chile. Kao što se radamo i tvrdo vjerujemo, da će rikruti i ostala po našim naseobinama, kao najljepši znak naše rasne svage i klasične ljepote naše omiljene, jakih mišica i zdrava i nadanera duna!

I dok već sokolska misao se tako širi i širiće se još ježe nameće se pitaje međusobni bratskih veza jednog društva sa drugim, kao što i stapanja isti u Župe, a preko ovih čvrste veze sa Savezom Sokola Kraljevine Jugoslavije u Jugoslaviji. Zašto i od kolike važnosti i koristi je ovo za razvoj sokolske misli u našim naseobinama, jasno je to svakom jele obrazovanom sokolu, a posebno sokolskom predjaku i vodjama, i potrebno je samo

pregnuti ra rad u tom pravcu i smislu, i nema sumnje, da će sokolska ideja i misao slaviti slajne triumfe, po južno-američkom kontinentu, te i već ionako prošireno i dobro poznato ime "de los sokolinos" i njihovih dosada slavno pobornih tvoraka, čvrsto zabiti sokolski stijeg, visoko ga dirati i čuvati uvijek nesamo na visini rego i rikad redopustiti da on pretrpi ma ni najmanji poraz ra nikojem igralištu ili natjecanju. Jer sokolski je zavjet. Uvijek, prvi i rikad posleđi, ni pred jačim takmacem!

Za nija dičan trijumf i nacionalni ponos, kadno naši sokolovi beru na igralištima pobedu za pobedom i kad ih ono vidiš i gledaš u stavu! Napred u borbi! Onako nišičave, jake, zdrave! Nije to tako isto trijumf naše rase i naše rasne meći i snage! A kako je lijepo i divno, kad čitav grad i štampa govori o njima i preko njih o nama i našem imeru i narodu! Čije srce to slažaje i od radosti ne raste i puce! od ponosa i veselja!

Sokolstvo je bilo i puce! Zariste patriotizma i naše rase dok bude i posleđrje Slovena! Sokolstvo je dalo sve što je

moglo za jedinstvo i slobodu, a dće sve, za čuvanje togat! Zato treba pregnuti sokolskom radu u čihu čistih sokolskih idejala, povežu se sva Društva u Župe i preko njih sa Savezom u čitavžbini, tvorci tako jednu jedinstvenu organizaciju Jugoslovenskog Sokolstva u čitavom svijetu. U toj vjeri otvaramo arketu, a sokolski vodje i radnici u Južnoj Americi imadu riječ, te u to ime Sokoli "ZDRAVO!"

B.

ALMACEN "EL PENECA"
DE
ESTEBAN SKOKNIČ K.
C. Veázquez 196
Teléfono 836 R.
Antofagasta
PROVISIONES PARA FAMILIAS

**"NAŠE JEDINSTVO I PRESTIŽ
U SVETU, JESU I BIĆE VE-
KOM NAŠA NACIONALNA
SNAGA!"**

Sociedad Comercial Balkan

BABURIZZA, PETRINOVIĆ, HERRERA, LTDA.

EN LIQUIDACION

Teléfono 88 - Balmaceda 346 - Casilla 870

Ofrecen a precios ventajosos:

Materiales para Minas y Salitreras

Pintura "DULUX" para Automóviles

Grasas y Aceites Lubrificantes

Metal Desplegado -- Pinturas Prepa adas -- Compresoras y

Perforadoras "SULLIVAN" -- Mangueras para Aire

Afiladoras y Winches "SULLIVAN".

MATERIALES USADOS

DRUSTVENE VIJESTI

IZ ALBUMA NAŠIH LJEPOTICA

Sensible fallecimiento

Recientemente falleció en Santiago la respetable dama santiaguina, señora Luz Pereira de Correa, esposa del que fue el gran hombre público y gran agricultor don Francisco Javier Correa Errázuriz.

Este sensible fallecimiento ha venido a enlutar distinguidos hogares de la Capital y entre ellos el de don Jorge Pereira Lyon y Pedro Arroyo, distinguidos hombres públicos e industriales, para quienes el alto comercio de nuestra colectividad residente en este País tiene el más alto aprecio y estimación, y por nuestro intermedio le envían sus más sentidas condolencias, como así mismo acompañada de la de nuestra redacción.

—El 19 de Junio falleció en esta ciudad la señora Magdalena Rendic de Amergual. Esta desgracia enluta respetables familias de este puerto y Ol. Chacabuco, a los que enviamos nuestro más sentido pésame.

—U Copiapó trágicim hitom, sa dva revolverska noica, je izvršio svoj mladenački hitot 18 godišnjem omladinac Franjo Montan—što pobudilo velikog žalost između njegove rodbine i naseobine uopće.

Tužne vijesti

10. juna o. g. je preminuo u ovom gradu dobar naš rodoljub David Garafulić F., a bio sahranjen 11. istog m. u zavijepu pratnju. Naše iskreno saučestje.

U Sutivana, na Braču je preminula gdica. Eija Ivanović Palaveršić, sestra g. Andrije Ivanovića P. i Franjke Ivanović gospođe g. Marka Manzori. Odičnim našim sunarodnjacima g. Andriji, Marku i gospođi Franjki izrazujemo naše toplo saučestje.

U Supetru, na Braču je umrla Franjka Junušić majka naših

Gica. Ana Baković T.

ših dobrih sunarodnjaka g. Luke, Ivana, Petra, Lovre i Pavla Junušić, te Jerke gospođe Ivana Musića, kojima izrazujemo naše iskreno saučestje nad teškim gubitkom.

Vjenčanja

3. juna o. g. se je vjerčao u ovom gradu g. Fabijan Govorčin sa g. Marijom Panović. Kumovali su sa strane mladoženje g. Petar Pavičić, a nev-

jestice gdja. Magdalena Šimunović, dok kao svjedoci su bili gg. Ivan Prokurica, Svetislav Martinac i Josip Panović. Iza vječanja mladeni krenuše za Topocilla, kamo će se nastariti. Čestitamo.

8. juna o. g. se vječje naš odlič i omladinac g. Pavle Tomić R. sa mladićom gospođicom Corusuelo Millé. Mladeni krenuše na brač o putovanje u Calama. Toplo čestitimo mladenima kao i njihovim obiteljima!

Oproštajna volera

Povodom vječanja g. Pavla Tomića R., uži krug prijatelja mu prideo oproštajnu večeru u restorijama "Gadjekog Kluba". Joja pretekla u najljepšom raspoloženju. Priznastvahu gg. Pavle Tomić R., Petar Starčić-Rokotov, Ivo Agnić, Dr. Artun Marinov, Dr. Jerko Aržić, Dirko Vlahović, Jacinto Tomić R., Antun B. Ž. C., Rudolf Vice'ja, Slavimir Pačić, Nikola Baković, Blaž Mladirić, Miro Glasinović, Andrija Glasinović i td.

Prvi je nazdravio svečaru g. Petar Starčić-Rokotov i sa biranim riječima istakao vrline, koje ga rese, kao čovjeka, prijatelja i patriotu, a posebno, kao sportaša, koji je savjile doprineo za dobar prestij ne samo našeg Jugosl. Sokola, već i lokalnog športa nošpote.

Svečar je toplo zahvalio prijateljima na iskazanoj pčaziti i obćao, da će i unapreda, kao i desada saradljivati na procvat i prestij našeg Sokola.

U tako veselom ambientu redaše se mnogi govornici nazdravljajući najljepšim željama našim mladenima sretan život.

Porodjaji

g. Lovri Junušiću je porodila njegova supruga Klara odzvom muško čedo, što im ovim toplo čestitamo.

g. Antu Šantića je obdarila njegova gospođa Dorina sa lijepim i zdravim sićcem, koji će nosti ime Nikola - Ante. Čestitamo.

Bolesnici

Sasma se oporavila iza kraće i lagane bolesti vjidena gospođa Gjemina Dragičević, supruga g. Petra Dragičevića.

Tako isto potpuno oporavljena je gdica. Marija Tomić, K.

Putnici

Na kratko vrijeme po trgovačkim poslovima je doputovao iz Topocille u ovaj grad g. Vladimir Sabioncello.

FRANCISCO PETRICIO B.

COMISIONES - REPRESENTACIONES

Calle Baquedano esq. San Martín - Teléfono 298
Casilla 299 - Dirección Teleg. "PETRICIO"

— AGENTE DE —

Cia: Eléctrica Westinghouse de Chile, International Harvester Export Co. Chicago, Camions y Tractores International, Cia de Seguros Contra Incendios: The Home Insurance Co. - Nueva York; La Patria Santiago; Cia. de Seguros "SOL DE CHILE", Santiago, CONTRA ACCIDENTES DEL TRABAJO (Ley 4055)

ESTACION DE SERVICIO GOODYEAR
Vulcanización eléctrica de neumáticos y cámaras

PANADERIA Y PASTELERIA

"CENTRAL"

GALLE M. A. MATTA 757 - TELEFONO 070

Ofrece artículos de elaboraciones esmerada y de primera calidad. — Pan especial - Panes para Sandwiches - Pan Candeal, Integral y Centeno.

PASTELES FINOS - CREMAS
TORTAS Y POSTRES

Domingos y Festivos empanadas especiales de ave y corrientes

Galletas para Minas y Buques

Se atiende cualquier pedido para ciudad o pampa

IZ ALBUMA NAŠIH LJEPOTICA

Iz Santiago se povratio g. Or. Dagoberto Arriagada i njegova gospođa Lenka sa malom kćerkicom, kamo proberaviše teko vrijeme u krugu svoje rodbine.

Sa ot. Maria Elena stigla u ovaj grad, gdje Anita Bralić sa sinčićem Nino, na par dana, kamo se opeta povratila.

Iz Chuquimata se nalazio na nekoliko dana u ovom gradu naš odlični rođoljub g. Simun Marinović Guic.

Sa juga doputovao je g. ENIKO Rendić i njegova gospođa u pohodu svojim roditeljima.

U Calama otputovao naš sokol omladinac g. Miroslav Gl i sinovići Smith.

Sa juga doputovaoše gg. Vlade Vlahović po trgovačkom poslu i posjete svojoj obitelji, i Vicko J. Orlandini na prolasku za Boliviju.

Zabava, Razonoda, Šala i Satira.

Zivot počimlje u 70
godini

Između 70. i 83. godine svog života Vanderbilt je povećao svoj imetak za čitavih 100 miliona dolara.

Kant, je napisao svoja djela "Antropologiju", "Metafiziku Etike" i "Borbu Međi".

Gica. Vjeročka Razmilić Rendić

Ovakvo je Antun Pečić uvijek žinio kad bi prodao svoje janjčice, kao danas i sv. šavao na polju pijan, kao čep.

— Tri dana sam morao positi, gospodine, pa me shvatilo rago. Molim, ne ču vid!

Ali kako je previše govorio što nije smio, bi kažnjen sa tri dana zatvora. Našto je uskliknuo:

— Pa nije ni puno, vala lepa..

Malu šale:

"Mama", ja znam zašto se crnčki dječaci uvijek smiju.

"Zašto?"

"Jer im njihova mama ne može nikada reći da su im uprljani prsti".

Slavičevi su posjećivali Mitčeve i dive se njihovom sinu Mirku.

"Da, eči ima od mame", rekla je gospođa Slavić

"Nos i usta od tate", nadodao je gospodin Slavić.

"A haće od brata", završio je mali Mirko.

Kako se izdavaju svedodžbe u staro doba.

Veli se, da u doba slavnog knjazza Miloša se izdavaju djacima srednjih škola školske svedodžbe na ovaj originalan način:

Uverenje i Svedodžba:

O uspehu i vaspitanju na Velikoj Gimnaziji u Ulicama, izdano djaku ove škole Jovanu Lazareviću rođ. u Pirotu od ova Krste i majke Smolje Lazarević:

Naukovni predmeti:

Političko vaspitanje. Ma da ga čuješ.

Nauk vere i crkveno ponašanje... Ma da ga slušaš.

Srpski jezik... I te kako Zmajlopi i istorija... Koje-kako

Francuski jezik... Svakako Švapski jezik... Nikako

Matematika... Jedna mu majka

Gimnastika... Ma da ga vidiš

Trčanje... Da ga vataš

Vladanje... Ni da mrdneš

Krasopis... Z čepi uši

Krasopis... Može li da čita

Uspeh celokupnog vaspitanja... Može da bidne

Zene, šminkanje i crvenilo:

Dokazano je na temelju najpouzdanijih ispitivanja i utvrđeno, da su se žene šminkale i upotrebljavale crvenu šminku (r u z) u predistorijsko doba.

Jedan dialog:

Kamo ideš?
Da ti pravim rečem, re z am!

A ti?
Ja baš nemam cilja!

E, pa orda se požrimo jet bi smo mogli zakasneti.

kada je imao preko 74 godine.

Tintoretto, je izradio u 74. godini svoje remek-djelo sliku "Raj" na teli od 74 za 30 noga veličine.

Verdi, je napisao "Otela" u 74. godini, Falstaff" u 80, i "Ave Marja" i "Te-Deum" u 85. godini.

Lamarck, je upotpunio i završio svoje djelo "Prirodoslovlje Mekušca" u 78. godini.

K-ton, je počeo učiti grčki u 80. godini.

Goethe, je završio "Fausta" kad je imao 80. g.

Tennyson, je napisao neka od svojih najljepših pjesama u 83. godini.

Tician, je izradio svoju krasnu sliku "Bitku od Lepanta" u 98. godini.

Janjičar od Petrovog]Sela,

Sa je s tobom Arture Pečić?—upitao ga je činovnik kad si je pojavio u sobu arcajmon ođjeka.

Ma evo ne, gospodine, opet k vama. Napio se ka meška i ništa te znan. A šta je tu napisano?

Ovoje stoji, da si j čer došao na trg i da si iz svega grla vikao, da si ti ovo i ono, da ti ritko se mečš rišta i da ti je cjebi svijet orakno.....

Cime se bavisi?

— Ja sam jarj Jar.

— Kakav jarj Jar?

— Pa pravi jarj Jar. Radim sa jarj-jcima

Sa radiš s jarj-jcima?

— Pa prodajem ih

- PEDRO DRAGICEVIĆ Y CIA. -

ANTOFAGASTA

CASILLA No. 105

TELEFONO No. 79

CALLE BAQUEDANO ESQ. WASHINGTON

Importación directa de:

Abarrotes en general

Frutos del País,

Vinos, Licores

Artículos de Tienda y Paquetería.

VENTAS AL POR MAYOR

- CIA. INGLESA DE SEGUROS -

"North British & Mercantile"

FUNDADA EL AÑO 1809

Fondos acumulados \$ 45 000 000

Agentes en Antofagasta:

- PEDRO DRAGICEVIĆ Y CIA. -

Stanovništvo naše zemlje

Da naša Zemlja, naša majka Prigoda ima silnu moć i snagu, to svaki zna. To je svakome jasno i čeljedno. Koliko je ona neumoljiva, i kad koće nas uzima, toliko je i blaga, dok nas rado hrani i na sebi drži; iako u mnogim slučajevima, to ne zaslužujemo.

Hajde! da vidimo, koliko nas ima.

Najnovijom službenom statistikom Lize Naroda za v. 1931-1932. je utvrđeno, da naša Žitavjku zemaljskoj imamo 516 milijuna stanovnika. Ima više milijarda stanovnika to jeste 2.012.800,00 duša.

Danas je ovaj broj znatno veći, te tim srazmjerno i na svakom kontinentu napose.

Prema pojedinim kontinentima su taj ogroman i veliki broj dijeli ovako:

1. **AZIJA**, je najveći i najnapučeniji kontinent, na kojemu živi svega: 1.092.000.000 duša, te je broj njenoj; stanovništva porastao za oko 11 milje duša.

2. **EVROPA** dolazi na drugo mjesto po broju stanovnika, u njoj živi svega 476 milijuna duša, napram prošlogodišnjem broju od 498 milijuna, te se je njenoj stanovništvo povećalo za 518 milje duša, srazmjerno više nego u Aziji.

3. **AMERIKA**, u njoj živi svega 252 milje duša, a prema 248 od prošle godine i time je porastao njihov njenoj pučanstva za 4 milijuna.

4. **EVROPA**, u sjevernoj Americi žive svega 134 milijuna, u Južnoj 83, a u srednjjoj 85 milijuna duša.

4. **AFRIKA**, svega 142 milijuna duša, iako ovaj broj je stajao u ranoj, što u njoj imademo mnogo nepoznatih predjela i nepopisano pučanstva.

5. **AUSTRALIJA**, je najmanji kontinent naše Zemlje. Na njemu živi svega 10 milijuna duša. Porasla je za samih 180.000 duša.

U Evropi se najveći porast opaža kod Rusa, Poljaka i Španjolska tako da je Rusija porasla tekom jedne godine danom od 124 milje duša. Poljska od 30 na 32 milijuna, a Španija od 23 na 24. U Njemačkoj i Engleskoj izgleda, da nije bilo većeg porasta u zadnjim godinama, te Njemačka ima 64, a Engleska 46 milijuna duša. Francuska označuje porast svog stanovništva, ali što nije uslijed većeg broja novih porođaja, već uslijed većeg priliva nove emigracije, bilo iz ostalih država Evrope ili njenih kolonija, te ona sada imademo 42 milijuna duša.

Kada bi pučanstvo naše Zemlje tako i nadalje napredovalo, jer nebi bilo strašnih ratova, kućnih bolesti, glada i ostalih neđaka, koje bi umarale rod ljudski, mi bi smo za sto godina imali udvostručeni broj stanovništva naše Zemlje, te bi nas bilo preko četiri milijarde. Ali i ako bi se to dogodilo ne treba da se mi ničega bojimo, ni plašimo. Majka Prigoda je toliko moćna i uvid-

La administración política

El Reino de Yugoslavia es una monarquía hereditaria, bajo el reinado de S. M. el Rey Pedro II, de la dinastía Karadjordjević.

El régimen exceptivo del 6 de Enero de 1929, como también la ley del 3 de Octubre de 1929, sobre la nueva república administrativa y la denominación del reino, hallaron su sanción en el nuevo estatuto del 3 de Septiembre de 1931, con el que fue proclamado el restablecimiento del régimen parlamentario.

La Cámara de Diputodos se compone de 368 miembros elegidos por el pueblo, y el Senado de 92 senadores, la mitad de los cuales es elegida por el pueblo y la otra mitad nombrada por el Rey.

Según la ley del 3 de Octubre las funciones administrativas comunes en el Reino de Yugoslavia son confiadas a las banóvinas, los distritos y a los ayuntamientos.

El reino se divide en 9 banóvinas que son: la de Drava con la sede en Ljubljana, de Sava con sede en Zagreb, de Vrbas con sede en Banjaluka del Litoral con sede en Split, de Zeta con sede en Cetinje, de Danubio con sede en Novi Sad, de Morava con sede en Niš y la de Vardar con sede en Skopje. Las ciudades de Beograd, Zemun, Novo Sofor forman una unidad administrativa especial bajo la administración y control directa del Ministerio del Interior y lleva la denominación de «Administración de la Ciudad de Beograd».

Bajo la jurisdicción del Ban (jefe de la banóvina) caen todos los asuntos de la administración común, que según las disposiciones de las leyes vigentes no sean despachados por las autoridades administrativas de los distritos, y que no caen bajo la competencia del Ministro. De tal modo, las banóvinas se componen de una sección general, una sección administrativa, una sección de agricultura, una para la instrucción pública, una sección técnica, una para la política social, e higiene pública, una de hacienda, y según la necesidad, también una para el comercio, artes y oficios e industria. Donde tal necesidad no existe, la sección general establece una sección especial para estos asuntos.

Cada banóvina tiene su Consejo banovinal, que depende del Ban como cuerpo consultivo. Su número se fija según

la población de cada ciudad, siendo en la banóvina de 3-15.000 habitantes, 1 consejero; de 15-20.000, 2; de 20-50.000, 3 y para las demás ciudades con más de 50.000 habitantes, 4.

Con esta distribución administrativa del Estado, la Administración se halla descentralizada, simplificada y reorganizada según el programa propuesto para lograr su fin.

La legislación.

Consciente de la necesidad de una mejor legislación en el Reino de Yugoslavia impuesta por la variedad de leyes en sus diversas regiones el legislador ha conseguido en un principio la unión espiritual de las organizaciones especiales, a la que se unió el deber de elaborar las leyes uniformes para todo el país. Es un principio esta tarea fue confiada por la Cámara de Diputados a propuesta del Ministro de Unificación Legislativa. Después del 6 de Enero de 1929 esta función fue confiada al Consejo Supremo Legislativo, y con el restablecimiento del nuevo régimen parlamentario nuevamente confiada a la Cámara de Diputados y al Senado.

En el curso de los 3 últimos años se fueron promulgadas muchas leyes uniformales sobre una base modernísima, de las cuales mencionaremos las principales. La ley del intercambio elaborada bajo las principales

directivas según el reclamo de Haya; la ley penal con la que se ha uniformado toda la legislación penal (código penal, procedimiento penal y leyes sobre la ejecución de las sanciones); la ley de procedimiento civil; la ley de procedimiento de quiebras la ley sobre la administración interna; la ley sobre las universidades, escuelas primarias y elementales; la ley sobre la competencia de local, la ley sobre los derechos de autores; la ley sobre artes y oficios y la ley sobre arte y oficios y la ley sobre procedimiento comercial que será presentada en breve a la Cámara de Diputados.

En la ley sobre artes y oficios hay que subrayar otros, el punto sobre el derecho para el ejercicio de un arte u oficio. Según esta ley, todas las solicitudes para obtener este derecho, con los documentos necesarios, deben presentarse a las autoridades administrativas de primera instancia (al jefe del distrito) y también en aquellos casos en que se trata sea competente la administración banovinal o el Ministro. En tal caso, el Ban es competente para conferir el derecho para ejercer el arte u oficio en el sentido de los arts 7 y 102, y el Ministro, para la otorgación del mismo derecho en el sentido de los arts 103 y 104 de esta ley referentes a la concesión.

Jug. Sokol - Antofagasta

Na godišnjicu Skupštini održanoj pr. mi, bi birana nova uprava Jugoslovenskog Sokola u Antofagasti i to:

Starosta Grgo Vlastelica
Zamjenik staroste Dinko Vlahović P.

Načelnik Uvo Agric D
Tajnik Jacinto Tomić R
Zamjenik tajnika Rudolf Vjelca.

Banajnik I. Dušan Rade
Blagajnik II. Kuzma Skokrić
Obodherici Dr. Artun Marinović, Artun Bčić, Blaž Mladrić, Slavomir Papić i Antun Karulović.

Tehnički Odbor:
Za gimnastiku Ivo Agric
Za basket-ball Pavle Tomić
Za plivanje i W. P. Stjepan Skokrić
Za tenis Andrija Glasnović
Za šah Milan Vlahović
Za lako-atletiku Luka Jugović.

Nema sumnje, da će novomenovana Uprava našeg Sokola nastaviti svim silama, da se društvo dovode do svoje stare slave, kada je brao lovorike u svim granama sporta, a pogotovo u Basket-ballu, kada je sa svojom snažnom četom bio kroz pune dvije godine nepobjediv.

U to ime, napred braće sokolovi "bez koristi i slave".

OPERACIJE SRCA

Svjetski kirurg i specijalista za opeacije srca Smirnov, već nekoliko puta izradio je svijet sa svojim odličnim smjelim pothvatima koji drugdje nisu teži.

Njegov zadnji pothvat bio je taj, da su mu donijeli korne morarane koje su u težnjavi zaboli nož u se. Čovek je već umirao kada se je slavni kirurg upustio u posao. Sa nekoliko vjehit rezova morarane krvareće srce bilo je u rukama kirurga. Smirnov je već imao pripravo srce iz katlika koje je tijebo mali električni motor. Taj motor doveo je opet u gibanje krvni tok, a pravo srce Smirnov je kroz to vrijeme sašio i nakon jednog sata i po, ponovno postavio na mjesto u morarane grudni, te uklonio srce od katlika.

Kandidat smrti već je pokušao opravljati. Nakon ovih 6 tjedna čitav medicinski svijet Evrope i ostalih kontinenta, primio je ovaj vijest smjelo operacije sa najvećom pažnjom, te se za nju interesuju najviše Engleski i Američki kiruzi.

Profesor Smirnov radi u pravcu svog profesora glasovitog fiziologa Pavlova, sljednog učenjaka.

INTERNACIONALNE VIJESTI

MALA ANTANTA

Bre — 20 juna o.g. se ima održati konferencija svih država Male Antante na Bledu (Jugoslavija), a na kojoj će se samo i isključivo raspravljati o odnošaju iste spram Rusije. Čineći sve potrebno, eda čitava Mala Antanta se priključi bez rezervi rusko-francuskom paktu.

RUSIJA

Moskva:— Za svog boravka u Rusiji Beneš i Litvinov se saglasile u svim pitanjima obrane svjetskog mira sklopivši pakt o bratskoj saradnji za slajak rata.

Francusko-ruski pakt je najjača obrana i garancija mira i civilizacije, pred strašnom pogibijom rata. Takovu važnost mu daju sve najvažnije svjetske novine i državnici.

Francuska, Rusija i Čehoslovačka su sklopile jedan novi pakt o sigurnosti u istočnoj Evropi. Ovaj pakt ima izvanrednu važnost.

Rusija je povratila Rumunjskoj stare rumunjske arhive, koji su pred njemačkom navalom g. 1917. bili predani Rusiji na čuvanje. Rusija, Japan i Mandžurija uredile svoje pogrančne sporove. U Rusiji se između Engleske i Njemačke, da ova posljednja nastoji, da ojača zamjerno svoju flotu.

Svjetske novine su najostrije istupile protiv Hitlerovog govora i u njemu vide najjače licumjerstvo i želju za ratnom osvjetom.

Stalin je izjavio, da opasnost rata je podigla Rusiju na prvoklasnu industrijsku državu na svijetu.

Novinstvo se u Rusiji povećalo za 1,300%. Dok je u carskoj Rusiji bilo tek 2,700.000 narizitelja novina, danas ih ima 36,500.000, što znači porast od 1.300%. Između najvećih novina se ubrajaju 'Seljaska Gazetta' cirkulacijom od preko 3,000.000; 'Pravda' 2,000.000 i 'Izvestia' sa 1,700.000.

ČEHOSLOVAČKA

Prag.—U maju o.g. su provedeni parlamentarni izbori, a na kojima su nasitni iznijeli većinu i postali skoro najjača stranka u državi. Čehoslovački broji oko 15.000.000 duša, od toga Nijemaca samo 3,50.000. Predanih glasova je bilo usve: 3,997.38 od toga dobiše nasitnici 1,94.000; češki agrarici: 542.970; češki socijalni demokratski: 6,000; komunisti 355.900. Veda nasista je Konrad Henlein do nedavno nepoznat učitelj gimnastike, kratkovidan, ali mlad atleta. Ima trideset i sedam godina, te postao vodjom skoro najjače stranke. Zato je i naglasio Hitler u svojim zahtjevima Mr. Simonu, da traži 35 0.000 Nijemaca iz Čehoslovačke.

Jedinstvo čehoslovačkih stranka i naroda će jedino moći da očuva zemlju od većih neperilika, a i zapletaja.

Jedinstvo i bratska saradnja Slovenskih Naroda je najjača garancija i jamstvo, moći i slave, Slovenskih Naroda.

POLJSKA

Varšava. — Vlada nišljenje, da bi vrlo lako mogao zauzeti mjesto umrlog maršala Pilsudskog, pukovnik Josip Bek, sadašnji ministar vanjskih posla, kao diktator Poljske.

Poljska vidi veliku pogibelj za svoje granice u englesko-poljskom ugovoru, koji potpisana 18.juna o.g. u Londonu; s kojim također nezadovoljna Francuska i Italija.

Poljska je na dan 1.aprila o.g. imala 33.490.000 stanovnika.

BUGARSKA

Sofija.—Friedjene su velike komunističke demonstracije protiv generala Goeringa, za njegova boravka u Bugarskoj pr. mjeseca.

Bugarska protestira protiv naružanja Dardanela, sa strane Turske, koju podupire Rusija.

Cankov, bivši premijer je izjavio, da će potresti sa temeljima monarhije, ako vlada proglasi ustav, bez narodne volje. Još je reko, mi ne trebamo imi tirati ni Musolinija ni Hitlera. Car Boris hoće da upravlja Bugarskom na engleski način, ali on mora uvjediti, da Bugari nisu Englezi.

GRČKA

Atena. — Koncem jula o.g. biće proveden u Grčkoj plebiscit o načinu vladavine, t.j. za republiku ili monarhiju.

Ministar rata, general Kondyles je izjavio, da ako 75% glasa za kralja Gjuru, tek bi se onda uspostavila monarhija, dok s druge strane republikanci tvrde, da će iznijeti više od 75% glasova za republiku.

ITALIJA-ABISINIJA

Zeneva. — Abisinija u Ligi Naroda istupa otvoreno protiv Italije, i smatra neminovnom navalu Italije. Musolini napraviti kod kuće govori o ratu i kod Lige pristaje na pregovore. Dosada je prešlo 69 hiljada italijanskih vojnika suske kanal za na granicu Abisinije, i Italija već naskoro će imati oko milijun vojske mobilizirane. Po svemu izgleda, da je rat neizbježiv.

BOLIVIJA I PARAGUAY

Buenos Aires. — U ovom gradu je 14. juna o.g. potpisana mir između obiju država i obustavljen rat u Chaco, što je izazvalo veliko slavlje u čitavoj Americi i svijetu uopće.

FERRETERIA Y MERCERIA

Stančić y Cia.

Casilla 510 - Calle Baquedano 525-539

Teléfono 877

ANTOFAGASTA

SURTIDO GENERAL
EN HERRAMIENTAS PARA

MECANICOS, CARPINTEROS Y ALBAÑILES

ARTICULOS SANITARIOS PARA BAÑOS, LAVATORIOS

PATENTE, ETC.

LOZA, CRISTALERIA, ENLOZADOS, PLAQUE PARA MESA

PINTURAS Y ESMALTES "SAPOLIN"

CERRADURAS Y CANDADOS "YALE" PARA PUERTAS

PREPORUČAMO DA POSJETITE VRLO UVAŽENU LJEKARNU
BOTICA SLAVAg. Adolfa Slacker
ulica Prat 525posjeduje pod izbor drogerijskih artikla uz vrlo
umjerene cijene. Naročito pažnja se posvećuje
pripremanju recepta.--- ALMAGEN BULJEVIĆ ---
DE ANDES BULJEVIĆJ. e Santos Ossa esq. B. quedano
Casilla 185 Tel. fno 667
ANTOFAGASTAGran surtido de abarrotes en general,
lozas, fierro enlazados
cristalería

VENTAS POR MAYOR Y MENOR

JUGOSLAVIJA

GLASILO CENTRALNOG ODBORA ZA PODIGNUĆE SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I. UJEDINITELJU.

UPRAVA I UREDNIŠTVO:

P R A T Br. 739.
TELEFON Br. 589.
POŠT. PRETINAC Br. 371.

IZLAZI JEDAMPUT MJESEČNO.

DOPISI BEZ POTPISA-NE UVRŠTAVAJU SE,
RUKOPI SI SE NE VRAĆAJU.

UREDJUJE ODBOR.

LIST SE UZDRŽAVA OGLASIMA
I DOPRINOSIMA.

Impresario: Imp. y Lito SKARNIC-Prat 712-Antof.

God. I.

ANTOFAGASTA (CHILE), 1. AUGUSTA 1935.

Br. 4

JUGOSLAVIJA OD CRNOG DO JADRANSKOG MORA

U broju 2. našeg lista smo sa ovom istom njez. pod naslovom "Ujedinjeno Slovenstvo", pledirali i istakli neophodnu potrebu jedinstva i saradnje svih Slovena, kao jedinu i najsigurniju garanciju jedinstva i moći svih Slovenskih Naroda. Budući nitko neće i nemože nići je pozvan da to stvori i objektivno, već baš jedino i samo, mi sami Slovenski Narod!

Danas pak ćemo da podvučemo, istaknemo i ukaze-
mo neophodnu potrebu jedinstva svih Južnih Slovena.

O tom jedinstvu, kao jedinoj garanciji naše slobode, jedinstva moći i slave, te Balkan Balkanskim Narodima, pjevuha i pi-
sali su južnoslovenski najbolji pisci i pjesnici.

Lovor vjencima ovjenčani, slavni naš pjesnik Petar Preradović je pjevao u pjesni "Rodu o jeziku:

"Od Crnog do Jadranskog, mora
Tuj po gorah i dolinah,
Preko devet pokrajina,
Njegvu carstvu prestor puče!"

Himna Jugoslovenskoj Misl
je pjevana po Bugarskoj otrog
40 godina, pod naslovom "Jugoslovenima". Tekst iste je spjevao prof. F. Heffler, a uglazbio Slovenac kompozitor Karlo Pianta. Ta himna jugoslovenskoj misli odštampana je u Plovidvu (Bugarska) 1895. g. u listu "Jugoslavjanski Glasnik" koga je pokrenuo i izdavao Slovenac prof. Antun Bezenšek. Zanimljivo je da je to djelo kod nas nepoznato, dok ga je bugarska vojna glazba svirala već 40 godina, kao Himnu Jugoslovenske Misli. Sad je red i vrijeme, da ju i mi ostali Jugosloveni prigrlimo. Već u ratno vrijeme, a pogotovo u današnje doba jugoslovenstva dobiva ona sve više na vrijednosti i značenju; pa njezin tekst radi naših čitatelja donosimo na drugom mjestu u ovom broju našeg lista.

Tako i danas pišu i pjevaju najbolji umovi sinovi i pisci Slovenskog Juga. Danas kao nikada dosada, sav Slovenski Jug: osjeća želi i isčekuje—dan stupanja braće Bugara u jednu jaku moćnu i ničim nerazdijelivu i neoborivu Jugoslaviju od Crnog do Jadranskog mora.

Veliki i slavni genij Slovenskog Juga Aleksandar Stambolinski, kada se tretiralo pitanje Makedonije u sporu naše države s Bugarskom en, kao pred-

Svijetla uspomena na Velikog Kralja-Mučenika traži jedinstvo svih Južnih Slovena u jednu jedinstvenu i nerazdijelivu državu - Veliku i Moćnu Jugoslaviju od Crnog mora da Jadrana

KRALJEVSKA PORODICA

Njez. Vel. Kraljica Majka
rođj. 9. januara 1900. g. u Gothi.

Njeg. Vel. Kralj Petar II.
rođj. 6. septembra 1923. g. Beogradu.

Njeg. Kr. Vis. Tomislav
rođj. 6. januara 1928. g. u Beogradu.

Njeg. Kr. Vis. Andrej
rođj. 27. juna 1929. g. na Bledu.

Naš mladi Kralj Petar II. je položio dne, 2. Jula 1935. g. sa vrlo odličnim uspjehom zaključni ispit narodne osnovne škole i time postao djak srednjih škola — kamo će da odsad nastavlja svoje nauke, imajući naročite nastavnike sa najboljom spremom.

Nek Evi naš mladi Kralj Petar II.
Nek Evi Svijetli Dom Karadjordjevića.

JUGOSLAVIJA JE SAZDANA NA PJUTOČIMA KRV I GOMILAMA
KOSTIJU NAJBOLJIH JUGOSLOVENSkih HEROJA-MUČENIKA.
ŠTO NEKA UVEK LEŽI PRED OČINA SVIM JUGOSLOVENIMA
U OČUVANJU DRŽAVNOG I NARODNOG JEDINSTVA!"

sednik bugarske vlade, je odlično, kategorički i mučevno, reko: Makedonija je Jugoslovenska!" Taj veliki i besmrtni heroj i zalagao se. On je znao šta govori i imao je tačno određeni put i pravac. Zato je dao sve, pa i sam život svoj. I kao takav će zauzeti jedno od najprekih mjesta u historiji, boraca i radnika Jugoslovenske misli i jedinstva — Velike Jugoslavije.

Naš besmrtni Kralj-Mučenik Aleksandar I. Ujedinitelj je na tome radio svom svojom dušom i jakošću srca svoga, a što je sankcionisano Njegovom Visokom Kraljevskom Posjetom u r. 1931. Bugarskom Narod i Suvverenu. To je bio i ostao najviši i najznačajniji historijski događaj u životu Južnih Slovena, u radu na njihovom potpunom i cijelokupnom ujedinjenju

Besmrtni Kralj Mučenik je za tu veliku ideju radio, živio i konačno dao sve,—pa i sam život!

Ta značajna i veličanstvena posjeta Kralja-Mučenika ostala je duboko upisana u dušama i srcima svih Južnih Slovena i kao posljedica toga, danas čitav taj Slovenski Jug—kao nikada dosada, radi na tome spontano i jedinstveno i oduševljeno i potpuno ujedinjenju. Ta značajna i veličanstvena posjeta Kralja-Mučenika ostala je duboko upisana u dušama i srcima svih Južnih Slovena i kao posljedica toga, danas čitav taj Slovenski Jug—kao nikada dosada, radi na tome spontano i jedinstveno i oduševljeno i potpuno ujedinjenju. Ta značajna i veličanstvena posjeta Kralja-Mučenika ostala je duboko upisana u dušama i srcima svih Južnih Slovena i kao posljedica toga, danas čitav taj Slovenski Jug—kao nikada dosada, radi na tome spontano i jedinstveno i oduševljeno i potpuno ujedinjenju.

Veličanstvenom Sveslavenskom letu Bugarskih Junaka u Sofiji, dne, 12. jula o.g. je sudjelovalo ništa manje nego 6.000 crvenih košulja, hrabr i odvažnih Jugoslovenskih Sokolova. Tom sletu Jugoslovenske i Sveslovenske Slobodne misli i bratstva, uzela je svoj brojnjak učesnika i ostala Slovenska braća Čehoslovci, Rusi i Poljaci. To je bratstvo.

Ideja je tako jaka, tako obuzela srca i duše jednog istog naroda s obiju strana, da bugarski ministar, saobraćaja jednim svojim dekretom riječjavo za vrijeme plaćanja i podvoza za vrijeme čitave vožnje po ju-

IZ CENTRALNOG ODBORA

ZA PODIGNUCE SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I. UJEDINITELJU.

Vjesti Glasila Centralnog Odbora "Čuvajmo Jugoslaviju"

Pascual Baburizza

Valparaiso, 18. juna 1935. g.

Gosp.
Marko P. Biskupović
Urednik lista "Čuvajmo Ju-
goslaviju"
casilla 371 - ANTOFA-
GASTA.

Stovani gospodine!

Potvrđujem primitak Vašeg
cijenjenog pisma od 30. pro-
sloga mjeseca, kao također i
okružnice u predmetu imeno-
vanja povjerenika i dopisnika
lista.

O akciji, koja se je tako
pokrenula za podignuce spo-
menika blagopokojnom Kralju
Ujedinitelju, bio sam obavješ-
ten po Centralnom Odboru u
mjesecu januaru. Bila mi je
time dana prigoda da izrazim
svoju saglasnost sa namje-
rom, koja je bez sumnje
hvalovrijedna i zaslužna po-
tpore cjelokupnog iseljenič-
tva, ali da istaknem u isto
vrijeme, da je za svrhu od
osebitog značaja saradnja na-
ših ustanova u Santiagu na
građin, da se u spomenutom
radu osnuje jedan Odbor, ko-

ji bi obuhvatao naseobine u
Santiagu i Valparaisu. Treba-
lo bi to isto učiniti u i Maga-
llanesu.

Ja se nadam, da će Central-
ni Odbor uviditi tu potrebu i
u tom smislu poduzeti odnose-
ne korake. Ja ću, kad bude
vrijeme, vrlo rado saradjevati
sa Odborom, koji se bude os-
novao u Santiagu.

Primitie izraz mog osobitog
poštovanja.

Pascual Baburizza

Gosp.
Marko P. Biskupović
Antofagasta

Stovani i dragi prijatelju!

Da ne oduljim i napokom
zakrim od strane ove naseobi-
ne, rodoljubni pothvat, što je
svijesno poduzela ta rodoljub-
na naseobina, pod Vašim čelič-
nim predseovanjem, da se
tako, što većim uspjehom oži-
votvori plemenita namjera i
napokom dužnosti pravih ju-
goslovena, za podignuce ponos-
nog spomenika Mučeniku Kral-

ju Aleksandru I. Ujedinitelju,
na platou u Jadranu, u svijes-
nom i rodoljubnom graduu Splitu,
za to baš kada sam primio
Vašu kolorednicu, bez oklije-
vanja častim se odgovoriti
Vam.

Drage volje razdijeliću novi-
nu "Čuvajmo Jugoslaviju" po-
jedinom domorodu, molci ih
da što više potpuru uzorno
djelo, bilo trgovačkim oglasima
ili doprinosima, i ovih dana (u
ih osobno posjetiti, da konačno
doznadem njihovu potpuru.

Glede povjerenika, želim da
nemogu se primiti na koju čast
sredaču Vam zahvaljujem, jer
sam prepun mojih i društveni-
h posala, ali budući da se
je ovdje ustanovio ODBOR ZA
SPOMENIK, ja ću ovaj po-
sao pridati tajniku Odbora
g. Ivanu Vučina, mladici
oduševljenom za sve što oži-
vuje jugoslovenskim, a u isto
vrijeme dosta sposobnom.

Sto se tiče doprinosa za
Spomenik, mogu Vas oznaniti
da se je već sakupilo oko četr-
ri hiljade šestostotina pesosa
(\$ 4.600.-); obećajući Vam, da (u
ovih dana naložiti kao predse-
dnik g. tajniku, da Vam zva-
nično o stvari javi.

Srdnaču čestitam ovaj ple-
meniti rad i želim najbolji
uspjeh, a Vi primitie od Vašeg
prijatelja i svako poštovanje, uz
jugoslovenski pozdrav.

Vama odani

Niko Rojić.

TOCOPILLA, juna 1935.-

Gosp.
Marko P. Biskupović.
Urednik "Čuvajmo Jugoslavij-
ju".

Antofagasta

Dragi Marko!

Potreriños, 21. juna 1935.
Andrija Ljubetić.

Zadnjom poštom primio sam
u redu dva primjerka glasila
"Čuvajmo Jugoslaviju", na čemu
Ti najljepša hvala.

Baš sam osjećao potrebu
naših listova, jer je već dav-
no što naški malko i ništa
čitam.

Takodjer Ti najljepše česti-
tam na požrtvovnosti i radu
oko izdavanja i uređivanja
glasila. Velika je njegova po-
treba u današnjim našim ras-
trkanim naseobinama, a popo-
tvore, kad su misli i osjećaji
veoma rastrojani.

Istodobno hvala Ti na ime-
novanju "Povjerenika-Dospini-
ka"; uradiću, što se bude mo-
guće, jer je naša naseobina amo
veoma maslena.

Početkom ovog drugog mje-
seca idem premiten na Cia.
Agricola de Vallesia, na mi
tamo unapred šalji list.

Da si mi zdravo i veseo, os-
tajem odani Ti.
Huasco, 20.VI.1935.-

Andro Gjuratić-Miše.

Slijedi na 4 str.

FERRETERIA Y MERCERIA

Stancić y Cia.

Casilla 510 - Calle Baquedano 525-539

Teléfono 877

ANTOFAGASTA

SURTIDO GENERAL
EN HERRAMIENTAS PARA

MECANICOS, CARPINTEROS Y ALBAÑILES

ARTICULOS SANITARIOS PARA BAÑOS, LAVATORIOS
PATENTE, ETC.

LOZA, CRISTALERIA, ENLOZADOS, PLAQUE PARA MESA

PINTURAS Y ESMALTES "SAPOLIN"

GERRADURAS Y CANDADOS "YALE" PARA PUERTAS

Nastavak sa str. 3

guće da povisi ovaj broj na iznos \$ 2.000.- Bol.

Kako Vam je poznato ratno stanje ove zemlje, pak njen trgovački i bankovni tečaj ni je sjegurni, a pod nikakav legalan način nije moguće otpremiti novac, stoga ova naseobina me je zamolila, da Vam javim sve ove nepravilne, te da odlučite, kako i u kojemu novcu želite da Vam se pošalje sve što se sakupi.

Mijenje naseobine jest čekati još koje vrijeme, jer budući da se je već mir potpisao, sjegurno da će se znati za novi bankovni tečaj.

Molim da predstavite sve ove Upravi na čiju uslugu zahvaljujem, a uz bratski pozdrav.

ostajem Vam odani

Ivo Soljančić.

POTOSI-Bolivia, 24. juna 1935.

Santiago, 28/6/1935.-

P.n. CENTRALNOM ODBORU, za podignuće spomenika Kralju Aleksandru I.

Antofagasta

Mnogopoštovani Odbore!

Zadajom poštom primio sam

Vaše cij pismo od 10. tek. m.j. upućeno mom bratu Franji i pošto se on još ne nalazi u Evropi, šaljem mu Vaše imenovani list, eda Vam on direktno odgovori.

Sa odličnim poštovanjem pozdravlja Vas i bližje se

Juraj Petrinović.

Montevideo, 27. juna 1935

HORA YUGOESLAVA

C X 32

"Radio Aguilá"
PLAZA LIBERTAD
Montevideo

Gosp. Urednik "ČUVAJMO JUGOSLAVIJU"

Antofagasta

Gospodine uredniče:

Sav sretan bijah čitavši Vaš list kog sam dobio od g. Juan V. Desposito, našeg konsula.

Nije me iznenadila ova vijest, ali Vaš dubokosefni rad me je toliko obradovao da ni sam nijesam znao kako da čestitam Vama i da se odužim toj plemenitoj žilenskoj Republici u kojoj se planirao i sagradio dobar dio one daleke, ali mile naše Otadžbine Velike Jugoslavije.

Prošao sam dobar dio svijeta, ali želim da nijesam bio u toj naprednoj i prosvjetnoj

državi u kojoj se goje od valjakada svijesni i veliki pioniri JUGOSLOVENSTVA.

Želim također da nijesam među Vama pak da bi kasnije mogao pripovjedati, kao što meni pričaju svakog dana o naporima i lozi Jugoslovena u toj Pacifičkoj maloj Dalmaciji.

Chile. Chile se uvijek pokazalo u najpodesnijim momentima našim, prije i poslije rata. U Chilama se stvorila Jug. Nar. Obrana i u Antofagasti se proklamirala Jugoslovenska Slobodna Država na Velikom Zboru, u prisustvu delegacija sa svih strana svijeta, u onom času kad je pregažena do zadnjeg pedlja vas Srbija, a njeni hrabri vojnici, skloniše se na Krfu, da se odmore. Odakle se vraćaju na Solun i jurišaju kroz polja i planine, i ponovno se grle sa svojim milim, koji im kliču puni radosti: "Sada smo slobodni, došao je onaj željeni čas kad pjevaše naši predjci, kroz dugi niz vijekova, sad se zovemo Jugosloveni!"

Jugosloveni iz Chilea su davali na desetine tisuća engleskih funti za izdržavanje Jugosl. Odbora u Londonu koji nije tražio ništa drugo, nego Slobodu svoga naroda, svoja prava i svoju vlastitu Otadžbinu, u kojoj da sami po našoj vlastitoj volji vladamo, a ne da tudnjini prave od nas neku koloniju i kolonijalce, kao da smo mi neki crni hotentoti iz sredista Žarke Afrike.

Antofagasta nadmašuje sve i svakoga. Antofagasta daje i vidjelo svoj list "ČUVAJMO JUGOSLAVIJU" potpuno besplatno i još više postaje središte anukupljanja fondova za podizanje spomenika Viteškom Kralju Aleksandru I. Antofagasta bi moralo biti zvano od svih Jugoslovena na svijetu Prva Prestolnica Južn h Slovena. Slavograd, Slo.ograd ili Jugograd u počast našoj naprednoj koloniji i u toj pacifičkoj Maloj Dalmaciji.

Sa svih strana južnoameričkih država nam stižu zahvalnice i čestitke, o našoj akciji davanja Jugoslovenskog Sata na Radiju. Dajemo "La hora Cultural Yugoslava svake nedjelje od 16.30 do 17 sati-hora uruguaya--preko C x 32 Radio Aguilá--Montevideo. Za potanje podatke, glede sata, treba se propitati u državama izvan Uruguaya, kod obližnjih Meteoroloških Zavoda, telegrafskih ili poštanskih ureda. Karakteristika Radio Aguilá jeste: C x 32, snaga 500 w, a valovi 1750 Kioci.

Budući da je naš rad preko rad ja zasao duboko u duh naših naseobina u Juž. Americi, isto kao i Vaše nastojanje da novinarskim radom pod zavate svetinje je nastaviti i pat i-ot-k h nač la želimo ostati preko Vas u najužoj vezi sa našim narodom pak isto tako smo spremni u svako d-ba da stvorimo sa Vama jedan novi blok koji će rliviti na užij zemlji i u zraku ime naše dom-vine Velike Jugoslavi-je. Spremi smo također dati

audicije u čast pojedinih kolonija: Chile, Argentina, Brazil i td., samo ako nam pojedini dostave ploče koje karakteriziraju odnosu zemlju kamo žive, deklaracije od glasovitih pjesnika ili slikova. Ako bi tako htjelo dati reklame, mi sad naglasujemo 4 ili 5 puta svake audiције i to stoji: \$ 5, -vrag.

Jugosloveni u Chile, primite iz Uruguaya tisuću tu. plih pozdrava i mi Vam želimo svaku sreću u Vašem patriotskom radu kog izazete preko "Jugoslovenskog Glasnika" i preko tako plemenitog velikog glasila "ČUVAJMO JUGOSLAVIJU"

Naš iskreni pozdrav svoj braći Jugoslovenima u Americi, a Vama kličemo: Samo na pred!

Jakov Marinović.

Josip Koprić.

(25 de Agosto 409 - Montevideo.)

Uredništvu "ČUVAJMO JUGOSLAVIJU" glasilu Centralnog Odbora za spomenik Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju.

Antofagasta

Zahvaljuje na poslani lijepi i uzvišenim idealima namijenjeni časopis "ČUVAJMO JUGOSLAVIJU"

Med. Univ. Dr. St. Pollak

Karlovy Vary
15. VI/1935. g.
Cehoslovačka.

Juan V. Desposito.
Consul del exilio de Yugo-slo-
via.

Montevideo, Junio 12 de 1935.

Sr. Director de ČUVAJMO JUGOSLAVIJU

ANTOFAGASTA.

De mi mayor consideración:

Con verdadera complacencia he recibido su circular de Mayo del año en curso y con ella el alto honor de representarme a ČUVAJMO JUGOSLAVIJU en Montevideo lo que acepto complacido con la sola advertencia, de que por mis multiples ocupaciones no puedo prestarle la atención que merece la obra por usted emprendida.

De larga actuación en el periodismo montevideano la tarea me resulta facil que no puedo decir que útil para Ustedes y es por lo tanto que por este mismo correo le envío en castellano una breve correspondencia que espero será de su agrado y que interesa a la colonia de esa ciudad.

Más adelante, eo si, espaldas, enviare otras y si puede contribuir en otra forma

Nastavak sa str. 4

me haré un deber en hacerlo poniéndos una vez más al servicio de Yugo eslavía mis escasas fuerzas y mis modestos conocimientos.

Quiera hacerse intérprete de mi simpatía hacia la colonia de esa que se activa, patriótica y decidida aceptando Ud. mis más obsecuentes saludos.

Juan V. Despósito

Sr. Director de ČUVAJMO JUGOSLAVIJU

Antofagasta

Sr. Director:

Alguien dijo y de ello me hago eco, que, toda obra noble necesita sacrificios y este es el caso de Uds. los componentes de ČUVAJMO JUGOSLAVIJU que animadas de un emulativo espíritu patriótico acaban de fundar esa obra que nada pide y en cambio puede dar mucho en favor de la causa yugo eslavía y de los ciudadanos que esparcidos por el amplio territorio de la América laboran anorando la patria lejana y ¿por qué no decirlo? los buenos tiempos de la América como vulgarmente se decía por todos aquellos que llevaron a estas latitudes en busca de labor remunerativa, de horizontes amplios, de

tierras libres, de respetos mutuos y de nobles emulaciones.

Allí en Chile, aquí en Uruguay, allá en la Argentina, en el Brasil, el Perú y por doquiera se abrieron puertas a la inmigración laboriosa, allá fué el yugo eslavio activo, honesto, emprendedor (buen ejemplo lo han dado los radicados en Chile) y doquiera sentó su planta dejó bien puesto el nombre del país, que tengo el honor de representar.

En el Uruguay salvo contadas excepciones, no han hecho los nuestros fortunas calificadas, pero eso si muchos tienen un luzn pasar lo que no es poco decir para esta época de agobiamiento mundial.

Los yugo eslavos del Uruguay suman unos 10.000 mil y siempre que se han iniciado grandes obras han hallado cooperación, con preferencia a otros inmigrantes lo que evidencia que se les tiene en alta consideración que por otra parte trato de sostener, haciendo la propaganda necesaria, pero siempre verídica, para que el pueblo uruguayo no se llame a errores con otras inmigraciones.

Puedo afirmar fundado en mis 35 años de actividad periodística, que allí donde entran a competir los nuestros puede darse por seguro que salen triunfantes en mérito a su laboriosidad, honestidad y firmeza.

En lo demás la colonia tiene varias sociedades que agrupan a centenares de ciudadanos, tenemos hoy una Hora Yugo eslavía en la Radio Aguila C. X. 32 que Uds. podrán oír los días Domingos a las 16 1/2 y 17 horas, hora uruguayua. Tenemos grandes diarios amigos y tenemos la consideración popular y oficial: triunfos estos obtenidos a base de los méritos que cito más arriba.

En la actual situación de la colonia ocupa un lugar de privilegio que me hago un deber en hacérselo conocer, si quiera sea como estímulo, para que se llegue a horizontes más amplios y prósperos. Saluda al Sr. Director con su mayor consideración y estima.

Juan V. Despósito

Cónsul del Reino de Yugo eslavía.

Montevideo, Junio 12 de 1935.

Lista priloga za spomenik Kralju Mučeniku: Antofagasti:

Ivan Šimunović S	100.-
Manzoni i Ivanović	50.-
Ivan Petrić	50.-
Dušan Rade Flego	\$ 50.-
Antun Karzulović Y	50.-
Grdo Vladilo	50.-
Jacinto Tomić Rendić	50.-
Drago Morinan Štambuk	50.-
Ivan Marinov	50.-
Josip Omerović	50.-
Petar Zlatar-Martinčić	50.-
Josip Zlatar-Bošković	50.-
Juraj Pavlov	50.-
Roko Tomić V	50.-
Svetislav Martinac	50.-
Dr. Jerko Ažić	50.-
Loyro Tomić	50.-
Reinaldo Vrsalović	50.-
Ivan Radić N	50.-
Ivan Vladilo	50.-
Nikola Papić	50.-
Dinko Radić N	50.-
Janko Erecg	50.-
Marko Franjola	50.-
Juraj Glasinović	50.-
Božidar Pavić	50.-
Ivan Ilčić	50.-
Josip Mladinić	50.-
Vicko Tomić Ć	50.-
Vicko Škarić	50.-
Zivko Sapunar	50.-
Marko i Josip Žuljević	50.-
Jakov Radčić N	50.-
Josip Mladinić	50.-
Blaz Burolić	50.-
Torč Burolić	50.-
Josip Plančić	50.-
Frane Buljević	50.-
Luka Rakela	50.-
Ivan Šimunović Y	50.-
Marko Radčić O	50.-
Pavao Jelinčić	50.-
Andrija Ljubetić	50.-
Petar Žbanić	40.-
Petar Zuančić	30.-
Petar Krivić	30.-
Franjo Kraševac	30.-
Ivan Boban	30.-
Ivan Poklepović	30.-
Juraj Juras	30.-
Antun Derado	30.-
Josip Pavičević	30.-

(Nastavak slijedi.)

Sociedad Comercial Balkan

BABURIZZA, PETRINOVIĆ, HERRERA, LTDA.
EN LIQUIDACION

Teléfono 88 - Balmaceda 346 - Casilla 870

Ofrecen a precios ventajosos:

Materiales para Minas y Salitreras

Pintura "DULUX" para Automóviles

Grasas y Aceites Lubricantes

Metal Desplegado -- Pinturas Preparadas -- Compresoras y

Perforadoras "SULLIVAN" -- Mangueras para Aire

Afiladoras y Winches "SULLIVAN".

MATERIALES USADOS

NAŠE NARODNE ŠKOLE I NARODNO PROSVJEĆIVANJE

Potreba Jugoslavenskih Škola

u jačim našim naseobinama.

Na južno-američkom kontinentu živi ogroman broj našeg naroda. Računa se oko 200 hiljada sa onima, što dodješe iz starog kraja i sa njihovom djecom amo rođenom.

Naši sunarodnjaci dolazeći u ovdašnje države ili su došli k svojim znancima i rođinji ili su pak truhubom za kruhom išli od grada do grada i iz države u državu dok konačno ne nadješe ono, što im sree želio; iako u više slučajeva iza toliko kušnja, stradanja i traganja se naselještamo, kamo ih prilike zadržale.

Naš svakakav način nastadoše naše mnogobrojne manje i veće naseobine na južno-američkom kontinentu, i našeg naroda imade u svim južno-američkim državama.

Naše najbrojnije naseobine se nalaze u Chile, Argentini i Brazilu, kamo nalazite gradova (naših naseobina) gdje na svakom čokku je naš sunarodnjak postavio svojih trgovina. U centrima tih gradova se nalaze vatrogrivine naših ljudi, a na svakom koraku ili čokku sretnes našeg čovjeka i čuješ našu slatku narodnu riječ.

U Peru, Boliviji, Ekvadoru i ostalim južno-američkim državama je naš narod radi načina svojih zanimanja više manjebrojne. U Paraguay također je malo našeg naroda, a u Uruguay u glavnom gradu je također brojčana naša naseobina.

Razumljivo je, da naš narod u ovim raznim državama živi i pod raznim prilikama, kao i raznovrsnom klimom, koje su mu više ili manje u prilog, i na osnovu kojih se nalaze u boljim ili lošijim kondicijama za progres i napredovanje.

Sasma je shvatljivo, da je o tom ovisno i stanje i organizovanje naših nacionalnih udruženja, pa i naših škola.

Imade naših naseob na koje imadu i u njima čete naći raznovrsna naša nacionalna udruženja: pr svetna, (Gitaonice), vatrogasna, sokolska i športska, tamburaška i ostala, ali nema naših nacionalnih škola, u kojima bi se, u nacionalnom duhu i ljubavi spram rodne grde svojih otaca, odgajala deca i naših sunarodnjaka amo rođana, i preko kojih

bi se čuvalo i očuvalo tu našu djecu našem rodu i domovini, makar u toliko, da se ne izrode i postanu roda izdajice.

Baš stoga je naša najviša nacionalna potreba, a i dužnost: naseobina, naroda i države, da pokrenu i krenu osnivanju naših narodnih škola barem u svim jačim i brojnijim našim naseobinama. Pridodju time u naše naseobine agilne i jake sile, koje će da u njima budu, vodiči i pokretači novih ideja, novih organizacija i novih puteva u čistom i iskrenom jugoslavenskom pravcu i smislu, na korist i sreću naseobina, naroda i države.

Na ovaj način i ovakovim radom bi se preporodile naše naseobine i nacionalni rad u njima. Nastala bi veća ljubav i intenzivnija saradnja naseobine sa naseobinom, kao što i njih skupa, sa majkom otadžbinom Jugoslavijom.

Iz tog novog života nikla bi razna i brojna narodna djela od visoke nacionalne vrednosti, te bi bilo obostrih uspeha i vidnih rezultata u moralnom i materijalnom pogledu.

Videći u ovome tako neizmjerne i neprocjenjive, koristi za domovinu i našu emigraciju, pokrećemo ovo goruće naše pitanje i nadamo se, da će sa sa strane bilo naseobina, bilo uplivnih i vidjenih faktora, kao i države, maknuti ovo pitanje sa mrtve tečke i krenuti efektivnom radu.

Za našu djecu:

MOLITVA.

(prije obuke)

SVEMOGUĆI BOŽE!

Štitniče Pravde, Ljubavi i Slobode, Tebi se molimo, da nam Tvojom Snagom i Slavom uzdržiš OTADŽBINU NAŠU JUGOSLAVIJU, da nam Srećom i Mirom obrariš naš ZAVICAJ, da nam budeš OTAC u nevolji, u tuži i u dobru!

NEBESKI OČE,

Obručamo Ti se, da Plemenitost i Bratstvo naše Slovenske duše, blagosloviš i štitiš Tvojom svetom riječi uzdržiš našu Moć i očuvaš naše Djelo!

SLOVENSKI OČE NAŠI

Pomози nam, mi Ti prinosimo sinovski osjećaj i molitvu, da nam očuvaš i štitiš Slobodu Našu.

Budi uvijek s nama i čuvaj i štiti našu milu i dragu nam OTADŽBINU I SAV SLOVENSKI ROD.

Amin!

PAZI!

(poslije obuke.)

Kad izidješ iz škole, nemoj trčati, ni vikati!

Pristojno se vladaj!

Pamti! da si sin VELIKE JUGOSLAVIJE. I nemoj za žive oči, da okaljaš njeno ime!

Budi vazda prvi!

Hrabrost i srčanost neka te reset!

To su krijepesti i vrline tvoje zemlje i naroda!

Uspomene na njenu krvavu prošlost vežu te!

Slijedi one stope, kojim tvoji predji krenuše u borbi za naše narodno: "OSLOBODJENJE I UJEDI- NJENJE!"

(Ova "MOLITVA", da se molji prije i poslije škole u našim Jugoslavenskim Školama,—kao u ovoj u Antofagasti.—)

NAŠA LIJEPA OJEČICA

Vesna Agnić K.
kćerica g. Ivana i Nedeljke Agnić.

- PEDRO DRAGIČEVIĆ Y CIA. -

ANTOFAGASTA

CASILLA No. 105

TELÉFONO No. 70

CALLE BAQUEDANO ESQ. WASHINGTON

Importación directa de:

Abarrotes en general
Frutos del País,
Vinos, Licores
Artículos de Tienda y Paquetería.

VENTAS AL POR MAYOR

- CIA. INGLESA DE SEGUROS -

"North British & Mercantile"

FUNDADA EL AÑO 1809
Fondos acumulados \$ 45.000.000

Agentes en Antofagasta:

- PEDRO DRAGIČEVIĆ Y CIA. -

Dr. med. Juan Herrera Z.

Estudios en Europa
Enfermedades de Niños

Teléfono 559
Baquedano 444

ODLUKA MINISTARSTVA TRGOVINE O SANIRANJU

"Prve Hrvatske
Stedionice"

Na osnovu Uredbe o zaštiti novčanih zavoda donijeta je odluka o Prvoj Hrvatskoj Stedionici u Zagrebu. Od tri mogućnosti koje su predviđene u Uredbi o zaštiti novčanih zavoda i njihovih vjerovnika Prva Hrvatska Stedionica posuđila se odlaganjem plaćanja. Ministarstvo Trgovine i Industrije u saglasnosti sa Ministarskim Savjetom odobrilo je sada Prvoj Hrvatskoj Stedionici odlaganje plaćanja za šest godina starih obaveza banke, nastalih prije 23 aprila 1932. godine, s time da se kamatnjak za te stare tražbine povećava od 3. marta 1934. godine enisi za bruto 2% godišnje. Zatim je odobreno sprovođenje valorizacije bančnih nepokretnosti koje su stručno procijenjene na dinara 249.659.785.50. Time se dobiva višak od 85.533.445.50 dinara. Od toga viška upotrebljen je jedan dio za otpise, dok je razlika od dinara 25.905.461.66 unesena u prečeni bilans kao potrošan fond za pokriće štete prilikom realizacije aktive. Isto tako odobreno je povisjenje dioničke glavnice za 50,010.000 dinara izdavanjem 4% prioritarnih dionica. Ovo povisjenje vrijesti će se dobvoljnom suskripcijom.

BUGARSKI "MIR" O JU- GOSLOVENSKOJ OPOZI- CICI

Sofija: juna o. g. — Svi listovi donose opširne izvještaje o otvorenu Jug. Narodne Skupštine. Dnevnik "Mir" objelodanjuje članak bug. opunomoćnog ministra u Pragu g. Borisa Nazova pod naslovom "Nova Skupština", u kome na ovaj način komentariše otustvo opozicije:

"Opozicija predvođena od Dra. M. Čeka zvala je unapre-

jom na račun starih potraživanja. Naime iseljenički se uloici ne će dirati niti pretvarati u dionice. Tim će dionička glavnica biti povišena sa 75.000.000 na 124.000.000 dinara. Najzad, zavodu su odobrene i finansijke olakšice iz člana 13 i 14 u vezi sa članom 68 Uredbe.

Sve je ovo odobreno na osnovu uređenog bilansa, pošto je utvrdjena aktivnost zavoda. Zato nije bilo potrebno da bančni povjerioci doprinosu ma kakve žrtve za sanaciju zavoda. Odobreno odgadjanje plaćanja nema nikakve veze sa računom tako zvanih novih potraživanja, koja su n stali poslije 23 aprila 1932. godine, i koja stoje uvijek na raspoložnju povjeriocima.

(N. I.)

red, da će pri današnjem izbornom zakonu njeno predstavnostvo u Skupštini biti ograničeno, i pri svemu tom ta opozicija je uzela učesća na izborima. Ne možemo da vjerujemo da se nadala dobiti većinu. Kada je opozicija jednom prihvatila pravila igre: red je da ona tu igru produži do kraja, u toliko prije, što sjetnost g. Jelića znači odlučan korak k stvaranju redovnog stanja u državi". U članku se dalje veli: "Riječ je o tuđem unutrašnjem političkom životu o kome čovjek može da se teško izjasi. Sumnjamo međutim, da jedna taktika otustvovala je od Skupštine može da bude korisna, čak i s gledišta opozicije. Opozicija, iako malobrojna, može da vrši spasonosn uticaj na državne poslove, ako učestvuje u parlamentu. Tada je njena kritika odgovorna i teška. Iavan parlamenta nema nikakve smetnje za zapošljanje i preueličavanja". Članak završava riječima: "U svakom slučaju postupak opozicije ne čini se ni opravdanim ni političkim. Znači bježanje od dužnosti."

STANOVNIŠTVO EVROPE ZA 15 GODINA

Učeenaji, strožujaci po pitanju svijetske statistike pučanstva, na osnovu dosadanjeg porasta stanovništva u Evropi zaključuju, da ako taj porast bude slijedio, bi u g. 1950 broj pučanstva ranih država u Evropi ovako stajao: Španija 27 miliona, Italija 52, Francuska 43, Engleska 55, Njemačka 78, Poljska 41, Rusija 250. Rumunija oko 23, koju bi u toj godini pretekla Jugoslavija i brojila 23 miliona, te procental porasta bio najveći u Jugoslaviji. Iavan Evrope porast bi bio: Sjedinjene Države Amerike 152, Brazilija 55, Japan 81 i Argentina preko 16.

"JUGOSLAVIJA JE DANAS
POZITIVNO DELO JUGOS-
LOVENSKE NACIJE!"

ALEKSANDAR I.

M A D E R A S

MEJORES PRECIOS DE PLAZA
PINO OREGON

Lingue, Rauf, Laurel, Alamo, Pataguas, Olivillo, Roble, Petlin, Chiloé, Maule, Lumillas, Lomas. En todas dimensiones y largos, en bruto y elaboradas. MADERAS DE PRIMERA CALIDAD.

CICARELLI HERMANOS

Suc. de la Soc. Buques y Maderas, Casilla No. 8 — Teléfono No. 129 — Antofagasta

- RESTOVIĆ Y BAKOVIĆ LTDA. - ANTOFAGASTA Y COPIAPO

Agentes de las Clases de Seguros:

La Transandina - La Albingia

La Aachen y Munich

La Allied Assurance Co. Ltda.

La Aconcagua - La Cordillera

L. Colonial - La Universal

Las cuales cubren cualquier clase y monto de seguros contra incendio, riesgos marítimos, accidentes de trabajo, accidentes personales, Garantías, etc. — en todas las Raras.

-- AGENTES DE VAPORES --

Vinos y Licores

Casilla 795 - Teléfono 119 - Dirección Telefónica:

-- "Prosvjeta" --

CASANEGRA, VLAHOVIĆ Y CIA. LTD.

IMPORTACION EXPORTACION

ABARROTES EN GENERAL

DIREC. TELEG.: "GUMER"

:: ANTOFAGASTA ::

Baquadano 376 - Casilla 650 - Teléfono 197

:: VALPARAISO ::

Av. Errázuriz 1220 - Casilla 650 - Teléfono 4910

NEOPHODNA POTREBA

"Jugoslovenske Skole"
u CHACO-Argentina

U jednoj od najvećih naših žakeničkih naselobina postoji u CUCHILLA, više od sedam godina jugoslovenska škola, koju su g. 1928 sagradili naši tamošnji iseljenici udruženi u društvo "DURMITOR", sa troškom od oko 40.000.- pesosa. To je ujedno jedna lijepa i velika zgrada, koju danas posjeti oko 300 djece, najvećim dijelom naše. Ali ta našu djecu, nažalost, uče argentinški učitelji. Naša ta dječica, prije ulaza u školu poznaju samo naš jezik, a nakon svršetne škole ga u većini zaborave, a što je i opravdano. Svake godine je sve više naše djece, budući u Čaku imade naših obitelji, sa sedmero, osmero pa i desetero dječice, te će da

Jugoslovene, koji bi vršili značajnu nacionalnu misiju u tom kraju.

U domovini imade priličan broj učitelja bez mjesta. Kad bi Ministarstvo Prosvjete, spor zumno sa Ministarstvom Socijalne Politike odaslalo u Čako jednog našeg učitelja, sa onom platom koju isti imade u domovini, naša naselobina u Cuchilla bi vrlo rado sa svojs strane doprinijela izvrsnom svotu mjesečno eda obzbedjeti učitelju pristojan život.

Naši u Čaku već godinama rade i traže to, eda njihova djece nam se ne odnarode. Na pozvanim državnim faktorima je da učine potrebno, tim prije, dok naši čakeri su spremni da olakše život učitelja u njihovoj sredini na sreću i njihove sjece, olitelji i naše otadžbine. **Jer narod bez škole, narod je bez budućnosti!**

Kako danas predstavlja pra

"JUGOSLOVENSKA ŠKOLA"
u Cuchilla—Argentina.

polaze školu u kojoj moraju da zaborave naš materinjski jezik. Dosta je to bolna činjenica.

Djeca u naselobini Cuchilla polaze obavezno školu prije podne. Dok poslije podne bi ih mogao da obučava naš učitelj kada bi ga bilo. Samo u tom mjestu imade sposobne za školu oko 150 naše djece. Užit lj Jugosloven bio bi zapreka od aro živjanja naše djece, obučavaj č ih na našem jeziku, naš slatki jezik, junačku historiju, geografiju, ljepote naše zemlje, vrline i osećinama naše rase i id. Užitelj bi u njima probudio za os i ljubav spram naše otadžbine, i od nji stvar lo

vu malu Jugoslaviju u centru Južne Amerike. Pa tu našu "malu i mladu Jugoslaviju" trebamo nesamo održati, nego i sačuvati.

("Pravda.")

(Uvjereni smo, da će Ministarstvo Socijalne Politike, koje svuda gdje može čini i učinilo je mnogo za naše iseljeničtvo, i ovde pokazati istinsku i čestitku skrb u cilju velike i svete nacionalne misije po našim naselobinama, što mi preporučamo.

(Uredništvo.)

Ante Dukić:**NA BRIJEGU**

Bože,
ja ću Tebi sagraditi na brijegu kapelicu,
jednu lijepu lijepu kapelicu.
Ali samo za Tebe i za me.

Tamo ću poći često
i poći ću svagda sam.
Da se sami na miru porazgovorimo
i jedan drugomu srce otvorimo,
i da odlučimo što ćemo dalje.

I znaj,
ja neću nikoga pustiti unutra,
da nam muti glavu
ili da sluša naše razgovore.
Jer to će biti kapelica
samo za Te i za me.

Vidjet ćeš Bože,
kako ću ti u lijepu
sagraditi kapelicu na brijegu.

Sva će ona biti bijela,
iznutra i izvana.

U sredini njenoj će biti
jedan veliki kamen:
Tvoj sveti Stol.

i na njem uklesana
Tvoja Rijč.

I ništa drugo neće biti
u lijepoj i bijeloj,
kapelici našoj.

U njoj ćemo biti samo mi — ja
i Ti.

A s nama Tvoj Zakon,
što ga žvrsto sazda
u me i u Svoj kamen,
za sada i vazda
i sve vijekje — amen.

**SVE JAČE GRUPISANJE
NACIONALNIH SMAGA**

Prema vijestima iz Sjevero-Američkih Sjedinjenih Država, naše kolonije su svjjesne toga, da je narodno dobro samo pod jugoslovenskim barjaktom. Mnoge naše organizacije provelu su reorganizaciju i cijeli svoj program postavile na bazu čistog i bezkompromisnog jugoslovenstva, koje ne pozna ni Srbia, ni Hrvata, već samo Jugoslovene.

Sada se čine velike pripreme kod Jugoslovenske Centralne Organizacije za njenu reorganizaciju.

Ova ustanova biće vrhovno tijelo svih naših institucija u ogromnom centru naše sjevero-američke emigracije. Početkom juna mjeseca o. g. održana je velika narodna skupština, na kojoj je izvršena potrebna reorganizacija i izabrana vrhovna uprava.

Medju našim kolonijama pokazuje se sve jače interesovanje za društveni život i napredak naših organizacija, pa se vjeruje da neće proći dugo, da će naš sav elemenat u Sjedinjenim Državama biti udružen u nerazdjeljivu nacionalnu falangu za čast i ponos našeg imena i za dobro Jugoslovena u dalekom i tudjem svijetu.

("Pravda.")

I seljenici! Vašim doprinosom pomoći ćete i oživiti djelo visoke nacionalne vrednosti, svetskog glasa i prestiža!

Braćo Jugosloveni

Pohadjaju li vaša djeca našu JUGOSLOVENSKU ŠKOLU? Dobro promislite, što ovo znači, za odgoj vaše djece. - Odgajajte vašu djecu u našem duhu, jer to je naša narodna sreća i naša budućnost.

Jesi li brat! član JUGOSLOVENSKOG POMOĆNOG DRUŠTVA I JUGOSLOVENSKOG SOKOLA?

Ako nijesi učlani se čim prije, jer je to tvoja patriotska dužnost! Jugoslovenstvo se gradi i učvršćuje djelima i činom, a ne praznim riječima.

A pomažeš li svojim, ma i malim, doprinosom ODBOR JUGOSLOVENSKIH GOSPODJA, koje se skrbe za tvoju bezposlenu Jugoslovensku braću, njihovu djecu i siročad? Nemoj, da tvoja pomoć izostane, suze bijednih i nevoljnih su preteške, i drži se one naše narodne poslovice:

"POMOZI, DA TI POMOGNEM!"

"Jugoslovenski iseljenici diljem sveta, udružujte se, u solidne i jake naše narodne organizacije!"

--- ALMAGEN BULJEVIĆ ---
DE ANDRÉS BULJEVIĆ

J. S. Ossa esq. Baquedano.-
Teléfono 667.- Casilla 185

ANTOFAGASTA

Gran surtido de abarrotes
Fierro enlozado, loza y
Cristalería a precios bajos

VENTAS POR MAYOR Y MENOR

Veliko Jugoslovensko Slavije u Ensenada-Argentina

(Primismo i vrlo rado objelodanjemo u našem listu, prikaz za velike narodne jugoslovenske proslave, zavjetne narodne i državne misli, u Puerto La Plata—Ensenada-Argentina, kao svijetli primjer svim ostalim našim naseobinama. Čestitamo patriotskom društvu «Kosovo» u Ensenadi, da kao dosada i odsada uvijek diže visoko i ponosno naše jugoslovenske ime u stranom svijetu.—Uredništvo.)

Kr. Poslanstva iz Buenos Airesa i umolio ga da izvoli uručiti pozdrave naseobine iz Ensenade g. Dr. Mišetiću. Tadi uzimlje riječ g. Kazazić koji ukraćko a biranim i laskavim riječima je pohvalio rad društva «Kosovo», te slogu i patriotsko-sjaj naših iseljenika u

Puerto La Plata i okolici i u isto vreme se zahvalio društvu na tako lijepoj pažnji i da će biti pravim tumačem misli i osjećaja ove patriotske naseobine pri Kr. Poslanstvu. Zatim su govorili razni govornici koji su u svojim lijepim govorima iznijeli historijski značaj Vidovda-

na i Kosova, kao što i rad društva, te podrčavali slogu, bratstvo i jugoslovenstvo, kao amant naše slobode i jedinstva. Svi govori, bijahu toplo i srdačno pozdravljeni.

Krasno je bilo vidjeti, divno i ukusno uređenu društvenu dvoranu, iskičenu našim, i argentinским zastavama, a što je najviše upadalo u oči to su prekrasne slike svih Vladara iz naše narodne Karadjordjeve Dinastije, uz najnoviju sliku našeg mladog Vladara Njeg. Vel. Kralja Petra II.

Podvući je i istaći zamjeran i hvalevrijedan nacionalni rad i misiju, koju vodi i čini u tudjem svijetu jedno ovako dobro organizovano i patriotsko narodno udruženje, kao što je društvo «Kosovo» u Puerto La Plata, na diku i ponos naše otadžbine.

Dopisnik

«Ovoj» lijepoj i značajnoj nacionalnoj slavi «Vidovdanske» sudjelovao je vodstvo i članovi društva «Kosovo» kao što i brojni prijatelji. Kako sledi.

A. Kazazić, iselj. izasl. u zastanstvu Kr. Poslanstva.
Petar Kebelić i obitelj.
Vaso Živić i obitelj.
Simo i Niko Ivanković.
Brća Elerić.
Braća Naumović.
Ivan Bosnić i obitelj.
Anton Antičević i obitelj.
Martin Pačkov i obitelj.
Emilio Jovanović.
Luka Kapetanović.
Vasilio Petrović.
Vladimir Stanković.
Dragiša Biljarac.
Dominza ud. Mandinić.
Gjuro Hofman.
Sava Popović.
Ivan Staljević.
Mirko Bačanović.
Vukašin Gjordjević.
Stanko Stojanović.
Petar Mijović.
Aleksandar Kostić.
Vicko i Bogdan Baričević.
Petar Kuraca.
Ismed Vidjen i obitelj.
Jubo Ivuša.
Smo Batrčević.
Zvonimir Petrović.
Zamil Spasov.
Boško Martinović.
Franjo Priznih.
Gjuro Banović.
Josip Ferenčić.
Petar Saperović.
Antun Noje.
Antun Mileta.
Milorad Todorović.
Aleksandar Velčković.
Bogoljub Lilić.
Franco Zakočić.
Vice Jakolica i obitelj.
Mario Kljunač.
Bagoje Milinić.
Petar Mić.
Ivan Farić.
Nebojša Lasković.
Stevan Pjevac.
Miće Orlović.
Jakov Glaveta.
Ivan Damerik.
Veja Jekov.
Gjuro Gjordjević.
Marko Banić.
Slavko Galetin.
Gjuro Radović.
Jovan Vitas i td.

Proslava Vidovdana
u Puerto La Plata—Ensenada—Argentina
pogled na intimu bratsku večeru.

Proslava Vidovdana
u Puerto La Plata—Ensenada—Argentina
pogled na intimu bratsku večeru.

LA ESPAÑOLA

CALLE PRAT ESQ. LATORRE

Sombreros "BORSALINOS" legítimos.—Agentes exclusivos del calzado "GIANIE" para caballeros Sección Sastrería, atendida por el conocido Cortador Sastré señor A. ROVIRA

TRAJES SOBRE MEDIOA DESDE \$ 360 a \$ 800

Para señoras: Medias de seda finas. Calzado "ORISA" de plantilla todo hecho a mano siempre los más recientes y elegantes modelos.

Para jóvenes: Niños y bebes: Gran variedad de calzado muy fino y en los más nuevos estilos.

Cualidad y distinción son las cualidades de los artículos que vende LA ESPAÑOLA

IVAN V. CVITANIĆ

generalni knjigovodja.
Vodi knjigovodstvo uopće, a posebno za malotrgovce, kojima se toplu preporuča.
Rad garantiran i u skladu državnih zakona.
Cijene vrlo umjerene.
URED SE NALAZI:
Condell 745.

Moderno Uredjena

ZUBARSKA KLINIKA

Dr. Anton Marinov J.
ZUBAR-KIRURG
Calle Condell 847

KRASOTE NAŠEG ČARNOG JADRANA I NAŠ NOVI POSLANIK U BUENOS AIRESU

Ne bi smjelo biti Jugoslovena, koji ne poznaje krasote našeg plavog Jadrana.

Kao što se Francuzi, Španjolci i Italijani ponose svojim rivjerama, i mi Jugosloveni ponosimo se s našim uvajim i plavinom Jadranom, sa svim što ondje imademo, od najvećeg do najmanjeg. Ne samo sa ljetovalištima, koja imadu prvorazredne hotelle i sav uređen konfor, nego i sa orim sitnim i malemim mjestancima, koja se kupaju u prirodnim ljepotama, kao pravo biserje. Ona su najljepša izletišta, što ih samo mogu zaletiti velika modernu uređena ljetovališta i kupališta.

I baš te prirodne ljepote sa umjetničkim i historijskim gradjevinama i spomenicima najviše privlače strance na naš uvajm Jadrán. Sistematskim radom i organizacijom svih povodnih posljednih godina učinjeno je kod nas neobično mnogo za razvoj turizma. Ne govorimo samo o daljnjim i daljim potrebama, jer tih je uvijek uvada. Uzmimo stvarno: Pred desetak godina pčeli smo sa radom iz ništa i danas vidimo, da se naš turizam i turistička industrija razvija postepero o iz godine u godinu, čas bržim, čas laganijim tempom, ali stalno kroči napred. Postepeni napredak je konstantan zahva-

ljujući i nastojanju vlade i nastojanju barskih uprava, a naročito privatnoj inicijativi i žilavom radu parobrodarskih društava i kupaliških povjerništava, te ugostiteljskih udruženja i a ostalih ustanova, koje rade na jačanju turizma. Možemo reći da se tek sada ispoljava ona puna i prava zadaća naročito banskih uprava, koje su voljne i kako vidimo sistematski razgrađuju turističku organizaciju udovljavajući najhitnijim potrebama.

Stranci to vide i cijene svako naše nastojanje, koje teži da im boravak na našoj rivjeri bude što udobniji. Oni su lanjske godine posjećivali naš Jadrán kao nikad dosada, i odstrane li se samo u punom opsegu poteškeće sa valutama, taj će premet ove godine biti još i veći. U mnogo jačoj mjeri treba da obrate pažnju našem moru i svi naši putariji krajevi, i iseljeništvu o da ga što bolje upoznađu, da ga što više posjećuju, jer mora i sunce nikad nije nikomu dosta. More i sunce su izvor sreće i zdravlja!

Prirodne ljepote našeg uvavog i Čarnog Jadrana s kojima se toliko ponosimo i koje tolik privlače bezbrojne strance,

Prema zadnjim vijestima je Kraljevskim Ukazom Kraljevsko Namjesništvo postavilo za Opunomoćenog Ministra Kraljevine Jugoslavije u Buenos Airesu g. Dr. Vladimira Martinca, dosadašnjeg šefa političkog odjeljenja Minist. Spolnih Poslava u Beogradu.

G. dr. V. Martinac je već više godina u diplomatskoj službi pri ministarstvu spolnih poslva u koju je stupio odmah iza oslobodjenja. Ranije je bio šef odjeljenja istog ministarstva za Južnu Ameriku, a na kojem je položaju upoznao prilike i potrebe našeg iseljeništvá, pa kao takav dolazi k nama kao naš dobar znanac i poznavalac naših potreba. Za vrijeme mirovnih konferencija u Parizu je bio dodjeljen

treba da svako od nas upozna. Zato ćemo upređo doroziti život, kretanje i napredak turizma na našem Jadraru, uz najvažnije turističke vijesti i prikazom razvoja naših lijepih ljetovališta.

našoj delegaciji, kao ekspert. Gosp. Dr. V. Martinac je poznat i slovi, kao dobar, spreman i korektan državni činovnik, pa je kao takav dostao brzo prokrio sebi put do visokog položaja u državnoj službi i imenovan Poslanikom naše otadžbine u Buenos Airesu.

Imenovanje g. Martinca našim poslanikom u Buenos nos Airesu je učinilo dobar utisak i primljeno sa oduševljenjem u našim naseobinama posebno u Chile, kamoo jugoslovenska misao je bila i ostala uvijek čvrsta i neoboriva nositeljica svega ra da na našem narodnom polju u Južnoj Americi.

Kao takovi ćemo da primimo i pozdravimo našeg novog Poslanika g. Dr. V. Martinca pri njegovom imenovanju i nastupanju dužnosti, a naša iskrena i patriotska saradnja mu neće nikad uzmanjkati, eda njegova misija, a naše potrebe dodju do što jačeg i korisnijeg izražaja na korist naše otadžbine i iseljeništvá.

Naša topla čestitka i dobro nam došao!
"ČUVAJMO JUGOSLAVIJU".

Viña LONTUE

DE F. J. CORREA ERRAZURIZ

DE MAYOR PRODUCCION DE VINOS EN CHILE

Nuestros vinos de superior e inva i b'e tipo y calidad seguirán distribuyéndose en esta plaza como en todo el País, por firmas distribuidoras de absoluta seriedad.

"DALMATINSKI OPOL": Este u vo e importan e producto de nuestra Viña saldrá muy pronto y especialmente para el mercado de la Colonia Yug slava cuyo tipo y calidad superara las expectativas más exigentes de nuestra distinguida clientela.

NUESTRO VINO EMBOTELLADOS: Finos y Corrientes de insuperable calidad y de tipos y precios más equitativos, lo distribuímos en esta plaza en exclusivas Agentes para esta importante sección de nuestros productos, S. Aores "REST V.Č & BAKOVIĆ LTOA.", Calle Prat No. 676 -- Teléfono 119.

PIDAN NUESTROS VINOS AJEREZADOS Y ASOLEADOS

VINA LONTUE -- DE F. J. CORREA ERRAZURIZ

DRUŠTVENE VIJESTI

Tužna vijest:

Dne, 2. lipnja o. g. je krenuo iz svog rodnog mjesta Draževice po poslu za Nereziće Mate Ilijić na svom konju. Na putu konj se poplašio i povukao za sobom cijelu oru-

gdje čiji se sve potrebe nje-re da ga se spasi, ali je bilo nemoguće, jer je par dana iza toga umro i bio pokopan u splitskom groblju.

Za sobom ostavlja šestoro djece: Nikolu, Pavicu, Cvijetu, Franu, Kuzmu i Petra, braću Jerka i Luku, ovaj začni u A. to-gasti, i dva sina u Bo-liviji; koji za njim plaču i na-riču kao poglaviti obitelji.

Mi im izrazujemo naše is-kreno sau-ćeće na tako teš-kom i bolnom gubitku.

Bolnici:

U mjesnoj bolnici bijahu ope-rirane naše sunarodnici: gđa. Ljilja Jutrović de Palmalora i gica Lidija Derić Collao. Njihovo stanje je dobro i na-laze se na putu svog skorog oporavka, što im mi želimo.

Nešto bolan se nalazi g. Jakov Zlatar, želeći mu što skori-ji i bolji op-ravak.

Tako isto bi podvrgnuta teš-koj porodajnoj operaciji gđa. Azalea Montan Zu-deniro. Operacija je sretno us-pjela, te li se spasila majka i dječeta. P-opolno čestitamo.

Vjenčanje:

Dne, 6. jula se vjenčao g. Petar Sabioncello F. sa gospo-

dicom: A. Elena Habanales Carvajal. Naša srdačna česti-ka.

Putnici:

1. jula je otputovao za Co-quimbo g. Niko i endić i gos-po-ja, iza kraćeg boravka u ovom gradu.

3. jula sa of. María Elena stigla gđa. Anita Bralić sa svojim sinčićem Nin slavom, koji ponešto bolan, želeći cje-tetu što skoriji i bolji opora-vak.

U ovom gradu se nalazi g. Andrija Razmatović u svrhu izvrš-iti nekak dostava važnih kon-str-ktivnih radova u ovaj pokrajini.

8. jula je otputovao za Val-paraiso, i od tuda za Con-ep-ción g. Ivan Vodrica.

9. jula je stigao iz Valpara-isa i Santiaga naš uzele ni sa narodnj-ak, aliterški industrij-ala, g. Josip Vušković, a koji se preselio ra svoju sal-itrersku tvornicu «La Valpara-iso».

ra sa naš omladinac g. Vlado Vlahović P.

21. jula o. g. bi kršteno prvorođenočte gđe. Milene i Petra Vrsalović, mala njihova kćerica, koja dobila na kršten-ju ime Vinka J. sefina. Kumo-vaše g. Dinko Vlahović P. i gđa. Vinka P. Buljević. Toplo česti-tamo.

Sa of. «La Valparaiso» sti-gao je u ovaj grad g. Jakov Stančić Rokotov, pošto ga zamjenio u dužnosti upravnik iste g. Josip Vušković.

IZ ALBUMA NAŠIH LJEPOTICA

gica. Elena Petricio O.

pedara na tako grezan način, da ga je svega izmrcvario te ga nadošje prolaznici u zad-njim časovima života. Odmah je bio prenesen u mjesto, i od tamo u bolnicu u Splitu,

IZ ALBUMA NAŠIH LJEPOTICA

gica. Vinka Cvitanic H.

Vijesti iz Santiaga

Od našeg d-pasnika prim no i rado uvrštavamo sledeće vi-jesti iz Santiaga:

Parodija:

Ugledna gospodja Katica Ilijić Fabijanović je obdarila svog supruga sa zdravim mu-škim čedom. Toplo čestitamo.

Slijedi na 13 str.

CASA ARTAL

PREFERIDA POR EL MUNDO ELEGANTE

PRAT 527

LA QUE MEJOR PROVEE
EN ANTOFAGASTA
DE

ARTICULOS FINOS Y DE
ALTA NOVEDAD PARA
CABA LEROS Y
SEÑORAS.

PRECIOS BAJOS

JACINTO TOMIČIĆ R.

Casilla 784 - Teléfono 571 - Baquedano 152

ANTOFAGASTA

AGENCIA DE LA CIA. DE SEGUROS «LA AMERICA»

Representaciones, Comisiones
y Consignaciones

:- VINOS :-

BEBIDAS LAUTARO
FRUTOS DEL PAIS

Isto dana za Arica otpu-
vala gica Franka Jutrović.

D putovao je u ovaj grad
videni naš suna o'njak g.
Kuzma P. Lukšić po tri-ovač
kom poslu.

Tako isto je amo stigao i g.
Tona Jutrović.

Sa «Elena de Petricio» na
kon kraćeg boravka u ovom
gradu je otputovao za Valpa-

PANADERIA Y PASTELERIA

"CENTRAL"

CALLE M. A. MATTA 757 - TELEFONO 878

Ofrece artículos de elaboración esmerada y de primera calidad. - Pan especial - Panes para Sandwiches. - Pan Candeal, Integral y enteno.

PASTELES FINOS -- CREMAS
TORTAS Y POSTRES

Domingos y Festivos empanadas especiales
de ave y corriente.

Galletas para Minas y Biques

Se atiende cualquier pedido para ciudad ó pampa

Iz uredništva Naši povjerenici:

Imenovanje našim povjerenicima dosada prihvatite sledeći naši suradnjači:

Andro Gjuratović-Miše Huasco-Valleñar.
Juan V. Despósito, konsul Montevideo.

Andrija Ljubetić Potrerillos.
Ivo Soljančić Potosi-Bolivia.
Luka Biskupović Coquimbo.
Nikola Kojić-Ivan Vučina Tocopilla.

kojima toplo zahvaljujemo sa bratskom odazivu i spremi da zajedno s nama saraduju na dobro iseljeništvu i domovine, — a što da služi ostalima na ugled i putokaz.

Posvetni broj:

Ovaj broj posvećujemo bratstvu i jedinstvu Jugoslovena i Bugara, ka izgradnji jednog jedinstvenog južnoslovenskog narade i države.

Idući broj ćemo posvetiti rodjendan našeg mladog Kralja Petru II. i 18. de Septembra, danu Slobode Čileanskog Naroda, — pa preporučamo saradnicima i našim naseobinama, da nam navrijeme šalju dopise i materijal za taj broj, — a iziđi će iz štampa 15. septembra o. g.

U fond lista:

G. Andrija Ljubetić u rukopisa Potrerillos nam je poslao u fond lista iznos od \$ 50.-, na kojem daru smo toplo zahvalni, kao da to služi ostalima za dobar primjer, kako se pomažu djela i rad visoke nacionalne vrijednosti.

Preporuka rodoljubima:

Naš list livi i izdržava se samo i isključivo sa dobrovol-

jnim oglasivanjima i doprinosima sa strane naših rodoljubnih sunarodnjaka, a i stranih firma.

Napor i žrtve oko izdržavanja jednog lista su velike, i uza sve to ga šaljemo u sve naše naseobine besplatno.

Nadamo se stoga i preporučamo se svim našim sunarodnjacima da nas pomognu u našem velikom i samopregornom nacionalnom radu, ka do-

nim i zaslužnim oglasivačima, fiktivnim izdržavateljima našeg lista, u nadji, da će nas kao dosada i u buduće pomoći i time omogućiti opstanak lista, da tako zajednički radimo na korist našeg naroda, države i iseljenitva.

U isto doba izrazujemo is-

IZ ALBUMA NAŠIH MLADENACA

Mladenci Consuelo Milić i Pavle Tomičić R.
vjeračani 8. juna o. g. u Antofagasti.

bru iseljenitva i domovine, čim čete biti nesamo dionici, već istinski nosioci te ideje.

Naša zahvala:

Ovim se toplo zahvaljujemo iza četveromesečnog izlaženja našeg lista svima našim vrijed-

krenu našu zahvalnost i svim našim dosadani saradnicima, koji nas počastiliše sa svojim radovima, preporučajući im, da se i u buduće jave, i rado emo uvrstiti njihove radove.

nastavak sa str. 12

Bolnici:

U bolnici San Borja je preminula gospođa G. Petra Zuvit, koji je dugo godina boravio u Antofagasti, baveći se hoteljerskim radom. Naše sa užetke.

Iz bolnice San Borja je iziđao g. Nikola Sazunić potpuno oporavljen, iza kraće bolesti.

Dobar posao:

g. Luka Rakela je kupio vrlo akreditovan "Bar Zinano" Av. Delicias 1171 na jednom od najljepših predjela u ovom gradu. U Baru je uposleno 25 osoba, razne struke.

Nevrijeme:

Polovinom jula je pala dosta jaka kiša, te vladala velika studen, a po okolinim brdima pao veliki snijeg.

ALMACEN "EL PENECA"
DE
ESTEBAN SKOKNIĆ K
G. Velázquez 196
Teléfono 836 R.
Antofagasta
PROVISIONES PARA FAMILIAS

"NAŠE JEDINSTVO I PRESTIŽ
U SVETU, JESU I BIĆE VE-
KOM NAŠA NACIONALNA
SNAGA!"

Reformaciones de Joyas atinguas #estilo moderno
Joyeria y Relojeria "LONDRES"
J. GLASINOVIĆ Y CIA.
Talleres especiales para grabados y composturas de Relojes
Se compra oro, platino, plata y toda clase de piedras finas
M. A. Matta 585 - Teléfono o 290 - Casilla 562
ANTOFAGASTA

PREPROMOAMO DA POSJETITE VRLO UVAŽENU LJEKARNU
BOTICA SLAVA
g. Adolfa Macker
ulica Prat 525
posjeduje pod izbor drogerijskih artikla uz vrlo umjerene cijene. Naročita pažnja se posvećuje pripremanju recepta

FABRICA de bebidas ga-
seosas y jarabes

de GRANIĆ, RAZMILIĆ y Cia.

OFRECEN SUS ACREDITADOS
PRODUCTOS CALIDAD SUPERIOR (Marca registrada)

"Lautaro" Ginger Ale

PREMIER SEC. Y EXTRA DRY

Dirección Telefónica GINGERALE

Oficina José Santos S.A.

Antofagasta - Chile

INTERNACIONALNE VIJESTI

MALA ANTANTA

U zadnje doba se živo raspravljalo pitanje povratka Habsburgovaca u Austriju, a time i na preselje. Ovo pitanje je na čistoj i odlučnoj bazi u redovima Male Antante, koja je spremna da bude i potrebe najnegriješni istupi. Iza ovog stoji Rim i Vatikan koji forsiraju povratka Habsburgovaca. Uz onaj abisiniski, ovaj je drugi adut Duca u zapletanju Evrope i naroda u novi rat. Obzorje je vrlo mutno i izgleda da crne strasti žele samo kaos kakvo bi moglo u mutnom lovit, ali oštrica se često i okrene. Koncem jula oglas se imala održati u Beogradu konferencija država Male Antante u svrhu potpisivanja česko-ruskog pakta i što uže saradnje sa Rusijom.

RUSIJA

Biče sagradjeno 16 novih aviona, kao što je bio Maksim Gorki, koji će biti prvotlasi na čitavom svijetu. U narodu je sačupljena svota od 68.000.000 rubalja za ovu svrhu. Moskva će biti preuredjena i izgradjena na način te će

biti najmoderni, im gradom na čitavom svijetu za par godina. Sadašnji teritorij od 27.500 hektara, što ga zaprema će biti povećan na 60.000, na kojem će moći živjeti više od pola tuceta miliona naroda, prema današnjih 3.700.000 duša. Plan predviđa sve najmodernije vrstič radnja, ugada, perionije, štama, aleja, parkova i td.

Socijet će kupiti u Sjeveroameričkim Državama mašineriju i strojeva u vrijednosti od 30 miliona dolara.

Umedu Belgije i Rusije će nastati bitu uspostavljeni diplomatskim odnosima, o čemu se vode različiti pregovori.

Sovijska produkcija zlata svakog mjeseca i nosi ništa manje već 15.000 kilograma, prema prognoziš em 11.000.

Iza posjete Dr. E. Beneša Rusiji i če-ruskog pakta Rusija se postavlja na čelo s ih slo eskih država, kao njihova štitnica i najbolja garantija ispred nasilja fašista.

Iza jednomjesečnog prometa moskovske podzemne željeznice je prevezeno bez ikoje nesreće 6 i po miliona putni a što znači dnevno 150 hiljada.

Rusija je naručila u inostranstvu 50 no ih trgovačkih brodova, koji će imati nosi-ost od 300.000 tona.

Do ostale države čine se moguće pripreme za rat Rusija sklapa na s e strane mirno ne ugo ore.

LIGA NARODA

Izgleda da ona ne sto i baš sasna dobro. Italija neće ni da ču e za Liginu inter enciju u Abisini i, i da će to Musolini u čini se izcrpiti s u strepi ost i isterati ga iz n e. Nor ečlia misli istupiti iz Lige.

Dodje li do sloma Lige, bio bi to ujedno i E rope, i nastao bi tada pra i kaos, a i rat sasna siguran.

ČEHOSLOVAČKA

Novi česki kabinet je sastavio GJan Malypetar i sastoji se od 16 ministara, od kojih su samo 4 no a.Nasistička stranja nije u niemu zastupana. Dr. Eduard Beneš razgovara i naglasuje slogu sa Sovjetskom Rusijom. Još je reko, da izmedu Čehoslovačke i Sovjetske Unije vlada naj eča sloga, koja će vladati i u buduću.

POLJSKA

Prema odredbama novog ustava je raspušten parlament i president J. Močiński će u roku od mjesec dana odrediti tačan dan i bora, po svoj prilici u septembru o.g.

Socijalisti su priredili demonstraciju i štrajki prot novih reformi i izbornih osnova, kojima se u ida jednako pravo glasa.

BUGARSKA

Iz pou danih izvora se saznanje, da je u vladi premijera Al.Toševa došlo do tri e, jer je ministar finacija Mar o Riakov dao ostav u. Pristaše predsjedni a oficirske lige pu ovnika Veltečeva bi ahu hapšeni, a o e sone pronad e Velteč a biće iza nan i države. Izgleda da stan e je u emli dosta napeito i to baš proti samog cara Borisa, ko e a h e da odstranica sa vlasti i račun a se, da do konca odine će se to zbiti.

2. jula g. je održan u Sofiji Veliki Svevol esni Sokolski slet, na ko em uzeće učeka s i Slovenski narodi. I ju osvojije je sud eovalo 6000 hiljada Jugosloven ih Sokolova.

ITALIJA-ABISINIJA

Ovaj spor još nije riješen. U adnje doba se oio n e a okreće sva evropska diplomacija i polit i a i čini se da će svi napori ostati be ikoje rezultata, i mir ostati ne aktičen. Itali a je prebacila u Afriku ogromu vo s u, ali i Abisi-

nija ne spava, pa je nien car pozvao narod na borbu do zadnje kapi krvi, te će i on sad dati svoj život za domovinu. Ovaj njegov govor je zaprepastio Duca.

NJEMAČKA

Došlo je do sudara i borbe izmedju katolika i nasista u južnim djelovima države. Papa u svom organu "Il Observatore Romano" napada strašnom Hitlera i nje-ovju vjersku politiku, te da nije održao riječ, koju je dao kad je došao na vlast, kao što da s tim gari konkordat, tako isto se napada i rakon o esterilaciji. U Njemačkoj je vjerska borba u punom toku, te katolici gube teren.

RUMUNIJA

Polovinom jula je bio u gradu Sinaji u posjete Kralju Karolu Njet.Vel.Knez Nameasnik Pavle da vrati posjetu Karolu, a kojom pri odem bijahu održane vrlo značajne konferencije i medju Kneza Pavla, Kralja Karola i Titulescu ministra vanjskih, posala, koji je hitno se povratio iz inostrantva na ovu konferenciju. Njoj se pripisuje veliki značaj. Titulescu je savetovao da Jugoslavija prizna Sovjetsku Rusiju.

'Jugoslavija će

biti večno pozitivno delo jugoslovenske nacije i dostojna svojih slav-

nihih pobjeda, ako svoja pokolenja vaspitava na velikim primerima naših nacionalnih mučenika i junaka!

ALEKSANDAR I.

JERKO ARŽIĆ GOLES

ZUBAR-KIRURG

M. A. Matta 510

Garantirani Redovi

Najmodernija sredstva

VERDURAS Y FRUTAS

Frescas de primera clase

RECIBE DIARIAMENTE

LA FRUTERIA Y VERDULERIA

'El Triunfo'

de Valerio Babjanović

Reperto a domicilio. Se atienden pedidos del interior

-VENTAS POR MAYOR Y MENOR-

Mata 785-Antofagasta-Teléfono 563

PRVOVAZREONA ZUBARSKA KLINIKA

Dr. V. J. ČIČIĆ K. zubar-kirurg

Diatermia - Piorreš

Prima:
Jutrom: 9 - 12 Popodne:

2 - 7
MAIPU 425

"MOJ! DALMATINCI! KAO DOSADA, TAKI I DOSADA, BUDITE VJERNI ČUVA RI NAŠEG JAJRANA! ZA VAMA ČVSTO STOJI UJEDINJENA DOKOZBINA!"

ALEKSANDAR I.

GLASILO CENTRALNOG ODBORA ZA PODIGNUCE SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I. UJEDINITELJU

UPRAVA I UREDNIŠTVO:

PRAT Br. 79.
TELEFON Br. 589.
POŠT PRETINAC Br. 371.

IZLAZI JEDAMPUT MJESEČNO.

DOPRIJEZ POTKRAJNEU/RŠTAVAJUSE.
RIJKO'ISI SE NE VRAČAJU

MARKO P. BISKUPOVIC
DIREKTOR-UREDNIK.

LIST SE IZDRŽAVA OGLASIMA
I DOPRINOSIMA.

Impresari: Imp. y Lito SKARNIC-Prat 752-Antof.

God. I.

ANTOFAGASTA (CHILE), 15. SEPTEMBRA 1935.

Br. 5

LA CONSTITUCION DE 1925.

Mediante el tesonero y patriótico interes de don Arturo Alessandri, el 18 de Septiembre de 1925, se promulgó la actual Constitución Política de la República de Chile, que entró en vigencia el 19 de Octubre siguiente.

El Congreso puede clausurar sus debates y las interpellaciones están reglamentadas; tanto el Ejecutivo como el Parlamento tienen a voluntad popular como origen común.

Los dos Poderes están absolutamente separados, con atribuciones propias; los Ministros no dependen de la confianza del Congreso; este no tiene la facultad de suspender la continuación oportuna de las antiguas leyes periódicas de presupuestos, contribuciones y fuerzas armadas, y carece de iniciativa para aumentar los gastos generales, sin financiarlos previamente; tiene derecho el Presidente a pedir urgencia en el despacho de las leyes etc.

Al mismo tiempo, valiéndose de la descentralización administrativa, por medio de las Asambleas Provinciales y de su Estatuto, un Presidente que sera elegido directamente, puede convertirse en Dictador; la Cámara de Fscalza, y en todo momento puede retirarse de modo propio, por acuerdo de simle mayoría.

Es una lástima que no se haya contemplado la necesidad evidente, de olvidar el Congreso, en circunstancias muy

"JUGOSLAVIJA JE SAZDANA NA POTOCIMA KRVI I GOMILAMA KOSTIJU NAJBOLJIH JUGOSLOVENSKIH HEROJA-MUCENIKA. ŠTO NEKA UVEK LEŽI PRED OČIMA SVIM JUGOSLOVENIMA U OČUVANJU DRŽAVNOG I NARODNOG JEDINSTVA!"

Excmo. Sr. don Arturo Alessandri P.
Pre-iden e- Chile

¡SOY CHILENO!

- ¿Donde vas? - dijo la fama a Chile, y dijo la Historia:
 - Voy a conquistar la gloria: voy donde el deber me llama.
 - Lejos... el mar... ¡Soy marino!
 - ¿Y las minas? - ¡Soy minero!
 - ¿Y las bombas? - ¡Soy bombero!
 - ¿Y el desierto? - ¡Es mi camino!
 - ¿Y el peligro? - ¡oy soldado!
 - ¿Y la muerte? - ¡Soy chileno!
- Moriré cual leal y bueno por mi Chile idolatrado;

calificadas, válvula de seguridad indispensable para el orden de la República, y dar así al pueblo mayor ligereza en la política nacional.

Hay libertad de conciencia y de culto; los impuestos son progresivos; la propiedad se adapta al sentido moderno, se protege el trabajo y a previsión social; se han ampliado las incompatibilidades, y se ha simplificado cualquiera reforma constitucional.

Se ha dado un gran paso, y Chile, a pesar de la crisis moral y pecuniaria, proseguirá con un solo esfuerzo, utilizando las riquezas que, prodigamente, tiene en su dilatado territorio.

Es preciso e o sí, que haya íntima cohesión y cooperación decidida entre los lectores y los altos funcionarios; todos deben el honor con desinterés, por el bienestar de nuestro querido Chile.

Aníbal Echeverría y Reyes

SRBIN, HRVAT, BUGAR I SLOVENAG!

Što je zlatna kruna grbu, svedj nek bude Hrvat Srbu.

Što je dragi kamen zlatu, Srb nek bude to Hrvatju.

Što je slatki melem boli, Tako svih nek Bugar volli

Svedj nek njima je Slovenac Što je glavli lovov-vijenac!

EMPRESA DE TRANSPORTES

JOSE ZLATAR D.

S. Aldea N.º 43

Telefono N. 153

ANTOFAGASTA

ČUVAJMO JUGOSLAVIJU

Guidemos a Yugoslavia

EL NUEVO GABINETE

Grado Centralno Odbora za političko spomenika Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju.

Organ del Comité Central Pro-Monumento al Rey Alejandro I. El Unificador.

NAŠ CILJI I SVRHA:

1. U djelo spomenik staviti u podignu spomenika Kralju Mladenku u Splitu.
2. Raditi na organiziranju i izdavanju Čitave Jugoslavenske emisije.
3. Raditi na ujedinišnju Jugoslavena i Bugara, čitave Slovenstva Jug.
4. Raditi na izdavanju Svevona, te jaču. Svevonske Zajednice.

POŠILJKE I DOPISE SLATI:

ČUVAJMO JUGOSLAVIJU

CASILLA 371 -- ANTOFAGASTA -- CHILE.

ANTOFAGASTA, 15. SEPTIEMBRE 1935.

18 DE SEPTIEMBRE

1810 -- 1935

Chile! el día de hoy es y será siempre, el día más glorioso de tu historia.

Es el día de tu grandeza, de tu progreso y de tu orgullo de ser un país libre e independiente.

Hace ciento veinticinco años justos que el valor de tus soldados selló para siempre tu desvinculación de todo tutelaje extraño.

En los 125 años de tu existencia como nación soberana has probado ser digna del legado de tus héroes. Paso a paso fuiste ascendiendo hasta colocarte a la altura en que te encuentras hoy, vivo ejemplo de la capacidad de tus hijos, que han realizado por amarte y hacerte grande; tan grande, tan noble y tan progresista, que con justicia ocupas el primer puesto entre tus hermanos de la América Latina.

Si el valor de tus soldados no permitió jamás que tu suelo fuese hollado por la planta de un invasor, agregando con ello a tus otros merecimientos el de ser invencible, el talento de los otros también supo, para tu honor y gloria, conquistarte el respeto y la admiración del mundo.

Tu cultura, tu progreso, tu nobleza y tu pacifismo justifican tu orgullo.

Tu porvenir es grande y es seguro. Aunque lento, tu paso es firme y estable. Sin cesar avanzas cada día hacia un mañana mejor.

Te lo aseguran las portentosas riquezas minerales de tus cerros, la fertilidad asombrosa de tus campos y la inagotable fauna de tus mares.

La Madre Naturaleza te hizo su predilecto, esparciendo sobre tu territorio con prodigalidad única todos sus dones.

Chile glorioso! en el día de tu honor, cuando todos los chilenos, rebosantes de felicidad y alegría, levantan sus mejores votos por ti, nosotros nos asociamos espontáneamente a tu júbilo, y, a nombre de todos los yugoeslavos diseminados a lo largo de tu territorio, desde rica a Mapallanes, enviamos desde estas columnas nuestros sinceros saludos a tus autoridades, instituciones y prensa, rindiéndote el justo homenaje que mereces y haciendo fervientes votos por tu grandeza.

¡Salud, pueblo de valientes soldados y de esforzados pioneros del trabajo!
¡Viva Chile!

STJEPAN RADIĆ

— 8. 8. 1928. — 8/8. 1935. —

8. augusta o. g. se je naravnala sedma obljeta na smrti ovog Velikog Sina našeg naroda. Koji je uvijek bio pravi Hrvat, Jugosloven i Slaven, o čemu su jasno govorile njegova velika djela.

Njega mnogi nijesu mogli, umjeti, a ni znati pravo razumjeti. Što je slušati kod svih velikih muževa, djela ili povera; već tek potonja pokoljenja to ispravno shvataju i ocajuju.

On je hitao jednu veliku seljačku stranku za cijeli Slovenki Jug. Hitao je Veliku Jugoslaviju! Hitao je velikom

i jako Slovenstvo; uvjerer, da je to jedini spas i sreća svih Slovena!

Mnogo je radiol! Ješ više prstigao. On je okupio sav hrvatki dio našeg naroda oko svoje stranke, zapravo rečeno oko sebe i svog velikog duha.

Njegov učenak Pavle Radić je bio vrlo mladik i čest gost stilaženopčivkog Kralja Micevika, a Djuro Basarić-k najistaknutiji zagovaratelj jugoslovenstva u Hrvatskoj Seljačkoj Stranci u Hrvatskoj.

Narod se njima i sjekće se njih i njihovog značenog na-

El día 26 de Agosto pasado, presentó su renuncia Gabinete del Sr. Luis Salas Romo, y el nuevo Gabinete del Estado fue constituido en la siguiente forma:

Interior, Sr. don Luis Cabrera Negrete.

Relaciones y Comercio, Sr. don Miguel Cruchaga Tocornal. Hacienda Sr. don Gustavo Ross Santa María.

Educación y Justicia, Sr. don Francisco Garcés Gana.

Defensa Nacional, Sr. don Emilio Bello Colecido.

Fomento, Sr. don Matías Silva.

Agricultura, Sr. don Máximo Valdés Pontecilla.

Tierras y Colonización, Sr. don Luis Mandujano Tobar.

Trabajo, Sr. don Alejandro Serani.

Salubridad Pública, Sr. doc-

los periodistas:

«El Presidente de la República me ha honrado con el cargo de Ministro del Interior. Lo he aceptado con la conciencia de que cumplo un deber para con el país.

«Cuarenta años de amistad me ligan a S. E. Me propongo servir con toda energía al país, inspirándome absolutamente en la política nacional del Jefe del Estado.

«Soy un hombre amante de la libertad dentro del imperio del orden, y al servicio de esta causa todos los ciudadanos y partidos políticos encontrarán de mi parte garantía absoluta.

«No me disimulo que la situación es difícil. Como antiguo militar me propongo encararla manteniendo sobre todo inalterable el orden público, que ha sido mi religión y mi culto. Esimo que el peor daño para los obreros es alterar la tranquilidad del trabajo.

«En seguida se refirió a su reciente actuación en Antofagasta, donde creía que su Gobierno había dejado contentos a todos.

«El Excmo. Sr. don Luis Cabrera N. es ex-Intendente de la Provincia de Antofagasta, en cuyo cargo supo conquistar la simpatía de toda la Provincia y en la que dejó por las dotes y alta preparación que adornan su noble persona, excelentes recuerdos de hombre de bien y buen gobernante que lo hicieron querido y respetado por todos.

«Nos complace en presentar al Sr. general don Luis Cabrera N. nuestro más sincero saludo y felicitarle por la alta estimación de que ha sido objeto por el Jefe de la Nación, situación de la que se ha hecho acreedor por sus altas y nobles dotes de hombre, patriota y gobernante.

To bi objektivno z našega vremena sa zadnjih riječima, koje je rekao Veliki Vodja Stjepan Radić na smrti.

Kralj i Narod!

ostaviliš čitavom našem narodu, kao sveti amanet geslo: **Kralj i narod!** i tim ostao velikim, kao što je velik i bio Stjepan Radić je jedan od najčistih demokratskih ljudi. Što in je dala slobodna i ujedinijena Jugoslavija.

Nek ti je Slava,

Veliki Vodjo i Učelnjal

PREPORUČAMO DA POSJETITE VRLO UVAŽENU LJEKARNU

BOTICA SLAVA

g. Adolfa Macker
ulica Prat 525

posjeduje pod izbor drogerijskih artikla uz vrlo umjerene cijene. Naročita pažnja se posvećuje pripremanju recepta

INTERNACIONALNA POLITIČKA SITUACIJA

Iz dana u dan se sve više internacionalna politička situacija u svijetu zapliće i približava katastrofi, koja će ponovno, da izmoredno čovječanstvo utjera u rat.

Najnovije vijesti, koje primamo preko Press Biroa su porazne. One n i m govore: o restauraciji Habsburgovaca, sporu u Memelu, o raspadu Lige Naroda, o frakcisu trojne konvencije i konačno o sigurnom ratu između Italije i Abisinije. Takove vijesti su i previše porazne i čitavo čovječanstvo se pita, kud srlj mo i šta n m nosi strašnijaca.

Njemački s druge strana se tako isto srevitvo naoružava i spema revanš, dok Duce te doveo Evropu već na rub, koji v i v ratu. Drugo izlaza za njega nema, jer povratiti vojne jedinice natrag, je frakcisu njegove politike, a rat je t ko isto, n i radije ono posljednje, držeći se one, da je bolje slavno poginuti, nego sramotno uzmaknuti. Ova politika izazv la j: čitavu crnu rasu i veli se da 300 miliona crn ci su na strani Abisinije, a i s njima Engleska, jer joj to konvencija kaže isto i Japan je na str svoje crnačke braće u Africi, a i Njemačka im nam ije, jer je po sredini pitanje njenih kolonija. Rim i Vatikan forsiraju s druge strane povratka i usloženije Habsburgovaca u Beču i Pesti, jer Italija hoće oslonu u njima, a i treb, povezat i dve dinastije preko Ora i italijanske princeze Marije Francuske sekundira Italiji. Poljska sasma je na strani Njemačke, jer je zaboravila, da u nje njeno mjesto, da je jedini spas svih slovenskih naroda u šveslovenskoj zajednici. Te došlo radi toza, do kidanja diplomatskih odnosa između država Male Antante i Poljske, dizanje poslanika iz Varšave, tako da je žehoslovacki poslanik pozvan u Prag natrag, jugoslovenski poslan u Angoru, a rumunjski

u Rio de Janeiro.

Tvornice ratnog oružja i opreme, rade na svu paru u zadnje doba i municija se prevlača po evropskim lukama, kao brašno.

Izgleda, da bi civilizacija i kultura dvadesetog vijeka došla u pitanje i na rub propasti, jer ako dodje do rata, a to je sigurno, tada će doći u pitanje najdrevnije tekovine kulture i civilizacije. Najveći mislilac zadnjeg doba Lav Tolstoj je proreka, da će iz latinske rase nakon svjetskog rata se pojaviti čovjek koji će cijelu Evropu zaplesti, doći do čitave katastrofe u g. 1925, i da blago onome, koji tu prežive, jer da će iza toga nastati novi era u svijetu, kada će biti svega u izbavlju i zavlad t u svijetu bratstvo, jednakost i sloboda! Sve je poželjno, ali ne rat, koji je na vratima i u koji će čovječanstvo biti uvedeno po Duceu.

Strahote budućeg rata su i previše grozne kad se sjetimo pisanja raznih internacionalnih vojnih stručnjaka, koji ističu, da sve države na tom polju čine silne izdatke u ra nim izumima raznih plinova, koji će satirati čovječanstvo, kao od šale.

Rezultat svega ovoga će biti uništenje više nego jedne države, jačanje žute i crne rase, koje će se tada takmičiti sa bijelom rasom. Amerika će morati da odredi svoj stav.

Slovenski narodi u toj situaciji imaju označen put i pravac. Pa treba s njim krenuti, eda nas takovi događaji ne razparčaju, na razne strane, i da se borimo opeta za ljubav drugih, protiv sebe samih.

Dvanaesti je čas, da se slovenski narodi nadju svi, kao jedan na jednoj strani, kao braća, a i zato jer je to jedini put njihovih boljih i sigurnijih dana!

UNUTARNJA POLITIČKA SITUACIJA U JUGOSLAVIJI

Unutarnja situacija u našoj domovini se nalazi u jeku punog razpleta. Nastalo je previranje. Od izbora do danas se je u mnogome izmjenilo dosta toga. G. Dr. Milan Stojadinović, kao predsjednik sadanje vlade imade uz sebe preko 200 poslanika sa liste bivšeg premijera g. B Jelića, koji kako najnovije vijesti govore imade uz sebe još vrlo malen broj, najodaniji prijatelja. Te vladine pristake su jedne, a Jelićevi s druge, osnivaju svoje poslaničke klubove. Zemljoradnici, na čelu sa Vojslavom Lazićem isto tako kao i ostale grupacije se opažaju. Dr. V. Maček, Ljuba Davidović i Joca Jovanović te Dr. Dragoljub Jovanović, propagaju ideje opozicije i stvaranje jedne jake seljske stranke. S Dr. V. Mačekom na čelu za čitavu Ju-

goslaviju, kao što jedinstvo s Bugarima i bratske veze s Rusijom.

Sve je u stavu čekivanja. Izgleda, da je nadolho vrijeme, u kojem će da se srede prilike, i naš narod krenuti u ovim teškim časovima internacionalne političke situacije: složan i kompaktan, a što nam nameće imperativnom snagom sam sadanji položaj u svijetu. Vrijeme bi bilo, da se sve to stavi na najodniji temelj, i prestanu raspre, bezkorisne borbe i takmičenja na političkoj pozornici, i narodne vodje dudu si bratske ruke i izlube se na narodnoj slozi i jedinstvu čitavog našeg naroda, koji je uvijek brat bratu i nepozna razlika, niti voli borbe, već želi samo jedno a to jeste: Veliku, Jaku i Moćnu Jugoslaviju! Vodje imadu riječi!

ISTARSKJE ŽRTVE I MUČENINI

Navršilo se je dne, 6. septembra o g. sedam godina od teške i bolne tragedije, kada je laistička vlada jednim potezom pera na smrt osudila četiri nevine žrtve, mlada jugoslovenska borca Zvonimira Miloša, Franju Vallerića, Franju Maršića i Ferdu Bidovca, a samo i jedino zato, jer su mili Jugosloveni i ljubili svoju tužnu i potlačenu Istru, koja kami u najtežem raspuštu i verigama, željna spasa. Željna da odahne, pred bojazni, da se ne uguši za navijek i zadnji trag njene slobode.

Niče se to zbiti, moja tužna Istro! Bolna si, Pogledaj si ali tvoji sinovi su borci i oni Te vole. Orieto daju i daduše, a i davace, sveje vlastite živote i čistu i nevnu svoju

krv za Tebe i za Tvoju nevinstu i Tvoju Slobodu, lako plaćer moja tužna Istro, znaj, da je Tvoj plać, melem, koji nam nas jačaš i raslojajješ nam i najgore naše muke i patnje.

Budi uvjerna Istarska Majko, da će doći i Tvoj dan, a mrdža i nije daleko, te ćeš odahnuti i ugrijeti Tei Tvoje Sunce, Jagslavija, Tvoja i naša Majka i ojni sinovi će dati sve za Tebe i nas. Radimo zato i budimo složni, i t a k o v i m radom će doći i očuvati se LJEPJA I ZLATNA SLOBODA I JEDINSTVO!

Svim dosadanjim, a i budućim istarskim žrtvama i mučenicima SLAVAJ!

SUNARODNJAČE! "BAR ZINZANO"

Delicias N.º 1171-5 — SANTIAGO

Sprema i daje prvoklasnu, čistu i zdravu hranu prema ukusu gostiju Jugoslovenska i čilenska kuhinja. Posluga uzorna.

Moderne, higijenske, prozračne i luksuzne novo uređene sobe

Preporuča se sunarodnjacima:

LUKA RAKELA SAPUNAR, vlasnik.

LA ESPAÑOLA

CALLE PRAT ESQ. LATORRE

Sombreros "BORSALINOS" legítimos. Agentes exclusivos del calzado "GUANTE" para caballeros. Sección Sustreria, atendida por el conocido Cortador Sastre señor A. ROVIRA

TRAJES SOBRE MEDIDA DESDE \$ 360 A \$ 800

Para señoras: Medias de seda finas. Calzado a mano siempre los más recientes y elegantes modelos.

Para jóvenes: Niños y bebes: Gran variedad de calzado muy fino y en los más nuevos estilos.

Cualidad y distinción son las cualidades de los artículos que vende LA ESPAÑOLA

"Jugoslovenski iseljenici diljem sveta, udružujte se, u solidne i jake naše narodne organizacije!"

NAŠA SOCIJALNA BIJEDA

Santiago, augusta 1935.

(Ovaj žanak našeg saradnika g. A. Vekarića je vrlo aktuelan i dolazi u dobar čas, kada nam najčešće tištu ljudi i nevolje. Jedini lijek toj našoj teškoj rani je put, koji vodi našem što čvršćem i solidnijem organizovanju u selima i jako naše narodne socijalne organizacije, kako to i radu naša braća u Sjevernoj Americi.

Dakle napred jugoslovenski iseljeniče, šta ćeš kaš bolan! Zar da i nadalje gineš i stradaš, i umireš, ta ni grob ti se ne znađe!

Zadnji je čas, i zaboga braćo, na rad, da spasavamo krv našu!

(Uredništvo)

Jednoga dana pridje mi živjak, još mlad, i pruži mi pismo zemljaka, u kome ga preporučuje: "Odakle si? - upitah ga.

"U Crne-Gore. Bolestan sam i moram u bolnicu, a kod nama. Prijava sam se kod konsulata. Država ne daje para za bolesne - kazale mi tamo. Bivam sam kod gazde N. (u spomena jednog našeg imućnijeg iseljenika), ali utamam. Bogami stid me je da prosjačim. Vjere mi Bože ja ne pitam ni ome više pa taman poginuo ko pas."

Razumjeh ga. Crnogorac je i stidi se svoje nevolje. Pogledah ga bolje: tužna slika bolesti: "Pa šta ćeš?"

"Eto imam sat. Sčah ga prodat, ali mi ponudiše samo malo. Kazali su mi, da ga donesem tebi, da ćeš mi ti naš kupcu među tvojim znanim."

Poslije nekoliko dana ušao je u bolnicu. Odležao je ne oho o dana pak ga svjetlovaše, da ode u drugo mjesto radi promjene zraka. Otišao je, još je danas tamo bolestan, nespošaban za rad, bez sredstva, a da se hrani ni da se liječi.

Drugi slučaj. Jedan naš zemljak - nekad činovnik u saltaterskim tvornicama - ležao je prikovan na postelji, u mračnoj sali jedne bolnice u Santiagu, preko godine dana.

Niti su ga pohodili, niti su ga pomagali, premda je bio u velikoj potrebi, toliko on kao njegova porodica. A kad je oždravio molio je i kumio da ga ostave u bolnici, jer ni e znao kud ili kamo bi mogao otići, ni kako preživjeti. Ti, čuša danas, jesu li etki situacija vi; ima ih takojer u Valparaiso; a sjegurino i u ostalim našim kolonijama.

Sad nam se nameće pitanje: odakle će tako naši slabiji i bolesni zemljaci da ginu? Otkuda nebi imalo da bude. Ta, čuša i su e naučavje ve šta otkudaba naš h socijaln h odbojaja te zahtjevanju, da se negan suje rad oko socijalne zaštite naših iseljenika. E

goizam, onaj surovi, onaj strašni egoizam među našim iseljenicima dosegnuo je do krajnjih mjera, i niko od nas, ako imalo volji svoj narod, ne može da prodje hladnokrvno pred tom veličusobne brige i uzajamnosti. Členski pisci, kad o nama pišu, kažu da smo nekulturni, dok stane naseobine, osobito Englezi i Amerikanci, nam drže za surove i bahate. Badava. Mi još nijesmo u stanju da razumijemo, da u njegovanju, vježbanju, aplikaciji umani tarnosti sastoji napredak, progres. U stvari to je kulturno. Naučimo se vršiti svoje nacionalne dužnosti i ra svimo socijalno osjećanje, ljudsko, bratsko zaučevanje za one naše ljude, koji u tudini nezaluzeno pate. Vidim rad Nijemaca, Engleza, Italijana, pak čak Jevreja i Turaka; kako se oni u današnjoj teškoj životnoj borbi brane i uzamno pomogaju. Treba da, svijesni naše dužnosti, i vrijednosti života naših sunarodnjaka, učinimo sve moguće u zaštitu, u prvom redu naših bolesnih zapušte i nezapoleisnih iseljenika. Sve što se tiče uspjeha zašrite i skrbi, treba da se učini bez oklijevanja, jer gdje se radi o ljudskome životu, a naročito naš ga svijeta, gdje treba srca

i ljubavi, moramo svi skupiti raditi, da se na najbolji način pomogne i sačuva te namjele, edne ne stradaju u tudjemu svijetu, na očigled svojih istih sunarodnjaka.

U ime obaranja individualizma i radne narodne snage, u ime zdravlja svakog počinog našeg emigranta podiđemo naš glas i tražimo da se vodi nadzor u tome smjeru. To će se najbolje postići ako se razumno organizujemo, jer znamo ako se istrajno opominje i nagovara, da će se svaki iseljenik maknuti i priskočiti u pomoć avome bolesnom i nevoljnom bratu. Naš iseljenik ipak ima čuvstva - to mi dobro znamo, ali smo svi otupili u osjećaju jer živimo u uskom ledenom tudjem ambijentu, zanemareni od naših, saboravjenih od javnih ljudi, medj sobom razcijepani, u vječitim, jalovim, dječjim prepirkama. Moramo dakle, nastojati, da produbimo naša uspravna čuvstva i otupljeni osjećaj dobroćinstva i bratstva, pak smo sjegurni, da će nestati naša patnika koji linu bez lijeka i liječnika.

Dužni smo zauzeti se za one, za koje se do danas još niko nije pobrinuo bio. Ima ih i tjelesno bolesnih i duhovno slabih, ima ih nezapoleisnih i nezapuštenih, koji trebaju zaštite. Moramo se voditi akcija za što intenzivniji socijalni rad, naročito u korist onih bijednika koji bolesni i nemoćni tužno bez nade, daleko od nezaboravnog rodnog kraja. Takovi žalosni slučajevi nebi smjeli da se zbivaju. Boriti se protiv toga, zapovjedna je dužnost svih nas u opšta, a posebno naša, imućnih njih sunarodnjaka. To je naša dužnost, jer ti ljudi, ti naši bijedni i nezapoleisni zemljaci pricadaju našem rodu, našoj otadžbini, koja je naša sveopća majka; u njoj su naši mili i dragi, naše uspomene naši zavjeti, naša narodna čast, koja nam nalozu da se ritamo za narod i domovinu. Ko nije dobar za svoj narod i otadžbinu, ne može da bude dobar ni za čovječanstvo.

Antun Vekarić

FERRETERIA Y MERCERIA

Stančić y Cia.

Casilla 510 - Calle Baquedano 525-539

Teléfono 877

ANTOFAGASTA

SURTIDO GENERAL
EN HERRAMIENTAS PARA

MECANICOS, CARPINTEROS Y ALBAÑILES

ARTICULOS SANITARIOS PARA BAÑOS, LAVATORIOS

PATENTE, ETC.

LOZA, CRISTALERIA, ENLOZADOS, PLIQUE PARA MESA

PINTURAS Y ESMALTES "SAPOLIN"

CERRADURAS Y CANDADOS "YALE" PARA PUERTAS

PRVORAZREDNA ZUBARSKA KLINIKA

Dr. V. J. ČIČIĆ K. zubar-kirurg

Diaterna - Plorea

Primo:
Jutrom: 9 - 12 Popodne:
2 - 7

MATPU 425

COMO VIVE EL NIÑO REY DE JUGOESLAVIA

El Rey Pedro II. no vive actualmente en el principal edificio del palacio real. Se ha trasladado a un ala del mismo, donde tiene su pieza, enteramente pintada de blanco y muy sencillamente amoblada. Su profesor ocupa una pieza vecina, y no muy lejos, de los dos más pequeños hermanos del Rey, tienen también su habitación en la que duermen juntos.

Todos los días, a las 6.30 de la mañana, el Rey Pedro está en pie. Momentos después toma su desayuno, frecuentemente en compañía de sus hermanos. Luego efectúa su acostumbrado paseo a caballo, en el pequeño poney «Suzy», durante el cual es acompañado de su ayudante. Al regreso de este paseo, que invariablemente se efectúa a las 8 A. M., comienza a estudiar, tarea que dura hasta el medio día. El programa de estos estudios es igual al del programa porque se rigen todos los colegios del país. Al del Rey solo se ha agregado el estudio de algunos idiomas extranjeros, por la necesidad absoluta que existe de que el futuro soberano conozca el mayor número de ellos. Estudia historia constitucional, los principios de las leyes administrativas, la historia nacional, como asimismo la historia de la Casa Real y las primeras bases de las ciencias militares.

No obstante de que el joven Rey tiene apenas doce años cumplidos, posee y habla per-

El Rey Sokolino

Kralj Soko

fectamente los siguientes idiomas: inglés, ruso, francés y alemán. Es muy aficionado y demuestra gran capacidad para la física y mecánica. En una ocasión, hace poco, se echó a perder el timbre eléctrico en uno de los cuartos de la parte del palacio ocupada por él, el Rey mismo arregló

el desperfecto antes de que llegase el electricista, a quien se había mandado llamar. Igual inclinación demuestra hacia los éxitos de la naturaleza en sus juegos. De todos sus juguetes el que más le agrada hasta ahora es el que representa un hermoso ferrocarril eléctrico, el cual le fué obsequiado hace dos años por el Gobierno francés. A este tren, que es una maravilla de la mecánica, el Rey lo lleva por los parques que existen en el palacio real, y siempre invita a sus dos hermanitos para que tomen colocación en el mismo en calidad de pasajeros.

A la una de la tarde efectúa su almuerzo en presencia de su madre la Reina María. Después del almuerzo se permite al joven Rey que se distraiga con juegos o nuevos paseos. Tres veces por semana, los pequeños alumnos de las escuelas de Belgrado, concurren por la tarde al palacio para acompañar al Rey en sus juegos y ejercicios gimnásticos, para los cuales el Rey Pedro demuestra gran interés e inclinación. A las seis de la tarde empieza de nuevo sus estudios que duran hasta las siete y media, hora en que viene la Reina madre para cenar juntos a las once de la noche el Rey se acuesta.

Los días Domingos los tiene libres. No hay estudios. El Rey puede dedicarse completamente a sus juegos y entretenimientos que son: nadar, pescar, remar o caza, si es la época propicia para ello.

Cuando el inmenso dolor que ha sufrido no solo la familia real sino la nación entera, encuentre su lento natural, todo se encauzará por el sen-

dero ordinario, comenzará de nuevo, porque la vida es así y porque todo sigue su camino; pero lo que quedará estable, es aquello lo que el malogrado Rey Alejandro tanto admiraba en su hijo, su serenidad.

Porque el Rey Pedro II fué siempre cuidadoso y considerado, manifestando invariablemente su inclinación hacia el orden y el ahorro. Aunque lo hacía en forma de broma, el pequeño Rey Pedro, constantemente reprendía y llamaba la atención a su hermanito Tomislav, cuando este, que es de una naturaleza vivaz, se subía a los árboles y destrozaba su traje diciéndole que aquello no era bonito y que debía pensar que ese mismo traje, cuando ya no serviría, por quedarle corto, debía usarlo su hermano menor Andrey lo que no podría ser ya que él lo echaba a perder por completo con su descuido. Cuando hacía un día esta advertencia el actual Rey Pedro a su hermano Tomislav, su padre, el Rey Alejandro se encontraba cerca, al oírlo no pudo menos que correr hacia el hijo y abrazarlo con toda efusión, pues siendo aun tan niño daba pruebas de una tan gran serenidad.

Y no obstante de seguir siendo el Rey Pedro II un niño todavía, descuella ante los demás niños de su misma edad. Sus estudios, sus relaciones y los deberes que le han inculcado para con los que le rodean, a pesar de su corta edad, han hecho ya de él un hombre maduro, que demuestra gran serenidad y ecuanimidad en todos sus actos y procedimientos.

:- SABIONCELLO - DOMIĆ :-

ANTOFAGASTA

Casilla N.º 656

Teléfono N.º 422

Calle LATORRE Esq. SUCRE

Gran surtido de abarrotes y Frutos del País

Ventas por mayor y menor

Comparará más - comparará mejor
Gastará menos si compra siempre en la --

CASA GOMEZ

Que tiene, a los mejores precios, los más grandes surtidos de tienda, zapatería, camisería, sombrerería etc.

Gran Departamento de Sastrería

Buen Servicio, buenas telas, precios bajos

CREALO: LE CONVIENE VESTIRSE Y CALZARSE EN ESTA CASA

:- CLINICA ANTOFAGASTA :-

Instituto Médico Técnico y Dental

Ofrece al público de Bolivia y todo el Norte de Chile sus modernas y grandes instalaciones:

Rayos X, Electro Diatermia, Electro Terapia, Helioterapia, Laboratorio Clínico, Pabellón e Instrumental de Cirugía

PENSIONADO

Humberto de Ramon Guillermo Ortega I.

Cirujía Enf. de señoras Enf. de Niños

Gregorio Ozman

Medicina interna

Juan Pescio

Cirujano Dentista

Antonio Marino

Cirujano Dentista

SUCRE 502.- Teléfono 915.- Casilla 505.- ANTOFAGASTA

:- EL CAMBIO :-

DE LUIS F. IGLESIAS

Casilla 957 - Antofagasta - Prat 454

CAMBIO DE MONEDAS

Compro y vendo Oro, Brillantes y Joyas. Compro y vendo Máquinas Fotograficas, objetos artísticos antiguos, pieles y mantones de seda y mercaderías en general.

Naša naseobina u Chuquicamati

Na ovom rudniku svjetskoga glasa, živi mala kolonija naših rudnika Jugoslavena, a koji u većini se bave trgovinom. Ali imade tako isto i naših ljudi, koji su činovnici društva Chile Exploration, u kojem zauzimaju viška namještenja, od ugleda i velike odgovornosti. Tako isto imade i malen broj naših rudnika.

Pred četiri godine, ova patriotska naša kolonija je osnovana, prvo i jedino naš- društvo, pod imenom: **Jugoslavenski Sokol**. Cilj, svrha i pravila, te unutarjni red i rad istoga su identična sa onima Sokola Kraljevine Jugoslavije. Cime najbolje rečeno sve, kao i istaknuta nacionalna svijest i rodoljubni osjećaj članstva, kao i pravac našeg Sokola.

U kratkom vremenu od četiri godine, društvo se je na East i ponos ove naše naseobine lijepo razvilo i dosta usnapredovalo. Njega sačinjava cijelokupna naseobina, i baš to mu je dalo onu vrijednost koju on ima i najviše doprinijelo njegovu poletu i napretku. Ovo društvo, kao centar i duša naseobine, je u različitim prigodama, kao za tragične smrti našeg Blaženopčivšeg Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja, te za komemorativnog Zboza I. Decembra u Santiagu, lanišnje godine, tako isto i pri akciji oko sakupljanja priloga za poginule spomenika Kralju Vitezau; te u mnogim ostalim patriotskim akcijama i zgodama, bilo i ostalo na visini, iskazalo i pokazalo patriotski nivo i svijest, afirmišući se dostojnim imena kojeg častno nosi!

Jugoslavenski Sokol imade svoje vlastito igralište za vježbanje i društvene priredbe, kao što i za Baskeball i Tenis. Chile Exploration je pokloilo našim Sokolu svoju vlastitu zgradu na pu i u službenju uporabu, dok unutrašnjost i namještaj s pomješćem su našeg Sokola.

Naša sokolska momčad je sokolski odgojena spremna i disciplinovana. Uspisan tikaš mac velikom sportkom našj catelju što je dekarao u bezbroj slavno izvježjih pobjedama. Najviše se posvećuju pažnje Baskeballu uz koji se uporedo goje i ostale grane sporta.

Koliko naš dični Sokol, toli i rodoljubna naša naseobina u ovom rudniku, bilo na sport-

skom polju ili u nacionalnom i kulturnom pogledu, stoje na zamjernoj visini, što nas osobito veseli i raduje, — a što da joj služi na čast i ponos.

A M.G.

Društvene vijesti:

Otrag vremena je bio naš gost Jugoslavenski Sokol iz Antofagasta, i odigrao je par utakmica sa ovdječnjim timom Baskeballa i pokazao još jednom svoju spremu, vrlo finu taktiku, kao što i svježinu i klasičnu ljepotu naše rase. Naseobina mu priredila sjajnu

veselicu, kao što oček i bi ispručen od čitave kolonije na polasku, uz milozvučni «ZDRAVO!» i dovidjenja.

19. jula je sretno stigla iz domovine gospođa Danica Mimica supruga vrijednog našeg sunarodnjaka g. Jurja Mimice. Tom zgodom u stanu g. Mimice bi priredjena vrlo otmena irtimna večera. Supruzi Mimica pozvala na istu svoje brojne prijatelje i znaće, i večera je protekla u najugodnijem društvu i veselju uz naštople i čistitke i zahvale uzvanika.

Dopisnik

NAŠA LIJEPA DJEČICA

Franka Marinović S.
kćerica g. Mile i Felise
Marinović.
Chuquicamata.

IZ ALBUMA NAŠIH LJEPOTICA

gica. Franka Marinović P.
Chuquicamata.

HOTEL ROYAL

de JUAN BAKOVIĆ R.
CHUQUICAMATA

Especial atención para viajeros.

Camas confortables.

Servicio a la carta.

PULPERIA "CENTRAL"

de Juan Mladineo
CHUQUICAMATA

Abarrotes en general.
Constantemente frutas
y verduras siempre frescas.

Pulperia "EL PROGRESO"

CAGLEVIĆ HNOS.

CHUQUICAMATA

Surtido completo de:

Abarrotes, Enlozados y Paquetes.

Pulperia "LA PERLA"

de LOLIĆ HNOS
CHUQUICAMATA

En esta casa se vende todo lo que el cliente necesita, a los mejores precios.
PRECIOS

Pulperia "LA REINA"

de Mimica y Grančić
CHUQUICAMATA

Abarrotes en General,

Frutas y verduras.

FRESCAS

Todo a precios de ocasión.

Pulperia "La New York"

de Jorge Rendic Y.
CHUQUICAMATA

Completamente en abarrotes y verduras.

La casa que Ud. debe preferir por sus precios y esmerada ATENCION

Pulperia "LA CARMELA"

de MARINOVIĆ GUIĆ HNOS.

Casilla num. 28 — Teléfono num. 420

Dirección Telefónica "MILNA" Chuquicamata

La casa más antigua en Chuquicamata. Precios ventajosos Atención esmerada. Reparto a domicilio.

Toda clase de mercaderías de abarrotes del País y del Extranjero.

Completo surtido de artículos de Loza y Cristalería

Galletas y confites de las mejores Fábricas Nacionales

Constantemente recibimos frutas y verduras
FRESCAS

Hotel Nuevo

de MATEO SIMUNOVIĆ.

CHUQUICAMATA

Servicio a la Carta.

Camas para viajeros

Se atienden órdenes para banquete

MIREN QUE HERMOSO!

Así se crían los niños que toman leche condensada marca

"LECHERA"

Désela a su niño, señora, verá que gordito se pone.

Los niños que se alimentan con la leche Lechera, no se enferman nunca y son una verdadera hermosura.

La felicidad completa para los padres y niños.

La leche LECHERA alegra a los niños, porque les gusta tomarla, porque es buena, es rica, muy alimenticia, muy sana, les robustece, les hace saludables y desarrolla.

EL ALIMENTO INDISPENSABLE DE LOS NIÑOS

La exquisita MONA AZUL, la encontrarán en los siguientes Almacenes:

Lukšić, Yutrnić & Cia.
Pedro Dragičević & Cia.
Casan-gra, Vlahović & Cia.
Kúsula, Marinakis F. Cia.
Mladinec & Cia. Ltda.
Pinnau Duran-teau & Cia.
Juan Siglic e Hijos.
Ernesto Chiang.

Andrés Buljević.
Juan Musić.
Lucar Yakšić.
Politis Hermanos.
Buchans Wood & Cia.
Nicomedes Salinas.
Chonven, Astudillo & Cia.
Sabioncello y Domić.

y en todos los Almacenes en general.

IZ UREDNIŠTVA

Naši povjerenici:

Andro Gjuratović-Miše Val-
llenar-Huasco.
Juan V. Despósito, ko-
sul Montevideo.
Andrija Ljubetić Potreri-
llor.
Ivo Soljančić Potes-Bolivi-
ja.
Nikola Rojić-Ivan Vučina
Tocopilla.
Andro Marinović Guñ Ch-
quicamata.
Petar A. Sekulo Colón-Pa-
namá.

i sve naše naseobine vidje-
vnašu dobru volju i samopre-
g u još većoj mjeri, nego li
deseta pružiti nam punu mo-
ralnu i materijalnu pomoć i
saradnju.

Molimo i preporučamo svim
našim povjerenicima, saradni-
cima i naseobinama, da nam
šalju sve vijesti, najdalje do
20. svakog mjeseca, kako se
predaju u štampu završene st-
vari za nastajni broj.

Šeg mladog Kralja Petra II.,
a budući ćemo da posvetimo
Boliviji i našim naseobi-
nima toj naprednoj Juž-
noameričkoj državi, pa toplo
preporučamo, svim naseobi-
nima u Boliviji, da nam navri-
sne šalju sav materijal za
taj broj, najdalje do 20. sep-
tembra, a iziši će 1. oktobra
o. . .

PORUKE I ODGOVORI

Jugosloven ka Matica-Split:

Primivši V. V. pismo, to-
pla hvala. Posebno odgovara-
mo.

Jadranska. Straža-Split:

I Vaše primismo. Čudi nas,
da ne primiste list, kojeg re-
dovito šaljen o Upravi J. S. U
pismu potarje.

G. M. Uvod. - Split:

Primivši Vaše foje, ono ma-
lo Vaše krejacce da daju, a i
čikule za veće ćemo redovito
doručiti u listu. Lipa Van
vala!

g. Lovro Rakela B Santiago:

Topla hvala! Vaša aktivno-

st zaslužuje svaku hvalu.
Sve primili u redu. Ustrajte!

g. Andro Marinović G. - Chu- quicamata:

Mnogo ste nas zadržali Va-
šom zauzetnošću. Izšli u
ovom broju. Hvala Vama i
toj dičnoj naseobini. U pismu
posebno.

G. Alfonso Matulić M. - Valparaiso:

Srdačna hvala na oba rada,
koji će izići u ovom broju.

G. Božo Miljas - Chubut (Argentina):

Vaše pismo nam ispunjava
velikom radošću. Ono je lije-
po i izići u listu.

G. Ivan Cvitanović - Talta:

Vaše pismo je nadasve do-
moljubno. Hvala! U pismu
opširnije.

G. Petar A. Sekulo - Colón (Panamá)

Veliko je pohvalan Vaš rad
tamo, oko akcije spomenika
Kralju Mučeniku. Objelodani-
ćemo pismo i listu doprinosa-
lja. Slijedi pismo.

Naša preporuka:

Svim našim sunarodnjacima
preporučamo, da svojim narud-
žbama počezuju one firme,
kuće i profesionalne, naše i
strane, koji oglašuju u našem
listu, čim čete pomogati one,
koji pomažu našu nacionalnu
stav!

U fond lista:

doprinijeli u fond našeg li-
sta ovi sunarodnjaci:
gg. - Nikola Jadrešić - Tacna
\$ 150 -
Andro Gjuratović-Miše-Val-
llenar \$ 50.
Nikola Sažunić -Santiago
\$ 5.
kojima izričemo našu toplu
ugledaju.

Posvetni broj:

Ovaj broj posvetismo Slobodi
Chilea, i rođendanu na-

Sve naše naseobine mogu da
sa uvjere o našim Ertvama i
aporima, da odšlimo naš list
na časnoj visini u svakom
pogledu, u čemu ćemo da i u
buduću slijedimo naš put i
pravac, i uvjereni smo, da će

Warger, Chadwick & Cia. Ltda.

SANTIAGO

ACENTES GENERALES DE:

Viña San Pedro

Longuéc

Viña El Condor

Longuéc

SOCIEDAD VINICOLA DEL SUR

T O M E.

La Yugo eslavía Económica

Prólogo

No solamente las necesidades nacionales, sino también la situación económica eran factores que imperativamente exigían la unión de los Serbios, Croatas y Eslovenos en un estado nacional. La creación de este Estado es el principio del desarrollo histórico de estas tres estirpes, las que libertadas durante la guerra mundial se han unido, para dar una base a una colaboración política, cultural y económica y consecuentemente también a las mejores condiciones para su vida nacional.

En el período más grave de la historia, después de una guerra larga y terrible, que dejó en todos los campos de la vida nacional huellas profundas como también en la historia de la nación unida, las necesidades nacionales se han sentido que revalidar al comienzo de los momentos graves, gracias a la voluntad de la nación y a su inteligencia innata; bajo el reinado sabio de su Gran Rey Alejandro Primero, de la gloriosa dinastía de los Karadjordjević (Carageorgievich—Jorge el Negro); el que, en el momento más decisivo, con su manifiesto histórico de 6 de Enero de 1929, dió término a la primera fase del naciente Estado, dándole también con el mani-

fiesto del 3 de Octubre del 1929 el nombre único de Yugo eslavía, venciendo todas estas dificultades, cambiando hoy, siempre con más celeridad y más seguramente, por la vía de su mayor consolidación.

Creemos que el presente ópúsculo, escrito con la intención de presentar al lector de idioma castellano un breve resumen informativo de las condiciones demográficas, administrativas y sociales, pero en primer lugar económicas y comerciales, será aun más favorablemente acogido, dada la falta de obras informativas sobre Yugo eslavía y redactadas con toda objetividad; por lo que no basamos sobre los datos que se pueden siempre controlar, con la intención de contribuir aunque en parte, a una estrecha y leal colaboración económica y comercial entre España y Yugo eslavía, así como entre la América Latina—donde viven tantos Yugo eslavos— y el Reino de Yugo eslavía, evitando las divagaciones retóricas. El material se expone sin un método rigurosamente científico siguiendo el hilo lógico, para presentar un cuadro complejo y adecuado.

El lector interesado puede dirigirse siempre al Instituto para el Comercio Exterior en Beograd, al que será grato poder suministrar todas las

informaciones deseadas, tanto sobre la economía, como también sobre las relaciones comerciales entre Yugo eslavía con España y con toda la América Latina.

Posición Geográfica

El reino de Yugo eslavía ocupa la parte nor-occidente y central de la península balcánica, extendiéndose en el medio de la zona templada septentrional, entre el 41 y 47 grado de longitud septentrional.

Su superficie territorial es de 248.987 km². Su forma es un hexágono irregular ensanchado en la dirección de la Karayava hasta Beladica. Las fronteras son en general naturales (con excepción de la llanura Panónica) y formadas por los picos de los Alpes y montañas, ríos, lagos y del mar Adriático. Al norte confina con Austria y Hungría, al nor-occidente con Rumania, al este con Bulgaria, al sur con Grecia y al sud-occidente y oeste con Albania e Italia.

Yugo eslavía es en su mayor parte montañosa y casi la tercera parte de la superficie está cubierta de bosques. Entre los numerosos ríos los más importantes son el Danubio, Sava, Drava y la Morava, y entre los lagos el de Préspano, Ohrid, Bled y de Plitvice. Yugo eslavía desemboca ampliamente sobre el mar Adriático por lo que es un estado adriático, pero no de carácter puramente litoral, sino más bien continental. En la costa adriática el Reino de Yugo eslavía posee muchos puertos de los que empuento a su tráfico los más importantes son: Split (Spalato) con el golfo de Kastelani (Castello), Griž (Gravosa), Sušik, Bar (Antivari). Los principales características del clima son la temperatura suave, humedad suficiente y variaciones atmosféricas bien distribuidas para cada estación del año.

Entre los estados balcánicos Yugo eslavía ocupa la más fa-

vorable situación geográfica, lo que le garantiza una gran importancia en el tráfico internacional y en el alto comercio, elevando de tal modo su valor económico. Yugo eslavía debe ésta su importancia a los tres valles: Morava—Vardar, Nišava—Marica en la península, y aquel de Sava hacia Europa central. A lo largo de estos valles, se forma la mayor parte del tráfico terrestre de Europa central y occidental, que se dirige a Asia y sirve de vía más corta para pasar a Egipto y al Canal de Suez. En estos valles, encuéntrase naturalmente la mayoría de las ciudades políticas, económicas y estratégicas.

Con sus bellezas naturales el Reino de Yugo eslavía posee todas las condiciones necesarias para un desarrollo seguro de su turismo. Las riquezas naturales del país son la fuente principal de su agricultura, del comercio, industria y de artes y oficios.

La población

Según los más recientes datos estadísticos el Reino de Yugo eslavía cuenta con 13,920,918 de habitantes y es: 6,984,564 maculeños y 7,036,357 telementos. Lo que dividido según las banquinas resulta: en la de Dava 1,144,194 de Sava 2,703,163, de Vrbas 1,036,261, del Litoral 903,690 de Drina 1,530,867 de Zera 924,986, de Danubio 2,387,497, de Morava 1,116,170 de Vardar 1,375,182. La ciudad de Beograd con Zemun y Partskovo (Administración de la ciudad de Beograd) 291,738.

La mayor parte de la población total, es decir un buen 75%, compone el de agricultores.

(Estas cifras en transcurso de tres últimos años han cambiado considerablemente y por consiguiente la población de Yugo eslavía hoy día es de alrededor 15,000,000 de habitantes—La Redacción.)

CASANEGRA,

VLAHOVIĆ Y CIA. LTDA.

IMPORTACION EXPORTACION ABARROTES

EN GENERAL

DIREC. TELEG.: "GUMER"

: ANTOFAGASTA :

Baquesino 376 - Casilla 650 - Teléfono 197

: VALPARAISO :

Av. Errázuriz 1220 - Casilla 650 - Teléfono 4910

ALMACEN BULJEVIĆ

DE ANDRÉS BULJEVIĆ

J. S. Ossa esq. Baquedano.-
Teléfono 667.- Casilla 185

ANTOFAGASTA

Gran surtido de abarroses
Fierro enlozado, loza y
Cristalería a precios bajos

VENTAS POR MAYOR Y MENOR

- Jugoslovenskom Iseljeništvu -

BRAĆO I SELJENICI!

Već oko čitav jedan decenij, što živim i radim medj našim iseljenštvom. Uvijek me jako interesovalo iseljeničko pitanje, i pratim sa interesom život i rad našeg naroda sa ovu i onu stranu okeana, kao što tražim i tragam po starom arhivu za onim, što je sve ta dična naša emigracija, učinila, stvorila i dala za jedinstvo i slobodu—za Jugoslaviju!

Konstatovao dosta, mnogo! Organizacija je bila moć i snaga i sav naš iseljenički svijet, činio moćnu i jaka falangu, sa kojom se posuda računalo i preko koje se stvaralo i stvorilo veliko djelo, a i pjesma ponosa je odsvajajata sa svih strana, jedna, jugoslovenska, po svim našim bezbrojnim naseljima. A danas?!

Rekoh, rado tragam po starom arhivu, ponosa, časti i slave, danih žrtava—jugoslovenske emigracije—ali u novom "Zagrebačkom Arhivu", koji je zapravo onaj isti stari—iseljenički—još čvršće obavljam moje spoznaje o već stvorenom udu o braćor, ponosnoj i patriotskoj našoj emigraciji, i to sve me nutka i pita: "Šta je ovo? Za nas nema više? Gdje je ono zlatno doba, kad bijasmo jedno i vladala sloga!! jedinstvo i bratstvo!!"

Šta je ovo? zar nas nema više? Gdje je ono doba, kad vladala sloga i bijasmo jedno, te žarilo jedinstvo i bratsvo?

Pa se pitam,—zar je naše djelo sasma završeno? Zar otadžbina nas više ne treba, i mi jesmo odsječena rjena grama s glavnog debla? Ili, zar da izgaramo patriotizmom i ne damo od sebe ni daha, ni glasa, ni rada, kao ono za minulih rajtežih dana iskušerja i patnja našeg naroda?!

Zatiše vhada, tako izgleda! Sve, što čujemo, glasovi su po jedinih i povremenski. Cijelina se ne čuje. Pa nahrupivši bezbrojne ideje i misli, o staroj slavi, borbi i pregaranjima, se pojavio preda mnog pjesnik Vidovdana, i ponavljam njegove stihove svečano, tiho i dano: "Na Nosovu na kobnom polju, Nikad više ne provalo evjence!"

Ali odmah zatim, kao glas sreće i zanosu, te glasnik boljih dana, redaju se stihovi nadanja:

"Al guslari ostadoše stari, Svaki od njih lučcem roblje jari."

"U narodu vjera ti je živa."

I dok sve ovo ponavljam u svijesti, maštajući i dimu hilja-

da misli o radu i podvizima naše emigracije za jedinstvo i slobodu, velim: "Zar da i sada biti ne može, što je ranije bilo?"

Odgovor je uporan i jasan: DA! jer ostali guslari su stari, svaki od njih lučcem narod jari, na novu slogu, novi rad za Narod, Otadžbinu i Kralja! Ti guslari stari jeste Vi stari i iskušani boreći bezbrojnih naseobina, koji još uvijek gore i zadojeni su mladenačkim patriotskim žarom za Dom i Rod svoj, ali šta li treba? Ono što je bilo! Jedinstvo svih naših naseobina. Čitave naše dične i svijesne emigracije, za nova djela, novi rad i nova pregaranja, na sreću našeg Naroda, Kralja i Otadžbine!

U zanosu svih danih žrtva i pregaranja, te ljepših budućih dana, za još svetija djela i nacionalni rad kličemo:

"Dična, slavna i patriotska Jugoslovenska Emigraciji! dedder pregni, kao i prije, još jače sada, na dičniji patriotski rad oko učvršćivanja jugoslovenskog jedinstva i slobode, cijelog Slovenskog Juga i Slo-

venstva uopće. Pregni s pomladjenim anagama, kao još nigda, rek se ori pjesma sloge, sreće i blazenstva—jedinstva i bratstva—iz najudaljenijih tvojih krajeva, iz grla jugoslovenskih bijelih ptica, Jugovica, za jedinstvo i slobodu, za Jugoslaviju i Sveslaviju!"

Marpbis.

"JUGOSLAVIJA JE DANAS
POZITIVNO DELO JUGOSLOVENSKE
NACIJE!"

ALEKSANDAR I.

Dr. med. Juan Herrera Z.

Estudios en Europa
Enfermedades de Niños

Teléfono 559
Baquedano 444

Viña LONTUE

DE F. J. CORREA ERRAZURIZ
DE MAYOR PRODUCCION DE VINOS EN CHILE

Nuestros vinos de superior e invariable tipo y calidad seguirán distribuyéndose en esta plaza como en todo el País, por firmas distribuidoras de absoluta seriedad.

"DALMATINSKI OPOL": Este nuevo e importante producto de nuestra Viña sa drá muy pronto y especialmente para el mercado de la Colonia Yug slava cuyo tipo y calidad superara las expectativas más exigentes de nuestra distinguida clientela.

NUESTROS VINOS EMBOTELLADOS: Finos y Corrientes de losprovable cellrad y de tops y precios más exajis:tos, la di libirado en esta plaza nuestros exclusivos Agientes para esta imrolta te sección de nuestros productos, S nosos "REST. V.G & BAKOVIC LTOA.", Calle Prat No. 670 -- Teléfono 119.

PIDAN NUESTROS VINOS AJEREZADOS Y ASOLEADOS
VINA LONTUE -- DE F. J. CORREA ERRAZURIZ

NAŠA NARODNA PREDSTAVNIŠTVA I ISELJENIŠTVO

Mnogo se govori i piše u našoj domovini i iseljeništvu o našim diplomatskim predstavništvima na strani.

Imade velik broj poslanstava i konsulata, što ih je ovako otadžbina postavila i otvorila na strani po raznim državama i zemljama, e da oni budu od koristi i potrebe našem narodu u tudnjem svijetu, kao što i za dobar odnošaj s ostalim zemljama.

Našu otadžbinu ova naša diplomatska predstavništva staju mnogo, željno, da se ova služba što bolje uredi i ona bude ono, što i u istinu ima i mora da bude i od nje se očekuje.

Naša narodna predstavništva na strani postadoše jedan čitav naš narodni problem, koji još teže mnogo i mnogo, rada i truda na putu ka što boljem njegovom uređenju i postizavanju one svrke, koja se želi i traži.

Diplomatska predstavništva na strani mogu biti od velike i neprocjenjive koristi, kao što i uzaludna ako ova nije ustojedna i upovjerna u dubu narodnih i državnih interesa i potreba.

E da, diplomatska predstavništva nose va jana ploda i koristi narodu i državi i opravdavaju potrebu sv g ostanka i postojanja, treba da se skupno poklapaju i eljnjički i otadžbenički interesi

Naši iseljenički problemi: Poslanstva i konsulati, naše iseljeništvu, ujedinjavanje nacionalnih snaga, povratak na rodnu grudu, unutarnja kolonizacija i hitno rešavanje problema.

i potrebe.

Domovina i iseljeništvu jesu i trebaju biti jedno. Treba da medj njima vlada puna harmonija i sklad. A kad to biva? Tada, ako domovina otvara i postavlja svoja narodna i državna predstavništva: poslanstva i konsulate, svuda i onamo kamo to iziđu narodni i državni interesi. Namijesta na tako visoka i izložena narodna i državna mjesta: sposobne, aktivne i radne ljude, te izabrane i oprobane roditelje, koji će u svakome momentu umjeti i znati visoko dizati naš narodni i državni prestiž, a našem iseljeniku biti što no se kaže: "Otac i majka!"

Mi - psk iseljenici, trebamo biti kompaktni i dobro organizovani u naše nacionalne organizacije i udruženja te kao takovi uvijek biti i ostati oslonac našim narodnim i državnim predstavnicima. Ukazivati im sve naše potrebe i interese, a oni da nas što bolje upoznaju i pomažu u našem radu na organizovanju i udruživanju, kao što upoje u svim našim potrebama.

Na ovome i u ovakvom

radu; harmonija, sloga, razbor, bratstvo i odjeljube slave pobjedu, te djelo kruno uspjehom.

Iseljenjvo i naša narodna predstavništva nijesu nešto, što može da lizi odvojeno. Ili jedno bez drugoga. Nikako! Jer čim to postoji nema harmonije. A dok nema harmonije nema ni svrhe njihove opstanka, pošto se poluju obratni rezultati. Heće reći: "Šete iseljeništvu i domovini!"

Naš narod i država jesu jedno.

O i čine i tvore jednu jedinstvenu cijelinu JUGOSLAVIJU. Ali ona imade i na strani svih sinova, a to je naše ISELJENIŠTVO. To je iseljeni dio naše otadžbine, ili deseta naša banovina. Te da taj iseljeni dio naše otadžbine, naše iseljeništvu ne bude i ostade, kao odsječena grana s glavnog debla, MAJKE JUGOSLAVIJE, naša dična i mila otadžbina je baž zato i postavila i organizovala naša narodna i državna predstavništva na strani. Ona jesu i trebaju da budu spoji i veza iseljeništvu i domovine. Do njih stoje i jeste, kakve će te veze i spoj biti. Leše i rdjave ili dobre, stalne i srdne.

Naše iseljeništvu je uvijek, i u ogromnoj većini časno ispunjavalo svoju nacionalnu zadaću i stvaranje. Naši nas govore mnoge činjenice posebno rad naše emigracije za vrijeme Svjetskog rata u radu za naše narodno oslobodjenje i ujedinjenje.

Jaka pomoć što ju je naše iseljeništvu činilo svojim na domu je značajno i silno koristila našoj državnoj bilanci.

Ona danas fali ili nije ono, što je bila, a to zato jer se danas naše iseljeništvu nalazi u sasna novim prilikama i položaju uslijed teške svijetske depresije i krize, koji nose sobom i nove događaje u svijetu.

Naš imućiji iseljenik u brizi, za siromašan i nevoljan u bijedi i stradanju. Naši na domu tako isto, jer pomoći se nemogu slati, kao ranije. Zakoni s e većma očekivanja navedeno Rada nema i kriza sve to teža.

Naše iseljeništvu stoga danas treba sve više pažnje i interesovanja sa strane drage domovine i naših narodnih predstavnštava, e da se očuvaju dosadnje tekovine i ukale vidna pomoć potrebnima i nevoljnim; kao što i otvori nove vidike i puteve našoj emigraciji, a ti jesu: NAT-AG NA RODNU GRUDU, U NAŠU OTADŽBINU JUGOSLAVIJU.

Treba da se predje protivdjanju, što aktivnije, unutrašnje kolonizacije i ukale i puži siromašnom našem iseljeništvu rad i pomoć, a imućnijim dade prigoda i garantija, za što bolje budućnost i ulaganje njihovih kapitala u rođenoj domovini; a jedni i drugi, da svoje snage, kapitala i iskustvo stečeno na strani upotrebe na korist, sreću i blagostanje svoje rođene grude i otadžbine, kao što da time očuvaju i spase i dadu svom rodu i domu svoju rođenu djecu, koja bi inače zavujek nam se otudjila i propala za naš narod.

Ovaj rad mora da je hitan! Rad na ovom polju ima i mora se ubrzati, jer da nebi u aut-sajnciji, sve to bilo prekasno!

Dvanaesti je čas, da se na ovom velkom našem narodnom problemu hitnom pomoću i mjerama učini sve, e da čim prije tim bolje i sretnije živimo toku redovnog rešavanja na korist i blagodat naše otadžbine i iseljeništvu.

Čitava naša emigra ija u današnjim prilikama kao rikad dosada, trebala da se udruži u jedinstvenu i silnu rodoljubnu falangu oko naših narodnih predstavništava, a ova, danas više nego ikada su pozvana da časno i u pravi čas učine svoju patriotsku dužnost, koju će m umjeti i znati priznati naše iseljeništvu i otadžbina, koji pojednako isčekuju ono, što imaju i moraju dati svom iseljeništvu i domovini naša narodna predstavništva na strani.

"NAŠE JEDINSTVO I PRESTIZ U SVETU, JESU I BIĆE VEKOM NAŠA NACIONALNA SNAGA!"

- RESTOVIĆ Y BAKOVIĆ LTDA. -
ANTOFAGASTA Y COPIAPO

Agentes de las Clas. de Seguros:

La Trasandina - La Albingia

La Aachen y Munich

La Allied Assurance Co. Ltda.

La Aconcagua - La Cordillera

La Colonial - La Universal

Las cuales cubren cualquier clase y monto de seguros con incendio, riesgos maritimos, accidentes de trabajo, accidentes personales, Garantias, Fianzas y Robos.

-- AGENTES DE VAPORES --

Vinos y Licores

Casilla 795 - Teléfono 119 - Dirección Telefónica:

-- "Prosvjeta" --

VUNENIH BJEČAVA "ST. MARGARET"

U RAZNIM BOJAMA I POD IZBOR
Svakovrskih i pod izbor manufakturnih predmeta najfinije vrsti uz najumjerenije cijene čete naci u

La Gran Tienda "LA PALOMA"

Prat 491 - Teléfono 158 - Casilla 678
Antofagasta - Chile

Zabava, Razonoda, Šala i Satira

Jezični genij izgubio Pamčenje

Emile Baugcart, profesor na pariskoj Soborni, star je 42 godine. On je bio poznat kao jedan od najjeftinijih poznavaoca raznih jezika pa ih je govorio 45. U posljednje vrijeme pročitavao je još četiri jezika, ali mu se dogodila teška nesreća. On je odjednom izgubio pamčenje, tako da više ne može govoriti ni francuski, (pretvorio se u kulu babilonsku) Odveden je na kliniku pa su specijalisti izjavili da je do bolesti došlo uslijed prevrednog napora. Uvjerjeni su, da će bolesnik ozdraviti i to potpuno, čim se odmori.

Mali Joža u ljekarni

Mali Joža došao u ljekarnu i reko ljekarniku:
—Gospodine ljekarničku! donio sam vam natrag pilule, koje sam jutro kod vas kupio. Moja baka ih sve po redu pokušala progutati, ali su prevlake, pa vas molim da mi dadnete manje i vratite razliku u cijeni.

Odakle dolazi riječ "Bankrot?"

Po novinama se i u razgovoru često upotrebljava riječ bankrot. To se kaže, kad pro-

padne koja banka, poduzeće, društvo ili trgovina, a nekad se i za čovjeka, kojemu su potonule sve ladje veli, da je doživio bankrot. Ta je riječ postala na ovaj način: italijanski mjenjači novaca u srednjem vijeku polagali su svoj novac na stol, kojega se nazivalo «banca». Ako li je koji mjenjač počinio kakav prekršaj, onda je bila njegova «banca» razbijena, a za takav slučaj reklo se je «banco rotto». Spajanjem ovih dviju riječi, nastao je dakle današnji bankrot.

Nasografija

Nasografija je znanost, koja na temelju oblika, opsega i dužine nosa može pogoditi karakter čovjeka.

Bijeli nos: činički karakter.
Tupi nos: prijazno biće.
Ravan nos: pravednost i finocno.

Dugi nos: — znak zaslužnih ljudi.

Tanki nos: —odaje šaljivdiju.
Siroki nos: putenost i kratku pamet.

Semita

Sem, Kam i Jafet su sinovi Noemovi. Semovci se raširile po Aziji, te postadoše od njih: Izraelci (današnji Židovi), Foeničani, Kaldejci, Asirci, Sirci i

Arapi. Semitski jezici jesu: sirijski, kaldejski, hebrejski i arapski. Židovi su poprimili hebrejski jezik.

Ive Gusinica i Meštar Maste

Fista: Zdravi šjor Ive!
Gusinica: —Zdravo Mate, ča je?

Fista: —Ma ovo govoru mi da je ovi dan' po fojmanu pisalo kako je u nediju bilo skandala u Sutivanu zaraj onega ča in govoru da in je maška u kanpanelu. Pripovidaju mi da se svi jidu muški, ženake i dica, svi. Ja in se žudin da se za taku jednu stvar jeregu juti!

Gusinica: A moj Mate, da se ti čudiš, to ništa ne koristi. Pa neka se jidu, ča ni stalo.

Fista: Jeste se jidi, bi ne abadavat.

Gusinica: —To je ono! Teško je ne abadavat. A gore se jidi jednega jednega trogrinana san ja poznava' koji je, kad su mu se rugali govori: "Ne abadajen!" ma isto bi viču: "Se abadaajeeen!" ipca! od jida od jutra do na večer. Od jida je ka' jedna bolest, to ti je svud po svitu tako.

I u Neretvi jema tega. Tamo je niko misto ča se zove Komin. Va'ja da znaš da u tom mistu o' sto ženški devedesetpet se zovedu: "Mare" kam vapor prolazi mimo Komin, nima dana da kokod iz vapura, a najviše soldoti, ne zavika ko- minjanima: "Maareee!" i tot ti je ista stvar svaki dan ka' i u Sutivanu.

Fista: As ti, graajuju!
Gusinica: Čuja san pripovida, da se milnaran rogaju bobovičanin kad pasaju na tovarničin kroz selo za u Superari: "Kriivi kanpanell!" Pa isti stivanjani im se tako rugaju, kal idu na sv Ivana i Pavla na festu, ma još gore in govoru: "Kriivi kanpanell ča van je na našen konfinu!"

Fista: jididu se oni?
Gusinica: Biž, biži, jidaju u sebi, ka guja jutica

Fista: As ti, divičul!
Gusinica: Više puti to kominjane tako strašno najidi, da petaju roge oniman u vaporu, suju in oca i mater i ostale stvari, i okriču in daprostita pa i' —litratavaju, dok oni na vaporu krepaju o' smija. Bilo ti je dikod za vrime rata, da su niki, jerbo se deboto vihe jidu judi veno ženške, i iz pušak' zapucali u vapor. A mil narani nisu smili pasava čin je durala parnica o' fargovi mijuzi kroz Boboviče od straja o' barufe

Fista: A ča vi o' tega govore?

Gusinica: Ja govorin, da smo in u Dalmaciji, u konto tega, veliki jedan narod kojemu je draga glenda, kojemu je drago nasmijet, zabav' jat i rugat jedan s drugim, a oni ča se jidu, ne bi se smili jidit, jerbo je sve to šala, a šala je i Bogu draga. Nima tot ništa zla i nikake uvrede, sve to je prez malicije, pa bi i oni jemaš bit malo furbastiji i varet; i oni stvar u smij i ne abadavat oniman s vapora ča dedijat vikat (ma u Sutivanu je dosta kazat prston, a u Boboviča očima u zvonik) ako in se nikor ne oziv je, ma ako se budu i i unaprida jidit onda ča i do sto godin bit ovako, a može bit i gore!

Fista: Adijol šjor Ive!
Gusinica: Adijo, adijo, žera karonjo! ča je i tšbi ulizta maška u juho,—ka stivanjanu u kanpanel.

Fista: Sluge in,—ne abadajen,—neabadaajeeen.

JERKO ARŽIĆ GOLES

ZUBAR-KIRURG

M. A. Matta 530

Garantirani Radovi

Najmodernija sredstva

LUKŠIĆ, YUTRONIĆ Y CIA.

Antofagasta -- Chile
Calle Prat 479 - 485
Casilla 90 -- Teléfono 99
Direc. Teleg: "Luktronic"

ALMACEN de PROVISIONES
Importación directa de toda
clase de artículos de abarro-
tes, mercería, ferretería,
paquetería, etc.
Emporio y Tostaduría de Café
Agentes de la Cia. Franco-
Chilena de Seguros.

FABRICA de bebidas ga- seosas y jarabes

de GRANIĆ, RAZMILIĆ y CIA.
OFRECEN SÚS ACREREDITADOS
PRODUCTOS CALIDAD SUPERIOR (Marca registrada)

"Lutaro" Ginger-Ale

PREMIER SEC. Y EXTRA DRY

Dirección Telefónica GINGENLAUT

Oficina José Santos Ossa
Antofagasta -- Chile

Las relaciones diplomáticas y comerciales entre Chile y Yugoslavia

Don Oscar Carcés Silva

Encargado de Negocios de Chile en Yugoslavia es portador de un cariñoso y cordial saludo del Príncipe Regente Pablo y de la Reina María a la Colonia Yugoslava residente en Chile.

Precedente de Beograd pasó el 7 de Agosto pasado en tránsito a Valparaíso, el Encargado de Negocios de Chile en Yugoslavia, señor don Oscar Carcés Silva, acompañado de su distinguida esposa señora Ivonne de Carcés Silva y al representante de «El Mercurio de Antofagasta» declaró lo siguiente:

«Regreso después de una ausencia de nueve años. Mi viaje es de descanso, pero mi estadía en Santiago será muy bien aprovechada porque podré durante este tiempo someter al estudio de nuestro Gobierno los interesantes proyectos de intercambio comercial. No puedo extenderme en este terreno porque primero que todo, por deber y cortesía, debo entregar estos estudios, datos e informaciones al Ministerio de Relaciones Exteriores y una vez cristalizados estos propósitos sobre base sólida llevarlos al conocimiento de la prensa. Puedo así adelantarse a que, a pesar de ser la producción de Yugoslavia muy parecida a la nuestra más de algo práctico y beneficioso obtendremos en el campo de las compensaciones comerciales.

«Era mi deseo bajar a tierra y ponerme en contacto con los sectores más importantes de la colonia Yugoslava residente en este puerto para una atención a la persona no me ha permitido este placer. En estas condiciones deseo que el diario más importante del norte trasmita a la colonia Yugoslava mi simpatía personal, que en Yugoslavia se recuerda con respeto, veneración y cariño a la colonia Yugoslava de Chile, pues de sus filas nació el primer grito por la independencia y unión del Reino. Deseo hacer saber que en motivo de mi viaje a Chile tuve el honor de ser recibido por la Corte y tanto del Príncipe Pablo como la Reina María, me encargaron la gran y simpatísima misión de transmitir a nombre de ellos un cariñoso y cordial saludo a la

laboriosa colonia que reside en nuestro país. Además, traigo la buena noticia que antes que termine el presente año el Gobierno de Yugoslavia creará la Legación en Chile, en forma de darle toda la importancia necesaria a nuestras mutuas relaciones, espirituales y comerciales.

Soy portador de tres merecidas condecoraciones, otorgadas por el Gobierno de Yugoslavia: el Gran Cordón «Aguila Blanca» la más alta condecoración de ese país, al Presidente de Chile, S. E. don

Conocemos de cerca la importantísima y valiosa labor que desarrolla como Encargado de Negocios de Chile en Yugoslavia, distinguido caballero Sr. Oscar Carcés Silva en favor de ambos países con lo que ha conseguido Lien merecidas simpatías y respetos de los altos círculos seculares y del Gobierno, como asimismo de la Corte Real y también de todas las numerosas instituciones de los ex emigrantes Yugoslavos que residen ahora en Yugoslavia.

Con ocasión de su regreso a

NUESTRO SALUDO

El 125.º Aniversario de la Independencia Nacional encuentra a la República en pleno resurgimiento económico, después de haber superado las consecuencias de las más hondas crisis. Una sabia política de sus gobernantes, y en especial el talento y tino del Presidente Excmo. Sr. Don Arturo Alessandri Palma, han determinado este resurgimiento económico, que ningún espíritu imparcial puede negar.

Este resurgimiento no significa que la lucha haya terminado; muy por el contrario, quedan todavía en pie no del todo fáciles, bastantes obstáculos que vencer. Nuestra posición espectral, que nos permite mirar con optimismo con reanencia, que nos permite apreciar en todas sus proyecciones, sin particularismos de ningún género, nos ha de abrir la esperanza de que estos obstáculos serán también vencidos, y a corto plazo, en la misma forma como fueron los primeros.

Contra para ello este joven país, además del talento innato de sus hijos de su enorme capacidad de trabajo y del amor propio característico de su raza, con inmensas riquezas naturales aún no explotadas de que echar mano para estabilizar su situación y ascender con paso seguro y firme el camino del progreso económico, y por ende del adelanto en todas sus manifestaciones tanto materiales como espirituales. Es Océano Pacífico el Océano del Norte. Su, en todos sus aspectos, que guarde la esperanza firme que ejemplo de lo que se desea. Y así como este podríamos intencionadamente.

Nosotros, los Yugoslavos residentes, amamos a Chile con el mismo fervor que amamos nuestra Patria. En estas horas de lucha territorial nos hemos unido y nos sentimos como en un mismo espíritu, por lo que no escatimamos esfuerzos ni sacrificios para contribuir a la buena marcha de nuestro país. Y así como este podríamos intencionadamente.

En este 125.º Aniversario, felicidades a los Chileños y a los Yugoslavos que nos acompañan en esta gran fiesta histórica. Y en nombre de los Yugoslavos de Antofagasta, permítame decir de nuestro voice: «Cuvjmo, i još vijek, envi nos u sinu oif eternal y efusi al Presidente de la República Excmo. Sr. Don Arturo Alessandri Palma, y por intermedio de su dignísima persona a todo el pueblo chileno.

A. F. R.

Sr. don Carlos Souper Maturana
Intendente de Antofagasta

Sr. Dr. don Carlos Marcoleta A.
Secretario de la Intendencia

Arturo Alessandri, el Gran Cordón «Aguila Blanca» Yugoslava al Ministerio de Relaciones Exteriores, Miguel Cruchaga Tocornal y el Gran Cordón de San Sava, al Subsecretario del Ministerio de Relaciones Exteriores, don Germán Verafara Donoso. Estas condecoraciones han sido concedidas por Yugoslavia a estos ilustres servidores públicos, como agradecimiento por el espíritu de sincera amistad de Chile a Yugoslavia con motivo de la creación de la Legación de Chile en Belgrado.

Chile nos es muy grato presentarnos dentro de nuestras colonias los más sinceros saludos a nombre de todas las colonias y gobiernos de Chile, y especialmente de la Antofagasta y de nuestros periódicos, así como el más cordial bienvenida a ustedes en querido Chile, en deseo de que a su regreso nos vayan a honrar con la distinguida visita la cual deseamos con mayor gusto y agrado.

Moderno Uredjena

ZUBARSKA KLINIKA

Dr. Anton Marinov J.
ZUBAR-KIRURG
Calle Condell 847

- Librería "MINERVA" -

Calle Sucre 389 - ANTOFAGASTA - Casilla 550

Artículos de Escritorio. Cuadernos y Utensilios para Colegiales. Música moderna y clásica. Novelas y Revistas

— REPRESENTACIONES EN GENERAL —

Comisiones & Encargos al Interior & Exterior.

"JUGOSLAVIJA JE DANAS
POZITIVNO DELO JUGOSLOVENSKE
NACIJE!"
ALEKSANDAR I.

NUESTRO SALUDO

Chile, país heroico y hospitalario, celebra hoy el 125 aniversario de su independencia política. La fecha clásica de la noble nación constituye también un motivo de regocijo para todos los residentes yugoeslavos, porque esta colectividad debe al pueblo chileno grandes beneficios.

Chile ha pasado por duros trances estos últimos años de la crisis mundial, que han sometido a prueba el esfuerzo, la constancia y el espíritu de sacrificio de su pueblo. La fé puesta en sus grandes destinos no se ha quebrantado un solo instante y la obra de progreso material y moral que realiza, es cada día más creciente.

La sólida organización de sus instituciones, el patriotismo de sus hijos y la existencia de una legislación avanzada han sido estímulos suficientes para la pujansa del pueblo chileno.

Los yugoeslavos de Chile se asocian al regocijo de los chilenos y formulan por medio de esta modesta hoja periódica sus mejores parabienes y sinceros votos por la felicidad de la república chilena.

Celebrando la magna fecha, queremos expresar nuestro íntimo deseo también, de que Chile conozca mejor a Yugo-eslavia. Este nuestro deseo es lo más importante para nosotros. Mejor conocimiento y mayor amistad entre los pueblos significa todo un sistema filosófico, ya que este sentimiento está en la naturaleza humana. Chile es conocido y respetado en Yugo-eslavia, — lo atestiguan todos los chilenos que han viajado por ese país, lo confirman los representantes chilenos en Yugo-eslavia. Los compatriotas, aquí radicados a

firmes desde antes de la Gran Guerra, han podido experimentar de cerca, en sus propias personas y bienes, los beneficios de la libertad. Emigrados de la provincia de Dalmacia, en su gran mayoría, abandonaron la patria dejándola oprimida bajo el yugo despótico de la monarquía Austro-Húngara y subsistiendo en condiciones intolerables. Todos ellos han tenido ocasión de estudiar aquí como se forma un país, por que caminos

tantes, los dos pueblos tienen parecidos sentimientos y comparación de la vida es casi idéntica.

Sorprenden algunos rasgos del carácter: comunes a los dos pueblos: individualismo, espíritu militar, dignidad nacional, amor a la independencia, acendrado patriotismo, voluntad y espíritu resistente y de sacrificio, poco sentido de la vida práctica y la ideología histórica.

Los emigrantes yugoeslavos

cuando declaramos rotas todas nuestras relaciones con la monarquía Austro-Húngara y cuando resolvimos prestar toda nuestra cooperación a la heroica Serbia. El movimiento, que entonces se inició en Antofagasta, era el despertar de una nación. Se fundó «La Defensa nacional yugoeslava» de la América Latina, asociación poderosa, que contribuyó enormemente a la unificación del pueblo yugoeslavo. El movimiento histórico que tuvo lugar en Antofagasta, figura en nuestra historia y el nombre de Chile ha quedado grabado en nuestra conciencia nacional. Hemos podido hacer todo esto porque el gobierno y el pueblo chilenos no dieron todas las garantías y amplia libertad de acción. El pueblo chileno acogió nuestra causa con simpatía y este mismo pueblo, sigue teniendo para nosotros especiales diferencias. Por todo esto, nuestro cariño a este hospitalario país es tan hondo como sincero y espontáneo. Los 30.000 yugoeslavos que residen en Chile, espardidos desde Arica hasta Magallanes, anhelan un acercamiento mayor entre los pueblos y reclaman al gobierno de Belgrado una política más adecuada para el desarrollo de una acción con un día de determinados problemas de interés común.

Las buenas relaciones entre ambos pueblos exigen también relaciones más estrechas entre los respectivos gobiernos.

Por esto la decisión del gobierno yugoeslavo de establecer pronto, este año, la embajada yugoeslava en Santiago, ha sido acogida con entusiasmo por nuestros emigrados aquí establecidos y por nuestros amigos chilenos.

Antonio Vekarić

Sr. Dr. don Humberto de Ramon C.
Alcalde de Antofagasta

Sr. don Mateo Radović S.
Secretario Municipal de Antofagasta.

se obtiene la libertad y como los pueblos progresan. Han visto la considerable extensión y el poder de las facultades humanas cuando se desenvuelven en un medio donde cada uno es dueño de sus actos sin otra limitación que el derecho ajeno.

La psicología del pueblo chileno y la del yugoeslavo tienen mucho de común. Aunque geográficamente tan dis-

se acostumbran fácilmente en Chile, aprenden rápidamente el idioma, traba an con entusiasmo y forman en Chile sus hogares. Chile está íntimamente ligado a la fecha de nuestra independencia, de la reconquista de nuestro reino. Fué en Chile, en Antofagasta, donde tuvo lugar el congreso de los yugoeslavos residentes en la América Latina, los días 19 a 25 de Enero de 1916,

Braćo Jugosloveni

Pohadjaju li vaša djeca našu JUGOSLOVENSKU SKOLU? Dobro promislajte, što ovo znači, za odgoj vaše djece. — Odgajajte vašu djecu u našem duhu, jer to je naša narodna sreća i bolja budućnost.

Jesi li brateli član JUGOSLOVENSKOG PRIPOMOĆNOG DRUŠTVA I JUGOSLOVENSKOG SOKOLA?

Ako nijesi učlanil se čim prije, jer je to tvoja patriotska dužnost!

Jugoslovenstvo se gradi i učvršćuje djelima i činom, a ne praznim riječima.

A pomažeš li svojim, ma i malim, doprinosom ODBOR JUGOSLOVENSKIH GOSPODJA, koje se skrbe za tvoju bezposlenu Jugoslovensku braću, njihovu djecu i siročad?

Nemoj, da tvoja pomoć izostane, suze bjeđenih i nevoljnih su preteške, i drži se one naše narodne poslovice:

“POMOZI, DA TI POMOGNEM”!

UZORNA PEKARNA PANADERIA MODELO

Nudja svim sunarodnjacima najbolju vrst kruha, izradje nog od prvoklasnog brašna najbolje kvalitete, modernim strojevima, te uzornoj i potpunjoj čistoći.

KRUH SE DOSTAVLJA U VAŠ STAN
Preporuča se:

FRANO MILIĆ, vlasnik.

INTERNACIONALNI KONGES. ŽENIDBENI ZAVOD “FIDES”

Skupla i posreduje najdiskretnije i najsolidnije, razne brakove, svih staleža, vjera. Imademo vanredan, velik i odličan izbor za naše cij. klijente u inozemstvo iseljenike koji se žele oženiti, neka se obrate punim povjerenjem na naš zavod koji će im u svako doba staviti na raspolaganje velik izbor udavača.

Prije nego li se mislite oženiti, ili udati zatražite naše posredništvo i upute koje ćemo vam za 10 pesosa, koje se može poslati u internacionalnoj poštanskoj prijednosti.

Naša tačna adresa: “FIDES”, prvi jugoslovenski kongesionirani internacionalni zavod za ženidbe, Zagreb, Takalčičeva br. 4, Jugoslavija.

NAŠE NARODNE ŠKOLE I NARODNO PROSVJEĆIVANJE

Zaštita Jugoslovenke Dece

Prigodnom održava se u sklopu i pod pokroviteljstvom Narodne škole u Antofagasti, 15. septembra 1935. godine. Učesnici su: mlade majke, učiteljice, roditelji i prijatelji. Učesnici su: mlade majke, učiteljice, roditelji i prijatelji. Učesnici su: mlade majke, učiteljice, roditelji i prijatelji. Učesnici su: mlade majke, učiteljice, roditelji i prijatelji.

ji — izražavaj ono, što je najvažnije u tvojim najsvjetlije i put i način, kojim je činiš velikom našim i u školi i u tvojim najljepšim životnog cilja; doma, država, naciji i države u odgoju vlastite dce.

Učesnici su: mlade majke, učiteljice, roditelji i prijatelji. Učesnici su: mlade majke, učiteljice, roditelji i prijatelji.

MALO KREANCE ZA DICU

(Ovo nije za velike).

Evo, dicio moja, kako sam doša, na ovo inđuju da van nike stvari istumažin.

U škuli vas meštri ove nike stvari ne učidu, jerbo mislu da vas to doma učidu, ma bihni roditelji, ja imamju uvijek doština vrimena, a dikođ i zaboravaju.

Ova naša nova rubrija, koja je samo za dicu, neće nijednom djetetu na udit. Ovakve nike stvari, meštri i profesori po škulan ne učidu dieu, jerbo se podrazumiva da to va, ja da doma nauču, a mi Bož moji, znamo ča su roditelji, ja i koliko oni stvari priko glave jemaju, pa se nij čuditi ako višje puti čakod i zaboravaju kazat dicu.

Ovo nij, jedna nova stvar, ovaki, stvari jemate i po nima, makdim i drugi fojiman, di su, juđi isto tako ujednaki, u nas.

Ništa nova, a višje o kojen djetu će dobro ovo doč.

NAŠA LIJEPA DJEČICA

Gloria Scarneo D.
Čerka g. Frane i m. Sarneca

Librería Española y CIGARRERÍA

Suc. JOSÉ L. GÓMEZ
Prat 415, Teléfono 253, Ca-
Casilla 880. - Antofagasta
Novelas y Revistas. Libros Cientí-
ficos. Artículos Fotográficos y
para Regalos. Juguetería. Ta-
bacos Extranjeros y del País
Trabajos de Imprenta

NAŠA LIJEPA DJEČICA

Drina Marinović P.

učenica 6. raz. Jug. Škole u Antofagasti, kćerka g. Simuna i Rose Marinović.

U nas je običaj ne davati dicitu sudar — da ga ne izgubiti. Strašna je to stvar!

Bidna dica — govori mi jedan put, jedan meštar — čini ti mi lo vidit kako dica u škuli po čilo jutro potiču ar, ju kroz nos — za ne reč drugo — i kako ino to smeta, najskoli ako su nazebli, a ča je najgore to nij, zdravo.

Tako jel — rekla, san onomu meštru, a van, dicio moja, priporužiden, da nastojite uvijek nosit sobom sudar. Ako van ga mater zaboraviš dat, jerbo ona bidna jema sto stvari priko glave, vi pitajte da van dade sudar, i iz malena se na to naučite.

Jeste li me razumili?

Vesna Beović Tomičić

Ovaj mali anđjelak kćerka g. Mate i Vinke Beović, a učenica Zabavništa naše Jugoslovenske Škole u ovom gradu je izra kratke bolesti, na najveću žalost i bol svojih dragih roditelja, zaklopila 10. augusta o. g. za navjek svoje male nevine čči.

Ona je bila nada roditelja, posebno svoje majke, koja se nadala da će joj biti izmjena i desna ruka, ali sudbina je jača od nas, a često i nesmiljena.

Bi sahranjena 11. augusta, uz pratnju čitave mnogobrojne rodinbe i svojete, naseobine i znanača, kao što ju ispratilo učiteljsko osoblje i školska djeca naše Škole, i polaziše vječanac.

Vama učivljeni roditelji i ovim naše tople saučetke, a tebi mala Vesnice slatki san i rajске visine!

Radimo za jugoslovenku decu!

Ništa dca su nam najvažnija briga, naš najdragotinja, naš ponos i ružičasta nada naše svetle budućnosti.

St ranj o životu, zdravlju i vaspitaj nje deca: i ja, i najsvjetlija dužnost majki i roditeljski domova, najvažniji i najvažniji zadača humanih društava: o štima, gradova, ja i samog države.

Snag jednog na odu meni se po moralnom i fizičkom zdravlju deca, a njegove sposob-

nosti po dobro organizovan i očejjoj zaštiti.

Ako hoćemo da se o učim svome junačkom narodu, ako hoćemo da privrednom našu epu domovinu napretku, u posvetim, naša s alnu iskrenu i toplu ljubav jugoslovnskoj deci.

Neka nij dno jugoslovensko dete ne ostane zbrinuto, nezštićeno, neka šva naša deca veselo žive i napreduju i neka se njihova dečja emma srećerazleže po svima krajevima divne Jugoslavije.

harija

GOVOR SVIČENIKA CRNOGORCIMA

(Iz velike pjesme "Smrt Smail-age Čengića")

Crkva mu je divno podnebesje
Oltar časnj brdo i dolina,
Tamjan miris što se k nebu
dize
Iz cvijeta i iz bijela svijeta
I iz krvi za krst prolivene.

Kad se četi bliže prikućio
Vrijedan sluga vrednjeg ges-
(podara,
Božju joj je pomoć nazivao.
Pak okupiv hrabre vitezove
Na studen je kamen prokro-
(čio,
Studen kamen, al je srce
(vruće
Dobar starac četi besjedio:

Djeco moja, hrabri zatočnici,
Vas je ova zemlja dorodila,
Krvovi a, ali vama slatna
Djedi vaši roditelje su tudijer,
Oci vaši rođili se tudijer,
I iz vi isti roditelje su tudijer,
Za vas ljepše u svijetu nema.

Djeli vaši za nj lijevahu
(krvcu,
O i vaši za nj lijevahu krvcu,
Za nj vi isti krvcu prolizite
(vate;
Za vas draže u svijetu nema,
Oro gnijezdo vrh timora vije,
Jer slobode u ravnici nije.

Vas, koji ste vikli tome
Boraviti trijezne dane, i, krši
Ko vas hajne hajde plode i, krši
(vinom?)
Ko vas hajde, p o de l, krši
(žitom?)
Ko vas hajde, plode i, krši
(svilom?)
Dok po vreljije hladne vode
(ima
Dok po draga bujna stada
(muču;
Dok po brdijie sitna krda
(bleje.

Ivan Mažuranić.

Taller de Zapatería

"DALMACIA"

DE JORGE ČEKALOVIC

Compone y hace de medida
toda clase de calzado a precios
fuera de toda competencia.
Atención esmerada.

Succe 694.- Teléfono 516
R- Casilla 852.- Antof.

Učesnici su: mlade majke, učiteljice, roditelji i prijatelji. Učesnici su: mlade majke, učiteljice, roditelji i prijatelji.

Njegovo Veličanstvo Kralj Petar II.

Kralj Jugoslavije.

6. septembra je naš mladi Kralj Petar II. navršio 12. godinu života i prvi rođendan, kojeg slavi, kao Kralj Velike Moćne i Nerazdelive Njegove i naše Otadžbine Jugoslavije.

Vasceli Jugoslovenski Narod u Jugoslaviji i iseljeni, deseta naša Jugoslavija. GA toplo i srdačno pozdravlja o Njegovom rođendanu upućujući iz dna srca i duše iskrene i sve naše molitve Višnjem Gospodu, da nam G A čuva, brani i štiti, kao najveći zalog i baštinu našeg predragog naroda; a koji će da za etno, veliko i historijsko delo svojih velikih predja: Karadžordja, deda Petra I. Velikog Oslobođitelja i uzvišenog Roditelja Aleksandra I. Ujedinitelja, uzdići do najviših visina slave, moći i restitja. Da na potocima kri i sazdana sloboda i jedinstvo celog jugoslovenskog naroda se čuva i sačuvava za sve sadašnje i buduće naše generacije. To će biti Njegova svea dužnost i najuzvišenija mi-ja!

Naš mladi Kralj, je vrlo dobro poznat i omiljen u životom našem narodu, a kako i da ne bude, kada je propu-ovao još kao malo dete, sve prelepe i ubave kraljeve svoje lepe i prostrane Otadžbine!

Vidjamo G A u Beogradu i po Srbiji, te na našem čaromnom Jadranu, kamo je proli-veo najlepši deo svog detinjstva, po raznim ubavim kupalištima; Bo-okotorskoj, Makar-skoj, Splitu, Kaštelima, Šibe-niku i td. Silno je ON zavoleo to naše ubavo more, srce i žilu kucvica svoje zemlje, te one naše ladje, ribare i primorce.

U Bosni, Crnoj Gori, Hrvatskoj, Vojvodini i Sloveniji je tako isto čest Njegov bora-vak i tamo najmiliji gost! Svuda tuda je ON dolazio u dodir i igrao se sa decom običnih gradjana; zemljoradnika, ribara, gođjana i seljaka, i s njima delio najlepše dane svog detinjstva.

On je zavolio i upoznao sve delove naše lepe Otadžbine. Upoznao narod, decu svoje vrinjake, buduće gradjana, lepote i krasote njine, i time uživio srcem i dušom u sve to, kao najlepšim vrednotama. Njegova mladenačka duša i srce, jestu srce i duša Njegovog vlastitog naroda. U njima i za njih ON živi i oseća, a što je u bebroj prigoda i navrata spontano u svojoj prirodjenoj velikoj pronicavosti i obdarenosti iz, azao, začaravši svakog tko je imao prilike naći se u Njegovoj sredini. Izkazao je i do azao, da za svoj dob je veći i pre-je čovek, bistar i razuman, te sve-estan o sv: zvanja i zadatka. — i sav Njegov žit ot i rad ed poipnije Svog Velikog i Slav-nog Roditelja i je ispun en najvilom treznošću, radinošću, ožen, em i spremanjem za veliki poziv kojeg MU je namenila historija Njegovog Naroda i Otadžbine.

A kako i da ne bude tako veće zreo i svestan svog veli-kog poziva, kada je u svom vlastitom DOMU, u svojim Uzvišenim Roditeljima, Kralju Ocu i Kraljici Majci, imao uzor učitelje i najdivnije primere, te na vrelu najčistijem, pio isto tako najlepšije pouke, savete i primere. — kako se lju-bi, voli, radi i prepara sve najlepše što imademo, pa i život — u narodu za narod!

Soko! U isto doba je i Uzvi-šeni Pokrovitelj Jadranske S traže, verne čuvarice našeg plavog Jadrana, čarica Jugosla-vije!

Na izvorima takovih vrela, u kojima žari i gaji se najč-vrčija patriotska ljubav, može li Kralj biti drugičiji od svog naroda?

Ni tada, već najuzvišeniji i najistinskiji odraz i izraz naš-eg, narodnih vrлина, običaja

ljenog Vladara Besmrtnog Aleksandra Mučenika, te u TE-BI nevinom siročetu: vidimo, osračamo, ljubimo i nalazimo NJEGA, koji je za nas svih, vasceli jugoslovenski narod, i ja i Tebe, naše gore sine, oslo-bodio i ujediniio sav jugos-lovenski narod i stvorio ve-liku, moćni i jaku Jugosla-ju!

Cujemo, slušamo, gruvaju topovskii hitci po celoj Karadžordjevoj Jugoslaviji, tebi u počast, kako divna, hrabra i nepobediva jugoslovenska vojska, defiluje da na dostojni način proslavi Tvoj dan, kako ži-vaš Tvoj narod u uzvišenom zanosu najčistije ljubavi, prid-je Providnosti hvala i molit-ve za Tebe i sreću Tvoju budućnost; i mi dajmo oduška žarjnoj, čistoj i najuzvišenijoj ljubavi našoj, u ime žitavog iseljenog dela Tvog naroda, prinosimo Ti tople naše žes-titke, Tebi Našem Kralju o Tvom rođendanu, te uvereni u sretnu budućnost Tvoju i Na-roda Našega, kličemo:

**Nek živi Vaše Veličanstvo!
Nek živi Kraljevski Dom
Karađordjevića!
Čuvajmo večnost Jugosla-
vije!**

MARPBIS

Su Majestad Rey Pedro II.

Rey de Yugoslavia.

Pa spoznavajući sve to, i sav život i rad te patriotizam naše narode i svetle dinastije Karađordjevića, znamo i uvereni smo, da će i ON' naš dični mladi Kralj, biti uzor Vladar, — i znati i umeti diti sve, kao i Njego i predji, za Svoj narod i n ego o bla-gostanje, moć, prestiž i slavu; i u istinu biti i ostati dostojan potomak i naslednik slav-nih Karad ordjevića!

Naš mladi Kralj je tako isto i Vrhovni Starešina Sokola Kraljevine Jugoslavije. Soko dušom i telom, a naš soko je najsigurniji zalog jugoslovenskog jedinstva. Dakle, Kralj

i narodnih svetinja! Jednom reči, tako odvajam Kralj a koji živi tako blizu, čisto u svom i svojim narodom, jeste i biće Kralj Svog Naroda, biće ON Narod i Kralj i u nje-mu usredotočene sve narodne želje i aspiracije do najuzvi-šenijih spoznanja!

Iz svih jugoslovenskih gradova i sela, te jugoslovenske emigraci e, iz dubine svih srca da i duša se uzdižu i k TE-BI lete, najlepše želje i oseća-ja, Mladi bratju Naš, s većim pravom i nežnijom ljubavlju, kao bratju siročetu, bez pre-ljubljenog Svog uzvišenog Ro-ditelja, a našeg aikad nepreza-

Hotel New York

Bolivar 240 - Casilla 781

A una cuadra de la Plaza Colón
Establecimiento moderno y
higiénico, de primer orden
Comida Chilena y Yugoslava.
Se reciben pensionistas y se
reparan viandas a domicilio.

PRECIOS MODICOS

Antonio Jakšić

Medicina interna:

Estómago, intestino co-
razón, riñón, hígado, pul-
món, Rayos X.

Consulta de 3 a 8

Dr. V. E. Guitart

**"MOJI DALMATINCI! KAO
DOSADA, TAKO I DOSADA,
BODITE VJERNI ČUVARI NA-
ŠEG JADRANA! ZA VAMA
ČVRSTO STOJI NJEGOVIJENA
OTADŽBINA!**

ALEKSANDAR I.

IZ CENTRALNOG ODBORA

ZA PODIGNUĆE SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I. UJEDINITELJU.

Vijesti Glasila Centralnog Odbora "Čuvajmo Jugoslaviju"

U ime Centralnog Odbora topli bratski jugoslovenski pozdrav svim našim naseobinama!

Paško Baburica

jih 70 članova, kojem sam Predsednik u Ensenadi - P. La Plata.

Apel

Redoljubni poziv svim našim naseobinama

Centralni Odbor za podignuće spomenika Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju časti se ovim uputiv svim našim naseobinama ovaj "APEL-POZIV" po pitanju sakupljanja priloga za spomenik Kralju-Mučniku.

Moge su naseobine nam najviše sakupljeni iznos, koje zaslužuju svaku hvalu. Tako isto su neke već dostavile, a imade nekih, koje još ne poslaše svoje izvještaje.

Svi braćo! znate, da se približava tužni dan pogibije našeg Besmrtnog Kralja-Mučnika, kada bi se imao da oživotvori naš cilj o podizanju spomenika NJEMU najdignijem sinu našeg roda.

Tako isto smo na ovom istom mjestu našeg lista istakli rad Gradskog Poglavarstva Općine Grada Splita, koja po tom pitanju je učinila i čini sve potrebne pripreme i predradnje za ostvarenje velike ideje, kao odraz naših simpatija i ljubavi ONOM, koji je dao sve, pa i život za nas, za narod svoj, za VELIKU I UJEDINJENU JUGOSLAVIJU!

Na nama je svima da i mi učinimo ono, što nam srce i patriotizam nalažu, jer naš velike pjesnik veli:

"Narod bo, koji mrtve ituje,

Na prošlosti budućnost si snuje!"

Stoga napred braćo! na rad. Složan rad! jer jedino i samo tako se kroji napred! U jedinstvu i slozi je naš spas i bolja budućnost, a nadavse u tome ako budemo iskazali i dokazali da znamo i umijemo štovati i cijeniti NAŠE NARODN VE-LIKANE, koji nam ostaviše sveti amanet, da čuvamo ono što je u krvi stečeno!

Pozivljemo ovim sve naše naseobine, da učine svoju dužnost, kojom će ujedno iskazati i svoju patriotsku svijest i čim prije nam dostave sakupljene priloge, a one, koje još to nijesu izvršile ih ovim molimo i preporučamo, da to učine čim prije i nam pošalju.

Naseobine u Chile neka nam to dostave preko ma bilo koje banke, dok se ostale naseobine u Južnoj Americi, preko New Yorka ili Londona jednim čekom, a naseobine vani tog djelokruga, neka pošalju šalju JADRANSKOJ STRAZI, -Glavni Izvršni Odbor za spomenik Kralju Mučeniku u Splitu, kako smo otvorili naš račun.

Sve naseobine treba da nam šalju tačnu listu o sakupljenim prilogima radi publiciranja u našem listu.

Uvjereni smo, da će svaka naseobina znati i umjeti dokazati svoju patriotsku osjećaj i nepodopusti da ostane zadnja, jer što bi to značilo, svakome je vrlo jasno!

za CENTRALNI ODBOR

Antonio Lukšić, C. predsjednik

Ivan Agnić, D. generalni tajnik

Valparaiso, 11. jula 1935. g.

Gospodin Anton Lukšić, C. Predsjednik Centralnog Odbora za Podignuće Spomenika Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju Antofagasta

GOSP. PAŠKO BABURICA

počasni član

Centralnog Odbora za podignuće spomenika Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju.

Cijenjeni gospodine,

Svojedobno primih dopis tog Odbora od 10 pr. m.s. kojim mi se javlja, da sam na jednoj od sjednica Centralnog Odbora bio imenovan njegovim počasnim članom.

Primam vrlo rado to imenovanje i molim, Vas da primite Vi osobno i da izvolite izraziti ostalim članovima Centralnog Odbora osjećaje moje zahvalnosti na tom počastjenju.

Iskorišćujem ovu prigodu da vam u prigibu dostavim jedan mjenicu ovdješnje Banco Anglo-Sud Americano, Ltda, ispostavljenju na Vašu odredbu za iznos od \$ 2.000,- s kojim želim da sudjelujem u sakupljanju materijalnih sredstava za izvršenje temeljnog cilja tog Odbora.

Primio sam također i jedno pismo gospodina Biskupovića, tako isto u vezi sa akcijom za podignuće spomenika Viteškom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju i pozivom na njegov sadržaj želim da vam saopćim, da ću u danoj prigodi vrlo rado poradići oko toga, da se Vašoj akciji pridruži što veći broj naših sunarodnjaka iz ovih krajeva.

Primitie izraz mog osobitog poštovanja.

Jugoslovensko Pripomoćno Društvo

Osnovano 6. januara 1935.

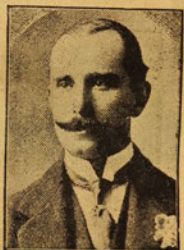
Rto de Janeiro N° 4533

BERISSO-Argentina. - Berisso, 14. jula 1935.

Uglednom Uredništvu "ČUVAJMO JUGOSLAVIJU" Antofagasta Dragi Uredniče!

Ovih dana imao sam priliku čitati cij. list "ČUVAJMO

GOSP. FRANO PETRINOVIĆ

počasni član

Centralnog Odbora za podignuće spomenika Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju.

JUGOSLAVIJU", te vam najsrdačnije čestitam na Vašem radu ovdje u Južnoj Americi o izdavanju Vašeg lista, zašto to je jedino glasilo, koje nam je potrebno nam iseljenicima! Mi znadem dobro da je ovdje u Južnoj Americi bilo boraca, koji su se borili za stvaranje JUGOSLAVIJE, kao i Narodna Obrana i t.d., koja su imali udruženja u cijeloj Južnoj Americi.

Tako i danas je potrebno da se organiziramo, da zajednički opet radimo, da čuvamo ono, što je krvlju stečeno i AMANET, koji nam je ostavio Blagopokorni Kralj Aleksandar I. Ujedinitelju.

Stoga se okrećemo na Vas, da bi Vi tamo stvorili CENTAR ZA CIJELU JUŽNU AMERIKU, da javite na sve Jugoslovenske Organizacije u Južnoj Americi, te da bi mogli raditi zajednički.

Taj rad bi bio od ogromne pomoći nama iseljenicima i na diku i ponos naše nacije.

Ovdje u Berisso Puerto La Plata-Argentina, ima ovo naše Društvo, koje se osnovalo 6. januara ove godine. Broji svo-

ima drugo Jugoslovensko Društvo "OSOVI". Ovo postoji ima već više godina.

Nadamo se da će čemo jedan dan zajednički: "JUGOSLOVENSKO PRIPOMOĆNO DRUŠTVO iz Barissa i KO-SOVO iz Ensenade; kojeg je predsjednik gosp. Petar Kebečić stvoriti "JUGOSLOVENSKI DOM" u Berissu.

Sa jugoslovenskim pozdravom i poštovanjem bilježim se.

"Zdravo!"

Marko Andrić

(Iznosimo ovo divno patriotsko pismo odličnog redoljuba Marka Andrića, za primjer i izgled čitavom našem iseljeništvu, što i kojim putevima nam je kretati za sreću i prestiž našeg naroda, uvjereni, da će to potaknuti brojne naše naseobine na složan i patriotski rad, zajednički rad svih naših naseobina. Svi za jedan štap! Čitajte naš članak "Jugoslovenskom Iseljeništvu". Zbudi se jugoslovenski iseljeniče! daj si dežnicu ostaloj braći, u ostalim naseobina i formirajmo JUGOSLOVENSKO KOLO, BRATSTVA, SLOGE, JEDINSTVA I LJUBAVI, jer to je jedini naš spas!

(Uredništvo)

Gosp. Marko P. Biskupović

Antofagasta

Cijenjeni gospodine!

Čast mi je ovim potvrditi prijem Vašeg dopisa br. 83/35 na kojeg dragovoljno odgovaram. Tako isto primio sam i br. 1 i 2 "Čuvajmo Jugoslaviju" u kojem sam opazio, da ste osnovali Centralni Odbor, to jeste za podignuće spomenika našem nezaboravnom Kralju Aleksandru I. Obavdu posla su važna. Želim uspjeh da pruži čim brže izvrši njegovu dužnost, a drugi, da bude imati dug život.

Nastavljam vam mjenicu Br. 4864 na iznos \$ 300,- na Vaše ime. Molim da stavite na raspoloženje Centralnog Odbora \$ 150,-, a drugih \$ 150,- da priložite kako jednu pomoć za održavanje glasila "Čuvajmo Jugoslaviju".

Povjerenik: Želim što ne mogu biti, a to zato kako ćete već znati, da moja nastambija nije sigurna u ovom gradu.

Sljedi na 5 str.

Nacimiento, desarrollo y relativa decadencia de las Colonias Yugoslavas del Norte

Las inmigraciones se producen hacia las regiones que ejercen sobre determinadas colectividades mayor atracción. Esta puede obedecer a razones climatológicas, a condiciones económicas, a la abundancia de trabajo y su remuneración, al desenvolvimiento comercial, industrial o minero del país de atracción y principalmente a la tendencia natural de seguir la ruta, emprendida con éxito antes por miembros de la misma colectividad.

Hasta cuestión de medio siglo atrás los yugoslavos casi no existían en este país, siendo que las reducidas migraciones hacia la costa del Pacífico del Sur se dirigían al Perú, principalmente a la región minera de Cerro de Pasco. Pero, durante los últimos años de la dominación peruana en Tarapacá, ya había un grupo bastante numeroso de yugoslavos en el puerto de Iquique, ejerciendo el comercio, particularmente en el ramo de maquinaria, mercería y ferretería. Más o menos en la época de la Guerra del Pacífico, algunos miembros de la colonia de Iquique se corrieron hacia Antofagasta, dedicándose en este puerto al comercio de abarrotes.

En la época del descubrimiento del oro en Magallanes muchos yugoslavos hijos de la isla de Braza casi en su totalidad, acudieron a Punta Arenas, que prometía ser una nueva California. Los primeros llegados alcanzaron a juntar en poco tiempo cada uno algunos cientos de libras, con las que al año, o poco más, regresaron a su terruño. Esta aparentemente fácil y provechosa aventura animó a otros para que emprendiesen el mismo camino y en este modo creció rápidamente la comunidad yugoslava de Punta Arenas. Empero, la industria orera no fué de larga vida en aquellos páramos estériles, expuestos a la interperia y las inclemencias de un clima

hostil. Es así que algunos de los últimos llegados emprendieron nuevo viaje, esta vez hacia el Norte, atraídos por el incipiente desarrollo de la minería en la república del altiplano. De entre estos utrocianos se quedaron en la provincia de Antofagasta, donde, al poco tiempo y gracias al auge, que iba tomando la industria salitrera, la colectividad yugoslava fué creciendo rápidamente, hasta hacerse la más importante en toda la costa del Pacífico, y a gozar cierto bienestar colectivo insustentable.

colonias yugoslavas de esta región quedó estrechamente ligada a la suerte del salitre, ya sea directamente, invirtiendo sus energías y ahorros en la industria, ya sea en forma indirecta dedicándose a industria y al comercio que, a su vez, dependía de la buena o mala suerte del salitre.

Al quedar exigido como primer monte la desaparición de varias empresas, absorbidas por una sola firma monopolizadora, luego la crisis salitrera hayan afectado en forma excepcional a la colectividad yugoslava.

y la riqueza de cada una de estas colectividades es siempre mayor, la colonia yugoslava, que había casi exclusivamente ligado su suerte a la suerte velleida del salitre, con el desplome de éste ha visto reducirse el número de sus componentes, disminuir la riqueza colectiva, ir desapareciendo los miembros más acomodados y formarse, primero, luego incrementarse el grupo siempre más numeroso de los necesitados, llegando algunos otros hombres de situación desahogada, a la última miseria.

En contra de esta situación han principiado a reaccionar algunos componentes de la colectividad yugoslava, emigrados de la región noroeste al centro del país, dedicados sus energías y ahorros al cultivo de la tierra, esa madre benévola que nunca traiciona a los hijos que la saben tratar.

A. M. M.

OBITELJ PAVLA SAPUNARIC
na rukama blizanci sinčić Ivan i Marko, u sredini kći Magdalena.
SANTIAGO

Desgraciadamente la vida de la zona noroeste de Chile depende casi exclusivamente de la industria salitrera. En esta forma la suerte de las

Y mientras que las colonias, como a francesa, la italiana, la española, la alemana, que han dedicado sus energías ya sea al comercio, ya sea a la industria, ya sea a la agricultura principalmente en las regiones costeras, y algunas de ellas solamente en pequeñas áreas al comercio y minería en el Norte, constantemente progresan, aumenta el número de sus componentes

Alex Petrinović M.
sinčić g. Ormara i Cecilie Petrinović

"Jugoslavija će biti večno pozitivno delo jugoslovenske nacije i dos tojns svojih savnih pobeda, ako svoja pokolenja vaspitava na velikim primerima naših nacionalnih mučenika i junaka!

ALEKSANDAR I.

PANADERIA Y PASTELERIA

"CENTRAL"

CALLE M. A. MATTA 757 - TELEFONO 878

Ofrece artículos de elaboración esmerada y de primera calidad. - Pan especial - Panes yvra Sandwichs - Pan Candeal, Integral y Centra.

PASTELES FINOS -- OREMAS
TORTAS Y POSTRES

Domingos y Festivos empanadas especial de ave y corrientes.

Galletas para Minas y Buques

Se atiende cualquier pedido para ciudad o campo

IVAN V. CVITANIĆ

generální knjigovodja.
Vodi knjigovodstvo uopće, a posebno za malotrojce, kojima se toplotu preporuča.
Rad garantiran i u skladu državnih zakona.
Cijene vrlo umjerene.
URED SE NALAZI:
Condell 745.

DRUSTVENE VIJESTI

Tužne vijest:

2. augusta o. g. je preminuo u ovom gradu djčač Aržić Dobronić, a sahranjen 3/8. Obitelji naše saučeste.

9. augusta je umro Ante Bararin Strčić nakon kraće bolesti i sahranjen uz brojno čestitke rodbine i nazobine. Naše toplo saučeste.

IZ ALBUNA NAŠIH LJEPOTICA

gica Dinka Papić Radnić

10. augusta preminuše dva anđeljka Addy Vega Tomičić i Vesna Beović Tomičić, i uz veliko učestće rodbine, nazobina, nazobine, i čestitkog ooblija i škol. dje e Jugosloverske Skole, sahranjene u nedjelju 11/8. U viljerim roditeljima naše iskreno saučeste.

U S petru na Braču je umro avčistarae Ptar Stučić F. kratko vrijeme izi nego što je sereno zavisio sv je nauke. Eji prerana smrt je još jače djelovala na njegvu ucviljenju obitelji. U ovom gradu ostavija sestru Kraljicu i šura Anu Papčica, kraljica, kao i obitelji izraz-jemo naše saučeste.

18. augusta je nenadno i iza kratke bolesti umro poznati naš sunarodnjak Petar Mirović u ovom gradu u dobi od 45 g. Pokujeji je bio blagajnik kod Jugol Banke u ovom gradu, i živio veike simpulje u našoj nazobini, kao i o ovlajjima i strerim svijetom, a kao i ih vilina kuzne su ga ovlje, kao žovjeka i ro ovlja.

O t lji pokojnika naše toplo saučeste!

4. septembra o. g. je umro u ovom gradu Ivan Vukšević V. Obitelji i svojiti izrazujemo naše saučeste.

Bolesnici:

U mjesnoj bolnici je bio operiran g. Arte Aržić Zlatar, sa dobrim uspjehom i njegovo zdravljevo starje je povoljno. Čestitanol!

Nalazi se lakše bolra goja. Franka Papić rođj. Radnić suprug uglednog našeg snovodjaka g. Ivana Papčica. Zalimo gospođi što skorije ozdravljenje i potpun oporavak!

Putnici:

20. / 8 je otputovao natrag za Santiago, omladinac g. Danilo Palaveršić, iza kako je proborovio nekoliko dana u ovom gradu.

dana. Odmah je posjetio našu redakciju i donijeo pozdrave iz Bolivije, te bio srdačno primljen i toplo pozdravljen sa naše strane, želeći mu ugodan boravak u našoj sredini

Porodj j:

G. ja. Margarita Lima rođj. Radić, kćerka g. Jakova i sačca N., je obdarila svog suprug zdravim muškim čedom. Čestitanol!

Gdja. Franča Bizjak rođj. Jakšić je podarila svoj suprug g. Maksima sa ženskim čedom, koje će nositi ime Marija Franča.

Vjenčanje:

1. septembra se vjenčao u

Oproštaj na grobu:

«A la Memoria» de Vlasta Manzoni Ivanović

En plenitud de tu vida juvenil sin pecado, has estado verdica. Cuanto la mayor es peranza de tí esperando lo que hoy te lloran inconsolados.

Desde tu rñez te conoel, has sido siempre una flor perfumada cual rosa en su rosal y de tus bondades muchas que describir.

IZ ALBUNA NAŠIH LJEPOTICA

gica Milka Papić Radnić

Buena y cariñosa siempre lo has sido con todos los que te rodeaban y sobre todo con los que te dieron la vida, así mismo con tus compañeras de Liceo que jamás podrán olvidar a su Vlastita.

Tu casa está vacía, Liceo e té de luto, compañeras están tristes y tus Profesoras re-ordenán tus virtudes sobresalientes de tu inteligencia.

Buena y bondadosa tija has sido, tus hermanos y los tuyos lloran tu cariño perdido y tus amigos más firmes no merecen lloran porq e ya no volverás.

Era tu rápi y fatal e frmedad, te hemos cuidado como a una joya preciosa, e en todo e-mero y cariño sobre tí e-ubi os, con esperanza suprena de verte vivir.

Ayer e la mañana, por última vez sostuve tus blancas manos que ya no apretaban ni bñta e rezón, mas sí, el destino lo quiso así, te fuiste.

T alma pura y sin mancha ya no nos pertenece más; El Todo Poderoso la quiso para sí y así solo nos deja tu cuerpo e vil e no verdo y el vacío q hoy lloramos y rezamos por tí.

Diene er paz mi querida Vlasta.

Pedro Stančić Roketov
Antofagasta, 8 e Agosto de 1935.

IZ ALBUNA NAŠIH LJEPOTICA

gica Nevenka Papić Radnić

31. augusta je sti ao i Santiaga po službenom poslu u ovaj grad g. Eduardo Kegević Z. i krenuo odmah za Calama, id e će ostari oko 20 dana, a iza toga se vraća u Antofagasta za Santiago.

1. septembra je stigao u ovaj grad na odmor iz Bolivije naš vrlo zaslužni povjerenik u fotosi, i. Ivo Soljančić kamo će se vraćati oko mjesec

u ovom gradu g. Valerio Fabijanović T. sa gicom. Carolina Pino. Toplo čestitam mladom paru.

Vjenčanje:

1. septembra o. g. suprugi gg. i sačca u o. Sactalja G. i Katalica rođj. Biondi Franjoja i sačca N. je svoe prvorojenog si čca Rimundo M. to, i i tinaru veselicu u svom stanu. Kumovae gg. D. i sačca i g. ja Lučević. P. i sačca Biondi. Toplo čestitanol!

Vijesti iz Jugoslavije

Beograd:

U zadnje doba bijahu izvršene sledeće promjene u našoj državnoj diplomatskoj službi:

Za jugos. poslanika u **Berlinu**, na mesto unirovljenog g. Živojina Balogđića je postavljen g. Branko Lazarević, dosadašnji poslanik u Varšavi.

Za jugos. poslanika u **Parizu**, na mesto g. Miroslava Spaljakovića, postavljen je g. Dr. Božidar Parić.

Za izvanrednog poslanika i opunomoćnog ministra u **Moskvi**, je postavljen g. Dr. Aleksandar Bodi, načelnik upravnog odeljenja minist. inostr. poslova.

Za izvan. poslanika i opunomoć. ministra u **Madridu** je postavljen g. Stanoje Pelić, načelnik konsularnog privrednog odeljenja minist. inostr. poslova.

Za poslanika u **Buenos Airesu**, kako smo to već javili preko našeg lista je postavljen g. Dr. Vladimir Martinac.

Prema vijestima iz domovine imenovan je novim Iseljeničkim Izaslanikom u Buenos Airesu g. Dr. Ivo Jelavić, rodom iz Vrgorca u Dalmaciji, i već se nalazi na put za Buenos Aires.

Upraznjena ministarska mesta, radi ostataka, bijahu popunjena kako sledi:

g. Dr. Miškulin; minist. pravde;

g. Gjurio Janković; min. bez portofelja, za minist. trgovine i industrije.

g. Dr. N. Komnenović; minist. za bratstvo vaspitanje naroda, za minist. socij. politike i nar. zdravlja.

Čim se računa, da je Premijer g. Dr. Stojadinović sačuvao kabinet od eventualne krize.

Karlovac:

Pjevačko društvo „ZORA“ iza uspehli koncerata na međunarodnoj izložbi, je održalo u Briselu u kraljevskom dvoru pred kraljem i kraljicom, krasan koncert, koji je zadivio sve slušatelje, a posebno kraljevski par, te je kralj izjavio, da još nije čuo nikad tako krasno pjeati belgijsku himnu. Društvo „Zora“ je darovalo kraljevoj djeci tri lutke obučene u krasnoj šestinskoj narodnoj nošnji.

Na povratku u domovinu karlovačan priredile „Zorašima“ triumfalni doček, da se takova šta još ne pamti u Karlovcu.

Split:

2. au usta je stigao u ovaj grad ogromni parobrod „Princ Olof“ za velikim brojem engleskih turista. 8. augusta je stigao drugi brod „City of England“ sa mnoštvom velikim engleskih turista. 13. augusta je pak stigao treći engleski brod sa tako isto ogromnim brojem turista iz Engleske, koji poplaviše Jadran.

Zagreb:

Ove godine je u ovom gradu uz veliko slavlje izvršena proslava 100 godišnjice himne „Lijepa naša domovino“, koju je ispejvao 1835 pjesnik Antun Mihanović pl. Petropoljski, a

uglazbio kompozitor Josip Runjanin g. 1840.

Beograd:

Beogradske velike novine „Politika“ i „Vreme“ ističu potrebu osnivanja velikih stranaika, koje bi bile kakve jakim impulskom krenuti državna kola, ka sretnijoj budućnici našeg naroda. Tako isto ustaju one protiv štetnog strančarenja i vele, da je već vrijeme, da se krene razumom i ozbiljnom radu, posebno danas u ovom teškom vremenu, kada treba, da je čitav naš narod kao jedno tijelo i jedna duša.

Zagreb:

Naša jugoslovenska djeca iz inostranstva: Austrije, Rumunije, Čehoslovačke, čestomice počele posjećivati domovinu svojih roditelja. Krasno je to i patriotski, pa dao Bog, da to čine i učine i djeca naših sunarodnjaka iz svih strana svijeta, da vide i upoznaju našu biser Jugoslaviju.

Šibenik:

Nakon jake kiše nadošla jaka krupa i potukla mnoge vinograde a u Konjovratima sasma uništila berbu šteta je velika. Banska komisija je procijenila štetu.

Osijek:

Žetva se već završila i ova je dosta dobra, ali tržni cijena su loše na svim tržištima, iako imade dovoljne potražnje i tarica.

Split:

Da ne idu u Abisiniju, italijanski optirci u ovom gradu, kao i sami Italijani odustaju, iako primise putni trošak, od putovanja. Tako isto iz Zadra j stiglo preko 30 mladića u dobi od 21 do 30, godine, samo da se spase od rata i smrti.

Solinjan i Vranjčani već du-gorade oko toga da se otcijepi od općine Splita, i izgleda u zadnje doba, da će to i po-ki.

U ovaj grad je stigla velika eskurzija čehoslovačkih učitelja koji obilaz našu rivijeru od grada do grada.

Beograd:

Narodna skupština se nalazi u ljetnim ferijama, koje traju do 20. oktobra, kada će biti sazvano zasjedanje. U ovom međuvremenu vlada će izraditi i s, i miti razne zakone, koji će voditi normalizovanj političkog života u našoj državi.

Slijedi na 22 str

Control Pisquero de Elqui-Serena

MARINOVIĆ y Cia. Ltda.

Santiago — Antofagasta
Casilla 629 - Teléfono 80689 - Casilla 368 - Teléfono 395
A. Matta 625

Dirección telégrafica: "PISCO"

Pisco, Aguardiente, Licores y Vinos generosos de Elqui.
Frutas secas de Elqui. Frutos del Pais

Imademo osobitu čast staviti do znanja našim cijenjenim mušterijama, da smo preuzeli zastupstvo vrlo dobro poznatih proizvoda "EXPRESS".

Mastilo "EXPRESS" za podove je poznato kao najkorisnije i najuspješnije takovo sredstvo u trgovini, a što najbolje dokazuje praksa za bezbrojnih godina njegove uporabe.

Ne zaboravite da za puliranje podova jeste i ostaje, kao najbolje mastilo za podove "EXPRESS"

Pripominjemo i ističemo to našim poštovanim mušterijama da nema boljeg mastila za cipele od mastila "NUGGET"

DUNCAN, FOX & CIA. LTD.

Zastupnici za prodaju proizvoda "EXPRESS" i "NUGGET"

Nastavak sa str. 21

Zagreb:

Izvršni odbor sokolske župe u Zagrebu je već od g. 1932. pokrenulo akciju za reviziju Zakona o Sokolu Kraljevine Jugoslavij koja ide zatim, da sokol tvo samostalno bira svoje vodstvo i shodno tome se odbije doslavljanju državnju pomoć.

Split:

30. lipnja o.g. se pojavio u Gomirici (Podan Brača) veliki požar kojeg podmetnuše neki izletnici, i tom prigod m izgorila je sva župa, koja je bila tako krasna, iza prvog požara. Ovo je već po drugi put što je izgorila. U toj istoj žumi su čekli znameniti liječnici učenjaci, kanili podići veliki sanatorij odmah iza rata do čega nije došla baš radi tih žal snih požara.

Splitsko pjevačko društvo «Zvonimir» kani prirediti turneju po čitavoj našoj državi, kuda će sastavno pobirati lovriče, znajući vršne naše «Zvonimire».

Zagreb:

U ovom gradu je osnovan zavod za nacionalno-edukativni film, kao kulturna i mreževna zadruga, s ciljem za besplatno prikazivanje kulturnih filmova po selima diljem naše države. (KRASNO JE TO!)

Beograd:

Ovde je preminuo 7. jula o.g. veliki učenjak i kulturni radnik Sima Lozanić u 88 godini. Napisa je mnogo znanstve ih dj la i bio je član naše, a i mnogih stranih akademija, te odlikovan sa najvećim odlikovanjima.

Tako isto je umro Rajko Smilgović u dobi od 140 godina. On je bio najstariji čovjek u Evropi kojeg je kako izgleda bila smrt zaboravila, iako ga je ipak, ma bilo i kasno našla.

Vlasta Manzoni Ivanović

27. augusta o. g. je nakon kratke bolesti preminula u ovom gradu gica. Vlasta Manzoni Ivanović kćerka g. Marka Manzoni i gospodje Franjke, rođ. Ivanović.

Pokojnica je imala tek 17 godina i lanike godine je završila sa odličnim uspjehom sretnju školu, kao što je sa odlikom završavala svaku godinu svojih studija. i bila najvčva dika i ponos svojih dragih roditelja. Ostavila ih onda, kada su oni, a i ona, gajili najpčpe nade srećne budućice. Onda, kada je život najpčpi i najmiliji. Kad slatke sanje mladosti, Kine život ljudski čitavom poezijom, sreće

i blaženstva. I pokojna Vlasta je baš u tim najpčpijim godinama zanavijek zatvorila svoje navine čči, koje su tako srećno i sjupko gledale u život srećnih nada sutrašnjice.

Svak ju je volio, jer je svakom bila mila, rad krasnih oeslina i vrlina, koje su ju resile u svakom pogledu.

Njena prerana smrt je izazvala duboku žalost neseimo u njenom domu, već i čitavoj našoj naseobini.

Učviljenim roditeljima, stricima, Andriji i sestrama, nad ovako preteškim gubitkom, izazvajemo našu toplu sućut.

ALMACEN "EL PENEGA"

DE

ESTEBAN SKOKNIĆ K.

G. Velázquez 196

Teléfono 836 R.

Antofagasta

PROVISIONES PARA FAMILIAS

ZADNJE VIJESTI:

Izmjena brzajovnih pozdrava izmedju Fremijera i-ale Gosp. don Luis Cabrera N. i Kr. Kousulata u Antofagasti prigodom Rodjendana Njeg. Veličanstva Kralja Petra II.

CONSUL YUGOESLAVIA ANTOFAGASTA

Moneda-Oficial 6 de Septiembre de 1935

66. Para Ud. y sus laboriosos compatriotas establecidos en esta provincia y especialmente para los que residen en esa ciudad muy atento saludo con mis votos por la prosperidad de su patria y la buena fortuna del joven Soberano tan amado por el pueblo yugoeslavo.

LUIS CABRERA N.
Ministro del InteriorLUIS CABRERA N. Ministro del Interior
Moneda - Santiago

Antofagasta 6 de Septiembre de 1935

Personalmente y a nombre de todos los yugoeslavos de esta provincia y en especial de los residentes en Antofagasta agradecemos sinceramente su atento saludo en el dia de nuestro querido joven Soberano.

Aprovechamos para expresar nuestras congratulaciones por su nombramiento Ministro del Interior.—

448. MARKO P. BISKUPOVIĆ
Consulado de Yugoslavia

CIGARRILLOS
SIN RIVAL

40
cts.

LA IDEAL

OBSERVE LA NUEVA SERIE DE
LINDAS FOTOGRAFIAS EN COLORES

Sociedad Comercial Balkan

BABURIZZA, PETRINOVIĆ, HERRERA, LTDA.
EN LIQUIDACION

Teléfono 88 - Balmaceda 346 - Casilla 870

Ofrecen a precios ventajosos:

Materiales para Minas y Salitreras

Pintura "DULUX" para Automóviles

Grasas y Aceites Lubricantes

Metal Desplegado -- Pinturas Preparadas -- Compresoras y

Perforadoras "SULLIVAN" -- Mangueras para Aire

Afiladoras y Winches "SULLIVAN".

MATERIALES USADOS

.- La Chilena Consolidada -.

LA MAS PODEROSA CIA. DE SEGUROS GENERALES

Capital totalmente pagado, fondos y reservas técnicas:

EN TOTAL 53 MILLONES DE PESOS

Emite Pólizas de Seguros contra incendio

SEGUROS MARITIMOS

POLIZAS DE FIANZA O GARANTIA

POLIZAS DE AUTOMOVILES

AGENTE EN ANTOFAGASTA

JORGE SAROVIĆ

OFICINA: Altos Edificio Banco Anglo Sud Americano TELEFONO 320 - CASILLA 722

INTERNACIONALNE VIJESTI

MALA ANTANTA

Države Male Antante: Čehoslovačka, Jugoslavija i Rumunjska su digle svoje diplomatske predstavnice iz Poljske, kao znak nezadovoljstva radi vanjske politike, koja je štetna po opće interese nje iste, kao i država Male Antante.

Na Bledu je 30. augusta o.g. održana konferencija svih država Male Antante, na kojoj se raspravljalo pitanje Podunavskog Pakta, i koja bi završena kad je francuski poslanik u Beogradu podnio jedan predlog baziran na francusko-italijanskom paktu od 6. januara. Na njoj je vodjena rasprava i o povratku Hapsburgovaca.

Govori se u zadnje doba, da Njemačka želi stvoriti jedan ekonomski blok sa Rumunjskom, Bugarskom i Jugoslavijom, što izgleda nemogućim, jer bi to značilo ispuštiti Čehoslovačku iz Male Antante, a što bi izmijenilo današnji politički stav u srednjoj Evropi; i otvorilo veliku opasnost za sve države Male Antante.

LIGA NARODA

18. i 19. i 20. augusta se održavala Trojna Konferencija između: Engleske, Francuske i Italije; radi italijansko-abisinskog spora, ali se nije ništa riješilo, jer je čitava konferencija bila kompletni frakas, i za cijelo vrijeme iste, je Musolini bio zanjemio i to dovelo do kraha.

4. septembra je održana druga, i ni ona nije dala nesamo lišta vrijedna, već ni malo nade ebi se spor sretno mogao riješiti. Liga je nemoćna, nalažost! I jedini izlaz, kojeg hoće Duce je rat, a to je propast Italije, Evrope i Covejčanstva; budući će no i rat biti pravi pokolj i ispeti se barbarstvo i krvoločstvo, do vrućca. Zato zadnji je čas, da države mira i kulture spasu od toga Covejčanstva.

PAPINA DRŽAVNA

25. jula je u Vatikanu potpisan konkordat između Jugoslavije i Vatikana i time ubijen korak napred za Vatikan. Naš narod od toga mnogo neće vidjeti, već sasama obratno. Rim će nastaviti i nadalje svoju staru politiku, da razjediniuje naš narod. Ali se zato očekuje na čed i zagrebački nadbiskup postati kardenal Frasso, ali bi kud i kamo bilo i epele d'naše svesćenstvo, kao narodni ljudi, duhovno i nacionalno dižu i spremaju naš narod za sretniji i sigurniju budućicu, te duhovno jedinstvo svih južnih Slovena od Crnog mora do Jadrana!

RUSIJA

Išće izgradjeno 16 novih ogromnih zrakoplova tipa "Ma. - sim Gorky" iako vlada e mislila da izgradi sasam tri Igrađice se čitava flota tih tipova, s razloga, što je upis kod naroda

bio iznad svakog očekivanja i sakupljen u tvrsuhrv 68.000.000 papirnatih i 14.000.000 - zlatnih rubalja. Zrakoplovi će nositi imena: Nikola Lenin, Josip Stalin, Mihael Kalinin i Vorosilov.

Fond za socijalnu skrb je povišen za preko Biljun rubalja, i iznosiće godišnje 6.079.000.000 rubalja.

Po cijeloj Rusiji čine se velike pripreme za svečanu proslavu 25. godišnjice smrti grofa Lava Tolstoja, koja pada 20. novembra o.g.

Koncem jula o.g. je održan u Moskvi sedmi kongres Treće (komunističke) Internacionalne, i glavna točka bijaše borba protiv fašizma i rata, a za oćubanje svjetskog mira i naredjenje članovima lige mladih komunistu u svim državama, da stupaju u demokratike, fašističke i vjerske organizacije i tu rade protiv rata i fašizma. Georgij Dimitrov, bugar je igrao veliku ulogu na tom kongresu i bio jako aplaudiran radi njegova držanja u procesu radi pođ za Raibst-ga.

Od svih država u Evropi, a i u čitavom svijetu Rusija najjače radi i zagovara mir protiv rata i pokolja.

30. augusta o.g. je umro u Moskvi najjači socijalistički pisac i vođa francuz Henri Barbusse i tu sahranjen.

BUGARSKA

Bratstvo Jugoslovena i "ugara je danas više no ikada dosada sa obiju strana skazivano i iskreno se radi na pot-

punom zbliženju, a i vrijeme je, jer to je najsigurnija budućnost njihova te i svih budućih jugoslovenskih generacija. Jedna država i jedan narod jugoslovenski.

GRAČKA

U Grčkoj se vodi velika kampanja oko toga da li će da ostane republika ili povratni monarhija. Bivši kralj Gjuro vrataki svim ilama za svoj povratok, ali izgleda da i princesa Marina udata za princa od Kenta radi na tome da postane grčka kraljica. U novembru o.g. se ima provest i plebiscit u tu svrhu.

ALBANIJA

Polovinom augusta bi dignuta revolucija u zemlji protiv kralja Zogu, a koja je ugušena u teškoj krvi. Tako isto je Duce u zadnje doba okupirao ju, da se zaštiti protiv eventualnog udara sa strane naše države, ako izbije rat u Abisini. Duce se već nalazi u ratu sobom i svojim duhom, i čitavim svijetom; njegova budućnost je velika zagonetka.

TURSKA

Veliki prijatelj našeg naroda Mustafa Kemal paša, predsjednik turske republike, je održao u svom stanu specijalnu sjednicu svog kabineta, gdje se raspravljalo pitanje italijansko-abisinskog spora i mira u Evropi, te zaključeno bi i ostati u tijesnoj vezi s. drž vama Bal

kanske Antante u očekiva je budućih događaja.

RUSIJA

8. augusta se održavao veliki internacionalni znanstveni kongres za psihologiju, i na kojem bi zastupano 37 država po ućenjicima svjetskog glasa.

U julu o.g. je potpisao u Moskvi trgovački ugovor između Sjedinjenih Država i Sovjetske Rusije.

BELGIJA

29. augusta o.g. pri jednoj automobilističkoj šetnji sa kraljem, koji vozio auto nesretnim slučajem se ubila belgijska kraljica Astrid, što izazvalo veliku sućut u čitavom svijetu.

SJEDINJENE DRŽAVE

Američka Federacija Rada digla je strašnu kampanju protiv italijanske provale u Abisini i t. aži od vlade Sjedinjenih Država da spreči taj rat, kao što i pozvala, svo radništvo da e bori protiv italijanskih nepravdnih zahtjeva nad Abisijom.

Zenska Internacionalna Liga za mir i slobodu žilavu protiv rata, i održaće u Ženevi međunarodnu skupštinu u tu svrhu. Akcija se vodi u 25 država i nada se mobilizirati u broj protiv rata oko 50.000.000 miliona žena i muškaraca.

ITALIJA-ABISIJA

Ovaj spor se nalazi u zaključnom stavu, i po svim izledima se zapala ratno stanje i da se bez rata nemože ovo riješiti. Uce je zadnjih dana augusta o.g. priredio silne manevre oko B. čena, pošlao jaku vojsku u Abisiju, a u Africi se tako isto nakupi a silna vojska, da se ražuna, da Italija već ima oko milion vojvske pod oružjem. To sve izdržavati su silne pare. To vodi u rat, a iz rata u bijedu i ponor.

Veli se, da Abisinja tako isto imade pod oružjem 500.000 vojvske, a da će proći 2.000.000 miliona, ako Negus vrhovni v. d. ja naredi obilježicu. Tako isto 30.000.000 - ranača i 250.000 str ni svoji braće Abisi acs, tako isto i Japan, a i Engleska je na strani Abisijnj.

Crna i se sprema i uce, biće trka i ravne kotare Ve i se, da e Francuska u Ligi Naro a usprotiviti, s nk ija a protiv njene posest im talije. Petrolejska kon. i koja je kako se čuje Abisinja dala jedino jevevero američkoj firmi z zval je čitavu senzaciju u svijt tu. Što je uperen u prvom redu protiv Italije.

"Jugoslavija prija, iznad svega i svakoga, kao najviši zakon!"

MADERAS

MEJORES PRECIOS DE PLAZA
PINO OREGON

Lingue, Rauli, Laurel, Alamo, Patagosa, Olivillo, Roble, Peltin, Chiloé, Mané, Lomillas, Luma, etc.
En todas dimensiones y largos, en bruto y elaboradas.
MADERAS DE PRIMERA CALIDAD.

CICARELLI HERMANOS

Suc. de la Soc. Buques y Maderas.
Casilla No. 8 -- Teléfono No. 129 -- Antofagasta

JACINTO TOMIČIĆ R.

Casilla 784 - Teléfono 571 - Baquedano 152

ANTOFAGASTA
AGENCIA DE LA CIA. DE SEGUROS "LA AMERICA"

Representaciones, Comisiones
y Consignaciones

-: VINOS :-

BEBIDAS LAUTARO
FRUTOS DEL PAS

GLASNIK JUGOSLOVENSKOG

GLASILO CENTRALNOG ODBORA ZA PODIGNUĆE SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I. UJEDINITELJU

UPRAVA I UREDNIŠTVO:

P R A T Br. 759.

TELEFON Br. 589.

POŠT PREDITAC Br. 371.

IZLAZI JEDAMPUT MJESECNO.

DOPISI BEZ POTPISA NE UVRŠTAVAJU SE.
RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

MARKO P. BISKUPOVIĆ
DIREKTOR-UREDNIK.

Godišnja pretplata \$ 20.— List se izdava
oglasima, preplatama i doprinosima.
Izdao: Tmp. y Lito SKARNIC-Prat 752-Anast.

God. I.

ANTOFAGASTA (COILE), I. OKTOBRA 1935.

Br. 6

NJEG. VEL. KRALJ ALEKSANDAR I. UJEDINITELJ

9. oktobra o. g. se navršava prva godišnjica najbolnijeg i najkobilnijeg dana u historiji našeg naroda. Tog dana na traužu i bolnu vijest o tragičnoj smrti Našeg dičnog Kralja Viteza i Ujedinitelja, u naj-snažnijoj muženjoj dobi, kada GA je najviše trebao sav naš narod i otadžbina, ustuknulo je srce svih pravih Jugoslovena, u saznanju da gubimo Oca i Vođu, koji je znao i umio najvišom mudrošću za najtežih vremena sretno voditi lijepu našu domovinu.

Koliko je jugoslovenski narod volio i ljubio svog Junakog Kralja Aleksandra to se vidjelo za Njegova pogreba, žemu se divio čitav svijet sred takovog božanskog osjećanja za dobrim Kraljem i spontanog patriotizma!

A kako da ne žali, tužeje i osjeća, te plače jedan čitav narod Svog Predobrog i Uzvišenog Vladara, koji je dao sve, pa i sam život svoj, za slobodu i jedinstvo svog naroda. Sav život svoj je On posvetio i dao svom narodu. Vidjamo GA u svim ratovima i prigodama gdje se odlučivalo sudbina Njegova naroda na čelu i u prvim redovima.

U Balkanskom ratu je zavodio čitav svijet sa svojim junaštvom i počinio čudesa i Njemu se baš dugeje najsjajnije pobjede i oslobodjenje KOSOVA iz 500 godinjeg ropstva i da je na osnovi tih pobjeda da Jugoslovenski Balkan dobije glavni i iz pobjeda na oslobođenom ravnom Kosovu pukla Nova Zora, Novi Vidici i Nove Nade čitavog Jugoslovenskog Naroda u bolju i sretniju budućnost.

Dobao je i Veliki Svjetski Rat g. 1914 — 1918 u kom je kralj Aleksandar bio sve svom narodu i u Njemu bjehu utjelovljene najčepše nade i aspiracije čitavog našeg naroda. U čitavom svijetu je bio i slovio, kao legendarna ličnost. Svojim autoritet i djelima ogromne historijske važnosti i prestiža je pripremio, stvorio i oživio najveće historijsko djelo u povijesti našeg naroda — VELIKU, JAKU I MOĆNU JUGOSLOVLAVIJU, i postavivši joj takove temelje, kojima ju je izdigao na visinu Srednje prvog reda na Balkanu i Države joj Evropi, kao što i opće simpatije u čitavom svijetu. Aleksandrova Jugoslavija

KRALJU VITEZU I MUČENIKU NA DAN PRVE OBLJETNICE NJEGOVE SMRTI

Su Majestad Alejandro I. El Unificador
Gran Rey Martir.
1934.—9 de Octubre.—1935.—

je čitavom svijetu značila snagu, red i progres. Ta ista Aleksandrova Jugoslavija je za prekomorskog susjeda značila najtvrdji kremen kamen. I baš takova Jugoslavija je spasila naš dragi narod, ubavi Jadran i cijeli Jugoslovenski Balkan od najcrnijih dana, koje nam spremao pohlepni susjed onkraj mora.

I baš zato jer je Kralj Aleksandar bio silna klsura Duka, patrioizma i dalekih vidika, voljen i cijenjen nesamo od svog naroda, već i čitavog svijeta radi Njegove miroljubivosti, dobrote i plemenitosti. Bio je nesamo Otac i Vođ svog naroda, već i najiskreniji pobornik malih naroda i općeg miral Stoga neprijatelj mira, pravde, reda i istine svijštae u Njemu najjača zapreka svojim imperijalističkih i zakulisnih podviga i odlučio maknuti GA sa ovog svijeta, eđa tako ostvare svoje najsvirepije i najcrnije imperijalističke namjere, u želji, da rasparaju snažnu Jugoslaviju, te preko mrtvog tjelela Besmrtnog Kralja Aleksandra i raskomadane Jugoslavije prođu do srca Slovenskog Balkana, pokore sve njegove narode i stave u verige osova i jarma njihovih protivačjećih i barbaričkih težnja.

Njemu se mnogi preljubnici i stvorile svoj polak plan, Izabraše, Marseille, da ona bude njihovih, jerka, i da s njom i preko nje oživio sve ono što želimo i želja došla i Visoka Kralja, va post-ta našoj saveznici i njome pakleni plan. I Kralj tim stupio na francusko-tlo pade, kao žrtva tog paklenog plana na najizdajničkiji način. Pade Vođ i Vrhovni Otac jednog plemenitog naroda, koji se skupa sa

Sljedeći na 2 str.

JUGOSLOVENSKOJ NASEOBINI

prigodom prve obljetnice smrti blaženopćivšeg Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja.

POZIV

Na sjednici Kr. konsulata i Uprava Jugoslovenskih Društava dne. 1. oktobra o. g. bi zaključeno, da se na dan prve obljetnice smrti Blaženopćivšeg Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja, u srijedu, dne. 9. oktobra 1935, u 9.30 sati na večer,

održi komemorativna, kolonijalna skupština u Jugoslovenskom Pripomoć, Društva, kao znak pieteta spram Velikog Pokojnika.

Ujedno, da se tog dana na svim kućamat radnjama u ime Jalošti izvješi na pola stjege

na počasnom mjestu filenška i uz nju naša zastava.

Toplo se preporuča zatvoriti radnje većut sat ranije i da svi braćo pristupite!

Antofagasta, 1. oktobra 1935.

Kr. konsulat i Uprave Jugosl. Društava.

IZ CENTRALNOG ODBORA

ZA PODIGNUĆE SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I. UJEDINITELJU.

KONSULAT KRALJEVINE
JUGOSLAVIJE

Henry Street, —Fremantle
Western Australia
—20. juna 1935.—

Tit—
CENTRALNI ODBOR
za podignuće spomenika
Kralju Aleksandru I. u SPLI-
TU
Antofagasta.—

U nastavku pisma ovog Kr. Konsulata, Br. 1149 od 27. februara t. g. —nemajući daljnji vijesti od gornjeg naslova— čast mi je izvjestiti, da je bila poveljena živa akcija širom Zapadne Australije oko sakupljanja priloga u smislu primljenog "apela". U priloгу se dostavlja jedan primjerk našeg proglaša, koji su bili razaslati na sve poznate adrese naših iseljenika, dočim u mnoga glavnija mjesta bih jako upućeni Sabirni arci. Nadalje održani su sastanci u nekojim bližim važnim naselobinama naših iseljenika.

Uspjeh je bio dobar. Do sada se je sakupilo oko £ 120 (australskih lira) i na izričitu želju većine darovatelja, od kođne svote zadržate se malen iznos za nabavu srebrnog Lorbor-Vijenca, koji će biti položen na rgob Velikog Kralja

Vjesti Glasila Centralnog Odbora "Čuvajmo Jugoslaviju"

Mučenika. Ovo posljednje biče moja dužnost izvršiti čim stignem u Domovinu, polovicom dođućeg augusta.

Od glavne svote primljenih priloga, priključuje se jedan ček— na The National Bank Ltd. of Australia—Lon-

don, vrhu £ 80 lira esterlina, zadržav valute, za koju svotu je ovdje uplaćeno £ 100-6-10. Čim se primi još nekoje zaostale sabirne arke, napravivše se tačan obračun i ostatak daljnijih priloga biče istim putem Vama tako dostavljen.

OPLENAC--JUGOSLAVIJA

Mausoleo de los Karadjordjević en el cual descanzan los restos mortales del Inolvidable Rey Alejandro I.
Grobnica Karadjordjevića u kojoj počivaju posmrtni ostatci Nezaboravnog Kralja Aleksandra I.

Ja krećem u Domovinu dne 1. jula, te u nedostatku daljnijih informacija i uvaživši veliku daljinu koja nas dijeli, a u smislu Vašeg apela, da će Spomenik biti dovršen na 9. oktobra t. g., to je moja želja kao i dužnost, biti prisutan Tome Velikom Nacionalnom Činu.

Za vrijeme mojeg odsustva, naš Iseljenički Izaslanik za West Australiju, gđjica M. Plenović, vršivše konsularsku dužnost. Ako bi Taj Odbor urestrebao kakve informacije, moja adresa će biti: Beograd—33 Sumadijska ulica.

Uz bratski i topli Jugoslovenski pozdrav —u živju nadi, da će Velika misija k Uzvišenom Djelu vrednog uspjeha na čast rodu našem, a napose nama jugoslovenskim iseljenicima.

NIKOLA MARIĆ
Kr. konsul

JUGOSLAVENSKA BRČO

Uzrokom strašnog gubitka kojeg je pretrpjela naša Otadžbina i cijeli jugoslovenski narod okrutnom smrću našeg Velikog Narodnog Kralja-ALEKSANDRA I.—Heroja i Ujeditelja—Najzaslužnijeg Sina naše moćne i napredne Jugoslavije—braća iseljenici širom svijeta odlučivše, da ovekoviće spomen i odaju na sva vremena pred cijelim svijetom svoju počast Meumrlom Kralju i podignu Velikanstveni Spomenik u našem Splitu —tom srcu Jadrana—koji će rešiti njegove obale u znak ljubavi, zahvalnosti, te na uzor

pokoljenjem roda našeg!

Ovu plemenitu zamisao svela su naša braća iseljenici Antofagasta u Chile i osnovali odbor pod imenom "CENTRALNI ODBOR ZA PODIGNUĆE SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I. UJEDINITELJU" i od tamo razaslali svoj apel jugoslovenskim svim prekomorskih zemalja sa rodoljubnim pozivom, da doprinesu svojoj prilogi velikoj patriotskoj osnovi. Centralni Odbor je poduzeo kod naših vlasti i ustanova u Domovini sve potrebne korake oko podizanja ovog gigantskog Djela na vječnu spomen i ures naših Jadranskih krasnih obala i to tako, da Spomenik bude sasna dovršen za dan prve obljetnice smrti UZVIŠENOG KRALJA—za 9. 10. 1935. sa natpisom:

"NAŠEM UUEUMRLOM VLADARU ALEKSANDRU I. KARAGJORGJEVIĆU KRALJU HEROJU I UJEDINITELJU U ZNAK VJEČITE ODANOSTI—JUGOSLAVENSKI ISELJENICI" 9.X.1934. & 9.X.1935.—MARSJELA-SPLIT.

Na temelju gornjeg, Braća Jugoslaveni Australije pozivaju se, da se iskažu sada sa malim darom—ne smeta koliko (ko dadne, glavno je da doprinesemo sa iskrenošću i ljubavi i tako pokažemo što smo pred Domovinom i čijelim svijetom. Imenog svijetu darovatelja bit će izvještena u Kr. Konsulatu i javno kroz novine u Domovini publicirana. Posebno se ističe, a po primjeru naše braće u Americi, da će od sakupljenih doprinosa iz West Australije jedna svota biti određena za nabavu srebrnog lovor—vijenca, koji će tokom ove godine biti položen na rgob Blagoččuivaćueg Kralja, kao poseban izraz poštovanja iseljenika West Australije—uz popis imena, te novinskom objavom.

JUGOSLAVENI POKAŽIMO SE I PODUPRIMO OVO VELIKU NACIONALNU IDEJU U SLAVU USPOMENE
VELIKOG STVARAOCA KRALJA ALEKSANDRA I.

(BRČO ISELJENICI:

Ugledaj se u ovaj svijetli primjer naše naseobine u Fremantle, koji jeste "svijetla luč" svim našim Narodnim Predstavnicima: Poslanstvima i Konsulatima, Naselobinama, Udruženjima, vjedi-

Sljedi na 4 str.

Iseljenici braćol Vašim doprinosom čete pomoći oživotvoriti i u djelo sprovesti djelo visoke nacionalne vrijednosti. svijetkog glasa i prestiža.

Andres Ivanović

POTOSI (BOLIVIA)

DIRECCION TELEGRAFICA:

"IVANOVICAL"

Ingenio "Prosperina" Concentración de Estaño

COMPRA DE MINERALES

PAGANDO EL ME-

JOR PRECIO.

DEPOSITOS:

Calle Porco

N.º 3

DOMICILIO:

Calle Nogales

N.º 52

MARSELJA

1934.—9. oktobra — 1935.

Prva kobna i bolna objećnica. Njene bolne posljedice. Sto nas uvjerava Marselja! Naš cijeli narod i Sloventstvo vide u njoj: zločin, prevaru i mešnju na Sloventstvo. Marselja jeste i mora da bude memento Jugoslovenskom i Sveslovenskom narodu.

Djelati i razbojnik marseljske tragedije: Pavelić i Kvaternik, te Kralj Fospilil i Rajić nesamo da još nijesu izvedeni pred sud, već izgleda da čitavo rasprava je jedna varka i do sudjenja tko zna da li će uopće i doći. E, imadu dobri

saveznici važnija i preinija posla od marseljske tragedije i ne konvenira im da se ono i sudbeno rasčisti, radi internacionalnog javnog mijenja. Ili im sve to služi, da se prikrive zločine, a s njima i pravu krivicu! Jeste, to je tako. To je glavni cilj! Zabačuriti sve! Ali ne radi kuceta, već radi gospodar. Jer kuce služi da izvrši zločin. To je socijalna

koji padše jedino radi izdajnika i plaćenika! Svijestan, kulturni i napredan je samo onaj narod, koji umije i zna istrijebiti svoje izdajnike i plaćenike, i u kojemu nema ljudi iskarjati, koji za srebrenjaka i tudjinu i neprijatelju izdaju vlastiti narod i državu!

Marseljski zločin je najočitiže pokazao makinacije neprijatelja našeg naroda u pravom svijetlu, pa nemojmo čekati, ni dopustiti jednu drugu Marselju, već gorko iskustvo i gola istina neka nam budu najbolji putokaz u bolju i ljepšu našu narodnu budućnost, koju jedino i samo mi sami možemo si osigurati.

Marseljski zločin je bio zadnji i najsvirepiji pokušaj susjeda i njegovih prirepića u rušenju Jugoslavije.

Zato čitav jugoslovenski narod u Jugoslaviji i Iseljenstvu treba i mora biti složan, svijestan i kompaktan, eda na bazi svoje sloge i bratstva bude sebi sluga i gospodar,— i bez stranih uticaja,— priprema i osigura vezu i bratsku saradnju sve ostale Sloventske braće i u bratstvu svih Sloventa nađi sve ono, što garantuje i osigurava: moć, snagu i bezvjeđnost svog naroda i države.

Imali smo dosta bolnih stranica u našoj junačkoj povijesti, neka ova iz Marselje bude zadnja i posljednja i budemo svijesni i sposobni sami sobom vladati i upravljati, bez pomoći i upliva onih koji nam nose Gyoss, Kosovo i Marselju!

Kada budemo tako samostalni, svijesni i patriote, tad će naše jedinstvo i sloboda biti vječni, a neka snaga i moć strah i trepet Marseljama i lažnoj diplomaciji!

To je naša patriotska poruka čitavoj Jugoslaviji i Jugoslovenskom Iseljenstvu pri prvom objećnici marseljskog zločina.

Marselja neka nam bude vječni memento opreza, a sloga i jedinstvo čitavog našeg naroda najsigurniji zalag naše dične Jugoslavije i Sloventstva, kao najvrijetih svetinja!

MARPBJS.

DOLOROSA ESCENA

Ispunila se 9. oktobra čitavo godina dana, a da marseljski zločin još uvijek ostaje nerasvjetljen pred zakonom i pravdom, te internacionalnim mišljenjem, od njih, koji ga spremiti, pripremiti i izvršiti.

Do sudjenja ubojicama još nije došlo! A zašto? Naš narod lijepe veli: "Tko te tuži Kadija, tko te sudi Kadija!" a mi velimo: "Kadija ubi, i Kadija sudi, pa kako taj isti Kadija će da sam sebe tuži i sudi?!"

Ali pred cijelim svijetom marseljski zločin je i te kako sasama objašnjen i demaskiran, te otkriveni pravi i istinski zločinci i saučesnici.

Znade se sve! A to znade čitav naš narod i na svafijim istima se žuju imena stvarnih i moralnih krivaca i ubica.

En los funerales del Malogrado Rey Alejandro I. Cuando el pueblo llora y se inca-significa que ama y siente. Kad narod plače i kliču—znači, da ljubi i osjeća.

pravda? To su naši iskreni i dobri saveznici. Pa uže sve to mi ih ipak svjedeko smatramo prijateljima.

Jugoslovenski narod! ovo sve ovo neka Ti bude najbolja škola, da najsigurnija garantija tvoje sreće, slobode i jedinstva si ti sam. Izdajnicima i plaćenicima, koji služe, kao grobari svog Doma i Roda, te sebe samih, narod nek im sudi! Neprijatelji rijetko sami, već preko narodnih plaćenika i izdajnika, koji za par srebrenjaka i tanjir leće slijepo i ropski izvršavaju najcrnije planove i namjere. Ti plaćenci i izdajnici zavaše našji narod u stoljetna ropstva, što stajalo na potoke krvi i gomile kostiju, da se iskupi njihove grijeha. Zar nam služi na čast propast hrvatskog, bosanskog i srpskog kraljevstva,

Martinić & Matulić

SUCRE (BOLIVIA)

GRAN FABRICA DE:

Bombones de Chocolate.

Chocolatines estilo "Nestle"

Caramelos de frutas

Toffes,

Cacao,

Turrone

Y DULCES EN GENERAL

Hermosísimas Bomboneras de fantasía

Presentación lujosa y de exquisito gusto

CONTENIDO EXTRA-FINO

Nada mas gentil para obsequiar a sus relaciones.

Se atiende pedidos dentro y fuera de la República

UNICA EN SU GENERO EN BOLIVIA

PANADERIA Y PASTELERIA

"CENTRAL"

GALLE M. A. MATTA 757 - TELEFONO 870

Ofrece artículos de elaboración esmerada y de primera calidad. - Pan especial - Panes para Sandwiches. - Pan Candeal, Integral y Centeno.

PASTELES FINOS - CREMAS
TORTAS Y POSTRES

Domingos y Festivos empanadas especiales de ave y corrientes

Galletas para Minas y Buques

Se atiende cualquier pedido para ciudad o pampa

Naše narodne škole i narodno prosvjećivanje

Naše narodne škole u Južnoj Americi

Mnogobrojne su naše narodne naseobine u Južnoj Americi i računa se da u njima živi oko 200 hiljada našeg naroda. Imade u njima raznovrsnih naših narodnih udruženja i institucija, ali škola malo ništa, tek samo imamo u Antofagasti, Magallanesu, Cuchilla (Chaco) i Montevideo naše narodne škole. U ostalim, ma ni jačim našim naseobinama o tome nema ni govora, a naša krasna narodna poslovića krasno zbori: "Narod bez škola, narod bez budućnosti!"

Pa i ove o kojima je riječ nijesu u onom stanju u kojem bi one trebale da budu, a to su sledeći razloga:

Škola u Antofagasti je još najholija naša narodna škola u cijeloj Južnoj Americi, jer njena organizacija je na solidnoj bazi, djeluje sasama normalno, priznata je po ovdjajšnjim državnim vlastima, njen prosvjetno-obučni plan i program je državi ovdjajšnji i naš. Ima šest, godišnjih tečajeva za četiri razreda i četiri učiteljske sile, jednu našu i tri členske, koje obučavaju dvojezično. Imade vlastitu zgradu, autobus za prevoz

djece i sve ono, što jedna redovita osnovna škola treba da posjeduje. Finansiranje njeno je skopčano sa velikim poteškoćama, iz godine u godinu se prelazi kad bolje kad gore. Škola potrebuje jednu jaču i stalniju potporu sa strane naseobine i naše države, da se uzogne ne samo očuvati dosadašnje tekovine, već i ići napred i markirati jači napredak u svakom pogledu. Škola potrebuje školske tekstove na našem jeziku, a nema sredstava da ih nabavi iz domovine kao što i usled dobrog upisa školske djece još jednu našu nastavnicu. Vodstvo Škole na tome radi obrativši se po tome u domovinu, nadom na uspjeh.

U Magallanesu naši rade na tome, da se započne sa redovitim obukom i stvori i otvori naša škola. Naša država je poslala i jednu učiteljicu otrog godina u tu svrhu, ali još nema onoga za čim se ide, iako se nadamo da dosadašnji rezultati u toj našoj naseobini na tom poslu će dovesti do otvora naše škole i osigurati njeno redovno funkcionisanje na sreću i spas naše djece, a ponos naseobine i naše države.

U Cuchilla (Chaco)-Argentina naši kolonisti sagradile krasnu školu, zgradu otrag više djece, a koju smo mi donijeli u jednom od naših prošlih brojeva, ali nema našeg učitelja; koji bi bio njena duša, kao što i duhovni vodi naseobine.

U Montevideo tako isto našim imadu lijepu školsku zgradu, koju sliku donosimo u ovom broju našeg lista, ali nemaju našeg učitelja, već u toj školi naša djeca zaboravljaju naš jezik.

Nameće se živa potreba, da naseobine i država o tome porade i opskrbe naše škole našim učiteljskim silama, i time spasavaju našu djecu od si-gurne i stalnog odnarođivanja, koje nesamo da bi se ovim osjetljivo, već našu djecu upoznavalo s našim narodnim zgodama i nezgodama, odgajalo u našem duhu i kao takovoj očuvalo ljubav spram grude njenih otaca, a u zemljama njihova obitavanja bli gradjani prvog reda, te oboje značilo veliki naš nacionalni dobitak i prestiž.

Aleksa Santić:

NOVO POKOLJENJE.

Na vrelu bratstva oprasmo očiji vid.

I više mi nismo slepi,
Oprasmo mrlje, i krv, i greh,
I sad smo ko bogovi lepi!

Gle duše, što ih vekovni točio crv,
U jedan splele se venac:

Jedna je loza i jedna kraljevka krv
Srb, Hrvat i Slovenac.

Sa naših njiva jedan se hori poj
Uz naša rala i brane:
Tri stara hrasta razdiru mag-
leni sloj
I sunceom ogrću grane.

U pokajanju prošle su rane
i vred
Sto smo ih borbama dugim,
Kada se kobno smejao satana
bled,
Zadali jedni drugim.

S temeljom vere sagradili smo
hram,
Podigli stubove trajne:
U kandilima zažegli svete
plam
Vaskrsne misli sjajne.

U sveto kube molitve diže se
glas

Iz grla miliona
Bože bratinstva, Ti večno vod
nasi
I štiti od faraona!

Tamo, gde maše lovora zlatni
splet,
Sad naši brodovi brode
Svrh bela jedra, olujni šireći
let,
Kliče oro slobode.

Na vrelu bratstva oprasmo
očiji vid.

I više mi nismo slepi,
Oprasmo mrlje, i krv, i greh,
I sad smo ko bogovi lepi!

MALO KREANCE ZA DICU (Ovo nije za velike).

U nas je običaj da se ne gleda
ko će komu prvi dat ruku.
To se ka, ne gleda, a vaja
pono gledat.

U nas ti dojde koji god, pa
ti pruži ruku, više puta
oznoženo, s palcom uzgor.
Dico moja, to ne va, ja.

To ni kreancija.
Uv' čekat de stariji pruži
van prvi ruku, a onda vi njemu.
Tako čini jusk stit!

To isto vridi i za gospo, je
i za gospo, jice. Uv' čekat
da one prve pruži ruku, a
onda vi morete pri, vaiti.

I kad se daje ruka, dajete
je svu, a ne dva prsta. To
tišite dobro na pamet i ne-
mojte zaboravit.

Jopet sam bija u jednu restar-
aciju i jopet sam vidil nike
stvari koje se nebi smile vidit.
Vi z znate, dico moja, da za
obidon i veteron, svak jema
tavajol, i svi više manje znate
zašto tavajol služi.

Ma jedan ča je večerava, za
jednim stolom ispri, mene, ni
za to zna.

Kako je u restaraciji bilo
vršće, ov' je otravao znoj sa
čela i vrata s tavajolom.

Za drugo mu tavajol ni služil,
jerbo nije nikad tavajolom usse
otra, pa kako je u češće pija,
vaš mu je žmul bi zamazan.

On je misli, da je s eleganc-
com tišča čašu u ruci s malin
prston dobro uzgor, put neba.

On je tako misli, ma omni
ča su ga gledali, puno su duci-
cije misli.

Dico moja, jemajte to na
pameti, ka i to zašto sluš
tavajol.

ALMACENES

-DE-

Matiješević Hermanos

POTOSI Y SUCRE, (Bolivia)

CASA PRINCIPAL
Potosi

SUCURSAL
Sucre

Cañilla de Correo N.º 92
Ditección Telefónica:

Cañilla de Correo N.º 151
Dirección Telefónica:

"MATIJAŠE"

"MATIJAŠEVIĆ"

Código A. B. C. 5.ª Edición.

ABARROTES EN GENERAL Y LI-
CORES FINOS. ARTICULOS DE
LOZA, FIERRO ENLOZADO, POR-
CELANA Y CRISTALERIA

VENTAS POR MAYOR Y MENOR

IMPORTACION DIRECTA

PROPIETARIOS DE LAS GRANDES
FABRICAS NACIONALES

JABON "CONDOR" CORRIENTE Y VELAS "LA VENCEDORA"

DE

DE

Insuperable calidad Elaboración esmerada

Moderno Uredjena

ZUBARSKA KLINIKA

D. ARDOR Marinov J.
ZUBARSKA KLINIKA
Calle Condell 847

BOLIVIA DE POST GUERRA

Bolivia, insensiblemente fué arrastrada a la guerra, cuando su pueblo laborioso y progresista se dedican a sus faenas, su enemigo de ayer, preparaba la guerra en forma sorlapada, y es así como llegado el momento, cuando su honor se vio mancillado, aceptó el reto en condiciones desventajosas sin caminos de enlace a regiones apartadas, sin armamentos suficientes y sin elementos necesarios para la guerra, hace el milagro de vencer la distancia, el misterio del bosque, el clima y las enfermedades tropicales. Sus hombres del altiplano descienden al Chaco forzando la naturaleza hostil y llegan a la línea de fuego, después de hacer caminado 2.100 kilómetros. Esa es obra de una raza fuerte, originaria de los quechuas y aymaras que constituyeron una civilización porterosa hasta hoy admirada.

Concluida la guerra por efecto de las influencias de América, cansada de presenciar la horrenda sangría, Bolivia actualmente afronta sus graves problemas, después de haber salido airoso con su honor limpio y su personalidad de nacionalidad bien definida, en forma inteligente y vigorosa.

Sacudida por la guerra del letargo en que vivía en medio de su riqueza insuperable, despierta resuelta a resolver sus más vitales problemas nacionales. La industrialización del

pais es un ideal tenazmente perseguido, poseedor de la materia prima necesaria, durante la guerra misma, empieza a estimular sus industrias. Ahí tenemos la industria de productos biológicos de calidad superior, (con los cuales se ha hecho frente a las necesidades de la guerra, fábrica de vidrios y cristales, tejidos, hilados, cueros, cemento, sombreros e innumerables que nacieron al calor de la guerra y de las necesidades.

Convencida de que las vías de comunicación, resuelven el problema de las distancias, tiene abierto importantes caminos de millares de kilómetros que unen las regiones más fértiles, que no esperan otra cosa

que el brazo laborioso del inmigrante inteligente que colonizará y convertirá las praderas y bosques hoy vírgenes, en zonas agrícolas que con sus productos serán capaces de alimentar a millones de habitantes.

La agricultura igual que la ganadería se estimula en forma creciente y científica, importando para la mejora de la ganadería, ejemplares de raza superior, como pudimos apreciar en los últimos tiempos en este puerto al presenciar el tránsito de centenares de productos finísimos.

La minería, apartándonos del estaño, el oro es el filón que constituye toda una esperanza para el porvenir de Bolivia,

sin embargo de que ha sido explotado como puede verse por cálculos aproximados de geólogos europeos y datos casi exactos en el curso de dos siglos, ha producido en oro 460.000 millones de libras esterlinas. Solamente en los lavaderos de Tipuani, a poca distancia de La Paz, relativamente desde los años 1767 y 1768, se explotaron 151.000 onzas de oro, y según estadísticas recientes de 1924 a 1930, sin mayor esfuerzo y sin contar con implementos apropiados, sacaron 1.200 kilogramos.

Extensas zonas guardan en sus entrañas, flones y lavaderos de este metal codiciado, por falta de capitales y esfuerzo. Pero hoy las cosas han cambiado, sociedades nacionales y extranjeras se aprestan para laborar en la explotación de este riquísimo mineral.

El petróleo con sus inmensos yacimientos que se vienen explotando desde la guerra, aunque en poca escala, es una fuente de riqueza inagotable, hoy por hoy, ya en los mercados de La Paz, Cochabamba, Sucre, existe demanda de este precioso líquido y más después, cuando se acreciente la producción y con mejores caminos para su exportación, ofrecerá Bolivia, principalmente a sus vecinos este producto, a precios inferiores a los actuales.

Eso es a grandes rasgos, Bolivia de post-guerra, país que en poco tiempo más, saldrá de la tragedia de la guerra, progresista y potente, potente de cultura, potente de industrias y trabajo.

La única preocupación que tiene hoy día, es la situación de los prisioneros de guerra que mantiene en su poder el Paraguay indebidamente, no obstante de haber terminado la guerra, debido al triunfo del derecho impuesto por América el Paraguay en contra de las estipulaciones del 12 de junio del presente año, suscritas en Buenos Aires, bajo los auspicios de los pueblos de América, se resiste a entregar a Bolivia los prisioneros que tiene y a recibir los suyos, (con qué fines? lo ignoramos. Lo cierto es que en plena paz, una vez finiquitada la guerra, el Paraguay tiene todavía en su poder y lo que es peor, sometiendo a trabajos forzados, ciudadanos bolivianos.

Todas las clases sociales de América, deban escuchar los clamores de madres e hijos y hermanos de los prisioneros, tanto bolivianos como paraguayos, y presionar a ambos Gobiernos, que de acuerdo con la tradición y el Derecho Internacional Americano, se de libertad a esos ciudadanos que deben estar gozando de las bondades que brinda la paz.

Entre tanto, saludamos a Bolivia, formulando votos por su prosperidad y grandeza.

Antofagasta, 30 de Septiembre de 1935.

RAUL RATEVAL

EXCMO. SR. DON LUIS TEJADA SORZANO
Presidente de Bolivia

VUNENIH BJEČAVA "ST. MARGARET"

U RAZNIM BOJAMA I POD IZBOR

Svakovr-nih i pod izbor manifakturnih predmeta najfinije vrsti uz najumjerenije cijene čete nađi u

La Gran Tienda "LA PALOMA"

rat 491 edición 100 oficina 678
ntofagasta — Chile

Jugoslovenska Matica y Jadranska
Straža jesu najnacionalnije naše narodne ustanove! Njih pomagati, znači biti patriota.

Pulpería "LA PERLA"

de LOLIĆ Hnos
CHUQUICAMATA

En esta casa se vende
lo que el cliente necesita,
a precios justos.

PRECIOS

Pulpería "LA REINA"

de Mimica y Granić
CHUQUICAMATA

Abarrotes en General,
Frutas y verduras

ESCAS

Todo a precios de
ocasión.

Pulpería "La New York"

de Jorge Rendić Y
CHUQUICAMATA

Comida y bebidas
frías y calientes

La casa que Ud. debe preferir por sus precios y esmerada ATENCIÓN

Naši u Bolivije

Uvjeti i prilike njihova života. Uspjesi njihova rada i rodoljubni osjećaj. Pitanje konsularnog predstavnika.

Naše iseljenitvo u Boliviju je sve to više uzviđeno i počimlje da sve jače zauzmiže dostojno i vidno mjesto u životu naše emigracije.

Prilike u kojima oni žive su relativno dobre i njihovim radom, koji ih čini dužnim svakog poštivanja, žnju našvje simpatije domaćeg i stranog življa i posvuda su traženi i dobro došli elemenat. Tako, da naši u Boliviju su jedna od najbolje gledanih imigracija. Sve to na razmjerljivo služi našem narodu i domovini na čast i ponos.

Naši u Boliviju su svojim radom, radom kakvog samo naša rasa, naš narod može da dade, postigli ono, što nije nijedan drugi narod. Sastav njihovih domova je po stilu onih na domaćoj grudi, a što treba da im bude na čast, jer tim još jače oni poznati svoj ispravni rodoljubni osjećaj utvrdili.

Prvi naši se uselili u Boliviju tome ima već preko pola vijeka, najveći dio njih s Braćom i vrlentog Velcbita. Svi oni najkrasniji izraz naše krasne rasne snage, zdravlja i najboljih kvaliteta. Kao takovi se veći dio od njih posvetio trgovini, drugi rudarstvu, treći gradjevnom poduzetništvu, a dobar dio kao trgovci većih i manjih trgovačkih i industrijskih poduzeća. Glavne i jače naše naseobine se nalaze u Oruro, Porosi, zatim dolazi La Paz, Cochabamba, Challapata, Uyuni, Llalagua, Sucre, Uncia, Tupiza i td. da našeg čovjeka može našci u svim većim i važnijim gradovima Bolivije.

Za vrijeme rata su naši u Boliviju bili vrlo dobro organizovani u organizacije Jugoslovenske Narodne Obrane. Postojali su ovi ogranci: "Jovan Skerlić" u Uyuni, "Ivan Mažuranić" i "Majka Jugovića" (ženski ogranak) u Oruro, te "Andrija Kačić-Miošić" u Potosi. Ostalih ogrananaka nije bilo, jer u ono doba su ostale naseobine bile vrlo male. Tako isto imali su i svoj vlastiti organ tjednik, pod krasnim naslovom "Jugoslavija" čiji urednik je bio g. Vicko Tadić, dobar rodoljub, a bivši naš konsul u Oruru. Ovakvo dično organizovani našli ljudi u Boliviju su učinili čudesa za vrijeme rata u radu za naše narodno oslobođenje i ujedinijenje doprinijevši goleme svote u narodni fond, a dosta njih bijahu članovi Jugoslovenske Legije, spremni dati nesamo blago i zlato, već i živote za narod i otadžbinu.

Nijedna narodna akcija nije kod naših u Boliviju ostala nezapažena, već uvijek značajna ostati na visini pravin patriote.

Pa može li se takvo sino-

ve našeg naroda pustiti sudbini ili ne učiniti za njih ono, što iziskuju njihove i narodne potrebe i interesi, kao i naš nacionalni prestiž pred naprednom bolivijskom republikom i stranim naseobinama u toj zemlji.

A baš pri tome u zadnje doba naši u Boliviju nisu bili najbolje sreće, jer ostado bez svog narodnog konsularnog predstavnika i time nalazili na stotine jada i nevolja. Jedan prijatelj nam se jadao, da oni trebaju plaćati velike takse za vizu kod žilenskog konsulata i to £ 3.-- ili U\$SDol. 15.-- ili Bol. 350.-- za ulaz u Chile. Tako isto i ostale vrste taksa su znatne, dok ostalih narodnosti plaćaju tek polovinu.

Tuže se i teško im je bez svog narodnog predstavnika, kojeg više puta tražije našeg poslanika u Santiagu je u svim naseobinama u Boliviju napunilo nadom boljih dana i uvjereni su da će time i za njih nastati novi i bolji dani i doći do svog konsulata, i to bi bilo ono, što oni toliko žele, a što bi nosilo vidne koristi svim našim naseobinama u Boliviju, izdizalo naš prestiž, kao što i domovina u našim u Boliviju imala najvrijemije sinove, sada i u buduću, kao i uvijek u prošlosti.

— M. P. B. —

Dopis iz Santiaga:

TUŽNA GODIŠNJICA

Eto se navršava tužna godišnjica, tuge i bola, jugoslovenskog naroda. Bol srca još vrlo svježa. Jugoslovenski Narod izgubio je Oca, Vodja, Spasitelja i Ujedinitelja, svog objebljenog Vladara Aleksandra. Na samrti nam ostavio sveti amanet: "Čuvajte mi Jugoslaviju". Zna naš Uzvišen Otac, da ostavlja sirotu Otadžbinu maloljetnu, pa kao prvi uzor Roditelji obraća se svojoj dragoj djeci i svima duž cijele domovine, svim Jugoslovenima, preporuča im Otadžbinu i ostavlja im sveti amanet i teševinu, stvorenu na krvi i gomilama kostiju.

"Čuvajte mi Jugoslaviju", veli naš Neumrti Kralj Aleksandar I. Ujedinitelj, a mi svi, čitav naš narod obćaje mo MU, da ćemo ju čuvati i Njegov sveti amanet tačno ispuniti!

Veliki Neumrti Naš Vadar je sve stranačke zastave u naš narodni muzej sahranio izbrisao sve ono, što je bilo pljemensko i ujedino sve ka sreći, veličini i moći naše domovine, te dao joj jedno jedinstveno ime **JUGOSLAVIJA**.

Naša sveta i najprva du-

žnost je držati i održati na najvišjoj visini ovo ime i braniti do zadnjeg daha naše jedinstvo i slobodu i jedinstvenu našu zastavu, kao naše javnije svetinje; a svi oni koji snivaju o pljemenskim razdornim vremenima, rađe protiv poretka i mira, rušeći naše jedinstvo, neka budu uspisku naših krvnih neprijatelja, jer oni su grobari naše narodne sreće, napretka i blagostanja!

Braćo! Čuvajmo Jugoslaviju Stvorimo ju velikom i snažnom. Ujedino se još sa našom braćom Bugarima, Rusima, Čehoslovacima i Poljacima, našim narodima naše krvi! Stvorimo napokom Veliku Slavensku Državu od Baltika i Sjevernog Stožera, te Crnog sve do Jadranskog mora. Za navijek neka Bog udaje plaćenike i narodne izdajice!

Nek živi naša dižna Jugoslavija!

Nek živi Sveslovensko Bratstvo!

Slava Našem Neumrtom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju!

Santiago, oktobra 1935.

LOVRO RAKELA B.

HOTEL ROYAL
de JUAN BAKOVIĆ R.
CHUQUICAMATA
Especial atención para viajeros
C mas confortables
Servicio a la carta.

PULPERIA "CENTRA"
de Juan Mladineo
CHUQUICAMATA
Abarrotos en general
Constantemente Frutas
y verduras siempre frescas

Pulperia "EL PROGRESO"
CAGLEVIĆ IMOS.
CHUQUICAMATA
Surtido compl to de
Abarrotos, Enlozados y Paquetería.

UKŠIĆ, YUTRONIĆ Y CIA.
Antofagasta -- Chile
Calle Prat 479 - 485
Casilla 90 -- Teléfono 99
Direc. Teleg: "Luktronic"

ALMACEN de PROVISIONES
Importación directa de toda clase de artículos de abarrotes, mercería, ferretería, paquetería, etc.
Emporio y Tostaduría de Café
Agentes de la Cia. Franco-Chilena de Seguros.

El cultivo de los deportes entre los elementos de la Colonia Yugoslava residente ha logrado notable desarrollo

Seguindo nuestro plan informativo, en esta oportunidad correspondiéndonos preocuparnos de la principal Institución deportiva que mantienen los elementos de la Colonia residente, y que por el número de sus miembros, por el vasto campo que abarcan sus actividades, y por la tradición de sus prácticas, merece que sea analizada bajo todos sus aspectos.

A fines del año 1927 un grupo de entusiastas jóvenes de la colectividad, entre los que figuraban destacados impulsores de los deportes de la provincia, echaron las bases para fundar un club deportivo.

Iniciáronse con toda actividad e interés las gestiones del caso y el 1° de Diciembre de aquel año, quedaba definitivamente incorporada a las actividades deportivas locales, esta nueva entidad, que en los ámbitos deportivos del país ha formado un gran rollo, y que se conoce con el nombre de JUGOSLOVENSKI SOKOL.

La labor desarrollada puede calificarse como magránima, pues en un corto lapso de tiempo, merced al decidido apoyo de sus componentes, se colocó a la avanzada de otras Instituciones similares de la localidad.

Los móviles que generaron la idea de fundar esta Institución fueron fines patrióticos deportivos, iguales a los que persigue el Sokol de Yugoslavia, es decir gimnasia en aparatos, gimnasia al aire libre, y en general todo deporte que tienda a viciar la constitución física del hombre.

La activa campaña desplegada para allegar fondos, tuvo los más lisonjeros éxitos desde sus comienzos, y como consecuencia, su primer iniciativa fué la de ercargar los aparatos de gimnasia a Checoslovaquia. El gimnasio es á compuesto por diversas piezas, como ser: barras, paralelas, argollas, caballetes, trampolín, etc. Igualmente y a medida que aumentaba la dedicación por otras actividades, se fueron llenando otras exigencias, como la cancha de B-sket-Ball con sus galerías, la cancha de Tennis, etc.

La actuación, que sus defensas de las distintas ramas han tenido en las múltiples temporadas, es sobradamente conocida, sin embargo aprovecharemos de esta ocasión para relatar en forma breve sus resultados:

EN GIMNASIA

Es el único Club que posee un gimnasio dotado de todos los medios indispensables para la práctica de los ejercicios. La atención local debe reor-

La obra del Jugoslovensky Sokol, primera Institución deportiva de esta ciudad.—Su actuación en las diversas ramas deportivas.—Otros antecedentes

dar la presentación que el «Sokol» hiciera en el Teatro Nacional el año 1930, función que atrajo una concurrencia

numerosísima. También, cabe consignar la lucida labor cumplida el año pasado con motivo de la inauguración del STADIUM DE ANTOFAGASTA, donde fueron entusiastamente aplaudidos y admirados.

EN ATLETISMO

Actualmente cuentan en sus filas con los mejores lanzado-

EN TENNIS

Esta rama cuenta con varios adeptos y aunque no se practica asiduamente por sus asociados, entre ellos figuran jugadores de valer. Se han realizado diferentes encuentros amistosos con otras Instituciones de la localidad, y algunos de los resultados han sido favorables para los tenistas sokolinos.

EN BASKET-BALL

En esta dedicación es donde el SOKOL más ha progresado.

Green Cross jugaron un amistoso y el resultado fué un empate. Sin lugar a dudas no ha podido ser mejor esta actuación; pues entre los defensores del Green Cross, habían elementos seleccionados de la Liga Comercial tales como Ureta, Cristóbal, Gallegos, Alday, Muñoz y muchos otros que no recordamos.

EN AJEDREZ

Este juego ciencia es muy bien aprovechado por los socios de la Institución; en sus momentos de solaz, el que ha alcanzado bastante auge.

Los colores del SOKOL han sido defendidos con mucho ar-

Jugoslovenski Sokol Antofagasta.

ros de la Zona Norte. Jerje Zlatar, Lucas Yugoivić, y otros.

Por motivos de la crisis reinante muchos de sus elementos consagrados tuvieron que ausentarse para radicarse en el Sur, pudiendo comprobarse que esos frutos que diera esta Institución estaban actuando en otros lares en forma destacadísima, habiendo merecido el honor de defender los colores chilenos, en las competencias internacionales, Antonio Radmilović, Antonio Vodanović, etc.

En carreras, saltos, hay muy buenos elementos que rometen y que por su especial dedicación se aseguran resultados espléndidos

Ultimamente se verificó un inter-club con el Green-Cross, en cuyo programa de competencia figuran ocho pruebas de atletismo, todas las cuales fueron ganadas por los elementos del Sokol, situación esta que habla mucho a favor de los defensores de esta rama.

Cuenta con tres divisiones, colocándose la primera serie en los puestos de honor por varias temporadas. Sus triunfos sobre los clubs locales fueron decisivos, pues terminaron tres temporadas consecutivas sin anotarse una sola derrota.

Este año seguramente se acercarán igualmente a los antiguos resultados, si consideramos, los partidos ugaños, la modalidad de su juego, el estado físico de sus hombres y tantas otras situaciones que los han hecho destacarse entre sus conñeres.

EN FOOT-BALL

Solamente hace dos años que ha sido incorporada esta rama a las actividades sokolísticas, y rodem a ad-antlar que en las presentaciones ya verificadas y en unas ocho, se ha podido constatar con satisfacción que en realidad existen también muy buenos jugadores. Ultimamente y con el mismo Club

en las competencias verificadas por la Asociación Provincial. Igualmente han intervenido en otros campeonatos pudiendo hacerse resaltar con relieve de acontecimiento, los juados entre este Club y otro formado por el mineral de Chucucamata.

Sería largo entrar en mayores detalles sobre la capacidad de esta Institución, y no sólo nos concretaremos a manifestar que los dirigentes han hecho verdadera labor, logrando colocar a su Club en el nivel que le corresponde. Desde este punto de vista es muy justo el motivo por que la colectividad Yugoslava residente siente un predilecto cariño por esta agrupación.

Desde nuestras columnas felicitamos a sus dirigentes y los exhortamos a que sigan ade-

El cultivo de los deportes

(De la Pág. 9)

lante, cosechando esa nómbrada y resonancia que no solamente han conquistado para sus laureles, sino también para Chile. Y más que nada deseamos, vivamente, que se siyan acercando por esa sombra ejemplarizadora de sus actos altruistas, para poder traducir su árdua tarea, en resultados fructíferos tanto para la Patria lejana, como para la de los niños que nacen en esta tierra, a la que le debemos nuestra admiración y mejores respetos.

SU ACTUAL DIRECTORIO

A continuación nos permitimos detallar la nómina de su actual Directorio que ha desplegado un brillante programa de trabajo, y al que se le debe la realización de una de las más hermosas giras verificadas al mneral de Chugucamata, como también el de haber conseguido otras situaciones espe-

cialismas en favor de la Institución.
 Presidente, Sr. Gregorio Vlastelica. Z.
 Vice-Presidente, Sr. Domingo Vlahović P.
 Secretario, Sr. Jacinto Tomićić R.
 Pro-Secretario, Sr. Rodolfo Viseljas
 Tesorero, Sr. Dušan Rade
 Pro-tesorero, Sr. Cosme Skoknić
 Directores, Srs. Antonio Karulović, Dr. Antonio Marinov, Slavo Papić, Antonio Bočić C., Blaž Mladinić.
 Director de Basket-ball, Sr. Pablo Tomićić R.
 Director de atletismo, Sr. Lucas Jugović
 Director de Gimnasia, Sr. Ivo Agnić
 Director de Tennis, Sr. Andrés Glasinović
 Director de Ajedrez, Dr. Sr. Yenko Aržić
 Director de Foot-Baal, Sr. Nicolás Hšković

MALA ANTANTA

Njena vojna snaga, željeznice, površina i stanovništvo.

Vlade Rumunije, Jugoslavije i Čehoslovačke su podnijele Društvu naroda u Ženevi podatke o stanju svojih naružanja evidencije radi, kao i drugi članovi Društva naroda. Na osnovu tih podataka, koji su objavljeni u Armament Yearbook S. N. 1935, možemo objaviti pouzdane informacije o organizaciji odbrane tih države.

Stanje Male antante je sljedeće:

	teritorij u kv. km.	stanov ništvo	dužina željeznica u km.
Rumunjska	295.000	18.652.000	11.219
Jugoslavija	247.542	14.280.000	10.113
Čehoslovačka	140.000	14.823.000	13.611

Svaka od tih država ima centralni vojni ured, ministarstvo narodne odbrane, kome su potčinjene vojničke snage države. Rumunjska ima spremnih 85 pukova pješadije, Jugoslavija 58 i Čehoslovačka 48. Tim formacijama treba dakako još pridati pomoćne odrede: konjicu, artiljeriju, avijaciju itd.

Avijona je zvanično priznato:
 u Rumunjskoj armijskih 773 sa 213.766 H.F.
 pomorskih 26 sa 10.647 H.P.
 u Jugoslaviji armijskih 568 sa 269.585 H.P.
 u Čehoslovačkoj armijskih 546 sa 263.069 H.P.

ukupno dakle 1.913 sa 757.067 H.P.

Pored redovne vojske sve tri države imaju jake odrede policije, pogranične straže, u Rumunjskoj još izvjesnu vrst. milicije za slučaj rata. Jugoslavija ima osim toga ratnu flotu za odbranu svoga Jadranskog primorja, a i Rumunjska ima izvjestan broj morskih jedinica.

Opće stanje vojske u redovnoj službi u tim državama iznosi:

u Rumunjskoj:	suhozemna armada	240 501 momak
	po. očni formacije	62 947 momaka
	vazduh plovnost	11 836 momaka
u Jugoslaviji:	arm. da	184.448 momaka
	vazduhoplovstvo	10.810 momaka
u Čehoslovačkoj:	arm. da	171 839 momaka
	po. očni odredi	12.647 momaka
	vazduhoplovstvo	6.609 momaka
Dakle države Male antante imaju ukupno:	arm. da	596 788 momaka
	pomoćne odrede	75.594 momaka
	vazduhoplovstvo	29 657 momaka
	ukupno	701.657 momaka

Mala antanta ima na taj način pod oružjem preko 700.000 momaka za svaki slučaj iznenađene potrebe. Efektivna ratna snaga je ujedutim nekoliko puta veća.

strebno počeo da upravlja Jugoslavijom. Na prvom mjestu pomilovao je stotine političkih krivaca, među njima i g. dr. Mlačeka i stupio u dodir sa pravcima Hrvata, Slovenaca, kao i bosanskim pravcima. Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Knez Namjenik Pavle je sudeći po dosadašnjim rezultatima njegovog rada i u tom pogledu imao velikog uspjeha, na kome mu treba čestitati, jer rađajući u tom pravcu, on ne samo da će mnogo učiniti za svoj narod, nego i za opći mir, za sve nas. Poslije toga Voigt ističe, da je Knez Namjenik Pavle dostojan nasljednik Viteškog Kralja Ujedinitelja i na polju međunarodne politike, i da je veliki pobor nik prijateljskih odnosa između svih naroda, ali da se pri- država poznate devize: "Ba kan Balkanskim narodima!"

U daljem toku svog predavanja Voigt se vrlo laskavo izražava o ličnosti jugosloven-

GLAVNI UREDNIK "MANCHESTER GUARDIANA" GOVOR I PREKO RADIJA O JUGOSLAVIJI

Glavni urednik poznatog engleskog lista «Manchester Guardian» Voigt održao preko radija u Londonu vrlo uspjelo predavanje o međunarodnoj vanjskoj politici. U tom predavanju glavnu pažnju posvetio je Jugoslaviji i naročito opširno istakao kako zaslugu Blagopokojnog Kralja Aleksandra za stvaranje Jugoslavije i za djelo mira, tako i današnji plodni rad Njegovog Kraljevskog Visočanstva Kneza Namjenika Pavla za uklanjanje unutrašnjih teškoća u Jugoslaviji i za srednjenje odnosa ne samo između balkanskih država nego i između svih onih država, koje iskreno žele mir.

Voigt je na prvom mjestu spomenuo vjekovnu borbu Srbijanaca i Crnogoraca za oslobodjenje i ujedinjenje. Dokaz je tom legenda, što još danas postoje u narodu o borbi protiv Turaka. Tom prilikom Voigt se sa naročitim simpatijama govorio o Crnogorcima i istakao, da je odnedavno posjetio Crnu Goru. Zatim je predavač govorio o prvom i

drugom balkanskom ratu, koji je donio konačno oslobodjenje Srbima, Hrvatima i Slovencima.

Govoreći jugoslaviji Voigt odaj naročito priznanje blagopokojnom Kralju Aleksandru kao Velikom i mudrom državniku koji je ne samo radio na srednjenju u unutrašnjih prilika u svojoj zemlji, već je imao velikog uspjeha i na polju međunarodne politike i uspio kao vladar jakih kvaiteta; malo pomalo da suzbije dominatorske težnje stranih sila na Balkanu. Predavač zatim kaže, da je Kralj Aleksandar pred smrt svoju uspio da poboljša odnose između Italije i Jugoslavije.

Poslije tragične smrti jugoslovenskog vladara, nastavljajući Voigt' mislio da će se Kralju Aleksandru teško moći naći nasljednika. Međutim je jugoslovenski narod bio sretno, što se takav čovjek našao u ličnosti prvog jugoslovenskog namjenika Kneza Pavla. To je čovjek visoke kulture, čovjek sa engleskim odgojem i liberalnim pojmovima. On je vrlo

Agustin Zuleta A.

Gran Fabrica Nacional de velas y jabon

POTOSI BOLIVIA

Dirección Telefónica: "AZULETA"—Casilla de Correo No. 32

FABRICAS: Bolívar No. 95 y Hoyas No. 40.—Oficina Bolívar No. 95

Ventas por mayor y menor. — Atiende pedidos de Provincias

VELAS: Ceras y Cerrilas para festividades religiosas. En molde

marca "CERRO"

JABONES.—De las marcas "CERRO" y "Sol" para lavar.

SECCION ABARROTES EN GENERAL.—FABRICA DE CHOCOLATES

Materiales para trabajos mineros.—Material para Automoviles

Agencia de Fosforos.—Agencias de los productos "SAN PEDRO"

Sec. Agrícola Ganadera y Industrial de Cinti.

Ventas de la acreditada AVENA PRINCESA.

NASA NASEOBINA U TAL TALU

Zanimaje zasigurno čitatelje našeg iseljeničkog lista "Čuvajmo Jugoslaviju" znati nešto o našoj naseobini u Tal talu - Chile.

Prvi naši sunarodnjaci se doselile u ovaj malen gradić otrog više decenija, kamo danas živi lijepa kita naših sunarodnjaka dobrih rodoljuba, koji su uvijek i u svim prigodama iskazivali i dokazali svoj čestiti i pravi patriotizam.

Naš narod ovdje se ponajviše bavi trgovinom, te svojim

Prelike u kojima ona živi i radi. Sadanja situacija. Želja da se imenuje našeg drž. predstavnika.

Naša naseobina predstavlja u trgovačkom svijetu zamjeran kapital od preko deset miliona šilenskih pesosa, što je ogromna svota za ovaj grad. Naša najveća želja bi bila da se u skoro vrijeme imenuje našeg narodnog predstavnika, u svojstvu počasnog konsula ili bar, kao agenta, jer potreba toga nije potrebno isticati, kad to nameću mnoge i bezbrojne potrebe, kao što i državnički interesi.

U svim potrebama i prigodama je uvijek bio u svemu na čelu naseobine g. Ivan Cvitanović, i pri ruci Kr. konsulatu u Antofagasti održavajući dobar kontakt, potreban za dobro iseljenika, naseobine u naseobinom, kao i s našom domovinom.

Sve naseobine u ovom gradu, kao Engleska, Njemačka, Španjolska, Italijanska, Francuska, Norveška, Argentinska, Peruanska, Ekvatorijanska, Kolumbijska i td. imaju sve predstavnika, iako neke od njih imaju vrlo malen broj svojih zemljaka ovdje, a neke ni jednog, dok nas, iako nas

je lijep broj, te smo jedna od jačih naseobina u gradu, nema-mo tko nas zastupa. Kako rek-mo g. I. Cvitanović koji u ovom gradu uživa velike simpatije rado u svakoj po-trebi je na ruku našem narodu, ali to nije dosta, već je potreban zato redovan put, bilo radi našeg života, bilo ovdjašnjih i naših državnih vlasti. Na taj način bi postojale dobre međusobne veze između naseobine i domovine, koje bi rodile korisnim plodom u svakom pogledu, dok ovako toga nema.

Už trgovinu se neki naši bave i rudarstvom i industrijom, koja u ovom gradu je tako dobro poznata i daje dosta života. Tal tal se nalazi na lijepom položaju na morskoj obali gdje je također nazvijeno dosta dobro i pomorstvo i ribarstvo.

Naš narod je dosta dobro gledan i cijenjen i računa sa simpatijama ovdjašnjeg i stranog života.

Za tragične smrti našega Neumrog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja je naseobina

privedila impozantne zadužnice, pri kojima uzeše učešća sve mjesne vlasti, a glavni organizator svega toga bio g. Ivan Cvitanović.

Eto u toliko zasada o ovoj našoj naseobini, što da služi za upoznavanje s ostalim i domovinom, te izvolite primiti naše tople pozdrave.

Tal tal, dne, 4. septembra 1935.

Stjepan Marangunić
Antun Mihojević

NAŠA LIJEPA DJEGICA

Ankica Zložilo

kćerka g. Iva i Kate Zložilo
Tal tal (Chile)

čestitim i konstantnim radom većina njih stekla nužno za život svojih obitelji.

Za vrijeme velikog rata je ova naseobina stala rame uz rame sa ostalom svojom braćom iz ostalih naseobina u radu za naše narodno oslobođenje i ujedinjenje, i pomogla stvoriti veliko djelo, san svih naših generacija, našu dižnu JUGOSLAVIJU.

MUDRE IZREKE

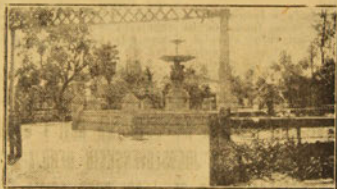
Ne možet reči, a još manje vrđiti, da si Sloven, ako slovenski ne misliš i radiš.

Jedino u delu i na delu se spoznaju reči.

Samo onaj je velik, koji sanje i stvara; i velika dela, opšte vrednosti.

Jugoslavija nam svakim, pre i iznad svega i svakoga.

U Sveslovenstvu je naš zavet-

Plaza de Armas "Arturo Prat" (Tal tal Chile)

ni i najviši cilj. Grešiti protiv toga, znači, grešiti protiv najvešje svetinje i nikakovo pokajanje nije opravdanje, već pada najvišjoj kazni.

Čovek čovečki umuje, a Bog božanski božestuje.

Najveći dan u sedmici ti je onaj u kojem si najmanje grešio spram sebe i svakoga.

Najviši je onaj, koji odise plemenitošću i okupava se u čistoći svoje duše.

Čistoća duše je najviša vrlina.

Dug je zao drug, a najmanje duguje onaj, koji ništa ne duguje; jer svi dugujemo po nešto - nekome.

Dug znati i umeti isplatiti, znači biti 100% čovek, koji se približava bogovima svetla, istine i pravde.

Jednak je nuli svaki, koji ne ume da se izdiže duševno i telesno ka savršenstvu ideala.

Bogovi su tmine, koji tmínu vole i šire, i u njoj se moraju jednom da i uguše, kao beznačajni crv u svojoj crvotočini.

Merpbis.

IZ ALBUMA NAŠIH LJEPOTICA

gica. Emilia Cvitanović
Celegin
Tal tal (Chile)

DRUŠTVENE VIJESTI:

Prvih dana prošlog meseca stigle u ovaj grad iz domovine družesne pospudjice Ema i Silve Zložilo. Prva je svime šurjaku uglednom našeg sunarodnjaku g. Ivanu Zložilo, a druga svojoj braći Danu i Ivanu Zložilo trgovcima u Cat talina (Tal tal).

Mladim gospodjicama Zložilo sretno boravaj u našem gradu.

<p>JUAN V. CVITANIĆ Contador General.- Contabilidades, clases de comercio, etc. CONDELL 745</p>
--

ŠIRITE I POMAŽITE NAŠ ISELJENIČKI LIST "ČUVAJMO JUGOSLAVIJU", JER ON JE JEDINI ISELJENIČKI LIST, KOJI PROPAGIJE JEDINSTVO SVIH SLOVENA!

Una de las instituciones de larga vida de nuestra Colonia es la Cia. Yugoslava de Bomberos No. 3.-

Una de las instituciones más antiguas de la Colonia es nuestra prestigiosa y querida entidad bomberil, la Tercera Cia. "Pascual Baburiza".

Con sus ya 43 años de vida nuestra "Tercera" llega a esta época con un sólido y bien ganado prestigio de laboriosidad y cumplimiento fiel en su honrosa misión de defender la propiedad arena, y siempre alerta y dispuesta a afrontar toda circunstancia, que sus deberes imponen, ante el voraz elemento.

Allá por el año 1892 ante el peligro que envolvía a los habitantes de la ciudad, la falta de medios para combatir los continuos incendios que se producían, en ese entonces, en que las casas eran solo de material ligero, un núcleo de idealistas yugoslavos, respondieron a un llamado de las autoridades y pueblo en general, se lanzaron a formación de una compañía de agua, pues, las dos que existían eran de salvamento, llamadas de "Esc. la".

Constituido el Comité organizador, rápidamente fructificó tan sentida aspiración, y es así, como, el 16 de Diciembre de 1892, ese núcleo de hombres idealistas, entre otros don Pedro Toničić, Marcos Sore, Sotilago Frančević, Juan Ivončić, Lucas Pl. Gozre, Andrés Kozulic, Luis Smith, Esteban Simini, Antonio Lukšić C. Mišel Vojnić, Edu Red Le-Fort, Pedro D. imatin etc.,

Durante años y años le ha correspondido siempre en su honrosa labor un lucido y brillante desempeño.— Quienes fueron sus primeros hombres.— Oficialidad actual, de la Cia.—

Gosp. Petar Stancić Rokotov
Direktor Jugosl. Vatrogastskog Društva, Antofagasta.

dieron forma a la nueva entidad bomberil constituyéndola sobre una base inderivable de solidaridad.

Incorporada a la vida de la ciudad desde su fundación ha prestado siempre y cumplidamente sus útiles servicios, que le o fuer n justipreciados por la veindad entera, y has-

ta nuestros días mantiene la 3ª. Cia. esa noble tradición que le inspiraron sus creadores de abnc aciú y cumplimiento del deber.

Nuestra Compañía no se ha quedo atrás en su evolución de acuerdo con las épocas transcurridas, siendo así, como en la actualidad, cuenta con su hermoso cuartel, moderno material y su bomba automóvil la primer traída a esta ciudad. Esta bomba a pesar de sus largos años de servicios, siempre es una de las más eficientes y de efectividad en los siniestros

Su cuartel y salón social, han sido la cuna en donde se formaron cas todas nuestras instituciones sociales y deportivas, por sus filas han evolucionado hombres y juventud, que han presado a la Cia. utilísimos servicios, propulsándol al porvenir, gracias a lo cual, hoy se encuentra en un pié envidiable de progreso.

En esta evolución de hombres, se destaca nitidamente, la persona de su benefactor, don Pascual Baburiza", para quien la "3ª" guarda reconocimiento y gratitud, actualmente la Cia. lleva su nombre.

Antiguos servidores y un considerable número de jóve-

nes, forman su buen personal de voluntarios, al lado de su digno Director don Pedro Stancić Rokotov colaboran un núcleo de entusiasta juventud que hacen una labor efectiva y de prestigio que es justo reconocer, especialmente a su actual Capitán señor Gregorio Vlastelica quien con su gran entusiasmo dentro de las actividades bomberiles merece el aplauso de todos.

Damos finalmente la Oficialidad que actualmente rigen los destinos de la Cia Yugoslava de Bomberos No. 3.— "Pascual Baburiza"

- Director: Sr. Pedro Stancić Rokotov.
- Capitán: Sr. Gregorio Vlastelica Z.
- Teniente 1º: Sr. Pedro Glasinović V.
- Teniente 2º: Sr. Milán Vlahović P.
- Teniente 3º: Sr. Tomás Ilić Z.
- Teniente 4º: Sr. Tomás Dragičević.

- Ayudante: Sr. Andrés Glasinović.
- Secretario: Sr. Juan Cvitančić.
- Tesorero: Sr. Francisco Carreriv P.
- Técnico: Sr. José Mutzel.
- Médico: Dr. Manuel Contreras M.
- Porta-Estandarte: Sr. Jorge Glavinović.

Almacén "SAN JUAN"

de Juan Radic N.
PROVISIONES PARA FAMILIAS
La casa que Ud. debe preferir por sus precios y esmerada atención

Av. Argentina N.º 669
Teléfono N.º 759

ANTOFAGASTA

JUGOSLAVIJA JE SAZDANA NA POTOCIMA KRVI I GOMILAMA KOSTIJU NAJBOLJIH JUGOSLOVENSКИH HEROJA-MUČENIKA, ŠTO TREBA UVIJEK DA LEBRI PRED OČIMA SVIM JUGOSLOVENIMA U OČUVANJU DRŽAVNOG I NARODNOG JEDINSTVA!

Dr. med. Juan Herrera Z.

Estudios en Europa
Enfermedades de Niños

Teléfono 559
Baquedano 444

ALMACENES "LA CASTELLANA" JIMENEZ & C.A.

POTOSI & URUO
CASILLA NO. 40 CASILLA NO. 138
BOLIVIA

Dirección Telefónica: "GIMENEZ"

IMPORTADORES

Novedades para señoras, estallos y niños.
Bazar, alfombras, estres, malatas, baules esalados, sombreros, medias y artículos de punto.

PERFUMERIA

GIMENEZ & Cía.

Carlos Derpic

Casilla de Correos 141—Dirección Telefónica: "KOSOVO"

POTOSI — (BOLIVIA)

ABARROTES EN GENERAL

Artículos de hierro enlazado y cristalería
Especialidad en harinas extranjeras

VENTAS POR MAYOR Y MENOR.

JUGOSLOVENSKO PRIPOMOĆNO DRUŠTVO ANTOFAGASTA

Sloga kod ostalih narodnosti u ovoj pokrajini služi nam svima, dobrim primjerom. Viđeti to i mi treba da, kao prava braća Sloveni stupimo u jedno bratsko kolo, dajući si jedan drugom bratske besjedi. Svi smo braća iste krvi. Svi smo Sloveni!

Pa zar nije za svakog pojediniog sramota da nismo svi članovi Jugoslovenskog Pripomoćnog Društva u Antofagasti. U ovoj pokrajini nas imade više hiljada i tek oko 200 članovi J. P. D., dok ostali se turaju od nemila do nedraga. Imademo najljepšu društvenu zgradu s krasnim prostorijama. Tu imadete vlastite novine i druge razne zabave. Tu nadjete brata i prijatelja, ljubavi i bratstva! Upoznajte se međusobno šireći bratsvo i slogu, te Slovensku misao. Tu čujete i govorite slatki naš jerik, kojim vas obdариše vaše mile majke, u kojem tu nalazite potpunu slobodu misli i govora:

Jugoslovensko Pripomoćno Društvo vam daje mnogo koristi, a što mnogima nije poznato, pa ču da vam ovim istaknem:

a).—Svaki član ima pravo

slobodnog pohadjanja društva u svakom doba.

b).—U slušaju bolesti ljekara i ljekove.

c).—U slušaju smrti vlastiti grob i osmrtninu.

Izim tih mnogo toga za čim vas veče vaš narodni i rodoljubni osjećaj, obvezujući vas, da budete zajedno s ostalom braćom sinovima vašeg naroda iz kog protekoste.

Sve to nam može da služi na čast i ponos, imajući naše narodno društvo pod čijim krovom treba da nadje zakoništa svaki Jugosloven, sin našeg roda!

A što ne bismo mogli, da ima više i bolje bratske sloge i ljubavi?! Mnogo braćo Jugoslovenil! A to sve stoji u nama i do nas. Pa zato upisujte se u članstvo i jačajte tako bratske složne redove. Jedino u slozi je naš spas i bolji napredak!

Kod malog broja članstva se nemože da čini čudesa, već samo toliko, koliko prilike omogućavaju.

Slogom i zajedničkom saradnjom svih nas ili velike većine bi se dalo učiniti krasnih stvari. U prvom redu poradi ti na opće dobro naseobine,

CASA COMPRADORA DE TODA

CLASE DE MINERALES

Mauricio Hochschild & Cia. L^{ta}.

POTOSI

(BOLIVIA)

Officina Central en Bolivia

LA PAZ

SUCURSALES:

ORURO Y TUPIZA

J. MATULIĆ

ALMACEN DE ABARROTES EN GENERAL

IMPORTACION DIRECTA

DE EUROPA Y

ESTADOS UNIDOS

VENTAS POR MAYOR Y MENOR

DIRECCION TELEGRAFICA

"MATULIĆ"

CASILLA DE CORREOS N.º 133

CLAVE SUCRE N.º 18/24

POTOSI

(BOLIVIA)

pomagati obilatie našu bezposlenu i siromašnu braću i njihovu nekaku djecu, te bolesne i iznemogle, a koje svak odbacuje, jer nema tko bi se za njih zauzeo i pomogao ih. Sjetite se braćo, da se moramo bratski pomagati i podupirati, jer svakome nam može biti potreba. Ako ne danas, a to sutra! Baš stoga trebamo da se svi upisujemo u naše društvo, te s malim doprinosom od \$ 5.— čil. pesosa mjesečne članarine, može se ipak, da mnogo čini i uznapreduje.

Treba nam sloga i ustrajnost, te tratstvo.

"Slogom rastu male stvari. A nesloga sve pokvari!"

— P. K. —

DRUŠTVENA UPRAVA

"Jugoslovenskog Pripomoćnog Društva
Antofagasta

Predsjednik: g. Mihovil Lukšić.

Podpredsjednik: g. Ivan Marinov.

Tajnik: g. Rade Radišić.

Podtajnik: g. Petar Kavajin.

Blagajnik: g. Ivo Cvitanović.

Knjižničar: g. Ivo Šimunović.

Odbornici: gg. Antun Lukšić C., Ivan Radišić N., Antun Papić B., Luka Butorović, Frano Valerjev.

Ova društvena uprava bi

izabrana na skupštini dne, 13.

septembra o. g. za preostali

godišnji period ove godine.

Čestitamo joj na izboru i želimo

da njen rad bude uspješno, djelotvorno i koristan,

samo za naše društvo, već i

čitavu naseobinu, te da naše

Jugoslovensko Pripomoćno Društvo u

istom postane centar

čitave naseobine.

(C. J.)

MADERAS

MEJORES PRECIOS DE PLAZA

PINO OREGON

Lingue, Rauli, Laurel, Alamo, Pataguas, Olivillo, Roble, Pellin, Chiloe, Maule, Lumtilas, Lumas. En todas dimensiones y largos, en bruto y elaboradas. MADERAS DE PRIMERA CALIDAD.

CICARELLI HERMANOS

Suc. de la Soc. Buques y Maderas. Casilla No. 8 - Teléfono No. 126 - Antofagasta

Zabova, -- Razonoda, --- Šala, -- i Satirá

Velika parlamentarna priredba

Pre no što započe parlamentarno zasjedanje bi upričena priredba velikog stila, samo za parlamentare, ali u zadnji čas bi prepuštena u rodoljubna publika, da se i ona malo nasmeje. Nastupiše gotovo svi izabrani ljudi našeg političkog života, bez obzira na to, jesu li na izborima propali ili izabrani.

Bilo je pevanja, recitovanja, a i sviranja. Vlada naša većina raspolagala odličnim korom, koji otpevao: "Nek si slože grla bratska". Opocije ja je prvobitno kanila davati kompletnu operu "Nikola Šubić Zrinski" i najavila nastup korovnicom "Maršala, marširala 67 poslanika", pa i od toga odustala pošto se članovi zbora oduseliše za zbor "Zrinskog poljubte svi...". Poslanik opocije dr. Dušan Bošković, koji nije potpisao rezoluciju opocije, s solo pesmom: "Gore Jeltić visoko, dođe Matček duboko, a ja u sredini". Dr. Boža Maksimović pevao: "Alaj naše za kratko bjaše". Hodjera recitovao: "Ja sam mala, pa sam pala", a g. Ljotić recitovao: "Čujder čuj, tam i tuji".

Parlamentarizam u šali

U pretaobilu "Manjeza"

Davidović: Naš dragi Matček ima ulaznicu... Zašto bar on ne ide unutra!

Vilder: Znače, čika Ljubo, on ne ume da igra savremene igre!

Na "Belerofonu"

Boško: Eto, od cele vojske ostalo mi je verno samo nekoliko maršala.

Večina je uz predsednika:

Na sednici poslaničkog kluba održao je govor g. Boško i već posle prvih reči video je da su poslanici za opociju — ali protiv njega.

To raspoloženje je najbo-

lje ocrtao g. Mita Olivera, kada je rekao: "Mi smo birani kao vladini poslanici i zato ostajemo uz vladu, jer naš narod nije birao da se borimo protiv vlade, već da budemo uz vladu!"

Pravedna dooba:

Boško Opocija je dobila glasove, — ja mandate, — a Stojadinović vladu.

U uniformi Antun i Mehmed:

Mehmed: Znaš, Antune, uniforma ipak krase čoveka — čak i ona železničarska!

Pariz—Moskva:

Laval: Zavidljen sam, dru-

žiticu. Začudjenom "Bigecu" rekli su da je bidna išla malo na kvasinu. Svima je ona govorila s Bogom moji drogi ljudi, s Bogom, nećemo se više nikal viditi, jer van gren u Ameriku.

Jedon joj inpijegot govori: — "Dobra van sriča" — a ona će na to, sva kurentna, — i ako joj nojmanje 70 godišć.

— "A zoe, mi moj drogi to govoriš". Nu ti njega, pa ga vidi, i tega morbina!

NEDELJA ČISTOBE U SARAJEVU

i Tin Ujević

ČLANSTVO

Jugoslovenskog Pripomoćnog Društva Berisso (Argentina)

že Staline, kolosalnim napretkom Moskve. Nameravate li još nešto novo da podignete?

Stalin: Pa, mislimo, ako može, jedan francuski zajam.

JEDNO POZDRAV'JANJE

Jedna storo žena iz Broča, ča je imala ovih don portit za Ameriku, išla je nojprin u Split i redon do butige do robu, i bušivala je svakoga (jubila) ča je god intrala, pok bil to inpijegot, direktur, magazinjer, oliti kojišos, u jednu rič ona je bušivala redon svačega, tako i jednega tudešćeg ča je nošla u jednu takovu

Nedavno je u Sarajevu povedena vrlo energična akcija protiv nečistoće. Oko 200 radnjana Sarajeva silom je naterano u kupatilo, a odelo im je dezinficirano.

Na pitanje jednog dopisnika zašto ista akcija nije proširena i na g. Tina Ujevića, čije je odelo i rublje uvek primerno, prijavio, nadležni su odgovorili da je kod pomenutog gospodina spoljašnost sporedna. Glavna stvar je kod njega unutrašnjost, a kao što je poznato, on svoju unutrašnjost već preko 20 godina svakodneвно čisti alkoholom.

ŠALA S VELIKOM BRADOM
—Kako se zove čovek, ipak ukrade hleb? — Lopov.

—A kako onaj, koji ukrade milion? — Defraudant.

—A kako se zove čovek koji živi bogovski, a ništa ne radi? — Kučevlasnik.

NA KUPANJU:

[MF] Muš: — A, draga moja, ovi moderni kupaci kostimi, to je prava sablazn. Moram ja da pokrijem oči.
Žena: — Dabome, barem sa dalekozorom.

Pliva kao čuskija:

—Spasite me, ja ne znam da plivam! — Ne znam da plivam!

—Ne znam ni ja, pa ipak se toliko ne derem.

PHILIPP BROTHERS

(South America) LTD.

NUEVA YORK -- LONDON

BOLIVIA:

ORURO
Casilla 141

POTOSI
Casilla 33

Compradores y Exportadores

—DE—

METALES MINERALES Y DESPERDICIOS

DIRECCION TELEGRAFICA:
"CUFENIAG"

FABRICA de bebidas gaseosas y jarabes

de GRANIĆ, RAZMILIĆ y Cia.

OFRECEN SUS ACREDITADOS PRODUCTOS CALIDAD SUPERIOR (Marca registrada)

"Lautaro" Ginger-Ale

PREMIER SEC. Y EXTRA DRY

Dirección Telefónica: GINGERLAUT

Oficina José Santos Ossa
Antofagasta -- Chile

Naša naseobina Montevideo Uruguay

Montevideo, 15. augusta 1935.

Baš ovog časa kad sam se spremio da odgovorim na Vaš cij od 2. jula, primam također omot sa dva primjerka Vašeg patriotskog glasila "ČUVAJMO JUGOSLAVIJU". Da opišem Vaš rad i da Vam se kao patriota zahvalim, Vama i još jednoj svjesnoj koloniji u J. A., to nemam riješi jer ja, ovdje u ovim zagrizenim antidržavnim krugovima nijesam nikada mogao pomisliti, i ako sam od davna poznavao moć Chilea, da će se tako naglo pojaviti Zora našeg NACIONALNOG PREPORODA u ovom dijelu svijeta. Vama od tamo sa Zapada preostaje te čast da bilježite pravca kojim se moraju kretati SLAVENI SA BALKANA u J. i S. A., a kada bi Vaš primjer uzeli i oni vođe naroda u starom kraju, nebi pošli krivim putem isto kao ni onda kada su po členskim novčanicama crta- li, u Londonu i Zenovi, temelje naše slobodne, ali onda podjarmiljene OTADŽBINE.

Sada je najpodesniji moment za našu akciju, jer neprijatelji Slovenstva ne vide časa da ostvare ovaj isti poraz kojim nas zatrpase u zamračenošću kroz dugi niz stoljeća

još u 10. vijeku. To možemo opaziti iz podataka koje ovdje izlažem u "De te fabula narratur", a zadnje izlaze Dr. Mažeka koji misli da ako je Hrvat, a još k tome izabrani predstavnik otrovanih masa, da je Hrvatska jedna staklena posuda čiji je od apsolutni vjaskin i da ON s Njom može slobodno i o kamen udariti ako mu to bude za volju. Mi

Hrvati moramo dokazati našim predstavnicima da Hrvatska nije stvorena da udovoljava ambicijama pojedinih ljudi već da oni su sinovi njene grude i da oni, ako žele slavu u historiji, moraju tražiti jedinstvo: ne samo sa Srbima već i sa ostalom braćom od tri stotine milijuna Slavena, mjesto da se priionu onoj kačici mongola i griješe kao što griješe naši pradjedovi kad pogubiše Kralja svoje krvi Velikog Petra Svačića i stave se pod pokroviteljstvo jednog mađarskog Kolumana.

Oštrim perom i bistrim umom moramo se boriti za dobrobit našega naroda, unutra i van DOMOVINE, i strogo

de Janeiro, što je dalje ili barem toliko udaljeno; ali ova je imala neke pokvarenosti, te se čeka dok dodje iz Evrope potrebna lampa što će povisiti snagu.

Mi ovamo radimo što možemo, ali naša je kolonija silno siromašna. Osnovali smo JUGOSLOVENSKI SOKOL, pak i to ide sve polako. Silni nemiri koji se događaju u raznim državama, činili su da se naš ozbiljni element potpuno povuče, stojiči u pozadini čekajući čas da se nešto ostvari pa će onda i oni pristupiti, a Vi znate kako je ondje gdje oni jači ne podupiru. Mi smo se imali boriti sa najvećim poteškoćama, te smo mo-

NAŠA LIJEPA DJEČICA

Tomislav Kvasina rođen u Montevideo, star 10 godina, deklanira "Putnik" od Petra Preradovića na Radio Aguila C. 32— Montevideo.

JUGOSLOVENSKA SKOLA

Montevideo (Uruguay) na dan svog svečanog otvora 1931. g. Na strizju se gordo vije uz urugujsku i našu jugoslovensku zastavu.

nadzirati naše vlastite predstavnike koji su iz ljudske slabosti čestokrat spremni da zalaže slobodu svoje OTADŽBINE na najniži stupanj njihove personalne ambicije.

Mi smo se ovamo postarali da kažemo i preporučimo preko RADIA našim zemljacima koji nas slušaju uzduž australskog dijela kontinenta da se u što višem broju odazovu sakupljanju FONDOVA ZA SPOMENIK VITESKOM KRALJU ALEKSANDRU I. i tom prilikom za da bude što jasniji Vaš rad, sakupili nešto potrebnih podataka o historiji Jugoslovena u Chile, a što je bilo izrečeno preko mikrofonu prošle nedjelje, a drugi dio će se transmitsirati dne 18. i biće Vam naknadno dostavljen.

Mnogo mi je žao da se tamo ne čuje naš Radio, ali se nadam da će to uskoro biti, jer Stanica je dosta jaka, ima kračić valove nego druge, koje znam da se čuju u Santiagu i u Rio

rati trčati na sve strane, eđa sakupimo nešto za nabavu ploča za Radio. Napraviću sve što se može i propagirati usmeno i preko Radia akciju oko sakupljanja priloga za spomenik. Ja sam na slaboj zaradi, kao i ostali, još studiram, pa vi znadete kakove su prilike kod mladosti.

Što se tiče Miljanja LISTA to Vam sada dostavljam ne koliko adresa, a mogu Vam ih dostaviti na stotine, to naši ljudi primaju sa velikim zadovoljstvom, samo kad je gratis. Ali kad je sve tako, možda nam uspije probuditi bar jedan dio i okupiti ih u jedno nacionalno društvo.

Vijesti koje Vam ovdje šaljem, istodobno dostavljam i na "Glasnik" u Santiagu, da se zinte ravnati radi publiciranja. Da ste mi zdravo i primite mnogo toplih pozdrava iz Uruguaya s osobitim poštovanjem.

JAKOV MARINOVIC

UZORNA PEKARNA PANADERIA MODELO

Nudja svim sunarodnjacima najbolju vrst kruha, izradje mog od prvoklasnog brašna najbolje kvalitete, modernim strojevicima, te uzornoj i potpunoj čistoci.

KRUH SE DOSTAVLJA U VAS STAN

Preporuča se:

FRANO MILIĆ, vlasnik.

HOTEL LONDRES POTOSI (BOLIVIA)

Carilla de Centro No. 79—Dirección Telegrafica: "LONDON"

Es el mejor y más confortable Hotel de la Villa Imperial de Potosi, Hotel ideal, el preferido de los viajeros, el único que llena cumplidamente las exigencias de todos y uno de los más económicos.

Tiene excelente cantina, piezas muy bien amobladas. Salones para banquetes, salón de billar y billares, salón de recibio. Baños íntos, calientes—y de ducha a toda hora.

Este establecimiento ofrece toda clase de facilidades por estas situadas cerca de los Bancos, Telégrafos, Correos y Tribunales de Justicia y los huéspedes son amablemente atendidos por sus

PROPIETARIOS

Salamon vić y Lavaneo

DRUSTVENE VIJESTI

Tužne vijesti:

7. septembra o. g. je preminula u ovom gradu ugledna gdja. Franka Papić supruga poznatog rodoljuba g. Ivana Papića, u dobi od 58 godina. Pokojnica je stigla u ovaj grad iz Supetra na Braču otrog 33 godine. Zajedno sa svojim nezadivljivim suprugom pokojnica je odlično odgojila brojnu obitelj i uživala glas dobre majke i domaćine u čitavoj našoj naseobini i stranim svijetom: što se najbolje vidjelo za njena pogreba, kom sudjelovali sve gradske vlasti i odličnici, te sva naša društva i čitava naseobina, ogroman broj vijenaca, da takova pogreba se već dugo ne pamti u ovom gradu. To je najbolji znak štovanja i simpatija koje uživa obitelj g. Ivana Papića u ovom gradu i našoj naseobini.

Gosp. Ivanu Papiću i njegovoj čitavoj obitelji i ojom prigodom izrazujemo našu iskrenu sućut nad preteškim gubitkom.

Vijenčanja:

15. septembra o. g. se vijenčao u ovom gradu g. Lovro Caglević B., sa gospođicom Ambrosia Baković. Kumovaše sa strane nevjestice gg. Manuel Branti s gospođom, s mladoženje g. Ivan i Milka Caglević. Kod civila gg. Petar Baković i Ante Restović, te Ivan Mladineo i Andrija Vrsalović.

Naša topla čestitka.

16. septembra o. g. se vijenčao g. Ivan--Ante Razmičić Kristulović sa gospođicom Ana Rosa Veliz Acuña. Toplo čestitamo mladencima.

22. septembra o. g. bi obavljeno vjenčanje gice. Ana Baković Toničić sa g. Juan Enrique Cartagena Oyarzun. Pri-

crkvenom obredu kumovaše gg. Ivan i Elena Baković, roditelji djevojke i kao svjedoci gg. Josip Papić Radnić i Carlos Balmisa, sa strane nevjestice, a sa strane mladoženje gg: Roberto Allende i gdja. Mary Titus de Allende, te svjedoci gg. Arturo Oyarzun Espina i Guillermo Herrera.

Kod civilnog obreda sa strane nevjestice gg: Marko P. Biskupović i Dr. René Miranda i sa strane mladoženje gg: Roberto Allende y Arturo Oyarzun Espina.

Po obavljenom obredu u kući g. Ivana i Elena Baković, roditelja nevjestice, bi priredjena ugodna veselica sa plesom, koji protekoše u najljepšem raspoloženju.

23. septembra mladenci krenuše za Santiago kamo će se definitivno nastaniti.

Mladencima i roditeljima naša topla čestitanja.

Krštenje:

15 /9. o. g. bi obavljeno krštenje sinčića g. Jurja i Kate Sekul, koji dobio ime Luis Sergio. Čestitamo.

Putnici:

9. septembra o. g. stigao iz Valparaísa g. Antun Vekarić naš saradnik, koji će na svom putu obići neke salitreske tvornice, Iquique i zatim na povratku Antofagasta. Iza toga se vraća u Valparaíso.

24. septembra o. g. po trgovačkom poslu otputovao za Copiapo g. Kuzma Restović F. na nekoliko dana.

Na prolazu za Iquique 23. septembra o. g. bio u ovom gradu g. Lazar Casanegra M.

24. septembra o. g. na poro-

brodom Refina del Pacifico otputovahu na jug gg: Milena Baković, Neva Manzoni, Franco Petricio B. Josip Papić Radnić, Stjepan Tomić i gdja. Milka Vladislavić.

Istim brodom na prolazu za Valparaíso prošao g. Antun Antonić i obitelj, poznati sa itterski industrijalac.

Takodjer krenuše za Santiago gospođice Pompeja i Stela Jutronić, kćerke g. Dinke Jutroñića. Odbor Jugoslovenskih žena je priredio oprostajnu zakusku gicam. Jutroñić, koje su bile takodjer članice Odbora.

Za oficinu Pedro de Valdivia je otputovala gdja Vera Stančić Rokotov, supruga g. Petar Stančić Rokotov.

Gosp. Antun Andreučić je koncem septembra o. g. otputovao na odmor u kupahite "Mamiña" kod Iquique.

28. septembra o. g. krenuše za La Serena, kamo će se nastaniti g. Josip Milović

Iz Santiaga je stigla na neko vrijeme u ovaj grad sa djecom ug. gospođa Stefanije Razmičić, supruga g. Ivana Razmičića.

Iza kraćeg boravka u ovom gradu krenuo je 30. pr. mj. za Calamug. Antun Ivanović D. predsenik Jug. Prip. Društva u tom gradu.

Tako isto kreće ovih dana za Boliviju, iza jednomesečnog boravka u ovom gradu, naši vjerdni povjereuk u Fotosi, g. Ivo Soljančić.

NAŠE NARODNO JEDINSTVO I PRESTIŽ U SVETU, JESU I
OSTAĆE VEKOM NAŠA NACIONALNA SNAGA!

ALMACEN YUGOSLAVO

DE

Pedro Vraničić

Calle Bolivar N.o 91--Teléfono N.o 258
Casilla Correo N.o 120

Dirección Telégrafica: "Vraničić"

POTOSI (BOLIVIA)

Gran surtido de abarrotes en general.

Productos del país y extranjeros.

Conservas finas y frescas.

Licores extranjeros

BOMBONES Y GALLETAS EXTRA FINAS
CRISTALERIA CHECOSLOVACA
FIERRO ENLOZADO

ATIENDE PEQUENOS POR MAYOR Y MENOR.

ALMACEN BULJEVIĆ
DE ANDRÉS BULJEVIĆ

J. S. Ossa esq. Baquedano.-
Teléfono 667.- Casilla 185

ANTOFAGASTA

Gran surtido de abarrotes
Fierro enlozado, loza y
Cristalería a precios bajos

VENTAS POR MAYOR Y MENOR

Jugoslovenska naseobina Potosi -- Bolivia

Pokraj onog znamenitog brda, koji je Španjolskoj dobio svoje ime, a danas joj do Evoj osobito značaja, jer kad se piše o svjetskom rudarstvu svatko naglasuje "Cerro de Potosi", zbog njegove prošlosti srebra, a u današnjosti kositra, smjestio se ubav gradić P o t o s i.

U toj blizini, one naravne ljepote brda, kojeg ljudska ruka nije kadra da ga tačno bojadise i prikafe, upravo onako kakav jeste, jer to je samo mogao Veliki Tvorac da nadari ovu lijepu prirodu, takavim biserom.

Uprav tu, na tim velikim visinama, gdje orlovi slobodno lete bez da ih itko živ smeta, na tim visinama, počiva naša naseobina, koja već od 50 godina natrag, tu stanuje.

Njeni prvaci već ne postoje, počivaju vječni sanak u ovoj tuđoj zemlji, — mnogi su ih slijedili, — spomen njihov samo nam ostaje, kao primjer!

Sadašnjost žive, ta šaćica ljudi, ti sinovi Velike Jugoslavije, koji u svakoj prigodi vjerno vrše dužnosti spram otadžbine svoje, radeći uvijek za što bolji napredak i nadom, da bar svoje stare danke mogu sprovesti u domaji, rodnom zračaju, pokraj svojih milih i u blizini našeg čarnog Jadrana, tog našeg bisera, koji bi mogao očistiti i utopiti njihove hladne kosti.

Potrebno je sjetiti se ovih dobrih domorodaca, nek ostalim bude primjerom, jer sadašnjost dokazuje ljubav njima spram otadžbine, prošlost potvrđuje, a nadati se, da budućnost će slijediti iste korake, jer u tom duhu mladje se želi!

Zanimanje naseobine jeste sledeće:
Trgovina. Medj najstarijim kućam spadaju: Jerko Vladislavić i Matijašević Hnos, koji su u zadnje vrijeme podigli svoje tvornice **Svijetla i Sapuna**, koje vrlo dobro napreduju, tim više što su one jedine takove vrste u ovom gradu.
 Znamenito je spomenuti ergovačke kuće: J. Matulić, koji silno napreduje, sledeći ju Karlo Derpić, Petar Vrančić, Maks Štambuk i Pavao Ivanović predstavnici inostranih firmi.

Rudarstvo. Ovim zanimanjem se bave: Braća Soljančić, Andrija Ivanović, Jakov Zenčić, Antun Kirigin i Tomo Vidović, te Marko Ugrinović, kao vlasnici raznih rudokopa i inženjija, gdje se peru i postavljaju na veći postotak sve vrste ruda.

U vrijeme rata cijene ruda su porasle, ali na žalost valuta se povećala malo.

Hoteli. Najbolji koji opstoji u ovom gradu jeste "Hotel Londres", vlasnost naših zemljaka Salamanović & Lazaneo, kao nasljednici našeg zemlja-

ka Matija Bonačić, koji se je sada nastanio u Cochabamba. Ovo je sasvim dobro upravljanje.

Cinovnici. Imade ih nekoliko namještenih u našim trgovackim kućama, kao što i raznim industrijalnim zavodima.
Gostoljubivost. Sasvim priznato, jer samo bio naš čovjek, svak mu dolazi u susret.

lim najbolji uspjeh, zdravlja i blagostanja.

Ivo Soljančić.

SPISAK ČLANOVA JUGOSLOVENSKE NASEOBINE U POTOSI-BOLIVIA.

i njezina današnja uprava: s Mjesnim Odborom za spomenik Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju.

DE NUESTRO ALBUM

Srta. Nelly Revilla Montero Reina de los Estudiantes, Potosi (Bolivia)

Stanje. Ekonomsko je povoljno, a jednom uređene ratne stvari, nadati se je boljim vremenima.

Iskrenim, pravilnim i kratkim potezima sam prikazao Vam ovu naseobinu, kojoj želim

Predsjednik: Kuzma Soljančić.
 Podpredsjednik: Anton Matijašević.
 Tajnik: Franjo Matijašević.
 Blagajnik: Vicko Matulić.
 Vještik: Ivo Soljančić.

ČLANOVI:

Jerko Matulić.
 Jerko Matijašević.
 Simon Matijašević.
 Petar Vrančić.
 Dragutin Derpić.
 Marko Salamanović.
 Marko Lazaneo.
 Ivan Dubravčić.
 Ivan Vrandčić.
 Franjo Kovačević.
 Andrija Ivanović.
 Jakov Zenčić.
 Eugen Bernardis.
 Matij Bonačić.
 Matij Harašić.
 Maksimo Štambuk.
 Marko Ugrinović.
 Antun Kirigin.
 Tomo Vidović.
 Rade Vladislavić.
 Pavao Ivanović.
 Jerko Vladislavić, nastanjen u Chile.
 Jerko Grubišić.
 Petar Jutronić.
 Marko Prpić.
 Jerko Lonačarić.

Dobrovoljni doprinosi za podignuće spomenika u Splitu, a umalom Vladaru Aleksandru I. Ujedinitelju, sakupljenih Potosi-Bolivia.

Jerko Matulić.	Bs.	200.
Vicko Matulić.	Bs.	100.
Kuzma Soljančić.	Bs.	100.
Ivo Soljančić.	Bs.	100.
Antun Matijašević.	Bs.	100.
Dragutin Derpić.	Bs.	100.
Jakov Zenčić.	Bs.	100.
Petar Vrančić.	Bs.	100.
Tomo Vidović.	Bs.	100.
Antun Kirigin.	Bs.	100.
Ivan Dubravčić.	D.	50.
Jerko Matijašević.	Bs.	50.
Simon Matijašević.	Bs.	50.
Matij Harašić.	Bs.	50.
Pavao Ivanović.	Bs.	50.
Salamanović & Lazaneo.	Bs.	50.
Matij Bonačić.	Bs.	50.
Andres Ivanović.	Bs.	50.
Marko Ugrinović.	Bs.	50.
Rade Vladislavić.	Bs.	50.
Frane Matijašević.	Bs.	25.
Jerko Lenčarić.	Bs.	25.
Frane Kovačević.	Bs.	20.
Eugen Bernardis.	Bs.	20.
Maksimilijan Štambuk.	Bs.	20.

Usveti. Bs. 1710.
 Manje troškovi. 10.

CISTI DOPRINOSI Bs. 1700.

MJESNI ODBOR ZA PODIGNUĆE SPOMENIKA Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju POTOSI-Bolivia, 29/8 1935.

KUZMA SOLJANČIĆ

predsjednik
 JERKO MATULIĆ
 blagajnik

LA FIESTA DE LOS ESTUDIANTES Potosi - Bolivia

Después de tres años de profundo silencio, motivado por la Guerra Internacional, los estudiantes han festejado esta, con toda alegría.
 La Reina fue elegida, la simpática y bella Srta. Nelly Revilla Montero, cuyo retrato se ostenta. Esta agasajo a sus súbditos y admiradores con un hermoso baile, el que se realizó en el establecimiento del primer orden el "Hotel Londres" donde concurrió lo más selecto de la sociedad.

JUGOSLAVIJA PRIJE, IZNAO SVEGA I SVAROGA, KAO NAJ-VIŠI ZAKON!

Braćo Jugosloveni

Pohadjaju li vaša djeca našu JUGOSLOVENSKU SKOLU? Dobro promislite, što ovo znači, za odgoj vaše djece.- Ođgajate vašu djecu u našem duhu, jer to je naša narodna sreća i bolja budućnost.

Jesi li brate! član JUGOSLOVENSKOG PRIMOPČOLNOG DRUŠTVA I JUGOSLOVENSKOG SOKOLA?

Ako nisi je učlanj se čim prije, jer je to tvoja patriotska dužnost! Jugoslovenstvo se gradi i učvršćuje djelima i činom, a ne praznim riječima.

A pomažeš li svojim, ma i malim, doprinosom ODBOR JUGOSLOVENSkih GOSPODJA, koje se skrbe za tvoju bezposlenu Jugoslovensku braću, njihovu djecu i siročad?

Nemoj, da tvoja pomoć iz stane, suze bjeđnih i nevoljnih su preteške, i drži se onaj naše narodne poslovice:

"POMOZI, DA TI POMOGNEM!"

MEJUNARODNA SITUACIJA

Dok ovo pišemo u čitavom svjetlu vlada puna i nervozna uvjedenost. Ratne sablasti se nadviše nad čitavom Evropom. Nitko ne vjeruje u sigurnost mira, kao što ni kada će da izbije rat. Gdje će da pukne prva puška, ili navale bezbrojni avioni, pa siju bombe kao proso, unistavajući rod ljudski, kao da je nadošlo sud svijeta.

Strava zavladala posvuda. Nažalost i sramota civilizacije 20. vijeka i kulture kojoj pjevamo hvalospjeve situacija je nadasre crna, bijedna i barbarska u svijetu i rat mora da dodje voljom onih, koji ne zaštuju život, a još manje vodstva nacija i naroda, vodeći ih u ponor i na klaonice; iako nas tek 20 godina dijeli od prošle svjetske ratne katastrofe.

Sve to znači, da se iz toga nije ništa naučilo i da suze sirotnih, sakatih i izmrcvarenih invalida, koji nose teški križ rata i putuju od nemila do nedraga za koru hleba, ni najmanje ne djeluju na one, u čijim rukama je sudbina njina i čitavog svijeta.

Još bi netko mogao da napiše i reče da naša srca su sreaka i da imademo osjećaja, plemenitih osjećaja, s kojima zavređujemo ime čovjek. Nikako, jer bi to bio u današnjem vremenu pravi apsurd.

Eto vidimo, da svi napori, sve konferencije i nastojanja mirovnih naroda i država i same Lige Naroda ispred onih, kojima je mir i sloboda, te mirni razvoj čovječanstva prosta igračka, ostaju glasom vapućeg u pustinji.

I kada već jedncm nas dovedeše ratne strasti do raskršća, sa kojeg treba da krenemo onom stazom, koju nam određuje sudbina novih događaja,

JUGOSLAVIJA, NUTARNJI POLOŽAJ I FEDERALIZAM

Unutrašnji položaj u našoj dragoj domovini je takav da nam obećaje bolje dane i zdraviji i sretniji put u rješavanju svih problema našeg naroda, a što je na kraj Brajeva i vrijeme, s dva glavnna razloga: prvo radi vanjske situacije u svijetu, i drugo, da naš narod vodimo samo i jedino onim stazama, koje mu je namijenila historija Balkana, Srednje Evrope i Sveslovenstva!

Svi politički vodje naše države, stranka i politički grupacijama pripadajući, treba da imaju dužnost im je, s tih stanovišta polaziti i svoj rad tim svetim idealima voditi, jer to je najuzvišeniji stepen naših narodnih aspiracija!

Tu, na tom i pri tom, imademo biti i ostati. To je čisti najjači patriotizam. To je Jugoslovenstvo i Slovenstvo.

ne preostaje nam drugo već biti spremnim, eda uzdahnemo odgovoriti zadatku kojeg nam postavljaju naše narodni i državni interesi, kao i oni Sveslovenskog Bratstva.

Eto, to je pravi položaj i linija na kojoj imamo biti i koje nam je kretati u nove događaje.

Čitav naš narod u domovini i emigraciji, dakle na čitavom svijetu mora da bude složan i kompaktan, te svijestan svog velikog zadatka u današnjem položaju. Pri tom treba da je sve ostalo, naime: strasti, stranke, provincializam i tiesnogrudnost stvari, koje izbečavaju ispred velikih i životnih ideala jednog naroda i države; budući jedino ti sveti ideali, naša grčivost, naša nesloga i istinsko bratstvo će nas nesamo spasiti i održati velikim, već i omogućiti oslobodjenje zarobljene naše braće, a što imade da bude najviši cilj naših narodnih aspiracija.

Polazeći s tog našeg narodnog stanovišta, trebamo učiniti i najviše napore i pregaranja.

Ne puštamo s uma, ni vidika, svetu i spasnosnu potrebu i nuždu jedinstva svih slovenskih naroda. To mora da se grčevitim i trezvenim radom odmah oživiti, jer tu leži naša najjača zaštita, sreća i snaga, da nas nitko živ neće i nemože takove nadvladati, a još manje svetlost naše rodjene grude obezčastiti ili povrediti.

JEDINSTVO I SLOGA SVIH SLOVENSkih NARODA DANAS NAM JE VIŠE POTREBNO, NEGO LI HLJEB, BEZ KOJEG ŽIVJETI NE-MOŽEMO!

Današnje političke grupacije u našoj domovini su Jugoslovenska radikalna zajednica (Radikali, Korošec i Spaho), Hrv. Seljačka Straka i Samostalni demokrati (Maček i Pribević), Demokrati i Zemljoradnici (Davidović i Jovanović), Jugofašisti (Jelić) i još neke manje grupacije.

Neke od ovih grupacija stoje na federalističkom uređenju naše države. Mislimo, da je to preuranjeno, s dva razloga: prvo, vanjske situacije, a drugo, što federalizam nije što i unitarizam.

Federativno uređenje danas u čitavom svijetu izgleda gubi teren, i sve države prijemljeju centralističko uređenje, jer je to sigurno i vodi punom i sigurnom jedinstvu naroda i države, dok federalizam to nije, a i nemože da bude. Njemački narod,

ISTO MOJA, Približava ti se SLOBODA

10. oktobra se navršava 15. obljetnica koroškog plebisitca, u kojem nam je nepravdom ometa Koroška, i prisajedinjena Austriji, kamo naš narod čami pod najtežim jarmom.

17. oktobra se pak navršava 6. obljetnica Gortanove smrti, kad jedan mladen i nadobudan mladenački život gine i vene, a sve zato jer izgario čistim i jakim patriotizmom za svojom rodnjom i podjarmljenom Istriom.

Bole su ove naše narodne suzne obljetnice. I kada, će njima biti Jugoslovenski narode, već jednom kraj! Ne

koji je na prvom stupnju kulture i svog političkog i kulturnog razvoja, je pod vladavinom Hitlera napustio federativni sistem, i uvedio centralizam i unitarizam.

To treba da nam bude izgledom. Mi trebamo jedinstveno uređenje. Treba nam jedinstvo i da unosimo u naš državni i politički život sve ono, što nas još jače ujedinjuje i osiguraje naše jedinstvo i slobodu. Sve ostalo šteti našem jedinstvu i našoj slobodi.

Uvjereni smo, da u današnjem teškom i mutnom internacionalnom položaju će politički vodje našeg naroda, zna-

spavaj narode. Zbudi se! Složi se i ujediniše, da stvaraju velika djela i oslobodjaju zarobljenu i razapetu na križu tvoju braću.

Tko znađe, da uslijed sadanje teške međunarodne situacije nije nastupio čas, kad ima, mora i treba da oslobodi: Korošku, Istru, Trst, Rijeku, Zadar, Lastavo, Cres, Lošinj, Goricu i Gradisku.

JUGOSLOVENSKI ISELJENICI UJEDINITE SE, BUDITE SLOŽNI I PRIPREMAJTE BOLJE DAN SLOBODE I JEDINSTVA.

ti časno i dostojno ispuniti svoju nacionalnu dužnost i povesti naš narod onim stazama, koje će ga voditi isključivo JEDINSTVU I BOLJIM DANIMA.

Adje! na Vama počivaju svetinje našeg naroda, te vjerujemo u Vašu Svijet i Patriotizam!

"JUGOSLAVIJA JE DANAS POZITIVNO DELO JUGOSLOVENSKE NACIJE!"

ALEKSANDAR I

G. M. Hyland

Agentes de los señores Duncan,
Fox & Cia. Limited

COMPRADORES DE TODA CLASE
DE MINERALES

OFICINAS y BODEGAS:

Calle La Paz s/n.

(INGENIO SAN DIEGO)

Casilla N.º 49

DIRECCION TELEGRAFICA:

"HYLAND"
POTOSI (BOLIVIA)

Wagner, Chadwick & Cia. Ltda.

SANTIAGO
ACENTES GENERALES DE:

Viña San Pedro

Lontué

Viña El Condor

Lontué

SOCIEDAD VINICOLA DEL SUR

T O M E.

Sociedad Comercial Balkan

BABURIZZA, PETRINOVIĆ, HERRERA, LTDA.
EN LIQUIDACION

Teléfono 88 - Balmaceda 346 - Casilla 870

Ofrecen a precios ventajosos:

Materiales para Minas y Salitreras

Pintura "DULUX" para Automóviles

Grasas y Aceites Lubricantes

Metal Desplegado -- Pinturas Preparadas -- Compresoras y

Perforadoras "SULLIVAN" -- Mangueras para Aire

Afiladoras y Winches "SULLIVAN".

MATERIALES USADOS

ISELJENIČKI ULOŠCI

Skrće se pažnju iseljenicima ulagačima, na sledeće obaveštenje Iseljeničkog Komesarijata u Zagrebu, koje glasi:

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

Ministarstvo
Socijalno Političke i Narodnog
Zdravlja
ISELJENIČKI KOMESARIJAT
ZAGREB

Broj: 3393/35

Zagreb, dne 14. augusta 1935.

Predmet: Zaštita iseljeničkih uloga—staro—potraživanje—intervencija kod Ministarstva Trgovine i Industrije radi neisplate.—

Svim predstavništvima u inostranstvu

Iseljenici—ulagači—starih potraživanja, koji mole od onih kreditnih ustanova povrat ili delimični povrat svojih uložaka, gdje je Ministarstvo Trgovine i Industrije postavilo svog Komesara, ne mogu se žaliti rečenom Ministarstvu ako je uprava zavoda odbila njihovo traženje. Ulagaci—starih potraživanja, mogu se žaliti Ministarstvu tek onda ako je i Komesar Ministarstva Trgovine i Industrije odbio isplatu njihovih uložaka.

Prema tome treba našim iseljenicima skrenuti pažnju da se ne mogu žaliti Ministarstvu dok nijesu evocirali rešenje Komesara dotičnog zavoda, gdje se nalaze pohranjeni njihovi ulošci.

Molbe upravljene na Ministarstvo Trgovine i Industrije, odjel kredite ustanove, moraju biti taksirane po. 1. br. 1 i s.

Molbe, upravljene na Komesara zavoda, ne trebaju biti taksirane.

Šef Iseljeničkog Komesarijata:

Dr. Eugen Quinz.

IZ UREDNIŠTVA

Naša zahvala:

Dobro poznati rodoljub g. Antun Andreušić nam je isporučio tople pozdrave i zahvala na šiljanju lista, kojim želi najbolji uspjeh na korist iseljeničtva i domovine, te priložio u fond lista iznos od 50. čil. pesosa.

Gosp. Antun Andreušić je uvijek u svim patriotskim stvarima prvi, da učini i iskaže svoj topli narodni opečaj, pa i sada je između prvih koji poslaha svoj dobrovoljni prilog u fond našeg lista. Što neka mu služi na čast, a ostali da se ugledaju u ovaj krasan primjer; budući jedino s ovakom pomoću i saradnjom dobrih rodoljuba, mogu da napreduju bolje, patriotske i plemenite akcije gđa Božist domovine i naroda našega.

Stoga, dragi prijatelju, neka

POVLJE, na Braču Jugoslavija.

Vam je topla naša hvala!

U fond lista:

Doprijetice u fond našeg lista svoj dobrovoljni prilog sledeći naši sunarodnjaci:

gg.—Ante Santić	15.—
Ivan Ezgeta	10.—
Juraj Kurte	5.—
Ljubo Begović	4.—

kojima neka je naša topla hvala na takovom spontanom patriotskom činu, a što da služi, kao dobar primjer svim ostalim sunarodnjacima kako se pomažu narodne stvari, tim prije, što mi naš list uručujemo svakom sunarodnjaku bezplatno, iako nas njegovo izdržavanje stoji mnogo troška i truda. Nadamo se da će svaki pravi rodoljub pružiti pomoć svom listu za njegovo što bolje izdržavanje i omogućiti nam, da

ga i nadalje dijelimo svakome bezplatno!

Novinama u domovini:

Već pola godine, što izlazi naš list, i razšiljemo ga bezplatno u sve inaše fransobine diljem svijeta i u Domovinu. Samo u domovinu ga šaljemo na preko 200 raznih adresa izmđu tih na sve glavne novine, pa uza sve to tak samo neke od njih nam šalju svoja izdanja u zamjenu.

Stoga topla istima preporučamo, da nam bar par puta na sedmicu šalju svoja izdanja u svrhu da možemo iz njih crpiti najaktuelnije vijesti radi obavještanja naših iseljenika o prilikama u našoj domovini; tim bi uvelike pomogli dobrim vezama iseljeničtva i domovine.

Viña LONTUE

DE F. J. CORREA ERRAZURIZ

DE MAYOR PRODUCCION DE VINOS EN CHILE

Nuestros vinos de superior e invariable tipo y calidad seguirán distribuyéndose en esta plaza como en todo el País, por firmas distribuidoras de absoluta seriedad.

"DALMATINSKI OPOL": Este nuevo e importante producto de nuestra Viña sa' drá muy pronto y especialmente para el mercado de la Colonia Yugoslava, cuyo tipo y calidad superará las expectativas más exigentes de nuestra distinguida clientela.

NUESTROS VINOS EMBOTELLADOS: Fines y Corrientes de Insuperable calidad y de tono y precio más ajustados. La distribución en esta plaza nuestros exclusivos Agentes para esta importante sección de nuestros productos.

Señores "RESTUJIC & BAKOVIĆ LTDA.", Calle Prat No. 670 -- Teléfono 119.

PIDAN NUESTROS VINOS AJEREZADOS Y ASOLRADOS

VINA LONTUE -- DE F. J. CORREA ERRAZURIZ

Vijesti iz Jugoslavije

Santiago:

Chile.—Vijest iz Santiaga pobudila je vrlo veliko oduševljenje u svim našim naseobinama povodom imenovanja poslanikom u tome gradu g. Frano Cvjetića, te o uspostavljanju poslanstva. Otpisavnik poslanstva Dr. A. Miterić u Buenos Airesu je o tome preko čilenskog poslanika u istom gradu izjavio vladu u Santiagu, koja izvestila da je g. Frano Cvjetić osoba vladinog povjerenja, čim je sve ovo stavljeno u redovan tok i preostaje samo privesti završne radove o otvoru poslanstva i dolasku poslanika, nadajući se da će sve to biti privedeno kraju još prije 1. decembra o. g.

Beograd.—Prema vijesti iz domovine 12. pr. mj. je umro u Beogradu Dr. Voja Marinković bivši ministar inostranih poslova, i jedan od vođa demokratske stranke. Dr. Voja je bio jedan od najvažnijih ličnosti našeg političkog života i vrlo dobar poznavalac unutarnjih i vanjskih prilika smatran kao takav političkim genijem. Njime naš narod i država gubi svog najboljeg sina i državnika.

Sutivan, na Braču.—U ovoj ubavoj varošici bi uspostavljena električna centrala

dovedenjem električne struje iz Milne, a koji radovi stajaju opčinu Din 300.000, te tako sada i ovdje narod može da uživa sreću električnog svijetla, kao svi najveći gradovi svijeta.

Split.—Na gatu sv. Duje će se sagraditi krasna palača u kojoj će biti smješteni "Carinsko Skladište". Sa strane vlade je već stavljen na raspoloženo kredit u tu svrhu i gradnjom će se odmah početi.

Rab.—Uz najveće slavljе je ovdje proslavljena 25. godišnjica osnutka Sokolskog Društva, koje osnovano g. 1910 pod teron austrijskih vlasti, koje u svemu pogodovale Italijane.

Zagreb.—16. augusta o. g. je ovdje održana velika konferencija svih Zadrughnih Saveza u državi povodom akcije Kr. Vlade, da se donese novo i definitivno regulisanje seljačkih dugova, koja akcija je naišla na živo interesovanje i odobravanje. Zadrugе su udulje seljake usve 1,5 milijardu dinara. Rezolucija doneta na toj konferenciji uručena Kr. Vladi.

Beograd.—Kr. Vlada je prihvatila izvršavanju velikih javnih radova po cijeloj zemlji gradnje puteva i mostova, — regu-

lisanje rijeka, — snabdevanje sušnih krajeva vodom i td. — čim će biti uposlene velike radne snage.

Novi Sad.—16. augusta o. g. je ovdje održana 4. godišnja skupština Saveza Štedionica Kr. Jugoslavije uz učestvovanje delegata iz cijele države. Doneti su vrlo važni i značajni zaključci.

Zagreb.—Grupa od 36 jugosl. iseljenika u Francuskoj amo doputovala na putu za Oplenac, kamo će da se u ime svih naših iseljenika u Francuskoj pokloni grobu Viteškog Kralja Ujedinitelja.

Beograd.—22. do 24. pr. mj. je ovdje održan kongres društva pravnika.

Ministar za fizički odgoj je donio uredbu po kojoj se mjenja 77. paraf. zakona o vatrostavu.

Ljubljana.—"Jutro" na uvodnom mjestu ustaje protiv federalističkog uređenja države i veli da bi ono za Sloveniju značilo gospodarsku izolaciju i rušenje temelja slovenskog gospodarskog života, i završava: "Za naš narod međutim predstavlja federativno uređenje u stvari separatističku misao. Sa čisto slovenskog stanovišta jugoslovenska orijentacija je jedina realna osnova za naš slovenski i kulturni opstanak i napredak". (Ali je žalosno, da neki naši politički prvaci iz lične ambicije stvorile neki federalistički pokret, ne naučivši malo li ništa iz historije našeg naroda u prošlosti. Uredištvo.)

Sarajevo.—Kod mjesta Koseva nadjena su ogromna nalazišta kamenog uglja, koji se vežu sa onima u Kakanju i Brežanu.

Maribor.—Iz vijesti s italijanske granice se saznaje, da je pribjeglo u Jugoslaviju preko 3000 vojnika, eda izbjegnu ratu u Abisiji.

Beograd.—Za Kr. poslanika u Washingtonu je imenovan g. Konstantin Fotić, jugosl. delegat kod Lige Naroda. Za poslanika u Londonu g. Dr. Slavko Grujić dosada maršal dvora.

Milna.—Došlo je do nesuglasica u općinskoj upravi s političkih razloga pošto načelnik Marangunić se dao birati kao zamjenik Dr. Gospodetića na izborima 8. maja o. g.

Varaždin.—U Biškopcu će biti do konca jeseni o. g. sagradjena i krasna općinska zgrada i u njoj biti smješteni svi općinski uredi.

Selca, na Braču.—Strajk, koji je bio izbio u ovdšnjim kamenoklesarskim kamenolomima je završen iz kako se došlo u susret zahtjevima radništva.

Beograd.—Iz krugova novo osnovane i prijavljene minist. unutrašnjih djela Jugosl. radikalne zajednice je želja, da se čim prije osnuje koja velika stranka i izvrši svoju organizaciju. Tako bi postojale dvije velike stranke u državi. Ona stranka kojoj bi narod dao povjerenje, imala bi da upravlja državom.

- RESTOVIĆ Y BAKOVIĆ LTDA. -
ANTOFAGASTA Y COPIAPO

Agentes de las Clas. de Seguros:

La Trasandina - La Albingia

La Aachen y Munich

La Allied Assurance Co. Ltda.

La Aconcagua - La Cordillera

La Colonial - La Universal

Las cuales cubren cualquier clase y monto de seguros Contra Incendio, riesgos marítimos, accidentes de trabajo, accidentes personales, Garantías, Fianzas y Robos.

-- AGENTES DE VAPORES --

Vinos y Licores

Casilla 795 - Teléfono 119 - Dirección Telegráfica:

-- "Prosvjeta" --

::: SABIONCELLO - DOMIĆ :::

ANTOFAGASTA

Casilla N.º 656 -- Teléfono N.º 422
Calle LATORRE Esq. SUCRE

Gran surtido de abarrotes y Frutos del Pais

Ventas por mayor y menor

PREPORUČAMO DA POSJETITE VRLO UVAŽENU LJEKARNU

BOTICA SLAVA

g. Adolfa Macker
ulica Prat 525

posjeduje pod izbor drogerijskih artikla uz vrlo umjerene cijene. Naročita pažnja se posvećuje pripremanju recepta

"Jugoslovenski iseljenici diljem sveta, udružujte se, u solidne i jake naše narodne organizacije!"

INTERNACIONALNE VIJESTI

LIGA NARODA

9. septembra o. g. Liga je otpočela svojim zasjedanjem. Predsjednikom bi izabran Dr. Eduard Beneš sa 43 glasa od 53, koji formiraju Ligu. Glavni cilj zasjedanja i vijetanja jeste - italijansko-abisinski spor. Odbor od 3 lica, kojim je bio na čelu Dr. S. de Madariaga, španjolak, nije uspio da riješi spor. Iza toga je isti ponovno prešao na Ligu i predan Savjetu, kojeg sačinjavaju 13 lica na čelu s de Madariaga. Napori Lige zaslužuju hvalu, jer uložena su sva nastojanja, da se spor riješi mirnim putem; ali sve izgleda uzalud. Rusija, Mala Antanta, Engleska, Francuska zastupaju tezu Lige i ostaju uz Ligu; i da se sva sporna pitanja imaju i moraju rešavati njenim posredstvom, a što nikako ne prihvata Italija, i zato ovaj spor neće izgleda biti riješen mirnim putem. Isekuje se apliciranje 15. čl. Liginog Pakta protiv Italije i istup ove iz Lige, a što će značiti rat.

ENGLESKA

U vezi toga je Engleska koncentrisala svoju flotu morsku i zračnu u Sredozemnom moru za svaki slučaj opreza te se tvrdi, da će tako isto

zatvoriti Sueski kanal, čim bi Italija došla u nemogućnost. U tom slučaju bi Sues bio centar najtežih operacija. Najzadnje vijesti govore o tome, da Engleska je zatražila od Francuske, da se čisto izjavi, koji će stav zauzeti, ako netko napadne ju.

FRANCUSKA

U svim zadnjim zasjedanjima se zapažala nit da joj je nekako teško staviti se bilo na Italijansku, bilo na Englesku stranu, radi Njemačke, s jedne i Italije s druge strane. Zato Engleska i želi čisti stav u ovom sporu i da Francuska za izjasi, a što će se u najkraće vrijeme ustanoviti, jer dogadjaji tome predhode.

NJEMAČKA

Se je izjasnila za neutralnost, iako se to ne može da uzme za ozbiljno, radi stava, kojeg drži napram Francuske, kao i želje, da čim prije dodje do otetih kolonija, a jedan ovakav zapletaj bi joj može biti mogao dobro doći. Sve je pitanje interesa.

RUSIJA

Hladnokrvno posmatra situaciju, iako je izjavila se za neograničenu pomoć Ligi. 26

septembra otvoren veliki sedmi kongres komunističke omladine iza kako je kratko vrijeme prije toga održan kongres stranke, na kojima su doneti važni zaključci i smjernice buđenja rada, taktike i propagande u vezi jednog konflikta u svijetu.

POLJSKA

Vladina štampa napada rumunskog minist. vanjskih poslova G. Titulesku i Dr. Beneša radi stava u Ligi, te za Titulesku kaže, da je agent Litvina. Dok opoziciona štampa oštro napada minist. vanj. poslova Beka i ga optužuje, da je kompromitirao dobar sporazum sa svim susjedima izim Njemačke.

GRČKA

Vodi se žestoka borba između republikanaca i monarhističkih za republiku i monarhiju. Skorašnji izbori će imati odlučiti o tome. Izgleda da hvata maha ideja za povratak ka monarhističkom uređenju države. Veli se, da je republika na umoru, jer da je u njoj od prevrata do danas bilo 17 raznih vlada i provedeno 6 revolucija.

ITALIJA - ABISINIJA

Su na ratnoj nozi. Iz dana na dan se isekuje prva paljba i rat. Gotovo svakodnevno transporti vojske i ratnog materijala ide za Afriku. Gabinet je održao više raznih vijetanja jačeg značaja. Govori se o sporu između Musolinija i kraljevske porodice i da bi ga imao zamjeniti general Balbo. Čitav svijet je protiv Italije i njene musolinijeve politike. Fašizam je došao u najkritičniju fazu svog opstanka, jer o razvoju prilika u ovom sporu ovisi život fašističke diktature u Italiji i van nje.

Abisinija tako isto ne spa-va, niti stoji prekrizhenih ruku. Veli se da je potpuno spremna za svaku navalu.

Jedino čudo može da osujeiti sudar dviju protivnih struja. To jeste mir i rat.

Koja će pobijediti, to će

nam najskoriji događaji po tvrditi, kao i to da li će time u vezi čovječanstvo se spasiti od teške katastrofe u koju ga vodi ovaj čoravi spor.

PRIVORAZREDNA ZUBARSKA KLINIKA

Dr. V. JELČIČ K.

Zubar-kirurg

Diatermia - Piorrea

Primas

Jutrom: 9 - 12 Popodne:

2 - 7

MAIPU 425

Hotel New York

Bolivar 240 - Casilla 781

A una cuadra de la Plaza Colón
Establecimiento moderno y
higiénico. De primer orden
Comida Chilena y Yugoslava
Se reciben pensionistas y se
reparten viandas a domicilio.

PRECIOS MODICOS

Antonio Jakšić

Medicina interna:

Estómago, intestino con-
razón, ri on, hígado, pul-
món, Rayos X.

Consulta de 3 a 8

Dr. V. E. Guitart

Pomozijugoslovesnku Mat-
tice, braća te u ropstvu
mole! Pomozijadransku
Stražu, koja čuva naš pla-
vi "Jadran!"

FERRERIA Y MERCERIA

Stančić y Cia.

Casilla 510 - Calle Baquedano 525-539

Teléfono 877

ANTOFAGASTA

SURTIDO GENERAL EN HERRAMIENTAS PARA

MECANICOS, CARPINTEROS Y ALBAÑILES

ARTICULOS SANITARIOS PARA BAÑOS, LAVATORIOS

PATENTE, ETC.

LOZA, CRISTALERIA, ENLOZADOS, PLAQUE PARA MESA

PINTURAS Y ESMALTES "SAPOLIN"

CERRADURAS Y CANDADOS "YALE" PARA PUERTAS

Comprará más - comprará mejor
Gastará menos si compra siem-
pre en la --

CASA GOMEZ

Que tiene, a los mejores precios, los más grandes surtidos de tienda, zapateria, carniseria, sombrerería etc.

Gran Departamento de Sastrería

Buen Servicio, buenas telas, precios bajos

CREALO: LE CONVIENE VESTIRSE Y CALZAR-
SE EN ESTA CASA

GLASILO CENTRALNOG ODBORA ZA PODIGNUĆE SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I. UJEDINITELJU

UPRAVA I UREDNIŠTVO:

P. R. AT Br. 759.
TELEFON Br. 589.
POŠT. PRETINAC Br. 371.

IZLAZI JEDAMPUT MJESEČNO.

DOPISI BEZ POTPISA-NE UVRŠTAJU SE.
RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

MARKO P. BISKUPOVIC
DIREKTOR-UREDNIK.

Godišnja pretplata \$20. — List se izdružava
oglasima, preplatama i doprinosima.
Impresari: Imp. y Lit. SKARNIĆ-Prat 192-Rosof.

God. I.

ANTOFAGASTA (CHILE), 1. NOVEMBRA 1935.

Br. 7

JUGOSLOVENSKA VOJSKA, MONARICA I AVIJACIJA

Vojska, jeste u svakom narodu odraz njegove rasne moći, snage i slave.

Sama riječ vojska podsjeća na, sve ono, što je u narodu najsvetije, idealno i uzvišeno. Podsjeća na herojstvo!

Vojska imade da vrši najteži i najuzvišeniji zadatak: odbranu zemlje u miru i ratu. Za vrijeme mira ju brani od unutarnjih, a u vrijeme rata od vanjskih neprijatelja.

Ljubav i simpatije koje naš čitav narod goji spram svoje nacionalne vojske, kao najviše svetinje, idealne i uzdаницe, je tradicionalno.

Junačke, svijetle i slavne tradicije naše vojske diljem čitave lijepe Jugoslavije su našem narodu najviše ideal i nacionalni ponos, a njoj se divje, pa i naši sami neprijatelji, ne uskratitvi joj dužno priznanje.

Naša vojska je iskazala i pokazala svugde i u svim prigodama svoju uzornu disciplinu, borbenost i spremu, da u svakom momentu časno i dostojno odgovori svome zadatku.

U našem nacionalnom životu je naša dična i hrabra vojska uvijek ostala na visini i iznad svih sitničavosti i političkih trzavica, vjerno, idealno i predano služeci Kralju i Otadžbini, pa i stoga ju naš narod tako žarko voli i u njoj vidi svoje najuzvišenije ideale reda, poretka i progresa.

U nijednoj vojsci na svijetu nije tako divan i osvajački vez i odnošaj izmedju oficira i vojnika, kao kod nas, a što najbolje to karakterizuje pozdrav, kojim komandant pozdravlja trupa, i kojim ona njemu odziva:

— Pomoz, Bog junaci!

— Bog ti pomogao!

Taj je pozdrav tako jak, tako divan, tako srdačan, da je dosta sama njegovo značenje, eda uspal i na najjača djela pobudi dušu vojnika u obrani svog Kralja i Otadžbine!

Generalni štab, prvaci naše lov—vjenčama ovenčane vojske, su ljudi uzornih karakterara, spremne i patriotizma, ulažući sve svoje najbolje sposobnosti u stvaranju jake vojske, divne mornarice i briljantne avijacije, jednom riječi, jake jugoslovenske vojne snage, na kopnu, moru i u zraku.

Čitav naš narod je svjestan te misli i takovog nacionalizma u vojsci i duboke vje-

najvršići beder jugoslovenske nacionalne misli: a general Petar P. Živković naša narodna uzdаницa

re u veličinu, moć i slavu naše lijepe Otadžbine, koja je prije i iznad svega, kao najvišiji zakon, za svih i za sva-

koga. Ta vjera, ta ljubav i ošćejaj vascijelog našeg naroda u našu nacionalnu vojsku daje joj nadčovjenu snagu i čir-

ni ju nesavladivom i nepobjeđivom, pa makar i pred jačim neprijateljem.

Naša vojska je uvijek i u svim prigodama tačno i dostojno ispunila svoj uzvišeni zadatak. Njoj dugujemo naše narodno oslobođenje i ujedinjenje, njoj dugujemo miran razvoj i progres naše države. Gajeje tog kulta, uz vojsku ka trebaju preuzeti sve nacionalne organizacije, te i osada, kao dosada vojska i narod budu i ostanu jedno tijelo narodno, služeći najvišim idealima: čuvajući integriteta države, narodnog jedinstva i narodnih interesa.

Providnost je htjela i obdarila je naš ljubljeni narod vojničkim genijem i herojem u osobi generala Petra P. Živkovića, i nema danas u našem narodu u Jugoslaviji i Iseljstvu mjesta, kuće i čovjeka, gdje se ne spominje i ne zna za njegovo ime.

Na površinu u prve državnne redove ga nije stavio pukli slučaj, već velika narodna potreba u razgripanim političkim strastima, ambicijama i zlim porocima.

General Pera Živković počasčen neograničenim povjerenjem Kralja Viteza 6. januarskim Manifestom, odlučno i predano, preuzevi tešku dužnost je uspio zaustaviti pokvarenu bujicu i uputiti izmorenu Otadžbinu u sretnu i bolju budućnost. Izvršivši časno i dostojno svoju dužnost, istu napušta i preuzimlje vodstvo naše lov—vjenčama ovenčane vojske, uloživši sve svoje sposobnosti da ju učini nepobjedivom ispred nasrtlja onih koji ju trebaju u naše najviše svetinje, a kojim će naša dična vojska slomit vrat!

Nek živi naša dična Jugoslovenska Vojska!

Nek živi general Pera P. Živković!

Marpbis.

Armijški general g. PETAR P. ŽIVKOVIC ministar vojske i mornarice.

Comprará más-comprará mejor
Gastará menos si compra siem-
-- pre en la --

CASA GOMEZ

Que tiene, a los mejores precios, los más grandes surtidos de tienda, zapateria, camisería, sombrerería etc.

Gran Departamento de Sastería
Buen Servicio, buenas telas, precios bajos
LE CONVIENE VESTIRSE Y CALZARSE EN ESTA CASA

Visite Ud. el
CLUB INTERNACIONAL
Condell 748 (entre Prat y Sucre)

Excelente sala de
Billares y Billas
Cancha de palitroques y casino.

IZ CENTRALNOG ODBORA

ZA PODIGNUĆE SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I UJEDINITELJU.

Vjesti Glasila Centralnog Odbora "Čuvajmo Jugoslaviju"

SVEČANO OTKRIĆE VELEBNOG SPOMENIKA

KRALJU ALEKSANDRU I. u VARAŽDINU

6. septembra na Rodjendan Njeg. Vel. Kralja Petra II je na najsvetvaniji način otkriven u Varaždinu spomenik Blaženopočivšem Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju, na Trgu prvog hrvatskog Kralja Tomislava.

Već od rana jutra sakupljao se narod na trgu, da zauzme mjesto, jer radi velikog učestvovanja naroda je bio sretan onaj, tko je najvrijeme mogao doći do mjesta.

S obje strane trga bijahu poredani aktivni i rezervni oficiri Sokoli i sokolice, gradjanska garda, vatrogasci, zadnatije, svi u odorama, društvima, korporacijama, uredi i nastave, školska mladež svih škola, ogromno gradjanstvo; zastupnici: Njeg. V. Kralja Petra II., bana, Narodne Skupštine i Senata, armijske oblasti, divizijske oblasti, grada Zagreba, svi okolnih gradova, sela i općina sreza varaždinskog, i te Medjumurja. Na sred trga pokraj pobitrenog spomenika bi postroje na počasna četa sa glazbom.

U 9 sati počela je misa na trgu, koju služio titularni biskup kanonik čazmanskog kapitola g. M. Proštenik uz asistenciju ogromnog svećenstva, iza koje izmoljen Tedeum za dug život i zdravlje Kralja Petra II.

Iza toga je održao krasan govor predsjednik odbora za podizanje spomenika narodni poslanik g. S. Novaković i završio ovim riječima: "Mrtav Kralj živi! Mrtav Kralj pobjeđuje! Slava blagopok. Viteškom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju!" "našto odzvonio ogromnim trgov, gromki: "Slava!"

Kad se je spomenik Velikoga Kralja pokazao u svojoj veličini trgovom se čuo veliki uzdah sakupljenog naroda!

Položen je preko 40 vijenaca, među njima krasan vijenac grada Zagreba.

Postament spomenika je izrađen iz tamnog mramora iz oslobođenog dijela Istre, o koju udaraju valovi Jadrana, koga je Kralj Mučenik toliko ljubio.

Na postamentu su izrađena tri reljefa iz bronze. Jedan prikazuje bana grofa Josipa Jelačića, kako vojskom 11. septembra 1848. g. iz Varaždina ide u rat protiv Mađara, kad je osloboodio Medjumurje i pripojio ga Hrvatskoj.

I seljenici! pomaži one, firme, kuće i profesionalne, koji pomažu naš list "Čuvajmo Jugoslaviju", čim ćete pomagati one, koji pomažu našu nacionalnu stvar; i to znači biti patriota.

Drugi reljef predstavlja dolazak Viteškog Kralja u Varaždin 5. juna 1931. a treći predstavlja žalosne komemoracije na dan smrti Velikog Pokojnika. Na prednjoj strani je uklesan jednostavni natpis: "Aleksandar I."

Postament je visok 3 m 30 cm. Kraljev lik 2 m 80 cm., a citav spomenik 6 m 10 cm.

koji svojom vitkošću čini trg još većim i zračnijim

Ovo umjetničko djelo rad je slavnog zagrebačkog kipara g. Antuna Augustinčića.

Tako je starodrevni Varaždin prvi medju prvima se odužio spomeni Kralja Ujedinitelja tu na domaku naše sjeverne granice "Slava, da je Viteškom Kralju Ujedinitelju!

Spomenik Blaženopočivšeg Kralja Aleksandra I. u Varaždinu

ENSENADA -- ARGENTINA:

DOBROVOLJNI PRILOGI ZA SPOMENIK BLAŽENOPOČIVSEM

Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju — Jugoslavije

arg.m/n \$

Petar	Kebečić	30.—
Gojko	Radonić	30.—
Daniel	Bakmaz	10.—
Emilio	Jovanović	10.—
Stanko	Strojanović	10.—
Yovan	Vitas	6.—
Milivoj	Bronzić	5.—
Antonio	Sibiljan	5.—
Ivan	Dominik	5.—
Josip	Sutlović	5.—
Juan	Bosnić	5.—
Vicente	Jakulica	2.—
Adam	Plantanida	2.—
Mateo	Kolar	2.—
Marko	Bosnić	2.—
Petar	Kuraica	1.—
Ismend	Vidjen	1.—
Gjoezje	Gjurović	1.—
Augustin	Mudronja	1.—
Krsto	Lovrić	1.—
Mirko	Bačanović	1.—
Grga	Zrnić	1.—
Ilija	Antonić	1.—
Marijo	Kljunak	1.—
Nebojša	Lasković	1.—
Antonio	Velčić	1.—
Jakov	Mejić	1.—
Simo	Popović	1.—
Braća	Alerić	2.—
Ljubo	Ivuša	1.—
Alet	Kostović	—,50
Ivan	Stanjević	1.—
Petar	Mijović	1.—
Aleksandar	Velicković	—,50

Svega skupa arg.m/n 138.—

GOMODORO RIVADAVIA— ARGENTINA

Ova naša dižna i patriotska naseobina nosi časno barjak ispred svih ostalih sakupići i poslaviš iznos od argentinskih \$ 1000.—perosa.

Tacna—Peru:	
Nikola Jadrešić	\$ 150.—
Pueblo Huidido:	
Petar Ljubetić	100.—
Santiago:	
Lovro Rakela B.	10.—
Challapata (Bolivia):	
Tomislav Soljančić	50.—

Antofagasta:
Društvo "Unapredjenje Ložića" 100.—

AUCKLAND—NEW ZEALAND

Natojanjem naše patriotske jugoslovenske naseobine u Aucklandu i one Dargavilleu sabrana je lipca svota od Din. 5000.— i poslana na bana primorske banovine u Splitu, kao njihov priloz za veličanstven spomenik Viteškom Kralju Ujedinitelju u Splitu.

PANADERIA Y PASTELERIA

"CENTRAL"

GALLE M. A. MATTA 757—TELEFONO 878

Ofrece artículos de elaboración esmerada y de primera calidad. — Pan especial — Panes para Sandwichs.—Pan Candeal, Integral y Centeno.

PASTELES FINOS -- CREMAS
TORTAS Y POSTRES

Domingos y Festivos empanadas especiales de ave y corrientes

Galletas para Minas y Buques

Se atiende cualquier pedido para ciudad ó pampa

Imaja o. g. naš list "Čuvajmo Jugoslaviju" stujno je pred našu iseljeničku i domovinsku javnost, svojim patriotskim radom i programom, na opće dobro naroda i domovine.

Svakome iole upućenom čovjeku, ta i samom laiku, je dobro poznato s kojim i kolikim poteškoćama, zaprekama i jadima, se ima i mora boriti ovakav jedan list oko svoga opstanka i provodjanja u djelo svog programa. Za vreme šestmjesječnog, svog plodonosnog rada i opstanka, svladali smo prve i najteže poteškoće i zapreke, stupajući za dovoljstvom u drugo polugodište, sa još ljepšim pogledima i još boljim nadama.

Leza šestmjesječnog plodonosnog rada za dovoljstvo gledamo na naš uspjeh, pošto naša samopreg, uložena volja i žrtve, oko izdržavanja i uređivanja lista pobrahu one rezultate ka kojima smo išli i rad kojih osnovalo ovo patriotsko-jugoslavensko glasilo, pod simboličnim imenom: "Čuvajmo Jugoslaviju". Polučeni uspjesi i postignuti rezultati nam daju čvrste volje, podstrekta i ljubavi, da nastavljamo još jačim snagama, uvjereni, da će nam budućnica donijeti još ljepšeg i obilnijeg ploda na korist svete ideje i nacionalne velike misli, koju propaguje i širi naš list na sreću iseljenštva, domovine i slovenstva, — što jeste i ostaće naš najuzvišenji cilj i svrha; i ići ćemo napred u duhu velike misli: "Bez korisa i bez slave!"

Ističemo i podcrtavamo, svim ostalim našim naseobinama, za primjer, ugled i sledovanj, čestiti i žarki patriotizam naseobine u Antofagasti, koja je učinila i čini najčasnije i svake hvale vrijedne žrtve u izdržavanju svog gasila, a što neka joj bude na ponos, da i još jedamput više u sve one bezbrojne dosada, je bila i ostaće prva i najprva na čelu na-

ŠESTMJESEČNI PLODONOSNI RAD NAŠEG LISTA

cionalnog pokreta u našem iseljeništvu.

Divan primjer patriotske naseobine u Antofagasti je spontano imitovala dična naša naseobina u Potosi (Bolivija) i pomogla naš list, kao nitko dosada.

Saradnja i pomoć šta ih daće za opstanak svoj glasila naše patriotske naseobine Antofagasta i Potosi zaslužuju našu najvišu hvalu i priznanje, jer baš njima naš list duguje svoj opstanak i polučene rezultate svoj nacionalnog rada i propagovanja jugoslavenske i slovenske misli.

Njih sledjavoće naše rodoljubne naseobine: Chuquicamata, Potrerillos, of. J.F. Vergara i Tacna, doprinjevi svoj obol i kamčak u našem radu, kao što i nekolicina iz Santiaga, na čemu im naše priznanje; vreme je, da ih slijede redom i ostale! pa da istaknemo na istom mjestu i njihovu rodoljubnu svijet i osjećaj njima na čast, ostalim na uzor, jer: djela i patriotizam se bolje manifestuju živim djelima, nego jasnim riječima.

U isto doba nam stižu utješljivi glasovi i vijesti iz naših rodoljubnih naseobina: Calama, Taltal, Arica (Chile), Encenada, Berisso, Chubut (Argentina), Montevideo (Uruguay), Colon (Panama), obećavajući sigurnu i skoru pomoć svom gasilu.

Naš list šaljeimo u sve naše naseobine, 49 raznih država i našu domovinu, bezplatno, iako dosada bi jedino i isključivo izdržavan od gore pomenutih naseobina. Radi velike potražnje lista, smo morali podvostručiti tiražu, povećati format i tim u vezi i ilustriranje istog prigodnim slikama, čim se sasma razumljivo podvostručio i naš izdatak, tako da nas svaki pojedini komad lista stoji dva (\$ 2) čilenska pesosa; te

baš radi toga vidjemo se prinuđeno s br. 6. staviti pretplatu. Uza sve to ćemo uložiti i sve naše sile i žrtve i do kraja ove godine stati list na sve dosadnje adrese, u nadi, da u ovom međuvremenu, nesamo simpatije, već i živa pomoć stizaće iz ostalih naseobina i iskreni rodoljublja pružajući nam i oni svoj dužnu patriotsku kooperaciju i pomoć, kao i istaknutu goru naše naseobine, čim će iskazati nesamo svoj nesalomiv, čvrsti i nesamalskali patriotizam, već i svijest, slogu i ljubav spram čestitih i uzvišenih nacionalnih akcija i pokreta propagiranih po ovom našem gasilu.

Uvjereni smo, da će to zais-ta i biti, te u to ime kličemo našim naseobinama; Arica, Iquique, Topocilla, Taltal, Calama, Mejillones, Maria Elena, Pedro de Valdivia, of. La Valparaíso, Cuba, Copiapó, Coquimbo, Valparaíso, Santiago i Magallanes, te naseobinama u Argentini, Uruguayu, Paraguvu, Boliviji, Peru, Ekuador, Panama, Sjedinjene Države Amerika, Australija i Juž. Afrika u vama stoji da li ćemo i nadalje moći produžiti našim svijetlim dosadnjim patriotskim radom i ono će biti naš uspjeh, pa baš zato mila braćo — na rad, ne složan rad, posebno danas u ovim teškim danima čovječanstva u kojima i naš narod će biti pozvan i dužan udovoljiti pozivu kojeg mu smetnu idući sudbonosni svjetski do-

gadjaši.

Baš zato treba nama bratska sloga i samopreg. Treba nam, kao i našini hlib i naše iseljeničko glasilo "Čuvajmo Jugoslaviju", a koje će da nas međusobno poveže i spaja u jednu nesalomivu nacionalnu jaku bratsku falanzu časti i ponosa, na sreću našu, našeg naroda i domovine!

Uvjereni smo, da će bratstvo iskreno, toplo i bratski primiti ovaj naš nacionalni poziv i doprinjeti svoj kamčak na oltar svetog nacionalnog rada i prestiža.

Brza i hitna pomoć dvostrukoj djeluje, pa Vaš molimo braćo i toplo preporučamo list, koji dostojno i uvijek na visini drži i držaće naš nacionalni barjak, dično ime Jugoslavija i Sveslovensko Miso!

Uvjereni u vašu neoborivu jugoslavensku i sveslovensku svijest i misao i da ćete znati i umjeti i njima i preko njih, sa našim zajedničkim radom i samopomoću preko našeg gasila "Čuvajmo Jugoslaviju" iste ostvariti i u djelo privoditi, pozivljemo vas i kličemo: Dične i sviješne jugoslavenske naseobine, na okup i na rad, — jedinstven, složan i kompaktan, jer dvanaestih čas je kucnuo! Zasući, Jugoslavenski Iseljenički, žilave i snažne tvoje radničke ruke, jer Tvoj Narod, Tvoja dična Jugoslavija i Tvoja Historija i Nacionalni ponos, Te zovai i vele Ti: "Sine! napred, u vrstu i redove žurno za jedinstvo, za slobodu. MARPBIS.

FERRETERIA Y MERCERIA

Stanić i Cia.

Casilla 510 - Calle Baquedano 525-539
Teléfono 877

ANTOFAGASTA

SURTIDO GENERAL
EN HERRAMIENTAS PARA
MECANICOS, CARPINTEROS Y ALBAÑILES
ARTICULOS SANITARIOS PARA BAÑOS, LAVATORIOS
PATENTE, ETC.

LOZA, CRISTALERIA, ENLOZADOS, PLAQUE PARA MESA
PINTURAS Y ESMALTES "SAPOLIN"
CERRADURAS Y CANDADOS "VALE" PARA PUERTAS

ALMACENES "LA CASTELLANA" JIMENEZ & CIA.

POTOSI & ORURO

CASILLA NO. 40 CASILLA NO. 138
BOLIVIA

Dirección Telefónica:—"GIMENEZ"

IMPORTADORAS

Novedades para señoras, caballeros y niños.
Bazar, alfombras, catres, maletas, baules, calzados, sombreros, medias y artículos de punto.

PERFUMERIA
GIMENEZ & Cia.

Agustin Zuleta A.

Gran Fábrica Nacional de velas y jabon

POTOSI BOLIVIA

Dirección Telefónica:—"AZULETA"—Casilla de Correo No. 32
FABRICAS: Bolívar No. 95 y Hoyas No. 40.—Oficina Bolívar No. 95
Ventas por mayor y menor. — Atiende pedidos de Provincias
VELAS: Ceras y Cerillas para festividades religiosas. En molde
marca "CERRO"

JABONES:—De las marcas "CERRO" y "Sol" para lavar.
SECCION ABARROTES EN GENERAL. —FABRICA DE CHOCOLATES
Materiales para trabajos mineros.—Material para Automoviles
Agencia de Fosforos.—Agencias de los productos "SAN PEDRO"
Suc. Agrícola Ganadera y Industrial de Cinti.

Ventas de la acreditada Avena PRINCESA.

NAŠE NARODNE ŠKOLE I NARODNO PROSJEĆIVANJE

RODITELJIMA DECE

najdragociji saveti, za dobar odgoj svog poroda

Nemojte dopustiti da vaše dete pohađa kino dok bar njeima punih osam godina. Od tada unapred možete ga povesti i to kad se daju pod izbor predstave za decu i koje je vi već poznajete; iako bi bilo još najbolje, da uopšte nikada i nikada ga ne posjećuje.

Djačko doba je vreme, kada kino upravo na uništavajući način djeluje na omladinu, u doba njihova razvoja

I to zato što će im dati ubojito oružje sumljiva morala i staviti u očitu opasnost ionako uznemireno doba puberteta, tim svađljivije u stavu bez ekilibrija, probudivši raznih strasti.

Kino je štetno za vaše dete a fizičkog pogleda

I to baš zato, što će ga zatvoriti u jednu dvoranu sa nezdravim i zagušljivim gasem, njega koji treba čistog zraka, i jer će ga time obvezati da stoji više sati nepomično, njega koji potrebuje živih kretnja, i jer će mu sve to umarati oči, vid, koji tek počimlje da se stvara.

Kino je štetno za vaše dete sa intelektualnog stanovišta

Jer će zanijeti do nemogućnosti njihovu maštu oduzimajući im tako nakanu od drugih funkcija inteligencije; jer će im izazvati nervoznost i oslabiti njihovu volju, oslabiće im zdravlje i tim u vezi znatno umanjiti školski rad.

Kino može izazvati kašalj hripavac

Jedan film strave ili nemo-ralan, prikazivan od sugestivnih ili nervoznih lica kako vaše dete, može izazvati kašalj hripavac, noćni strah, be-

zuzročni prepad, mane i krime, svake vrsti; nervoza i kriminalitet detinji su dabogme, naravne posledice.

Kino može predraspoložiti na uslobadjanja i na krimen

Jedan loš film, od onih što se dnevno daju, mogu pobu-

nejednini matinejima, iskoristite svečane dane, pa ih izvedite u polje, šumu ili perivoj, na čisti i slobodan zrak, kamo može zadovoljiti bez pogibelji svoju potrebu djelatnosti i kretnja.

Cineći tako i držeći se ovih temeljnih načela u odgajanju vaše dece, idi čete stazama sigurne sreće svog potomstva, a time i vašeg životnog cilja i poziva u obitelji, društvu i otadžbini, što jeste i ima biti najviši zakon naobrazbe.

Bran'co Radičević:

MALO KREANCE ZA DICU

(Ovo nije za velike).

Od nikidan me jedan traži cilo jutro da mi jema ništo reć.

Nije me mogla nač i u zadnju mi posla snma da me traži i zamoli, da odmar dojdem u njega.

Iša san, Biće bilo po bota. Kad mi službenica otvorila vrata, čuja san iz tinela ka jednu muziku.

— Izvoľite naprid.

— Hvala van lipa. I uliza san u tinel.

Za obidion je bil muž i jena, ovi ča me je iska. Bile su dvi kunjade; par neputi i petoro, šestoro dice. U sve jednu desetak.

On mi reka zašto me zamoli da dojdem do u njega, ma je vajalo da više jerbo su tako tukli svi sa žlican u pjate i srkali juvu u jedne bande o žlice (a trevili su biguli, pa su se biguli ka čerji vrtili oko jast dok je, ne bi u justa nestalo).

Iša san ča, a ostavi san ove muzikante da naprid muzikaju. Ne vaja to.

Najprin ne smi se žlican tuć o pjat, a rućica žlice se spruži u vanka, ka okomito prama justima, i onda juva ulije u justa, oli ako je gusta i goranjon jusnon vazme manistra.

Zato su žlice i ućinjenje na puntu, a da ne bi bile okrugle. Eto, za sada da znate to, a drugi put ćemo poč na daje.

NAŠA LIJEPA DJEČICA

Ante Petricio
učenik 2. raz. jug. Škole-Antofagasta sinčić g. Jure i Antice Petricio.

diti u vašem detetu najcrniji atavizam i može i kadodjer razviti u njemu pred dispozicije uslobodjivanja i na zlo, koji bijahu uspavani odgojem, ali koji trebaju samo zgodnu prigodu pa da se demostiraju.

Umesto da povedete vaše dete u kino, izvedite ga u polje da diše slobodan i zdrav zrak

Umesto, da pošaljete vašu decu u sredinu jedne prepune dvorane, bez zraka i svetla, da se uzbuduju i ponižavaju u

Carlos Derpic

Casilla de Correos HI—Dirección Telefónica: "KOSOVO"

POTOSI — (BOLIVIA)

ABARROTOS EN GENERAL

Articulos de fierro enlozado y cristalería
Especialidad en harinas extranjeras.

VENTAS POR MAYOR Y MENOR.

JUGOSLOVENSKO KOLO

Kolo, kolo,
Naokolo,
Vilovito,
Plahovito,
Napleteno,
Navезeno,
Okćeno,
Začinjeno.

Brže, braćo, amo, amo,
Da se skupa poigramo!
Srbijance, ognju živi,
Ko se tebi još ne divi
Hrvacane, ne od lane,
Odukeć si ti bez mane!
Oj Bosanče, stara slavo,
Tvrdo srce, tvrda glavoj
Tvrđ si kao kremen kamen,
Gde stanuje živi plamen,
Ao Ero, tvrda vero,
Ko je tebe još te ro?
Ti si kano hitra munja,
Što nikada ne pokunja,
Ao Sremče, gujo ljuta,
Svaki junak po sto puta!
Cmogorče, care mali,
Ko te ovde još ne hvati!
Mačem biješ, mačem sečeš
Mačem sebi blago tečeš,
Blago turska glava suva,
Kroz njih vetar gorski duva
Oj sokole Dalmatince,
Divna mora divni sinče!
Oj ti krasni Dubrovčane,
Naš i danas beli dane,
Ta sa pesme iz starine,
Pune slave i milinej
Oj Slavonče tananil
Banačane lagavani
Oj Bačvani, zdravo, zdravo,
Ko je u pesmi veći dijavol
I vi drugi duđ Dunava,
I vi drugi, gde je Drava,
I svi drugi tamo, amo,
Amo, da se poigramo!
Hvatite se kola toga,
Od višnjeg je ono Bogaz
Rukom drži brata brata,
Blizu srca njega hvata,
Svirac svira,
Srce dira,
Ruka se diže na posao,
Da li će kome biti žao?
Noga lupá, diže prah,
Naokolo svuda strah!

PRVORAZREDNA ZUBAR-SKA KLINIKA

Dr. V. JELEČIĆ K.
zubar-kirurg

Diatermia — Piorrea

Prima:
Jutrom: 9 - 12 Popodne.
2 - 7
MAILPU 425

VUNENIH BJEČAVA "ST. MARGARET"

U RAZNIM BOJAMA I POD IZBOR
Svakovrsnih i pod izbor manifikaturnih predmeta najfinije vrsti uz najumjerenije cijene ćete naći u

La Gran Tienda "LA PALOMA"

Prat 491 — Teléfono 198 — Casilla 678
Antofagasta — Chile

HIGIENE PUBLICA EN YUGOESLAVIA

En primer lugar hay que hacer presente el celo del gobierno por la higiene pública. Además y con el subsidio de la iniciativa particular, el gobierno puede registrar en este campo grandes y envidiables éxitos. El Instituto Central de Higiene en Beograd, los Institutos de Higiene en Zareb, Skopje, Ljubljana, Novi Sad, Sarajevo, Cetinje y Split, forman los centros para el servicio dedicado a la higiene pública para cada provincia separadamente. Estos servicios comprenden en primer lugar los trabajos preventivos epidemiológicos, bacteriológicos y similares, cuando lo exige la salubridad del terreno. Según las necesidades, éstos institutos tienen secciones especiales para todos los ramos de la medicina. Las Casas nacionales de sanidad, la Cruz Roja y las demás instituciones para la higiene con fines especiales, estaciones de sanidad en los pueblos para el fomento de la higiene y los médicos especialistas en los distritos, completan en todo el servicio dedicado a la higiene y al socorro social.

Cooperación sanitaria. Ocupa en la iniciativa particular uno de los más importantes puestos. Este movimiento a base de cooperación, forma un programa vasto en torno al movimiento de la higiene pública

y a la situación económica de la nación, teniendo a su disposición secciones especiales para la adquisición del crédito y el ahorro. El centro de todo este trabajo lo forman las estaciones sanitario-coo-

pecialmente que mencionar la defensa de la infancia, la lucha contra la tuberculosis y la malaria y la propaganda contra las enfermedades contagiosas.

El problema de los inválidos

BEograd--JUGOSLAVIJA

Calle Miloša Velikog i Comercio e Industria.--Miloša tarstva Trgovine i Industrije.

Palacio de Ministerio de Comercio e Industria. --Miloška Velikoga ulica i zgrada Minis-

terativas, el deber de las cuales es dar una ayuda médica rápida y médica, dando también los medicamentos necesarios y en general todos los consejos referentes al cuidado médico-social. Aquí tenemos es-

lidos interés, y aun hoy en día interesa intensamente tanto al gobierno como a la nación. El Ministerio de la Política Social ha tomado todas las medidas necesarias, concentrando las reglas relativas con la ley de 1925, la que fué modificada y completada con la ley de 1929 y con las más recientes disposiciones legislativas en la materia. El número de los inválidos, viudas de guerra, huérfanos de guerra y sus parientes lega aproximadamente a 300.000.

El problema del trabajo.

La necesidad del arreglo de las relaciones entre obreros y patrones, requirió la intervención del gobierno. Aparte de este apoyo el gobierno se impone de todas las circunstancias para el mejoramiento de la vida de la clase obrera, facilitando la ayuda médica en

casos de enfermedad y teniendo en cuenta la situación de las viudas y huérfanos durante las crisis económicas. Con este fin, fué creada la ley obrera sobre una base extensa, teniendo a la vista el momento psicológico; condición estrictamente necesaria para una labor provechosa. La ley para la defensa de los obreros arregló el problema del horario del trabajo, de los trabajos fuera de horario, del descanso, defensa de mujeres y menores de edad, organización higiénica de los locales del trabajo, derecho de las asociaciones obreras y en colaboración con la Cámara del Trabajo y sus exponentes, dió una base para un mejoramiento de la clase obrera. La ley sobre el control del trabajo asegura el cumplimiento estricto de las prescripciones legales sobre la defensa de los obreros. La ley del seguro de los obreros prevé los casos de enfermedad, imposibilidad del trabajo, vejez, muerte y accidentes del trabajo. La ley de jubilaciones y el relativo seguro, como las disposiciones legislativas sobre conflictos entre obreros y patrones, sobre militarización de los ferroviarios y mineros, integran su verdadero valor. Las organizaciones y sindicatos de los obreros tienen un verdadero valor social y cultural, debido a que por medio de esas, el obrero se halla en la posibilidad de que le sea reconocido el derecho del trabajo. De tal modo, el obrero puede siempre, en los límites de las leyes vigentes, tomar el rumbo más adecuado a sus condiciones presentándose así en la sociedad como un factor, en su valor máximo.

En el nuevo estatuto del 3 de Septiembre de 1931 encuentran todas estas leyes modificadas según las necesidades positivas.

ČUVAJMO JUGOSLAVIJU - ČUVAJMO NAŠE MORE!

PHILIPP BROTHERS

(South America) LTD.

NUEVA YORK -- LONDON

BOLIVIA:

ORURO

Casilla 141

POTOSI

Casilla 33

Compradores y Exportadores

-D E-

METALES MINERALES Y DESPERDICIOS

DIRECCION TELEGRAFICA:
"CUFENIAG"

Pulperia "LA CARMELA"

de MARINOVIĆ GUIĆ Hnos.

Casilla num. 28 — Teléfono num. 420

Dirección Telefónica "MILNA"—Chuquicamata

La casa más antigua en Chuquicamata, Precios ventajosos
Atención esmerada.— Reparto a domicilio.

Toda clase de mercaderías de abarrotes del
País y del Extranjero.

Completo surtido de artículos de Loza y
Cristalería

Galletas y confites de las mejores Fábricas
Nacionales

Constantemente recibimos frutas y verduras
FRESCAS

ZABAVA, -- RAZONODA, -- SALA, -- I SATIRA

"Sua sponte"

Jedan provincijski list piše: "Hrvati su godini 1102 utanačili s Kolomanom pacta conventa—sua sponte. 1301 doveli su Hrvati na prestolje kuću Anžu — sua sponte.

1527 godine izabrali su Hrvati dinastiju Habsburg — sua sponte.

1712 proglasili su Hrvati pragmatičku sankciju — sua sponte.

1868 učinili su s Madžarima nagodbu—sua sponte.

29 listopada 1918 godine Hrvati su u svome saboru u Zagrebu prekinuli svaku vezu s Austrijom i Madžarskom—sua sponte.

po tom stupili u slobodnu državu zajedno sa Srbima i Slovencima — sua sponte".

Prema tome su Hrvati najzadovoljniji ljudi na svijetu, kad im je uspjelo, da u historiji sve sprovedu po svojoj volji.

Deda Aca i žensko pitanje:

Ona: Šta mislite, g. Aco, o ženskom pitanju?

Deda: Da ste me o tome pitali pre četrdeset godina još bih vam dao odgovor, ali sada o tome ne mislim ništa!

Vlatko, Ljuba i Dragoljuba:

Ljuba i Dragoljuba:— Došlo

je, Vlatko, vreme da se izjasni, koju od nas dve više voliš?

Vlatko:—Što se ljubavi tiče, obe ste mi podjednako mile ... radi se samo o mirazu.

"Hrvatsko pitanje" na sigurnom putu.

—Je li, bre, Jure, šta je to "hrvatsko pitanje"?

—Vrabac te dal vlatki, te te dal, al si znatiželen. Ali ne bu niš! Baš ti ne bum uztruc poveda!

Reducirani kompliment:

—Ah, Bože, Bože, ne znam kako je to: prije su mi svi govorili:

"Bogoljuba ljubi Bog", a sada kažu samo: Ljuba, bog!

Nije uvijek mužjak:

—Je li ovaj vaš kanarinac mužjak ili ženka? — upita stric malog Ivice.

—Kako kad,—odgovori Ivice.

—Kako to?

—Pa tako: tata kaže, da ako kanarinac pjeva, onda je mužjak, ženka ne pjeva. A ovaj čas pjeva, čas ne pjeva.

Čudni slučaj:

Luis XIV, bio je kralj Fran-

cuske g. 1643; zbroj ovih znamenaka daje sumu od 14. Umro je g. 1715. i zbroj ovih znamenaka daje 14. i imao je 77 godina, što također daje za sumu 14.

Fenelon:

je kazao: "Jedan uistinu jak i energični karakter jeste uopšte praćen u većini slučajeva velikom mirnošću i skromnošću."

Zaljubljeni trubadur:

—Nado, za vašu ljubav otišao bi i na kraj svijeta!

—To nije potrebno, — moji roditelji stanuju odmah tu iza ugla.

Malo šale:

—Danas sam vidio goluba, koji je barem četvrt sata stajao na glavi.

—Takovu laž već dugo nisi izvalio.

—Nikakova laž, batol! Golub je stajao na glavi spomenika Andreje Kačić-Miošića.

Treća velika partija:

—Koji ti partiji pripadaš?

—"Nasušnom hljebu".

Kobasica i petak:

Pop i seljak sede pod drvom na Klupi; pop jede kobasicu.

Seljak:—Kako ti, pope, možeš da jedeš petkom kobasice?

Pop:—Eto tako, lepo!

Seljak: A naš pop nama ne da.

Pop:—Ne dam ni ja. Neka kupe, pa nek jedu.

U kafani:

Kelner: Vi ste zvali? Izvolite!

Cost: Dovedite mi berberina, jer dok sam čekao kavu poraslo mi brada.

U restauraciji:

—Kako mi se usudujete ovo servirati? To je jelo i previše priljavo?

—Gospodin se vara. Jelo je posve čisto, samo što je tanjir prljav.

"Jugoslavija će biti večno pozitivno delo jugoslovenske nacije i dostojna svojih slavnih pobeda, ako svoja pokolenja vaspitava na velikim primerima naših nacionalnih mučenika i junaka!"

ALEKSANDAR I.

Viña LONTUE

DE F. J. CORREA ERRANURIZ
DE MAYOR PRODUCCION DE VINOS EN CHILE

Nuestros vinos de superior e invariable tipo y calidad seguirán distribuyéndose en esta plaza como en todo el País, por firmas distribuidoras de absoluta seriedad.

"DALMATINSKI OPOL": Este nuevo e importante producto de nuestra Viña saldrá muy pronto y especialmente para el mercado de la Colonia Yugoslava, cuyo tipo y calidad superará las expectativas más exigentes de nuestra distinguida clientela.

NUESTROS VINOS EMBOTELLADOS: Finis y Corrientes de Insuperable calidad y de tipos y precios más exigentes. Lo distribuirán en esta plaza nuestros exclusivos Agentes para esta importante sección de nuestros productos: Señores "RESTUJIC & BAKOVIC LTDA.", Calle Prat No. 670 -- Teléfono 118.

PIDAN NUESTROS VINOS AJEREZADOS Y ASOLEADOS
VIÑA LONTUE -- DE F. J. CORREA ERRANURIZ

POTOSI---BOLIVIA

(Ligeros apuntes monográficos)

Potosí es uno de los nueve departamentos de la República de Bolivia. Se encuentra entre los paralelos 17 grados 53' y 23 grados 3' latitud austral y entre los 66 grados 34' y 71 grados 46' longitud occidental del meridiano de París, cuya superficie es de 8.750 leguas cuadradas o sea 300.510 kilómetros cuadrado; su población es de 351.610 habitantes de los que 94.644 son de la raza indígena. Su altura máxima es de 6.239 metros sobre el nivel del mar y la mínima es de 1.925 metros.

Está dividido este departamento en doce provincias: Frijas, Linares, Quijarro, Saavedra, Nor Lipez, Sud Lipez, Chayanta, Chascas, Bustillo, Alonso de Ibáñez, Nor Chichas y Sud Chichas.

La capital del departamento es la ciudad de Potosí, situada en las faldas del hermoso cerro que le dió su nombre a los 19 grados 35' latitud sud y 67 grados 54' longitud oeste de París, su altura sobre el nivel del mar es de 4.166 metros; está habitada por más de 30.000 almas que viven en 1.800 casas.

El clima de la ciudad de Potosí es muy frío, no obstante encontrarse dentro de la zona tórrida. En las mañanas de invierno a la salida del sol, y en las tardes a la entrada de la noche, el termómetro centígrado marca al menos un grado bajo 0, fluctuando en el resto del día hasta 6 grados o 7 grados sobre 0. En los días calurosos del mes de Noviembre la temperatura sube a más 18 grados y no baja de más 10 grados; se ha calculado la temperatura media anual en más 7 grados 80 centígrado.

La temperatura de ebullición en la ciudad es de 87 grados 3 sobre 0 centígrado, y en la cumbre del Potosí, que está a 4.896 metros sobre el nivel del mar, es de 84 grados 69.

La altura del barómetro en la ciudad es de 476 mm y en la cima del Potosí es de 432 mm 33 centésimas de milímetro.

Uno de los principales afluentes del Plata, que es el Pilcomayo, nace en el departamento de Potosí, formando su cauce el Huayna, el Yocalla, el Tarapaya, Tinguipaya, Mataca, Tumusla, Cotagaita y otros ríos.

La laguna de Tarapaya es una de las principales del departamento; es pequeña pero muy simétrica, parece trazada con un compás, es de origen volcánico, al centro hierve el agua y forma remolino. Las lagunas artificiales de la cordillera de Karikari son 32, de las que sólo sirven en la actualidad 21; se hicieron en 43 años con el costo de tres millones de pesos fuertes; surten de agua a la ciudad de Potosí y a algunos pueblos de las cercanías.

Además existen los lagos salados de Empeja y Kurutu en Lipez, que provienen de sal a gran parte de la República de Bolivia y a las provincias del norte de Chile y la Argentina.

Entre las distintas aguas termales que existen en Potosí y que ofrecen un recurso poderoso a la higiene y a la terapéutica, son las siguientes: Agua mineral sulfúrica del Baño de Don Diego, a 25 kilómetros de la ciudad de Potosí; agua ferruginosa de Totorá, a 30 kilómetros; aguas salinas de Miraflores, 28 kilómetros, de la capital del departamento; aguas sulfurosas del Baño de Santo Tomás de Tarapaya, de Caiza y Sayarani; aguas ferruginosas de Chaqui y Tonguipaya aguas salino-sulfocarbonatadas de Salinas de Yocalla, de la quebrada Yurimata, Coma, Santa Bárbara y otras.

La fauna potosina es variada y abundante por lo quebrado del suelo y la variedad de climas.

En botánica hay igual variedad de vegetación con relación a las cumbres elevadas, frías pampas y profundos y calurosos valles que forman el suelo potosino.

En mineralogía hay mucho que tratar, puesto que los filones de plata, que sin cesar se han explotado desde hace cuatro siglos, han hecho proverbial en todo el mundo el nombre de Potosí.

En cuanto al origen del nombre de Potosí, la tradición cuenta que el inca Huayna Kapaj, al contemplar admirado la forma esbelta del **Sumaj-Orko**, ordenó que sus vasallos hicieran una exploración para ver si contenía en sus entrañas algunos metales preciosos con que adornar y embellecer el famoso templo

del Cuzco llamado **Koricancha**; pero estos apenas clavaron sus pedernales en los filones de plata nativa, cuando escucharon aterrizados una estruendosa voz que les dijo en **keshua**: "¡No es para Udís! ¡Dios reserva estas riquezas para los que vienen de más allá!" Por esta razón el inca le cambió el nombre de **Sumaj-Orko** con el de **Potojosi**, que quiere decir **trueno**, y venida, hace explosión.

Ya en la época de la conquista, cuando los españoles llegaron a Porco, el indio Diego Huallpa, natural de Chumbivilca, descubrió casualmente las riquezas del **Potojosi**, siendo el capitán D. Diego de Centeno quien abrió el primer bocamina con el nombre de **La Descubridora**.

En consecuencia de tal descubrimiento fue fundada la ciudad de **Potosí** el 1 de Abril de 1545 por Centeno, Villarroel, Cotamito y Santandía.

No tardó esta ciudad en llamar la atención del mundo por sus fabulosas riquezas, llegando a ser el primer centro cosmopolita del Nuevo Mundo, cuya población ascendió a 220.000 habitantes según el censo practicado el 2 de Septiembre de 1598.

En 1639 ascendían los capitales con los que se giraban en Potosí, a la suma de \$ 1.700.602.320, que dieron por quintos a las Cajas Reales \$ 320.140.464 pesos fuertes.

En el siglo XVI Potosí había pagado por derechos reales, desde su descubrimiento y fundación (1545), la cantidad de novecientos ochenta millones de pesos fuertes, siendo el producto anual del cerro, según Bartolomé Astete de Ulloa, 56.321.839 marcos de plata.

Rechinaron bajo los cuños

de la casa de Moneda de Potosí durante la época colonial, 3.631.128.372 pesos fuertes.

Durante ese mismo tiempo (1545-1825) ha producido el cerro de Potosí la sorprendente cantidad de quince mil setecientos ochenta y un millones, diez y ocho mil setenta pesos fuertes, rindiendo al tesoro real de España por derecho impuesto, de la quinta parte sobre la producción \$ 3.158.077.752. (Cantidad más que suficiente para hacer un puente de plata desde la excelsa cumbre del gran Potosí hasta el palacio real de Madrid!)

El párroco Alvaro Alonso Barba asegura que con sólo la tercera parte de dichos quintos, había lo bastante para cubrir un terreno de sesenta leguas en cuadrado.

Después de esta danza fantástica de millones sólo nos queda de aquella época remota una veta inagotable de leyendas y tradiciones a cual más románticas, y de la que pueden sacar gran partido poetas y novelistas.

Sin embargo, y a pesar de todo, hoy Potosí es el sostén de la patria boliviana con la explotación ingente de sus inagotables tesoros, y es el brillante porvenir del mundo industrial, brindando siempre un manantial inagotable de riquezas a todo aquel que ama el trabajo en medio de la paz y el orden, sin distinción alguna en el cosmopolitismo que le ha distinguido desde su cuna.

Gracias a los tesoros del Potosí se ha salvado Bolivia en la guerra con el Paraguay.

Bolivia no ha contraído ningún empréstito ni debe un centavo a ningún banquero extranjero, manteniendo la guerra con sus propios recursos, especialmente con el estaño de Potosí que se sostiene en un precio subido en los mercados de Europa y se explota en gran escala.

Con muy justa razón el Emperador Carlos V, al dar a Potosí un escudo de armas, puso al pie de la efígie de esa inmensa mole de plata el siguiente mote:

Soy el rico Potosí,
del mundo soy el tesoro,
soy el rey de los moates
y envidia soy de los reyes.
Potosí, Agosto de 1935.

Luis Subieta Sagárnaga.

Braćo Jugosloveni

Pohadjaju li vaša djeca našu JUGOSLOVENSKU ŠKOLU? Dobro promislite, što ovo znači, za odgoj vaše djece.- Odgajajte vašu djecu u našem duhu, jer to je naša narodna sreća i bolja budućnost.

Jesi li bratel član JUGOSLOVENSKOG PRIMOPOMOČNOG DRUŠTVA I JUGOSLOVENSKOG SOKOLA?

Ako nijesi učlani se žim prije, jer je to tvoja patriotska dužnost! Jugoslovenstvo se gradi i učvršćuje djelima i činom, a ne praznim riječima.

A pomažeš li svojim, ma i malim, doprinosom ODBOR JUGOSLOVENSKIH GOSPODJA, koje se skrbe za tvoju bezposlenu Jugoslovensku braću, njihovu djecu i siročad?

Nemoj, da tvoja pomoć izostane, suze bjednih i nevoljnih su preteške, i drži se one naše narodne poslovice:

"POMOZI, DA TI POMOGNEM!"

Librería Española y CIGARRERÍA

Soc. JOSÉ L. GÓMEZ

Prat 415, Teléfono 253,

Cañilla 880.-Antofagasta

Novelas y Revistas. Libros Científicos. Artículos. Fotográficos y para Regalos. Juguetería. Tabacos Extranjeros y del País. Trabajos de Imprenta

Jugoslovenstvo, kao izraz jedinstvene nacionalne individualnosti ne zna za dobrog Srbina, za dobrog Hrvata, za dobrog Slovenca. On zna za dobrog Jugoslovena. A dobar Jugosloven je onaj koji u sebi ima i nosi i Srbina i Hrvata i Slovenca; kome je podjednako drago srpstvo, hrvatstvo i slovenstvo i sobom ih izražava ujedno. Ova tri plemenska elementa spajaju se i formiraju jedan istorijski interes i jednu istorijsku sudbinu.—Jugoslovenstvo. Jugosloven nije samo dobar Srbini, već je Jugosloven onaj dobar Srbini koji je u isto vreme i dobar Hrvat i dobar Slovenac. Što znači, jugoslovenstvo neće dobrog Srbina na suprot dobrom Hrvat, već dobrog Srbina koji je ujedno i dobar Hrvat i dobar Slovenac; koji je u sebi izmirio i doveo u potpunu harmoniju interes srpstva, hrvatstva i slovenstva.

Prema tome ovako shvaćeno jugoslovenstvo nije protivu srpstva, ni hrvatstva ni slovenstva, već ono ta tri interesa izmiruje i ujedinjuje u svakom od nas. Naše jugoslovenstvo nije protivu dobrog Srbina, ako je on pored srpstva uneo u sebe isto tako i hrvatstvo i slovenstvo, pa ta tri interesa potpuno izmirio i slio u jedan jugoslovenski interes. Pravi Jugosloven neće s toga da negira hrvatstvo ili slovenstvo ili srpstvo, već će, ako je po rođenju Hrvat, truditi se da ima ista shvatanja

Dr. Velja Popović:

ŠTA JE JUGOSLOVENSTVO

i razumevanja i za srpstvo i za slovenstvo, koja ima i za hrvatstvo i sa istom snagom raditi i boriti se za ove interese kao i za hrvatstvo.

Samo tako shvaćeno jugoslovenstvo daje apsolutnu celinu i stvara nepresuše izvore za sve naše napore i sva velika stvaralaštva kroz istoriju. Tako shvaćeno unosi red i poradak u narodne delove. Iz-

ražava onu punu ravnopravnost koja se pod sadašnjim shvatanjima, proteže kao element najvećeg razdora među plemenima. Uvek će biti optužbi uzajamnih i neravnopravnosti i međusobnog podjarmljivanja dogod Srbina ne shvati da je ujedno i Hrvat i Slovenac i obratno: dok potpuna harmonija interesa ne zavлада. Ovo je sadržajni clemenat

u biću nacionalne misli naše. Drugi clemenat, isto tako važan i nerazdeliv u našoj nacionalnoj misli, to je monarhističnost i dinastičnost jugoslovenske nacionalne misli.

Monarhija je otkrovenje domovine, dinastija otkrovenje nacije. U znaku monarhije jedino je moguće opstanak domovine. Ona daje najviše uslove i najsigurnije osnove za pravilan i siguran život sadašnjice i za pun i stalan razvoj budućnosti. Ona je najpozitivnija garancija da se narodni i državni delovi ne rasplinu. Ona je okvir koji sigurno drži celinu.

Dinastija je otkrovenje nacije po ovom istorijskom shvatanju jugoslovenstva kako sam ga ukратно izneo. Naš Blažen-poživši Kralj, ne samo da je otkrio ovakovo jugoslovenstvo, no je On bio najsigurniji i najpozitivniji istorijski činilac u izvođenju ove nacionalne misli. On je bio pravi i potpuno Jugosloven, jer je u Srećnu Srbini gledao dobrog Srbina, Hrvat dobrog Hrvata, Slovenac dobrog Slovenca.

On je bio Jugosloven. Kralj je, prema tome, potpuno otkrovenje pravog Jugoslovena. Zato se naš Kralj i naša dinastija ne mogu odvojiti od nacionalnog bića.

Jugoslovenski iseljenici diljem sveta, udružite se u solidne i jakе naše nacionalne narodne organizacije!

ZAGREB--JUGOSLAVIJA

Teatro Nacional.—Narodne Pozorište

Wagner, Chadwick & Cia. Ltda.

SANTIAGO
ACENTES GENERALES DE:

Viña San Pedro

Lontué

Viña El Condor

Lontué

SOCIEDAD VINICOLA DEL SUR

T O M E.

DRUŠTVENE VIJESTI

Tužne vijesti:

5. oktobra 1934. g. je preminula u gradskoj bolnici gopodjica Dinka Matulić Jutronić u najljepšim godinama. Prenijeta je u Calamu, kamo je sahranjena uz najveće upešće naše naseobine i stranog svijeta.

Obitelji naše toplo sauešće.

5. oktobra je umro u Supetru na Braču, Juraj Papic L. koji je više godina boravio u ovom gradu. Za njim tuguju u ovom gradu njegova braća Slavo i Janko, kojima izrazujemo naše toplo sauešće.

16. oktobra o. g. je preminuo Juraj Ivko, sinčić g. Ante Ivko, a sahranjen 17. istog mj. Roditelji naše sauešće.

Vjenčanje:

U Sarajevu se vjenčao 7. septembra o. g. naš dobar prijatelj, a ugl. rodoljub g. Jovo Čičković sa gospodjicom Prof. Mitena Tatić. Našem R. Jovi i njegovoj dobroj družici žestitamo i želimo iskrenu sreću u novom životu.

Porodjaj:

U La Paz-Bolivija je obdabila gdja. Iris Lukšić kćerka g. Antuna Lukšića C. svog supruga g. Miguel Etchenique Flores, bivšeg bolivijskog ministra rata, zdravim muškim čedom, koji na kštenju dobio ime Horacio Antonio. Naša toplja žestitka.

Putnici:

11. oktobra o. g. iza jedno mještinskog boravka u Calama i ovom gradu po službenom poslu se povratio u Santiago prištli državni činovnik, a naš prijatelj g. Eduardo Kegević Žuvić.

13. oktobra o. g. je bio na prolazu u ovom gradu g. Antun Beović sa svojom gospodjom.

15. oktobra o. g. sa of. Marija Elena je stigla u ovaj grad gdja. Ana Bračić rođj. Lukšić

15. oktobra o. g. krenuše za Boliviju gice, Elena i Nevenka Papić Radnić.

Naš brod u luci.

17. oktobra o. g. u noći je stigao u Antofagasta brod "Zrinski", pod zapovjedništvom g. Josipa Zmajića. Brod dolazi iz Roterdama, preko Santosa i Magallanesa, u svrhu krcanja salitra. Iza toga ide u Tocopilla istim ciljem, a onda za Azores.

Našim džimnim pomorcima želimo ugodan boravak u našoj sredini.

Društveni ples:

26. oktobra o. g. priredilo je Jugosl. Prip. Društvo krasni društveni ples, koji je bio dobro posjećen od članstva i naseobine, te ovdjašnjeg naroda.

Komemoracija Viteškom Kralju:

9. oktobra na dan prve godišnjice prerane smrti našeg Plemenitog Vladara Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja rodoljubna naseobina u ovom gradu, sva naša nacionalna udruženja, priređiše komemorativnu kolonijalnu skupštinu u Jugosl. Prip. Društvu. centru čitave naseobine, kojem sudjelovao naš narod u velikom broju ođavši dužnu poštu najznamenitijem sinu našem roda, svom Ljubljenom Viteškom Kralju Ujedinitelju.

Ođržano je prigodno slovo o životu i radu Velikog Pobjornika.—Tog dana naseobina izjavila našu državnu zavistvu na pola stijega, uz domaću.

HOTEL ROYAL

de JUAN BAKOVIĆ R.

CHUQUICAMATA

Especial atención para viajeros.

Camas confortables

Servicio a la carta.

Išeljenci braćo! vašim doprinosom čete pomoći oživotvoriti i u djelo sprovesti djelo visoke nacionalne vrijednosti, svijetskog glasa i prestiža.

Braćo jugosloveni! doprinesite svoj dobrovoljni doprinos za spomenik Kralju Heroju, Mučeniku i Ujedinitelju!

ALMACEN YUGOSLAVO

DE

Pedro Vraničić

Calle Bolivar N.o 91—Teléfono N.o 258

Cañilla Correo N.o 120

Dirección Telégrafica: "Vraničić"

POTOSI (BOLIVIA)

Gran surtido de abarrotes en general.

Productos del país y extranjeros.

Conservas finas y frescas.

Licores extranjeros

BOMBONES y GALLETAS EXTRA FINAS

CRISTALERIA CHECOESLOVACA

FIERRO ENLOZADO

ATIENDE PEDIDOS POR MAYOR Y MENOR.

CASA COMPRADORA DE TODA

CLASE DE MINERALES

Mauricio Hochschild & Cia. Ltd.

POTOSI

(BOLIVIA)

==||O||==

Oficina Central en Bolivia

LA PAZ

SUCURSALES:

ORURO Y TUPIZA

DROŠTVE VIJESTI IZ SANTIAGA

Naš posebni dopisnik nam je poslao done vijesti, a koje vrlo rado uvrstavamo:

Pošto naša kolonija zaboravila dan smrti Našeg Neumrlog Kralja, tonije Ruska-proslavna crkva, koja je pozvala sve Slavene, kroz novine, kako vidite u oglasu, i to:

"In memoriam de Su Majestad El Rey Alejandro I.
El domingo a las 11.15 A.M. en la Iglesia Rusa, calle Dieciocho 719, se celebrará una solemne misa de requien con motivo del primer aniversario de la muerte de Su Majestad el Rey Alejandro I. de Yugoslavia."

Se invita de una manera especial a todas las colonias esclavas en Santiago, y a los amigos de ellas. No se han repartido invitaciones especiales."

Želio bih da Vi u našoj novini zahvalite, upravi rečene crkve i iznesete sledeća imena prisutnih na misi, koja je uz parastos trajala 1 1/2 sati. Prisutni su bili sledeća gospoda:

eg. — Mihovil Poklepović, gospodja; i kćerka; Antun Vodanović i kćerka; Josip Crnošija i gospodja; Lovro Rakela i sin Antun; Simun Macan s dvije kćerke; Drago Leontić i gospodja; Juraj Biskupović, gospodja i šurjakinja; Mihovil Žuvić; Dinko

Restović; Emilio Bulat; Josip Vesanović; Juraj Škarmeta; Juraj Žmirak i gospodja; Antun Cvitančić, Dinko Obilinović, Ivan Dragnić i drugi, čija imena nemogamo u tačnosti potvrditi.

Doputovali:

Iz Jugoslavije g. Nikola Simunović, zadržao se ovde par dana i krenuo k svojim roditeljima u Magallanes.

g. Ivo Karlovac s obitelji, i nastanio se u Hacienda Chacabuco.

Iz Magallanesa g. Antun Kuzmanić, poznati trgovac u Tierra del Fuego (Magallanes) Porvenir, a koji i u ovom gradu je vlasnik jednog imanja (Fundo).

Gđja. Elisa Frane Franulića, trgovca u Magallanesu u posjete svojim kćerkama, koje studiraju u ovom gradu.

Bolseni:

U bolnici Sv. Vicenta je operirana sa vrlo dobrim uspjehom gđja. Ludovika ud. pk. Mate Franjola, kojoj želim što skoriji oporavak.

Umrli:

Dne 5. oktobra o.g. je ovde umro naš zemljak g. Jakov Franković, koji je prošao dobar dio svog života u Boliviji. Obitelji izrazujemo naše toplo saučestje.

Nevrijeme:

vlada ovde od 20/9 pa sve do danas 15/10 o.g. studen i kiša, a na susjednim bregovima sniježna mečava, i nadamo se da će sa proljećem ogranut sunce i ljepša vremena.

Divota je čitatilj zadnji broj č lista "Čuvajmo Jugoslaviju", čestitajući Vam na tako dionom patriotskom radu.

KAKO ĆEMO PROSLAVITI PRVI DECEMBRA

kao prvi Jugoslaveni; u bratstvu. ljubavi, slozi i jednakosti—resepjcion, intinjnim kolonijelnim plesom i zajedničkom večerom čitave naše naseobine u krasnim društvenim prostorijama.

"JUGOSLOVENSKEG PRIMOMOČNOG DRUŠTVA"

O detaljima same proslave će svak biti potanje izvješten, drugim putem, čim se sve to privede zaključnim pripremanjima.

Neka 1. Decembra ove godine markira impozantne smjernice i nove nacionalne puteve u životu i radu dične jugoslovenske naseobine u Antofagasti, za ljepši rad, slogu, ljubav i bratstvo, kao najsigurnije puteve našeg nacionalnog ugleda i prestiža u tuđem svijetu!

Zato braćo, svi na ovogodišnju proslavu 1. Decembra, i iskazimo svima i svakome našu slogu i narodnu svijet!

(Ured. — "Č. J. —")

Martinić & Matulić

SUCRE (BOLIVIA)

GRAN FABRICA DE:

Bombones de Chocolate.

Chocolatines estilo "Nestle"

Caramelos de frutas

Toffes,

Cacao,

Turrones

Y DULCES EN GENERAL

Hermosísimas Bomboneras de fantasia

Presentación lujosa y de exquisito gusto

CONTENIDO EXTRA-FINO

Nada mas gentil para obsequiar a sus relaciones.

Se atiende pedidos dentro y fuera de la República

UNICA EN SU GENERO EN BOLIVIA

G. M. Hyland

Agentes de los señores Duncan,

Fox & Cia. Limited

COMPRADORES DE TODA CLASE

DE MINERALES

OFICINAS y BODEGAS:

Calle La Paz s/n.

(INGENIO SAN DIEGO)

Casilla N.º 49

DIRECCION TELEGRAFICA:

"HYLAND"

POTOSI (BOLIVIA)

Pulpería "LA PERLA"

de LOLIĆ Hnos
CHUQUICAMATA

En esta casa hay de todo lo que el cliente necesita, a los mejores

PRECIOS

Andres Ivanović

POTOSI (BOLIVIA)

DIRECCION TELEGRAFICA:

"IVANOVICAL"

Ingenio "Prosperina" Concentraci6n de Estaiio
COMPRA DE MINERALES
PAGANDO EL ME-

JOR PRECIO.

DEPOSITOS:

Calle Porco

N.º 3

DOMICILIO:

Calle Nogales

N.º 52

PERSPEKTIVE MEDJUNARODNE SITUACIJE NAROD U JUGOSLAVIJI SHVAĆA SITUACIJU

Nijesu baš ružičaste. Ma, ne ni uzagavse to, što odnošaj između Engleske i Francuske je različen i ova poslednja bi pomogla prvu za slušaj napadača u Mediteranu. Njemačka čuti i proučava situaciju. Može biti čeka dani momenat, kao što sankcije protiv Italije su počele sve države provoditi u djelo, i čitavo svjetsko javno mijenja je protiv Italije.

"Daily Telegraph" iz Londona javlja, i iz vrlo upućenih krugova se tvrdi, da Albanija mobilizuje oko 15 hiljada vojske na jugoslovenskoj gani, kamo da je Jugoslavija koncentrirala 70 hiljada. Da Italija i Albanija proučavaju plan oko zatvora Jadrana na slučaja potrebe, kao što da je Italija zaključila zatvoriti kanal između Sicilije i Sjeverne Afrike.

Drži se pouzdanim, da rat neće se ograničiti samo na Afriku, što dokazuje i to, da je Musolini, dao kralju Zogu za-

jem od nekoliko milijona dolara, kao što u Bugarskoj otkrivena urota, za ubistvo cara Borisa, kao Musolinijeve prijatelja, a urotnici pohvatani. Tako isto otkrivena banda, koja htjela ubiti Kemal Pašu. U Austriji tako isto se događaju slične, stvari. Sve kuha kao u kotlu. Rat je započeo, kad, gdje i na koji način će prestat i osigurat živ ne zna!

Premijer britanski, Mr. Baldwin 19. oktobra o. g. reko: "Liga Naroda i Pakt Kellog mogli sprečiti rat, dužnost je britanske vlade sprečiti rat i osigurati mir. Uspoređujući ratove prije zadnjeg svjetskog rata sa budućim ratom, je kazao: "Dodje li do rata, nijedna nacija se neće moći smatrati sigurnom dok ne završi krvoproliće".

Sve naslućuje, najteže dane u kojima imaju se odigravati najsudbonosniji događaji u svijetu.

Teške prilike u svijetu i čitav naš narod nesamo u domovini, već i svim našim bezbrojnim naseobinama živo i pomno prati. To je značajno, jer događaji se redaju hitro i nitko ne znađe, šta nosi sutrašnjica.

Čitav naš narod ispravno je ocijenio i shvatio ovako teški

momenat i zbiva svoje redove za jedinstvo i slobodu, da čuva ono, što je u krvi stečeno. Treba da svaki sin našeg roda, ma gdje se nalazio, priča i pripovijeda jednu ideju, jednu misao: Jugoslavija, prije i iznad svega i svakoga! Jedinstvo će očuvati našu slobodu!

TUŽNA ISTRA ČEKA SPAS (RAPALLO)

I još jedna, ali najteža, bolna i tužna obljetnica, a ta je 12. novembra. To je Rapallo, kad izgubismo i oteše nam i u crno zavije našu čitavu Istru i otoke. To je novo bolno Kosovo, na zapadnoj granici naše ujediniene otadžbine. Čitav naš narod u lijepoj domovini i iseljenstvu, pa i najmanje dijete, za Istrom boluje i tuži. A tko našu Istru

u našem narodu, ne voli i ne ljubi! Sasma opravdano, jer je ona, naša Istra, pravo siroče, kukavno siroče, a njena djeca najmukotrpniji stvorovi, jer nemaju slobode, nemaju sunca. Crnina ih bije i najteže ropstvo! Ali dan će doći, a njime sloboda! a zlatnom slobodom i ujedinenje u lijepom otadžbinom Jugoslavijom!

Jugosloveni, gori srca!

Medicina interna:

Estómago, intestino coronado, riñon, hígado, pulmón, Rayos X.

Consulta de 3 a 8

Dr. V. E. Guitart

PULPERIA "CENTRAL"

de Juan Mladineo
CHUQUICAMATA

Abarrotes en general
Constantemente Frutas
y verduras siempre frescas.

Pulperia "EL PROGRESO"

CAGLEVIĆ HMOS.

CHUQUICAMATA

Surtido completo de:

Abarrotes, Enlozados y Paqueteria.

Pulperia "La New York"

de Jorge Rendí Y.
CHUQUICAMATA

Complto surtido en abarrotes y recoba.

La casa que Ud. debe preferir por sus precios y esmerada ATENCION

Sociedad Comercial Balkan

BABURIZZA, PETRINOVIĆ, HERRERA, LTDA.

EN LIQUIDACION

Teléfono 88 - Balmaceda 346 - Casilla 870

Ofrecen a precios ventajosos:

Materiales para Minas y Salitreras

Pintura "DULUX" para Automóviles

Grasas y Aceites Lubricantes

Metal Desplegado -- Pinturas Preparadas -- Compresoras y

Perforadoras "SULLIVAN" -- Mangueras para Aire

Afiladoras y Winches "SULLIVAN".

MATERIALES USADOS

Vijesti iz Jugoslavije

Beograd.—U čitavoj državi je na najsveteljaniji način proslavljen Rodjendan Njeg. Vel. Kralja Petra II., a iz ogromnog dijela država iz čitavog svijeta strizavahu žestitke mladom Kralju, kao što i svi veliki listovi donijehle tople i laskave članke o svečaru. Pušteno su u promet nove marke **Kraljevim likom.**

Za poslanika u Varšavi je postavljen g. Dr. Prvislav Grisogono, a na njegovo mjesto za poslanika u Pragu g. Vasa Protić.

Dosadnji savjetnik Iselj. Komesarijata u Zagrebu g. Krešimir Lukatela je postavljen za šefa odsjeka za zaštitu iseljenika, pri Minist. Socij. Politike i N. Z.

Ukazom Kr. Namjesnika unapređen je 6. septembra o. g. u čin brigadnog konjčkog generala Njeg. Vis. Knez Namesnik Pavle.

Zagreb.—Delegati 23 nacija se sastali u ovom gradu u svrhu proslave 30 godišnjice međunarodne aeronautičke federacije.

Split.—6. sep. o. g. je ovdje bio na prolasku minist. vojske i mornarice g. Petar Živković, te s ratnim brodom "Dubrovnik" pošao u Dubrovnik, gdje će otvoriti kongres međunarodne aeronautičke federacije.—Svuda je bio toplo i srdačno dočekan.

Šibenik.—Gradsko Poglavarstvo je učinilo molbu na Ministra Prosvete za otvor. l. razreda Preparandije u koji se upisalo 110 djaka. Tako isto i iz Dubrovnika je biskup Dr. Carević podneo molbu nadležnim da se ne dokaže ista, koja već postoji 50 godina. U Sarajevu se otvara lraz. i biće primljeno 40 djaka.

Zagreb.—Pitanje sanacije Saveza Hrvatskih Zadruga se nalazi na putu svog skorog povoljnog rješenja, kao vrlo korisna solucija za spas i procvat zadrugarstva u Hrvatskoj.

Vrgorac.—Već od nekog vremena se radi na regulacije Vrgorskog jezera, za koji rad je Primorska Banovina odredila jedan milion dinara.

Hvar, na Hvaru.—U Stari-

gradu i Hvaru su provedeni općinski izbori, te bijahu izabrani u Hvaru g. Domaničić, a u Starigradu g. Marojević.

Split.—5. septembra o. g. je održan ovdje Kongres agronoma, kojem sudjelovalo oko 130 delegata iz čitave zemlje. Vodila se rasprava oko organizovanja poljoprivredne službe, nacrtu zakona o zadrugama, poljoprivrednoj školi u Splitu i td.

Šibenik.—Ovdje imenovano po banskoj npravi novo Gradsko Zastupstvo od 23 člana istim načelnikom, a za podnačelnika je imenovan g. Dr. Ljubicica.

Dubrovnik.—Radi velikog broja stranaca iz Čehoslovačke i Poljske te naše države se zapaža potrebom par novih većih hotela, i već se radi oko podizanja dvaju novih.

Sisak.—Predan je u promet jaki drveni most preko Sunje dug 60 m. širok 5 m, dok je zapao više od 300 hiljada dinara.

Karlovac.—U selu Svetikom Hrašču je dovršena nova škol.

zgrada, koja stajala oko 300 hiljada dinara i u njoj se već vrši obuka.

Gospić.—Po čitavoj Lici se u zadnje doba zapaža živa akcija na osnivanju zadruga, te su već osnovane razne zadrugice, i narod u njima vidi jedini svoj spas.

Šibenik.—Imade već četiri, mjeseca da se živo radi na elektrifikacije sjeverne Dalmacije. Najprije će se to provesti u Benkovcu i Zemuniku, koji će uskoro dobiti rasvjetu, a odmah iza toga Obrovac.

Split.—Došlo je do unutarnjih razmirica u najstarijem pjevačkom društvu u Dalmaciji splitskom "Zvonimiru", radi čega će izgleda da istupi nekoliko pjevača.

Širite i pomažite naš iseljenički list "Čuvajmo Jugoslaviju", jer on je jedini iseljenički list, koji propaguje jedinstvo svih Slovena.

Širite i pomažite list Jugoslovenskog iseljeničtva "Čuvajmo Jugoslaviju", jer ćete time podupirati djelo visoke nacionalne vrijednosti!

HOTEL LONDRES POTOSI (BOLIVIA)

Casilla de Correo N.º 79—Dirección Telefónica: "LONDON"

Es el mejor y más confortable Hotel de la Villa Imperial de Potosi, Hotel ideal, el preferido de los viajeros, el único que llena cumplidamente las exigencias de todos y uno de los más económicos.

Tiene excelente cantina, piezas muy bien amobladas. Salones para banquetes, salón de billar y billares, salones de recibo. Baños fríos, calientes y de ducha a toda hora.

Este establecimiento ofrece toda clase de facilidades por estar situado cerca de los Bancos, Telégrafos, Correos y Tribunales de Justicia y los huéspedes son amablemente atendidos por sus

PROPIETARIOS

Salamunović y Lazaneo

J. MATULIĆ

ALMACEN DE ABARROTES EN GENERAL

IMPORTACION DIRECTA

DE EUROPA Y

ESTADOS UNIDOS

VENTAS POR MAYOR Y MENOR

DIRECCION TELEGRAFICA

"MATULIĆ"

CASILLA DE CORREOS N.º 133

CALLE SUCRE N.º 18/24

POTOSI
(BOLIVIA)

INTERNACIONALNE VIJESTI

LIGA NARODA

Jugoslovenska delegacija pri Ligi je sastavljena od raznih komisija, kako slijedi: **Pravna**, Dr. Ivo Subotić; **ekonomska**, Dr. Todorović; **budžetska**, Dr. Ivo Anđić; **higijska**, Dr. Andre Gosar; **politička**, Dr. Božidar Purić.

Zadnja ligina zasjedanja su bila vodjena isključivo oko italijansko-abisinskog spora, i nije bilo moguće sprečiti sudar. Čim sudar izbio, Liga je imala da prosudi tko je napadač, i od 55 država, 52 su proglasile Italiju napadačem i zaključeno tim u vezi kazniti ju, sprovođenjem u djelo raznih fizičnih sankcija i sam bojkot, Austrija, Mađarska i Albanija ostođoše na strani Italije, kao njene saveznice, dok sve ostale države uz Ligu i njene odredbe protiv Italije; čim se Italija našla u vrlo teškom položaju pred čitavim svijetom, kao napadač. Moralni poraz je tu, a njime će doći i stvarni.

MALA ANTANTA

Ona mirno posmatra tešku situaciju, spremna na obranu pravde i istine. Mnoge države su već aplicirale sankcije ligi protiv Italije, pa to je učinila i Mala Antanta, kao vjerna čuvarica mira, reda, i općeg poretka u svijetu, mirnog rješavanja svih spornih problema i pitanja među narodima.

ENGLESKA

Za svih sjednica Lige je dominirala, i njeni predlozi usvajani u pitanju postupka prema Italije. Tako su po njemom delegatu predložene sankcije i mjere u svemu primijenjene pa i sam bojkot italijanskih artikla.

Ona je odlučno tražila od Francuske, da se izjasni, da li je spremna iju pomoći u slučaju da ju Italija napadne. Taj odgovor nije stizavao, već tek oko 20. oktobra u kojem Francuska konačno se izjavljuje za pomoć Engleskoj, čim se njihovi međusobni odnosi konačno sređuje, a koji će sigurno biti od koristi u ovom sporu.

FRANCUSKA

Njene unutarnje prilike su dosta problematične. Njene veze i obćavanja Italiji su došli u protu stav, jer se odlučila za Englesku, kamo je sigurnija. Svi njeni generali su zato, čudno sam Laval se držao do zadnjeg časa proti, i tražio od Engleske da povuče svoju flotu iz Sredozemnog mo-

ra čemu se odlučno usprotivila, i konačno se sporazumiše; dok događaji se sve jedno još uvijek ređaju i situaciju natežu i mijesaju.

RUSIJA

Rusija je pružila Ligi Naroda svu svoju potporu i digla njen prestiž u svijetu u sporu italijansko-abisinskom i prva aplicirala sankcije protiv Italije. Sigurno je i to da se ona nebi dala umiješati u nikakav oružani sukob, već želi ostati mirni posmatrač.

Ruska vlada je isplatila posljednju svotu kredita kojeg joj bila dala njemačka vlada u g. 1933. Visina kredita je bila 40 milijuna maraka, a zadnja uplaćena svota je od 10 milijuna maraka.

Moskovska i sva ruska štamp-

pa posvećuje sve veću pažnju srednjoevropskim problemima, a posebno radu Male Antante. Sovjetska čitalačka publika je vrlo detaljno informirana o pitanjima koja se tiču Male Antante. Zadnjoj konferenciji M. Antante na Bledu podje moskovski list "Pravda" veliko značenje u sadašnjoj međunarodnoj situaciji. Upoznaje svoje čitatelje stanovištem M. Antante prema podunavskom paktu i restauraciji Habsburgovaca i veli da ono proizlazi iz istinskih interesa tih država; kao što ističe, težnju M. Antante, da se pored podunavskog pakta odmah sklopi i istočni pakt, što najbolje ističe i potvrđuje miroljubivost M. Antante. Ističe "Pravda", da je bledska konferencija čitavom svijetu po-

kazala jednodušnost Rumunije, Jugoslavije i Čehoslovačke u svim osnovnim pitanjima vanjske politike.

ČEHOSLOVAČKA

Veliki svičarski list "Neue Züricher Zeitung" povodom izbora predsjednikom Lige g. Dr. E. Beneša, veli: "Računa se da će Dr. Beneš za par mjeseca preuzeti predsjedništvo republike". To se opće mijenije unutar i vani Čehoslovačke. Sam Masaryk, koji ima preko 85 godina, koji ima preko 85 godina, i kaže, da nije bilo Dr. Beneša nebi bilo ni Čehoslovačke republike. Zaista je tako, jer Dr. Beneš ni po sposobnosti, ni zaslugama, ni diplomatskom iskustvu i žilavosti nema zamjenika, prema tome ni protu kandidata.

GRČKA

Već su učinjeni svi koraci, koji vode uspostavljanju monarhije, jer je parlament, u stvari poništio republiku, preostaje još samo konačna odluka: plebiscit koji će biti ovog mjeseca.

TURSKA

Prema najzadnjim kablegrafskim vijestima je bio spremljen atentat na predsjednika Kemal Pašu, vjernog prijatelja našeg naroda. Jasno je da to spremiše u istoj kuhinji, u kojoj i atentat na našeg Viteškog Kralja!

ITALIJA—ABISINIJA

Prvih dana oktobra je napala italijanska vojska Abisiniiju. Borba se vodi i krv lije. Liga Naroda rekla je svoju, jasno i odlučno. I sad se čitava stvar vrti oko toga da li će ovo zapaliti čitav svijet ili biti samo kolonijalni rat ili pak se u radnji čas sve mirno riješiti. Izgleda da će više nego jedan uz Italija slomiti o tvrdi abisinski orač!

MAĐARSKA

U Budimpešti pripređene su velike protuitalijanski demonstracije pred italijanskim poslanstvom, čija zgrada bi napadnuta kamenjem i klicalo se: Dole Musolini! Dolje Italija! Razplunaj u mnogi prozori poslanstva.

Ista stvar je prošla u Sao Paulo (Brazilu) i Meksiko (Meksiko). U Sao Paulo je zgrada italijanskog konsulata namazana katramom i napadnuta kamenjem, a pred poslanstvom u Meksiku se klicalo: "Smrt Musoliniju". Takovi ispadi zauzmižu sve više maha, te u Južnoj Africi zapaljena slika Musolinija, a u newjorku porubena njegova statua. Sve to vodi u zlu i crnu budućnicu!

Hotel Nuevo

de MATEO SIMUNOVIC,

CHUQUICAMATA

Servicio a la Carta,

Camas para viajeros

Se atienden órdenes para banquetes

Pulperia "LA REINA"

de Mimica y Granić

CHUQUICAMATA

Abarrotes en General,

Frutas y verduras

FRESCAS

Todo a precios de ocasión.

ALMACENES

—DE—

Matiješević Hermanos

POTOSI Y SUCRE (Bolivia)

CASA PRINCIPAL

Potosi

Castilla de Correo N.º 92

Dirección Telefónica:

«MATIJAŠE»

Código A. B. C. 5.ª Edición.

SUCURSAL

Sucre

Castilla de Correo N.º 151

Dirección Telefónica:

«MATIJAŠEVIĆ»

Código A. B. C. 5.ª Edición.

ABARROTES EN GENERAL Y LICORES FINOS, ARTICULOS DE LOZA, FIERRO ENLOZADO, PORCELANA Y CRISTALERIA

VENTAS POR MAYOR Y MENOR

IMPORTACION DIRECTA

PROPIETARIOS DE LAS GRANDES FABRICAS NACIONALES

JABON "CONDOR" CORRIENTE Y VELAS "LA VENCEDORA"

DE

DE

Insuperable calidad Elaboración esmerada

"Čuvajmo Jugoslaviju" je najrasireniji naš iseljenički list. Saljemo ga u 49 raznih država, pa tko u njemom oglašuje taj i napreduje!

GLASLO CENTRALNOG ODBORA ZA PODIGNUĆE SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I. UJEDINITELJU

GLASLO CENTRALNOG ODBORA ZA PODIGNUĆE SPOMENIKA KRALJU ALEKSANDRU I. UJEDINITELJU

UPRAVA I UREDNIŠTVO: P R A T Br. 759. TELEFON Br. 589. POŠT. PRETINAC Br. 371.	IZLAZI JEDAMPUT MJESEČNO. DOPISI BEZ POTPISA-NE UVRŠTAJU SE. RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.	MARKO P. BISKUPOVIC DIREKTOR-UREDNIK. Godišnja pretplata \$ 20.— List se izdružava oglasima, preplatama, i doprinosima. (Izdavač: Imp. y Lito. SKARNIK-Prat 752-Antof.)
God. I.	ANTOFAGASTA (CHILE), I. DECEMBRA 1935.	Br. 8

O DANU UJEDINJENJA

1918.-- 1. Decembra -- 1935.

Danas milijoni i milijoni Jugoslovena, iz tog ogromnog jugoslovenskog mnoštva Svevišnjem i Providnosti iz dubine srca i duše prinose svoje najsvetije molitve i hvale nad ostvarenjem najzujevnije naše narodne misli — Ujedinjenja naše lijepe Otadžbine Jugoslavije — vječnog sna svih minulih i živućih generacija, sinova Slovenskog Juga!

Milijoni naših najslavnijih i najmilijih pokojnika puni blaženstva, spokojstva i utjehe, snivaju sretan i slatki san, jer naše narodno Oslobođenje i Ujedinjenje postade živa realnost, a Velika i Moćna Jugoslavija najzujevnija naša nada i aspiracija.

Milijoni najodvažnijih heroja ratnika, srtaše u najstrašnije opasnosti, nadahnuti najzujevnijim idealima; kostima i krvlju svojom nevinom, cementovale čvrste zidine naše ljubljene i drage Otadžbine Jugoslavije za sve vjekove i sva vremena, — spokožno snivajući vječni san, da njihove najviše žrtve su naša sreća.

Viteški Kralj Aleksandar I. Ujedinitelj, Otac i Vođa naroda Svoga, je 1. Decembra 1918. g. ispunjavajući jedinu želju Svog Uzvišenog Roditelja Petra I. Oslobođitelja i Naroda Svoga, — proglasio naše Narodno Ujedinjenje, — svih Jugoslovena, — u jednu jedinstvenu našu narodnu samostalnu i nerazdjeljivu državu **Kraljevinu Jugoslaviju**, i pri tom velikom historijskom činu, reko: "Uveren sam, da ovim činom ispunjavam svoju vladarsku dužnost, jer provodim u djelo ono, što su najbolji sinovi naše krvi sve tri vjere, sva tri plemena sa obadve strane Dunava, Save i Drine pripremali".

Viteškog Kralja Mučenika idu najviše zasluge za naše Ujedinjenje. On je na tom bio najjači i neumorni pregalač. Za to je dao sve, pa i sam život!

Naše narodno Oslobođenje i Ujedinjenje je pripremano po najbriljantnijim svjetlim veveličinama našeg naroda: Knezu Ljudevitu Posavskom, Kralju Stj. Tvrtku Kotromaniću, Caru Dušanu, Silnom, Karađorđu, Kralju Petru I. Oslobođitelju, Aleksandru I. Ujedinitelju i bezbrojnim ostalim.

Sloboda i Jedinstvo naše nas koštaju na gomile kostiju potoke krvi Cvijet najvećih naše narodnih veličina

je ginuo i izginuo za tu Slobodu i ovo Jedinstvo naše.

Historija je najbolja učiteljica života! Ona jasno kaže i zbori o jadima i patnjama, kao i herojstvu i slavi našoj. Proučimo ju — nek nam se sljubi i priljubi srcu i duši našoj; — jer tako ćemo najznačajnijom moći i snagom, znati, ljubiti i čuvati dragu Jugoslaviju!

Vječnim i prirodnim zakonima udovoljeno je, njima i mi

sami trebamo udovoljavati, da harmonični vječni spjev naše slave moći i veličine budu vječni zanos mira, bratstva i

progrsa dšne naše Jugoslavije. Danas, na dan našeg narodnog Ujedinjenja, Gori Sraca, braćo! Iz najudaljenijih krajeva naše prostrane i lijepe Otadžbine, iz bezbrojnih, sela i gradova, te emigracije, k Tebi Majko Jugoslaviju lete najljepše želje i naše naše. Mi Tvoji iseljeni sinovi težnemo za Tobom Otadžbino,

nostalgijom i bolnom težnjom, i pitamo se kad, će nas opet grijati Tvoja nježna majčina ljubav i pratiti Tvoja skrb; — i jedina naša želja jeste:

Da nam cvjetaš, napreduješ i budeš vječna!

Marpbis.

IZ KR. KONSULATA U ANTOFAGASTI

U jednom od prvih brojeva ovog lista Kr. konsulat je pozvao sve sunarodnjake na svom području, da uznanostje u najkraćem roku staviti u red svoje putne isprave: t. j. stare paspše obnoviti novim, a oni, koji ih uopće nemaju da ih nabave u najkraćem roku.

Ovo je baš najviše u interes svakog pojedinog državljanina, jer bez urednih isprava na svakom koraku i u svakoj prilici kod naših i stranih vlasti je u neprilici i na sto čuda, kao što i osoba, koja nije u stanju, da utvrdi svoj identitet, budući ne posjeduje isprave o svom državljanstvu.

Ovakovo stanje stvari vrlo šteti svakom našem čovjeku, koji nema isprave svog državljanstva uredu, o čemu se tek daje računa kad mu one nužno trebaju.

Posoš je jedina i isključiva isprava vašeg državljanstva, pa treba da ju imadete uvijek u redu, a za postignuće toga treba da se obratite svom Kr. konsulatu ili poslanstvu.

No čekajte zadnji čas, jer tad je prekasno.

Državni grb Kraljevine Jugoslavije.

BRAĆO JUGOSLOVENI

1. Decembra je najviši dan našeg naroda! Na taj današnji dan, našeg UJEDINJENJA pokaziemo čitavom svijetu naš žarki i neborivi patriotizam!

Zatvorite vaše trgovine i radnje, te okitite svi bez razlike vaše mile domove - jugoslovenskom i na počasnom mjestu čilenskom zastavom.

Pohrlite svi u 11, 30 sati prije podne na svečanost proslavu (resepciju) u Jugoslovenskom Prip. Društvu. SRETAN, DA VAM JE SVIMA DANAŠNJI NAS VELIKI DAN!

Reformación de joyas antiguas al estilo moderno

Se compra Oro, Platino, Plata y todo clase de piedras finas

JOYERIA y RELOJERIA "LONDRES"

J. GLASINOVIC y CIA.

Talleres especiales para grabados y composuras de Relojes
 M. A. Matta 586-Casilla 562 - Antofagasta

ČUVAJMO JUGOSLAVIJU

(Čuidemos a Yugooslavia)

Glasilo Centralnog Odbora za podignute spomenike Kralju Aleksandru 1. Ujedinitelju.

Organo del Comité Central Pro-Monumento al Rey Alejandro I. El Unificador.

NAŠ CILJ I SVRHA:

U djelo spremni skajmo ako podignuše spomenike Kralju Milanku u Splitu. Raditi na organiziranju i jedinstvu čitave Jugoslovenske emigracije. Raditi na ujedinitelju Jugoslovena i Bugara, čitavog Slovenstva Juga. Raditi na jedinstvu Slovena, te i na Srba, Srbovstva Jugoslovena.

POSILJKE I DOPISE SLATI:

ČUVAJMO JUGOSLAVIJU
casilja 371 -- Antofagasta -- Chile.

ANTOFAGASTA, 1. DECEMBRA 1935.

TEBI OTADŽBINO!

o Tvom i našem danu.

Danas osvanula si, Otadžbino mila, okićena, kao sretna djeva, — zastavama slave, našim vječnim simbolima!

Danas je Tvoj i naš dan! Dan slave i veličine, pripreman i stvaran od Tvojih najboljih sinova, naših djedova i otaca.

Galerija divna tu je: Vojvoda Borut, Tomislav, Svačić, Nemanja i Svetitelj Sava, Slavni car Dušan Silni, Kralj Tvrtko, Miloš Obilić, Jug Bogdan, devet Jugovića i njina Jugovića Majka, Car Lazar, Matija Jug bec, Xva ternik, Zrinski — Frankopani, Karadžević, Gaj, Strossmayer, Rački, Svetozar Miličić, Jovan Škerčić, Petar I. Osloboditelj, Aleksandar I. Ujedinitelj, Marko Kraljević, kao našim častitak našeg naroda, te pleade i pleade bezbroj drugih, danas, duše njihove pune se spokojstvom i snivaju slatki san, opojeni Slobodom i Jedinstvom našim!

Na današnji dan Otadžbino! sinovi i kćeri Tvoji, staro i mlado, — veliko i malo, — spontano i sretno okićena im srca i duše, Tvojom slavom i veličinom, — Slobodom i Jedinstvom, našim i Tvojem! A Ti majko, vidiči tako sretnom djecu Tvoju, svih jednako glriš veličinom Tvoje duše i sva sretna liješ suze radosti i blaženstva!

Evo, — povelo se radosno i puno miline i sreće, Jugoslovenski Kolo, no ogromno poljani naše narodne Slobode i Jedinstva, i Veliki Bog Prade se božanskom blaženstvenošću raduje, smješci se sreći i veselju djece Tvoje!

Mi Tvoje iseljeni sinovi, daleko smo od Tvoje topline, od Tvog milja i njege. Ah! kolika bi bila naša i Tvoja sreća kada bi smo imati mogli ono što želim? ! Biti na rodnoj našoj grudi, te imati: Tvoju majčinu skrb, a Ti našu sinovsku: Vjeru, ljubav i zahvalnost!

Ti nas majko bolno zoveš i želiš, da nas zagrliš jer dugo, Ti to nije moguće. Nesmiljena sudbina nam to prijeti. Zar za uvijek? Majko, evo Ti, skršena majka naša: Nek blista Tvoj sjaj i Tvoja sreća, jer oni su i naši, kroz sve vjekove! Nek Te kiti ljubav, bratstvo, sloga, moć i veličina Tvojaj Nikada nek se Tvoje svijetlo i vedro celo ničim ne pomuti, već blaženstvo i spokojstvo nek je Tvoja najvjernija pratnjaj

Neka gomile kostiju i potoci najčistije krvi jugoslovenskih heroja i mučenika, budu najčvršći zalog Tvoji, našoj Slobodi i Jedinstvu.

U jedinstvom osjećajima pridržimo Providnosti naše najskromnije molitve za Tvoju slavu i veličinu; te jedina naša želja jeste:

„Bože spasi, Bože hrani.
Našeg kralja i naš rod!“

Jugoslovenska žena

Humanitarni Odbor „Jugoslovenska Žena“ u djelokrugu naše naseobine u ovom gradu postoji već mnogo godina, humano i patriotski radići na dobro tužnih, bjednih i siromašnih Jugoslovena i njihove djece. Ovaj Odbor je dosada otro mnogu bolnu suzu sa lica unih, koji trebaju zaštite i pomoći. Najprvi, koji treba tu pomoć sa strane čitati ili bar velikog broja naseobine, jeste baš ovaj sami odbor „Jugoslovenska Žena“ a to zato, da „mogne svoju samaritansku, — nanu i patriotsku misiju žene — srca sreću bjednih i potrebnih sada sproviditi.

do sada nije bilo, treba

braćo! da bude odsada, jer svakome može biti sutra potreba da zakuca na vrata ovog Odbora!

Gori srca braćo i dajte i pomozite plemeniti rad Odbora „Jugoslovenska Žena“, jer srce i duša treba da se smiluju onima našim, koji teško radi krize stradauju; i nitko im pomoći nemože, već naseobina!

Mala pomoć mnogo vrijedi, a koliko nas je hvala Bogu, što nemožemo, ako smo složni, i ako u pravi čas stavimo ličik na lutu ranu!

Uvjereni smo, da će čitava naša naseobina u budućem da izdašino pomaže i saradjuje sa Odborom, kao što,

PROGRAM PROSLAVE

-- 1. Decembra 1935. --

Veličanstveni dan svog narodnog Oslobođenja i Ujedinitelja, 1. Decembra, će rodoljubna Jugoslovenska Naseobina u ovom gradu proslaviti na sledeći način:

U 7 sati ujutro:

Dizanje jugoslovenske zastave uz žilensku na počasnom mjestu.

Od 9— 11 h ujutro:

Streljački natjecaj u klubu „Tiro al Blanco“ u počast Jugoslovenske Naseobine u Antofagasti, uz kasbne nagrade za pobjednike.

Tačno u 11. 30 h pp:

Svečani prijem u društvenim prostorijama „Jugoslovenskog Pripomoćnog Društva“ — državnih civilnih i vojnih vlasti, stranih predstavništava, štampe i čitave jugoslovenske naseobine — na čelu sa našim državnim predstavnikom i odborom za proslavu 1. decem-

bra, u počast dana našeg Ujedinitelja!

Od 2 - 5 h popodne:

Športsko natjecajne igre na igralištu J. Sokola — Avenida Brazil.

U 6 h popodne:

Svečana Skupština Jugoslovenskog Sokola u počast proslave svoje 8 godišnjice osnutka.

U 8 h u večer:

Intimna Kolonijalna večera u Jugoslovenskom Pripomoćnom Društvu.

U 11 h na večer:

Veliki Svekolonijalni Ples, isključivo za naseobinu, pri kojem će „Pjevački Zbor“ otpjevati nekoliko biranih pjesama, a gica. Tota Karzulović odigrati par klasičnih plesova. **Ulaz slobodan i bezplatni!**

Odbor za Proslavu 1. Decembra

ODBOR ZA PROSLAVU

Odbor za Proslavu 1. Decembra o. g. bi izabran i sastavljen kako slijedi:

Počasnii predsjednik: g Marko P. Biskupović.

Predsjednik: g. Jacinto Tomićić R.

Podpredsjednik: g. Miče Lukšić D.

Tajnici: g. Lovro Tomićić V.

1. DECEMBRA 1935

g. Rade Radišić.
Blagajnik: g. Dinko Vlahović P.

Odbornici: gdje:

Gjermina Dragičević.

Zorka Razmišić.

ss. Petar Stančić Rekotov.

Frano Skarneo F.

Grge Vlastelica Ž.

UDRUŽENJE „JUGOSLOVENSKA ŽENA“

Sjede:—Vinka Buljević, Maggie Restović, Zorka Razmišić, predsednica, Nina Ierković i Tonka Cvitančić.

Stoje:—gdja Ivanka Karzulović, gospodjice Estela Jutrović, Marija Tomićić R., Vinka Cvitančić i Pompy Jutrović i gdja Nedjeljka Agnić.

da će i ovaj Odbor naših majki i gospodjica, krenući svoje majčino oko i na našu narodnu školu u ovom gradu, te za nju učiniti us, što mogu, da učine prave majke i majčino srce!

Majke! Vaša riječ je prva tamo, gdje se radi o djeci, odgoju, humanitarnosti i karitativnosti. Zato, majke na djelo, to mole djeca, naša!

DRUŠTVENE VIJESTI

Tužne vijesti:

U septembru o. g. je preminuo u Sibniku odličan rođak Dr. Šime Vlašić, koji je posvetio sav svoj život u radu za narod i domovinu. S njime drugovašmo na nauka-ma u Zadru i bili zajedno u redovima nacionalističke omladine, koja je neustrašivo se borila za narodna prava i naše oslabljenje i ujedinjenje za vreme A-U.

Na zadnjim izborima je bio biran za narodnog poslanika na opozicionoj listi. Sibnik mu je priredio velikomislavni sprovod, kojem sudjelovali najviši odličnici, da takova sprovoda već dugo ne pamti Sibnik. Za sobom ostavlja uciviljenu udovu s dvoje nejakih dječice, kojima izrazujemo naše iskreno saučestje, a našim dobrom Šimi nek je laka rodna gruda, koju se on toli žarko ljubio!

1. novembra je iza kraće bolesti preminula u ovom gradu ugl. gospođa Margarita Skarnić rođ. Marinović rodom iz Milne na Braču. Bila je mnogo voljena i cijenjena od svakog tko ju je poznao, a mnogima je bila kao prava majka, posebno našima na pam-pi. Zato je njena još prerana smrt učinila dubok dojan u

naseobini i pampi među našim narodom. Bila joj je lijepa sahrana.

Za sobom ostavlja brojnu uciviljenu obitelj, djecu: Elenu, Franjku, Luisu, Marka i Dragutina; braću: Petra i Luku; te rođake: Šimuna, Andriju i Miču Marinović G. Svima i ovim putem izrazujemo naše toplo saučestje a plemenitoj pokojnici, neka je laka ova gostoljubiva zemlja.

12. nov. o. g. je umro va-dje još u ranoj mladosti g. Koko Bulčić Lukšić porijetom iz Sutivana. Koliko smo izveštani umro je u velikoj bijedi. Ostavio je za sobom uciviljenu suprugu i jedno žensko dijete.

24 nov. o. g. prominuo je u ovom gradu Frano Fradić B. a sahranjen 25. istog mjeseca. Ostavlja brojnu djecu i svoj-tu. Naše saučestje.

Parodijaj

Gđja. Veronika Plančić, rođ. Štambuk supruga g. Vicka je porodila zdravo žensko dijete, koje će nositi ime Vinka Sotija.—Čestitamo!

Putnici:

Prvih dana prošlog mj. sti-gla je u ovaj grad gđja, Ka-talina Martinić, supruga g.

Tome Martinića iz Tupiza Bo-livija.

Tako isto se povratilo iz Bo-livije gđja. Elena Rendić rođ. Papić i gica. Nevenka Papić Radnić.

Iza kraćeg boravka u ovom gradu se povratio na of. Ma-ria Elena g. Nino Bralić.

Iz Santiaga se povratio g. Josip Papić Radnić. član grad-skog općinskog zastupstva i vi-djeni industrijalac u ovom gra-du.

Otputovala je na of. Cha-cabuco gica. Luisa Skarnić M. Tako isto je otputovao za Chuquicamata g. Šimun Ma-rinović G.

Povra tito se iz Copiapó, ka-mo se nalazio po trgovačkom poslu ugl. naš sunarodnjak g. Antun Cicarelli.

Stigao je u ovaj grad i proboravio među nama duže vreme ugl. naš sunarodnjak g. Vicko Orlandini, poznati in-dustrijalac vlasnik mina zla-ta u Chile i Boliviji.

Sa parobrodom Virgilio se povraća iz domovine poznati rođoljub g. Jovo Čirković i gđja Milena i definitivno će se nastaniti u gradu Tocopilla.

kamo g. Jovo imade svoju trgovinu. Toplo čestitamo!

Bolesnici:

U Klinici Antofagasta je na kratko vrijeme bolovala gđja. Antonija Dubravić, koja se već nalazi sasma oporavljena.

Nekoliko dana u drugoj po-lovini novembra o. g. se na-lazio u ovom gradu g. Antun Ivanović D.

IZ UREDNIŠTVA

U fond lista:

g. Luka Bonačić iz Santiaga je poslao nam u fond našeg lista iznos od \$ 50.—na kojem spontanom daru mu izrazu-jemo našu toplu i srdačnu za-hvalnost, g. Bonačić je našta-ri prijatelj, a zaslužni borac na narodnom polju i u svim prigoda-ma bio prvi. Još uvijek nam je sveža uspomena na njega i njegov samopregorni rad u ovoj našoj naseobini, posebno pri gradnji Jugoslovenskog Prip. Društva daviš sve, što dobar patriota može dati za dobre i plemenite narodne stvari, a što neka mu služi na po-nos!

Sociedad Comercial Balkan

BABURIZZA, PETRINOVIĆ, HERRERA, LTDA.

EN LIQUIDACION

Teléfono 88 - Balmaceda 346 - Casilla 870

Ofrecen a precios ventajosos:

Materiales para Minas y Salitreras

Pintura "DULUX" para Automóviles

Grasas y Aceites Lubricantes

Metal Desplegado -- Pinturas Preparadas -- Compresoras y

Perforadoras "SULLIVAN" -- Mangueras para Aire

Afiladoras y Winches "SULLIVAN".

MATERIALES USADOS

SVJETSKA ZAJEDNICA JUGOSLOVENA

Na konferenciji u Zagrebu osnovano je radno udruženje svjetske zajednice Jugoslovena, koje bi imalo da organizuje 2 i po miliona, Jugoslovena, koji žive izvan državnih granica.

U Zagrebu otrag nekog vremena održana je u Hotelu Espanade zajednička konferencija predstavnika svih udruženja u Kraljevini Jugoslaviji, koja se bave brigom za naš iseljen narod (desetu banovinu) van granica Jugoslavije.

Svrha ove konferencije bila je, da sva ova društva ispita mogućnosti zajedničkoga ra-

povezanost, to su na konferenciji predstavljena društva i savezi zaključili, da sjedinje sve svoje sile i obrazuju "Radno udruženje za Svjetsku zajednicu Jugoslovena", sa sjedištem u Zagrebu. Raspravljena i prihvaćena su i pravila za to Radno udruženje, te zaključeno je, da se odmah osnuje bino udruženja; da se spremne informativne publikacije i niz predavanja, te da se preduzme akcija, da se sve kulturne ustanove i društva, sva štampa, privredne korporacije, te školski i svi športski savezi u materijalnoj upoznaju sa zadaćama stvore-

JUGOSLOVENSKE NARODNE ŠKOLE U RUMUNJIJI

Po mirovnim ugovorima ostalo je pod Rumunijom desetak Jugoslovena. Godine 1933. je između Rumunije i naše države sklopljena školska konvencija na osnovu koje mora dobiti svaki kraj u Banatu i Klisuri Rim. Imade 20 djaka svoju školu. Konvencija je stupila odmah na snagu.

U sjevernom dijelu rumunjskog Banata imade 43 srpske crkvene osnovne škole sa 73 škol. razreda, gdje su one i prije toga već postojale, dok u Klisuri ih nije bilo.

srpsko-hrvatskim osnovnim školama moraju biti učitelji Jugosloveni, tako da imade u Rumuniji već oko 80 naših učitelja.

Ovaj primjer uredjenja manjinskih škola neka bude na ugled svim ostalim državama sa Jugoslovenskim manjinama.

JUGOSLOVENSKO DRUŠTVO "KOSOVO"

Puerto La Plata—Ensenada
Argentina

Jugoslovensko Društvo "Kosovo" osnovano je u nacionalnom smislu i programu za podizanje Jugoslovenskog Doma u Puerto La Plata i za širenje nacionalne svijesti, sloge i bratstva. Slavi nacionalne državne praznike, potpomaje i upućuje nove naše imigrante na posao, zauzima se za bolesne i nevoljne. Društvo od dana svoga osnutka uvijek radi i u vezi je sa Kr. Poslanstvom za sve potrebne informacije, obostrane vridnosti, te za sve u vezi nasobine u Puerto La Plata i okolice. Zarište je i luča u širenju naše narodne prosvjete, te u tu svrhu razdjeljuje godišnje na hiljade naših domaćih novina našem narodu. Za zaštitu interesa svojih članova društvo imade i svog odvjetnika g. Donato Alfaro, koji radi za članove, kao što i za našu čitavu nasobinu u svim slučajevima informacija i obrane naših ljudi u potrebi, kod državnih vlasti i trećih osoba.

Od g. 1918 do g. 1935. upućilo se u društvo preko dvije hiljade članova, od kojih se veći dio povratilo u domovinu, a drugi rastrkali po provincijama Rep. Argentine. Društvo raspolaže i ovcem svotom za slučaj potrebe, kao što imade i lijepu čitav aktivnih članova.

Društvena uprava za g. 1935. je ova: Predsjednik Petar Kbelić, Milan Jovanović, Stanko Stojanović, Simo Popović, Jovan Vitas, Nikola Ivanković, Ivan Dominik, Juraj Djurović, Jakov Mejić, Vicente Jakulica, Miće Bacanović, Nebojša Lasković, Gojko Radončić i Simo Ivanković.

UZORI PATRIOTIZMA, RADA I PROGRESA:

g. Paško Baburica

g. Marko Cicarelli

g. Frano Petrinović

da za svestranu i sistematsku akciju u pravcu što boljeg povezivanja svih narodnih ograna u inostranstvu sa materom zemljom, Jugoslavijom.

Konstatovano je, da izvan granica naše otadžbine žive do dva i po miliona našeg naroda i da Jugoslavija spada među one zemlje u Evropi, koje imaju najviši procenat svoga naroda izvan svojega teritorija. Kako međutim ne postoji između matere zemlje i toga širom Evrope, Sjeverne i Južne Amerike, Australije i Južne Zelandije i Afrike, rasisanoga našega naroda porobna kulturna i nacionalna

noga Radnog udruženja i one pridobiju za suradnju u svim pravcima narodnoga života; da se pristupi organizovanju jedne pregledne izložbe o našem svijetu u tudini i da se tako spremi sve što je potrebno za organizovanje jedne sveopće Narodne Zajednice Jugoslovena u svijetu.

Bi izabrana i jedinstvena uprava, koju sastavljaju najvidniji ljudi i žestoki i neumorni radnici u radu za dobro našeg iseljenog naroda i njihovih srodnih veza sa majkom Jugoslavijom. Na čelu uprave je odlični iseljenički radnik g. Milan Marjanović.

Posredstvom prote g. Slobodana Kostića je naročita komisija zainteresovala roditelje po pitanju narodnih škola i rezultat je bio vrlo plodonosan i bi upisamo u 40 razreda 2000 djece.

Vezom konvencije će biti otvorene škole u: Bazijaku za 21 djetete, Diviću za 100, Požeženi za 76, Belobrečki za 156, Radmini za 125, Mačeviću za 113, Staroj Moldavi za 283, Svinjici za 181, Sokolovcu za 176, Ljupkovi za 146, Manastiru Zlatici 23, Logovetu za 188, Zlatici za 140 i u Leskoviću za 140.

Tako isto imadu naši u Rumuniji na učiteljskoj školi u Temišvaru četiri predmeta obučavana na našem jeziku za 26 djaka. U gimnaziji u Temišvaru je otvoren i raz. drž. gimnazije sa 18 djaka s obukom na našem jeziku. Za obuku na našem jeziku pri učiteljskoj školi i gimnaziji imade pet naših profesora.

Školska konvencija zaštićuje također i Jugoslovene katolike u Rumuniji. Tako isto, se otvaraju škole za 1.000 djece u Rekašu, Jabelci, Karašovi, Keči, Lupuku, Rafniku, Klokoču, Vodniku i Nerimetu. U svim tim školama se obučavaju svi predmeti na našem jeziku izim rumunjskog jezika, povjesti i geografije.

U svim srpsko-vevskim i

CASA PINNAU

Casilla 860 - Fundada 1878 - Telefono 71

La casa más surtida en Antofagasta.
Provisiones frescas y de primera clase
para familias.

PINNAU, DURANDEAU & CIA.

Iseljenički list "Čuvajmo Jugoslaviju" — šalje se u sve naše nasobine i domovinu, a ideja koju propaguje, širi i zastupa jeste od visoke sveslovenske

i nacionalne vrijednosti; pa je sveta dužnost svakog sveslovenskog i borbenog rodoljuba, pružiti mu punu moralnu i materijalnu pomoć i saradnju!

EMPORIO
de Ivan Agnić D.

M 14 de Febrero esq. Caquimbo M
Tel. 222—Casilla 103, Antofagasta

Gran surtido de abarrotes, cristalería, vinos y licores finos, tienda y paquertería.

Atención esmerada

SLAVNA KARADJORDJEVA DINASTIJA

KARADJORDJE

Osnivač je naše narodne dinastije, koja nosi po njemu ime Karadjordjević. Karadjordje je Vrhovni Vođa i Zastavnik naše Narodne Slobode i Samostalnog Državnog života.

Rodjen je 3. novembra 1762. g. u Viševcu umro 13. juna 1817. i sahranjen u Topoli, na Oplencu.

KNEZ ALEKSANDAR KARADJORDJEVIĆ

je sin Karadjordjev. Rodjen je 29. septembra 1806. g. u Topoli. Postao je knezom Srbije, izborom Narodne Skupštine 1842. g. do 12. decembra 1858. a umro je 3. maja 1885. g. u Temišvaru. Bio je veliki reformator i podigao državu u svake pogledu.

KRALJ PETAR I. VELIKI OSLOBODITELJ

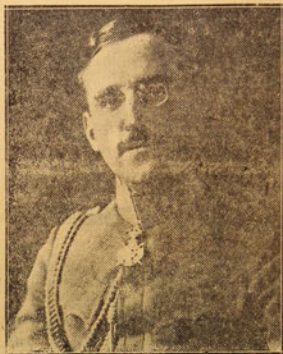

Slavan je i dičan Vladalac. Proveo u djelo naše narodno Oslobođenje i Ujedinjenje. Ceo svoj život je dao za narod i otadžbinu.

Rodjen 29. jula 1844. u Beogradu, Kralj Srbije od 2. jula 1903. g. 1. decembra 1918. Kralj Jugoslavije. Umro 19. avgusta 1921. Sahranjen u Topoli na Oplencu.

Za velike zasluge za narod i otadžbinu dobio pridjevok "Veliki Oslobođitelj".

VITEŠKI KRALJ ALEKSANDAR I. UJEDINITELJ

je najjubljeniji i najslavniji vladar iz naše narodne junačke Karadjordjeve Dinastije. On je tvorac Velike i Moćne Jugoslavije. Njemu čitav naš narod duguje najviše priznanje i zahvalnost. On je bio najjači reformator i najmarkantnija veličina na Jugoslovenskom Parnasu Državne Naše Samostalnosti: Aleksandrova Jugoslavija je dobro poznata čitavom svijetu. Kralj Aleksandar je također tvorac Male Antante i Balkanske Antante, kao što i jugoslovensko-bugarskog bratstva.

Kad Ga je najviše trebao naš narod. Slovenski Jug i Velika Jugoslavija, zločinačka ruka u službi naših krvnih i vjekovnih neprijatelja u Marselji, 9. oktobra 1934. g. liši Ga života. Svi pravi i iskreni Jugosloveni danas, na dan 1. Decembra, kad je ON ispunjavajući želju Svog Uzvišenog Roditelja Petra I. Velikog Oslobođitelja, proglasio naše narodno ujedinjenje, proliče bolnu suzu nad ovim Velikim Sinom Jugoslovenskog Naroda!

Rodio se je 4. decembra 1888. g. na Cetinju. Umro 9. oktobra 1934. g. i sahranjen u Topoli, na Oplencu, u svojoj obiljubljenoj zadužbini zajedno sa svim ostalim vladarima iz Karadjordjeve Dinastije.

OPLENAC (TOPOLA) -- JUGOSLAVIJA

Mausolej Karadjordjevića u kojem počivaju, uz ostale Karadjordjeviće, posmrtni ostatci Viteškog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja.

NJEG. VEL. PETAR II. KRALJ JUGOSLAVIJE

kao dječak od 11. g. proglašen Kraljem naše lipe Jugoslavije iza nenadne pogibije Svog Predragog Roditelja Kralja Mučenika. Reše GA najljepše, vrline, kao potomka Karadjordjevića i u Njega sav naš narod polaže svoje najljepše nade te pridžie Svevišnjem svoje najtoplije molitve za Njegovu i našu narodnu sreću i bolju budućnost.

Rodio se 5. septembra 1923. g. u Beogradu. Kralj Jugoslavije od 10. oktobra 1934. g.

NJEG. VIS. KNES NAMEDNIK PABLE

je sin kneza Arseno Karadjordjevića, rođjak Kralja Mučenika, Regent Jugoslavije od pogibije Viteškog Kralja Aleksandra, 10. oktobra 1934. g. Rodjen 27. aprila 1893. g. u Petrogradu.

NAŠE

NARODNE

ŠKOLE

I NARODNO

PROSVJEĆIVANJE

NAŠA ŠKOLA

Naša naroda "Jugoslovenska Škola" u ovom gradu je osnovana dne, 14. februara 1916. g. dakle pred dvadeset punih godina.

Kroz ovaj period svog nacionalno-prosvetnog rada na odgajanju naše djece, ovide rodjene, je nju pobadljalo na hiljade djece naše i strane. Naša djeca u njoj čuše našu, lijepu i slatku narodnu riječ, a to čuše i naučiše i strana. U njoj naučiše ljubiti grudu svojih otaca, njenu slavnu historiju, narodne ljepote, geografiju, poeziju, kao što i strana čuše o tome i dobiše pojam o jugoslovenskom narodu

na njena života i opstanka, pa zar da bi ova dična naša narodna obljetnica mogla proći neopaženo ili bez, da se ne učini ono; šta je naša sveta nacionalna, raditeljska i patriotska dužnost!

No, i nikako! Kolonija, ova dična jugoslovenska naseobina, treba da rekne i učini za školu ono, što je najlijepe i najpotrebitije, a ujedno i najdragocijenije, za sretan i uspješan nacionalan odgoj naše djece. Zaluda je raditi, Zaluda je mučiti se, i zaluda je štedjeti, ako našu djecu ne odgajamo dobro i u našem nacionalnom duhu, jer sve propada i uništa-

Davorin Trstenjak.

Junački Jugoslovenski narod

Junački jugoslovenski narod borio se vijekovima na život i smrt protiv mnogih ljutih neprijatelja.

Jugosloveni naselili su naše dične i lijepe krajeve, kao jedan narod, kao što su jedan narod i danas. Ista im je krv, isti im jezik, isti običaji, iste narodne pjesme i umotvorine i jednaka prosvjeta. Srbin, Hrvat i Slovenac tri su brata blizanca, i da nema svaki od njih svoje ime, ne bi se mogli jedan od drugoga raspoznati.

Jugosloveni mnogo su radili, dok se nijesu ujedinili. U njihovoj slozi, bratstvu i ljubavi njihova je narodna sreća i još bolja budućnost. Krv nije voda!

MALO KREANCE ZA DICU

(Ovo nije za velike).

Vi svi, dico moja, znate, da prijateje i one koje poznajete, kad grete putne, pozdravljate.

Uvijek blago pozdravlja starijega, bome to znate, a vaja vi prvi da pozdravite one koji su ništo ka višije od vas i kojim oćete iskazat ka niku čast.

To je sve lipo, i to svak zna, samo ču se digod dogadja, da ovi pozdravi nisu učinjeni u redu. Evo zašto:

Jema niki koji čekaju zadnji čas da nikoga pozdravu, a to niki i navlaš činidu, samo da ne skinu klobuk, vengo samo da ga taknu rukon, i tako škvaduo pozdrav. Jema onih koji pozdravidu po militarski, za ne škvaduo klobuk.

To se može samo s užim i bližim prijateljima učiniti, a ne s onim koje pozdravljate sa nikin riptepom.

Ovo je prišlo ka u običaji, a nije puno lipo običaj.

Još ništo!
Niki kad pozdravjaju dižu klobuk o onon rukom s koje mu strane gre oni ča go oće pozdraviti.

Sad ča se dogodi?
Onega ča se tako pozdravili, pokrijete s klobukon, i on vas ne vidi, pa nezna ko ga je pozdravil, i vaja da se okrene za van, pa da vidi ko ga je to pozdravil.

Sve su to dico moja grube užance. Za danas tišcite to na pameti, da znate kako se pozdravlja, a oven ćemo još da govorimo drugi put.

VLASITA ZGRADA JUGOSLOVESKE ŠKOLE U ANTOFAGASTI

u kojoj smješten Kr. konsulat i Jugoslovenska Škola. Pred zgradom učiteljsko osoblje, škol, djeca i autobus.

i njegovoj slavi i veličini, a to je zamjeran napredak u relacijama naroda s narodom!

Već godinama naša škola imade velik upis škol. djece, a to najbolje govori i ističe njenu važnost, vrednost i prestiž, tim prije dok mnogo strana djeca ju pohadjaju godinama.

Kada ona već imade tako zamjeran prestiž i u ovom narodu i eto postoji već ništa manje nego dva decenija, treba da nam ovo bude najočiti-ja dika i ujedno putokaz i podstrek za njenu bolju budućnost.

14. februara induće g. 1936. se tačno navršava 20 godi-

va se, ako nema zdrava i narodna odgoj!

Sva naš nacionalna udruženja u ovom gradu imadu riječ, da 20. godišnjica naše Škole bude uistinu najbolja garantija za njenu još bolju budućnost. Prvu i glavnu riječ imade: "J. S. Vijetec J. P. Društvo" i humanitarni odbor "Jugoslovenska Zena", naše majke.

Za sva naša udruženja se brigamo, pa je vrijeme, da se i za našu sirotinu Školu učini ono, što smo dužni i moramo, jer narod bez Škole, jeste narod bez budućnosti.

14. februara je na vratima, te vrijeme je zlato!

Ivan Gundulić:

SLOBODA!

O lijepa, o draga,
O slatka slobodo,
Dar, u kom sva blaga
Višnji nam Bog je do!

Uzroče istini,
Uresu jedini
Od ove Dubrave!

Sva srebra, sva zlata,
Svi ljudski životi
Ne mogu bit plata
Tvojoi čistoi ljepotii!

U jedinstvu u ljubavi
Neka draži dan izlazi
Ovdi našim skladnim
(glasi
Sloboda se draga slavi.

O lijepa, o draga
O slatka slobodo,
Dar, u kom sva blaga
Višnji nam Bog je do!

JUGOSLOVENSKA ŠKOLA U ANTOFAGASTI

Upravnik, veroučitelj, nastavnice i školska djeca u 1935. g.

CASA MAYORISTA

DE

= IVAN MUSIC =

Calle Ossa esp. Maipu — Castilla 535 — Teléfono 91
Dirección Telegráfica: "MUSIC".

Gran surtido en abarrotes, frutos del país, artículos finos de importación y provisiones para familias.

VENTAS POR MAYOR Y MENOR.

"ALMACEN PAMPINO."

Colaboración

ZORAVO SOKOLINOS!

Cada aniversario que celebran las instituciones en general, es para cada una de ellas; por tratarse de su justa jornada ganada adquiriendo mayor vida a la institución que han fundado.—Hoy celebran el 8.º aniversario con todo entusiasmo los componentes del invicto club local, denominado bajo el nombre de "Yugoslaveni Sokol" que fué fundado el 1.º de Diciembre de 1927.

Ocho años de sacrificio de sus entusiastas dirigentes, los cuales desde su fundación siempre han luchado trabajando por el engrandecimiento de su querido Sokol.—Es de felicitar a la directiva del Sokol que han sabido con su entusiasmo y tino que se requiere y el espíritu deportivo, traer a su club a la cúspide más alta en materia de los deportes, con lo cual dejan y éste año al prestigioso Sokol en el pedestal que le corresponde.

Adelante muchachada Sokolina y no debes dormir sobre los laureles bien ganados sigan siempre con el mismo amor, y espíritu deportivo y patriótico para que vuestro Sokol sea primero, entre los primeros.

La disciplina que rige dentro de la organización Sokolina es bastante severa si se quiere, pero a su vez es organización muy bien inspirada en sus principios, pues bien sabeis que cada sokolino debe ser, moral en su cuerpo y alma, debe ser un buen patriota, debe ser un disciplinado soldado de fila y tratarse con los demás Sokolinos con la dulce palabra de hermano, conociendo y valiéndose de estos sanos principios y con el corazón grande y el espíritu deportivo que os guía, seguro podéis estar que la victoria siempre será vuestra.

No seáis jamás egoístas en vuestro modo de proceder, vuestra organización os prohíbe tener los malos hábitos, pues debéis combatir en vos mismos todo aquello que perjudica vuestro cuerpo y vuestro espíritu, tan solo así conseguiréis el mejoramiento inaudible de vuestras sanas inspiraciones.

Como deportista por muchos años, siempre he luchado con estos nobles ideales y me satisface mi propia conciencia que en el campo de los deportes estos principios han tenido siempre el éxito por el cual inspira todo buen deportista.

Con el gran jubilo de alegría, me celebro yo mismo junto con vosotros en este grandioso día de vuestro aniversario el que coincide también con el de nuestra querida Jugoslavija, donde la grandiosa organización Sokolina es el alma espiritual de nuestra patria lejana. Os saludo con todo cariño con el »Zdravo.»

Pedro Stančić-Rokotov.

INTERESANTE BAJO TODO PUNTOS DE VISTA, RESULTO EL EJERCICIO COMBINADO ENTRE LAS CIAS. 2A., 3A. Y 7A.

En el Cuartel de la 3.ª Cia. fueron objeto de finas atenciones, los voluntarios de la 2.ª y 7.ª Cia., a la cuál asistieron además destacados miembros del Cuerpo de Bomberos y Colonia Yugoslava.

El Domingo en la mañana se llevó a efecto, con todo éxito, el ejercicio entre las 2.ª, 3.ª y 7.ª Cia. La 2.ª Cia. hizo novedosos trabajos de escalas y lonas, armando enseñando un puente en la calle Condell, sobre el cuál se colocaron 3 blancos. La 3.ª Cia. con su potente Auto-Bomba, extrajo desde el pozo Cisternas, ubicado en la calle 21 de Mayo, el agua para este ejercicio. Enseñada en número que más gusto al numeroso público que se había dado cita, fué el tradicional bautizo de los voluntarios nuevos, que fueron los siguientes señores: 2da. Cia.: Alejandro Zenteno,

Salvador Ardizzoni y José Poblete.

3.ª Cia: Miguel Šojjan Simon Carević, Francisco Carević, F. López, M. Farías, Nicolás Baković J. Perić y K. Ostoić.

7.ª Cia: Ernesto Cellino, Libertio Villar, Agustín Lagostera, Antonio Laborda. Pablo Moreno, Manuel Araujo, Ismael Gimenez y Benjamín Gimenez.

Terminado el ejercicio, se concentraron en el cuartel de la 3.ª Cia. las Cias. 2.ª y 7.ª donde se desarrolló una amena reunión.

Ofració la manifestación el Capitán de la 3.ª Cia. Sr. G. Vlastelica.

Hablo enseguida el señor Elcarter Director de la 7.ª y finalmente el señor P. Stančić Director de la 3.ª.

Además de los voluntarios, esta manifestación se vió honrada, con la asistencia de los

siguientes señores: Sr. Consul de Yugoslavia don Marko P. Biskupović, miembros honorarios del Cuerpo señores: Cosme Restović y Juan Glasinović, F. Santoro, Comandantes don Pedro Sabioncello, Germán Rojas y R. Coccolo con sus ayudantes y los señores Arturo Humeres, Jorge Sarović, Juan Baković, Ramón Peña, Dinko Vlahović y los Directores de las tres Cias. señores Santoro, Stančić y Elcarter.

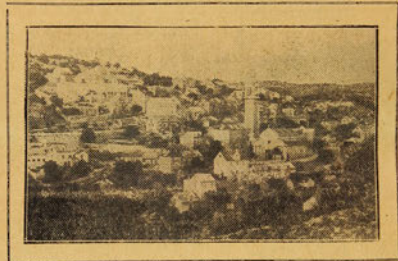
GREGORIO VLASTELICA ŽILKO

Capitan de la Cia. Yugoslava de Bomberos N.º 3. Presidente y fundador del "Yugoslaveni Sokol" Antofagasta.

Mi mayor satisfacción es que nuestro "Sokol" ha reconquistado el campeonato de Basket Ball de Antofagasta, y que las dos prestigiosas instituciones de la Colonia que tengo el honor de presidir, pasan por una era de pleno resurgimiento y progreso que espero culminará este año, con la jira de nuestro equipo "Campeón", que ansiamos, hacer al Centro y Sur del país.

G. Vlastelica Ž.

LOŽIŠĆE, na Braču JUGOSLAVIJA

Smjésteno je na zapadnoj strani ostrova Brača, i ima svoju luku u Bobovišću na moru s dnevnom parobrodskom vezom sa Splitom.

Broji preko 1000 stanovnika, a u iseljeništvu imade više svojih sinova i kćeri, nego na domu.

Njegovi iseljeni sinovi ni u tudjem svijetu nijesu zaboravili svoj rodni zavičaj, a to se vidi najočiglednije iz toga što su udruženi u svoja udruženja, te dosada imadu takova dva svoja društva, i to: "Unapredjenje Ložiče" — u Antofagasti (Chile) i "Ložički Napredak" u New Yorku (U.S.A.). Cilj i svrha tih udruženja jeste: Okupiti sve Ložičane u svijetu u njihova udruženja, sa svrhom, da njihovim prilozima rade na podizanju i unapredjenju svog milog zavičaja u svakom pogledu, a u tudjem svijetu budu složni, udruženi i kao prava braća se u svemu pomažu.

Narod sela Ložiče je vlastitim radom podigao "krasan zvonik i crkvu", remek-djelo

slavnog kipara Ivana Rendića, teoperativne "Seosku Blagaju" i "Uljaršku Zadrugu". Selo k tome ima: Trozređnu narodnu školu, poštu, električnu razvutku, "taoionicu" Ložički Napredak" sa svojim radio aparatom, polikliniku, Sokolsku Četu i svog lekara.

Društvo "Unapredjenje Ložiče" u ovom gradu imade 60 redovitih članova, a "Ložički Napredak" u New Yorku oko 40. Ostale velike naselbine ovog sela jesu: Magalobine i Sacramento (U.S.A.) i očekuje se, da će i ove dvije je uskoro organizovati društva udruženja.

Preporučamo sunarodnjacima, da nam dostave slike svojih sela, u složne podatke, koje ćemo vrlo rado iznositi u našem listu, kao što preporučamo, da se svako selo ovako organizuje i radi za rodni svoj zavičaj, jer ovakovim radom mnogo dobra i napretka se može učiniti u našim rodnim zavičajima.—Ured.)

Iseljeniče! pomaži one, firme, kuće i profesionalne, koji pomažu naš list "Cuvajmo Jugoslaviju", čim ćete pomagati one, koji pomažu našu nacionalnu stvar; i to znači biti patriota.

Širite i pomažite list Jugoslavenog iseljeničtva "Cuvajmo Jugoslaviju", jer ćete time podpirati djelo visoke nacionalne vrijednosti:

Braće Jugoslaveni! doprinesite svoj dobrovoljni doprinos za spomenik Kralju Heroju, Mučeniku i Ujedinitelju!

Yugoslavia país del Turismo

El Turismo, baños y el automovilismo en Yugoslavia

Aparte de todas las bellezas naturales y a los monumentos históricos, la Yugoslavia es interesante en cuanto al turismo, por sus típicos contrastes. Nos ofrece diversidades en los individualismos provincianos muy desarrollados, en cuanto a sus hábitos, temperamento, tradición y costumbres, tanto por su poesía nacional. El que visita a Yugoslavia no pueden pasarse inobservadas éstas circunstancias interesantes. Hace ya mil años, la Yugoslavia era y lo es hoy día, el puente que liga dos mundos diferentes, al Oriente con el Occidente, haciendo percibir en sí la diferencia entre el carácter de Europa Central, del carácter antiguo patriarcal.

Al norte encontramos, las ricas y fértiles llanuras Panonicas, los corcovados Alpes cubiertos con la nieve y hielo, mientras al noroeste las cascadas alpinas del carso, muestran sus majestuosos solidos por toda su longitud de la costa dalmática, bañada por las aguas del mar, incomparable con otras por su nivel celeste, y cubiertas con una flora magnífica del Mediterraneo.

Por otra parte la Serbia meridional, la Bosnia y Hercegovina con la Crna Gora, ofrecen a los visitantes un panorama majestuoso, con una superficie colinosa, con innumerables cúmulos alpinos, todos cubiertos con inmensos bosque surcados por valles deliciosos. La Serbia meridional, la Bosnia y Hercegovina, donde aun hoy día podemos encontrar el riego y la «feredje», ahora ya ni en el lejano oriente conocidos, junto a las mezquitas y minaretes, mientras la patriarcalidad estaba entremezclada con las ocultas tradiciones del oriente, da a éstas regiones visitadas por el turista, un carácter muy interesante.

Sobre todo predomina la ilimitada hospitalidad de la nación yugoslava, la que se ofrece, sin pedirlo como lo dijo Bernard Shaw a su tiempo: «La nación yugoslava es todo lo que creéis ser vosotros, mientras efectivamente no lo sois. Ella es hospitalaria, siempre bien dispuesta y su pueblo es muy interesante». Cada ciudad es un cuadro y cada muchacha es una estrella de cine».

Las visitas hechas por forasteros a Yugoslavia, han aumentado considerablemente en el curso de los últimos años. En colaboración con la iniciativa particular, las autoridades del estado, han hecho esfuerzos para eliminar todos esos obstáculos, los que impedían el desarrollo rápido del turismo en Yugoslavia. Los trabajos fueron emprendidos, se construyeron nuevos hoteles; modernizando al mismo tiempo a los ya existentes. Agregamos a todo eso aun, el progreso, alcanzando en cuan-

to a todos los medios de transporte; la construcción de buenos caminos, y podemos afirmar que Yugoslavia no posee buenos caminos y hoteles, etc., no corresponde a la realidad.

Cada región, ciudad, sea grande o pequeña, ofrece, sea por la belleza de su posición o por sus monumentos históricos, mucho interés a los forasteros. La Slovenia por ejemplo, que tenía hasta ahora la mayor probabilidad del desarrollo, desde el punto de vista turístico, es muy recomendable y adaptable para el descanso veraniego, vistas sus condiciones climáticas y por su posición bellísima. El sport se halla aquí muy desarrollado, todo lo que contribuye al desarrollo turístico

De Ljubljana en pocas horas llegamos en tren a Zagreb, el centro económico, intelectual e industrial de la Croacia. Por todas partes de la ciudad encontramos una limpia modelo y una orden perfecta, hoteles ultra-modernos e interesantes monumentos históricos. Los alrededores de Zagreb son hermosísimos. La ciudad misma se divide en dos partes: la ciudad alta y la ciudad baja. Zagreb es situado en las orillas izquierda de Sava, al pie de la romantica floresta de Zagrbačka Gora.

Seguendo de Zagreb hacia Karlovac, llegamos a Vrhovine, en Jos alrededores de los cuales se hallan los lagos de Plitvice. Aquí tenemos la ocasión para admirar la más magnífica belleza natural, la que

demos llamar «La perla del Adriático», después a todo el largo del litoral dalmata, de Sušak hasta Ulcinj, abundan las bellezas naturales y los monumentos históricos.

Aparte del Dubrovnik y Split, desde el punto de vista turístico muy interesantes son también, las demás ciudades del litoral yugoslavo y las islas dalmatas, como Hvar, Vis, Krk, y Korčula. No debemos que olvidar también las islas de Rab y Crikvenica, con sus playas mundanas.

Dado el clima muy agradable de la ciudad de Dubrovnik y de Dalmacia en general, los baños de mar se pueden tomar hasta el mes de Noviembre.

Si después de un descanso placentero y agradable en el Adriático, proseguimos el viaje para la Boka Kotorska y Crna Gora (Montenegro), presentamos curiosidades, inenarrables a la vista del visitante.

En el curso de la lucha secular contra la invasión turca, en las montañas del Montenegro, el pueblo montenegrino se ha salvado de la influencia extranjera, conservando hasta la fecha las costumbres de los momentos pasados más graves. El pueblo montenegrino aun hoy, decanta con las «Guslas» éstos momentos heroicos, para recordar los días gloriosos de su pasado.

De Montenegro llegamos a la Serbia meridional, una de las más interesantes regiones de nuestra patria. A más de la ciudad principal, Skopje, el turista no debe olvidar de visitar a los lagos de Ohrid y Páspano, ricos en pescado y situados en un magnífico paisaje. De maximo interés de éstas regiones son pero, las huellas históricas del medio eval serbio, fundaciones eclesiásticas de nuestros reyes, como Gračanica en Kosovo, Visoki Dečani, Sveti Jovan Biskopi, la iglesia de San Saverio en Skopje, el monasterio de la Madre de Dios y el monasterio del patriarca en Peč, como también muchos otros monumentos de la historia serbia.

Si se toma peró el otro camino, el que conduce de Dubrovnik a Sarajevo, llegamos a Bosnia, un país pintoresco donde la población musulmana aun aun el «Fez» y la «Feredje», — no conocidos ya ni en el Oriente: Las numerosas mezquitas y minaretes, dan a Sarajevo el aspecto de una ciudad oriental. Esta es la ciudad más grande y la más bella de Bosnia, rica por sus

(Pasa a la Pág. 12.)

Hermoso Palacio del Nuevo Parlamento Yugoslavo. — Krasna Zgrada Novog Jugoslovenskog Parlamenta.

de la Slovenia. Ljubljana, la capital de la Slovenia, por su posición por su industria bien organizada y por sus hoteles muy lujosos, proporcina a primera vista un aspecto de una ciudad europea moderna. El punto mas atrayente es Bled, y eso gracias a sus bosques y a su lago, provisto con los más modernos hoteles. En medio de su hermoso lago encuentranse una pequeña isla con una iglesia chica. A poca distancia se eleva el magnifico castillo «Suvobor» la residencia veraniega de S. M. el Rey. Entre las demas ciudades de Slovenia, debemos mencionar también a Maribor, Celje y a los famosos baños, como por ejemplo la Rogaska Slatina, Rimske Toplice, Kranjska Gora, etc. Las numerosas colinas y los últimos ramos de los Alpes, tienen sobre sus cimas muy numerosas iglesias pequeñas, lo que afirma el carácter religioso de la población Slovena. Triglav, alto 2.883 mt., la cima la que está cubierta eternamente con la nieve, tiene una atracción especial para cada forastero.

nos vemos obligados de admirar sin poder describirla. A una altura de 600 metros, se hallan éstos lagos únicos en Europa con sus cascadas. 16 en todo, donde el agua clarísima se precipita de la montaña. Los confortables hoteles, que se encuentran en la cercanía de éstos hermosos lagos, pueden satisfacer a los más refinados gustos.

Si proseguimos por la misma vía sobre Ogulin hacia Split, llegamos a Dalmacia, la que por su posición y por su agradable clima, no retrocede en nada a las riberas italianas y francesas. La Dalmacia posee todas las atracciones de una región meridional. La vegetación subtropical, las palmas, naranjos y las demas frutas del sur, productos por la excelencia del sol mediterraneo, la belleza del pais, las innumerables huellas históricas, testigos de una antigua civilización, hacen de Dalmacia una región de raro interés turístico. Ante todo, tenemos a Dubrovnik, la soberbia ciudad del glorioso pasado, a la que con razón po-

Isejnicni braćol Vašim doprimosm čete pomoći oživotvoriti i u djelo sprovesti djelo visoke nacionalne vrijednosti, svijetkog glasa i prestiža.

KAKO JE NASTALO KUPALIŠTE BAŠKA

25 godišnji jubilej.— Od drvenog paviljona do modernog uređaja

Bilo je to 1909 godine, kada je pokojni Emil Geistlich, direktor «Narodne Politike» u Pragu slučajno saznao da na otoku Krku postoji mjesto Baška, koje da je veoma pogodno za kupanje. I začehi se ku mora, nabavi detaljan geografsku kartu da na njoj potraži Bašku. Ali je pod tim imenom ne može naći. To ga ipak ne smete, nego uputi u Bašku pismo, tražeći informacije. Odgovor stiže, ali je glosio jadro: «Ovdje nema ničega: ni hotela, ni restorana, ni kupališne zgrade». — Geistlich je uza sve to krenuo naput, i kad je dospio u Bašku (na karti označenu kao—«Primorje»), ne dalje dođe nikakvog uređaja, ali je zato—kako sam kaže—našao: «more, nebo, sunce, gorje, prirodu kakvu sam davno snivao i krasno, do tada nevidjeni zal». I tu se strancu novinaru E. Geistlichu rodila misao da se od Baške mora načiniti modernog kupalište. S tom odlukom vratio se u Prag

Sljedeće 1910 godine, dakle pred 26 g. Emil Geistlich nabavi jedan drveni paviljon i dade ga u komadina prenijeti u Bašku. To je imao biti po-

četak, i o tome je Geistlich ostavio ove zabilješke:

«Ljudi iz mjesta rastavili su u luci gradnju paviljona nadrovali dugo, no ne znadoše da složte paviljon. Pošaljem dva tesara, a za njima i druge, u Pragu izradje ne naprave: ledane, ograde, zahode, stupice. Sva se Baška snebivala. Naši tesari za dva dana podigoše kostur paviljona. Istovremeno naručio sam u Pragu sve što je trebalo za kuhinju i restoran. A kad je došlo vrijeme, krenusmo na put: ja, moja žena, kćerka, kuharica, sobarica, konobar, sluga i sveznadar Anton Pisinger inače stolar. S nama je putovao i liječnica dr. Zdenka Čermakova, da u slučaju potrebe bude gostima od pomoći. Na 3 maja bili smo u Baški. Gosti su počeli da dolaze. I svi su bili zadovoljni. Na 28 maja svečano smo proslavili otvorenje. Te godine posjetilo je Bašku 600 gostiju...»

«Ovako piše o začetku kupališta Baške njegov osnivač Emil Geistlich, koji je sve do svoje smrti ostao najagilniji inicijator i organizator svih pothvata za unapređenje mjesta. On je učinio za Bašku nezirecivno mnogo. Naročito reklama,

ISPLATA ISELJENIČKIH ULOGA KOD BIVŠE PRVE SRPSKE ZEMLJORANIČKE BANKE

Beograd, 14. rujna.— Ministar financija propisao je uredbu o isplati iseljeničkih uloga kod bivše Prve srpske zemljoradničke banke u Beogradu. Uredba je objavljena u Službenim novinama od 10. o. m. J. Određena državna komisija počela je rad i saopćava, da se prijave imaju podnijeti Poštanskoj štetionici u Beogradu. Prijave mogu podnositi samo ulagači iseljenici bivše I. Srpske zemljoradničke banke, kojima nisu iz formalnih razloga priznati uložci od strane državne komisije u vremenu od 11. III. 1931. do 28. XII. 1932. zato što se nisu prijavili pravovremeno, ili nisu u određenom roku podnijeli po-

trebne dokumente.—Ako uložna knjižica nije kod ulagača, onda treba napisati u prijavi gdje se nalazi, a ako je izgubljena, treba ju oglasiti za nevažetu preko suda. Trajni rok za podnošenje prijave je 10. III. 1936. Do toga vremena treba podnijeti prijavu i propisane dokumente. Dionice od banke neće se isplaćivati. Što se tiče ulagača koji su u Americi, najbolje je da potrebne takse pošalju poštanskim monej orderom i to jedan dolar. Od toga novca kupit će se taksene marke, a što bude previše bit će uloženo u Poštansku štetionicu, na ime prijavitelja.

koju je razvio među Česima, bila je katalna. Neko vrijeme izdavao je u Pragu čak i poseban list «Baška» u svrhu propagande. Zato su prvih godina Česi bili skoro jedini gosti Baške i kupalište se smatralo češki kupalište.

Ohrabreni od E. Geistlicha, nekoliko agilnih domaćih ljudi povedoše se za njegovim primjerom. I dotad pustila okolić plaže počela je oživljavati. Podignuta je kupališna zgrada, počeli su nicati hoteli i vile, a sam Geistlich zamijenio je svoj drveni paviljon modernim hotelom «Baška».

Geistlich je umro 1922 godine u Baški, gdje je po vlastitoj želji i saharanjen. U vrtu

njegova hotela podignuto mu je poprsje, a glavno šetalište uz plažu nazvano je njegovim imenom. Time se je Baška odužila svom velikom dobrotvoru.

Danas, 25 godina od postavljanja onog drvenog paviljona. Baška je kupalište svjetskoga glasa. Ima dvije kupališne zgrade, dovoljan broj hotela, pensiona i vila, mladi park, krasno šetalište, obala i put, električno osvijetljenje. A ostalo dala je Božja priroda: jedinstvenu plažu, do dva kilometra dugačku zdravo podneblje, divnu okolinu, odličnu izvru vodu i druge prednosti, kaj je čine Bašku veoma prijatnim kupalištem i klimatskim ljetilištem.

Wagner, Chadwick & Cia. Ltda.

SANTIAGO
ACENTES GENERALES DE:

Viña San Pedro

Lontué

Viña El Condor

Lontué

SOCIEDAD VINICOLA DEL SUR

T O M E.

UN PROMETEDOR ESFUERZO

La laboriosa colectividad Yugoslava que con tanto esfuerzo contribuye al progreso de esta región, laborando en sus diversas actividades, ha acogido amplia y cordialmente al nuevo periódico «Čuvajmo Jugoslaviju» que se edita en esta ciudad.

Es esta una bella iniciativa, que contribuirá más aún a estrechar las relaciones y vínculos entre chilenos y yugoslavos, ya que este periódico, que se edita en ambos idiomas despertará su acercamiento cultural, tan necesario para la debida comprensión y entendimiento de sus respectivos intereses, necesidades y anhelos, que los identificará en el esfuerzo de hacer progresar esta ciudad en un legítimo beneficio de todos.

Chile y Yugoslavia son dos países laboriosos; tienen grandes posibilidades para un futuro no lejano que deben aprovechar y hacer tangible sus hijos en las ennobecedoras jornadas del trabajo. De aquí que este periódico tenga una gran labor que desarrollar, y que debe consistir en llevar al conocimiento de los hijos del país la historia heroica y plétorica de los pueblos Yugoslavos, su gran espíritu de trabajo, su sobriedad y su moral, y a los yugoslavos la certidumbre de que los chilenos, que saben apreciar y valorar todas estas grandes cualidades, les aprecian con sinceridad y les reconocen como elementos excepcionales que contribuyen al engrandecimiento de nuestra patria.

Como Chileno e hijo de Yugoslavia, de lo cual me sien-

to orgulloso, miro con profunda simpatía la hermosa labor que pueda desarrollar este periódico y confío en que sus redactores sabrán imprimirle el rumbo necesario para que su obra se vea coronada por el mas definitivo éxito y puedan cosechar sus frutos ambas colectividades, en forma de un acercamiento fraternal basado en nuestro mutuo conocimiento.

José Papić Radnić

Antofagasta, 1. de Diciembre de 1935.

g. JOSIP PAPIĆ RADNIĆ

član općinske uprave u Antofagasti

VITEŠKI KRALJ ALEKSANDAR I. UJEDINITELJ

nije zaboravljao ličku sirotinju

Boravak Viteškog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja na Plitvičkim Jezerima najbolje ilustrira Njegovu ljubav i plemenitu dušu prema, sirotinji. Na Plitvičkim Jezerima i u njihovoj okolini nema čovjeka koji mu se poželjao, a da nije dobio traženu pomoć. Tako su, kao posljedica Njegovog boravka, razdijeljene stotine hiljada dinara ličkoj sirotinji i uzeta mnoga siromašna lička djeca kao Njegovi pitomci. Blaženopćivši Kralj je udjeljivao ljudima i onda kad mu se nisu žalili. Tako je jednoga dana prilikom jedne šetnje do mlina na jezeru Kozjaku, došao u dodir s mlinarom Milanom Grbićem, koji je bio dobrovoljac, na Solunskom frontu. Kralj ga je poznavao od ranijeg puta preko Plitvičkih jezera, kada je pregledao njegov mlin, pa ga je zapitao:

—Kako ti mlinare?

—Dobro, Vaše Veličanstvo, —glasio je odgovor.

—Kao što vidiš, nas dvojica se evo opet vidjemo kod tvoje vodence, —nastavio Kralj i zamolio Grbića da mu još jednom ispriča kako je bilo na Solunskom frontu.

Pošto mu je mlinar ispričao sve, Kralj mu je dao hiljadu dinara, pružio mu ruku i rekao: "Do vidjenja!"

Istog dana je sreo učenika JUGOSLAVIJA PRIJE, IZNAD SVEGA I SVAROGA, KAO NAJVIŠI ZAKON!

trećeg razreda osnovne škole Jerka Luketića. Cim Ga je mali Jerko primjetio kliknuo je od radosti: "Živjelo Vaše Veličanstvo!"

—Otkuda me poznaješ? —upitao ga je Kralj.

—Vidio sam Vašu sliku u školi, —rekao je mali Jerko.

—Koji razred polaziš?

—U treći Vaše Veličanstvo.

—Što bi najvolio postati? —pitao ga je dalje Kralj.

—Oficir, —rekao je dečko i pogledao Kralja pravu u oči.

—Zašto?

—Htio bih da uvijek budam uz Vas, —rekao je odrješito dečko.

Kralj mu je dao hiljadu dinara i uzeo ga za svoga pitomca čim svrši osnovnu školu.

Odmah iza svoga povratka iz Bugarske Blaženopćivši Kralj je uputio hiljadu dinara Petru Bigi, najboljem svjetskom djaku IV. razreda osnovne škole na Plitvičkim Jezerima.

Ovo najbolje pokazuje koliko je naš Uzvišeni Kralj mislio na sirotinju i u danima kad je rješavao najteže probleme evropske politike.

Ovakovi primjeri su bezbrojni za Kraljeva boravka širom naše lijepe i prostrane otadžbine u dodiru sa širokim slojevima svog naroda, kom je bio Otac, Vođa i Dobrotvor.

JACINTO TOMIĆIĆ R.
Casilla 184 - Teléfono 571 - Baquedano 152
ANTOFAGASTA
AGENCIA DE LA CIA. DE SEGUROS "LA AMERICA"
Representaciones, Comisiones y Consignaciones
-: VINOS :-
BEBIDAS LAUTARO
FRUTOS DEL PAIS

EL CAMBIO
DE LUIS F. IGLESIAS
Casilla 957—Antofagasta—Prat 454
CAMBIO DE MONEDAS
Compro y vendo Oro, Brillantes y Joyas. Compro y vendo Máquinas Fotográficas, objetos artísticos antiguos, pieles y mantones de seda y mercaderías en general.

JOYERIA PALAVERŠIĆ
de MANZONI, IVANOVIĆ Ltda.
Prat 336 — Casilla 356 — Antofagasta
La casa más antigua en el ramo. Gran surtido en alhajas, bisuterías, perlas y piedras preciosas.
Artículos de Oro, Plata y Plaqué. Cristalería Bacart y artículos de fantasía. Relojes de las mejores marcas.
Visite nuestros establecimientos y consulte precios.
Agentes:

RADIOS RECEPTORES "SPARTON".
Mladineo y Cia
Condell 663 - Casilla 569 - Teléfono 736
ANTOFAGASTA

ABARROTES EN GENERAL
FRUTOS DEL PAIS
Constantemente: Papas, cebollas, charqui, fiambres
AGENTES DE LA AFAMADA
KASTRADINA
elaborada por los señores Kusanović Hncs. de Magallanes

NAŠE NASEOBINE ZA SVOJ ISELJENICKI

Naše naseobine se bude i okupljaju. Uvidjaju potrebu svojeg lista i pružaju mu spontano moralnu i materijalnu pomoć i saradnju. To je znak istinskog patriotizma. Vrijeme je da se sve naše naseobine okupe i bratski rade na jedinstvenom nacionalnom polju. Za jedinstvo i slobodu. Za veličinu lipe naše Jugoslavije, koja će tek i sama ondako rapidly i uspješno napredovati, kad budemo uistinu dostojni njeni sinovi. Jugoslavija nam je svima rodjena grada. Svima nam je prava i jedina majka. Svi za nju trebamo raditi i za nju sve dati, jer domovina se stvara i uzdržava krvlju i žrtvama.

Patriotizam se dokazuje djelima, a ne riječima. Pa zar je rodoljub onaj, tko samo je rodoljub onaj, malo ili ništa radi, ili pak onaj koji protiv nje radi? Daleko im svima ku-

ćal! Naša domovina treba rodoljube djela, rada i samopregora, takovi su njena i naša narodna sreća, blagostanje i još ljepša budućnost.

Zato Vama dičnim borcima za opstanak i nacionalno djelovanje našeg lista toplu hvala, braćo rodoljubi: nek Vam je na šast i diku takva narodna bistra svijest, a ostalima neka budete primjerom, pa

da i oni slijede Vaš dičan patriotizam na djelu, jer samo to je dokaz čistog patriotizma.

Ovde iznosi Vam rad, kao živi dokaz, kojim putem trebaju ići sve ostale naše naseobine, držeći se one dične naše narodne poslovice:

„Manje riječi, više čina,
Biće spasena domovina!”

(Uredništvo.)

NAŠA RODOLJUBNA NASEOBINA U CRISTOBAL-PANAMA

Cristobal, 28. oktobra 1935. Pozivom na Vaše cijenje, pisano od 28. augusta o. g. čast mi je odgovoriti Vam. Predma dužnost mi je bila da sam to morao ranije učiniti. Mnogo sam izostao, a tome uzrok su bile neke zapreke, koje nemoguće mi je za iznosit, jer bih na dugo otišao. Ovde ukratko ću sa par riječi da Vas izvijestim o životu i prilikama naših ljudi u ovom kraju, kao i sa čime se uopće bavimo.

U ovoj premda posve nenaseljenoj zemlji danas se nalazi oveći broj naših ljudi. Nenaseljavanje je počelo tome dugo nema vremena. Mislim da godine 1927. uopće našim žovjeka ovde nije bilo. Ovih zadnjih nekoliko godina od kako se je iz dana u dan opazala sve veća kriza po cijelom svijetu. Puno ljudi ostajalo bez posla, druge njih bilo već da se na neku stranu okrenu, tako su nekoli zalazili tražeći zaradu u i najzabavnija mjesta, gdje prije naši ljudi nijesu dolazili. Ovih zadnjih godina u ovoj zemlji bilo je mnogo rada, moglo se je lakše preživjeti nego na mnogo mjesta za neupućenog i prostog radnika.

Kako je ovih zadnjih godina nastala nestašica rada u Rep. Perú, Chile, Columbiju i drugim zemljama južne i centralne Amerike, gdje se naš narod nalazio u većim grupama, tako puno njih kao i sam ja također, čuveni da se u ovoj zemlji može naći zarada (posla) smo došli. Prošlih godina kako već kazah bilo je dostalo prilično rada, a za naše ljude nadavse, bili smo priznati kao najbolji i za kodjer dobar glas uživali kao što sve do danas i jedni. Radnja se je u tome sastojala. Dobro je poznato da Panama Kanal spada pod naš Sjedinenih Država, ne Rep. Panama. Sjedinenje Države ili u kratko U.S.A., je ovaj Kanal propola i dovršila, tako da sa njime danas upravlja i pobire ogromne novce parobrodima koji prelaze iz Atlantskog Oceana na Pacifik i obratno. Sva bolja namjestra zauzimali, odnosno su namjestejni, državljanji U.S.A.

Ostali najprostiji posao, a teški radni crnci. Sebe zovu slavni radnici, biće zato što petorostruk platu dobivaju, ostale, sve strance, zovu srebrni radnici.

Naravno, da Američke vlasti U.S.A. za svaki slučaj da netko nebi Kanal nekad napadnuo drži oveći broj vojnika (nekoliko hiljada) raznih rodova vojske, kao pješadije, mor-

G. PETAR A. SEKULO

Naš vrlo zaslužni povjerenik.
Cristobal—Canal Zona
Panama C. A.

nara, tako i veliki broj avijatičara. Kako do nattrag 5—6 godina skoro sve kasarne za vojнике i stanovi za oficire i podoficire bili su sagradjeni na brzu rubu u ono vrijeme od samog drveta. Tako od nattrag nekoliko godina izmjenjaju i saljejavaju ih od cementa. Naši ljudi, kao što i jesmo snažni i zdravi narod, jer svaki je mogao da radi za 2 crnci, bili smo od posljedavca priznati, naravno uz svoju vlastitu korist, kao najbolji. Pravo uvijek su nas i platili bolje ovjek nego druge, a i posla kad ga ima samo prvi bili.

Skoro svi smo od primorskikh krajeva naše domovine, medju nama ima nekoliko iz

YUGOSLAVIA PAIS DEL TURISMO

(De la Pág. 9.)

monumentos de arte musulmana, como por ejemplo, las célebres mezquitas que forman un centro ideal para las excursiones. Sus alrededores son magníficos y permiten al turista el estudio de las costumbres nacionales de Bosnia.

De Sarajevo continuando hacia Vardište y Užice tomamos un camino muy bello legamos a Beograd, la capital de Yugoslavia, magníficamente situada en el desembocaje del Sava al Danubio. Beograd es una ciudad rica en monumentos históricos, los que atestiguan su pasado heroico.

La vieja fortaleza de Kalemegdan, el curso preferido de los belgradenses, situando justamente en el desembocaje del Sava al Danubio, la atención del visitante es para so-

širite i pomajite naš iseljenički list "Čuvajmo Jugoslaviju", jer on je jedini iseljenički list, koji propaguje jedinstvo svih Slovena.

Hercegovine. Dočim posve maleni broj ih imo iz unutrašnjosti naše Države.

Sinovi samo seljačkih roditelja, skoro svi. Zanimam se samo sa nadnicom. Jer za drugo nijesmo upućeni.

Nažalost veći dio radova se dovršio, a i ostali se skoro dovršavaju. Danas puno ljudi veći ima bez posla. Nad se je rado—budući, kad se je većina, što imamo ženu i djecu u starom kraju—morali smo slati obitelji za uzdržavanje, danas puno nas ima što ne možemo da ni sami sebe pomognemo a kako da obitelji svojoj i odakle pošaljemo. Niti jednog imućnjeg našeg zemljaka ovde nemamo, također niti jednog intelektualnog koji bi nam od velike koristi bio. Tako od ovih prošlih godina nije bilo, moguće osnovati našu jednu organizaciju, jer sposobna nije bilo, koji bi ljudima potrebu organizacije obrazložio.

Št. Ipak od nattrag nekoliko mjeseci postoji jedno naše "Jugoslavensko Pripomoćno Društvo", i ako nema potpuno spremnih za vodenje organizacije, ipak dobro napreduje. Izgleda, ako s vremenom poboljšaju se malo prilike, da će od velike koristi biti.

bre la antigua torre de Nebojša, célebre monumento de los hermanos Jakšić, los que vivieron en la edad media. Desde Kalemegdan tenemos una bella vista sobre la ciudad de Zemun y Pančevo y sobre las fértiles llanuras de Srem y del Banato. En el centro del Kalemegdan está el monumento erigido en «Reconocimiento a la Francia», obra del célebre escultor Mestrovic, y no lejos de allí podemos admirar al Vencedor «Pobednik», obra maestra del mismo escultor, símbolo de un porvenir aun mas feliz de la nación Yugoslava.

La proximidad de Avala. Topčider y Košutnjak, ofrecen la posibilidad de bellas excursiones a los alrededores de Beograd.

„Moji Dalmatinci kao dosada, tako i osada, budite svjedni čuvari našeg Jugardana! za vama čvrsto stoju ujedinjena otađbina!”

ALEKSANDAR I.

Naši ljudi u ovoj zemlji koji imaju obitelji ženu i djecu ima samo četvorica, ostali imaju neki ženu i djecu u starom kraju, a veći broj ih je koji su samci. Za ovaj put slika obiteljskih ili društvenih, kao i zabavnih ne posjedujem. Unapred u koliko mi bude moguće ću poraditi na tome da prubim van na knaado ću Vam poslati. U 120 lista šaljem Vam samo 100 pesara, jer u stanju nijesam, da više mogu.

Ja kako sam Vam već javio nisam sposoban da nešto mogu napisati, kako treba. Zato u velike vas molaci ako dovoljno vremena imate da pogreške koje nadjete po mogućnosti ispravite, i također ako nekad treba nešto jasnije obrazložiti da nadodate.

Nadajući se da će i ostali istomišljenici i dobri patriote—osobito oni, koji se u boljim prilikama nalaze—pomoci, tako da sa vremenom Vam se omogući da list bude izdavao jednom na sedmicu ili 2 put mjesечно. U koliko želeći Vam najbolji uspjeh za dobiti iseljenika i druge nam domovine Patriotički Vas mnogo pozdravljam.

Sa vrelotvjenjem se bilježim.

Petar A. Sekulo.

LIST "ČUVAJMO JUGOSLAVIJU"

SVJESNA NAŠA NASEOBINA U
CALAMI-CHILE.

Jugoslovensko Prípomnočno Društvo.

Calama. — 4. novembra 1935.—

Prímismo Vaše pismo br. 130/35, u kojem tačno razumismo Vaše velike poštřovnosti i u isto doba veliki patriotizam na kojem, te velikom radu srdačno Vam čestitamo!

Takodjer smo primili i pet komada glasila "Čuvajmo Jugoslaviju", kao na isti način i prošle brojeve, koje podjelismo nasobini.

Drage volje ispunjavamo Vaše preporuke, te smo sazvali skupštinu članova našeg Jugoslovenskog Prípomnočno Društva davši im na znanje prijem Vašeg imenovanog pisma, te rado svak je pomogao kako su kome okolnosti dopustile. Sakupismo \$ 240. kao doprinos za fond lista "Čuvajmo Jugoslaviju", te nam je čast dostaviti ček B. Aleman, na Vaše ime.

Molimo, da oprostite na tu malenu svotu, uzrok kako Vam je i poznato, današnja situacija, koja nije najbolja.

Ta svota je sakupljena kako slijedi:

Niko Jutronić i drugovi \$ 50.
Ivan Damianić \$ 30.—Santos Kotoroš \$ 30.—Antun Glasić \$ 10.—Ivan Matulić \$ 10.
Marko Dubravić \$ 10.—Ivan Đakić \$ 10.—Ljubo Rokov \$ 10.
Jakov Bračić \$ 20.—Stjepan Tomić \$ 10.—Santos Sazunjić \$ 10.—Josip Matulić \$ 10.—

Frano Hrepić \$ 5.—Jakov Sinković \$ 5.—Šimun Jovanović \$ 5.—Roko Kotoroš \$ 5.—Antun Martinčić \$ 5.—i Gašpar Dunatt \$ 5.— svega skupa \$ 240.

Izolite primiti iskreni pozdrav od nas, na isti način od uprave i čitavog članstva. Bilježimo se Vama odani.

Antun Ivanović D.
predsednik
Santos Kotoroš
tajnik.

NAŠA LIJEPA DJEČICA

Krešimir Tomićić 7 mј. sinčić g. Vicka i Ljubice Tomićić.
Antofagasta (Chile.)

NAŠI SVJESNI SANTIAGINCI

Santiago (Chile), 7/XI, 1935. U posjedu nam Vašeg pisma od 27. pr. mj. na kojeg Vam milo odgovaram.

Ja bi želio, da što moguće bolje cvate i napreduje naša mala Jugoslavija i budite sigurni da ću nastojati i istodobno podupirati i širiti naš list, gdje god bi jedan Jugosloven, to je moj patriotski duh. Predaću Vam g. Petar Radmilović moj žura svotu od \$ 65.—za tri pretplatnika do konca 1936. g. i to: Gg. Josip B. Definis, Tomu Ivanoviću i Ivana Žitkovića L.

g. Definis je skoro stigao iz Sutivana sa svojim cijenjenim obitelji. On misli urediti čim prije svoje poslove i opet se povratiti u naš ljepi i ubavi

Sutivan, koji čezne za njim, kao veliki patriota i podupiratelj našeg Braća, da ih ima ovakvih Braća bi došao velik. U očekivanju Vaših dobrih vijesti izolite primiti od mene i od pretplatnika srdačne jugoslovenske pozdrave!

Vaš odani prijatelj

Ivan Žitković

(Iskrena hvala i topli srdačni pozdrav Vam svima Vama svijesni rodoljubi, nadamo se da će Vaš divan primjer biti ostalima putokaz u radu na održavanju ovog iseljeničkog lista, a preko njega na dobro iseljenika i domovine!

Uredništvo.)

"Jugoslavija će biti večno pozitivno delo jugoslovenske nacije i dostojna svojih slavnih pobjeda, ako svoja pokolenja vaspitava na velikim primerima naših nacionalnih mučenika i junaka!"

ALEKSANDAR I.

KAKO U DOMOVINI SUDE NAŠ LIST.

Naš odlični prijatelj g. Ivan Slapničar, viši kontrolor, činovnik državnih željeznica u Splitu, našem listu, patriotizmu, Kralju Mučeniku i Jugoslaviju, ovako piše:

Split, 6/10.—1935.

"Prímo sam redovito do sada tvoja vrlo simpatična pisma 7 i 19.VI. o. g. kao i vrlo ukusne brojeve novine "Čuvajmo Jugoslaviju". Kad ih čitam pomislim na tebe i čini mi se da te gledam i uživim se u tvoju plemenitu dušu. Ti si uvijek ostao isti, kao većinom svi od naših vršnjaka i narastaša. Nacionalizam u našoj jedinjoj Jugoslaviji nam je svetinja, vodilja kroz naš težak život i mi ne odstupamo ni koraka od onih naših svetinja za kojima smo kao studenti sanjariili i koje danas imamo. Sjećam se ko sada kad smo od 1908 pa nadalje bili ko jedan uz naše ideale i kad smo u povorkama i ovacijama, kao djeca, ispoljivali naš patriotizam i time riskirali više puta svoju budućnost. Pada mi na pamet kad se u junu 1910. godine jedne tih i ljete večeri proširila munjevito brzinom do Splitu vijest, da će parobrod u 11 sati u noći proći naš plemeniti i viteški Kralj Aleksandar I. ondašnji prestolonaslednik Srbije; te smo na hiljade građana i omladinaca sakupili i u onom entuzijazmu svetinje i podstretku za bolji i slobodniji napredak našeg naroda među nim klicali ondašnjem Princu Aleksandru

"Živio Jugoslovenski Kralj!" Takovi ideali nas vode i danas prave i čiste Jugoslovenel i vodiče nas dok smo živi, a i na vjeke "Sve za kralja i Jugoslaviju".

Tvoja dostojna i potrebna novina za naš živalt malo biće im svjetionik Slovenske ideje. Naš narod kao takav je vrlo pošten i čestit, samo što ga nesavjesni demagozi kvare i varaju, te je izgubio povjerenje. Da ima među našom inteligencijom poštenja i pravičnosti Slovenstvo bi sigurno još više napredovalo i cvalo i svaki uspjeh bi bio polužen. Potpuno sam uvjeren da će ipak naša inteligencija uviditi da tako ne ide pravom cilju i da se narod mora privesti na Častan put i da će biti svima dobro i Sloveni se izdići na vinu, koju im namjenila historija!

Cestitam ti od srca na tvojem patriotskom djelovanju među našim jugoslovenskim iseljenicima i zaslužuje svaku hvalu i od Boga i od naroda, jer je u tudjem svijetu kud i kamo teže prosvjetljava ti i na nacionalnom polju raditi, nego u zemlji.

Da počastimo uspomenu bljepk. poklanjamo \$ 100.—čl. pesosa za podignute spomenika neumrlom Viteškom Kralju Aleksandru I. Da li smo nalog u zdjnjem našem pismu Anglo-Sud American Banca da dostavi ovaj iznos \$ 100.—čl. pesosa Centralnom Odboru za podignute spomenika...."

FERRERIA Y MERCERIA

Stanić y Cia.

Casill'a 510 - Calle Baquedano 525-539

Teléfono 877

ANTOFAGASTA

SURTIDO GENERAL EN HERRAMIENTAS PARA

MECANICOS, CARPINTEROS Y ALBAÑILES

ARTICULOS SANITARIOS PARA BAÑOS, LAVATORIOS

PATENTE, ETC.

LOZA, CRISTALERIA, ENLIZADOS, PLAQUE PARA MESA PINTURAS Y ESMALTES "SAPOLIN"

GERRAURIS Y CANDADOS "YALE" PARA PUERTAS

LOS BALCANES, ANTAÑO POLVORIN EUROPEO, SE HAN CONVERTIDO AHORA EN UN FACTOR DE PAZ

ES tema de congratuación que mientras el resto de Europa se encuentra envuelta en agitaciones de discordia, los Balcanes están mostrando un excelente ejemplo de paz y amistad. Durante más de una década se les consideró como «el almacén de pólvora de Europa», siempre a punto de estallar.

Que «el hombre de la calle» no estuviera enterado de lo que concierne a los Estados Balcánicos, se explica, pero esa misma reputación en otros círculos es imprecisa. La directiva y el frente de la ofensiva fueron las grandes potencias, cuyas intrigas y ambiciones vivales les mantenían como una caldera en ebullición.

Pero el principal problema de los Balcanes no es político, sino económico. La mayoría de estos estados emancipados por sí mismos del control exterior, se acerca a la solución de sus problemas.

La paz y las potencias extranjeras

El primer problema a resolver era la creación de un frente común para el mantenimiento del «statu quo» y eliminar la necesidad de apoyarse en alguna gran potencia para preservar la paz. Este común fue creado por la formación de la Pequeña Entente: Checoslovaquia, Yugoslavia y Rumania, que probablemente es hoy el mayor factor de paz en Europa y ha llegado a adquirir en la actualidad el quinto lugar como gran potencia en el concierto internacional.

El segundo paso fue la proclamación de la doctrina de los «Balcanes para los pueblos balcánicos» y, con arreglo al pacto firmado en Atenas, se asegura un acuerdo común de Turquía, Grecia, Yugoslavia y Rumania, rechazando

Por Balkanicos

(De «Times», de Nueva York)

La creación de esta unión debe considerarse en primer término, como el coronamiento de la política seguida por Yugoslavia, que está siendo llevada a su término.

Si los estados que integran la Pequeña Entente y la unión de los balcanes formarían una unidad económica, podrían llegar casi a bastarse a sí mismos y quizá llegarían a superar la pasada prosperidad de los Estados Danubianos.

En razón de su posición geográfica, Yugoslavia está llamada a desempeñar una función preponderante. Y como el problema, como ya se ha dicho, más que político es económico, ese país ha colocado en la dirección de su gobierno a Milan Stoyadinovitch. Este ha sido el primer ministro de finanzas que logró equilibrar el presupuesto y asentar las finanzas del país sobre bases firmes. No obstante su juventud (sólo tenía 34 años de edad cuando asumió la cartera de Finanzas en el año 1924) ha realizado ya una brillante carrera política. En 1920 fué designado profesor en la Facultad de leyes de Belgrado y tres años más tarde comenzó sus actividades políticas llegando al Parlamento en su carácter de diputado por el partido Radical, el cual, a pesar de su nombre, es el partido conservador de Yugoslavia.

La situación económica, se halla ahora en buena posición. El balance del comercio exterior es favorable, el presupuesto ha sido equilibrado y el circulante monetario estabilizado. Todo el país necesita y desea ahora un período de paz que asegure su continuo desenvolvimiento y la práctica de una política firme y liberal.

se toda intervención exterior en los asuntos balcánicos.

NASI U PARAGUAY

Prvi naši se useli u ovu Južno Američku državu već oko polovine prošlog stoljeća, a većinom bijahu pomorci. Računalo se da imade u Paraguvu naših oko dvije hiljade. Najjača naša nasobina je u glavnom gradu Asuncion. Tu postoji naš konsulat, a konsule je: Juraš S. Čučić, poznati patriota, vrlo viđen i cijenjen, a njegovi sinovi su visoki državni činovnici. Tu postoje dva udruženja: «Primorac» calle Montevideo 172 i «Jugoslovensko Potp. Društvo».

Naši se bave raznim zanimanjima: trgovinom, poljodjelstvom, ribarstvom, pomorstvom, vlasnici su plantaža «yerba mate», a uživaju vrlo velike simpatije ispred državnih vlasti, kao i stranih kolonija.

i svuda su lijepo gledani i čas čeni.

Sinovi naših sunarodnjaka su na ponos Paraguaya, a i naša domovine, jer među njima imade narodnih poslanika, oficira, uglednih profesionalaca, trgovaca i td. Sin g. Gobeljčića g. Dr. F. Gobeljčić je ličnim prvog rada i zastupa državu u svim svjetskim kongresima. Tako isto je g. Dr. Ivan Stefančić urednik najvećeg paraguayskog lista «La Nación», koji je bio pozvan od same Lige Naroda, da o njenom trošku pregleda način njenog rada.

Naši su u Paraguvu također za vrijeme svjetskog rata dosta doprinijeli na oltar domovine u radu za naše narodno oslobođenje i ujedinjenje

ČUVAJMO JUGOSLAVIJU—ČUVAJMO NASE MORE!

Hotel New York

Bolivar 240 - Casilla 781

A una cuadra de la Plaza Colón
Establecimiento moderno y higiénico, de primer orden
Comida Chilena y Yugoslava
Se reciben praxionistas y se reparten viandas a domicilio.

PRECIOS MODICOS
Antonio Jakšić

Moderno Uredjena

ZUBARSKA KLINIKA

Dr. Anten Marinov J.

ZUBAR-KIRURG
Calle Condell 847

CASANEGRA,

VLAHOVIĆ Y CIA. TDA

IMPORTACION
EXPORTACION
ABARROTES
EN
:: GENERAL ::

DIREC. TELEG.: "GUMER"

:: ANTOFAGASTA ::

Baquadano 376 - Casilla 650 - Teléfono 197

:: VALPARAISO ::

Av. Errázuriz 1220 - Casilla 850 - Teléfono 4910

ALMACEN BULJEVIĆ

DE ANDRES BULJEVIĆ

J. S. Ossa esq. Baquadano.-
Teléfono 667.- Casilla 185

ANTOFAGASTA

Gran surtido de abarrotos
Fierro enlozado, loza y
Cristalería a precios bajos

VENTAS POR MAYOR Y MENOR

LOS DEPORTES EN YUGOESLAVIA

Yugoslavia es el único país del viejo continente y en el mundo entero que tiene un Ministerio especial para la educación física.

Además de estar muy desarrollado el football que hoy en día constituye una gran pasión para el yugoslavo, como también el Tennis, water-poll, remo, natación, esgrima, golf, ciclismo y otras clases de deportes, hay un otra clase de asociaciones de juventud deportiva llamada "SOKOLS" que unidos todos bajo una federación alcanzan a tener cifras increíbles de socios y ser una organización tan precisa están obedeciendo una serie de estatutos tan iguales entre todos que al encontrarse dos afiliados de diferentes grupos, que se reconocen por el signo, y aunque nunca se hayan visto, se saludan con el "Zdravo" (Salud) y se consideran como hermano.

Antes del todo considero necesario referirme al fin que persigue esa clase de Entidad deportiva diseminada hasta por las más apartadas aldeas de Yugoslavia.

La organización del SOKOL entre el pueblo yugoslavo, subyugado durante varios siglos, tenía por objeto de reunir a la juventud compatriota en una institución puramente educativa que privada, entonces, en su

propio terreno, de derechos de instrucción, allí se congregaban para recibir, de otros ciudadanos ilustres, las nociones de la instrucción perteneciente y relativa a nuestro idioma y a nuestra raza, lo que se nos negaba como a hijos de aquel continente y de la humanidad, en nuestra propia patria.

Gracias a las tendencias del SOKOL, los yugoslavos hemos conservado ampliamente nuestra cultura, nuestro idioma, nuestra literatura, nuestra música y hasta nuestra bandera nacional.

La juventud de ambos sexos casi por igual se congregan, cada uno en su distrito o en su pueblo, en los salones especiales de la Sociedad Deportiva Sokol y allí practican toda especie de gimnasia acrobática y corporal porque nuestros antepasados tomaron como emblema la frase de Juvenal que dice en latín "Mens sana in corpore sana".

Es muy común que podesis observar entre los yugoslavos, hombres grandes, robustos y sanos, y eso se debe a que la mujer yugoslava está educada en el campo de deporte a manera espartana; y sus hijos no pueden ser raquíticos.

Observad, solamente, las cifras referentes a la asociación deportiva SOKOL y os daréis cuenta de lo que quiere decirse

U Braziliji živi oko 50 hiljada naših državljana računajući ama Nijemce i Madžare, koji se iselile iz naše države, iako se oni nikamo ne prikazuju, kao Jugosloveni. Ogromna većina naših se bavi na plantažama kafe. Opečito svaka obitelj obraduje od 2500 do 4000 hiljade stabljika, prema čemu se i računa i zarada. Taj rad je dosta težak i naporan, a uza sve to zarada malena, no ipak je kud i kamo mnogo teži rad pri kretanju šikarja i pripravljanju terena za nasadivanje i kultiviranje kafe. Gotovo redovito taj posao čeka i obavljaju naši.

Naša majka našebobina u Brazilu jeste Sao Paolo, koj je glavni grad istoimene države, koja proizvodi sedam de-

una federación deportiva más grande del mundo. Está repartida en 26 distritos, cuenta con 2.219 organizaciones que tienen 405.981 inscriptos: 280.824 muchachos y 127.137 muchachas. Disponen de 1.386 campos con una superficie de 3.105.000 metros cuadrados, 181 casa de socios y centenares de médicos a su servicio. De aquí se puede deducir el por qué de haber en Yugoslavia un Ministerio especial de Educación Física.

setina svjetske proizvodnje kafe u čitavom svijetu. U tom gradu postoje i naša narodna udruženja, kao: "Jugoslovensko Potporno i Prosvjetno Društvo", "Jugoslovenska Citaoonica", "Jugoslovenska Narodna Zajednica" i td.

Imade naših i u gradovima: Rio de Janeiro, glavnom gradu Brazila; gdje postoje "Jugoslovenski Iseljenički Odbor" i "Parnambuco, Santos i ostalim jačim primorskim gradovima.

Naši tamo imadjuhu i svoj organ "Jugosloven u Brazilu", kojem urednik odlični doljub g. Dužan Tvrdoeka.

Na glasu bijahu braća Stevo i Mirko Seljan, rodom iz Karlova, kao istraživači ogromnih i nepristupačnih predjela, čim privukoše na sebe veliku pažnju simpatije znanstvenih krugova. O svojim istraživanjima oni su dosta pisali po našim i stranim revijama i novinama. Stevo se sada nalazi u državi Nimas Geraes, kamo je vlasnik velikih plantaža kafe.

U jedinstvu svih slovenkih naroda je naš najsigurniji i jedini spas i zalag naše narodne sreće i bolje budućnosti.

VIÑA LONTUE

DE F. J. CORREA ERRAZURIZ
DE MAYOR PRODUCCION DE VINOS EN CHILE

Nuestros vinos de superior e invariable tipo y calidad seguirán distribuyéndose en esta plaza como en todo el País, por firmas distribuidoras de absoluta seriedad.

"DALMATINSKI OPOL": Este nuevo e importante producto de nuestra Viña sa drá muy pronto y especialmente para el mercado de la Colonia Yugoslava, cuyo tipo y calidad superará las espectativas más exigentes de nuestra distinguida clientela.

NUESTROS VINOS EMBOTELLADOS: Finos y Corrientes de Insuperable calidad y de tipos y precios más exjentes. lo distribuidos en esta plaza nuestros exclusivos Agentes para esta importante sección de nuestros productos. Señores "RESTOVIĆ & BAKOVIĆ LTOA.", Calle Prat No. 670 -- Teléfono 119.

PIDAN NUESTROS VINOS AJEREZADOS Y ASOLCADOS
VIÑA LONTUE -- DE F. J. CORREA ERRAZURIZ

ZABAVA, -- RAZONODA, -- ŠALA, -- I SATIRA

Šarena opasnost: Prije rata znalo se je samo za jednu opasnost u bojama, za žutu opasnost. Poslije rata te su opasnosti neobično umnožavale i velikom brzinom. Evropa je neko vrijeme strepila pred crvenom opasnosti iz Rusije, a ova opet pred bijelom opasnosti. Još za vrijeme rata postojala je zelena opasnost, a sada se javlja iz Abisinija i crna opasnost.

Nije ni čudo da se u tom spektru niti jedan političar pravo ne snalazi. No pošto su — bar donekle — sve te opasnosti našle na okupu u Društvu Naroda, koje je prema tome postalo šarena opasnost, bilo bi možda najbolje, da se to šareno društvo lijepo razjuri, pa bi se valjda rasplinule i opasnosti u bojama.

Žetve svjetskog rata: Prigodom obljetnice mira 11. novembra objelodaniše mnogi listovi i revije porazne statističke podatke o žrtvama strajnog svjetskog rata, koje bijahu:

10 miliona mrtvih, — 19 miliona ranjenih, — 7 miliona osakaćenih, — 9 miliona siročadi, — 5 miliona udova, — 10 miliona bjegunaca. — Veliki rat je koštao zaraćene države: 10 trilijuna francuskih franaka, prema tačnim podatcima ukünjenih od Lige Naroda. Tako isto se računava, da kad bi poginuli u ratu defilirali u četvero redovima formirajući bataljone, trebali bi 81 dan sporazumjeva-

jući i noći, da završe defile; i dok bi se postavili jedan do drugog u jednu liniju, ta bi obuhvatila polovinu opsega naše zemlje.

Značenje madeža (znanja): Sada je mogućno upoznati karakter osobe na osnovu znamenja (madeža). Neki specialista iz Nice (Francuska) a koji je ujedno autoritet prvog reda u tom pitanju je pronašao i došao do sledećeg zaključka: da madež na usnici znači, lakomost; na jabučici ili čelu, obilje; blizu trepavice, ljepotu; na uhu glasovitost; na vratu, veliko bogatstvo; na leđima, siromaštvo; na jeziku, sretan brak, na prsima, slahost.

Čudesa: Imadem čudnog konja. Pred svakom gostioničkom stane i misli, da ću unutra.

— To još nije ništa. A ja imadem jedan sat, koji pred svakom zalaganoćkom stane, misleći da ću unutra.

Pa to je sve: — Šta? Otpustili ste Vašu služavku, koja je toliko godina bila kod Vas. Zar ona više nije uživala Vaše poverjenje?

— Ne. Jedino što je ona uživala, bila je moja rakija i vino.

Hrvatsko vino i srpska burad: Dr. Vladimir Maček dao je ovih dana pariškom "Populaire" važnu političku izjavu o

našim unutrašnjim prilikama. Dr. Maček veli, da Hrvati imaju mnogo dobrog vina, a nemaju buradi kamo da to vino smjeste. Srbi opet imaju mnogo dobre buradi, a nemaju vina. Sada se traži način, da se ovo hrvatsko dobro vino smjete u srpsku dobru burad. Čim se izvrši sporazumno pretakanje, sve ostalo, što nekima izgleda teško, postati će prilikom prvog kušanja, ako se doslovno primjene križevački Statuti, nevjerojatno lako. Samo prijeti opasnost, da Slovenci ne nanjuše hrvatsko vino u srpskoj buradi, jer onda Hrvati i Srbi mogu da ostanu žedni.

Organizaciono pismo: Dragi Vlatko! Opet sam iz Knjaževca došao na par dana u Beograd, pa bi mogli da se vidimo — ako očeš. Ja i moji prijatelji radimo sada na definitivnoj organizaciji naša stranke, pa ja mislim, da bi u njoj mogao naći mesta i ti i svi tvoji prištaše — ako očeš. Otpiši mi na adresu: Beograd, hotel "Paris" — ako očeš. Tvoj: A c a.

Tri dana u Parizu: — Kako ste mogli da za tri dana pregledate cijeli Paris?

— Vrlo jednostavno: — moja žena je obilazila crkve, kći muzeje, a ja noćne lokale.

Praktični čunuk: — Je li ti je

drago djedo, da si nam djed?
— Dakako, mali moj!
— A da se nismo rodili bi li bio djed?
— Nebi, djeco moja.
— E, pa što ćeš nam onda za to dati?

Zakonik cara Dušana: Njemački poslanik u Beogradu g. von Heeren prigodom jedne posebne audijencije predao je g. Stojadinoviću poznati rukopis starosrpskog znamenitog zakonika slavnog cara Dušana Silnog iz 14 vijeka.

Ova relikvija naše historije za vrijeme svjetskog rata spažena je po jednom njemaćkom vojniku iz gorućeg željeznog vagona i sada opet povrćen Kr. Vladi.

Kavalir i kino: Jedan Škot upitao drugoga:

— Zašto ne ideš nikada u kino s Mery?

— To mi je preskupo.

— Kako to preskupo? Čini kao i ja: daj si s njom sastanak — u kinu!

Veliki genij: — Pronašao sam sjajan lijek. Ali sada još samo mi treba pronaći bolest, koju će taj lijek da liječi....

"Čuvajmo Jugoslaviju" je najbragreniji naš iseljenički list. Saljemo ga u 49 raznih država, pa tko u njemu oglašuje taj i napreduje!

Mauricio Hochschild y Cía. Ltda.

CHILE - BOLIVIA - PERU - ARGENTINA

Naša Kupoprodajna zastupstva u:

Iquique, Arica, Tocopilla, Antofagasta, Taltal, Chañaral, Valparaíso, Santiago, Rancagua.

KUPUJEMO UOPŠTE SVE VRSTI:

MINERALA I METALA.

SJEDIŠTE NAŠE FIRME:

VALPARAISO

CASILLA 78 V.

EDIFICIO BANCO EDWARDS --- PRAT ESQ. URRIOLA.

ORGANIZACIJA ISELJENIKA

U našem iseljeničkom životu vlada jedno veliko i sudbonosno zlo, koje truje iseljeničku masu i baci u ozbiljnu brigu sve dobre patriote. To je dub razmirice i jalove raspre među iseljenicima. To je naš sitnarski duh, što čini da se mi među nami dijelimo i razilazimo. Primjeri i slučajevi naših razmirica su veoma česti i mi nećemo ovdje da ih sad konstatujemo. Ističući tu činjenicu mi nikako ne mislimo nagovijestiti još crnije dane za naša emigraciju. Mi čvrsto vjerujemo u patriotizam naših iseljeničkih nadamo se da ćemo svi doći k sebi pa ćemo započeti da radimo u ljubavi i slozi za opštu stvar ako gdje ima razmirica i nesuglasica to se sve može ljudski ukloniti, kao što se dolikuje ljudima. Razilozjenja i štetne raspre samo pokazuju kako se krivo shvaćaju događaji koji nam mogu biti od velike koristi u našem organizatorskom radu. Te nam raspre samo ostavljaju loš utisak našeg nacionalnog smisla za organizaciju i sistematski rad. Cijelo iseljenitvo teško pati zbog pocjepkanosti u grupe i kolonije, koje ne mogu međusobno da se sporazume i što predstavljaju našalost negaciju uzvišenej ideji složne i ujedinjene jugoslovenske emigracije.

Nećemo se upuštati u istraživanje uzroka ovome neskladu usljed kojega još do danas nijesmo uspjeli da se dodje do željenog ujedinjenja i jedinstva

svih jugoslovenskih kolonija u Chile i što nam je od prijeko potrebe za uspješno nacionalno razvijanje naše emigracije. Jedino jedinstvo misli i osjećanja kadro je da upravlja našim radom i životom. To jedinstvo treba da prelazi iz jedne naseobine u drugu i tako obuhvati sve iskrene jugoslovenske, da budu jedno, jedno, jedno organizovana cjelina. Temelj našeg jedinstva treba da bude saom vjera u Jugoslaviju i ljubav prema našoj majci, slavnoj našoj zemlji. Jedino u ljubavi, videći jedan u drugome svog brata i druga, moći ćemo da savladamo sve opasne pojave u našem životu.

Priznajući to razorno stanje, tu slabu stranu naše emigracije, mi mislimo da je jedan od glavnih zadataka naših naseobina da se pozabave i diskutuju tu nesretnu pojavu naše emigracije. Sve naseobine moraju da pomognu u pronalaganju sredstava pomoću kojih bi se ovo zlo u našoj emigraciji potpuno satrio i time naše iseljenitvo očuvalo na visini koja dolikuje dobrom imenu Jugoslavije. Mi apeluemo na sve naše iseljenike, na svu našu braću koja se oduševljuju za sve što je lijepo i plenkito i korisno našoj otadžbini i našim iseljenicima, da se potrudimo ukazati na sva sredstva koja bi se imala preduzeti, da e već jednom dodje do svijesne, složne, ujedinjene jugoslovenske emigracije napre u Chile čak onda u cijeloj Juž-

noj Americi.

Naša emigracija ima otporne snage i ona će nadjačati svako zlo, koje joj sprječava napredak, ukloniti sve ono što joj smeta razviku, slozi i ući će u borbu protivu razmiralca svadje, te će ustrajno ići putem koji diže svijest i vodi povoljniji i korisnim rezultatima po domovinu i narod. Jer ako nitko, to iseljenici moraju da zabace sve sitne zadjevce i da prednjače u složnom radu i da stvaraju nešto trajnoga. Treba da se potrudimo i da osnujemo najpre u Chile organizaciju iseljenika. Krajnje je vrijeme da se nađe način kako da se odstrane i unište sve smetnje što nam smetaju da podjemo u budućnost jednim zajedničkim putem. Mi mislimo da je organizacija najbolje sredstvo za moobrane i sačuvanja naših snaga. Stopljeni i organizovani u jednu jedinicu moći ćemo da zajedničkim silama radimo za dobro otadžbine i cijele emigracije. Naši iseljenici danas rasturani i razdi-

jeljeni stradaju i oni će stradati sve dotle dok se ne okupiraju svi u jednu idejnu cjelinu. Jedino organizovani moći ćemo da u našim beznadajni život unesemo više narodnog interesa i jedino organizovanim radom moći ćemo iseljeničkom životu dati sigurniji i solidniji temelj. Polazeći od svega što smo kazali treba da svi potražimo da li se može, i ako se može, na koji način okupiti našu emigraciju u jedno kolo, da tako nacionalno napredujemo i da se socijalno razvijamo na korist domovine, na opštu korist emigracije i na korist pojednog njenog člana. Otkakle valja početi? Što najpre preduzeti?

Ta pitanja nameću nam se odmah svom svojom ozaljšnošću i stoga nam je čast pozvati sva naša društva iz pojednih kolonija, da najobilnije razmisle o putu i načinu kojim bi se organizacija iseljenika što brže i uspješnije postigla i da svoja mišljenja iznesu na javnost.

Antun Vekarić.

HOTEL ROYAL
de JUAN BAKOVIĆ R.
CHUQUICAMATA
Especial atención para viajeros.
Comas confortables
Servicio a la carta.

PRVORAZREDNA ZUBARSKA KLINIKA

Dr. V. JELČIĆ K.
zubar-kirurg

Diatermia - Piorrea

Prima:

Jutrom: 9 - 12 Popodne:

2 - 7

MAIPU 425

CONOZCA ANTOFAGASTA

Llegue hasta ella a gozar de su delicioso clima

APROVECHE nuestros inmejorables servicios. CONSULTE nuestro itinerario de trenes de pasajeros, dotados de lujosos y confortables coches dormitorios y comedores.

ANTOFAGASTA A LA PAZ Y BUENOS AIRES

Sale de Antofagasta los días Martes, a las 8.25 horas, para llegar a La Paz los días Miércoles, y a Buenos Aires los días Lunes, a horas 16.55 y 16.40, respectivamente.

Sale de La Paz los días Viernes, a horas 15.00, y de Buenos Aires los días Miércoles, a las 11.00 horas, para llegar a Antofagasta los días Sábados a horas 20.00.

ANTOFAGASTA, ZONA SALITRERA Y CALAMA

Sale de Antofagasta los días Lunes, Miércoles y Viernes, a horas 10.00, para llegar a Calama a las 16.07 horas.

Sale de Calama los días Martes, Jueves y Sábados, a horas 8.30, para llegar a Antofagasta a las 14.10 horas.

ANTOFAGASTA Y BAQUEDANO

Combinando en Estación Baquedano con los trenes directos entre SANTIAGO, VALPARAISO E IQUIQUE

Sale de Antofagasta los días Miércoles, a horas 18.00, para llegar a Iquique los días Jueves, a las 11.50 horas. Sale de Iquique los días Viernes, a horas 19.50, para llegar a Antofagasta los días Sábados, a horas 14.10, y a Valparaíso y Santiago a horas 19.42 y 20.01, respectivamente, de los días Lunes.

Sale de Santiago y Valparaíso los días Lunes, a horas 11.30 y 11.20, respectivamente, para llegar a Antofagasta los días Miér-

doles, a horas 23.40.

Existen también un servicio de trenes directos entre Santiago y Antofagasta, con transbordo solamente en Calera, en ambas direcciones. Sale de Santiago y Valparaíso los días Viernes, a horas 20.05 y 20.00, respectivamente, para llegar a Antofagasta, los días Lunes a horas 7.00. Regresa de Antofagasta el mismo día Lunes a horas 23.00 para llegar a Valparaíso y Santiago los días Jueves, a horas 11.10.

Trenes directos entre Antofagasta y La Paz (Bolivia). Trenes entre Antofagasta y Buenos Aires (Argentina), vía Uyuni y La Quiaca, en combinación con los FF. CC. de la Argentina. LA UNICA RUTA TRANSCONTINENTAL QUE EXISTE ABIERTA AL TRAFICO DURANTE TODO EL AÑO

Trenes directos entre Santiago, Valparaíso e Iquique, combinando en estación Baquedano, con trenes a y de Antofagasta.

ESPLENDIDO SERVICIO DE COCHES DORMITORIOS Y COMEDOR EN TODO EL TRAYECTO

No espere más tiempo para decidirse. El Norte de Chile ofrece al viajero bellezas incomparables y un clima maravilloso.

Impongase con detención de nuestro principal y más importante servicio de trenes de pasajeros.

Para mayores informaciones diríjase a los respectivos jefes de estaciones, o a la Oficina Administración (Sección Tráfico) en Antofagasta, donde los interesados serán debidamente atendidos.

FERROCARRIL DE ANTOFAGASTA A BOLIVIA.

NOSOTROS LA NOMBRAMOS LLANTA FIRESTONE "HIGH SPEED"

pero... LOS
AUTOMOVILISTAS
LA LLAMAN LA
OBRA MAESTRA EN
CONSTRUCCION DE
LLANTAS

No es sorprendente que la Llanta Firestone de Gran Velocidad (High Speed) sea bien conocida por los automóvilistas dondequiera como "LA OBRA MAESTRA EN LLANTAS." Pues esta llanta nueva tiene una banda de rodamiento más gruesa, más ancha y más fuerte para que dé 50% más de recorrido antideslizante y mayor protección contra reventones.

La Firestone hace esa llanta con dos capas adicionales de cuerdas impregnadas de Caucho entre la banda de rodamiento y el armazón. Esta es una característica patentada que no se encuentra en ninguna otra llanta.

Sin embargo, estas características de las Llantas Firestone no le cuestan a Vd. más. Vea hoy a su vendedor y equípe su automóvil con Llantas Firestone nuevas—y gozará de mayor seguridad.

PRUEBAS DEMUESTRAN LA SEGURIDAD CONTRA DESLICES

No se puede decir cuán segura es una llanta con solo ver la banda de rodamiento. La seguridad contra deslices se ve en el funcionamiento. Más de 2,000 pruebas hechas por una gran universidad demostraron que la nueva Llanta Firestone detiene el automóvil de 15 a 25% más rápidamente que otras.

HAGA ESTA PRUEBA VD. MISMO

Nota Vd. como se quiebra el caucho de una llanta ordinaria de las cuerdas que no se han impregnado al mismo con caucho.

Nota como se sostiene el caucho de la Llanta Firestone o las cuerdas bien tejidas y elasticas, impregnadas de Caucho.

Firestone

CICARELLI HNOS.
Distribuidor para Antofagasta y Atacama.

CASILLA 8 -- MATTA 231 -- TELEFONO 120.

SUB-DISTRIBUIDORES

OSCAR ORCHARD
Baquedano esq. San Martín

VICTOR RUEDA
J. S. Ossa esq. Maipú

Sedamnaesta godišnjica Jugoslovenskog ujedinjenja

Prvi Decembra za Jugoslovene znači Slavu. Slavu, koja ne ide nama, već onima, koji padaše po frontovima, trpjaše po tamnicama, proganjani i protjerani bijahu iz svog rodnog kraja i kućnog praga, iz svoje drage domaje, našu Slobodu i Ujedinjenje, a neimaše sreće uživati na njim svjetlim zraka i svijetlosti. Najviše pak slava Onom, koji joj dao jedinstveno imo Jugoslavija, i koji zapečatio Njezinu ime i jedinstvo sa svojom vlastitom krvlju!

Slava dakle našem Neumrlom i Blaženopamćenom Kraju Aleksandru i Ujedinitelju Slavaj sandru i Ujedinitelju Slavaj sandru i poklon svima našima narodnim mučenicima;

Za slalom ide vjernost i priznanje! Vjernost 'miloj nam otadžbini Jugoslaviji i Njegov. Vel. Kraju Petru II, a priznanje našim Regentima, a posebno Njegov. Vis. Knezu Namesniku Pavlu!

Sa slalom, vjernošću i priznanjem ide ljubav, a ljubav vodi k blagostanju i sreći!

Ti u Jugoslaviji: Brate, ostavi sebičnosti, vjere i plemensku borbu, radi samo za Jugoslovensko i Slovensko jedinstvo. Ljubi brata iz kog kraja i ma koje vjere bio!

Ti pak u tuđem svijetu: Brate, nezaboravi ono za čim si težnuo, i kod si iz domovine amokrenu! Povrati se opet na rodnu grudu u tvoju slobodni zavičaj, a dok si još ovdje: Pomoz bratu u nevolji sa svim tvojim mogućim sredstvima. Ako se nalaziš sretan i uobilnosti, te ljubiš Jugoslaviju, daj rada tvom bratu Jugoslovenu, ne dopusti da propada on i njegova obitelj, Organizuj i stvaraj svoje udruženja. Te upiši svoj bratu, uzdiži sve u skladu i redu, jer u tebi stoji da li on može opstojati. Ne traži časti koju možda ne zaslužuješ, čini dobro i poštuji sve i svakoga, a časti i zasluge same po sebi stiču!

Ti raju, koja propadaš najviše danas u tuđem svijetu, prouči svoj život, da li ti je bilo drago raditi i štediti, da li kad si bio sretan sa par tisuća pesoga, mislio si na ono što već rekoh, povratiti se u svoj mili zavičaj, da li si pazio, vrhu časti jugoslovenske, pripadao kojem društvu, radio prema svojim mogućnostima za njihovo dobro i za uzvišenje svog rada? Da li sutra želiš biti čovjek i poštovati svoj brata, te koji ti je u pomoći djelom i riječi, i da li ćeš mu znati biti vjerni i zabavlani!

Na ovaj svečani dan, braćo u ime one koje slavimo, a to jeste Jugoslovensko Jedinstvo, preporučam vam ovo govor. Ijubimo se svi skupa, svi stupimo u jedno kolo, jugoslovensko kolo, bratstva i ljubavi; i samo tako će biti sretna naša Domovina, bićemo sretni svi i sa zadovoljstvom moći reći: Sretna i jedinstvena je Jugoslavija! Santiago, na Kapelle 1935. Lovro Rakela B.

JUGOSLOVENSKOJ OMLADINI

"Nemoj se nedačama odvrtniti od cilja, koji si uvek imao pred očima".

Shakespeare.

Naš spas, naša sreća, naša lapa i velika budućnost leži u čistom jugoslovenstvu. Naša književnost, naša umetnost i znanost, ukoliko: naša kultura može da procvate jedino i samo pod zastavom pravoga i iskrenoga jugoslovenstva. Da, jedino sa Jugoslovenstvom možemo da dodjemo na stazu napretka, kojom kroče prava kultura i civilizacija; jedino sa Jugoslovenstvom možemo izvojevati potpunu slobodu, ugled i slavu celokupnoj našoj naciji, ma gde se njeni članovi nalazili, za sva vremena.

Zato, omladino, na delo! Prestani sa otrcanim srpsko-hrvatsko-slovenačkim krparjenjem i nastavi sa gradnjom velike zgrade jugoslovenske kulture; Zasući rokave i odmah na posao.—Odmah, jer" vreme je zlato!"

Razvij svoju jugoslovensku zastavu i na nju napiši reči:—"Jedan smo narod, jedna smo država, jedan nam jezik — jugoslovenska!"

Razvij svoju jugoslovensku zastavu i skupi pod nju sve svoje omladinske redove, sve od Triglava do Vardara, Su-

botice do žarnog našeg Jadrana! Pa zapni i udri: seci i oharaj, što je gnjilo, brani i obrani, što je zdravo, krči i obraduj, što još nije izorano i obradjeno!

Pa da vidiš, u najkraće vreme, Slobode roblju imena tvo-

NAŠA LIJEPA DJEČICA

Anton Musić P. 15 mј sinčić g. Petra i Magdalene Musić Santiago (Chile).

ga, pa da vidiš napredak i blagostanje naroda svoga!

Na delo, omladimo! "Rad je žrtva, dužnost, velika himna i besmrtnost za one, koji polaze najvišim ciljevima sa najčišćim mislima!"

Dr. I. M. Nekrasovljević

PREDSTAVKA SVEČENSTVA NINSKE BISKUPIJE

Svećenstvo Ninske Biskupije uputilo je svoju donju predstavku: Njeg. Visočanstvu Knezu Namesniku Pavlu, Papinskom Nunciju, Ministarstvom Svetjete, Ministarstvu Unutrašnjih Dela, Ministarstvu Inostranih Poslova, Narodnoj Skupštini i Senatu; i ona glasi: U konkordatu sklopljenom 25. jula 1935. god. stoji, da se obnovaju Ninska biskupija. Iz pouzdanih izvora se razabire, da se ne radi o jednoj neovisnoj biskupiji sa svojim posebnim biskupom, već o biskupiji, koja je podvrgnuta biskupu u Sibeniku.

U eri, kad se ukrijuje uspomena slavnog Grgura Ninskoga i priznaje se u svečanom dokumentu njegov amanet—naša glagolica—narodnim pravom, povreda je njegove svjetle uspomenae ovakovo krnjavo ostvarenje njegove biskupije.

Ova biskupija sa svojim stotinju župa ostatak je bivše Zardarske nadbiskupije, koju je kraljevina Italija i danas radi svoj prestiza podigla na visinu nadbiskupije i ako su joj od prvotnog teritorija ostale samo tri župe.

Stoga u ime čitavog pučanstva ove parokije, koja pripada Ninskoj biskupiji tražimo, da se ta biskupija oživotvori sa svojim samostalnim biskupom, nasljednikom velikoga Grgura. Dne, 22. augusta 1935. (Predstavka bi predana u 792 primjerka.)

BOŽE PRAVDE

Bože pravde, Ti što spase,
Od propasti dosad nas,
Čuj i odsad naše glase,
I odsad nam budi spas,
Moćnom rukom vodi, brani,
Budućnosti naše brod,
Bože spasi, Bože brani,
Našeg kralja i naš rod.

Iz mračnoga sinu groba,
Naše krune novi sijaj,
Nastalo je novo doba,
Novu sreću Bože daj.
Kraljevčinu našu brani,
Petvekovne borbe plod,
Aleksandra, Bože brani,
Moli Ti se sav naš rod.

o-o

LIJEPA NAŠA DOMOVINA

Lijepa naše domovino,
Oj junačka zemljo mila,
Stare slave djedovino
Da bi vazda sretna bila!
Mila kano si nam slavna,
Mila, si nam ti jedina,
Mila, kuda si nam ravna,
Mila, kuda si planina.

Teci, Savo, Dravo, teći,
Nit ti Danav silu gubi,
Kud li šumiš, svijetu reci,
Da svoj narod Hrvat ljubi.
Dok mu njive sunce grije,
Dok mu hrašće bura vije,
Dok mu mrtve grobak krije,
Dok mu živo srce bije.

NAPREJ

Naprej zastava slave,
Na boj junačka kri,
Za blagor očetnjave,
Naj jačim govori,
Z oružjem in desnicom
Nesimo vragu grom,
Zapisat v kri pravico,
Ki terjajo naš dom.

Draga mati je prosila,
Roke oko vrata vila,
Je plakala moja mila,
"Tu ostani, ljubi moj,"
Zbogom mati, ljubca zdrava,
Mati mi je očetnjava,
Ljubica moja žast in slava,
Hajdmo, hajdmo, za njo v
(bo)

PEDRO DRAGIČEVIĆ Y CIA.

ANTOFAGASTA

CASILL N.º 105.

TELEFONO N.º 70.

CALLE BAQUEDANO ESQ WASHINGTON

Importación directa de:

Abarrote en general

Frutos del Pais,

Vinos, Licores

Artículos de Tienda y Paqueteria.

VENTAS AL POR MAYOR

GIA. INGLESA DE SEGUROS

"North British & Mercantile"

FUNDADA EL AÑO 1809

Fondos acumulados \$ 45.000.000

Agentes en Antofagasta:

PEDRO DRAGIČEVIĆ Y CIA.

BODEGA DE FRUTOS DEL PAIS

DE
LUCAS YAKŠIĆ

Uribe 528 - Casilla 494
Teléfono 507

ANTOFAGASTA

Ventas por mayor y
menor

FABRICA de bebidas ga- seosas y jarabes

de GRANIĆ, RAZMILIĆ y Cia.
OFRECEN SUS ACREDITADOS
PRODUCTOS CALIDAD SUPERIOR (Marca registrada)

"Lautaro" Ginger-Ale

PREMIER SEC. Y EXTRA DRY

Dirección Telégrafica GINGERLAUT

Oficina José Santos Ossa
Antofagasta - Chile

JUGOSLOVENI IZVAN JUGOSLAVIJE

Impozantna izložba o Jugoslaviji i Jugoslovenima u Zlatnom Pragu

U martu o. g. praška sekcija Čehoslovačko-jugoslovenske Lige i ljubljanska Akademski podružnica Čiril-Metodove družbe priredile u Zlatnom Pragu veliku i impozantnu izložbu o Jugoslaviji i Jugoslovenima—"Jihoslovene za hranice" (Jugosloveni izvan granica). Izložba se po svojoj sadržini dijelila na dva dijela: odjeljenje o manjinama i na odjeljenje o iseljstvu.

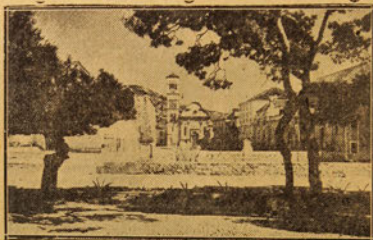
U odjeljenju o manjinama najviše prostora je posvećeno Jugoslovenima u Italiji. Tačna statistika prikazuje da u Jalskoj Krajini imade 7.384,14 četvornih kilometara zemlje čisto jugoslovenskim općinama i samo 824,83 četvornih kilometara mješovitim jugoslovensko-italijanskim općinama i da na tom području živi oko 600.000 Slovenaca i Hrvata i samo 350.000 Italijana. Silnu impresiju učinile na posjetioce dvije karte o jugoslovenskom školstvu u Italiji 1918 g. kada bilo 550 jugoslovenskih škola, i u 1928 g. kad već ne postoji nijedna; već su zatvorene, u jugoslovenski jezik sasam zabranjen.

Slovincima u Koroškoj (90.000) i Hrvatima u Burge-

landu (45.000) posvećene su dvije zidne mape sa statistikama, fotografijama i novinama. Naročita tabla je posvećena Jugoslovenima u Čehoslovačkoj (6.026). Isto tako jugoslovenima u Madžarskoj (80.000) u Rumunjskoj (50.000), u Grčkoj (150.000), Turskoj (100.000) i u Rusiji (4.000).

Drugo odjeljenje posveće-

HVAR -- JUGOSLAVIJA

Madeira Jugoslava - Jugoslovenska Madeira

no je jugoslovenskom iseljstvu. Iz tih podataka se vidi da živi 615.000 Jugoslovena u Sjevernoj Americi (USA), 120.000 u Argentini, 50.000 u Njemačkoj, 50.000 u Brazilu, 40.000 u Kanadi, 30.000 u Fransuskoj, 23.000 u Belgiji, 15.000 u Čile, 15.000 u Australiji, 5.000 u Luksemburgu, 4.000 u Srednjoj Americi, 3.000 u Holandiji, 3.000 u Africi itd. — Najviše novina imademo u USA, — 11 dnevnika, 25 nedjeljnika i 11 mjesečnih listova. U Argentini izlazi 10 jugoslovenskih listova, u Čile 2, i ostalim drž. žub.—američkim 3, u

Ivo Vojnović:

"SMRT MAJKE JUGOVICA"

Svršetak iz četvrtog pjevanja 1912

— Oči moje— oči vječnog jada,
Vidite li ono
što se s brda valja?
— Vidimo!... Vidimo!...
zemlja slazi, pada,
ruši sel
ustaje,
živi! —
Svaka jama, svaka stopa,
svaka brazda, svaka ploča,
pregršt svaka
zemlje tamne
sve to živo prenilo se,
sve to silno prošlo se
u jedan potop
života uzavrena
što ide,—ide,—ide
i teškim topom tutnjave
(gluho
drma i tresu
korom zemaljskom.
— Oči moje — novorodjene,
(mlade,
je l' to rasap snudnjega nam
(dana
il' se dižu snovi raskopani?
— Vidimo!... Vidimo!...
Vojska to je,—Vojska nevid-
(jena,
tamnom šarom zemlje nali-
(čena).
— Oči moje— oslijepe opt!
je l' to Vojska Muratova silna
što nam poljem uspomene
(hara?)
— Vidimo!— Vidimo!
To su žiči, to su srca,
to su sinci,
koje šalju Kosovo osvetit
Srpske Majke!— za hal-
Ne čujes li pjesmu zahval-
(nicu! —
— Čujem! vidim!— Gledam! —
ne sanjam! —
Živim! —
O! čudesa.
Zemlja meni žive vraća
sve te pjesme posijane,
sve te suze isplakane
u jedan božanski urlik,
u prvu molitvu Srpsku
sa polja Vidovanske četve:
= = = Tebe Boga hvalimo!
Tebe Gospodina ispovjedamo!
Tebe Vječnosti!
Tebe Premudrosti!
Jer Ti si Izrazilov puk
Iz sužanjstva izbavio!
Slavimo! | Slavimo! = = =
Krat se diže u sunčanoj slavi
nazivajući Voskreseni Mir
Kosovu ravnom—
i bljesak bjesnu,
strijela tresnu,
plamen siku,
Vojska riknu:
— Karadjordje!
— Mi smo! Osvetnici!
— Guslar vrisnu — mrtav —
Na Kosovu osvećenom
Zadnju pjesmu Bog je ispejvao
o o
Tad Osvetu dohvatit uzde
i pokazav, sunčani Jug
reče kralju:
— Na more!

PHILIPP BROTHERS
(South America) LTD.

NUEVA YORK -- LONDON

BOLIVIA:

ORURO

Casilla 141

POTOSI

Casilla 33

Compradores y Exportadores

— D E —

METALES MINERALES Y DESPERDICIOS

DIRECCION TELEGRAFICA:
"CUFENIAG"

Francuskoj 3, u Kanadi 2, u Belgiji i Holandiji po 1. Približno je isti razmjcr i u broju kulturnih i privrednih društava.

Iz općeg pregleda se vidi da živi izvan državnih granica Jugoslavije, ništa manje nego 2,175.000 Jugoslovena.

Izložba je bila vrlo dobro posjećena i naišla je na odličan odziv u praškim listovima, koji su tom prilikom opširno pisali o sudbini Jugoslovena u Italiji; budući našoj braći Čehoslovcima leže na srcu uopće svi problemi našeg naroda, i nemoguće je zamisliti slobodne Čehoslovačke bez slobodne Jugoslavije, duboko osjećajući, da su naša dva bratska naroda povezana jedan s drugim na život i na smrt.

Medicina interna:

Estómago, intestino co-razón, ri on, hígado, pulmón, Rayos X.

Consulta de 3 a 8

Dr. V. E. Guítart

Jugoslovenski iseljenici diljem sveta, udružujte se u solidne i jake naše nacionalne narodne organizacije!

— Na more!

o o

LOS DEPORTES EN LA COLONIA YUGOSLAVA

A fines del año 1927 un grupo entusiasta de jóvenes de la Colonia Yugoslava echaron base para fundar un Club Deportivo.

Iniciáronse con toda actividad e interés las gestiones del caso y el 1.º de Diciembre de aquel año, quedaba definitivamente incorporada a las actividades deportivas locales, una nueva entidad, que conocemos con el nombre de Yugoslovenski Sokol.

La labor desarrollada por este club, durante sus ocho años de vida deportiva, es grande y al cumplir el aniversario que hoy celebran, sus dirigentes se sienten orgullosos de la labor realizada.

Diversas ramas comprenden las actividades de los sokolinos, y así el tenis, futbol, gimnasia y basket-ball, tienen cultores de gran entusiasmo y condiciones. Es indudable que el basket-ball, ha sido la que ha alcanzado mayor auge y su quinto fué considerado por largo tiempo como el mejor del norte de Chile. Por otra parte, Sokol ha ofrecido las mejores exhibiciones de basket-ball, en la ciudad, al enfrentarse con equipos de relieves como Unión Deportiva Española de Valparaíso y Deportivo Olea de Santiago.

Este año, nuevamente Sokol ha conquistado el Campeonato local de Basket-Ball, consiguiendo con esto como en años anteriores, colocarse a la cabeza de sus congéneres.

A continuación damos a conocer los directorios, el fundador y actual de ésta prestigiosa institución:

Directorio Fundador:

Presidente Sr. Juan Golé K.
Vice presidente Pedro Stanić Rokotov.

Secretario Jacinto Tomić R.
Pro Secretario Nicolas Papić B.
Tesorero Gregorio Vlastelica Z.
Los prestigiosos miembros de la Colonia Yugoslava,

Equipo «Simón Ivanović»

Rodolfo Vicelja (Cap.)
Santiago Kegević
Neske Kazazian
José Pierotić
Cosme Skoknić K.

2do. Partido

Equipo «Ivo Agnić»

Jerko Arčić G. (Cap.)
Esteban Skoknić K.
Mateo Zlatar Ostojčić
Nicolás Baković
Santiago Perić A.

3.er Partido

Equipo «Pedro Stanić»

Pedro Perić M. (Cap.)
Jordán Obilinović
Tomás Ilić Z.
Nicolás Tomićić K.
Mateo Kartulović

El "Sokol" de ésta ciudad cumple hoy ocho años de vida.
—Un nuevo aniversario y un motivo más de orgullo.—En celebración de este, ha organizado un campeonato interno de Basket-Ball.—Algunos pormenores.

Sres. Andrés Ivanović y Juan Glasinović han donado 10 artísticas medallas para estimular a los vencedores de esta justa deportiva.

1.er Partido a las 3.30 p.m. Arbitro Sr. Marcos Moretí. Directores. Sres. Antonio Božić C.; Antonio Vodanović Pedro Radmilović; Juan Glasinović.

Director de Deportes Sr. Pablo Tomićić R.

Directorio Actual:

Presidente Sres. Gregorio Vlastelica Z.
Vice Presidente Dinko Vlahović P.

Secretario Jacinto Tomićić R.
Pro-Secretario Rodolfo Vicelja.
Tesorero Dušan Rade.
Pro-Tesorero Esteban Skoknić K.

Directores Srs. Dr. Antonio Marinov; Antonio Karzulović; Slavko Papić; Antonio Božić y Blaž Mladinić.

Directores de Ramas:

De Basket Ball Sres. Pablo Tomićić R.

Tennis Antonio Božić C.
Futbol Nerses Kazazian.
Atletismo Lucas Yugović y Jorje Zlatar.

Ping Pong Milan Vlahović P.
Gimnasia Ivo Agnić.

Este año, el «Yugoslavenski Sokol» ha acordado celebrar dignamente el aniversario, para lo cual ha elaborado un buen programa deportivo, del cual sobresale, el Campeonato Relámpago de Basketball, interno, el que se prevee, dado al gran entusiasmo de los sokolinos, adquirirá grandes proporciones.

Al mismo tiempo, ha acordado colocar a los equipos que intervendrán, el nombre de destacados y entusiastas miembros de la institución, que han aportado grandes beneficios para el Club.

Equipo «Jacinto Tomićić R.»

Lucas Glasinović (Cap.)
Andrés Samardečić
Ivo Goleš R.
M. Mazzalin
Francisco Carević
Arbitro Sr. José Tomićić K.

Equipo «Ivan Golé K.»

Vladimiro Glasinović (Cap.)
Mateo Rendić
Jorje Perić M.
Nicolás Žuvić
Marcos Pavlov
Arbitro Sr. Santiago Kegević

Equipo «Dr. Antonio Marinov Y.»

Antonio Petrović C. (Cap.)
Jorge Vušković
Gregorio Vlastelica
Milan Vlahović P.
Armando Glasinović Smith

G. PABLO TOMIĆIĆ R.

Director basket-balla Yugoslovenskog Sokola Antofagasta

G. M. Hyland

Agentes de los señores Duncan,
Fox & Cia. Limited

COMPRADORES DE TODA CLASE DE MINERALES

OFICINAS y BODEGAS:

Calle La Paz s/n.
(INGENIO SAN DIEGO)

Casilla N.º 49

DIRECCION TELEGRAFICA:

"HYLAND"

POTOSI (BOLIVIA)

4.º Partido Ganador equipos Ivanović-Tomićić vs. Equipo Dinko Vlahović.

5.º partido Ganador equipos Agnić-Golé vs. Stanić-Marinov

6.º Partido Entre finalistas.

Equipo «Dinko Vlahović P.

(De Rosa)

Jerko Vraničić (Cap.)

Simón Restović

Juan Piantini

Živoj Razmilčić R.

Tomás Dragičević

Escenario de este magno festival deportivo será la cancha que posee los Sokols, en la Avenida del Brazil.

KAKVA JE MEĐUNARODNA SITUACIJA

Uopšte se ona na poboljšava. Idemo s gorega na gore. U Africi se liježe ljut boje. Žrtve padaju, dok u Zenevi vijčaju, a u Italiji opojeni ratnom odmazdom. Naprotiv u svim ostalim državama svak govori i sprema se na rat, koji nikako nije daleko, a i niti može minuti.

52 države prema zaključku Lige primjenile i sprovođuju djele sankcije, te Italija s druge strane uputila oštre note svim tim državama radi toga. Vlada velika uzbuđenosti i komešanje.

Grčka zabacila republikanski sistem, izglasala opetu monarchiju i pozvala bivšeg kralja Gjurja II. U Bugarskoj urotu protiv cara Borisa. U Austriji princ von Starhenberg postao diktatorom i započeo akcija, da ga se proglasi najprije Regentom, a onda Kraljem. Predsednik Miklas izjavio, da će se u potrebi boriti, kao lavovi za očuvanje državne samostalnosti. S druge strane se govori o engleskom predlogu za definitivno skidanje s dnevnog reda Austrijskog pitanja, te bi ju se podijelilo, na način, da Italiji pripadne Vorlberg i jedan dio Tirola, Jugoslaviji južni dio Koruške, a Njemačkoj Donja i Gornja Austrija, Stajerska, Salzburg, i ostali dio Koruške i Tirola. Njemačka je s time izgleda zadovoljna.

U Španiji se širi jaki pokret za povratku monarchije, u Francuskoj su dosta jake unutarnje borbe. U Egiptu tako isto jaka akcija za emancipaciju od Engleske, dok Filipini proglašili potpunu samostalnu državu bez stranog upliva. Japan opeta hoće da uspostavi svoju akciju u Kini i Mandžuriji.

Nema izgleda, da bi se sadašnja situacija mogla da poboljša, naprotiv, ona se može samo da pogorša tim prije, što Mussolini i italijanski fašizam u ničem ne popuštaju liginom i svijetском pristiku za mirno rješenje spora s Abisjinijom.

Prevladava mišljenje, da je neminovna opor šireg opsega još prije završetka stare godine. Hajde da vidimo!

JUGOSLOVENSKI SKOLKI ANTOFAGASTA

Proslavljeni «petarac» basket-balla našeg Sokola, s lijeva na desno:—gg: Antonio Petrović, Rudolf Viselija, Jerko Aržič, Miro Glasinović i Andro Glasinović, u pozici iz pobjede, državi.

UNUTARNJI POLOŽAJ U JUGOSLAVIJI

Zapaže se u zadnje doba živo kretanje u svim stranim ćokim taborima. Pod tako značnom diktatorom se brundalo,

da nema slobode. Danas je ima i previše, pa zato se i toliko viče na sve strane, a malo radi trezveno. Hrvatsko pitanje u punom toku. Opozicioni poslanici sjede svojim kućama, i rađe u narodu, ali ne u parlamentu. Da li to daje isti rezultat to se nemože još ustvrditi. Plemsenko, a i vjersko pitanje izgleda da ne spava, već bukta, kao žižak razдора. Jugoslovenska Radikalna Zajednica širi svoju akciju po cijeloj zemlji. Za i protiv Dr. Matke i njegove akcije se govori na sve strane. Po nekim selima se osnivaju «križari». Čudna pojava. Križari se osnivaju u srednjim vijekima a obranu «svete zemlje», a kako je Jugoslavija, nesamo osvećena, već i posvećena potocih krvi i gomilama kostiju, pa ne znanemo, kome će da služe ti «križari».

Zaista zlatna je slabost, tako veli da je, i naša narodna poslovnica. No tek tada je sloboda zlatna, ako ju se umije i znade da čuva, ljubi i cijeni! Tako je onda lijeva, kao mermer-kamen, zlatnjaka od suha zlata i dragocijenija nego li bita na svijetu. Ali ako nema smisla ni zrelosti, sloboda je najteži jaram, jer šta si više slobodan, tim manje poslušao i sloboda gubi svoj «raison d'etre».

Smatramo, da je vreme, da se istinski shvati na svim linijama širom lijeve, ali prostrane Jugoslavije da je ova naša toli željkovana sloboda i jedinstvo i preskupo nas stajalo, pa je najprva i sveta dužnost svih i svakoga ih čuvati više nego ma šta na svijetu i dati sve za potpuno naše duševno jedinstvo u punom

smislu ove riječi. Iko tako ne radi: nije patriota, nije Jugosloven! i ne ljubi našu dragu otadžbinu JUGOSLAVIJU!

Jugoslovenski Skolki obojivo prvenstvo basket-balla

Nakon startovanja u ovogodišnjem prvenstvu, Skolki je još jednom pokazao da je jedna od najboljih momčadi basket-balla ne samo u ovom gradu, već i provincije, a nema sumnje da se ubraja između najboljih u

Ovogodišnje prvenstvo bilo je zaista interesantnije od ranijih, jer se najcelo više klubova i to: Sokol, Germania, Liceo, Green-Gross, Rencort, Exelstior i Olimpico.

Sve momčadi «Sokola» je pobijedio u dvostrukoj rundi, osim nezaluzno izgubljene igre u prvom rundi sa Germaniom. Znači, da je od 12 odigranih igara apsolvirao u svoju korist 11, a tek 1 izgubio sa minimalnom razlikom od 20-21.

Kulminirajući naše naseobine napram Sokolu odrazio se dana 2. oktobra o. g., kada se odigravala zadnja igra sa Germaniom, kao jedina prepreka ka osvojenju prvenstva.

Sa stvarnošću može se reći, da je ovo bila jedna između najboljih i najuzbudljivijih igara zadnjeg vremena, koja je ostavila na rekordan broj publike, najbolji utisak.

Oduševljenje koje je zavladalo između naseobine pri svršetku igre, neda se opisati. Od igrališta do društvenih prostorija klicalo se Sokolu, kao pobjedničkoj momčadi, koja je dala sve od sebe e da se sportskom pobjedom nad jakim protivnikom oduži simpatijama mnogobrojnih kibica.

U prepunoj dvorani razvila se vesela zabava. Pjevanju rodoljubnih pjesama i klicanju nije bilo kraja.

U ovakvoj bratskoj harmoniji Sokol će i unapred znati da dostojno reprezentira svoje klubove i nacije, a na naseobine i da gau svakoj prigodi moralno i materijalno pomogne.

Svaki Jugosloven treva da je član sokola, jer u svojim redovima vaspitava članstvo duševno i tijelano.

Sloven tko je, Sokol da je. I. AČ.

ALMACENES

—DE—

Matiješević Hermanos

POTOSI Y SUCRE (Bolivia)

CASA PRINCIPAL

SUCURSAL

Potosi

Sucre

Casilla de Correo N.º 92

Casilla de Correo N.º 151

Ditección Telefónica:

Dirección Telefónica:

«MATIJAŠEVIĆ»

Código A. B. C. 5.ª Edición.

Abarrotes en general y licores finos artísticos de losa, za, fierre enlozado, porcelana y cristalería

VENTAS POR MAYOR Y MENOR

IMPORTACION DIRECTA

Proprietarios de las grandes fabricas nacionales

JABON «CONDOR» CORRIENTE Y VELAS «LA VENGEODRA»

DE DE

Insuperable calidad Elaboración esmerada

MERCERIA PETRINA

Av, Matta 531 — Casilla 255 — Teléfono 91

ANTOFAGASTA

Artículos de uso doméstico — Lasa, Enlozado — Vidrios y Cristales

Herramientas y Repuestos — Ferreteria en general
Pinturas aceites—Aguarraz y Alcohol para barnizar Ampollas y Material Eléctrica y todo un extenso surtido.

JUAN PETRINA S.

YUGOESLAVIA

Los antepasados de los yugoslavos llegaron a su actual Patria entre el siglo VI. y VII. cuando ya se calmaron los grandes movimientos de conflagración de las naciones. Poblaron ellos entonces en aquella época todas las tierras, que fronterizan con las rios: Tagliamento, Anidza, el lecho mediano del Danubio, Timok, Struma, las montañas del norte de Grecia, el río Drim y el Mar Adriático. En ésta su nueva patria vivían bajo el mismo nombre Eslavos (Sloveni) i aunque vivían bajo un mismo nombre, políticamente estaban divididos en provincias, como son: Coruntania, Crañesca, Croacia Panónica, Croacia Litoral, Bosnia, Hum, Travunja, Duclia i Rasa. Todas estas provincias dependían una vez de uno, otra vez de otro veyano predominante como fueron: Los Bavaros, Francos, Venecianos ó Bizantinos.

Ya en los primeros siglos desde que los Yugo-slavos poblaron su actual Patria predominaba la idea entre ellos hacia la unificación nacional y completa libertad política. Tal deseo encontró su entusiasmo en la personalidad del príncipe Ljudevit Posavski (819-823), quien para defenderse de los Francos había reunido y unido alrededor de sí mismo casi la totalidad de los yugoslavos de su época. Así unidos alcanzaron por espacio de largo tiempo defenderse de los más formidables invasores de aquel entonces. I aunque Ljudevit Posavski no alcanzó a formar un gran estado yugoeslavo, a él sin embargo deben todos los yugoslavos la salvación de su terruño de la gran invasión germana, lo que posteriormente facilitó la formación de los estados independientes. Con el tiempo estos estados se agregaban, así mismo, sus gobernantes los que al principio se llamaban: gobernadores (Zupani), duques (vovodas) i príncipes, empezaban a llamarse reyes. Así es como se formaron los Reinos de Croacia 925; de Duclia (Montenegro) 1078; de Serbia 1217; y de Bosnia 1317. Entre los Soberanos de estos reinos independientes hubo algunos, que alcanzaron a levantar sus estados a grandes poderes y prestigio, como lo han hecho los reyes de Croacia: Tomislav, Petar Krešimir IV. i Zvonimir; los de Serbia de la dinastía Nemanjić, y entre ellos más que ninguno el Czar Duca Borja Potrović. Sin embargo como el Bosnia Esteban Tvrtko Kotromanić que unió gran parte de las tierras de los serbios y croatas; pero ninguno en aquel tiempo alcanzó a unir a todos los yugoslavos en un sólo estado independiente.

Las dificultades de la unificación yugoeslava en el pasado fueron algunas razones geo-

Yugoslavia a través de los hechos históricos. Como se formó Yugo-slavia, y porqué el 1.º de Diciembre es el día nacional yugoeslavo

gráficas y circunstancias que los yugoslavos poblaron tierras sobre las cuales pasaba la frontera, que dividía dos grandes centros de la cultura, y frecuente formación de grandes reinos, lo que dividía el estado latino del oeste del estado griego del este (Francos de Bizancio y Austria de Turquía).

Con todas estas dificultades y diferencias políticas y entre todas las maldades que acompañaban de siglo en siglo al pueblo yugoeslavo éste permaneció y quedó siempre conservando su unión espiritual. Tenían unido los elementos de cultura y en primer lugar la poesía nacional, enorme tesoro nacional, lo que jamás perdió. Ella fué la única consociación dentro de los siglos con ella y dentro de ella misma expresaban sus dolores, todas sus alegrías, y todas sus esperanzas. La poesía nacional manifestaba el dolor común de todos por el castro de "Kosovo", pero la poesía nacional levantaba los ánimos y la esperanza, de que surgiera Marko Kraljević (Héroe legendario) y con él naciera la libertad.

En la época, cuando con la revolución francesa se despertó y fortaleció la idea de la libertad y derechos de los pueblos oprimidos, vienen los primeros levantamientos de los Serbios contra los Turcos encabezados por Karadjordj (Jorge El Negro) gran héroe y fundador de la dinastía Karadjordjević en el año 1804 y 1815, los cuales llevaron hasta la liberación de las provincias del norte de Serbia y que formaron un estado libre e independiente. Algunos decenios más tarde de estos levantamientos llegó la guerra Croata contra los Húngaros 1848-1849 que demostró como el día claro, que el imperialismo húngaro no alcanzó a apagar la vida del Reino

de Croacia. Estos éxitos de los ejércitos de los Serbios y Croatas fortalecieron aun más el entusiasmo nacional y entre las partes más oeste de la gran familia yugoeslava, los Eslovenos, los cuales más que otras partes de la nación, estaban expuestos a los golpes y sacrificios de parte de las naciones grandes, de los Italianos y Alemanes. La acción unida en el campo cultural de los grandes escritores y héroes nacionales: Vuk Stefanović-Karadžić, Ljudevita Gaja, Prešerna, Bleiweis, Daničić, Mažuranić, Preradovića, Strossmajera, Skerlić, Krecka y muchos otros contribuyó en grande escala a fortalecer la idea de la unificación nacional, la liberación nacional y deseo de unificación política. Todas estas esperanzas y deseos llegaron hasta la cumbre de sus aspiraciones en la guerra Balcánica (1912-1913) cuando los ejércitos de los Reinos de Serbia y Montenegro atacaron al de Turquía llevando la libertad a sus hermanos subyugados.

Con el desaparecimiento del Reino Turco de los Balcanes se fortaleció la esperanza ya despertada de los yugoslavos que vivían entre las fronteras del Reino Austro-Húngaro, y que luego llevaría a ésta cárcel. Los Croatas, Serbios y Eslovenos con todo entusiasmo acompañaban y miraban los éxitos de Serbia y Montenegro, porque en estos éxitos miraban los mejores augurios y garantías de un porvenir unido. Para la guerra Balcánica se puede decir, que inspiró, y hasta el último ración y aldea del territorio yugoeslavo la idea de unificación nacional y deseo para unificación política.

Los éxitos de los Reinos de Serbia y Montenegro en la guerra Balcánica hicieron

nerviosos a los enemigos del norte, Austriacos y Húngaros. Ellos miraban en estos éxitos yugoeslavos dificultades a sus aspiraciones y dominios en los Balcanes, y por consiguiente resolvieron que cuanto antes debían saldar la cuenta con los yugoslavos y su libertad. Y con tal deseo, el 28 de Julio de 1914 declara Austro-Hungría la guerra a Serbia. Austria en aquel tiempo estaba segura, de que va a desaparecer de la cara de la Orbe y el último rayo de la libertad del pueblo yugoeslavo, pero la decisión de la Providencia fué otra. Es cierto, que el pueblo yugoeslavo sufrió en la gran guerra europea mucho más que en cien años de esclavitud, y su heroico ejército que murió más de un año defendió heroicamente su tierra de todos los formidables ataques de los ejércitos Austro-Húngaros, tuvo que buscar asilo en el extranjero. En Eslovenia, Croacia, Bosnia, Vojvodina, Istria y Dalmacia la presión Austro-Húngara fué insostenible y aun más pesada que nunca. Lo que fué más triste y doloroso para los Croatas, Serbios y Eslovenos en Austro-Hungría, es que ellos fueron enrolados dentro de las filas de un ejército, que luchaba por la gloria ajena, y su esclavitud. Ni en estos días más pesados y dolorosos de su historia, el pueblo yugoeslavo no se sometió jamás. Los estados libres desaparecieron, pero ni entonces la libertad se apagó. Chispa de la soberanía yugoeslava vivía en este doloroso tiempo en el extranjero, en la isla de Corfú, para que los consolará en la obscuridad de esclavitud y para que conservara la esperanza de resurrección nacional.

Desde la isla de Corfú, el día 20 de Julio de 1917 los representantes del Reino de Serbia y de Comité Yugo-slavo que representaba a los Eslovenos, Croatas y Serbios de sus territorios y que estaban bajo el dominio Austriaco se pusieron tres acuerdos para formar un estado nacional, importantes puntos de este acuerdo (Declaración de Corfú) dicen:

"El Estado de los Serbios, Croatas y Eslovenos conocido bajo el nombre Sureslavos ó Yugo-slavos, va a ser un Reino libre e independiente con un territorio único y ciudadanía única. El será una monarquía constitucional democrática y parlamentaria al frente con la dinastía Karadjordjević que dió pruebas que con sus ideas y sentimientos no se divide de la nación y que coloca la libertad y voluntad nacional sobre todo".
"Los tres acuerdos son: 1.º Serbios, Croatas y Eslovenos son enteramente de (Pasa a la 24 pág.)

Comprará más - comprará mejor
Gastará menos si compra siempre
-- pre en la --

CASA GOMEZ

Que tiene, a los mejores precios, los más grandes surtidos de tienda, zapatería, carnisería, sombrerería etc.

Gran Departamento de Sastrería

Buen Servicio, buenas telas, precios bajos

CREALO: SE ENVIENE VESTIRSE Y CALZAR.
LE EN ESTA CASA

YUGOESLAVIA

(De la 2.ª pág.)

libertando del enemigo a Serbia, derrotaron a Bulgaria y provocaron el desmembramiento de Austria-Hungría.

Los éxitos del ejército yugoeslavo en el frente salónico resonaron en todos los países eslavos, y especialmente en todos aquellos habitado por los yugoeslavos. La libertad de que hasta ahora sonábamos, aquella a la que hasta ahora esperábamos, llegó ante nos-

• nian amarrados en la esclavitud de Austria-Hungría.
• El ejemplo de la Banovina (Croacia, Slavonia y Dalmacia) la han seguido todos nuestros territorios. Después de estas resoluciones, asume el mando supremo sobre todas nuestras tierras de ex Austria-Hungría "Narodno Vijeće" (Consejo Nacional) de Zagreb, que tenía que entenderse con el gobierno del Reino de Serbia sobre la unificación definitiva del nuevo estado nacional. Entretanto las victorias en las fronteras, acontecimientos en Zagreb, Ljubljana, Sarajevo y Novi Sad han encontrado eco y en Montenegro, donde los montenegrinos en la Asamblea nacional en la ciudad de Podgorica el día 26 de Noviembre de 1918 resolvieron:

"Que Montenegro con su hermana Serbia se une en un solo estado, bajo la dinastía Karadjordjević, y así unidos entran en un único estado nacional de los Serbios, Croatas y Eslovenos".

La formación en un estado nacional se llegó y celebró el día 1.º de DICIEMBRE de 1918, cuando en contestación a los representantes de Zagrebako Narodno Vijeće (Consejo Nacional de Zagreb) SS MM. el Regente Alejandro declaró, que: "En nombre de SS. MM. el Rey Pedro I. proclama la unificación de la Serbia con los territorios del estado independiente de los Eslovenos, Croatas y Serbios en un estado unido del Reino de los Serbios, Croatas y Eslovenos".

tras puertas. Representantes de nuestro pueblo en el Congreso Croata (Sabor) el día 29 de Octubre de 1918, acordaron:

"El Congreso del Estado Croata a base de igualdad de derechos de la soberanía nacional, que hoy día está ya reconocida de todos los gobiernos aliados, toma esta resolución: Todas las relaciones existentes hasta ahora y lazos entre el Reino de la Croacia, Slavonia y Dalmacia de un lado, y el Reino de Hungría e Imperio de Austria por otro lado, están rotas.

"Dalmacia, Croacia, Slavonia con Fiume se proclaman enteramente estado independiente de Hungría y Austria, y conforme a la moderna ideología de los pueblos, y a base de la unidad nacional de los Eslovenos, Croatas y Serbios, se incorporan en un único soberano estado nacional de los Serbios, Croatas y Eslovenos en todo el territorio etnográfico de este pueblo, sin consideración a cualquier frontera territorial o del Estado, en los cuales habitan hoy el pueblo de los Eslovenos, Croatas y Serbios.

"La asamblea general Constitucional de la Nación de todo el pueblo unido de los Eslovenos, Croatas y Serbios, resolverá con la mayoría calificada y fijada de antemano, que enteramente protege de cualquier mayorización, finalmente como de la forma del Gobierno asimismo de la consolidación interna del estado de nuestra nación fundado sobre la completa igualdad de los Eslovenos, Croatas y Serbios.

"Con estos hechos se cortan las cadenas, que nos te-

A partir de esa fecha histórica, el pueblo yugoeslavo forma un único estado independiente nacional, y el día de 1.º de DICIEMBRE es el gran día de la soberanía nacional y se celebra unánime con todo cariño y entusiasmo en toda Yugoslavia y en todo el mundo donde se encuentran colectividades yugoeslavas.

Esta fecha gloriosa significa para todos los yugoeslavos una era de vida nueva, libre e independiente y ven cumplidas sus más altas aspiraciones para las que han combatido siglos y siglos.

El gran deseo de todos los yugoeslavos concientes especialmente del elemento joven, fué de que el nombre del nuevo Reino fuera YUGOESLAVIA. Sin embargo en los primeros tiempos de la unificación no se pudo realizar ésto, lo que trajo más tarde ciertas divergencias entre los políticos lo que dió origen y motivo para que el Rey Alejandro I. en un gesto altamente patriótico con fecha 6 de Enero de 1929 deretara la disolución del Parlamento, tomando en sus manos el mando supremo de la nación; dirigiendo al pueblo el manifiesto intitulado: "A MI QUERIDO PUEBLO"; que fué reproducido en los principales diarios del mundo.

En el curso del mismo año dió nueva muestra de su gran tino patriótico satisfaciendo los anhelos de todo su pueblo con el decreto de 3 de OCTUBRE de 1929 que dispuso que su Reino se llamara en adelante: "REINO DE YUGOESLAVIA", dando lugar este acto a grandes manifestaciones patrióticas a lo largo de todo el país.

mpb.

CONGRESO CROATA DE ZAGREB

en histórica fecha de 29 de Octubre de 1918

• yenos abarca todo aquel territorio, en el cual vive el pueblo de estos tres nombres en completa y abigarrada masa y ella sin poder juzgar los intereses vitales no podría dividirse.
• "Nuestro pueblo no busca nada ajeno; el busca solo el suyo y desea que todo como una unidad sea libre y se unifique. Y por eso el concientemente y decididamente excluye toda solución incompleta de su liberación y unificación nacional. El pueblo yugoeslavo coloca como una indivisible unidad el problema de su liberación de Austro-Hungría y su unificación con Serbia y Montenegro en un solo estado".

Paralelo con la actuación del ejército del Reino de Serbia, que quedó siempre en continua lucha contra los Alemanes y Húngaros, cuando sostenían su frente en los Balcanes, paralelo con la actuación del Gobierno de Serbia y emigración yugoeslava se desarrollaba un mismo trabajo para unificación con los hombres que quedaron bajo el dominio de Austria, Croatas y Serbios en el Congreso Croata y junto con ellos, los Eslovenos en el Parlamento de Viena daban las fuertes expresiones en sus esperanzas de liberación final y sus pretensiones para la unificación nacional. Junto a esto no dejaron pasar los yugoeslavos de ex-Austria-Hungría que con todas sus fuerzas hicieron temblar las fuerzas del ejército Austro-Húngaro. En la historia de esta incansable y difícil acción figura una hoja brillante, que cuenta, como los ejércitos de Serbia y Legiones Yugo-eslavas cortaron e invadieron en el otoño del año 1918 el frente salónico,

1.º DE DICIEMBRE DE 1918

Proclamación de la Unificación Yugo-eslava.

"Jugoslavija je danas pozitivno delo jugoslovenske nacije!"

Aleksandar I.

Vijesti iz Jugoslavije

Brčko.—Ovde su priredjene impozantne vojničke manevre, sa najboljim rezultatima. Manevra sudjelovalo 30.000 vojnika, te Brčko i čitava okolina se nalazila u pravom ratnom stanju.

400 naših lovora vijencima ovdjenih vojnika u roku od 48 sati podižu cestu, za koju potrebno 30 dana žilava rada, a vojna pekarna u roku od jednog dana daje 24.000 hljebova. Takav rekord još nije postigla, nijedna vojska u svijetu.—To je znak naše rasne snage! Da živi naša hrabra vojska, naša narodna uzdanica.

Šibenik.—Radovi na novoj zgradi ovdjenije gimnazije napreduju punim tempom i uskoro će biti izvršena posveta temelj-kamena. Tako isto se radi na osnivanju kuhinje Crvenog Krsta, koja bi mogla da daje hranu 120 djaka.

Ovogodišnja jemstva u Šibeniku i okolici, ne obećaje mnogo, što se razumije će biti teško za radni i seljački narod.

Knin.—Ukazom Njeg. Vel. Kralja Petra II. je ovdje preotvorena realna gimnazija. Upišan je velik broj djece iz grada i okolice, a općinska uprava će uskoro podići odličnu zgradu u tu svrhu.

Šibenik.—Ovdje je tekom ljeta bio ogroman promet stranaca, te je u samom mjesecu septembru počelo u ovom gradu preko 3237 gostiju.

Bekovac.—pokrenuta je akcija sa strane naroda, da se tim prije uspostavi autobusni promet preko Polače na Benkovas u svrhu što bržeg poštanskog prometa za čitavu okolicu.

Split.—Uz drvo i živežne namirnice u velikim količinama Italija izvozi iz naše države i cement. Danas sve tvornice

rade s punim kapacitetom. Dnevno se izvozi na biljade tona.

Dubrovnik.—ovdje je pokrenuta živa akcija oko toga da se ne ukida ovdjenja ženska učiteljska škola, koja postoji već 60 godina, i ona je bila i jeste žarište narodnog preporoda u Dalmaciji.

Karlovac.—Uhvaćeni su ovdje krivotvoritelji srebrebnog novca od 20 i 50 dinara, Lovro Bošnjak i Antun Matković i predani gradskom sudu na daljnji postupak.

Sarajevo.—Berba duhana u sreću Ljubuškom je već završena, te ovogodišnja kvaliteta je vrlo dobra mirisom, bojom i sjajem.

15 godišnji dječaci Alojzij Maslić i Mirko Rogić su na svojim biciklima otišli u Abisiniju, da se bore na strani Abisinaca, s njima otputovao je još tri druga. Jedan od dječaka Dragutin Martin ima sobom 3000 dinara i svoj revolver.—Zapravo su junaci!

Split.—U Domalđovoj ulici gdje je sada samostan sv. Marije, pravoslavna crkvena općina čini pripreme za gradnju svoje crkve, te pri radovima iskapanja su pronađeni neki fragmenti iz doba hrvatskih kraljeva i predani u pohranu društva "Bihać".

Virovitica.—ovogodišnja berba je završena i iznenadila sve vinogradare sa kvalitetom i kvantitetom, tako da mnogo vinogradara nema potrebnih bačava u koje bi spremali vino, te od preostataka prinuđeni su da kuhaju rakiju.

Čakovac.—Usljed zadnjih velikih kiša u Austriji dolaskom ogromnih količina vode su strašno nabujale rijeke Drava i Mura, te su izišle iz svojih korita, tako, da je to prouzrokovalo velike štete seljacima.

Beograd.—U zadnje doba je Vlada snizila na pola plaće svim državnim službenicima, radi ekonomije.

Sarajevo.—Uprava ovdjaš-

nje tvornice duhana je snizila nadnice činovništvu.

Sušak.—Radi se na trasiranju automobilske ceste Ljubljana — Sušak, koja će biti od velike važnosti.

Banja Luka.—u mjesecu oktobra o. g. u roku od deset dana se u ovom gradu zapazilo ništa manje nego 23 potresa, tako da su mnoge kuće narušene i popucale, kao i okolnih selima, tako da je šteta dosta znatna. U selu Šargovca je škola, tako popucala, da je obustavljena obuka.

Šibenik.—U Zadru su u zadnje doba jako poskočile cijene živežnih namirnicama. Jedno jaje stoji 1 liru, meso 5 lira, mlijeko 1 lit 3 lire, 1 kg. zeleni 3 lire. Računa se da će cijene još više poskočiti uslijed rata Italije s Abisinijom u cijeloj Italiji se uvesti ratni broci.

Karlovac.—Ovdje je poduzeta živa akcija, da se sadanja dvorazredna trgovačka škola podigne na akademiju u koju svrhu je učinjen predlog ministarstvu trgovine i industrije.

Križevci.—Na ovdjenjoj gospodarskoj školi se je znatno povećao broj djaka, kao što su se upisale i neke učenice, te je zavod radi pomanjkanja mjesta morao odbiti preko 50 djaka, dajući prednost učenicima

Beograd.—Zadnji broj "Službenih Novina" je donio više rješenja o proširenju i osnivanju novih srednjih škola u: Banjaluci, Kočevlju, Kumanovu, Murskoj Suboti, Kraljevu, Smederevačkoj Palanci, Velešu, Brnju, Ljubljani, Krivoj Palanci, Strumici, Kninu, Parancu, Ohridu, Stipu, Knjaževcu i Prjedoru

"LA ESPAÑOLA"

SECCION SASTRERIA

ESTE ANTIGUO Y ACREDITADO ESTABLECIMIENTO AVISA A SU DISTINGUIDA CLIENTELA QUE HA RECIBIDO UN SELECTO SURTIDO EN PALM-BEACH INGLÉS Y CASIMIRES LIVIANOS PROPIOS PARA LA ESTACION ENTRANTE, LOS QUE OFRECE A PRECIOS RAZONABLES.

AMBOS SOBRE MEDIDA DESDE \$,260

ESTA SECCION ESTA ATENDIDA POR EL COMPETENTE CORTADOR - SASTRE SR. ALEJO ROVIRA

"LA ESPAÑOLA"

PRAT ESQ. LATORRE — CASILLA 927 — TELEFONO 161

LA CHILENA CONSOLIDADA

LA MAS PODEROSA COMPANIA DE SEGUROS GENERALES

Capital totalmente pagado, fondos y reservas técnicas:

En total 53 millones de pesos

EMITE POLIZAS DE SEGUROS CONTRA INCENDIOS
SEGUROS MARITIMOS
POLIYAS DE FIANZA O GARANTIA
POLIZAS DE AUTOMOVILES

Agente en Antofagasta: **JORGE SAROVIĆ**

OFICINA: Alto Edificio Banco Anglo Sud Americano -- Teléfono 320 -- Casilla 722

LA ACREDITADA

CASA ARTAL

PREFERIDA POR EL MUNDO ELEGANTE

SE COMPLACE EN COMUNICAR
A SUS NUMEROSOS Y GENTILES
CLIENTES QUE, ESTA, SU CASA.

Recibe constantemente,
artículos finos y de alta
novedad para

CABALLEROS - SEÑORAS - Y NIÑOS

PRECIOS INFIMOS

CASA ARTAL

Prat 527 - Casilla 741 - Teléfono 560

Pulpería "LA CARMELA"

de MARINOVIC GUIĆ Hnos.

Casilla num. 28 — Teléfono num. 420

Dirección Telefónica "MILNA"—Chuquicamata

La casa más antigua en Chuquicamata. Precios ventajosos
Atención esmerada. Reparto a domicilio.

Toda clase de mercaderías de abarrotes del
País y del Extranjero.

Completo surtido de artículos de Loza y
Cristalería

Galletas y confites de las mejores Fábricas
Nacionales

Constantemente recibimos frutas y verduras
FRESCAS

JUGUETES

Finos y baratos un variadísimo
surtido, ofrece a Ud. la

Libería Imprenta **BARCELONA**

Calle Prat esquina Condell-
Sucre 355

No compre Ud. sin ver
las vitrinas de esta casa
y no se arrepentirá

CIGARRILLOS
SIN RIVAL

40
cts.

LA IDEAL

OBSERVE LA NUEVA SERIE DE
LINDAS FOTOGRAFIAS EN COLORES

E. **ANTUN RADMILOVIĆ L.**

istaknuti jugoslovenski
športman